

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

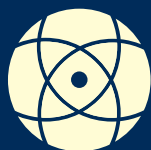
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2021

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT

FILOZOFSKI INŠTITUT

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

INŠTITUT ZA KULTURNE IN SPOMINSKE ŠTUDIJE

ZALOŽBA ZRC

POROČILO O DELU 2021

POROČILO O DELU 2021

© ZRC SAZU, 2022

Odgovorni urednici
Anja Serec Hodžar in Petra Kolenc

Lektorski pregled
Jožica Narat

Urednica za bibliografijo
Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Bibliografije, ki so objavljene na spletnih straneh inštitutov ZRC SAZU, so del Poročila o delu ZRC SAZU za leto 2021.

Oblikovanje
Tanja Radež

Prelom in priprava za tisk
Biro11

Fotografije
Igor Lapajne, Marko Zaplatil in sodelavci inštitutov

Založila
Založba ZRC
Novi trg 2, 1000 Ljubljana
www.zrc-sazu.si

Za založnika
Oto Luthar

Glavni urednik
Aleš Pogačnik

Tisk
Birografika Bori

Naklada
200 izvodov

ISSN 1408-2349

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

**POROČILO O DELU
2021**

KAZALO

OTO LUTHAR: LETO PRIČAKOVANJA ...	7
THE YEAR OF EXPECTATIONS	8
NOVO UREDNIŠTVO	9
GENERACIJE ZNANOSTI XXVIII	10
NOVI DOKTORJI ZNANOSTI	13
SPLOŠNA ORGANIZIRANOST ZRC SAZU	15
Uprava	19
Projektna, poslovna in kadrovska analiza	20
INŠTITUTI	23
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	25
Inštitut za arheologijo	55
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	71
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	85
Muzikološki inštitut	99
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	107
Inštitut za slovensko narodopisje	117

Glasbenonarodopisni inštitut	135
Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	149
Filozofski inštitut	165
Geografski inštitut Antona Melika	175
Inštitut za raziskovanje krasa	207
Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	231
Biološki inštitut Jovana Hadžija	241
Družbenomedicinski inštitut	257
Inštitut za kulturno zgodovino	263
Inštitut za antropološke in prostorske študije	273
Inštitut za kulturne in spominske študije	287
Infrastrukturni program Naravna in kulturna dediščina	299
PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV IN PRENOS ZNANJA	306
Založba ZRC	307
Koncertni cikel v Atriju ZRC	315
Historični seminar ZRC SAZU	316

LETO PRIČAKOVANJA ...

Vznemirljivih let noče in noče biti konec. Ko je že kazalo, da se skupaj z epidemijami končuje tudi obdobje negotovosti pri stabilnem financiranju raziskovalnega dela, nas je konec minulega leta čakala vrsta neprijetnih presenečenj. Najprej napoved dolgega čakanja na informacije o obsegu dodatnega financiranja raziskovalnih programov, financiranja, ki bi ga morali biti deležni v skladu z novim zakonom o raziskovalni in inovacijski dejavnosti od 2022 naprej.

Naši sogovorniki na Agenciji za raziskovalno dejavnost so se bolj kot s pripravo podatkov ukvarjali s kadrovanjem direktorija, v kar se je bolj kot kdaj koli doslej vmešala politika. Redno delo je medtem stalo. In z njim pretok nujnih informacij. Zamiki in nerazumljive odločitve so zaznamovali tudi razpis za raziskovalne projekte.

Ne glede na to smo – podobno kot prvo leto epidemije – tudi 2021 znali izkoristiti za zbrano delo. Za razliko od 2020 je bilo v 2021 za spoznanje več maneverskega prostora tudi za manjša strokovna srečanja, ki smo jih praviloma organizirali hibridno. Del sodelujočih se je zbral v živo, drugi so se nam pridružili preko Zooma. Slednji je – podobno kot elektronsko podpisovanje, virtualne seje Kolegija, Znanstvenega sveta in Upravnega odbora ter hibridna projektna srečanja – postal del našega vsakdana in vse kaže, da bo z nami ostal tudi v bodoče. In to ne glede na slabe izkušnje, ki smo jih imeli s komunikacijo preko ekranov. Daleč najbolj moteča posledica te oblike skupinskega dela je vsekakor »avtoritarnost digitalne komunikacije«, ki hromi resnični dialog in zato nima enakih spodbudnih učinkov kot srečanja v živo.

Tudi zato smo se trudili, da čim več dogodkov in delovnih srečanj organiziramo v živo, in bili pri tem presenetljivo uspešni. Deloma tudi s podporo sprotnih prenosov dogajanja v Atriju, Prešernovi in Mali dvorani ter dvorani Zemljepisnega muzeja, saj si je posnetke mogoče ogledati na internetu.

V okviru obeležitve 40. obletnice ZRC SAZU, obletnice, ki smo jo praznovali izrazito delovno, smo osvežili spletno stran in prenovili znak ustanove. Eden stranskih pozitivnih učinkov te prenove je večja preglednost spletišča in ličnejši zlata in srebrna priponka, ki ju prejmejo vsakokratni nagrajenci in nagrajence na prireditvi *Generacije znanosti*. Slednjo, sedemindvajseto po vrsti, smo uspeli z upoštevanjem vseh varnostnih ukrepov organizirati v živo, sledil je običajni posnetek na RTVS.

Med praznovanjem okrogle obletnice nam je uspelo organizirati tudi vrsto kulturnih prireditev, tako *Dan ZRC* s tiskovno konferenco in knjižnim sejmom. Dogajanja so potekala v okviru dveh sloganov (*Že štirideset let pomagamo razlagati svet* in *Umetnost znanosti*), vse prireditve pa so bile tokrat za spoznanje prijetnejše tudi zaradi novega ozvočenja v Atriju. Od pozne pomladi 2021 lahko tako brez strahu organiziramo tudi zvočno zahtevnejše prireditve, predvsem pa lahko sedaj v Atriju izvedemo kakršno koli strokovno srečanje.

Med temi v zadnjem času izstopajo tudi otvoritve razstav. Ob rednem ciklu fotografskih razstav, ki jih organizira kolegica Andreja Rakovec iz Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta, smo otvorili tudi nekaj drugih razstav, med katerimi so bile nekatere neposredno povezane s projektnim delom. Slednje gotovo velja za prireditev ob otvoritvi študijske (in spominske) sobe prof. Ivana Stoparja v raziskovalni postaji ZRC SAZU Maribor, kjer lahko raziskovalke in raziskovalci z ZRC SAZU in od drugod ob bogatem knjižničnem in arhivskem gradivu uporabljajo tudi grafike vedut in historične zemljevide.

Uspeli smo organizirati tudi poletne raziskovalne igralnice za otroke in vrsto drugih dogodkov.

Glede na vse to, predvsem pa glede na zelo dobro raziskovalno delo, ki je potekalo v okviru 18 programov in številnih nacionalnih in mednarodnih projektov, nam pogled na raziskovalno leto 2021 kljub naštetim težavam vendarle zbuja rahel optimizem. Ob raziskovalni odličnosti imata zanj zasluge predvsem medsebojno razumevanje in potrpljenje. Ne vedno in ne povsod, zagotovo pa v časih najhujše stiske. Morda pa lahko iz tega črpamo izkušnje za čas »normalnosti«.

prof. dr. Oto Luthar,
direktor ZRC SAZU

THE YEAR OF EXPECTATIONS

The tumultuous years seem to drag on forever. Just when it appeared that the end of the pandemic would also spell an end to the period of uncertainty regarding stable research funding, we wrapped up the previous year faced with a series of unpleasant surprises, starting with the announcement of a long wait for information regarding the scope of additional funding for research programs, envisaged under the new Research and Innovation Activities Act from 2022 onward.

Rather than with compiling the data, our interlocutors at the Slovenian Research Agency concerned themselves with installing a new director under unprecedented levels of political interference. Meanwhile, regular work remained at a complete standstill—and with it the flow of indispensable information. Delays and incomprehensible decisions also underscored the call for research proposals.

Yet, despite all that, we brought 2021—just as the first year of the pandemic—to a successful closure through concentrated work. Unlike 2020, the year 2021 allowed for a little more maneuvering room for small expert meetings which were mostly organized in a hybrid form, with some participants gathering in-person and others joining via Zoom. Like the electronic signature, hybrid project meetings, and virtual sessions held by the ZRC SAZU's College, Scientific Council and Administrative Board, Zoom has become an integral part of our everyday life. And everything suggests that it will remain with us in the future, regardless of the frustrating experience that we have had interacting via computer screens. Undoubtedly by far the most exasperating aspect of this form of group work is the "authoritarianism of digital communication," which lacks the same encouraging impact as meetings in-person and therefore cripples genuine dialogue.

It is also for this reason that we organized as many events and work meetings as possible in-person—with striking success, thanks partly to the video streaming of events held in ZRC SAZU's Atrium, Prešeren Hall, Small Hall, and the hall of the Geographical Museum, which have made it possible to watch them on the internet later.

We commemorated the fortieth anniversary of the ZRC SAZU working in high gear, by refreshing our institution's website and redesigning its logo. Another positive result of this upgrade is an improved transparency of the website as well as finer golden and silver emblems, awarded to each year's winners of the *Generations of Science*. The said event, twenty-seventh in a row, was successfully organized in-person by taking all necessary protective measures and followed by a regular feed on the national TV.

On the margins of the round anniversary, we also managed to organize a series of cultural events, such as the ZRC Day, accompanied by a press conference and a book fair. Taking place under the banner of two slogans, *ZRC SAZU. Helping to Interpret the World for Over 40 Years* and *The Art of Science*, all the events also offered a slightly more pleasant experience thanks to the new sound system installed in the Atrium. Since the late spring of 2021, the Atrium can therefore host events with more complex acoustics, and even more importantly, it can implement every kind of professional meetings. In the recent period, the most notable among these have been exhibition openings. Apart from the regular cycle of photography exhibitions organized by Andreja Rakovec, a fellow researcher from the France Stele Institute of Art History, we have also inaugurated several other exhibitions, including those that are directly linked to our ongoing projects. In this regard, special mention ought to be made of the opening of Ivan Stopar's Study (and memorial room) at the ZRC SAZU Research Station Maribor, where researchers from the ZRC SAZU and beyond can enjoy access to abundant library and archival materials as well as graphic prints of vedutas and historical maps.

What is more, we successfully organized summer research playrooms for children and a variety of other events.

Given the above, and especially considering the excellent research work done within the framework of eighteen programs as well as many national and international projects, looking back at 2021 nonetheless fills us with cautious optimism which, in addition to research excellence, can be grounded in our mutual understanding and patience. Not at any time and anywhere, but most surely in the worst moments of crisis. Perhaps these experiences can provide us with a fund of wisdom to draw on in the time of "normality."

Oto Luthar, PhD
director of ZRC SAZU

NOVO UREDNIŠTVO

Po večletni ustaljeni ekipi, ki je pripravljala *Poročilo o delu ZRC SAZU*, sva za leto 2021 uredništvo prevzeli novi urednici. V delo, ki sta ga dolgo opravljala Barbara Svetina in Matej Ažman, sva zagrizli Anja Serec Hodžar in Petra Kolenc. Barbara in Matej sta nama predala znanja in izkušnje, kolikor sta jih le lahko, za kar sva jima izjemno hvaležni. Ob tem pa sta naju v urednikovanje pospremila s popotnico in spodbudo, da vneseva novosti, se posvetujeva z drugimi sodelavkami in sodelavci, ki so vpeti v pripravo letopisa, in mogoče načrtava novo podobo predstavljanja dela na ZRC SAZU v preteklem letu. Dejansko sva ob nastajanju letošnjega *Letopisa*, kakor na kratko rečemo *Poročilu o delu ZRC SAZU*, že začeli snovati nov koncept, ki bo hkrati inovativen in ne bo spregledal želja in potreb, ki se pojavljajo pri 18 različnih inštitutih, ki jih združuje ZRC SAZU.

Z menjavo uredništva za leto 2021 uvajamo manjše spremembe, ki so že prehod v obsežnejšo prenovu naslednje leto. Z letošnjimi spremembami se želimo predvsem izogniti nepotrebemu podvajanju podatkov, narediti nekaj korakov v privlačnejšo podobo in izkoristiti možnosti, ki nam jih za urejanje podatkov dajejo aplikacije, ki jih uporabljamo pri administraciji na ZRC SAZU, predvsem pri osnovnih podatkih o projektih.

Novosti, uvedene že v tokratnem *Letopisu*:

- ker pri številnih projektih in programih sodelujejo raziskovalci z več inštitutov ZRC, se projekt podrobno navaja samo pri inštitutu, od koder prihaja vodja projekta, pri ostalih se samo doda opomba, kje je podroben opis;
- pri projektih COST se ne navajajo sodelujoče ustanove;
- tudi pri navajanju oseb izven ZRC se opuščajo nazivi;
- poročilo za infrastrukturni program se ne podvaja v poročilih inštitutov;
- označbe vrst projektov so generirane iz centralnega sistema in tako poenotene v največji možni meri;
- uvedli smo novo rubriko *Usposabljanje mladih raziskovalcev*, da bi izpostavili ta zelo pomembni del raziskovalnega procesa na ZRC SAZU;
- pri bibliografiji smo uvedli QR kode kot povezavo do bibliografij, objavljenih na spletu.

**GENERACIJE
ZNANOSTI XXVIII**

Nagrada zlati znak ZRC SAZU

DR. MATEJ GABROVEC

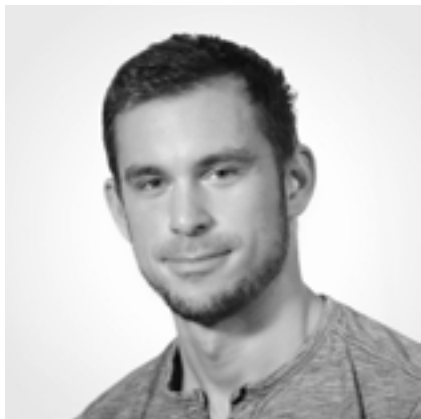
Na Geografskem inštituta Antona Melika, kjer je dr. Matej Gabrovec zaposlen od sredine osemdesetih let, se ukvarja pretežno z geografijo prometa, s poudarkom na javnem potniškem prometu. Njegovo izjemno poznavanje problematike mu v povezavi z uporabo geografskih modelov in geografskih informacijskih sistemov (GIS) omogoča, da so njegovi predlogi vedno korak pred časom. Pomen javnega prometa za višjo kakovost življenja je tako poudarjal že dolgo, preden so se pojavile zahteve po zmanjšanju ogljičnih izpustov.

Pomemben je tudi njegov prispevek pri raziskavah spreminjanja rabe in pokrovnosti zemljišč. Vzpostavil je podatkovno zbirko rabe zemljišč v Sloveniji skozi različna zgodovinska obdobja, ki je edinstvena na svetovni ravni.

Pri najdlje trajajočem slovenskem raziskovalnem projektu, spremljanju Triglavskega ledenika in Ledenika pod Skuto, so po njegovi zaslugi uvedli nove znanstvene metode, recimo analizo z georadarjem. Prvi doslej je preučeval pomen osončenosti za stanje ledenika in za celotno slovensko ozemlje. Te raziskave so izjemna podlaga za možnost razvoja sončnih elektrarn.

Matej Gabrovec deluje tudi v regionalni geografiji, kjer gre poudariti njegov prispevek na področju zemljepisnih imen.

Je aktiven v številnih stanovskih združenjih, nosilec številnih aplikativnih in tržnih projektov, deluje kot mentor mladim raziskovalcem. Nasploh velja opozoriti na njegovo izjemno zavzetost za posredovanje znanja mlajšim kolegom in širši javnosti, pa tudi sodelovanje in povezovanje z drugimi strokami.

Nagrada srebrni znak ZRC SAZU

DR. JURE TIČAR

Delo prejemnika srebrnega znaka, dr. Jureta Tičarja, je osredotočeno na geomorfologijo krasi, ukvarja pa se tudi z varstvom narave in geomorfološke dediščine. V doktorskem delu se je posvetil onesnaženosti kraških jam, ki so bile in so žal še vedno pogosto zlorabljene za odlaganje odpadkov. V spreminjajočih se podnebni in geografskih razmerah pa so smeti v jamah vse večje breme za kraške vodonosnike, ki so v kraških pokrajinah edini vir pitne vode.

Cilj njegove raziskave je bil ugotoviti stopnjo onesnaženosti jam v Sloveniji. Pri tem je razvil inovativno metodo, ki kot prva na svetu opredeljuje in raziskuje onesnaženost jam ter raziskuje statistično povezanost med onesnaženostjo ter najpomembnejšimi vplivnimi prostorskimi in geografskimi dejavniki. Raziskava ima tudi aplikativni pomen, iz nje sta z opiranjem na analizo velikega podatkovja in strojnim učenjem namreč izšla model za napovedovanje onesnaženosti jam ter model za prednostno sanacijo.

Jure Tičar izkušnje bogati z raziskovalnim delom na področju jamarstva in je tudi reševalec iz jam. Ponaša se z vrhunskim speleološkim dosežkom, odkritjem jame z globino več kot tisoč metrov – Skalarjevega brezna na Kaninskih podih. Njegovo delo odlikujeta visoka znanstvena usposobljenost in inovativnost.

Nagrada modri znak ZRC SAZU

ALENKA PORENTA

Alenka Porenta vse od nastopa službe na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša, kjer več kot četrto stoletje upravlja drugo največjo knjižnico na ZRC SAZU, svoje delo opravlja vestno, natančno in strokovno. V času koronakrize se je posvetila tematski prenovi celotne knjižnice. Kot članica uredniškega odbora slovarskega portala Fran skrbi za vsebino kolofonov in pravilno umestitev drugih spremnih besedil vseh slovarjev in zbirk. Njeno delo je zahtevno tako vsebinsko kot organizacijsko.

Alenka Porenta soustvarja zunanjo podobo inštituta, saj pripravlja gradiva za plakate, zgibanke in druge promocijske materiale. V letu 2021 je v okviru portala Fran kot sourednica sodelovala pri vzpostavitvi spletne strani Knjige, prek katere uporabniki lahko dostopajo do vseh knjižnih publikacij Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša.

V svojem delovnem okolju Alenka Porenta igra nepogrešljivo povezovalno vlogo. Prav ona je tista, ki slehernega mladega raziskovalca ali raziskovalko seznanja z delovanjem inštituta. Marsikdaj tudi zgleda kakšen zaplet pri medsebojnih odnosih ter tako pri sodelavcih krepi občutek za širšo sliko. Odlikujejo jo izjemna skrb za sodelavce ter velika predanost in pripadnost inštitutu.

Nagrada modri znak ZRC SAZU

MIHA PEČE

Miha Peče je na ZRC SAZU zaposlen od leta 2001 kot strokovni sodelavec v Avdiovizualnem laboratoriju Inštituta za slovensko narodopisje, ki ga zadnje desetletje tudi vodi. Toda njegovo strokovno-tehnično in raziskovalno delo v več smereh sega onkraj okvira inštituta ter ga je mogoče razumeti kot dragocen prispevek za celotno znanstveno ustanovo.

Od vsega začetka je vključen v organizacijo in izvedbo Poletne šole vizualne etnografije, ki jo zdaj tudi vodi. Ravno tako je začetno sodelovanje preraslo v vodenje bienalnega festivala Dnevi etnografskega filma, ki mu ga je s selitvijo na splet uspelo izpeljati tudi v času pandemije. S festivalom ZRC SAZU postavlja na svetovni zemljevid vizualne antropologije in vizualne produkcije v humanistiki.

Poleg tega, da je izvrsten mentor mladim, je tudi sam avtor več etnografskih filmov: Kravji bal: Ukanc, Žaga venecijanka v Iški, Borovo gostüvanje v Predanovcih, V Lazu ...

V zadnjih letih se skladno z izhodišči digitalne humanistike in načeli odprte znanosti pogloblja v razvoj učinkovitih orodij za posamične in integrirane zbirke raziskovalnih podatkov. Pod njegovim vodstvom nastaja repozitorij Arzenal II.

Poleg izjemne delavnosti, širokih pogledov in obvladovanja veščin, ki so raziskovalcem pogosto neznane, ga odlikujejo vestnost, natančnost in poglobljenost, odgovornost do dela ter izjemna odprtost, kolegialnost in spoštljivost do ljudi, s katerimi dela.

NOVI DOKTORJI
ZNANOSTI

V LETU 2021 SO DOKTORIRALI:

Jure Tičar, Geografski inštitut Antona Melika:

Onesnaženost kraških jam v izbranih slovenskih pokrajinah: preučitev vplivnih prostorskih dejavnikov ter načrt prednostne sanacije, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, 8. 3.

Matjaž Grahornik, Zgodovinski inštitut Milka Kosa:

Genealogija rodbine Herberstein s posebnim poudarkom na spodnještajerskih vejah, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 19. 5.

Duša Race, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša:

Pogovorni jezik: Vrste in položaji, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 18. 6.

Urška Kanjir, Inštitut za antropološke in prostorske študije:

Spremljanje migracij na morju in analiza vpliva izbranih begunskih centrov na okolje z daljinskim zaznavanjem, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, 8. 7.

Daša Ličen, Inštitut za slovensko narodopisje:

Kulturna društva v Trstu kot prizorišča identifikacijskih procesov tržaškega prebivalstva (1848–1914), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 14. 7.

Tim Cifer, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca:

Taksonomija, paleoekologija in paleobiogeografija spodnjejurskih radiolarijev Severnih Apeniških Alp, Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 15. 7.

Urška Vranjek Ošlak, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša:

Soodvisnost leksike in besedilotvorja na primeru kolesarskih besedil, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 22. 10.

**SPLOŠNA
ORGANIZIRANOST
ZRC SAZU**

ORGANIZACIJSKA SCHEMA ZRC SAZU

UPRAVNI ODBOR

DIREKTOR

ZNANSTVENI SVET

INŠTITUTI

Zgodovinski inštitut
Milka KosaInštitut za kulturne
in spominske študijeInštitut za
kulturno zgodovinoUmetnostnozgodovinski inštitut
Franceta SteletaPaleontološki inštitut
Ivana RakovcaInštitut za
raziskovanje krasaInštitut za slovensko izseljenstvo
in migracijeInštitut za antropološke
in prostorske študijeGeografski inštitut
Antona MelikaInštitut za slovenski jezik
Frana RamovšaInštitut za
arheologijoBiološki inštitut
Jovana HadžijaInštitut za slovensko literaturo
in literarne vedeMuzikološki
inštitutDružbenomedicinski
inštitutInštitut za slovensko
narodopisjeGlasbenonarodopisni
inštitutFilozofski
inštitut

UPRAVA

GLAVNA PISARNA

Tajništvo

Služba za predstavitev raziskovalnih rezultatov

Tehnična služba

INFRASTRUKTURNA PISARNA

RAZISKOVALNA PISARNA

POSLOVNA PISARNA

Oddelek za raziskovalno
InfrastrukturoOddelek za raziskave
ARRSOddelek za finance
in računovodstvo

Oddelek za informatiko

Oddelek za mednarodne
in aplikativne raziskaveOddelek za pravne in
kadrovske zadeveOddelek za izvajanje
projektov

ZALOŽBA

VODSTVO ZRC SAZU

Direktor

prof. dr. Oto Luthar.

Namestnici direktorja

Vanda Baloh, dr. Mimi Urbanc.

Pomočnici direktorja

dr. Jerneja Fridl, Tanja Valte.

UPRAVNI ODBOR ZRC SAZU

Člani: dr. Drago Perko (predsednik), dr. Peter Klepec, akad. dr. Milček Komelj, akad. dr. Andrej Kranjc, akad. dddd. Jože Krašovec, Viljem Leban, Zoran Mezeg, dr. Petra Svoljšak (namestnica predsednika) in dr. Jožica Škofic.

ZNANSTVENI SVET ZRC SAZU

Člani: dr. Mija Oter Gorenčič (predsednica), akad. dr. Tatjana Avšič-Županc, dr. Matej Gabrovec, akad. dr. Matija Gogala, dr. Boris Golec, dr. Špela Goričan, dr. Jana Horvat, dr. Marko Juvan, akad. dddd. Jože Krašovec, dr. Oto Luthar, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, izr. član dr. Jožica Škofic (podpredsednica), izr. član dr. Peter Vodopivec.

KOLEGIJ ZRC SAZU

Člani: dr. Kozma Ahačič, Vanda Baloh, dr. Jerneja Fridl, dr. Špela Goričan (do 31. 1.), dr. Aleksander Horvat (od 1. 2.), dr. Marko Juvan (do 31. 3. 2021), dr. Matija Ogrin (od 1. 4. 2021), dr. Metoda Kokole, dr. Mojca Kovačič, dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Oto Luthar, dr. Mija Oter Gorenčič, dr. Tanja Petrovič, dr. Gregor Pobežin, mag. Aleš Pogačnik, dr. Rado Riha (do 31. 3. 2021), dr. Tadej Troha (od 1. 4. 2021), dr. Tadej Slabe, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Petra Svoljšak, dr. Urban Šilc, dr. Lilijana Šprah, dr. Ivan Šprajc, dr. Mimi Urbanc, Tanja Valte, dr. Anton Velušček, dr. Matija Zorn.

UPRAVA

DIREKTOR

prof. dr. Oto Luthar.

TAJNIŠTVO ZRC SAZU

Jana Mancevič,
Marija Maja Stipar.

RAZISKOVALNA PISARNA

SLUŽBA MEDNARODNIH RAZISKAV

dr. Mimi Urbanc, *namestnica direktorja*.

SLUŽBA APLIKATIVNIH RAZISKAV

dr. Jerneja Fridl, *pomočnica direktorja*.

SLUŽBA RAZISKAV ARRS

Tanja Valte, *pomočnica direktorja*.

SLUŽBA ZA IZVAJANJE PROJEKTOV

Tanja Pavčič, *vodja*,
dr. Breda Čebulj Sajko, Neža Hlebanja, Nina Juvan Mastnak,
Olga Kardoš, Staša Koderman, Tinka Mihelič, Neva Stepic.

RAČUNALNIŠKI CENTER

Matija Likar, Primož Mesner, Lovro Strmčnik.

POSLOVNA PISARNA

Vanda Baloh, *namestnica direktorja*.

FINANČNO-RAČUNOVODSKA SLUŽBA

Majda Bogdanovič, *vodja*,
Elizabeta Ambrožič, Matevž Baloh, Helena Gajski,
Anja Mikolaj, Sara Močnik, Urša Učakar Eftimov.

KADROVSKA SLUŽBA

mag. Jelka Pekolj, *vodja*,
Špela Žumer.

SPLOŠNA PRAVNA SLUŽBA

Martina Jug, *vodja*,
Nastja Hegediš, Anita Janžekovič, Janja Kodrič,
Diana Lavrič, Katja Novak, Anja Skapin, Agata Tadeja Tomažič.

TEHNIČNA SLUŽBA

Marko Jevnikar, *vodja*,
Nasiha Brakić, Naida Ferizi, Ivanka Gerlica, Matic Jevnikar,
Barbara Marinković, Bernarda Rogić, Slavica Rogić,
Amra Šabotić, Melita Škrabl, Liljana Višič, Slobodanka Višič.

PREGLED PROJEKTOV NA ZRC SAZU

Število projektov glede na vrsto in vir financiranja (leto 2020 in 2021)

Vrsta projekta	Nosilec/koordinator		Sodelujoči/partner		SKUPAJ	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
ARRS – raziskovalni programi	17	17	2	2	19	19
ARRS – infrastrukturni program	1	1	0	0	1	1
ARRS – temeljni projekti (podaljšani) ¹	40 + 1	43 + (3)	21	21 + (6)	61 + 1	64 + (9)
ARRS – aplikativni projekti (podaljšani)	9 + (1)	8 + (1)	2	2	11 + (1)	10 + (1)
ARRS – ciljni raziskovalni programi	5	13	6	4	11	17
ARRS – vodilna agencija ²	7	8	1	2	8	10
ARRS – doktorski projekti (podaljšani)	11	9 + (3)	0	0	11	9 + (3)
ARRS – mladi raziskovalci	39	43	0	0	39	43
SKUPAJ ARRS	131	149	32	37	163	186
Mednarodni centralizirani projekti ³	2	1	15	23	17	24
Mednarodni decentralizirani projekti ⁴	4	2	9	7	13	9
Mednarodni decentralizirani projekti iz naslova kohezijske politike ⁵	6	5	2	4	8	9
Drugi mednarodni projekti ⁶	0	0	12	18	12	18
SKUPAJ MEDNARODNI PROJEKTI	12	8	38	52	50	60
Nacionalni projekti (brez ARRS)	22	11	3	0	25	11
SKUPAJ PROJEKTI NACIONALNIH USTANOV⁷	22	11	3	0	25	11
Naročila na trgu ⁸	34	41	5	8	39	49
SKUPAJ NAROČILA NA TRGU	34	41	5	8	39	49
SKUPAJ	199	209	78	97	277	306

1 Vanje so vključeni tudi projekti ERA (oznaka H).

2 Sporazumi med agencijami: z avstrijsko, madžarsko in flamsko, ESF in ERC komplementarne sheme ter bilateralni raziskovalni projekti (oznaka N).

3 FP7, H2020, Hera, ERASMUS+, Ustvarjalna Evropa, Evropa za državljane, drugi projekti Generalnih direktoriatov (EaSI, AMIF, COSME, EU Civil Protection).

4 Evropsko teritorialno sodelovanje (interregionalno, transnacionalno, čezmejno).

5 ESRR – Evropski sklad za regionalni razvoj, ESS – Evropski socialni sklad, KS – Kohezijski sklad.

6 Norveški in EGP-mehanizem, SCOPES, COST akcije.

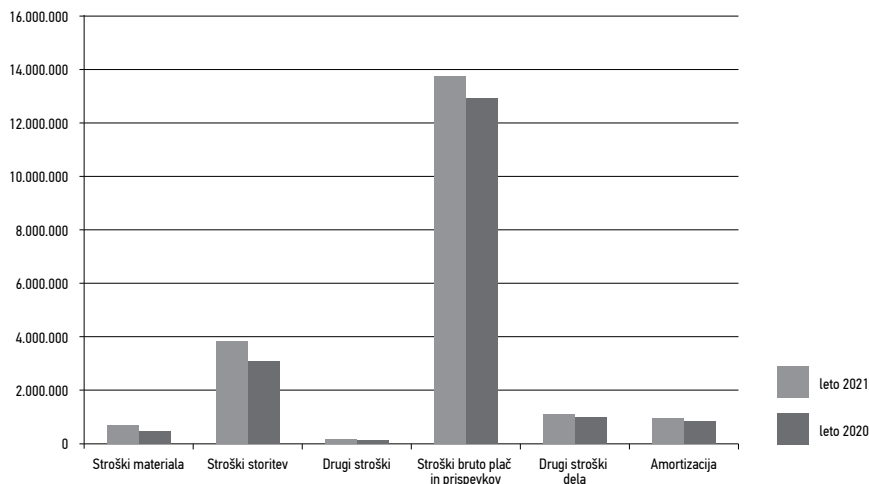
7 Projekti iz razpisov nacionalnih inštitucij (ministrstva, agencije (razen ARRS), uradi, DARS, ZRSZ, ZZSZ, občine, muzeji ipd.).

8 Domači in tuji naročniki storitev: gospodarske družbe, samostojni podjetniki, državne inštitucije, javni zavodi, društva ipd.

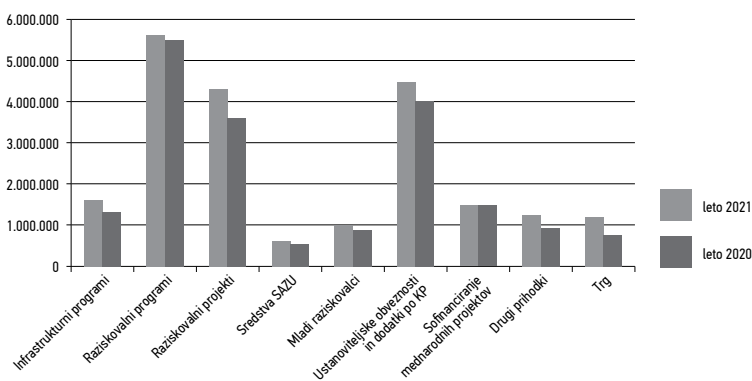

POSLOVNO POROČILO

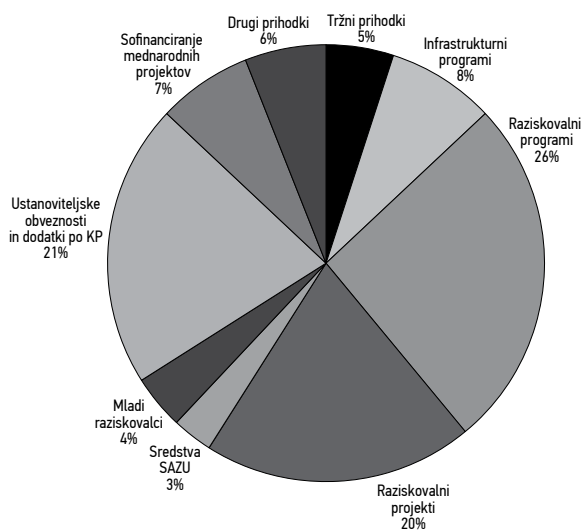
Primerjava celotnih nastalih stroškov v letih 2021 in 2020

Primerjava realiziranih prihodkov med leti 2021 in 2020

Struktura prihodkov 2021

KADROVSKA ANALIZA

Na ZRC SAZU smo v letu 2021 na novo zaposlili 16 oseb, vključno z mladimi raziskovalci. Delovno razmerje je prenehalo desetim zaposlenim: petim zaposlenim so potekle pogodbe o zaposlitvi, pet javnih uslužbencev pa je delovno razmerje odpovedalo. Na dan 31. 12. 2021 je bilo zaposlenih 385 sodelavcev, od tega 286 raziskovalcev in 99 strokovno tehničnih sodelavcev. V letu 2021 je bilo skupaj zaposlenih 43 mladih raziskovalcev. V letu 2021 se je upokojilo šest sodelavcev, in sicer pet znanstvenih svetnikov in ena tehnična sodelavka. V tem letu je doktoriralo šest mladih raziskovalcev in ena raziskovalka.

Inštitut	Asis. / višji asist.		Višji strokovno razisk. asist.		Višji strokovno razisk. sodel.		Strok. razisk. svetnik		Sam. strok. sodel. v human. special.		Strok. sodel.		Višji strok. sodel.		Samostojni strokovni sodelavec		Vodilni strokovni sodelavec		Vodilni strokovni sodelavec z doktoratom		Asist. z doktor.		Strok. razisk. sodel.		Znan. sodel.		Višji znan. sodel.		Znan. svetnik		Ostali		Mladi raziskovalci		Skupaj		Skupaj po spolu	
	Spol	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Biološki inštitut Jovana Hadžija							1				1	1		1						1					1	2	1		3	1		2	1	16	11	5		
Družbenomedicinski inštitut		1												1												1		3						6	0	6		
Filozofski inštitut				1																					4				2	3			1	11	7	4		
Geografski inštitut Antona Melika		1	2															1	1	2					8	6	3		4		1	2	2	33	20	13		
Glasbenonarodopisni inštitut										1		1	1							1					1	4	1	1		1			2	14	4	10		
Inštitut za kulturne in spominske študije															1					1					1	3	1		1	1				9	1	8		
Inštitut za antropološke in prostorske študije	1	1													1					1	2				3	4		2		1	1	2	19	9	10			
Inštitut za arheologijo					2						1	2								1	1				2	7	2	1	1	1	1	1	2	26	9	17		
Inštitut za kulturno zgodovino									1				2												1	3		1	1				1	10	5	5		
Inštitut za raziskovanje krasa											1									2	1				2	1	2	1	3	4	2	3	3	2	27	14	13	
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša		1										1								2	1				9	14	3	6	2	3		3	2	4	51	18	33	
Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije		2										1								1	1				1	6	1		1	2		1	3	20	4	16		
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede									1											2					2	2	3		1				1	12	6	6		
Inštitut za slovensko narodopisje														1	2					2					2	6		1	3	1		2	1	21	7	14		
Muzikološki inštitut													1												2	2			1	1		2	9	2	7			
Paleontološki inštitut Ivana Rakovca			1							1										1				1	1	1		1				2	10	4	6			
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta		1		2									1							1	2				1	3		2		1			2	17	4	13		
Zgodovinski inštitut Milka Kosa													1							2					3	1	3	1	3	1		1	2	18	13	5		
Uprava ZRC																		1												7	37			45	7	38		
Založba ZRC																														6	5			11	6	5		
SKUPAJ po spolu	1	7	4	4	0	0	1	0	1	1	4	6	4	5	2	4	1	1	0	1	13	16	0	1	44	66	19	18	24	22	18	54	15	28	385	151	234	
SKUPAJ	8	0	8	0	0	0	1	0	2	0	10	0	9	0	6	0	2	0	1	0	29	0	1	0	110	0	37	0	46	0	72	0	43	0	385	151	234	

INŠTITUTI

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marko Snoj, akad. prof. ddr. Marija Stanonik, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele, izr. prof. dr. Kozma Ahačič, doc. dr. Nataša Jakop (predsednica), doc. dr. Andreja Legan Ravnikar, dr. Mojca Žagar Karer (namestnica predsednice).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Kozma Ahačič.

Namestnika predstojnika: doc. dr. Nataša Gliha Komac, dr. Janoš Ježovnik.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Kozma Ahačič, prof. dr. Metka Furlan, akad. prof. dr. Marko Snoj, izr. članica SAZU prof. dr. Jožica Škofic, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Aleksandra Bizjak Končar, izr. prof. dr. Helena Dobrovoljc, izr. prof. dr. Tomaž Erjavec, doc. dr. Nataša Jakop, dr. Tjaša Jakop, dr. Karmen Kenda-Jež, doc. dr. Andreja Legan Ravnikar, izr. prof. dr. Matej Šekli, dr. Peter Weiss.

Znanstveni sodelavci: dr. Simon Atelšek, dr. Metod Čepar, dr. Tanja Fajfar, doc. dr. Nataša Gliha Komac, doc. dr. Januška Gostenčnik, dr. Alenka Jelovšek, doc. dr. Mateja Jemec Tomazin, doc. dr. Boris Kern, dr. Simona Klemenčič, dr. Domen Krvina, dr. Mojca Kumin Horvat, dr. Nina Ledinek, doc. dr. Tina Lengar Verovnik, dr. Matej Meterc, dr. Mija Michelizza, dr. Tanja Mirtič, dr. Špela Petric Žižić, dr. Andrej Perdih, dr. Silvo Torkar, doc. dr. Mladen Uhlík, izr. prof. dr. Jernej Vičič, dr. Danila Zuljan Kumar, dr. Mojca Žagar Karer.

Asistenti z doktoratom: dr. Janoš Ježovnik, dr. Duša Race, dr. Mitja Trojar, dr. Urška Vranjek Ošlak.

Asistenti, mladi raziskovalci: Manca Černivec, Dejan Gabrovšek, Nina Pahor, Jera Sitar, Miha Sušnik, Eva Trivunović.

Višja področna referentka I: Alenka Porenta.

Strokovna sodelavka: Teja Završnik.

Tajnica: Alenka Lap.

Delovodja: Karmen Nemeč.

ORGANIZACIJSKE ENOTE:

Leksikološka sekcija

Vodja: Janoš Ježovnik.

Pravopisna sekcija

Vodja: Helena Dobrovoljc.

Terminološka sekcija

Vodja: Mojca Žagar Karer.

Dialektološka sekcija

Vodja: Karmen Kenda-Jež.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: Andreja Legan Ravnikar.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: Metka Furlan.

Jezikovnotehnoški razvojni center – JetRCe (medseksijska skupina)

Vodja: Mateja Jemec Tomazin.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN PROJEKTI

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Oznaka: P6-0038.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Kozma Ahačič.

Sodelavci: K. Ahačič, S. Atelšek, A. Bizjak Končar, M. Čepar, H. Dobrovoljc, M. Furlan, N. Gliha Komac, J. Gostenčnik, N. Jakop, T. Jakop, A. Jelovšek, M. Jemec Tomazin, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, M. Kumin Horvat, A. Lap, N. Ledinek, A. Legan Ravnikar, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, N. Pahor, A. Perdih, Š. Petric Žižič, A. Porenta, D. Race, J. Sitar, M. Sušnik, M. Šekli, J. Škofic, M. Snoj, S. Torkar, E. Trivunovič, M. Trojar, M. Uhlik, J. Vičič, P. Weiss, D. Žuljan Kumar, M. Žagar Karer, A. Žele (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

eSSKJ: Slovar slovenskega knjižnega jezika

Na podlagi slovarskega koncepta so se izdelovali slovarski sestavki različnih besednih vrst. Razreševale so se ciljno izbrane nerazrešene ali nedorečene metodološke problematike. Prenovljena so bila nekatera redakcijska načela (A. Bizjak Končar, M. Černivec, D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, N. Jakop, J. Ježovnik, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, N. Ledinek, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, Š. Petric Žižič, D. Race, M. Snoj, M. Uhlik, A. Žele).

Lematska baza

V lematški bazi je bilo izdelanih 245 novih opisov. Vzporedno z urejanjem baze so se izvajale spletne anketne raziskave govornih knjižnih slovenščine (T. Mirtič; J. Ježovnik – tehnološka podpora).

Sprotni slovar slovenskega jezika

Slovar je bil dopolnjen z novimi, še neuslovarjenimi besedami (139), v manjši meri tudi z novimi pomeni že uslovarjenega besedja (24). Poudarek na koronskem besedju je bil manjši kot v letu 2020, šlo je zlasti za problematike (ne)cepljenja in pridobivanja imunosti. Objavljenih je bilo 163 slovarskih sestavkov. Pri več sestavkih je bila vzpostavljena sinonimija (D. Krvina; T. Mirtič – oblike, izgovor in naglas). Poskusno je bilo pripravljenih nekaj etimoloških osvetlitev (S. Klemenčič).

Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini

Izboljšana je bila tehnološka podpora. Decembra 2021 je bilo na portalu *Fran* objavljenih dodatnih 126 slovarskih sestavkov; trenutno jih je objavljenih 247 (A. Žele; J. Ježovnik – tehnološka podpora, D. Race – vizualizacija).

Slovar Pohlinovega jezika

Slovarska baza je bila pregledana s stališča notranje usklajenosti in pripravljena za spletno postavitev (J. Ježovnik, M. Snoj). Izdelana je bila zasnova vizualizacije slovarske vsebine (D. Race). Slovar je izšel decembra na slovarskem portalu *Fran*.

Fran: slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Urednik portala: K. Ahačič.

Uredniški odbor: H. Dobrovoljc, J. Ježovnik (od 3. 12.), M. Kumin Horvat, N. Ledinek, A. Perdih, A. Porenta, M. Snoj, M. Žagar Karer.

Izobraževalna dejavnost: N. Jakop.

Urednica oblikovanja: D. Race.

Dela za pripravo in objavo *Frana 9.0*, ki je bil objavljen 3. 12., je vodil K. Ahačič, tehnološko podporo je nudilo podjetje Amebis programska oprema, d. o. o. Pri tehnični in tehničnouredniški pripravi slovarjev za objavo so sodelovali: J. Ježovnik, N. Ledinek, M. Michelizza, A. Perdih – *eSSKJ*; H. Dobrovoljc – *ePravopis*; M. Černivec, H. Dobrovoljc, T. Lengar Verovnik – *Pravopisne kategorije ePravopisa*; D. Krvina, T. Mirtič – *Sprotni slovar slovenskega jezika*; M. Snoj, D. Race, J. Ježovnik – *Slovar Pohlinovega jezika*; M. Furlan, A. Perdih – *Novi etimološki slovar slovenskega jezika*; A. Žele, J. Ježovnik – *Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini*; M. Meterc – *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov*; M. Žagar Karer, M. Trojar – *Terminološki slovar betonskih konstrukcij*. Pri pregledu slovarskih baz so poleg navedenih sodelovali še D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, N. Jakop, B. Kern, S. Klemenčič, Š. Petric Žižič in D. Race. Portal *Fran* je bil vsebinsko in deloma oblikovno dopolnjen v okviru projektov *PORTAL FRAN: Dopolnitev virov, oblikovna in tehnična prenova do 2021* ter *Celoviti servis za uporabnike slovenskega knjižnega jezika: Fran, Franček in Jezikovna svetovalnica*. Ob koncu leta je portal *Fran* obsegal 40 slovarjev s skupaj 707.782 slovarskimi sestavki, dva zvezka *Slovenskega lingvističnega atlasa*, jezikovno in terminološko svetovalnico ter štirinajst zbirk.

Fonolaboratorij Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša

V fonolaboratoriju je bilo posnetih in obdelanih 798 zvočnih posnetkov izgovora za splošni razlagalni slovar *eSSKJ* in okoli 1300 posnetkov za pedagoški portal *Franček* (T. Mirtič, M. Snoj).

ZRCola 2

Odpravljene so bile manjše napake v delovanju programa, v skladu s potrebami uporabnikov je bila dopolnjena pisava ZRCola (J. Ježovnik).

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU

Predsednica: H. Dobrovoljc.

Koordinatorica dela: T. Lengar Verovnik.

Strokovni sodelavki: M. Černivec, U. Vranjek Ošlak.

Člani komisije v ožjem sestavu: H. Dobrovoljc, N. Jakop, T. Lengar Verovnik, P. Weiss; Janez Orešnik (SAZU); Andrej E. Skubic (samostojni kulturni ustvarjalec); Hotimir Tivadar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); Marta Kocjan Barle (lektorica, fonetičarka).

Člani komisije v širšem sestavu: K. Ahačič, M. Snoj, M. Žagar Karer, A. Žele; D. Kladnik (upok. sodelavec Geografskega inštituta Antona Melika); Nataša Logar (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani); Peter Holozan (AMEBIS programska oprema, d. o. o.); Marko Jesenšek, Irena Stramljič Breznik (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru); Mateja Petrovčič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Marca 2021 sta bili na portalu *Fran* v sklopu *Pravopisa 8.0* objavljeni poglavji »Velika in mala začetnica« in »Prevzete besede in besedne zveze« v obliki za javno razpravo. Ob obeh poglavjih so bile pripravljene tudi utemeljitve in komentarji, ki so objavljeni na spletu. Dokončanih in usklajenih je bilo 11 preglednic za prevzemanje iz tujih jezikov, pri katerih so sodelovali zunanji avtorji in recenzenti ali člani Pravopisne komisije (albanščina, baskovščina, danščina, italijanščina, korejščina, makedonščina, poljščina, portugalsščina, slovaščina, turščina, španščina; I. Kafol, N. Subiotto, D. Krvina, M. Meterc, C. Shigemori Bučar, C. Minyoung), v zadnjih delovnih fazah pa jih je sodelovalo še 9 (češčina, estonščina, finščina, francoščina, hrvaščina, latinščina, madžarščina, nizozemščina, ruščina; T. Mirtič, I. Kafol, T. Balažič Bulc, M. Mihelič, A. Srebrnik, M. Uhlík). Novi poglavji *Pravopisa 8.0* za javno razpravo sta bili predstavljeni tudi na spletni okrogli mizi 12. marca, kjer so sodelovali K. Ahačič, N. Jakop, M. Kocjan Barle, H. Tivadar, T. Lengar Verovnik in P. Weiss.

ePravopis

Prirastek v rastočem slovarju šteje 1377 novih slovarskih sestavkov, več kot 700 obstoječih je bilo dopoljenih in razširjenih. Dodanih je bilo štirinajst problemskih sklopov, in sicer: *Glasbeni izrazi*, *Horoskopska znamenja*, *Imena nebesnih teles in pojavov*, *Imena otokov, polotokov, otočij*, *Italijanščina*, *Nekrajevna imena*, *Podredne zloženke*, *Prebivalska imena (iz imen krajev)*, *Prevzeta občna poimenovanja*, *Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/ nekrajevnih imen)*, *Priredne zloženke*, *Svojilni pridevniki (iz zemljepisnih imen)*, *Svojilni pridevniki (iz občnih poimenovanj)*, *Španščina*.

Težišče slovarske obravnave so novejša ali še ne kodificirana lastna imena, ki ponazarjajo pravila o zapisu začetnice v *Pravopisu 8.0*, ob tem pa še problematika pridevnikov iz imen voda (*savski most* nasproti *Savin pritok*), nabor podrednih in prirednih zloženek, katerih zapis je pomensko razlikovalen (*argentinskoslovenski* nasproti *argentinsko-slovenski*). Uslovarjene so tudi pravopisne zanimivosti (epidemija kovid) in manj znana tuja imena.

Jezikovno svetovanje

Moderatorica: H. Dobrovoljc.

Uredniški odbor: H. Dobrovoljc, N. Gliha Komac, A. Jelovšek, T. Lengar Verovnik, M. Michelizza, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss.

Sodelavci inštituta so odgovorili na 296 spletno zastavljenih vprašanj različnih uporabnikov, svetovalna dejavnost je del različnih programov in projektov. Odgovarjali so: K. Ahačič (1), M. Černivec (16), H. Dobrovoljc (128), M. Furlan (7), D. Gabrovšek (3), N. Gliha Komac (19), T. Jakop (1), A. Jelovšek (29), M. Jemec Tomazin (2), J. Ježovnik (2), B. Kern (3), S. Klemenčič (3), D. Krvina (19), N. Ledinek (4), T. Lengar Verovnik (34), M. Meterc (6), M. Michelizza (17), T. Mirtič (4), M. Snoj (2), J. Škofic (1), S. Torkar (10), M. Uhlík (4), U. Vranjek Ošlak (44), P. Weiss (32), M. Žagar Karer (1); Uredništvo JS (1).

Vsako vprašanje je uvrščeno na največ tri jezikovne ravnine (kategorije), v okviru teh pa na področja podkategorij. Ključne besede se ob iskanju na portalu *Fran* pojavljajo kot iztočnice. Vprašanja uporabnikov so uporabljena za zaznavanje normativnih zadreg.

Terminološki slovar živinoreje

Potekal je usklajevalni pregled do črke P (S. Atelšek, M. Trojar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar agronomije

Dodanih je bilo 186 slovarskih sestavkov, opravljen je bil usklajevalni pregled (T. Fajfar, M. Jemec Tomazin in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar betonskih konstrukcij

Slovar je bil zaključen in izdan (M. Trojar, M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminološki slovar tiflopedagogike

Dodanih je bilo 85 slovarskih sestavkov (T. Fajfar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Splošni tehniški slovar

Potekalo je pregledovanje in usklajevanje slovarja (zunanja sodelavka M. Humar in drugi zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Gasilski terminološki slovar

Dodanih je bilo 197 slovarskih sestavkov (M. Jemec Tomazin in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Kamnarski terminološki slovar

Dodanih je bilo 132 slovarskih sestavkov, potekal je tudi usklajevalni pregled (T. Fajfar, M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Kriminalistični terminološki slovar

Dodanih je bilo 309 slovarskih sestavkov (M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Davčni terminološki slovar

Dodanih je bilo 238 slovarskih sestavkov, vsi slovarski sestavki so dobili ustreznike v hrvaščini, slovar je bil tudi pregledan (M. Jemec Tomazin in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Fizioterapevtski terminološki slovar

Dodana sta bila 102 slovarska sestavka (S. Atelšek, J. Sitar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Računalniški terminološki slovar

Dodanih je bilo 788 slovarskih sestavkov (T. Fajfar in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Botanični terminološki slovar (2., dopolnjena izdaja)

Dodanih je bilo 86 slovarskih sestavkov (zunanja sodelavka B. Košmrlj - Levačič in drugi zunanji sodelavci).

Gledališki terminološki slovar (2., dopolnjena izdaja)

Dodanih je bilo 284 slovarskih sestavkov (M. Žagar Karer in zunanji sodelavci; K. Nemeč).

Terminologišče

Terminologišče urejajo sodelavci Terminološke sekcije. Jeseni je potekala obsežna prenova; spletišče je oblikovno in deloma vsebinsko posodobljeno. Novembra je bila dodana elektronska izdaja *Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij*. Dopolnjen je bil izbor terminološke teorije za leto 2021 (T. Fajfar), predstavitvene strani pa so bile prevedene v angleščino (J. Sitar).

Terminološko svetovanje

Uredniški odbor: S. Atelšek, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, J. Sitar, M. Trojar, M. Žagar Karer.

Sodelavci Terminološke sekcije so na *Terminologišču* v okviru terminološke svetovalnice objavili 64 skupnih mnenj o terminoloških problemih z različnih strokovnih področij: alpinizem, medicina, ekonomija, računalništvo, psihologija, kinologija, botanika, topografija, virologija, promet, računalništvo, izobraževanje, okoljevarstvo, gledališče, menedžment, delovno pravo, farmacija, pedagogika, vesoljsko pravo, šport, mladinska književnost, biokemija, zdravstveno varstvo, geografija, kemija, prevajalstvo, biologija, elektrotehnika, logopedija, migracije, geologija, obligacijsko pravo, kriminalistika, sociologija, radiologija, statistika itd.

Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (A–D)*Moderatorica:* A. Legan Ravnikar.*Uredniški odbor:* K. Ahačič, M. Čepar, A. Jelovšek, A. Legan Ravnikar.

V začetku leta 2021 je bila rešena vsa odprta problematika pri najzahtevnejših geslih. V lastnoimenski kartoteki je bilo odkritih in redigiranih 10 novih občnoimenskih gesel, ki so bila uvrščena v slovar. Dokončanih in usklajenih je bilo še 193 gesel ter zanje opravljeni 2. in 3. redakcija. Opravljeni so bili medsebojni usklajevalni pregledi in lektura vseh slovarskih sestavkov, skupno 3027. Pripravljena je bila končna verzija uvodnih poglavij s konceptom. Ob izidu knjižne izdaje je bila tudi samostojna tiskovna konferenca, na kateri so nastopili K. Ahačič, M. Čepar, A. Jelovšek in A. Legan Ravnikar.

Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (E–J)*Moderatorica:* A. Legan Ravnikar.*Uredniški odbor:* K. Ahačič, M. Čepar, A. Jelovšek, A. Legan Ravnikar.

Opravljena je bila prva redakcija prek 100 enobesednih občnoimenskih iztočnic in pregledanih je bilo približno 3800 listkov. Pri večini iztočnic so bili pripravljene razlagalni slovarski sestavki, nekatere iztočnice (citatne idr.) so bile izločene ali preoblikovane v kazalčne slovarske sestavke.

Novi etimološki slovar slovenskega jezika

Za *Novi etimološki slovar slovenskega jezika: zoonima* je bilo geselsko obdelanih 475 zoonimskih iztočnic. Na portalu *Fran* je bilo v *NESSJ* kot rastočem slovarju objavljenih 46 gesel iz pomenskega polja 'postrv' in 'brancin' (M. Furlan). Mladi raziskovalec M. Sušnik se je uvajal v etimološko, leksikološko in leksikografsko delo sekcije.

Metelkova zbirka slovenskih toponimov 1823

Nadaljevalo se je delo na identifikaciji krajevnih imen s sodobnimi imenskimi oblikami, k razlagi imen so bili pritegnjeni historični zapisi od srednjega veka do danes, komentirane so bile današnje in nekdanje imenovalniške in rodilniške oblike ter administrativne spremembe. Izdelana je bila analiza 2165 toponimov (S. Torkar).

Slovenske množinske oblike na -a nesrednjega spola v indoevropskem kontekstu

Nadaljevala sta se zbiranje in študij slovenskega sodobnega knjižnega, historičnega in narečnega gradiva in slovanskega ter drugega indoevropskega komparativnega gradiva v zvezi s tematiko disertacije, kritično so se preverjali gradivo in interpretacije v obstoječi slovenski in tuji strokovni literaturi, študirali so se metodološki pristopi pri ocenjevanju (dis)kontinuitete jezikovnega pojava (M. Sušnik).

Skeniranje kartotečnega gradiva Etimološko-onomastične sekcije

Po zaključenem prvem skeniranju je bilo pripravljenih več samostojnih kartotek za drugo fazo (M. Furlan, M. Sušnik).

Pleteršnikova rokopisna zbirka zemljepisnih imen

Digitalizirana in računalniško obdelana ter s komentarji opremljena je bila rokopisna zbirka zemljepisnih imen Maksa Pleteršnika, ki je bila skupaj s spremnimi besedili kot kritična izdaja objavljena na spletu (<https://przzi.zrc-sazu.si>). Začela sta se prepis in označevanje Pleteršnikove tematske enote po slovničnih značilnostih (M. Furlan, M. Sušnik).

Slovenski lingvistični atlas

Nadaljevala se je priprava zvezka SLA 3 *Kmetovanje*: izdelani so bili 3 gradivski indeksi, 10 prvih, 25 drugih, 39 tretjih in 15 končnih različic kart in komentarjev. Opravljen je bil uredniški pregled 50 komentarjev, 38 morfoloških analiz in 4 kart, pripravljena je bila prva različica spremnih besedil, narejene so bile trikratne korekture gradivskih indeksov. Terenske raziskave za SLA 4 so potekale v 2 raziskovalnih točkah.

Za gradivsko zbirko SLA je bilo pridobljenih 16 zapisov (diplomske naloge pod mentorstvom akad. prof. dr. Zinke Zorko). Za prenos v podatkovno zbirko je bilo vnesenih 9 zapisov akad. prof. dr. Tineta Logarja, preurejena je bila digitalna listkovna kartoteka.

Slovanski lingvistični atlas

Za drugo izdajo prvega leksičnega zvezka *Živalski svet* (Moskva, 2022) so bili iz ljubljanske gradivske zbirke OLA izdelani indeksi za vse slovanske jezike (P. Weiss, K. Kenda-Jež). Pripravljeno je bilo slovensko narečno gradivo za zvezek *Pridevnik* (K. Kenda-Jež, Vera Smole). Doslej digitalizirano slovensko narečno gradivo je bilo združeno v enotno tabelo, dokončan je bil vnos 9 raziskovalnih točk.

Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem

Oznaka: P5-0217.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Grega Strban (Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Tanja Fajfar.

Sodelavki: T. Fajfar, K. Nemec.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

V okviru raziskovalnega programa nastaja slovenska terminologija, ki označuje pojme iz pravnega reda Evropske unije. Terminografsko pregledanih in usklajenih je bilo 118 slovarskih sestavkov, ki vključujejo iztočnico v angleškem jeziku, razlago, slovenski ustreznik, morebitni sinonim in pogosto tudi povezane termine. Obravnavani so bili termini z različnih področij, npr. finančnega prava, mednarodnega javnega prava, prava intelektualne lastnine, prava socialne varnosti, teorije prava, ustavnega prava.

Zgodovina slovenskega literarnega prevoda

Oznaka: J6-2584.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nike Kocijančič Pokorn (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Kozma Ahačič.

Sodelavca: K. Ahačič, D. Krvina.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Pripravljen je bil osnutek projektne monografije (seznam poglavij), ob koncu leta pa tudi prvi osnutki poglavij z opisi zgodovine literarnih prevodov iz posameznih jezikov. Konec septembra je bil v Glazerjevi dvorani Univerzitetne knjižnice Maribor v živo izveden projektni sestanek, ki mu je sledila okrogla miza z vodjo projekta in nekaterimi pomembnejšimi literarnimi prevajalci, založniki in vodji prevajalskih društev.

Kombinatorika besedotvornih obrazil v slovenščini

Oznaka: J6-3131.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Boris Kern.

Sodelavci: B. Kern, N. Ledinek, A. Žele.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Oktobra je bil organiziran sestanek projektne skupine. Začelo se je izvajanje 1. faze projekta, in sicer digitalizacija in formalizacija obstoječih tiskanih besedotvornih virov slovenskega jezika, ki je zajemala tudi ureditev pravnega vidika uporabe podatkov iz jezikovnih virov (*SSKJ*, *SSKJ2*, *Besednodružinski slovar slovenskega jezika: poskusni zvezek za iztočnice na B*). Decembra je bilo za člane skupine izvedeno izobraževanje o novem korpusu *MetaFida* (T. Erjavec).

OptiLEX: Raziskave in optimizacija predstavitve leksikalnih jezikovnih virov za implementacijo govornih tehnologij na vgrajenih sistemih

Oznaka: L7-9406.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Amebis programska oprema, d. o. o. Kamnik, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Jerneja Žganec Gros (Alpineon razvoj in raziskave, d. o. o.).

Vodja na ZRC SAZU: Kozma Ahačič.

Sodelavca: K. Ahačič, T. Mirtič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–31. 12. 2021.

Razviti so bili novi postopki za zmanjševanje odvečnosti pri predstavitvi in računalniškem zapisu jezikovnih virov ter pri razvoju referenčnega slovarja izgovorjav, ki bo omogočal hiter razvoj novih jezikovnotehnoloških orodij in aplikacij. Projekt se je posvečal izgovoru tako v knjižni kot nekknjižni slovenščini. Zaključena sta bila priprava jezikovnih virov in oblikovanje končnega rezultata projekta. V okviru projekta je nastalo tudi nekaj objav.

i-SLA – Interaktivni atlas slovenskih narečij

Oznaka: L6-2628.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Jožica Škofic.

Sodelavci: J. Gostenčnik, T. Jakop, J. Ježovnik, K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat, M. Šekli, J. Škofic, J. Vičič, D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Za spletno objavo so bili pregledani indeksi in povezave s skeni za 115 vprašanj v 417 točkah, pripravljenih je bilo 123 datotek z etnološko obravnavo pojmov in 108 skic. Gradivo SLA 4 iz 3 točk je bilo opremljeno z zvočnimi izsečki, delno je bilo analiziranih (gorenjsko narečje) 5 vprašanj. Pripravljenih je bilo 39 pdf-jev fonoloških opisov, zbrani so bili bibliografski podatki za 2 krajevna govora. Izdelan je bil načrt podatkovne zbirke in programa za jezikovno-geografski prikaz podatkov DIAtlas in spletišča i-SLA. V okviru projekta je nastalo več znanstvenih prispevkov.

Aktualna raba pregovornih izrazov slovenskega jezika: korpusni in slovaropisni vidik

Oznaka: Z6-9378.

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Meterc.

Sodelavec: M. Meterc.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 3. 2021.

V letu 2021 so bile paremiološke iztočnice v *Slovarju pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov* preverjene zlasti z vidika njihove pomenske povezovalnosti. V slovarju imajo določene paremiološke enote slovarski podatek o pomensko povezanih izrazih, med katerimi so sinonimi, podpomenke, nadpomenke in povezave antipregovorov ter velerizmov z njihovimi izhodiščnimi izrazi. Pri vseh do začetka leta 2021 uslovarjenih enotah (130 objavljenih decembra 2020) in načrtovanih ter kasneje objavljenih 130 iztočnicah (decembra 2021) je bil opravljen načrt opredelitve in slovarskega prikaza vrste paremiološkega izraza (pregovor, rek, velerizem, antipregovor, frazeologizirani slogan, replika in podobno). Ta slovarski podatek je bil po koncu projekta vključen tudi v slovar, objavljen na portalu *Fran* decembra 2021.

Rastoča baza pravorečnih težav

Oznaka: Z6-1890.

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Tanja Mirtič.

Sodelavka: T. Mirtič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–28. 2. 2022.

V *Rastočo bazo pravorečnih težav* (tj. bazo naglasnomestnih težav) je bilo dodanih 84 novih enot, pri katerih so bile ugotovljene spremembe naglasnega mesta v sodobni knjižni slovenščini. Vzporedno je potekalo dopolnjevanje in urejanje v bazi že obravnavanih enot. Na osnovi evalvacije doslejšnjih raziskav naglasnomestne problematike in stanja v obstoječih jezikovnih priročnikih sta bili opravljeni dve spletni raziskavi, kjer je bilo raziskanih 65 naglasnomestnih problemov. Naglasnomestni problemi iz prve anketne raziskave so bili tudi analizirani in vneseni v *Rastočo bazo pravorečnih težav*.

Raziskave ogroženih narečij v slovenskem jezikovnem prostoru (Radgonski kot, Gradiščanska, Hum na Sotli z okolico, Dubravica z okolico)

Oznaka: V6-2109.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: Januška Gostenčnik.

Sodelavke: J. Gostenčnik, T. Jakop, K. Kenda-Jež, M. Kumin Horvat, J. Škofic, D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–31. 8. 2024.

V okviru 1. faze projekta (študijska predpriprava) so bili v gradivski zbirki SLA proučeni dosedanja zapisi govorov prekmurskega, srednještajerskega in kozjansko-bizeljskega narečja. Gradivo 9 točk ob državni meji s Hrvaško in Avstrijo je bilo pripravljeno za prenos v podatkovno zbirko. Razširjeno je bilo znanje o metodologiji dokumentacijskega jezikoslovja in posebnostih terenskega dela na območju ogroženih narečij. Opravljena je bila priprava na terensko delo (iskanje primernih narečnih govorcev), predvidena za 2. fazo projekta.

Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda

Oznaka: NKDSN.

Vrsta projekta: dolgoročni podporni program.

Sofinancer: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Kozma Ahačič.

Sodelavci: K. Ahačič, S. Atelšek, A. Bizjak Končar, M. Čepar, H. Dobrovoljc, T. Erjavec, T. Fajfar, M. Furlan, N. Gliha Komac, T. Jakop, A. Jelovšek, J. Ježovnik, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, A. Lap, N. Ledinek, A. Legan Ravnikar, M. Meterc, M. Michelizza, K. Nemec, A. Perdih, Š. Petric Žižić, A. Porenta, D. Race, M. Snoj, S. Torkar, M. Trojar, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss, T. Završnik, M. Žagar Karer (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2022.

V okviru projektne naloge *Temeljne raziskave slovenskega jezika* so bile dofinancirane naslednje aktivnosti: redakcija tretje izdaje *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, ki kot rastoči slovar pod oznako *eSSKJ* izhaja na slovarskem portalu *Fran*, in s tem povezane raziskave in svetovanja; posodobitev pravopisnih pravil in redakcija novega pravopisnega priročnika ter s tem povezane raziskave in svetovanja; redakcija terminoloških slovarjev različnih strok ter s tem povezane raziskave in svetovanja; redakcija *Slovarja slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* ter s tem povezane raziskave in svetovanja; izdelovanje geolingvističnih del ter s tem povezane raziskave in svetovanja; priprava in izboljševanje interpretacij občno- in lastnoimenskega gradiva ter s tem povezane raziskave in svetovanja.

Portal *FRAN*: Dopolnitev virov, oblikovna in tehnična prenova do 2021

Oznaka: Promocija Fran.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancerja: Ministrstvo za kulturo, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Mija Michelizza.

Sodelavci: N. Jakop, J. Ježovnik, D. Krvina, N. Ledinek, M. Meterc, M. Michelizza, A. Perdih, A. Porenta, D. Race.

Obdobje trajanja: 21. 10. 2020–30. 11. 2021.

Med projektnimi dejavnostmi so bile izpeljane: tehnična izboljšava prikaza *eSSKJ* na portalu *Fran*; dopolnitev vnašalnega programa ZRCola 2, tako da omogoča enostavno sestavljanje kompleksnih znakov s pomočjo sestavljivih znakov iz nabora Unicode s poljubnimi pisavami; zasnova preureditve prikaza slovarskih sestavkov v rastočih slovarjih (*eSSKJ*, *ePravopis*, *Sprotni slovar*) na portalu *Fran*; priprava gradiva za tematska predavanja o spodbujanju bralne pismenosti pri odraslih; tehnična obdelava in priprava slovarskih baz rastočih slovarjev (*eSSKJ*, *ePravopis*, *Sprotni slovar*) za objavo 2021 in postavitev rastočih slovarjev (*eSSKJ*, *ePravopis*, *Sprotni slovar*, *NESSJ*) na portal *Fran*; priprava in objava spremnih besedil za rastoče slovarje (*eSSKJ*, *ePravopis*, *Sprotni slovar*, *NESSJ*, *Paremiološki slovar*); promocija nadgrajenega in oblikovno preurejenega *Frana 2021*.

Slovinci in njih življenje na zahodnem slovenskem etničnem prostoru

Oznaka: Življenje Slovencev.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancer: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: Danila Zuljan Kumar.

Sodelavka: D. Zuljan Kumar.

Obdobje trajanja: 27. 1.–31. 12. 2021.

Za izdajo je bil pripravljena monografija *Saggi scelti sulla storia, sulla lingua e sulla società slovena al confine italo-sloveno (Slovinci in njih življenje na zahodnem slovenskem etničnem prostoru)*. Obsega 9 znanstvenih prispevkov 8 sodelavcev Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici. Uredili sta ga D. Zuljan Kumar in P. Kolenc.

Celoviti servis za uporabnike slovenskega knjižnega jezika: *Fran, Franček in Jezikovna svetovalnica*

Oznaka: Servis SKJ.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancer: Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Janoš Ježovnik.

Sodelavci: H. Dobrovoljc, M. Furlan, N. Gliha Komac, A. Jelovšek, J. Ježovnik, S. Klemenčič, A. Lap, T. Lengar Verovnik, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, A. Porenta, M. Snoj, M. Sušnik, M. Trojar, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss.

Obdobje trajanja: 21. 9. 2021–15. 11. 2022.

V okviru projekta je bila vzpostavljena spletna stran *Knjige*, na kateri so predstavljene in na enem mestu dostopne knjižne izdaje inštituta (<https://fran.si/knjige>). Digitalizirana in računalniško obdelana je bila zbirka zemljepisnih imen Maksa Pleteršnika v obsegu približno 7000 rokopisnih lističev ter objavljena na spletu (<https://przzi.zrc-sazu.si>). Odgovorjeno je bilo na 95 vprašanj v *Jezikovni svetovalnici*, izdelani pa so bili tudi kakovostni studijski posnetki knjižne izgovorjave 800 slovarskih iztočnic *eSSKJ* v osnovni, pri pregibnih besednih vrstah pa tudi v odvisni obliki.

Spletni portal *Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika*

Oznaka: FRANČEK.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESS.

Sofinancer: Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Kozma Ahačič.

Sodelavci: K. Ahačič, S. Atelšek, A. Bizjak Končar, M. Čepar, M. Černivec, H. Dobrovoljc, T. Erjavec, T. Fajfar, M. Furlan, D. Gabrovšek, N. Gliha Komac, J. Gostenčnik, N. Jakop, T. Jakop, M. Jemec Tomazin, J. Ježovnik, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, D. Krvina, M. Kumin Horvat, A. Lap, N. Ledinek, M. Meterc, M. Michelizza, T. Mirtič, K. Nemeč, A. Perdih, Š. Petric Žižič, A. Porenta, D. Race, M. Snoj, M. Sušnik, M. Šekli, J. Škofic, E. Trivunović, M. Trojar, J. Vičič, U. Vranjek Ošlak, P. Weiss, D. Zuljan Kumar, M. Žagar Karer, A. Žele; T. Pavčič, A. Tomažič (Uprava).
Obdobje trajanja: 19. 7. 2017–30. 9. 2021.

Zaključilo se je delo za pripravo sodobnega učnega e-orodja, ki bo kot organsko povezana kombinacija več e-orodij služilo pri pouku slovenščine v osnovnih in srednjih šolah. Izvedena so bila načrtovana dela v okviru naslednjih akcij: P – Portal *Franček*, K – Korpus šolskih besedil, S – Jezikovna svetovalnica za učitelje, Š – Šolski slovar slovenskega jezika, *eSSKJ* – šolska izdaja, KŠ – Analiza korpusa Šolar, Ps – Šolski slovnčni opis – »Kje je kaj v slovnici«, BO – Šolska baza besednih oblik, N – Šolska baza narečnih besed z opisi, Z – Šolska baza pojavitev besed v zgodovini jezika in šolska baza etimoloških osvetlitev, G – Baza posnetkov in visokokakovostnih sintez izgovorov besed, Po – Šolska baza pomenov in pomenskih povezav, POU – Razvoj ter spremljanje učnih pristopov in metod prožnih oblik učenja in In – Informiranje in komuniciranje z javnostjo. Izvedeno je bilo 5. izobraževalno-evalvacijsko srečanje za učitelje sodelujočih VIZ. 14. 9. je bil portal www.francek.si javno objavljen.

Razvoj slovenščine v digitalnem okolju

Oznaka: RSDO.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancer: Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Simon Krek (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in matematiko).

Vodja na ZRC SAZU: Janoš Ježovnik.

Sodelavci: S. Atelšek, H. Dobrovoljc, T. Fajfar, N. Gliha Komac, A. Jelovšek, M. Jemec Tomazin, J. Ježovnik, D. Krvina, N. Ledinek, T. Mirtič, K. Nemeč, A. Perdih, D. Race, M. Trojar, M. Žagar Karer, A. Žele.

Obdobje trajanja: 22. 4. 2020–28. 2. 2023.

V okviru delovnega sklopa 1 je bil pripravljen osnutek smernic za vključitev knjižnih besedil slovenske zamejske produkcije v referenčni korpus. V okviru delovnega sklopa 3 je bila opravljena primerjava elementov sheme *eSSKJ* z Digitalno semantično bazo. Sodelavci Terminološke sekcije so v okviru delovnega sklopa 5 pripravili in domensko označili učni korpus za luščenje terminoloških kandidatov, pripravljali vzorčne zbirke, odgovarjali na terminološka vprašanja ter izdelovali smernice, ki bodo uporabnikom pomagale pri izdelavi samostojnih virov. Po grafični zasnovi oblikovalca so bili pripravljene začetni zasloni in delovne funkcije terminološkega portala, ki jih oživlja podjetje Amebis. V sklopu DS2 je bilo pregledanih in ustrezno popravljenih 500 besedil parlamentarnega govora in ocenjen delež besedila, zapisanega v knjižnem jeziku.

Gasilski terminološki slovar

Oznaka: Gasilski slovar.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za obrambo RS.

Vodja: Mateja Jemec Tomazin.

Sodelavki: M. Jemec Tomazin, K. Nemec.

Obdobje trajanja: 20. 5. 2021–19. 5. 2024.

Pripravljen je bil koncept terminološkega slovarja, zbrana in v tekstovni format pretvorjena strokovna literatura, izluščeni so bili terminološki kandidati in pripravljeni področni geslovniki, ki so jih dopolnjevali strokovnjaki. Začela se je izdelava slovarskih sestavkov.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Oznaka: P5-0408.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo

Oznaka: J6-2579.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Mikrotoponimi v Porabju

Oznaka: V6-2110.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

Standardizacija hidronimov v Registru zemljepisnih imen

Oznaka: V6-2108.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

Večjezični slovar za področje geoinformatike

Oznaka: V2-2133.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za antropološke in prostorske študije.

Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Changes in European Research Funding and Performing Organisations

[Oblikovanje aktivnosti odgovornega raziskovanja in inovacij (RRI) za doseganje institucionalnih sprememb v evropskih organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave]

Oznaka: GRACE.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Filozofski inštitut.

(In)tangible European Heritage – Visual analysis, Curation and Communication

Oznaka: InTaVia.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturno zgodovino.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Oznaka: Zahodna meja.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Urška Vranjek Ošlak

Oznaka: MR-38270.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Danila Zuljan Kumar.

Druga mentorica: Andreja Žele (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Raziskovalno delo je potekalo na leksikografskem in normativnem področju. S tematiko usposabljanja (vključevanje javnosti v jezikoslovni raziskovalni proces, predstavitev novega pravopisnega priročnika v dobi elektronskega slovaropisja) je nastopala na mednarodnih srečanjih. Zagovarjala je disertacijo z naslovom *Soodvisnost leksike in besedilotvorja na primeru kolesarskih besedil*.

Manca Černivec

Oznaka: MR-50582.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Helena Dobrovoljc.

Druga mentorica: Nataša Gliha Komac, Helena Dobrovoljc (somentorica) (Podiplomska šola ZRC SAZU).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Usposabljanje v Pravopisni sekciji je osredinjeno na lastnoimensko problematiko in prepoznavanje normativnih zadreg jezikovnih uporabnikov. Sodelovala je pri oblikovanju leksikografskih rešitev v *ePravopisu*. Raziskovalno delo v okviru doktorskega študija je usmerjeno v oblikovanje zbirke normativnih zadreg in seznanjanje s tujimi leksikografskimi praksami.

Eva Trivunović

Oznaka: MR-52018.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Alenka Jelovšek.

Druga mentorica: Andreja Legan Ravnikar (Podiplomska šola ZRC SAZU).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mlada raziskovalka je bila v letu 2021 na porodniškem dopustu.

Dejan Gabrovšek

Oznaka: MR-53502.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Nina Ledinek.

Druga mentorja: Andreja Žele, Domen Krvina (somentor) (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Opravljen je bil zagovor dispozicije. Nadaljevalo se je delo na disertaciji, in sicer študij literature, iskanje ustreznih zgledov v korpusih in pisanje disertacije. Opravljene so bile vse študijske obveznosti doktorskega študija za vpis v 3. letnik. Nadaljevalo se je usposabljanje ob delu pri *eSSKJ*.

Miha Sušnik

Oznaka: MR-54765.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Andrej Perdih.

Druga mentorica: Metka Furlan (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Nadaljevala sta se zbiranje in študij slovenskega sodobnega knjižnega, historičnega in narečnega gradiva ter slovanskega in drugega indoevropskega komparativnega gradiva v zvezi s tematiko disertacije, kritično so se preverjali gradivo in interpretacije v obstoječi slovenski in tuji strokovni literaturi ter se študirali metodološki pristopi pri ugotavljanju kontinuitete jezikovnega pojava. Opravljene so bile vse študijske obveznosti doktorskega študija za vpis v 2. letnik, pripravljena in prijavljena je bila dispozicija.

Nina Pahor

Oznaka: MR-55885.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Januška Gostenčnik.

Drugi mentor: Matej Šekli, Januška Gostenčnik (somentorica) (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Usposabljanje se je začelo s spoznavanjem teoretičnih in praktičnih osnov geolingvistike: z uvajanjem v samostojno izdelavo leksičnih kart za SLA 3 *Kmetovanje* (vnos in analiza gradiva, izdelava komentarja in karte V284.01 *igo*, soavtorica J. Gostenčnik) in z besedotvorno analizo slovenskega gradiva za leksični zvezek OLA *Planinska ovčereja*.

Jera Sitar

Oznaka: MR-55887.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Mojca Žagar Karer.

Druga mentorica: Mateja Jemec Tomazin (Podiplomska šola ZRC SAZU).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Seznanjanje z delom v Terminološki sekciji poteka s sodelovanjem pri nastajanju *Terminološkega slovarja fizioterapije* ter z odgovarjanjem na terminološka vprašanja. V okviru študija na Podiplomski šoli ZRC SAZU teče pregledovanje relevantne literature ter prek tega seznanjanje z osnovami leksikologije in normativnosti ter s teoretičnimi in metodološkimi izhodišči za proučevanje jezikovne variantnosti s poudarkom na terminologiji in žargonu. Pripravljajo se izhodišča za dispozicijo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Ahačič** je redni član ustanove L'Institut d'études slaves v Parizu, član Predmetne razvojne skupine za slovenščino na Zavodu RS za šolstvo, Ekspertne skupine za prenovo učnih načrtov na ravni osnovnošolskega in gimnazijskega izobraževanja, Strokovnega sveta za splošno izobraževanje Republike Slovenije in Strokovne komisije za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo, sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, glavni urednik revije *Književni jezik* (Sarajevo), urednik portalov *Fran: slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU*, *Slovenske slovnice in pravopisi*, *Korpus16* ter *Franček*, član uredniškega odbora *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in *Slavistične revije*. Je član skupine za pripravo akcije *Beseda leta*, koordinator prispevkov *Beseda tedna* pri časniku *Delo* in recenzent razpisov Ministrstva za znanost Črne gore.
- **S. Atelšek** je za tisk pripravil naslednje inštitutske publikacije: *Gorske bukve 1582*, *Mediji in govorjena slovenščina*, *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*, *Slovenski jezik 13*, *Vzhodnoindoevropski jeziki in Brižinski spomeniki – dvoje stebrov v raziskavah starih jezikov*, *Terminološki slovar betonskih konstrukcij*. Je član uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **A. Bizjak Končar** je članica mednarodnih društev European Systemic Functional Linguistic Association in International Systemic Functional Linguistic Association.
- **M. Černivec** je moderatorka *Jezikovne svetovalnice za učitelje* v okviru portala *Franček*.
- **H. Dobrovoljc** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, urednica zbirke *Lingua Slovenica* in članica uredniškega odbora *Kamniškega zbornika*. Je članica programsko-organizacijskega odbora Škrabčevih dnevov, uredniškega odbora portala *Fran*, uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*. Je članica in predsednica ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU, sourednica *Pravopisa 8.0* ter moderatorka *Jezikovne svetovalnice* in članica njenega uredniškega odbora.
- **T. Erjavec** je nacionalni koordinator infrastrukture CLARIN.SI in član odbora nacionalnih koordinatorjev pri CLARIN ERIC.
- **T. Fajfar** je članica Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, sourednica zbirke *Terminologišče* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **M. Furlan** je članica Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica Deutsche Orient-Gesellschaft (Berlin) in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. Sodeluje v uredniškem odboru revije *Jezikoslovni zapiski* in uredniškem svetu *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, avtorskega rastočega spletnega slovarja.
- **N. Gliha Komac** je članica mednarodnega Odbora strokovnjakov za Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih pri Svetu Evrope in Komisije za slovenski jezik v javnosti pri SAZU. Deluje v znanstvenem svetu Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI (Italija) in je predsednica Slovenskega kulturnega središča Planika Kanalska dolina (Italija). Sodeluje v uredniškem odboru *Jezikovne svetovalnice* in strokovnem svetu spletnega portala *Slovenščina kot manjšinski jezik*. Recenzira tudi prijave projektov na razpise Ministrstva za znanost Črne gore.

- **J. Gostenčnik** ureja za dialektološko sekcijo e-zbirko člankov iz slovenske dialektologije.
- **N. Jakop** je koordinatorica modula *Leksikologija, leksikografija, slovnicaštvo* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, članica Komisije za slovansko frazeologijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU in uredniškega odbora portala *Fran*, zadolžena za izobraževalno dejavnost.
- **T. Jakop** je urednica *Istrskobeneškega jezikovnega atlasa slovenske Istre / Atlante linguistico istroveneto dell'Istria nordoccidentale* Suzane Todorovič. Sodeluje pri *ESSJ (Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics)*.
- **A. Jelovšek** je članica uredniškega odbora in tehnična urednica revije *Jezikoslovni zapiski*, članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice* in sourednica portala *Fran: Korpus16* (xml). Uredila je znanstvenokritično izdajo monografije *Gorske bukve 1582*.
- **M. Jemec Tomazin** je članica uredniškega odbora revije *Jezikoslovni zapiski*, članica Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, upravnega odbora CLARIN.SI, odbora za pravna in etična vprašanja CLIC pri CLARIN ERIC, sourednica zbirke *Terminologišče* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **J. Ježovnik** je urednik *ZRCole 2, Rezijanskega slovarja* Jana Baudouina de Courtenayja, glavni in tehnični urednik spletišča *Heriskop*, član uredniških odborov portalov *Fran* in *Franček* ter član organizacijskega odbora *Shoda za znanost*.
- **K. Kenda-Jež** je članica mednarodne komisije *Slovenskega lingvističnega atlasa* (OLA) pri Mednarodnem slavističnem komiteju in predsednica slovenske nacionalne komisije OLA. Je članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in revije *Rozprawy komisji językowej ŁTN* iz Lodža (Poljska) ter uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan.
- **B. Kern** je član Komisije za besedotvorje pri Mednarodnem slavističnem komiteju, uredniškega odbora *Kamniškega zbornika* ter programskega in organizacijskega odbora 4. mednarodne znanstvene konference *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju* (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Slavistično društvo Maribor).
- **S. Klemenčič** je članica upravnega odbora Mednarodne lingvistične olimpijade (IOL) in Azijsko-pacifiške lingvistične olimpijade (APLO). Sodeluje pri delavnih lingvistične logike za osnovnošolce, srednješolce ter mentorje in pri izbirnem tekmovanju iz lingvistike za izbor ekipe za Mednarodno lingvistično olimpijado. Je mentorica slovenske ekipe na Mednarodni lingvistični olimpijadi. Koordinira akciji *Beseda leta* in *Kretnja leta*.
- **D. Krvina** je avtor in urednik *Sprotnega slovarja slovenskega jezika*.
- **M. Kumin Horvat** je članica uredniškega odbora portala *Fran* in članica Pomurske akademsko-znanstvene unije (PAZU), kjer deluje tudi kot članica komisije za Pomursko raziskovalno nagrado. Vodila je priprave za objavo prispevka *Kako v slovenščini pokličeš babico na 25 načinov / 25 ways to say grandma in Slovene* na spletnih straneh GoogleArts&Culture.
- **N. Ledinek** je članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, uredniških odborov portalov *Fran* in *Franček* ter upravnega odbora CLARIN.SI. Je tudi članica programskega in organizacijskega odbora prirediteljev *Mednarodni dan slovarjev*.
- **A. Legan Ravnikar** je članica Slovenskega slavističnega komiteja pri Mednarodnem slavističnem komiteju ter članica izvršilnega odbora in vodja jezikoslovne sekcije Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja (SD18). Je urednica knjižne zbirke *Linguistica et philologica*, sourednica portala *Fran: Korpus16* (prepisi) in članica uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan.
- **T. Lengar Verovnik** je članica ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU ter koordinatorica dela komisije; je sourednica *Pravopisa 8.0* in članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*. Na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani je članica Komisije za študijske zadeve FDV.
- **M. Meterc** je avtor in urednik *Slovarja pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov*. Od leta 2021 je član uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Proverbium. Yearbook of International Proverb Scholarship*. Skupaj s Sašo Babič je zasnoval igro *Pregovorni spomin* ob 40. obletnici ZRC SAZU.
- **M. Michelizza** je vodja Sekcije za leksiko pri Zvezi društev Slavistično društvo Slovenije (ZSDS) in delegatka Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v upravnem odboru ZSDS. Je članica programskega in organizacijskega odbora prirediteljev *Mednarodni dan slovarjev* in članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*. Je tudi tehnična urednica revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* (z D. Race). Bila je članica strokovne komisije za izbor štipendistk in štipendistov Škrabčeve ustanove v letu 2021.
- **T. Mirtič** je vodja normativnega protokola, ki usklajuje normativna vprašanja med posameznimi delovnimi skupinami inštituta. Bila je urednica zbornika prispevkov s *Prvega slovenskega pravorečnega posveta* (z M. Snojem).
- **A. Perdih** je član uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in uredniških odborov portalov *Fran* in *Franček* ter urednik podzbirke *Rastoči slovarji*. Je član Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- **Š. Petric Žižić** je urednica Šolskega slovarja *slovenskega jezika* in članica uredniškega odbora portala *Franček*.
- **A. Porenta** je članica uredniškega odbora portala *Fran*, urednica za bibliografijo pri *Poročilu o delu ZRC SAZU* in sourednica spletne rastoče zbirke *Knjige* na portalu *Fran*.
- **D. Race** je članica uredniškega odbora portala *Franček*, tehnična urednica revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, urednica oblikovalka portala *Fran*, urednica inštitutske spletne strani in članica uredniškega odbora 9. *Simpozija raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje*.
- **J. Sitar** je članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.

- **M. Snoj** je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (od 3. 6.), tajnik II. razreda za filološke in literarne vede in član Predsedstva SAZU (do 30. 9.). Je podpredsednik Komisije za slovenski jezik v javnosti pri SAZU, član Sveta za razvoj pri SAZU, Komisije za tisk in publikacije SAZU, širšega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU ter Medresorske skupine za spremljanje izvajanja jezikovne politike Republike Slovenije. Je urednik zbirke *Slovarji*, sourednik spletne rastoče zbirke *Knjige* na portalu *Fran*, član uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, uredniškega odbora portala *Fran*, revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, Komisije za nagrade in priznanja ZRC SAZU in Študijskega sveta programa *Slavistika* na državni univerzi v Sankt Peterburgu, Ruska federacija.
- **M. Sušnik** je član uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan.
- **M. Šekli** je predsednik Zveze društev Slavistično društvo Slovenije in Državne predmetne komisije za splošno maturo za slovenščino ter član Državne komisije za splošno maturo. Je član mednarodne komisije *Slovenskega lingvističnega atlasa (OLA)* pri Mednarodnem slavističnem komiteju, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen in Društva za indoevropsko primerjalno jezikoslovje (*Indogermanische Gesellschaft*); je član uredniškega odbora revije *Ars et humanitas*, ki izhaja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, in *Slavistične revije*, ki jo izdaja Slavistično društvo Slovenije. Z Lidijo Rezoničnik je organiziral *Slovenski slavistični kongres 2021* (Monošter/Szentgotthárd, Madžarska in Moravske Toplice, 30. 9.–2. 10.) s krovno temo *Slovenski jezik med slovanskimi jeziki* ob kongresu je izšel tudi *Zbornik Slavističnega društva Slovenije* 31.
- **J. Škofic** je izredna članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti, II. razreda za filološke in literarne vede (od 3. 6.), predsednica slovenske nacionalne komisije pri *Evropskem lingvističnem atlasu (ALE)* in članica njegovega uredniškega odbora. Je članica Dialektološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, znanstvenega sveta jezikoslovne revije *Gwary Dziś* (Poznań, Poljska), Mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov (International Society of Dialectologists and Geolinguists – SIDG) in komisije za imenovanja v SIDG. Je članica uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in urednica knjižne zbirke *Jezikovni atlas*. Je sourednica nastajajoče monografije *Dialect Classifications of Languages in Europe* (DIACLEU) in urednica spletne strani www.diacl.eu. Sodeluje v mednarodnem projektu *Verba Alpina* (LMU München). Je svetovalka Razvojnega agencije Gorenjske (RAGOR) pri projektih zbiranja hišnih in ledinskih imen.
- **S. Torkar** je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, recenzentskega sveta revije *Voprosy onomastiki*, znanstvenih svetov revij *Slavia Occidentalis*, *Prace Językoznawcze* in elektronske revije *Translatorica&Translata* ter uredništva revije *Magisterium. Movoznavčji studiji*. Je tudi član uredniškega sveta *Novega etimološkega slovarja slovenskega jezika*, rastočega spletnega slovarja M. Furlan. Od 1. 10. je član mednarodne raziskovalne skupine Pracownia Onomastyki Stowiańskiej na Inštitutu za slovansko filologijo Univerze v Wrocławu, Poljska (<https://onomastyka.com/>).
- **M. Trojar** je član uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice* in sourednik spletne strani *Knjige* na portalu *Fran*.
- **M. Uhlik** je član uredniškega odbora referenčne mednarodne enciklopedije *Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics* (Brill) in uredniških odborov mednarodnih revij in zbornikov *Philological Studies (Filološki zapiski)*, *Književni jezik, Rhema/Rema*, *Wiener Slavistischer Almanach* in *Vestnik Moskovskogo universiteta: naučnyj žurnal. Serija 9, Filologija*. Deluje tudi kot recenzent nastajajočega enciklopedičnega priročnika *Cambridge Handbook of Slavic* (Cambridge University Press).
- **J. Vičič** je član nadzornega odbora CLARIN.SI.
- **U. Vranjek Ošlak** je članica uredniškega odbora *Jezikovne svetovalnice*.
- **P. Weiss** je urednik revije *Jezikoslovni zapiski*, predsednik računalniške sekcije pri *Slovenskem lingvističnem atlasu (OLA)* in član uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, *Jezikovne svetovalnice* in *Pravopisa 8.0* ter ožjega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU.
- **D. Zuljan Kumar** je članica nadzornega odbora Zavoda za kulturo Občine Brda, članica odbora za pripravo *Gradnikovih večerov* v Brdih, programsko-organizacijskega odbora Škrabčevih dnevov in pripravjalnega odbora znanstvene konference *Dialektologija in geolingvistika v sodobni srednji Evropi*, ki bo avgusta 2022 v Opavi na Češkem. Sodeluje v slovensko-italijanski skupini za vpis pokrajine Brda/Collio/Cuei na Unescov seznam kulturne dediščine in v programskem odboru Občine Brda za pripravo programa za Novo Gorico kot EPK 2025.
- **M. Žagar Karer** je članica upravnega odbora Evropskega združenja za terminologijo (EAFT), Terminološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, širšega sestava Pravopisne komisije, koordinacijskega odbora Historičnega seminarja in uredniškega odbora publikacije *Historični seminar* ter uredniškega sveta *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (*eSSKJ*). Je tudi članica uredniškega odbora portala *Fran*, sourednica zbirke *Terminologišče* in članica uredniškega odbora *Terminološke svetovalnice*.
- **A. Žele** je izredna članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti, II. razreda za filološke in literarne vede, članica uredniškega odbora in glavna urednica za jezikoslovje pri *Slavistični reviji*, članica uredniških odborov *Jezikoslovnih zapiskov* in *Slavistike*, uredniškega sveta *eSSKJ: Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, širšega sestava Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU, Mednarodne komisije za slovnično zgradbo slovanskih jezikov pri Mednarodnem slavističnem komiteju in Strokovne komisije za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo.

Inštitutski sodelavci so delovali kot recenzenti prispevkov več domačih in tujih znanstvenih revij, monografij in projektov, kot ocenjevalci pri habilitacijskih postopkih in člani komisij za zagovor doktorskih disertacij.

Pripravljali so tedensko rubriko *Beseda tedna* v *Delu* ter s svojimi prispevki sodelovali v različnih slovenskih tiskanih medijih. S skupaj 141 prispevki so nastopili v različnih radijskih in televizijskih oddajah: S. Atelšek (2), K. Ahačič (49), M. Černivec (1), H. Dobrovoljc (5), N. Gliha Komac (5), T. Jakop (1), A. Jelovšek (1), M. Jemec Tomazin (8), J. Ježovnik (2), K. Kenda-Jež (2), B. Kern (4), S. Klemenčič (7), D. Krvina (2), N. Ledinek (3),

A. Legan Ravnikar (3), T. Lengar Verovnik (4), M. Meterc (4), M. Michelizza (2), T. Mirtič (1), A. Perdih (2), D. Race (1), M. Snoj (5), M. Šekli (2), J. Škofic (11), M. Trojar (1), U. Vranjek Ošlak (4), D. Zuljan Kumar (1), M. Žagar Karer (3), A. Žele (5).

K. Ahačič in A. Legan Ravnikar sta sodelovala v več spletnih pogovorih o novem *Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (A–D)*. K. Ahačič je sodeloval tudi v več spletnih pogovorih o monografiji *Stati inu obstati: prvih petdeset slovenskih knjig* in spletnih predstavitev učbenika *Moč jezika 1*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Škrabčevi dnevi 12*. S soorganizatorjema: Raziskovalna postaja ZRC SAZU v Novi Gorici in Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Kostanjevica nad Novo Gorico, 8. 10.
- *Mednarodni dan slovarjev*. S soorganizatorjem: ZSDSDS. Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14.–15. 10., <https://zdsds.si/2021/10/mednarodni-dan-slovarjev-2021/>.

KNJIŽNICA

Vodja: A. Porenta.

Knjižnični fond se je povečal za 118 monografij in 27 zvezkov revij. Poleg redne izposoje in skrbi za medknjižnično izposajo je bilo opravljenih veliko poizvedb, organizirana sta bila izposoja v obdobju nedostopnosti knjižnic ter reproduciranje za potrebe raziskovalcev. Nadaljevala se je prostorska prerezopreditev knjižničnega gradiva in delno izločanje nejezikoslovnega gradiva.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Domen Krvina, *Sprotni slovar slovenskega jezika 2020*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- *Pravopisne kategorije ePravopisa 2020*. Uredile Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik in Manca Črničevc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- *ePravopis 2020*. Uredili Manca Črničevc, Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Matej Meterc, Urška Vranjek Ošlak in Peter Weiss. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Slovarji. Rastoči slovarji).
- *1. slovenski pravorečni posvet*. Uredila Tanja Mirtič in Marko Snoj. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- *Gorske bukve 1582: Gornih bukvi od krajlove svetlosti ofen inu potrjen general inu privilegium. Iz nov v slavenski jezik iztulmačan skuzi Andreja Recla, farmostra na Raki: Znanstvenokritična izdaja*. Uredila Alenka Jelovšek. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Dela starejšega slovenskega slovstva, 2).
- Breda Pogorelec, *Veznik v slovenščini: Jezikoslovni spisi III*. Uredili Alexander Rath, Kozma Ahačič in Mojca Smolej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Lingua Slovenica. Fontes, 3).
- *Jezikoslovni zapiski 27/1, 2*. Uredil Peter Weiss. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja: A–D*. Uredili Kozma Ahačič, Metod Čepar, Alenka Jelovšek, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat in France Novak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Slovarji).
- *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 13*. Uredila Kozma Ahačič in Grant H. Lundberg. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Terminološki slovar betonskih konstrukcij*. Uredila Mitja Trojar in Mojca Žagar Karer. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Slovarji).
- Dejan Gabrovšek, *Vojna in ljubezen v praznem opusu Draga Jančarja*. Maribor: Kulturni center Maribor, zavod za umetniško produkcijo in založništvo.
- Matej Meterc, *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov 2020–*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Fran).
- Andreja Žele, *Slovar neglagolske vezljivosti v slovenščini 2020–*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Fran).
- Metka Furlan, *Novi etimološki slovar slovenskega jezika 2017–*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Fran).
- Varja Cvetko Orešnik, *Vzhodnoindoevropski jeziki in Brižinski spomeniki – dvoje stebrov v raziskavah starih jezikov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Linguistica et philologica, 41).
- *Pleteršnikova rokopisna zbirka zemljepisnih imen: Znanstvenokritična izdaja rokopisne kartoteke*. Uredila Metka Furlan in Miha Sušnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Elektronski vir (Fran. Zbirke).
- Kozma Ahačič, *Stati inu obstati: prvih petdeset slovenskih knjig*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Atlas linguarum Europae (ALE), spletni dogodek: J. Škofic, redno letno zasedanje.
- CLARIN Café: Text and Data Mining Exceptions in the Directive on Copyright in the Digital Single Market, spletni dogodek: M. Jemec Tomazin, sestanek CLIC – odbora za pravna in etična vprašanja pri CLARIN ERIC.
- Committee of Experts of the European Charter for Regional or Minority Languages, Council of Europe, Strasbourg, Francija, v živo in spletni dogodki: N. Gliha Komac, srečanja delovnih skupin za Poljsko in Slovenijo ter štiri redna plenarna srečanja.
- European Association for Terminology (EAFT), spletni dogodek: M. Žagar Karer, 10 sestankov upravnega odbora in organizacija Evropskega terminološkega vrha.
- European Federation of National Institutions for Language (EFNIL), Cavtat, Hrvaška: K. Ahačič, N. Gliha Komac in J. Ježovnik, 19. redno letno delovno srečanje.
- Komisija za besedotvorje pri Mednarodnem slavističnem komiteju, spletni dogodek: B. Kern, sestanek članov komisije.
- Komisija za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, spletni dogodek: A. Perdih, sestanek članov komisije.
- Slavjanskij lingvističeskij atlas (OLA), spletni dogodek: J. Gostenčnik, T. Jakop, K. Kenda-Jež, N. Pahor, M. Šekli, J. Škofic, P. Weiss in prof. dr. Vera Smole, redno letno zasedanje delovne skupine in mednarodne komisije OLA pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- Terminološka komisija pri Mednarodnem slavističnem komiteju, spletni dogodek: T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, M. Žagar Karer, sestanek članov komisije.
- Youth Forum on the Future of the Humanities, European Humanities Conference v okviru predsedovanja Portugalske Svetu Evropske unije, spletni dogodek: J. Ježovnik, priprava priporočil A New European Agenda: Humanities for the Future.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Peter Mihajlovič Arkadjev, Institut slavjanovedenja Rossijskoj akademii nauk, Moskva, Ruska federacija, 24.–26. 5.: ciklus predavanj *Typologically outstanding aspects of the morphology of the languages of the Caucasus / Tipološke posebnosti v morfologiji kavkaških jezikov; Morphological borrowing / Morfološko prevzemanje; Славянский аспект в типологическом освещении / Slovanski aspekt s tipološkega vidika.*
- Sandra Cuadrado Camps, TERMCAT, Barcelona, Španija, 10. 9.: delovni obisk Terminološke sekcije.
- Polina Bičkova, Oddelek za jezikoslovje Fakultete za humanistiko moskovske univerze Higher School of Economics, Moskva, Ruska federacija, 30. 11.: spletno predavanje *Pragmaticon: idiomatic replies from the scope of Construction Grammar.*

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Kozma Ahačič

- 16. stoletje in jezikovni pouk slovenščine.* Referat na Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki, Monošter/Szentgotthárd, Madžarska, 30. 9.
- Towards a comprehensive service for Slovenian language users: the Fran and Franček web portals and language-counselling service.* Referat na mednarodni konferenci *The Role of National Language Institutions in the Digital Age*, Cavtat, Hrvaška, 7. 10.
- Adam Bohorič, Jurij Dalmatin, Sebastijan Krelj in bohoričica.* Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Aleksandra Bizjak Končar

- Politični govor kot interakcijski diskurz.* Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 15. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.

Metod Čepar

- Oris sklanjatve samostalnikov v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja.* Referat na Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki, Monošter/Szentgotthárd, Madžarska, 30. 9.
- Sklanjatvene paradigme samostalnikov v Bohoričevi slovnici v primerjavi z dejanskim stanjem v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja.* Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Manca Černivec

- *Korpusno jezikoslovje v teoriji in praksi*. Predavanje v organizaciji Študentske sekcije Slavističnega društva Slovenije, namenjeno študentom, spletni dogodek, 25. 3. (soavtorja D. Gabrovšek, J. Plut).
- *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika: predstavitev projekta*, spletni dogodek, 11. 5.
- *Slovenski in hrvaški pravopis: podobnosti in razhajanja na prehodu v digitalno dobo*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 13. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.

Helena Dobrovljc

- *Problemska izhodišča prenove slovenskega pravopisa*. Predavanje na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Ljubljana, spletni dogodek, 1. 7.
- *Regionalnost pri kodifikaciji lastnoimenskega*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 9.
- *Novosti v slovenskem pravopisu*. Predavanje za Združenje stalnih sodnih tolmačev in pravnih prevajalcev Slovenije SCIT, spletni dogodek, 10. 11.

Tomaž Erjavec

- *Comparability and interoperability of parliamentary corpora: Easier said than done*. Vabljen predavanje na *1st Workshop on Computational Linguistics for Political Text Analysis*, spletni dogodek, 6. 9., <https://gscl.org/en/arbeitskreise/cpps/cpps-2021/workshop-programme#it3>.
- *ParlaMint: Comparable Corpora of European Parliamentary Data*. Predstavitev projekta na redni letni konferenci CLARIN, spletni dogodek, 27. 9., https://office.clarin.eu/v/CE-2021-1923-CLARIN2021_ConferenceProceedings.pdf.
- *Raziskovalna infrastruktura CLARIN.SI in njen pomen za jezikoslovne študije*. Predavanje na Podiplomski šoli ZRC SAZU, modul *Leksikologija, leksikografija, slovniciarstvo*, spletni dogodek, 6. 12.

Tanja Fajfar

- *Evropska terminologija v Terminološki svetovalnici na Terminologičku*. Referat na okrogli mizi *Hrvatska terminologija u europskome kontekstu: stanje i perspektive*, Zagreb, spletni dogodek, 28. 10., <http://ihj.hr/clanak/okrugli-stol-bdquo-hrvatska-terminologija-u-europskome-kontekstu-stanje-i-perspektive-rdqou/7544/>.

Metka Furlan

- *Digitalizacija Pleteršnikove rokopisne zbirke zemljepisnih imen*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 9. (soavtor M. Sušnik).
- *Oblikovanje slovenske sinonimije za ostrigo / Ostrea edulis*. Referat na simpoziju *Škrabčevi dnevi 12*, Kostanjevica nad Novo Gorico, 8. 10.
- *Ta svetla zvezda ta je zašla (Alasia da Sommaripa)*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku *Kontaktna dialektologija akad. Gorana Filipija*, Koper, spletni dogodek, 22. 10., https://www.pef.upr.si/arhiv_novic/2021101913092919/Mednarodni%20znanstveni%20sestane%20Kontaktna%20dialektologija%20akad.%20Gorana%20Filipija%20/.

Dejan Gabrovšek

- *Vloga permutativnosti pri določanju in razvrščanju skladenjskih pomenov*. Referat na simpoziju *Skladnja slovenskega jezika*, spletni dogodek, 25. 2., <https://www.ff.uni-lj.si/dogodki/simpozij-skladnja-slovenskega-jezika> (soavtor D. Krvina).
- *Korpusno jezikoslovje v teoriji in praksi*. Predavanje v organizaciji Študentske sekcije Slavističnega društva Slovenije, namenjeno študentom, spletni dogodek, 25. 3. (soavtorja M. Černivec, J. Plut).
- *Termina priredje in podredje z vidika stopenj odvisnosti*. Referat na 9. simpoziju mladih slavistov, spletni dogodek, 10. 12., <https://zdsds.si/2021/12/program-9-simpozija-mladih-slavistov/>.

Nataša Gliha Komac

- *O slovenskem jeziku v Kanalski dolini: Dosedanja prizadevanja in aktualni izzivi*. Referat na posvetu ob 20. letnici Zakona 482/1999 z naslovom *Manjšine med standardnim jezikom in narečji / Minoranze tra lingua standard e dialetti*, Špeter / San Pietro al Natisone, Italija, 3. 9.
- *Kaj so torej glavni aktualni izzivi za slovensko sociolingvistiko?* Referat na sociolingvističnem posvetu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 27. 9.
- *Kaj učencem in dijakom o jezikovni rabi povedo slovarske oznake na portalu Franček*. Predavanje na prireditvi *Mednarodni dan slovarjev 2021*, spletni dogodek, 15. 10., <https://zdsds.si/2021/10/mednarodni-dan-slovarjev-2021/> (soavtorica D. Race).

Januška Gostenčnik

- *K metodologiji določanja zemljepisnih jezikovnih mej (na primeru razmejevanja slovenskih in kajkavskih govorov v Gorskem kotarju)*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 14. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.
- *Zinka Zorko in Slovenski lingvistični atlas*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišce, 14. 10. (soavtorica M. Kumin Horvat).

Nataša Jakop

- *Ena beseda na dan odžene dolgčas stran: predstavitev portalov Fran in Franček*. Predavanje na seminarju *Pomen vključevanja staršev za bralni razvoj otroka v okviru društva Bralna značka Slovenije*, spletni dogodek, 5. 3., <https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/1Vsebine-SEMINAR-VKLJUČEVANJE-STARSEV-BZ-2020-2021a.pdf>.
- *Kako nam spletna portala Fran in Franček pomagata pri pouku slovenščine?* Predavanje v okviru *Seminarja za učitelje slovenščine iz čezoceanskih držav* (Zavod za šolstvo), spletni dogodek, 16. 3., <https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2021/03/2021-03-05-program-seminarja-marec-2021.pdf>.
- *O izzivih slovenske frazeologije pri pripravi tretje izdaje Slovarja slovenskega knjižnega jezika (eSSKJ)*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 14. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.

Tjaša Jakop

- *Tabuizirani izrazi v slovenskih narečjih*. Referat na mednarodni konferenci *Cetinjski filološki dani 3*, Cetinje, Črna gora, 2. 9.
- *Kategorija dvojine v južnoslovanskih jezikih*. Referat na kongresu *Treči bosanskohercegovački slavistički kongres*, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 18. 9.
- *Koruzništvo na Slovenskem: narečna poimenovanja za koruzo in z njo povezana opravila*. Referat na simpoziju *14. znanstveni skup o hrvatskim dijalektima*, spletni dogodek, 1. 12., <http://ihjj.hr/14dijalekti/index.php/program-i-knjizica-sazetaka/>.

Alenka Jelovšek

- *Novi Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja in jezikovni pouk slovenščine*. Referat na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Monošter/Szentgotthárd, Madžarska, 30. 9.
- *Osebni zaimki v Bohoričevi slovnici: odraz stanja v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Mateja Jemec Tomazin

- *Terminologija in jasnost v jeziku*. Predavanje na Generalnem direktoratu za prevajanje Evropske komisije, spletni dogodek, 25. 3.
- *Franček in slovarska spletna mesta*. Predavanje za učitelje Osnovne šole Tabor Logatec, Logatec, 7. 10.
- *O terminoloških virih pri prevajanju*. Predavanje na 8. strokovnem srečanju sodnih tolmačev Slovenije, spletni dogodek, 10. 11., <https://cip.gov.si/aktivnosti/detajli/?ID=cf9d711e-114f-ea11-9c4f-005056818ee6&Tag=470>.

Janoš Ježovnik

- *Place names as conflicting cultural heritage in the municipality of Resia in Friuli, Italy*. Referat na znanstveni konferenci *Mednarodne geografske zveze Heritage geographies: Politics, Uses and Governance of the Past*, panel *Place names as part of cultural heritage*, Lecce, Italija, spletni dogodek, 28. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies> (soavtor P. Pipan).
- *Tersko narečje navznoter / Il dialetto del Torre visto dall'interno*. Referat na posvetu *Manjšine med standardnim jezikom in narečji / Minoranze tra lingua standard e dialetti*, Špeter / San Pietro al Natisone, Italija, 3. 9.
- *Reduce, Reuse, Recycle: Adaptation of Scientific Dialect Data for Use in a Language Portal for Schoolchildren*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Euralex*, Alexandroupoli, Grčija, spletni dogodek, 7. 9., https://euralex2020.gr/wp-content/uploads/2021/09/EURALEX2021_ScientificProgramme-Preview-2-1.pdf (soavtorici K. Kenda-Jež, J. Škofic).

Karmen Kenda-Jež

- *Zanesljivost fonetičnih podatkov v Slovenskem lingvističnem atlasu (SLA)*. Referat na simpoziju *Škrabčevi dnevi 12*, Kostanjevica nad Novo Gorico, 8. 10.
- *Govor Mosteca (SLAT351, OLA T017) pet desetletij pozneje*. Referat na simpoziju *14. znanstveni skup o hrvatskim dijalektima*, spletni dogodek, 2. 12., <http://ihjj.hr/14dijalekti/index.php/program-i-knjizica-sazetaka/> (soavtor Peter Jurgec).

Boris Kern

- *Novejše besedje slovenskega jezika z vidika stopenjskega besedotvorja*. Prispevek na 21. mednarodni konferenci Komisije za besedotvorje pri Mednarodnem slavističnem komiteju *Slavic Word-formation: Synchrony, Innovations, Neologization*, Prešov, Slovaška, spletni dogodek, 7. 9., <https://slovotvorba-2021.unipo.sk/>.
- »Angloslovenščina« kao trenutačna slovenačka realnost? Vabljeni predavanje na znanstvenem posvetu *Anglokalizmi u jezicima balkanskih Slovena*, Beograd, Srbija, spletni dogodek, 8. 11., <http://rastko.rs/rastko/delo/16470>.
- *Slovenščina na univerzi v tujini: stanje in perspektive*. Prispevek na mednarodni znanstveni konferenci *Словенке, Словенци у Босни и Херцеговини у 20. и 21. вијеку: језичка, културна и економска питања те међусобно повезивање / Slovenke, Slovenci v Bosni in Hercegovini v 20. in 21. stoletju: jezikovna, kulturna in ekonomska vprašanja ter medsebojno povezovanje*, Banjaluka, Bosna in Hercegovina, 10. 12., <https://sim.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/potomci-slovenskih-izseljencev-ter-ohranjanje-slovenskega-jezika-v-bosni-in>.

Simona Klemenčič

- *Beseda leta – Slovene Word of the Year*. Predavanje na AILA (World Congress of Applied Linguistics), spletni dogodek, 16. 8.

Domen Krvina

- *Vloga permutativnosti pri določanju in razvrščanju skladenjskih pomenov*. Referat na simpoziju *Skladnja slovenskega jezika*, spletni dogodek, 25. 2., <https://www.ff.uni-lj.si/dogodki/simpozij-skladnja-slovenskega-jezika> (soavtor D. Gabrovšek).
- *Slovenski anglokalizmi v slovarjih in besedilih*. Referat na okrogli mizi *Anglicizmi u južnoslovenskim jezicima*, spletni dogodek, 8. 11., <http://rastko.rs/rastko/delo/16470> (soavtorja M. Michelizza, A. Perdih).

Mojca Kumin Horvat

- *Zinka Zorko in Slovenski lingvistični atlas*. Predavanje na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 10. (soavtorica J. Gostenčnik).

Nina Ledinek

- *Skladenjski vzorci in enojezični splošni razlagalni slovarji slovenskega jezika*. Referat na simpoziju *Skladnja slovenskega jezika*, spletni dogodek, 25. 2., <https://www.ff.uni-lj.si/dogodki/simpozij-skladnja-slovenskega-jezika>.
- *Razdelek Kaj pomeni ta beseda? na portalu Franček*. Predstavitev projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika za SLORI*, spletni dogodek, 11. 5., <http://www.slori.org/dogodki/predstavitev-projekta-spletni-portal-francek-jezikovna-svetovalnica-za-ucitelje-slovenscine-in-solski-slovar-slovenskega-jezika/>.
- *Spletna stran Kje je kaj v slovnici? in povezave na portalu Franček*. Predstavitev ob javni objavi spletnega portala *Franček*, Ljubljana, spletni dogodek, 14. 9., <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/predstavitev-spletnega-portala-francek>.

Andreja Legan Ravnikar

- *Besedotvorne značilnosti knjižne slovenščine 16. stoletja v primerjavi s sodobno (knjižno) rabo*. Referat na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Monošter/Szentgotthárd, Madžarska, 30. 9.
- *Besedotvorje v Bohoričevi slovnici primerjalno s tvorjenkami v zgodovinskem Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Tina Lengar Verovnik

- *Pot do prenovljenega pravopisa*. Predavanje na *Tednih vseživljenjskega izobraževanja*, Ravne na Koroškem, 6. 10.
- *Pomen javne razprave ob predlogu novih pravopisnih pravil*. Prispevek na konferenci *Škrabčevi dnevi 12*, Kostanjevica nad Novo Gorico, 8. 10.

Matej Meterc

- *Skladenjske variante v Slovarju pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov (SPP)*. Referat na simpoziju *Skladnja slovenskega jezika*, spletni dogodek, 25. 2., <https://www.ff.uni-lj.si/dogodki/simpozij-skladnja-slovenskega-jezika>.
- *Raziskovalni potenciali slovanskih in medсловanskih frazeoloških raziskav na primeru nekonvencionalnih replik*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 13. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program> (soavtor Jozef Pallay).
- *Nekonvenčne repliky – znovuobjavený paremiologický žánér*. Referat na konferenci *Slovakistika – súčasný stav a perspektívy*, Novi Sad, Srbija, spletni dogodek, 2. 12., [http://www.ff.uns.ac.rs/uploads/files/Nauka/Konferencije/2021/Slovakistika/Harmonogram%2060%20rokov%20slovakistiky%20NS%20\(Zoom\).pdf](http://www.ff.uns.ac.rs/uploads/files/Nauka/Konferencije/2021/Slovakistika/Harmonogram%2060%20rokov%20slovakistiky%20NS%20(Zoom).pdf) (soavtor Jozef Pallay).

Mija Michelizza

- *Kako nastaja eSSKJ?* Predavanje za študente pri predmetu *Leksikografija*, oddelek Slovenistika Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, spletni dogodek, 27. 5.
- *Slovenski anglokalizmi v slovarjih in besedilih*. Referat na okrogli mizi *Anglicizmi u južnoslovenskim jezicima*, 8. 11., spletni dogodek, <http://rastko.rs/rastko/delo/16470> (soavtorja D. Krvinina in A. Perdih).

Tanja Mirtič

- *Uporaba sinteze govora in zvočnih posnetkov živega govorca v šoli*. Predstavitev projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika* za SLORI, spletni dogodek, 11. 5., <http://www.slori.org/dogodki/predstavitev-projekta-spletni-portal-francek-jezikovna-svetovalnica-za-ucitelje-slovenscine-in-solski-slovar-slovenskega-jezika/>.
- *Naglasne značilnosti samostalnikov s končajem -ar v sodobni knjižni slovenščini*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 13. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.

Andrej Perdih

- *Sinonimija na Frančku*. Predstavitev projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika* za SLORI, spletni dogodek, 11. 5., <http://www.slori.org/dogodki/predstavitev-projekta-spletni-portal-francek-jezikovna-svetovalnica-za-ucitelje-slovenscine-in-solski-slovar-slovenskega-jezika/>.
- *Building an educational language portal using existing dictionary data*. Predavanje na 11. mednarodni konferenci *NLP SLOVKO 2021: Corpus Linguistics and Interdisciplinarity*, Bratislava, Slovaška, 14. 10. (soavtorji K. Ahačič, J. Ježovnik, D. Race).
- *Slovenski anglokalizmi v slovarjih in besedilih*. Referat na okrogli mizi *Anglicizmi u južnoslovenskim jezicima*, spletni dogodek, 8. 11., <http://rastko.rs/rastko/delo/16470> (soavtorja D. Krvinina in M. Michelizza).

Špela Petric Žižić

- *Šolski slovar slovenskega jezika na portalu Franček*. Predstavitev projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika* za SLORI, spletni dogodek, 11. 5., <http://www.slori.org/dogodki/predstavitev-projekta-spletni-portal-francek-jezikovna-svetovalnica-za-ucitelje-slovenscine-in-solski-slovar-slovenskega-jezika/>.
- *Šolski slovar slovenskega jezika na portalu Franček*. Predstavitev ob javni objavi spletnega portala *Franček*, Ljubljana, spletni dogodek, 14. 9., <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/predstavitev-spletnega-portala-francek>.

Duša Race

- *Jezikovna igra Besedoboj*. Predstavitev projekta *Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika* za SLORI, spletni dogodek, 11. 5., <http://www.slori.org/dogodki/predstavitev-projekta-spletni-portal-francek-jezikovna-svetovalnica-za-ucitelje-slovenscine-in-solski-slovar-slovenskega-jezika/>.
- *Kaj učencem in dijakom o jezikovni rabi povedo slovarske oznake na portalu Franček*. Predavanje na prireditvi *Mednarodni dan slovarjev 2021*, spletni dogodek, 15. 10., <https://zdsds.si/2021/10/mednarodni-dan-slovarjev-2021/> (soavtorica N. Gliha Komac).

Marko Snoj

- *Praslovanščina*. Predavanje na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Moravske Toplice, 1. 10.
- *O priimku Bohorič*. Predavanje na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.
- *Etimologija je odkrivanje pogleda na svet*. Predavanje na Podiplomski šoli ZRC SAZU, modul *Leksikologija, leksikografija, slovnicaštvo*, spletni dogodek, 29. 11.

Miha Sušnik

- *Digitalizacija Pleteršnikove rokopisne zbirke zemljepisnih imen*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 9. (soavtorica M. Furlan).

Matej Šekli

- *Južnoslovanski jeziki med genealogijo in arealno tipologijo*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 14. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.
- *Notranja in zunanja zgodovina slovenskega jezika v srednjem veku (ok. 550–1550)*. Referat na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Moravske Toplice, 1. 10.

Jožica Škofic

- *Slovenian and the approach of plurilingual geolinguistics: the research project Verba Alpina*. Predavanje na srečanju *Slovenian-Bavarian Scientific Forum*, 28. 5. (soavtorica Eva Jezovnik).
- *Narečna poimenovanja za kmečke posestnike kot motivacija hišnih imen na Gorenjskem*. Referat na konferenci *Aktualne probleme metodologiczne współczesnej dialektologii*, Poznań, Poljska, spletni dogodek, 15. 9., http://www.klks.polonistyka.uj.edu.pl/en_GB/aktualnosci/-/journal_content/56_INSTANCE_Df4E/9441140/148735810.
- *Živalski apelativi in hišna imena na Gorenjskem*. Referat na simpoziju *Kontaktna dialektologija akad. Gorana Filipija*, Koper, spletni dogodek, 22. 10., https://www.pef.upr.si/arhiv_novic/2021101913092919/Mednarodni%20znanstveni%20sestane%20Kontaktna%20dialektologija%20akad.%20Gorana%20Filipija%20/.

Silvo Torkar

- *Metelkova zbirka slovenskih toponimov iz leta 1823*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 9.

Mladen Uhlak

- *Causal constructions in Slovenian (in comparison to Štokavian and Russian)*. Referat na mednarodni konferenci *Causal constructions in the world's languages: (synchrony, diachrony, typology)*, Sankt Peterburg, Ruska federacija, spletni dogodek, 30. 1. (soavtorica A. Žele), <https://iling.spb.ru/confs/causal2021/programme.pdf>.
- *Glagoli vidne zaznave: slovensko-ruska kontrastivna analiza videti in gledati*. Prispevek na simpoziju *Skladnja slovenskega jezika*, Ljubljana, spletni dogodek, 25. 2., (soavtorica A. Žele), <https://www.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Simpozij%20SKLADNJA%20-%20obvestilo.pdf>.
- *Števnike zgradbe v slovensko-ruski protistavi*. Referat na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Moravske Toplice, 1. 10. (soavtorica A. Žele).

Urška Vranjek Ošlak

- *Codification within reach: three clickable layers of information surrounding The new Slovenian normative guide*. Referat na mednarodni konferenci *Electronic Lexicography in the 21st Century (eLex 2021)*, spletni dogodek, 5. 7., https://elex.link/elex2021/wp-content/uploads/2021/07/book-of-abstracts-eLex_2021_2.pdf.
- *Integration of public engagement mechanisms in an online language counselling platform*. Referat na *19th International Conference on the Ethical and Social Impacts of ICT*, spletni dogodek, 1. 7., <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7977306>.
- *Vloga Jezikovne svetovalnice pri zapolnjevanju informativnih vrzeli v jezikovnih priročnikih*. Referat na simpoziju *Škrabčevi dnevi 12*, Kostanjevica nad Novo Gorico, 8. 10.

Peter Weiss

- *Zasnova slovarja hišnih in ledinskih imen v Zgornji Savinjski dolini*. Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi: Narečno besedje slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*, Pišece, 14. 9.

Danila Zuljan Kumar

- *Syntactic shifts in the Ter/Torre Valley dialect of Slovene*. Referat na *16th annual meeting of the Slavic Linguistics Society (SLS-16)*, Urbana-Champaign, ZDA, spletni dogodek, 5. 9., https://www.slaviclinguistics.org/wp-content/uploads/2021/09/SLS_16_2021_Illinois_zoom_program.pdf.
- *Tabu izrazi v briškem narečju*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku *Kontaktna dialektologija akad. Gorana Filipija*, Koper, spletni dogodek, 22. 10., https://www.pef.upr.si/arhiv_novic/2021101913092919/Mednarodni%20znanstveni%20sestane%20Kontaktna%20dialektologija%20akad.%20Gorana%20Filipija%20/.
- *Pomen slovenskih narečij v slovanskem svetu ter stiki z romanskimi sosedi*. Predavanje na 56. letnem posvetovanju ICM (Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei) *Diversità di lingue per una cultura unificante: Dante, Ascoli e i testimoni di confine*, Gorica, Italija, 26. 11.

Mojca Žagar Karer

- *The COVID-19 pandemic and terminologisation*. Referat na *The XLI International VAKKI Symposium 2021 „Workplace Communication“*, Vaasa, Finska, spletni dogodek, 12. 2.
- *Slovenska terminologija v praksi: terminološki slovarji in terminološka svetovalnica*. Predavanje na Komisiji za slovenski jezik SAZU, spletni dogodek, 1. 6.
- *Normativnost in terminološki slovarji*. Predavanje na prireditvi *Mednarodni dan slovarjev 2021*, spletni dogodek, 15. 10., <https://zdsds.si/2021/10/mednarodni-dan-slovarjev-2021/>.

Andreja Žele

- *Vežljivost kot pomensko-skladenjska organizacijska zmožnost neglagolskih besed*. Referat na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki: Izzivi slavistike v 21. stoletju*, Maribor, spletni dogodek, 14. 5., <https://izzivislavistike.wixsite.com/szp4/program>.
- *Bohoričeva slovnica z vidika sodobne slovenske skladnje*. Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.
- *Števniške zgradbe v slovensko-ruski protistavi*. Referat na *Slovenskem slavističnem kongresu 2021: Slovenski jezik med slovanskimi jeziki*, Moravske Toplice, 1. 10. (soavtor M. Uhlik).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Nataša Gliha Komac

- Council of Europe, Committee of Experts of the European Charter for Regional or Minority Languages, Białystok - Varšava, Poljska, 14.–17. 6.: raziskovalno delo na terenu.

Janoš Ježovnik

- Raziskovalni pohod / Hodinar po Trstu, Italija, 4. 6.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Jernej Vičič

- Urgench State University, Urgenč, Uzbekistan, 18.–27. 9.: raziskovalni obisk.

PEDAGOŠKO DELO

Kozma Ahačič

- *Zgodovina, osnove in didaktika leksikologije, leksikografije in slovniciarstva*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Normativnost*. Predavanja za 2. letnik interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Humanistika in družboslovje*, Oddelek za angleštiko in amerikanistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Helena Dobrovoljc

- *Slovenski jezik I – Slovenski knjižni jezik*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje, študijski program *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Jezikovnosvetovalni seminar*. Izbirni predmet na dodiplomski stopnji študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Normativnost in sociolingvistika v slovarjih, slovnica in pravopisih*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Metka Furlan

- *Hetitščina*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Laringalna teorija*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz indoevropske primerjalne slovnice*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Diahrono raziskovanje jezikov: primerjalna metoda in metoda rekonstrukcije*. Predavanja za 1. letnik interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Humanistika in družboslovje*, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Nataša Gliha Komac

- *Normativnost in sociolingvistika v slovarjih, slovnica in pravopisih*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Januška Gostenčnik

- *Glasoslovje*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Nataša Jakop

- *Jezikovna norma in jezikovna kultura*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikologija, leksikografija in slovnica sodobnega jezika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Izbrana poglavja iz frazeologije*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Inštitutu za slavistiko Univerze v Celovcu, Avstrija.
- *Slovar: zgradba in raba*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje na Inštitutu za slavistiko Univerze v Celovcu, Avstrija.

Karmen Kenda-Jež

- *Metodologija raziskav v antropološki lingvistiki*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Boris Kern

- *Korpus jezikoslovje*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na študijskem programu *Slovenski jezik in književnost*, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Slovenščina za tujce*. Predavanja in vaje za 1. letnik 2. stopnje na študijskem programu *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenački jezik I–IV*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje, Paneuropski univerzitet Apeiron, Banjaluka, Bosna in Hercegovina.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Indoevropske starožitnosti*. Seminar za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Indoevropska dialektologija*. Seminar za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Historična fonetika I, II*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Andreja Legan Ravnikar

- *Zgodovinska leksikologija in leksikografija ter zgodovinska slovnica slovenskega jezika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tina Lengar Verovnik

- *Osnove novinarskega dela*. Seminar za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Novinarski jezik in stil*. Predavanja in seminar za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Novinarsko sporočanje 1*. Seminar za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Radijsko novinarstvo*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Govorno izražanje za novinarje*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Novinarstvo* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Jezik, stil in novinarska naracija*. Predavanja in seminar za 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Novinarske študije* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Vloga dialektalnega v slovenskem (javnem) govoru*. Predavanja in seminar za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Oblike govora* na AGRFT Univerze v Ljubljani.
- *Besedoslovje*. Predavanja za študente 1. stopnje slovenistike na Inštitutu za slavistiko Univerze v Celovcu, Avstrija.

Marko Snoj

- *Uvod v etimološko metodo in študij virov.* Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- *Uvod v slovansko filologijo.* Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v slovansko jezikoslovje.* Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v študij slavistike.* Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskih programov *Polonistika, Češki jezik in književnost* ter *Slovakistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Od praslovanščine do stare cerkvene slovanščine.* Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika* na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Makedonski jezik 1 (uvod v študij južnoslovanskih jezikov).* Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Južnoslovanski študiji* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov.* Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja.* Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Primerjalna skladnja slovanskih jezikov.* Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Arealni vidiki slovanskih jezikov.* Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Primerjalno slovansko jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jožica Škofic

- *Zgodovina slovenskega jezika.* Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Etimologija slovenskega jezika.* Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Narečja kot živa kulturna dediščina.* Konzultacije za 2. letnik 3. stopnje (doktorskega) študija na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika).* Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Etimološka in dialektološka leksikologija in leksikografija.* Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Identiteta in jezik.* Predmet v okviru doktorskega programa *Humanistika*, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

Mladen Uhlik

- *Struktura ruskega jezika – Fonetika in fonologija.* Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Struktura ruskega jezika – Morfologija 1 (Samostalnik).* Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Struktura ruskega jezika – Morfologija 2 (Glagol).* Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Struktura ruskega jezika – Sintaksa.* Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz ruskega jezikoslovja.* Predavanja za 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Magistrski seminar in magistrsko delo (jezikoslovje).* Predavanja in seminar za 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Rusistika* na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jernej Vičič

- *Jezikovne tehnologije*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje I*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje III – Vzporedno programiranje*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Računalništvo I*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje I v angleškem jeziku*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Programiranje III v angleškem jeziku – Vzporedno programiranje*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Računalništvo I v angleškem jeziku*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za informacijske znanosti in tehnologije Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Osnove računalništva*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Računalniški praktikum*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje na programu *Sredozemsko kmetijstvo* Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Andreja Žele

- *Morfologija slovenskega knjižnega jezika*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikologija slovenskega knjižnega jezika*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Leksikografija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Znanstvena in strokovna terminologija*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Helena Dobrovoljc

- Kaja Jošt, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anika Velišček, diplomsko delo, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 22. 9.).

Tomaž Erjavec

- Katja Meden, doktorski študij, Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana.

Nataša Gliha Komac

- Tadej Kralj, doktorska disertacija, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 29. 11.).

Januška Gostenčnik

- Nina Pahor, magistrsko delo (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 13. 9.).

Nataša Jakop

- Vesna Žnidar Kadunc, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Nina Šulc, diplomsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 21. 9.).

Mojca Kumin Horvat

- Štefan Kardoš, doktorski študij (somentorica), Alma Mater Europaea, Ljubljana.

Matej Meterc

- Eva Poklukar, diplomsko delo (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 14. 9.).

Tina Lengar Verovnik

- Kaja Jošt, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Andrej Perdih

- Ines Škvorc, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marko Snoj

- Žiga Pirnat, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Maja Rotter, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Emilija Neškoska, magistrsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 28. 6.).

Matej Šekli

- Žiga Pirnat, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Emilija Neškoska, magistrsko delo (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 28. 6.).
- Nina Pahor, magistrsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 13. 9.).
- Maja Rotter, magistrsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 24. 9.).
- Nika Gornik, diplomsko delo (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 27. 9.).
- Ana Šintler, diplomsko delo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 27. 9.).

Jožica Škofic

- Diana Košir, doktorski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Teja Breznik, diplomsko delo, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 30. 8.).

Mladen Uhlik

- Katja Kitanovska, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Barbara Kopač, doktorski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jernej Vičič

- Jan Škorjanc, diplomsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 30. 6.).
- Hristijan Marinkovski, diplomsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 2. 9.).
- Domen Vake, magistrsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 15. 9.).
- Lovro Forštner, diplomsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 15. 9.).
- Milan Nikolić, diplomsko delo, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 15. 9.).

Andreja Žele

- Dejan Gabrovšek, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Barbara Kopač, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Klasja Kovačič, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

H. Dobrovoljc

- Najvidnejši raziskovalni dosežek s področja jezikoslovja Odlični v znanosti 2021 po izboru ARRS za *Jezikovno svetovalnico* – spletni priručnik s 3000 odgovori jezikovnim uporabnikom (december).

T. Erjavec

- Nagrada Stevena Krauwerja za dosežke v mreži CLARIN (september).

T. Lengar Verovnik

- Priznanje za izjemne dosežke pri pedagoškem delu Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani (maj).

J. Škofic

- Priznanje Ustanove Slovenska znanstvena fundacija Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju za leto 2020 (junij).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isjfr.zrc-sazu.si/>

DRUGE POVEZAVE

Fran
<https://www.fran.si/>

Franček
<https://www.francek.si>

Terminologišče
<https://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce>

Terminološka svetovalnica
<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/svetovanje>

Jezikovna svetovalnica
<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The staff at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language comprises fifty-one researchers; among them, as of 31 December 2021, there are six junior researchers and four technical assistants. Their work is carried out within six sections: Lexicological Section, Orthographic Section, Terminological Section, Dialectological Section, Etymological-Onomastic Section, Section for the History of the Slovenian Language and Centre for Language Technologies Development. This is the only Slovenian institute engaged in pure research on Slovenian; its activity is primarily directed towards lexicography and production of linguistic atlases. In 2021, the Institute published the following works: (1) Domen Krvina, *Sprotni slovar slovenskega jezika 2021 (Growing Dictionary of the Slovenian Language 2021)*, online edition); (2) *Pravopisne kategorije ePravopisa 2020 (Problem Categories of ePravopis: Slovenian Normative Guide 2020)*, online edition), edited by Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik and Manca Černivec; (3) *ePravopis 2020 (Slovenian Normative Guide 2020)*, online edition), edited by Manca Černivec, Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Matej Meterc, Urška Vranjek Ošlak and Peter Weiss; (4) *1. slovenski pravorečni posvet (1st Slovenian Orthoepy Conference)*, edited by Tanja Mirtič and Marko Snoj; (5) *Gorske bukve: Znanstvenokritična izdaja (Gorske bukve: Critical Edition)*, edited by Alenka Jelovšek; (6) Breda Pogorelec, *Veznik v slovensščini (Conjunction in Slovenian)*, edited by Alexander Rath, Kozma Ahačič and Mojca Smolej; (7) *Jezikoslovnji zapiski (Linguistic Notes) 27: 1, 2*, edited by Peter Weiss; (8) *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja: A–D (Dictionary of the 16th-Century Slovenian Literary Language: A–D)*, edited by Kozma Ahačič, Metod Čepar, Alenka Jelovšek, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat and France Novak; (9) *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 13*, edited by Kozma Ahačič and Grant H. Lundberg; (10) *Terminološki slovar betonskih konstrukcij (Terminological Dictionary of Concrete Structures)*, edited by Mitja Trojar and Mojca Žagar Karer; (11) Dejan Gabrovšek, *Vojna in ljubezen v proznem opusu Draga Jančarja (War and Love in Prose Opus of Drago Jančar)*; (12) Matej Meterc, *Slovar pregovorov in sorodnih paremioloških izrazov 2020– (Dictionary of Proverbs and Similar Paremiological Expressions 2020–*, growing dictionary, online edition); (13) Andreja Žele, *Slovar neglagolske vezljivosti v slovensščini 2020– (Dictionary of Slovenian Non-Verbal Valency*, growing dictionary, online edition); (14) Metka Furlan, *Novi etimološki slovar slovenskega jezika 2017– (New Etymological Dictionary of the Slovenian Language, 2017–*, growing dictionary, online edition); (15) Varja Cvetko Orešnik, *Vzhodnoindoevropski jeziki in Brižinski spomeniki – dvoje stebrov v raziskavah starih jezikov (East Indo-European Languages and the Freising Manuscripts – Two Pillars in the Research of Ancient Languages)*; (16) *Pleteršnikova rokopisna zbirka zemljepisnih imen: Znanstvenokritična izdaja rokopisne kartoteke (Pleteršnik's Manuscript Collection of Geographic Names: Critical Edition of a Manuscript Card File)*, edited by Metka Furlan and Miha Sušnik; (17) Kozma Ahačič, *Stati inu obstati (To Stand and Endure)*.

The work on several dictionaries, linguistic atlases and monographs continued. The interinstitutional National Commission on Orthography continued the work on modernization of orthographic rules.

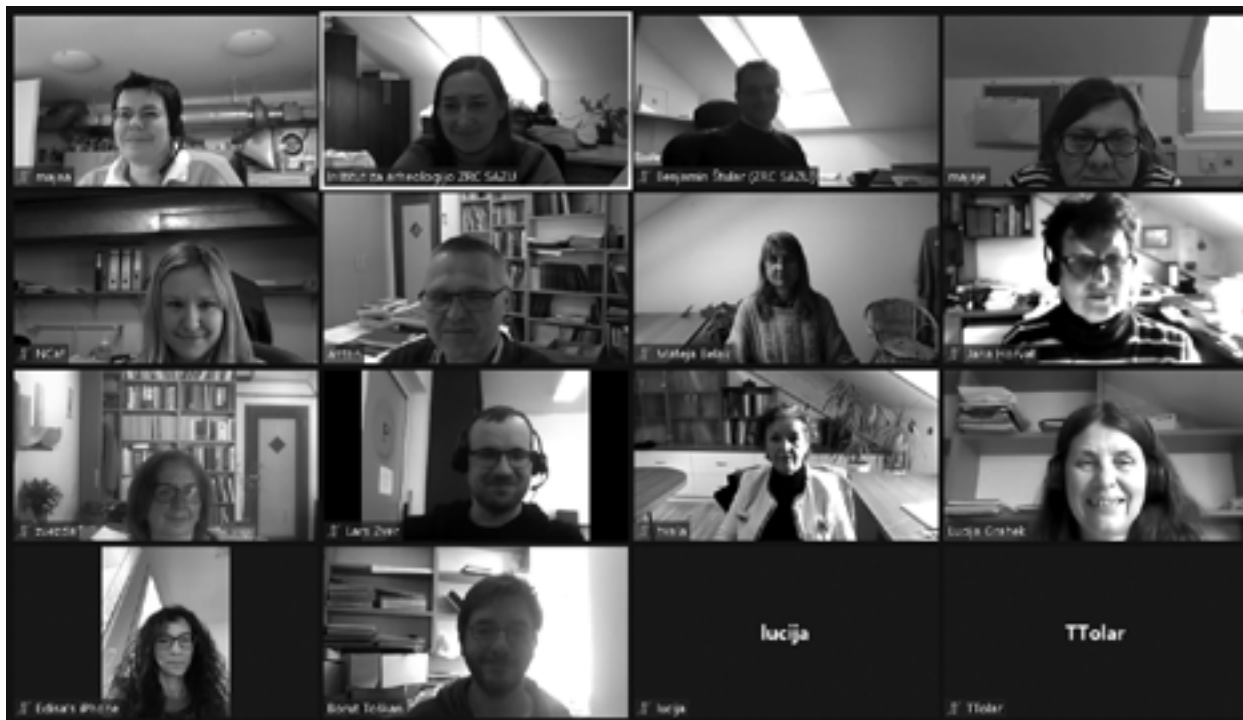
The dictionary portal Fran was updated. At the end of the year, Fran included 40 dictionaries with 707,782 entries altogether, two volumes of the linguistic atlas, two language counselling sites, and fourteen collections. 360 questions were answered on both language counselling sites. The Fran portal functions as a digital thesaurus which contains a large majority of Slovenian lexis in its synchronic, diachronic, diastatic and diatopic perspectives, and provides several services for language users. The work on the portal Franček was completed. Franček is a modern learning e-tool for teaching Slovenian in primary and secondary schools. A specialized website dedicated to terminology – Terminološki slovar – was renovated.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Ljubinka Teržan, dr. Jana Horvat (predsednica), dr. Zvezdana Modrijan, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan, izr. prof. dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Anton Velušček.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Dragan Božič, dr. Jana Horvat, prof. ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos, izr. prof. dr. Anton Velušček.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Benjamin Štular, dr. Sneža Tecco Hvala, doc. dr. Borut Toškan.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Maja Andrič, dr. Lucija Grahek, dr. Elena Leghissa, dr. Zvezdana Modrijan, dr. Primož Pavlin, dr. Anja Ragolič, dr. Brina Škvor Jernejčič, doc. dr. Tjaša Tolar, dr. Matija Turk.

Višji strokovnoraziskovalni asistentki: Mateja Belak, Andreja Dolenc Vičič.

Asistenta z doktoratom: dr. Edisa Lozić, dr. Jernej Rihter.

Asistenti, mladi raziskovalci: Tina Berden, Nina Caf, Miha Mihelič, Lars Zver.

Samostojni strokovni delavki: Tamara Korošec, Lucija Lavrenčič.

Višji strokovni sodelavec: Tilen Podobnik.

Tajnica: Maja Jevnikar.

Tehnik: Drago Valoh.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Oznaka: P6-0064.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Anton Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, D. Božič, L. Grahek, J. Horvat, M. Jevnikar, T. Korošec, L. Lavrenčič, E. Leghissa, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, T. Podobnik, A. Ragolič, J. Rihter, M. Šašel Kos, B. Škvor Jernejčič, B. Štular, S. Tecco Hvala, T. Tolar, B. Toškan, M. Turk, D. Valoh, A. Velušček.
Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskovalo se je v jamah, sredogorju in na koliščih. Proučevali so se bronastodobna poselitve in grobišča, naselbine z obrobja dolenske halštatske skupnosti in arheološki problemi Bele krajine. Predmet proučevanja so bile rimska naselbina na Vrhniki, keramika, zgodnjerske vojaške utrdbe in epigrafski spomenik iz Črnomlja. Izvedena so bila izkopavanja pri Velikih Malencah in analizirana poznoantična ter zgodnjersrednjeveška poselitve Posočja. Nadaljevalo se je delo na tipokronologiji zgodnjersrednjeveškega nakita. Palinološke raziskave so potekale v Julijcih in na Barju. Intenzivne so bile arheobotanične raziskave. Poudarek je bil na študijah obredne vloge živali v različnih kronološko-geografskih kontekstih. Zbirka ARKAS se je sprti dopolnjevala. Nadgrajevali sta se spletni storitvi *Zbiva* in *Libera*. Sodelovanje inštitutskih delavcev pri organizaciji znanstvenih srečanj in pripravi razstav.

Skupnosti mrtvih, družbe živih. Pozna bronasta doba vzhodne Slovenije

Oznaka: J6-9363.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Martina Blečić Kavur (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije).

Vodja na ZRC SAZU: Primož Pavlin.

Sodelavci: L. Grahek, P. Pavlin, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Organizirana je bila mednarodna znanstvena konferenca *Od morja do morja: življenje in smrt v pozni bronasti dobi med »Panonskim« in Jadranskim morjem*, na kateri je L. Grahek predstavila razpravo *Horizont 0 kot Oloris in Orehova vas: mlajša ali pozna bronasta doba?*. Opravljena je bila sistematična študija pojavljanja živalskih ostankov v mlajšebronastodobnih kontekstih na Slovenskem.

Poselitev jugovzhodnoalpskega prostora v zgodnjem srednjem veku

Oznaka: J6-9450.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Benjamin Štular.

Sodelavci: M. Belak, Z. Modrijan, A. Pleterski, J. Rihter, B. Štular.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

Zaključen je vnos podatkov v podatkovno zbirko in opravljena večina potrebnih analiz, ki bodo pripravljene za objavo v naslednjem letu.

5000 let paše in rudarjenja v Julijskih Alpah: proučevanje jezerskih sedimentov, antropogeno preoblikovane krajine in arheoloških najdb ter rekonstrukcija vpliva klime in človeka na okolje

Oznaka: J7-1817.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Maja Andrič.

Sodelavci: M. Andrič, J. Horvat, T. Podobnik, T. Tolar, B. Toškan, D. Valoh (Inštitut za arheologijo); Š. Goričan, A. Horvat (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Končana je bila analiza vrtine pri Srednji vasi, nadaljevalo se je štetje peloda v vrtini z Blejskega jezera. Opravljeni so bili terenski arheološki (Osredki, Pri utah, Lopučnica, Planina pod Mišelj vrhom, Konjsko sedlo) ter geološko-arheološki pregledi (Vodene rupe, Klek). Na najdišču Pod Kopicjo je bila izkopana arheološka sonda, pri jezerih na Planini pri Jezeru in v Ledvici pa zamenjane pelodne pasti.

Na stiku med Alpami in Mediteranom – kontinuiteta in prelomnice

Oznaka: J6-1802.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Sneža Tecco Hvala.

Sodelavci: J. Horvat, L. Lavrenčič, Z. Modrijan, M. Šašel Kos, B. Štular, S. Tecco Hvala.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Podatki o arheoloških najdiščih zgornjega Posočja so bili vneseni v bazo. Izdelan je bil katalog najdišč svetolucijske halštatske skupine. Opravljen je bil arheološki topografski pregled Trebiškega dola, planine v Plazeh in za Bajto pod Čistim vrhom. Na Mostu na Soči je bil izveden arheološki testni izkop, analizirani so bili podatki geofizikalnih meritev in stratigrafije ter drobne najdbe.

Pes ali njegov gospodar? Znanstvena študija človeških ali pasjih koproilitov s kolišča na Starih gmajnah v Sloveniji

Oznaka: J7-2598.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tjaša Tolar.

Sodelavci: M. Andrič, T. Podobnik, T. Tolar, B. Toškan, D. Valoh, A. Velušček.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

Izkopani sta bili sondi na najdišču Stare gmajne pri Verdu; arheološke najdbe so pripravljene za risanje. Opisana je bila stratigrafija sond. Analizirani so bili vzorci sedimenta in artefaktov iz rastlinskega materiala (prepleti mahu, polnila posod, lesen lok, dva lesena obročka in dva koproilita). V analizo so bili poslani vzorci ribjih ostankov, malih sesalcev in pasjih kostnih ostankov.

Colonia Ulpia Traiana Poetovio – nastanek in razvoj mesta

Oznaka: L6-1846.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Mestna občina Ptuj.

Vodja: Jana Horvat.

Sodelavci: A. Dolenc Vičič, J. Horvat, Z. Modrijan, A. Ragolič, M. Šašel Kos, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Pripravili smo prvo poročilo in stratigrafsko analizo izkopavanj na Panorami na Ptujju leta 2020. Analizirali smo vse arheobotanične vzorce ter drobno arheološko gradivo iz najstarejših stratigrafskih enot – obdobje vojaškega tabora iz 1. st. n. št.

Kolapijani – ljudstvo ob reki Kolpi v železni dobi

Oznaka: L6-2627.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Lucija Grahek.

Sodelavci: D. Božič, L. Grahek, T. Podobnik, A. Ragolič, S. Tecco Hvala, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Nadaljevala so se arheološka izkopavanja na Pezdirčevi njivi v Podzemlju. Ob terenskih raziskavah smo nadaljevali s konzervacijo in poterensko obdelavo najdb, analizami pedoloških in drugih vzorcev ter pripravo kataloga podatkov terenskih izsledkov, pridobljenih z raziskavami grobišča na Pezdirčevi njivi. Analizirano je bilo arheozoološko gradivo z lokacije Metlika.

Dinamike izmenjave in mobilnosti na Ljubljanskem barju. Poznobakrenodobno kolišče Špica v Ljubljani

Oznaka: Z6-3224.

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Elena Leghissa.

Sodelavka: E. Leghissa.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2021–30. 9. 2023.

Pregledani so bili del keramičnih najdb, izbranih za obdelavo, terenska dokumentacija izkopavanj in že opravljene dendrokronološke analize. Za izvedbo nedestruktivnih kemijskih analiz izbranih keramičnih najdb je bil oddan predlog projekta *MELB - Mobility and Exchange in Ljubljansko barje: non-destructive analyses of Copper age pottery of Ljubljana culture in Central Slovenia*.

Popis, analiza in ovrednotenje primarnih in sekundarnih virov slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«.

Oznaka: V6-1923.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Anja Ragolič.

Sodelavci: M. Mihelič, A. Pleterski, A. Ragolič (Inštitut za arheologijo); M. Bizjak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Vzporedno s popisovanjem primarnih virov in zbiranjem sekundarnih se je začel sestavljati sintetični pregled izsledkov projekta. Le-ti so bili zbrani v večdisciplinarnem elaboratu, posvečenem kolonizaciji Posočja. V njem je metodološko obdelano gradivo o posoških starovercih ter njihovem življenjskem nazoru in načinu življenja (družbenopolitični vidiki, verovanje). Locirani so bili kraji njihovega zbiranja.

Metodološka zrelost zračnega laserskega skeniranja v arheologiji – pilotni projekt

Oznaka: N6-0132.

Vrsta projekta: projekt komplementarne sheme ARRS.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Benjamin Štular.

Sodelavci: M. Belak, L. Lavrenčič, E. Lozić, T. Podobnik, B. Štular (Inštitut za arheologijo); Ž. Kokalj (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2022.

Med 25. in 30. 10. se je arheološko izkopavalo na Knežaku pri Pivki. V uveljavljeni mednarodni reviji *Remote Sensing* je bilo objavljenih več metodoloških člankov, s katerimi je bila utemeljena moderna metoda dela. Eden teh člankov je v letošnjem izboru *Odlični v znanosti 2021* (http://www.arrs.si/sl/promocija/odlicni/inc/21/20211224_tabela_izbor.pdf).

Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju

Oznaka: Na-kolih.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancer: Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Maja Zupančič (Občina Ig).

Vodja na ZRC SAZU: Elena Leghissa.

Sodelavci: M. Andrič, E. Leghissa, T. Tolar, B. Toškan, A. Velušček (Inštitut za arheologijo); K. Polajnar Horvat, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 11. 2022.

Pripravljena so bila besedila, slikovno gradivo, predlogi za oblikovanje sklopov razstave, arhitekturne in oblikovne rešitve za postavitev razstave ter dokončni izbor originalnih najdb za postavitev razstave v Interpretacijskem centru na Igu. Izvedeno je bilo fotografiranje izbranih najdišč z dronom. Pripravljajo se ilustracije in maketa koliščarske vasi Maharski prekop.

Arheološke točke na Vrhniki. Po sledih preteklosti

Oznaka: Arheologija Vrhnika.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancerja: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Anton Velušček.

Sodelavca: T. Korošec, A. Velušček.

Obdobje trajanja: 16. 7. 2020–31. 3. 2022.

Pripravile so se arheološke vsebine za štiri informativne table, prav tako se je poskrbelo za lektoriranje vseh besedil, prevode in oblikovanje. Predstavljena so bila arheološka območja vasi Mirke, Tičnice in Starih gmajn ter odkritje in pomen lesenega kolesa z osjo.

Advanced Research Infrastructure for Archaeological Database Networking in Europe [Napredna raziskovalna infrastruktura za arheološko mreženje podatkov v Evropi plus]

Oznaka: ARIADNEplus.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Directorate General for Research & Innovation, Innovation Union and European Research Area, Administration and finance, Pascale CID.

Vodja: Benjamin Štular.

Sodelavci: M. Belak, A. Pleterski, J. Rihter, B. Štular (Inštitut za arheologijo); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 1. 2023.

V letu 2021 so se še naprej skrbno gojili stiki s ključnimi inštitucijami, organizacijami, združenji, raziskovalci, strokovnjaki, agencijami ipd. Projekt je bil predstavljen na Strateškem forumu Bled (<https://ariadne-infrastructure.eu/ariadneplus-presented-at-bled-strategic-forum-online-event/>).

CA18128 – Saving European Archaeology from the Digital Dark Age [Reševanje evropske arheologije pred digitalnim temnim vekom]

Oznaka: SEADDA.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja: Benjamin Štular.

Sodelavec: B. Štular.

Obdobje trajanja: 4. 3. 2019–3. 3. 2023.

V letu 2021 je bila objavljena tematska številka v reviji *Internet Archaeology* o stanju arheoloških digitalnih arhivov v Evropi (<https://intarch.ac.uk/journal/issue58/index.html>).

Interdisciplinary Resilience through Science and Cultural Heritage Education Network [Interdisciplinarna odpornost skozi izobraževalno mrežo znanosti in kulturne dediščine]

Oznaka: IRSCHEN.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Erasmus+.

Sofinancerji: European Union, European commission, Education Audiovisual and Culture Executive Agency.

Vodja: Zvezdana Modrijan.

Sodelavki: L. Lavrenčič, Z. Modrijan.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2021–31. 3. 2023.

Vodile so se piarovske aktivnosti – postavljena je bila FB stran, na kateri vsi partnerji objavljajo dejavnosti v zvezi s projektom (Agata Tomažič). Pripravljen je bil tekst za zbornik in prevod zbornika v slovenščino. Pripravljati se je začela podatkovna zbirka.

Arheozoološke raziskave za projekt *Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena*

Oznaka: Arheozoološke raziskave.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Center za preventivno arheologijo.

Vodja: Borut Toškan.

Sodelavec: B. Toškan.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–31. 12. 2021.

Obdelani so bili živalski ostanki z najdišč Sušec, Velike njive in Borl in pripravljena ustrezna poročila oziroma poglavja za monografsko objavo.

Makrobotanične raziskave za projekt *Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena*

Oznaka: Makrobotanične raziskave.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Center za preventivno arheologijo.

Vodja: Tjaša Tolar.

Sodelavci: M. Jevnikar, T. Korošec, L. Lavrenčič, B. Škvor Jernejčič, T. Tolar, D. Valoh.

Obdobje trajanja: 16. 6. 2017–31. 12. 2021.

Analizirani so bili vzorci semen/plodov, lesa in oglja z najdišč Zemono I, Podbela, Ribnica na Dolenjskem, Sušec in Velike njive. Objavljeni so bili rastlinski makroostanki z najdišč Malečnik, Loka pri Beli Cerkvi in Zgornje Radvanje.

Palinološke analize za projekt *Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena*

Oznaka: Palinološke analize.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Center za preventivno arheologijo.

Vodja: Maja Andrič.

Sodelavka: M. Andrič.

Obdobje trajanja: 22. 6. 2017–31. 12. 2021.

Projekt se izvaja v okviru 11. sklopa okvirnega sporazuma o javnem naročilu za »izbiro izvajalcev za sodelovanje pri predhodnih arheoloških raziskavah«. Vzorci s posameznih najdišč se dostavljajo periodično in popolnoma nepredvidljivo.

Geološke raziskave za projekt *Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena*

Oznaka: Geološke raziskave.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Center za preventivno arheologijo.

Vodja: Maja Andrič.

Sodelavki: M. Andrič, N. Caf.

Obdobje trajanja: 8. 8. 2017–31. 12. 2021.

Opravljen je bil geološki opis profilnega stolpca z Gosposvetske ulice v Ljubljani.

Izvajanje arheoloških raziskav za Ljubljano

Oznaka: Arheologija MGML.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Muzej in galerije mesta Ljubljane.

Vodja: Zvezdana Modrijan.

Sodelavca: Z. Modrijan, T. Podobnik.

Obdobje trajanja: 10. 7. 2017–10. 7. 2021.

Nadaljevalo se je delo pri koordinaciji sodelovanja med partnerji. Stalno sta potekala izpiranje in pregled vzorcev z najdišč (T. Podobnik). V okviru arheozooloških raziskav je bilo obdelano gradivo z Gosposvetske ulice (B. Toškan), v okviru arheobotanike so bila analizirana najdišča Erjavčeva, Vošnjakova in Tribuna (T. Tolar), sodelovali smo pri interpretaciji epigrafskih najdb (Neptunov oltar, A. Ragolič).

Predhodne arheološke raziskave pri gradnji Zavoda za prestajanje kazni zapora Ig

Oznaka: Arheologija Ig.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za pravosodje.

Vodja: Zvezdana Modrijan.

Sodelavci: M. Andrič, Z. Modrijan, T. Podobnik, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 28. 6. 2020–25. 7. 2022.

Opravljena je bila flotacija in pregledani vzorci. Vzorčilo se je za arheobotanične analize.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Oznaka: J6-9358.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

Dežela stečkov: multikulturalna družbena slika srednjeveške Hercegovine

Oznaka: J6-3145.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za antropološke in prostorske študije.

Geološki nadzor pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper

Oznaka: Geološki nadzor.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Paleontološki inštitut Ivana Rakovca.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Tina Berden

Oznaka: MR-50577.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Jana Horvat.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Določeni so bili kronologija, funkcije in izvor vseh skupin keramičnega posodja, najdenega med arheološkimi izkopavanji najdišča Kočevarjev vrt na območju današnje Vrhnike, ki so potekala leta 2005. Izdelan je bil katalog najdb, opravljena je bila analiza stratigrafije najdišča.

Nina Caf

Oznaka: MR-52014.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Maja Andrič.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Pridobljeni so bili vsi palinološki rezultati, ki bodo vključeni v doktorsko raziskavo. Pisanje člankov o holocenski vegetaciji in vplivu človeka na območju doline Triglavskih jezer. Objava članka *Multi-proxy analysis of waterlogged preserved Late Neolithic canine excrements* (Tolar et al. 2021).

Lars Zver

Oznaka: MR-52010.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Borut Toškan.

Druga mentorica: prof. dr. Elena Bužan (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Univerza na Primorskem).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Nadaljevalo se je laboratorijsko delo: sekvenciranje DNK, izolirane iz kosti in zob bizonov. Izvedena je bila bioinformacijska analiza rezultatov sekvenciranja. Objavljen je bil pregledni članek *Phylogeny of Late Pleistocene and Holocene Bison species in Europe and North America*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Andrič** je članica uredniškega odbora revije *Documenta Praehistorica*.
- **N. Caf** je sodelovala pri organizaciji konference *Dolgoročne spremembe okolja ter 9. simpozija raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti*.
- **L. Grahek** je ob 70-letnici Belokranjskega muzeja v Metliki sodelovala pri prenovi stalne arheološke razstave, v okviru katere je bila organizirana razstava najstarejšega novca, najdenega v Sloveniji – zlatnika s Pezdirčeve njive v Podzemlju (<https://belokranjski-muzej.si/event/1444/70-let-belokranjskega-muzeja>).
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*, *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae*, *Zentraleuropäische Archäologie* (Dunaj) in *Polymnia* (Trst).
- **E. Leghissa** je v okviru izobraževanja vodnikov po Ljubljanskem barju pripravila in izvedla predavanje ter vodstvo po lžanskih koliščih.
- **Z. Modrijan** je članica uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik* in izvršnega odbora Slovenskega arheološkega društva.
- **A. Ragolič** je članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (*Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine*) in organizacijskega odbora v *Epigraphy.info*. Je soorganizatorica vsakoletnega *Grošljevega simpozija*.
- **B. Škvor Jernejčič** je članica uredniškega odbora revije *Arheo*, glasila Slovenskega arheološkega društva.
- **B. Štular** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*, strokovnega sveta zavoda SPARC (*Spatial archaeometry research collaborations*, CAST, University of Arkansas) in strokovnega sveta zavoda Skupina STIK. Je mednarodni evalvator EU projektov *Horizon 2020* in recenzent mednarodnih znanstvenih revij *Quaternary International*, *American Antiquity*, *Remote Sensing* ter *Journal on Computing and Cultural Heritage*.
- **S. Tecco Hvala** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* in članica Strokovne komisije za arheološke raziskave pri Ministrstvu za kulturo RS.
- **B. Toškan** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*.
- **A. Velušček** je sodeloval pri organizaciji tradicionalnega cikla strokovnih predavanj *Barje, ali te poznam?* in bil v delovni skupini za pripravo in izvedbo prireditve *Koliščarski dan*. Je član uredniškega odbora monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* ter poljudnoznanstvene revije *SLO – slovenski zgodovinski magazin*.

RAZSTAVE

- *Da bo zemlja dobro obrodila*, Notranjski muzej Postojna, otvoritev 18. 5. (avtorji Z. Modrijan, Alma Bavdek).
- *Oltre Aquileia. La conquista romana del Carso / Onkraj Akvileje. Rimsko osvajanje Krasa*, Museo Scientifico Speleologico della Grotta Gigante, Zgonik, Italija, 16. 10. 2021–28. 2. 2022 (avtorji Federico Bernardini, Alessandro Duiz, J. Horvat).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Dolgoročne spremembe okolja**. Večdisciplinarni znanstveni simpozij, Ljubljana, spletni dogodek, 13. 5. <https://iza2.zrc-sazu.si/sl/dogodki/dolgorocne-spremembe-okolja-2021>.
- **Ljubezen v antiki**. 12. Grošljev simpozij. Organizatorja Inštitut za arheologijo in Društvo za antične in humanistične študije, Ljubljana, 31. 5.–3. 6.
- **6th Regional Scientific Meeting on Quaternary Geology: Seas, Lakes and Rivers**. Mednarodni večdisciplinarni simpozij. Soorganizatorji: Geološki zavod Slovenije, Naravoslovnotehniška fakulteta in Filozofska fakulteta UL, Nacionalni inštitut za biologijo, Slovensko geološko društvo, Slovensko geomorfološko društvo, Hrvatski geološki inštitut, CNR-Institute of Geosciences and Earth Resources (IGG) and Institute of Environmental Geology and Geoengineering, Unit of Milano (IGAG), University of Padova, Institute of Quaternary Paleontology and Geology, Croatian Academy of Sciences and Arts (HAZU), Croatian Geological survey (HGI), Faculty of Science and Faculty of Mining, Geology and Petroleum Engineering, University of Zagreb, Archaeological Museum of Istria, Flinders University, Adelaide, Italian Association for Quaternary research, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 27.–29. 9. (<https://www.geo-zs.si/rmqg/>).
- **The Roman conquest beyond Aquileia**. Znanstveni simpozij (soorganizator International Centre for Theoretical Physics), Boljunec / Bagnoli della Rosandra, Italija, 10.–11. 11.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Bibliotečno obdelan fond se je povečal za 519 novih knjižničnih enot, od tega 281 monografij in 238 zvezkov periodike. Knjižnično gradivo je bilo pridobljeno z zamenjavo, nakupi, darovi in obveznimi izvodi. Na dom je bilo izposojenih 84 enot gradiva.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Obdelana je bila vsa nova literatura, vnesenih je bilo 596 novih bibliografskih enot. Zbirko uporabljajo študenti ter kolegi doma in v tujini, zaradi nezadostnega financiranja potrebne infrastrukturne dejavnosti pa sedaj zanjo v celoti skrbijo raziskovalci, kar ogroža njen obstoj. Nujna bi bila prenova spletnega vmesnika.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno je bila zbrana nova literatura ter vneseni novi podatki (53 enot). Uporabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Za prenovljeni spletni vmesnik in spletno storitev *Zbiva V.3* (<http://zbiva.zrc-sazu.si/index.htm>) smo koncipirali, razvijali in testirali najdišča. Posodobljene so vsebine za potrebe analiz arheološkega gradiva.

ARKAS. Arheološki kataster Slovenije

Sproti poteka dopolnjevanje spletne zbirke arheoloških najdišč Slovenije z novimi podatki in objavljenimi viri (v letu 2021 vpisanih 945 enot); del te zbirke je tudi spletna interaktivna karta.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Arheološki vestnik 72**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Austrian Archaeological Institute (OeAI) of the Austrian Academy of Sciences (OeAW), Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Leibniz-Laboratory for Radiometric Dating and Stable Isotope Research, Kiel, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Deutsches Archäologisches Institut, Berlin, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- ELTE, the Institute of aquatic ecology in Department of water supply and sewerage, Budapest, Madžarska: delovno srečanje (spletni dogodki).
- Freie Universität Berlin, Berlin, Nemčija in Arheološki muzej Istre, Pulj, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Ur- und Frühgeschichte, Christian-Albrechts-Universität, Kiel, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- International Centre for Theoretical Physics, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Multidisciplinary Laboratory Centre for Theoretical Physics (ICTP), Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Società per la Storia e la Protostoria del Friuli Venezia-Giulia, Gorica, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento di Studi Umanistici, Trst, Italija in Università Ca' Foscari, Venezia, Italija: raziskovalno sodelovanje s F. Bernardinijem.
- Università di Trieste, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje s prof. dr. Manuele Montagnari Kokelj.
- Universität Basel, Integrative Prehistory and Archaeological Science (IPAS), Basel, Švica: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Graz, Institut für Archäologie, Gradec, Avstrija: temeljni raziskovalni projekt v sodelovanju z avstrijsko raziskovalno agencijo FWF J6-9450, *Poselitev jugovzhodnoalpske regije v zgodnjem srednjem veku*.
- Université de Savoie, EDYTEM, Chambéry, Francija in Laboratoire des Sciences du Climat et de l'Environnement (LSCE), Gif-sur-Yvette, Francija: raziskovalno sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah v Julijskih Alpah.
- University of Bourgogne Franche-Comte, Faculty of Sciences and Techniques, Besançon, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Exeter, Exeter, Velika Britanija: raziskovalno sodelovanje.
- University of York, York, Velika Britanija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Stanfordu, ZDA, Univerza Amsterdam, Nizozemska, Univerza v Sarajevu, BiH, Univerza v Beogradu, Srbija in Republiški zavod za varstvo kulturnozgodovinske in naravne dediščine v Banjaluki, BiH: raziskovalno sodelovanje v okviru projekta *Dežela stečkov*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Asist. prof. dr. Alfred Galik, Österreichisches Archäologisches Institut, Dunaj, Avstrija, 5.–7. 7.: bilateralno sodelovanje v okviru slovensko-avstrijskega projekta J7-2598 in ogled arheoloških izkopavanj na Starih gmajnah; vzorčenje.
- Mag. Dolores Matika, Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška, od 24. 5. naprej: Erasmus+, študijsko izpopolnjevanje, praktično usposabljanje iz arheobotanike.
- Daniela Selan, Universidad Nacional de La Plata, La Plata, Argentina, 6. 9.–15. 11.: študijsko izpopolnjevanje v okviru ASEF – American Slovenian Education Foundation.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Maja Andrič

- *Environmental history in Slovenia: developments, state and perspectives*. Referat na znanstveni konferenci *Environmental History in Bosnia & Herzegovina, Croatia, Montenegro, North Macedonia, Serbia and Slovenia: Developments, State and Perspectives*, spletni dogodek, 16. 6., <http://eseh.org/environmental-history-in-bosnia-herzegovina-croatia-montenegro-north-macedonia-serbia-and-slovenia-developments-state-and-perspectives/> (s soavtorji).
- *6600 years of human and climate impacts on the environment, recorded in the lacustrine sediments of Lake Bohinj*. Referat na znanstveni konferenci *14th International Technology Transfer Conference*, spletni dogodek, 7. 10., <http://itc.ijs.si/opportunities-arising-from-publicly-funded-research-projects-presentations-of-successful-scientific-projects/>, (soavtorja Andrej Šmuc, Nives Ogrinc).
- *Spremembe v sestavi evropskih gozdov in pogostost požarov v zadnjih 12.000 letih*. Predstavitev dosežka v okviru dogodka *Dan ARRS 2021: Odlični v znanosti*, spletni dogodek, 9. 12., <https://danarrs.si/>.

Tina Berden

- *Amphorae from Roman Nauportus*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Roads and Rivers 3: eating and drinking along ancient roads and rivers: study opportunities, archaeological sources and open issues about diet habits*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 11. 11., <http://www.iarh.hr/media/arhiva/knjigasazetakaRR3web.pdf>.
- *Arheološke raziskave na Gradišču pri Velikih Malencah*. Predavanje na strokovnem srečanju Slovenskega arheološkega društva, Ljubljana, spletni dogodek, 10. 12., <https://arheologija.splet.arnes.si/files/2021/12/ARHEOLO%C5%A0KI-DAN-2021.pdf>.
- *Arheološka izkopavanja na Panorami na Ptujju*. Predavanje na strokovnem srečanju Slovenskega arheološkega društva, Ljubljana, spletni dogodek, 10. 12., <https://arheologija.splet.arnes.si/files/2021/12/ARHEOLO%C5%A0KI-DAN-2021.pdf> (soavtorici J. Horvat in Ana Kovačič).

Nina Caf

- *Arheološka poselitev Rodin in nekdanje okolje/vegetacija*. Predavanje na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2021*, spletni dogodek, 13. 5., https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/dso_2021_program.pdf (soavtorja Rok Humerca, M. Andrič).
- *First continuous reconstruction of climatic and human impact on the highlands of the Julian Alps*. Predavanje na *6th Regional Scientific Meeting on Quaternary Geology: Seas, Lakes and Rivers*, Ljubljana, 28. 9., https://www.geo-zs.si/rmqg/docs/6th_RMQG_presentation_program.pdf (s soavtorji).
- *Antropocen: geološka doba?* Referat na *9. simpoziju raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti. Znanost in okolje*, Ljubljana, 11. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.

Lucija Grahek

- *Horizont 0 kot Oloris in Orehova vas: mlajša ali pozna bronasta doba?* Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Od morja do morja: življenje in smrt v pozni bronasti dobi med »Panonskim« in Jadranskim morjem*, spletni dogodek, 20. 5., <https://www.fhs.upr.si/sl/resources/files/novice/program-od-morja-do-morja---2021.pdf>.
- *Geoarchaeological perspectives on Early Iron Age burial mound building in Slovenia: communicating archaeology during the pandemic*. Predavanje na znanstveni konferenci *Widening horizons: 27th EAA 2021 Kiel*, spletni dogodek, 8. 9., <https://www.e-a-a.org/AsiCommon/Controls/BSA/Downloader.aspx - Program>.
- *Found in transition: the Colapians - the Iron Age people in Bela krajina, Slovenia*. Predavanje na znanstveni konferenci *Widening horizons: 27th EAA 2021 Kiel*, spletni dogodek, 10. 9., <https://www.e-a-a.org/AsiCommon/Controls/BSA/Downloader.aspx - Program> (s soavtorji).

Jana Horvat

- *Second century BC Roman military architecture: new data from San Rocco and Grociana piccola fortifications (north-eastern Italy)*. Predavanje na simpoziju *The Roman conquest beyond Aquileia*, Boljunec, Italija, 10. 11., https://www.unive.it/pag/fileadmin/user_upload/comunicazione/cafoscarinews/documenti/The_Roman_conquest_beyond_Aquileia_Programme-2.pdf (soavtorja F. Bernardini, Giacomo Vinci).
- *The early Roman military presence in the upper Soča valley*. Predavanje na simpoziju *The Roman conquest beyond Aquileia*, Boljunec, Italija, 10. 11., https://www.unive.it/pag/fileadmin/user_upload/comunicazione/cafoscarinews/documenti/The_Roman_conquest_beyond_Aquileia_Programme-2.pdf.
- *Arheološka izkopavanja na Panorami na Ptujju*. Predavanje na strokovnem srečanju Slovenskega arheološkega društva, Ljubljana, 10. 12., spletni dogodek, <https://arheologija.splet.arnes.si/files/2021/12/ARHEOLO%C5%A0KI-DAN-2021.pdf> (soavtorici T. Berden in Ana Kovačič).

Elena Leghissa

- *Non-destructive analysis of a beaker from central Slovenia: imported or locally produced artefact?* Predavanje na *22nd Meeting of „Archéologie et Gobelets“ The Bell Beaker Culture in All its Forms*, spletni dogodek, 21. 1., <https://www.unige.ch/forel/lap/fr/archeologie-et-gobelet-2021/meeting-organisation/> (s soavtorji).
- *Studio tipologico e analisi archeometrica: un rapporto ineludibile ma non sempre facile*. Predavanje v okviru gostujočih predavanj *La ceramica in archeologia: tecnologia, archeometria, metodologie diagnostiche e classificatorie*, Videm/Udine, Italija, 17. 3., <https://www.unive.it/data/agenda/2/46713> (soavtorja M. Montagnari Kokelj, F. Bernardini).
- *Dinamiche di insediamento e produzione ceramica nella Slovenia centrale nel Bronzo Medio e Recente*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Modelli di insediamento e paesaggi antropici delle regioni costiere nord-Adriatiche tra medio e tardo Bronzo*, Videm/Udine, Italija, 7. 5., https://dium.uniud.it/documents/2190/locandina_seminario_7maggio2021.pdf (soavtorja B. Škvor Jernejčič, Barbara Brezigar).

Edisa Lozić

- *Rimskodobni nagrobni spomeniki: indici rimskodobnih kamnolomov*. Nastopno predavanje za izvolitev v naziv docentke za predmetno področje arheologije, spletni dogodek, 12. 7., <https://ps-zrc-sazu.org/novice/vabilo-na-nastopno-predavanje-dr-edise-lozic/>.

Zvezdana Modrijan

- *Jurijev odmev*. Predavanje, Legen pri Slovenj Gradcu, 13. 5., <https://www.kpm.si/jurijev-odmev-predavanje/>.
- *Comment from the archaeological point of view to the Alps*. Predavanje na mednarodni delavnici *Namen in pomen: primerjalni pogled na poznoantična višinska naselja Evrope / Intentions and Meaning: A comparative view of Late Antique Hilltop sites in Europe*, Ljubljana, 22. 9., <https://www.nms.si/si/files/default/dogodki/2021/visinska-naselja/program.pdf>.

Primož Pavlin

- *Poznobronastodobni grob z grobišča pri gostilni Humek v Dobovi*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Od morja do morja: življenje in smrt v pozni bronasti dobi med »Panonskim« in Jadranskim morjem*, spletni dogodek, 20. 5., <https://www.fhs.upr.si/sl/resources/files/novice/program-od-morja-do-morja--2021.pdf>.

Anja Ragolič

- *Animal husbandry in southeastern Alpine area in the 4th to 7th centuries AD*. Predavanje na znanstveni konferenci *Italia settentrionale e regioni dell'arco alpino tra V e VI secolo*, spletni dogodek, 17. 4., <https://www.archeofriuli.it/wp-content/uploads/2021/05/V-e-VI-secolo-Programma-6-apr-2021.pdf> (soavtor B. Toškan).

Brina Škvor Jernejčič

- *Dinamiche di insediamento e produzione ceramica nella Slovenia centrale nel Bronzo Medio e Recente*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Modelli di insediamento e paesaggi antropici delle regioni costiere nord-Adriatiche tra medio e tardo Bronzo*, Videm/Udine, Italija, 7. 5., https://diium.uniud.it/documents/2190/locandina_seminario_7maggio2021.pdf (soavtorici E. Leghissa, B. Brezigar).
- *Ljubljana. Grobovi starejše železne dobe na grobišču na dvorišču SAZU in na Kongresnem trgu*. Predavanje na posvetovanju *Gabrovčev dan 2021: Halštatske kulturne skupine na območju Slovenije. Gorenjska kulturna skupina / Hallstatt cultural groups in Slovenia. Cultural group of Gorenjska*, Ljubljana, 16. 9., <https://www.nms.si/si/dogodki/arhiv/2022/02/10747-Gabrovcev-dan-2021> (soavtorica Petra Vojakovič).
- *The chickens have hatched! Early evidence of Gallus gallus domesticus from the South Eastern Alpine region as indicator of connectivity between Apennine Peninsula and Central Europe during the Iron Age*. Referat na znanstveni konferenci *10° Convegno Nazionale di Archeozoologia*, Siena, Italija, dogodek v živo in na spletu, 5. 11., <https://www.aiaz.it/eventi/convegno/10-convegno-nazionale-archeozoologia> (soavtor B. Toškan).

Benjamin Štular

- *ARIADNEplus, The Bled Strategic Forum*. Predavanje v okviru *LAC Days 2021: Horizon projects - examples of cooperation between Slovenia and LAC*, spletni dogodek, 23. 4., <https://www.youtube.com/watch?v=eQhYrOMYLwU>.

Tjaša Tolar

- *Proso (Panicum miliaceum), odraz okoljskih ali materialnih sprememb*. Predavanje na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2021*, spletni dogodek, 13. 5., https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/dso_2021_program.pdf (soavtorica Manca Vinazza).
- *Environmental history in Slovenia: developments, state and perspectives*. Referat na znanstveni konferenci *Environmental History in Bosnia & Herzegovina, Croatia, Montenegro, North Macedonia, Serbia and Slovenia: Developments, State and Perspectives*, spletni dogodek, 16. 6., <http://eseh.org/environmental-history-in-bosnia-herzegovina-croatia-montenegro-north-macedonia-serbia-and-slovenia-developments-state-and-perspectives/> (s soavtorji).
- *Koprolites and fish bones from the Ljubljansko barje in Slovenia: the archaeological and archaeobotanical context*. Predavanje v okviru *ICAZ FRWG Meeting XXI*, spletni dogodek, 23. 8., <https://www.oaaw.ac.at/conferences/ica-z-frwg2021/pre-meeting-2021>.

Borut Toškan

- *Animal husbandry in southeastern Alpine area in the 4th to 7th centuries AD*. Predavanje na znanstveni konferenci *Italia settentrionale e regioni dell'arco alpino tra V e VI secolo*, spletni dogodek, 17. 4., <https://www.archeofriuli.it/wp-content/uploads/2021/05/V-e-VI-secolo-Programma-6-apr-2021.pdf> (soavtorica A. Ragolič).
- *Of horses and men: archaeological and archaeozoological evidence from Roman and Early Medieval sites in Slovenia*. Referat na znanstveni konferenci *Widening horizons: EAA 2021*, spletni dogodek, 9. 9., <https://www.e-a-a.org/EAA2021/Programme.aspx?Program=3> (soavtorica Špela Karo).
- *The chickens have hatched! Early evidence of Gallus gallus domesticus from the South Eastern Alpine region as indicator of connectivity between Apennine Peninsula and Central Europe during the Iron Age*. Referat na znanstveni konferenci *10° Convegno Nazionale di Archeozoologia*, Siena, Italija, dogodek v živo in na spletu 5. 11., <https://www.aiaz.it/eventi/convegno/10-convegno-nazionale-archeozoologia> (soavtorica B. Škvor Jernejčič).

Matija Turk

- *Mezolitško najdišče Breg pri Škofljici*. Predavanje v sklopu predavanj *Barje, ali te poznam?*, spletni dogodek, 22. 4., <https://drustvo-frango-vekar.si/mezolitško-najdisce-breg-pri-skofljici/>.

Anton Velušček

- *Pile dwellings at Ljubljansko Barje (Slovenia): 25 years of dendrochronology*. Referat na mednarodni delavnici *Prehistoric wetland sites of Southern Europe - archaeology, chronology, palaeoecology and bioarchaeology*, spletni dogodek, 29. 4., <https://exploproject.eu/news/international-workshop-prehistoric-wetland-sites-of-southern-europe-bern-29-april-1-may-2021/> (soavtorica Katarina Čufar).

Lars Zver

- *Using the Ion S5 System for next-generation sequencing of Late Pleistocene and Holocene Bison samples*. Predstavitev na *11th Baltic Theriological Conference*, spletni dogodek, 26. 1., <https://btc.vdu.lt/wp-content/uploads/2021/02/ABSTRACT-BOOK-BTC-2021.pdf> (s soavtorji).
- *Uporaba sistema Ion S5 za analizo starodavne DNK pleistocenskih in holocenskih bizonov iz Slovenije in Madžarske*. Predstavitev na *1. Biološko-psihološki študentski konferenci*, Koper, 9. 10., <https://www.famnit.upr.si/sl/novice/prva-biološko-psihol>.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Arheologija okolja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Palinologija. Tisočletja med Jadranom in Podonavjem*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jana Horvat

- *Rimska mesta med Jadranom in Donavo. Romanizacija*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Benjamin Štular

- *Prostorska arheologija – arheologija v prostoru. Metode in prakse raziskovanja prostora v arheologiji*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Borut Toškan

- *Arheologija okolja – arheozoologija*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Paleoekologija*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Varstvo narave*, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, Koper.

Anton Velušček

- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Jana Horvat

- Iris Bekljanov Zidanšek, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tadeja Mulh, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marija Ogrin, doktorski študij (somentorica), Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Tjaša Tolar

- Eva Grašič, magistrski študij, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Toškan

- Tadej Pavković, magistrsko delo, Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 29. 9.)

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- Članek *Fire risk modulation by long-term dynamics in land cover and dominant forest type in Eastern and Central Europe. Biogeosciences* (M. Andrič s soavtorji) je bil izbran med najvidnejše raziskovalne dosežke v letu 2020 v okviru nacionalnega dogodka *Dan ARRS 2020: Podpiramo odličnost* (<https://danarrs.si/>).
- Jernej Rihter, srebrni znak ZRC SAZU na XXVII. *Generacijah znanosti ZRC SAZU*.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNA NASLOVA INŠTITUTA

---

http://iza.zrc-sazu.si/si/naslov_iza.html

<http://iza2.zrc-sazu.si/#v>

SUMMARY

Our research activities include studies associated with the research programme and individual research projects of the Institute of Archaeology.

The *Archaeological research* programme is focused on basic research and aims to investigate the development of people and society in southeastern Alpine region, from the oldest archaeological time periods on. Building on the development of new knowledge, it includes very wide spectrum of various activities including introduction and verification of new research methods, construction of databases and information technology systems, and new discoveries, which will help us to better understand archaeological settlement pattern, economy, social processes and general way of life of people living in southeastern Alpine region from prehistory to early Middle Ages.

In 2021 our researchers worked on several projects, among others *Colonia Ulpia Traiana Poetovio - genesis and evolution of the town, Exchange and mobility dynamics at Ljubljansko barje: Late Copper age pile-dwelling Špica in Ljubljana, ARIADNE plus - Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe plus; CA18128 - Saving European Archaeology from the Digital Dark Age* and *At the contact between the Alps and Mediterranean – continuity and turning points*.

The institute has a large library (ca. 61,000 items) and the following (digital and on paper) databases: ARKAS (Archaeological cadastre of Slovenia), LIBERA (Digitalised database of the literature concerning early Middle Ages) and ZBIVA (Early Medieval archaeological database for eastern Alps and hinterland).

The Institute strive to publish the annual journal *Arheološki vestnik* (72, 2021) as well as two monograph series: *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* (OIAS) and *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* (E-MIAS). The complete bibliography of researchers of the Institute of Archaeology is available in the COBISS online bibliographic system.

The Institute of Archaeology has a widespread international cooperation with numerous European research institutions. Our researchers take part in undergraduate and postgraduate teaching programmes at the University of Ljubljana, the Postgraduate school ZRC SAZU and the University of Nova Gorica.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, izr. član SAZU prof. dr. Peter Vodopivec, dr. Matjaž Bizjak, prof. dr. Boris Golec (podpredsednik), dr. Katarina Keber, dr. Miha Preinfalk (predsednik), izr. prof. dr. Petra Svoljšak.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Petra Svoljšak.

Namestnik predstojnice: dr. Miha Preinfalk.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Boris Golec, dr. Dušan Kos, prof. dr. Andrej Rahten, izr. prof. dr. Petra Svoljšak.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak, dr. Katarina Keber, doc. dr. Miha Kosi, dr. Miha Preinfalk.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Gregor Antoličič, dr. Vanja Kočevar, pridr. prof. dr. Neva Makuc, dr. Miha Seručnik.

Asistenta z doktoratom: dr. Matjaž Grahornik, dr. Vojko Pavlin.

Asistenta, mlada raziskovalca: Jaka Banfi, Jaroš Krivec.

Področna podsekretarka: mag. Barbara Šterbenc Svetina.

Višja strokovna sodelavka: dr. Petra Kolenc (Raziskovalna postaja ZRC SAZU v Novi Gorici).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Oznaka: P6-0052.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Miha Preinfalk.

Sodelavci: G. Antoličič, M. Bizjak, B. Golec, M. Grahornik, K. Keber, V. Kočevar, D. Kos, M. Kosi, N. Makuc, M. Preinfalk, M. Seručnik, B. Šterbenc Svetina, P. Svoljšak.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Delo programske skupine poteka po sklopih: zgodovina plemstva (razprave, doktorska disertacija – genealogija štajerske plemiške rodbine Herberstein), rodbina Celjskih grofov – gesla za NSBL; digitalizacija listinske zbirke, nadgradnja spletne strani *Toponomastična dediščina Kranjske*; raziskava o trgu Šoštanj v 18. stoletju; raziskava o slovenskih razglasitvah kazenskih sodb na prehodu iz 18. v 19. stoletje; slovenski prevod gorskih bukev – nastanek, študije etno- in lingvonimov; razprava o glasbenikih iz srede 18. stoletja; Valvasoriana – razprava o oporoki prvega kranjskega Valvasorja; povečano financiranje covida-19 – razprava o kužnih epidemijah, znanstveni simpozij *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi* (14.–15. 10.); raziskave o začetkih cepljenja; politična, kulturna in socialna zgodovina v dobi reform Marije Terezije; znanstvena edicija osebnih dnevnikov Franca Henrika barona Raigersfelda za leta 1735–1759; akulturna zgodovina obmejnega slovensko-italijanskega prostora; prva svetovna vojna – dediščina, begunstvo; diplomatska in politična zgodovina prvih desetletij 20. stoletja zgodovine – priprave biografij; NSBL – redakcija uredniških načel in navodil za pripravo gesel ter priprava besedil in slikovnega gradiva za 4. in 5. zvezek NSBL (C in Č).

Begunci – nikoli dokončana zgodba

Oznaka: J6-8249.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Petra Svoljšak.

Sodelavci: G. Antoličič, M. Preinfalk, A. Rahten, P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); A. Furlan, K. Mohar, B. Vodopivec (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Pripravljene so zaključne študije o begunski problematiki (evakuacija, organizacija begunskega življenja, pričevanja), posebne tematike (zdravstvo, upravljanje z begunskim vprašanjem v historični perspektivi) so bile predstavljene na znanstvenih konferencah. Pripravljeno je bilo tudi gradivo za razstavo o begunski logistiki (v sklopu razstave o logistiki med 1. svetovno vojno, Zavod Park vojaške zgodovine Pivka).

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Oznaka: J6-9358.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Miha Kosi.

Sodelavci: B. Golec, V. Kočevar, M. Kosi, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika); B. Štular (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Izdelane so bile nekatere podlage za kartografske prikaze presekov skozi ljubljansko mestno zgodovino. V delu sta novi karti starega mesta in mesta z okolico v merilu 1 : 2500 ter 1 : 5000 (stanje leta 1827). Narejen je bil velik del leksikona mestnih zgradb (ok. 50 javnih zgradb in meščanskih hiš), delno je dokončan esej o zgodovini mesta (za prazgodovino, antiko in srednji vek). Analizirano je stanje mesta 1827 kot podlaga za izdelavo karte.

Postimperialne tranzicije in transformacije iz lokalne perspektive: slovenska mejna območja med dvojno monarhijo in nacionalnimi državami (1918–1923)

Oznaka: J6-1801.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jernej Kosi (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Petra Svoltjšak.

Sodelavci: K. Keber, A. Rahten, P. Svoltjšak.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Raziskana je bila problematika slovenskih toponimov na zasedenem slovenskem ozemlju (1915–1917) in objavljena v italijanski monografski publikaciji. Zbrano je gradivo Pisarne za zasedeno zemlje. Nadaljevale so se raziskave španske gripe 1918/1919.

Ambicije, karizem, pohlep, prevare: socialno-materialne strategije, prakse in komunikacija družbenih elit na Slovenskem v zgodnjem novem veku

Oznaka: J6-2575.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Dušan Kos.

Sodelavci: B. Golec, K. Keber, V. Kočevar, D. Kos, M. Preinfalk.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Raziskovalna skupina je zbirala podatke iz arhivskega gradiva in literature ter delne rezultate objavila kot samostojne razprave v strokovnem časopisu o naslednjih temah: odnos kranjskih elit do zdravja v 18. stoletju, zdravstvene razmere v 19. stoletju, pregled socialnih komunikacij Franca Henrika barona Raigersfelda, strategije in prakse preživetja plemiških družin med 16. in 19. stoletjem, politične protireformacije v notranje-avstrijskih deželah, mehanizmi in oblike osebne in družbene odgovornosti ter solidarnosti v 18. in 19. stoletju.

Kulturni in zgodovinski vidik staranja: izkušnje, reprezentacije, identitete

Oznaka: J6-2572.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Urška Bratož (Znanstveno-raziskovalno središče Koper).

Vodja na ZRC SAZU: Katarina Keber.

Sodelavka: K. Keber.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V kontekstu raziskave o položaju starostnikov v Ljubljani v 19. stoletju je bila pripravljena aplikacija programa Access za vpis podatkov umrlih iz mrliških knjig ljubljanske župnije sv. Petra.

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Oznaka: J7-2604.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Hriberšek (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Miha Preinfalk.

Sodelavci: B. Golec, V. Pavlin, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); M. Deželak Trojar, M. Ogrin, L. Vidmar (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Zaključena je transkripcija celotnega korpusa pisem Franca Franza baronu Erbergu, začena se identifikacija oseb in krajev. Prevedenih je del pisem iz leta 1836, po franciscejskem katastru je analizirana ljubljanska mestna topografija. Pri Fajdigovi kroniki je opravljen del nemške transkripcije; evidentiranih je nekaj primorskih kronik. Analizirane so najstarejše oklicne knjige v slovenščini, nastale v 18. stoletju.

Epidemije in zdravstvo v interakciji. Epidemije kot javnozdravstveni problem v slovenskem prostoru od epidemij kuge do 20. stoletja

Oznaka: J6-3122.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Katarina Keber.

Sodelavci: B. Golec, K. Keber, V. Kočevar, M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); M. Oter Gorenčič (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Projektna skupina je zbirala literaturo o epidemijah v starejših obdobjih (srednji in novi vek) ter se ukvarjala s tehničnimi vprašanji dostopa do arhivskega gradiva. Začeli smo se dogovarjati glede dostopa do arhivskega gradiva Nacionalnega inštituta za javno zdravje v Arhivu Republike Slovenije in na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje v Ljubljani.

Toponomastična dediščina Primorske

Oznaka: L7-9424.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Matjaž Bizjak.

Sodelavci: M. Bizjak, M. Kosi, N. Makuc, M. Seručnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Člani projektne skupine so v letu 2021 opravili zaključna dela. Izvedli so dodatne arhivske raziskave v Vidmu, Čedadu in Trstu in zaključili z vnosi v podatkovno bazo. Izvedena so bila dela pri prenovi programske opreme in interfeaca spletne aplikacije. Oblikovana je bila elektronska knjiga *Historična topografija Primorske (do leta 1500)*, ki bo s pridobljenim CIP-om v kratkem prezentirana na spletni strani Slovenske historične topografije.

Pozabljene žrtve prve svetovne vojne – vdove, sirote in vojni invalidi

Oznaka: Z6-2662.

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Gregor Antoličič.

Sodelavec: G. Antoličič.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

V prvi fazi projekta je bilo evidentirano arhivsko gradivo na Dunaju ter časopisni članki, spomini in gradivo iz slovenskih arhivov. Hkrati sta se že začeli analiza gradiva in priprava znanstvenega članka ter razstave.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Oznaka: Zahodna meja.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancerja: Mestna občina Nova Gorica, Občina Brda.

Vodja: Jasna Fakin Bajec.

Sodelavke: P. Kolenc, N. Makuc (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); J. Fakin Bajec (Inštitut za spominske in kulturne študije); Š. Ledinek Lozej, K. Šrimpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); P. Testen Koren (Inštitut za kulturno zgodovino); D. Zuljan Kumar (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2022.

V sklopu projekta so bile izdane in urejene znanstvene in strokovne monografije ter članki, organizirana so bila predavanja ter predstavitve in tiskovne konference, izšla so *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* (18/2021), v tisku je znanstvena monografija *Saggi scelti sulla storia, sulla lingua e sulla società slovena al confine italo-sloveno*. Ureja se specializirana domoznanska knjižnica, poteka digitalizacija in metapodatkovni popis Tumove pisemske zapuščine.

The Walk of Peace from the Alps to the Adriatic, Heritage of the First World War / Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom

Oznaka: WALKofPEACE.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Italija-Slovenija.

Sofinancerja: Regione autonoma Friuli Venezia Giulia, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Petra Svolfjšak.

Sodelavci: G. Antoličič, P. Kolenc, A. Rahten, P. Svolfjšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa); A. Furlan (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–30. 4. 2022.

Potekale so raziskave in digitalizacija vsebin za e-razstavo povojne obnove. Izdelano je bilo orodje za spletno zbirko pokopanih na vojaških pokopališčih vzdolž soške fronte. Sodelavci še naprej pregledujejo in transkribirajo sezname pokopanih. V pripravi sta monografija o pričevanjih s Poti miru in razstava (online) o povojni obnovi Primorske v slovenskem in italijanskem jeziku.

Europe's Last Peasant War: Violence and Revolution in Austria-Hungary and its Successors, 1917-1945

Oznaka: PEASANTWAR.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: UK Research and Innovation.

Vodja: Petra Svolfjšak.

Sodelavka: P. Svolfjšak.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2021–31. 3. 2023.

Zbrana je bila relevantna literatura, pripravljen je bil prispevek o slovenski in hrvaški historiografiji in predstavljen na konvenciji ASEES (online). Pripravljen je osnutek potujoče razstave.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Umetnina kot odsev znanja in povezovanja. Pomen izobrazbe in družbene vpetosti umetnikov in naročnikov v poznem srednjem in zgodnjem novem veku

Oznaka: J6-9439.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta.

Pritok glasbenikov na Slovensko v dolgem 19. stoletju – njihov vpliv in integracija

Oznaka: J6-9386.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Muzikološki inštitut.

Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in reinterpretacije

Oznaka: J6-1810.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta.

Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem v 19. in prvi polovici 20. stoletja

Oznaka: J6-3136.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta.

Popis, analiza in ovrednotenje primarnih in sekundarnih virov slovenskih raziskovalcev o »posoškem staroverstvu«.

Oznaka: V6-1923.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za arheologijo.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Matjaž Grahornik

Oznaka: MR-39185.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Miha Preinfalk.

Drugi mentor: Andrej Hozjan (Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta.

Mladi raziskovalec je 19. maja uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Genealogija rodbine Herberstein s posebnim poudarkom na spodnještajerskih vejah*. Uradna promocija v naziv je bila 9. julija na Univerzi v Mariboru.

Jaka Banfi

Oznaka: MR-53499.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Miha Kosi.

Drugi mentor: Peter Štih (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Za doktorsko disertacijo je bila opravljena analiza relevantnih virov in znanstvene literature. Pripravljene so bile tri znanstvene razprave za objavo. Uspešno sta bila zaključena tudi 4. in 5. semester tečaja madžarskega jezika.

Jaroš Krivec

Oznaka: MR-55888.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Katarina Keber.

Druga mentorica: Irena Selišnik (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Mladi raziskovalec (od 1. 10.) se je posvetil pripravi doktorske naloge, začel je z zbiranjem relevantne slovenske in tuje literature za področje socialne zgodovine medicine na splošno in za nalezljive bolezni. Drugi fokus raziskovalnega dela je bilo iskanje relevantnih virov, na katerih bo temeljila disertacija.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **G. Antoličič** je član Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ) in uredniškega odbora zbirke *Studia Diplomatica Slovenica*.
- **M. Bizjak** je član Založniškega sveta ZRC in uredniškega odbora elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija*.
- **B. Golec** je član sveta Mestnega muzeja Krško. Je član naslednjih uredniških odborov/svetov: knjižnih zbirk *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*) in *Biblioteka – Bibliotheka (SAZU)*, mednarodne znanstvene revije *Ekonomika i ekohistorija* in revije *Podravina. Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, tudi revij *Šolska kronika* in *Arhivi*. Je član mednarodne Komisije za zgodovino in kulturo Nemcev v jugovzhodni Evropi (Kommission für die Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa). Je podpredsednik Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, vključenega v mednarodno združenje, predsednik nadzornega odbora Slovenskega zgodovinskega društva za novejšo in sodobno zgodovino. Je predsednik strokovne komisije za arhivsko dejavnost pri Ministrstvu za kulturo RS in kooptirani član vodstva Združenja za preučevanje 18. stoletja v jugovzhodni Evropi (Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts im südöstlichen Europa).
- **M. Grahornik** je sodeloval s Pokrajinskim arhivom Maribor pri spletni predstavitvi 45. zvezka *Gradiva za zgodovino Maribora*.
- **K. Keber** je sokoordinatorica Historičnega seminarja ZRC SAZU in članica uredniških odborov: revije *Kronika, Historičnega seminarja*, knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*) ter urednica knjižne zbirke *Obzorja Koroške*, ki jo izdaja Zgodovinsko društvo za Koroško. Je članica Arhivske komisije Vlade RS in terminološka svetovalka za področje zgodovine pri slovarskih sestavkih v *e-SSKJ*. Je članica avstrijskega Združenja za socialno zgodovino medicine (Verein für Sozialgeschichte der Medizin).
- **V. Kočever** je član izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja in urednik znanstvene monografije *Kolektivne identitete skozi prizmo zgodovine dolgega trajanja: Slovenski pogledi*.

- **P. Kolenc** je urednica *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* in sourednica *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja*. V letu 2021 je uredila publikacijo *Izza spominov: o dogodkih in ljudeh* avtorja Branka Marušiča, skupaj z Danilo Zuljan Kumar pa zbornik *Simon Rutar in Beneška Slovenija* (soizdajatelj Slovenska matica). Strokovno sodeluje z družbi na Trnovsko-Banjški planoti, kjer vodi sekcijo za kulturo, v okviru katere nastaja knjižna zbirka *Besede s Planote*.
- **D. Kos** je član ustanove Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- **M. Kosi** je član delovne skupine za zgodovinske atlase mest (Atlas Working Group) pri Mednarodni komisiji za zgodovino mest (Commission Internationale pour l'Histoire des Villes) ter Zveze za proučevanje križarskih vojn in latinskega vzhoda (Society for the Study of the Crusades and the Latin East). Je član naslednjih uredniških odborov: knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* (serije: *Dissertationes, Fontes, Opuscula*), revije *Kronika* in knjižne zbirke *Castellologica Slovenica* ter sourednik elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija*.
- **N. Makuc** je članica Znanstvenega sveta študijskega programa *Humanistika* III. stopnje na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, dopisna članica Istituto Pio Paschini (Videm, Italija) in redna članica Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei – ICM (Gorica, Italija). Je tudi članica uredniškega odbora revije *Goriški letnik: zbornik Goriškega muzeja*.
- **V. Pavlin** je član Istituto di storia sociale e religiosa (ISSR, Gorica, Italija).
- **M. Preinfalk** je odgovorni urednik znanstvene revije *Kronika* in sourednik zbirke *Castellologica Slovenica*. Je član izvršilnega odbora Slovenskega društva za proučevanje 18. stoletja, Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ) in uredništva serije *Personae* zbirke *Studia diplomatica Slovenica*.
- **A. Rahten** vodi Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), ki skrbi za knjižno zbirko *Studia diplomatica Slovenica*. Je član uredniških odborov naslednjih znanstvenih revij: *Časopis za suvremenu povijest, Pilar, Studia Historica Slovenica* in *International Journal of Diplomacy and Economy* ter knjižne zbirke *Mednarodno pravo*. Je dopisni član Avstrijske akademije znanosti, član senata in habilitacijske komisije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru ter član upravnega odbora Centra za evropsko prihodnost.
- **M. Seručnik** je član mreže za digitalno humanistiko DARIAH (Digital research infrastructure for the arts and humanities) in v njenem okviru delovnih skupin ELDAH (skupina za pravna in etična vprašanja), Geohumanities in DIMPO (Digital methods and practices observatory). Udeležuje se letnih srečanj mreže in sestankov delovnih skupin. Je tudi član Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), urednik inštitutskih spletnih strani, sourednik elektronske zbirke *SHT – Slovenska historična topografija* ter soskrbnik inštitutske knjižnice.
- **P. Svolfšak** je predsednica Upravnega odbora Inštituta za novejšo zgodovino, podpredsednica Upravnega odbora ZRC SAZU in Ustanove Fundacija Poti miru v Posočju. Je članica Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine (KORDZ), uredništva zbirke *Studia diplomatica Slovenica* in članica Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (University of Pittsburgh, Pittsburgh, ZDA). Je vodja delovne skupine za pripravo vpisa Poti miru na Unescov seznam svetovne dediščine. Je članica Zgodovinskega odseka Slovenske maticе. Je soskrbnica inštitutskega profila Facebook in članica komisije ZRC SAZU za izbor *Besede leta*.
- **B. Šterbenc Svetina** je glavna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in tehnična urednica revije *Kronika*. Bila je sourednica publikacije *Poročilo o delu – Znanstvenoraziskovalni center SAZU*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Kongres po kongresu**. Mednarodna konferenca. Soorganizatorja Slovenska matica in Avstrijski kulturni forum, spletni dogodek, 11.–12. 5., <https://www.youtube.com/watch?v=bD9C8Y-pG2M>.
- **Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi**. Znanstveni simpozij. Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14.–15. 10., <https://www.youtube.com/playlist?list=PLUBNdp1Q7APhpFIVrgFJgVhemyRryi617>.
- **Cesar Karel v kolesju zgodovine**. Znanstveni simpozij. Spletni dogodek, 11. 11., <https://www.youtube.com/watch?v=0RrdohvF17M>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Na inštitutu v Ljubljani in njegovi izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. Knjižnica Zgodovinskega inštituta Milka Kosa v Ljubljani hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca in Staneta Grande, v Novi Gorici pa Henrika Tume.

V letu 2021 je bilo v knjižnico inštituta v Ljubljani vpisanih 211 monografij in 70 zvezkov periodike, v knjižnico novogoriške izpostave pa 139 monografij in 31 zvezkov periodike.

Knjižnica v Novi Gorici ima na novo katalogiziranih 170 enot; inventariziranih je bilo 12 enot drobnega tiska goriškega (primorskega) domoznanstva ter 57 enot preostalega, predvsem periodičnega tiska, ki se postopoma vključuje v vzajemno katalogizacijo.

Centralna kartoteka srednjeveških listin (CKSL)

CKSL je zbirka listinskih virov, ki pokriva slovensko ozemlje v obdobju srednjega veka (okvirno do leta 1500). Nastajala je v letih 1975–1995 pod vodstvom pokojnega Boža Otorepca in obsega okoli 6300 tipkopisnih transkripcij listin na kartotečnih listkih. V okviru digitalizacije obstoječe kartotečne zbirke je bilo izvedeno dopolnilno skeniranje. 90 % besedilnih datotek je bilo pregledanih in korigiranih. S tem bo Otorepčeva tipkopisna kartoteka v kratkem identična z elektronsko podatkovno bazo.

Slovenska historična topografija (SHT)

SHT je podatkovna zbirka omemb krajevnih imen v zgodovinskih virih in kot taka osnovni pripomoček pri identifikaciji toponimov, na katere naletimo v najrazličnejših srednjeveških virih. Obenem omogoča različne raziskave na področju krajevnih imen, nudi pregled ohranjenih zgodovinskih virov za posamezni kraj idr. Zbirka, ki temelji na gradivu, zbranim v okviru dolgoletnih raziskav akademika Milka Kosa in Pavleta Blaznika, je zasnovana kot spletna aplikacija (<https://topografija.zrc-sazu.si>) in je bila med 2011 in 2015 razvita v okviru projekta *Slovenski toponimi v času in prostoru (Historična topografija Slovenije od srednjega veka do 19. stoletja)*. Postopno se dopolnjuje s podatkovnimi korpusi za posamezne dele slovenskega ozemlja. Trenutno je v zaključni fazi razširitev podatkovne baze na ozemlje Primorske v okviru projekta *Toponomastična dediščina Primorske*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Branko Marušič, **Izza spominov. O dogodkih in ljudeh**. Uredila Petra Kolenc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Matjaž Bizjak, Miha Kosi, Miha Seručnik, Jurij Šilc, **Historična topografija Kranjske (do 1500)**. Druga, dopolnjena izdaja. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU [elektronska izdaja].
- **The Congress of Ljubljana 1821. Personalities, Events and Historical Context**. Uredila Andrej Rahten in Gregor Antoličič. Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva založba, soizdajatelj ZRC SAZU, Center za evropsko prihodnost (Studia diplomatica Slovenica, Monographiae 5a).
- **Rojevanje slovenskega diplomatskega jezika. Janez Nepomuk Primic in njegovi Listi**. Uredil Janez Šumrada. Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva založba, soizdajatelj ZRC SAZU, Center za evropsko prihodnost (Studia diplomatica Slovenica, Fontes 4).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Bayerische Akademie der Wissenschaften, Bayerische Landesbibliothek, München, Nemčija: M. Bizjak, raziskovalno sodelovanje.
- Commission Internationale pour l'Histoire des Villes: M. Kosi, član delovne skupine za zgodovinske atlase mest (Atlas Working Group).
- DARIAH (Digital research infrastructure for the arts and humanities) ELDAH (Ethics and legality in the arts and humanities): M. Seručnik, sodelovanje v delovni skupini.
- Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška: M. Preinfalk, sodelovanje pri mednarodnem projektu *Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu*.
- In Flanders Fields Museum, Ieper, Belgija: P. Svoljšak, raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Bayerische Geschichte, Ludwig-Maximilians-Universität, München, Nemčija: M. Bizjak, raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: D. Kos, raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, München, Nemčija: M. Bizjak, raziskovalno sodelovanje.
- Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Krakov, Poljska: P. Svoljšak, raziskovalno in projektno sodelovanje.
- International Society for Eighteenth-Century Studies, Gradec, Avstrija: B. Golec, raziskovalno sodelovanje.
- International Society for First World War Studies: P. Svoljšak, raziskovalno sodelovanje.
- Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište Jurja Dobrile, Pulj, Hrvaška: K. Keber, P. Svoljšak, raziskovalno sodelovanje.
- Wiener Stadt- und Landesarchiv, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Wien, Institut für Osteuropäische Geschichte, Avstrija: G. Antoličič, A. Rahten, P. Svoljšak, projektno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI

Gregor Antoličič

- *Od Olimpa do smetišča zgodovine in nazaj – slovenski pogledi na cesarja Franca Jožefa od konca prve svetovne vojne do obeležitve stoletnice njegove smrti.* Predavanje na mednarodni konferenci *Kultura spominjanja gradnikov naroda in države: Slovenija in Evropa*, spletni dogodek, 23. 7., <https://www.youtube.com/watch?v=zBXPaNhwGVA>.
- *Cesar v vojni – Karel kot vrhovni poveljnik avstro-ogrske vojske.* Predavanje na znanstvenem simpoziju *Cesar Karel v kolesju zgodovine*, spletni dogodek, 11. 11., <https://www.youtube.com/watch?v=0RrdohvFl7M>.

Matjaž Bizjak

- *Historična topografija Primorske – predstavitev projekta.* Referat na simpoziju *Pleteršnikovi dnevi 2021*, Pišce, 14. 9.

Boris Golec

- *Zgodnjenovoveška etnogeneza Hrvatov in Slovenci.* Javno predavanje za redno profesuro na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 17. 3.
- *Manj osvetljene plati življenja Adama Bohoriča (ok. 1524–1601/2).* Referat na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Matjaž Grahornik

- *Knjižnica grofov Zabeo v dvorcu Fala.* Referat na delavnici *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki. Usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.
- *Epidemija kuge na Štajerskem med letoma 1679 in 1680.* Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14. 10., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/epidemije-zdravstvo-v-zgodovinski-perspektivi>.

Katarina Keber

- *Epidemije in zdravstvo v zgodovini pisju, socialna zgodovina medicine.* Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14. 10., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/epidemije-zdravstvo-v-zgodovinski-perspektivi>.
- *Healthcare and epidemics among Slovenes: 19th century to the present.* Predavanje na posvetovanju *Thirty Years of Independent Slovenia: Challenges and Prospects*, panel I *Challenges Past and Present*, org. *Central Europe Seminar Series pri UCL SSEES*, London, Združeno kraljestvo, dogodek v živo in na spletu, 28. 10., <https://www.ucl.ac.uk/ssees/events/2021/oct/thirty-years-independent-slovenia-challenges-and-prospects>.

Vanja Kočevar

- *Ljubljana als Schauplatz der Erbhuldigung an Kaiser Karl VI. im Jahre 1728: Herrscherrepräsentation im öffentlichen Raum am Beispiel der krainischen Hauptstadt.* Referat na posvetovanju *Stadt und Zukunft. Europa und sein Südosten im 18. Jahrhundert / Town and Future. Europe and its Southeast in the 18th century*, Gradec, Avstrija, spletni dogodek, 28. 5., file:///C:/Users/bsvetina/AppData/Local/Temp/Stadt+Zukunft-SOG18_timetable_final-1.pdf.
- *Die Krainer in böhmischen Stiefeln? Ständisch landesfürstliche Machverhältnisse im Herzogtum Krain nach der Schlacht am Weißen Berg.* Predavanje na letnem srečanju, ki ga organizira Institut für Österreichische Geschichtsforschung, z naslovom *Die Schlacht am Weißen Berg 1620 als Weichenstellung für Zentraleuropa: Akteure-Ereignisse-Entscheidungen Folgen*, Dunaj, Avstrija, 22. 9.
- *Protiepidemiološki ukrepi kranjskih deželnih stanov na prelomu iz 16. v 17. stoletje.* Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14. 10., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/epidemije-zdravstvo-v-zgodovinski-perspektivi>.

Dušan Kos

- *In Search of Wellbeing: The Struggle against Diseases and for Good Food and Longevity in Noble Families in Eighteenth-Century Carniolan Towns.* Vabljeni referat na znanstveni konferenci *Stadt und Zukunft. Europa und sein Südosten im 18. Jahrhundert*, Gradec, Avstrija, spletni dogodek, 28. 5., <https://zoom.us/j/91261402620?pwd=R0s1SkhlYnA4b3hYMWU2dFA3dFlxUT09>.

Miha Kosi

- *Špitali na Slovenskem v srednjem veku.* Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14. 10., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/epidemije-zdravstvo-v-zgodovinski-perspektivi>.
- *Grafje Celjski v evropskih grbovnihih knjigah.* Predavanje na delavnici *Ars longa, vita brevis: Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka*, Ljubljana, 9. 12.

Neva Makuc

- *Kultura in zgodovinopisje v obmejnem prostoru*. Vabljeni predavanje v okviru 56. srednjeevropskih kulturnih srečanj, ki jih letno organizira Istituto per gli incontri culturali mitteleuropei, z naslovom *Diversità di lingue per una cultura unificante: Dante, Ascoli e i testimoni di confine*, Gorica, Italija, dogodek v živo in na spletu, 26. 11., <https://www.kadmos.info/56-incontro-culturale-mitteleuropeo/>.
- Vabljena udeležba na okrogli mizi *Dante, nacionalne literature in njihovi miti* v okviru programa *Knjige pod jelkami* na festivalu *Mesto knjige*, Nova Gorica, 20. 12.

Miha Preinfalk

- *Ljubljanska elita v času kongresa*. Referat na mednarodnem simpoziju *Kongres po kongresu: 200 let po ljubljanskem kongresu*, spletni dogodek, 11. 5., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/kongres-po-kongresu>.
- *Erberg na dunajskem dvoru ali kako je kranjski baron krojil usodo Evrope*. Predavanje v okviru Historičnega seminarja, Ljubljana, 19. 10.
- *Karel – naključni cesar*. Referat na znanstvenem simpoziju *Cesar Karel v kolesju zgodovine*, spletni dogodek, 11. 11., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/cesar-karel-v-kolesju-zgodovine>.

Andrej Rahten

- *Ko je bila Ljubljana središče svetovne politike*. Predavanje v organizaciji Slovanske knjižnice, Ljubljana, 2. 2.
- *Ljubljanski kongres v znanstveni literaturi*. Referat na mednarodnem simpoziju *Kongres po kongresu: 200 let po ljubljanskem kongresu*, spletni dogodek, 11. 5., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/kongres-po-kongresu>.
- *Vzpostavljanje diplomacije slovenske države v luči spominskih pričevanj*. Prispevek na simpoziju *Osamosvojitve Slovenije – 30 let kasneje*, Maribor, 2. 12.

Petra Svoljšak

- *La politica toponomastica dell'occupazione italiana 1915-1917 e la risposta slovena*. Referat na študijskih dnevih Società Alpina delle Giulie, seziona di Trieste del C.A.I. *La toponomastica della Grande Guerra sul fronte Carnico Isontino*, Trst, Italija, dogodek v živo in na spletu, 18. 6.
- *Italian occupation of the Slovenian territory during the First World War*. Referat na mednarodnem simpoziju *Local Administration during the First and Second World Wars*, panel *2 World War/Central and Eastern Europe*, Praga, Češka, dogodek v živo in na spletu, 8. 9.
- *Begunstvo in zdravstvo – izziva prve svetovne vojne – primer Avstro-Ogrske*. Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 14. 10., <https://zimk.zrc-sazu.si/sl/dogodki/epidemije-zdravstvo-v-zgodovinski-perspektivi>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Gregor Antoličič**

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Kriegsarchiv), Dunaj, Avstrija, 22. 8.–3. 9.: raziskovalno delo.

Matjaž Bizjak

- Biblioteca Civica di Cividale del Friuli; Biblioteca Comunale Udine; Archivio di Stato Trieste, Čedad, Videm, Trst, Italija, 18.–20. 8.: raziskovalno delo.

Boris Golec

- Österreichisches Staatsarchiv Wien, Dunaj, Avstrija, 6.–12. 6. in 8.–11. 11.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 19. in 28. 10.: raziskovalno delo.

Matjaž Grahornik

- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 13., 20. in 21. 9., 8. 10.: raziskovalno delo.

Dušan Kos

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Finanzarchiv, Allgemeine Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 20.–30. 6. in 26. 9.–5. 10.: raziskovalno delo.

Miha Kosi

- Diözesenarchiv Gurk, Celovec, Avstrija, 23.–24. 8.: raziskovalno delo.
- Dediščina grofov Celjskih: Bela krajina, Reka z zaledjem, Krk, Lika, Slovenija, Hrvaška, 7.–11. 9.: terensko delo.
- Österreichische Nationalbibliothek, Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv), Dunaj, Avstrija, 27. 9.–1. 10.: raziskovalno delo.

Neva Makuc

- Biblioteca Civica di Cividale del Friuli, Čedad, Italija, 18. 8.: raziskovalno delo.
- Museo Archeologico Nazionale Cividale, Čedad, Italija, 19. 8.: raziskovalno delo.
- Biblioteca Civica Vincenzo Joppi, Videm, Italija, 19. 8.: raziskovalno delo.
- Archivio di Stato di Trieste, Trst, Italija, 20. 8.: raziskovalno delo.

Miha Preinfalk

- Zasebni arhiv Levetzow-Lantieri, Gorica, Italija, 9. 7., 12. in 17. 11.: raziskovalno delo.
- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Kriegsarchiv in Allgemeines Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 19.–23. 7., 20.–24. 9.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv Graz, Gradec, Avstrija, 4. 8.: raziskovalno delo.
- Zasebni arhiv grofov Attems, Ločnik/Lucinico, Italija, 12. 11.: raziskovalno delo.

Miha Seručnik

- Biblioteca Civica di Cividale del Friuli; Biblioteca Comunale Udine; Archivio di Stato Trieste, Čedad, Videm, Trst, Italija, 18.–20. 8.: raziskovalno delo.
- Univerza v Zadru, Hrvaška, 13.–14. 10.: sestanek delovne skupine DARIAH ELDAH in konferenca *Digitalna humanistika in kulturna dediščina*.

PEDAGOŠKO DELO

Neva Makuc

- *Zgodovina historiografije*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v študij zgodovine*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andrej Rahten

- *Novejša slovenska zgodovina*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Novejša neevropska zgodovina*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina Balkana 19. stoletja*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Kulturna zgodovina (novejša)*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz politične zgodovine*. Predavanja in seminarske vaje za 2. stopnjo študijskega programa *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Katarina Keber

- Blaž Štangelj, doktorski študij (somentorica), interdisciplinarni doktorski študijski program *Humanistika in družboslovje – Zgodovina*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Miha Kosi

- Matej Draksler, doktorski študij, interdisciplinarni doktorski študijski program *Humanistika in družboslovje – Zgodovina*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Andrej Novak, doktorski študij, doktorski študijski program *Arheologija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Andrej Rahten

- Nina Steinbacher, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Miha Arih, magistrski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Manica Godec, magistrski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Petra Svolfšak

- Ana Čič, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://zimk.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Milko Kos Historical Institute is a central Slovenian institute for the study of Slovenian social and economic history from the Middle Ages to the collapse of the Habsburg Monarchy. Its research focuses on critical source editions, topography and colonisation, economic and social history, history of the 19th and the first half of the 20th century, with an emphasis on the history of the First World War and diplomatic history.

In 2021, scholars conducted research within the framework of two research programmes (Basic Research in Slovenian Cultural Past, The Past of North-Eastern Slovenia among Slovenian Historical lands and in Interaction with the European Neighbourhood), one infrastructure programme and 16 research projects, including one cross-border project and two funded (one funded by the British Arts and Humanities Research Council) projects. In 2021, the research programme Basic Research in Slovenian Cultural Past was co-funded within the call for the covid-19 programme expansion. The Institute publishes three book series: Thesaurus Memoriae with three editions - Dissertationes, Fontes and Opuscula; Studia diplomatica Slovenica with three series: Fontes, Monographiae and Persona and in cooperation with the France Stele Institute of Art History the series Castellologica Slovenica. In 2021, the Institute published four monographs:

- Branko Marušič, *Izza spominov. O dogodkih in ljudeh*. [Memoires on Events and Personalities] Ed. Petra Kolenc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Matjaž Bizjak, Miha Kosi, Miha Seručnik, Jurij Šilc, *Historična topografija Kranjske (do 1500)*. [Historical Topography of Carniola (to 1500)] 2nd edition Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU [online edition].
- *The Congress of Ljubljana 1821. Personalities, Events and Historical Context*. Ed. Andrej Rahten in Gregor Antoličič. Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva založba, ZRC SAZU, Center za evropsko prihodnost (Studia diplomatica Slovenica, Monographiae 5a).
- *Rojevanje slovenskega diplomatskega jezika. Janez Nepomuk Primic in njegovi Listi*. [Birth of the Slovenian diplomatic language] Ed. Janez Šumrada. Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva založba, ZRC SAZU, Center za evropsko prihodnost (Studia diplomatica Slovenica, Fontes 4).

The Institute's researchers collaborate on the *New Slovenian Biographical Lexicon* as editors and authors.

The Institute has (co-)organised three conferences:

- **Kongres po kongresu**. [Congress after Congress] International conference. Co-organizers: Slovenska matica, Avstrijski kulturni forum, online event, 11.–12. 5., <https://www.youtube.com/watch?v=bD9C8Y-pG2M>.
- **Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi**. [Epidemics and Health-care in Historical Perspective] International conference. Ljubljana, 14.–15. 10., hybrid event, <https://www.youtube.com/playlist?list=PLUBNdp1Q7AphpFlVrgFJgVhemyRryi617>.
- **Cesar Karel v kolesju zgodovine**. [Emperor Charles in historical machinery] International conference. Online event, 11. 11., <https://www.youtube.com/watch?v=0RRdohvFl7M>.

The researchers cooperate with many European research institutes, archives and universities and create the networks for applying for European project funds. They participate in the conferences in Slovenia and abroad, because of the pandemic the conferences were organised mainly online. The Institute cooperates with the Ministry of Foreign Affairs and Austrian Embassy (Cultural Forum) in Ljubljana in organising bilateral conferences on the history of diplomacy. The Institute cooperates with Slovenian municipalities, museums and the Slovenian Post as a consultant for commemorative stamps. Many researchers participate in undergraduate and postgraduate studies at the Slovenian Universities in Ljubljana, Maribor, Koper and Nova Gorica and at the Postgraduate School of the ZRC.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Dr. Gorazd Bence, akad. prof. ddr. Janez Höfler, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, doc. dr. Katarina Mohar (podpredsednica), doc. dr. Mija Oter Gorenčič, doc. dr. Helena Seražin (predsednica), izr. prof. dr. Polonca Vidmar.

PERSONALNA SESTAVA

Predstajnica: doc. dr. Mija Oter Gorenčič.

Znanstvena svetnica: doc. dr. Helena Seražin.

Višji znanstveni sodelavki: doc. dr. Mija Oter Gorenčič, izr. prof. dr. Polonca Vidmar.

Znanstveni sodelavci: dr. Renata Komič Marn, doc. dr. Tina Košak, doc. dr. Franci Lazarini, doc. dr. Katarina Mohar, dr. Barbara Vodopivec.

Asistenta z doktoratom: dr. Gorazd Bence, dr. Simona Kostanjšek Brglez.

Višji strokovnoraziskovalni asistentki: Vesna Krmelj, mag. Andreja Rakovec.

Asistentke, mlade raziskovalke: Tina Bratuša, Nike Duh, Anja Iskra.

Vodilni strokovni sodelavec: Andrej Furlan.

Višji strokovni sodelavec: Nejc Bernik.

Upokojena sodelavca: dr. Ana Lavrič, dr. Blaž Resman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Oznaka: P6-0061.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mija Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, T. Bratuša, N. Duh, A. Furlan, A. Iskra, R. Komič Marn, S. Kostanjšek Brglez, T. Košak, F. Lazarini, K. Mohar, M. Oter Gorenčič, A. Rakovec, H. Seražin, P. Vidmar, B. Vodopivec.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskovanje je potekalo na vseh predvidenih področjih, hkrati pa so bila vpeljana nova raziskovalna področja, s čimer so bili predvideni rezultati v celoti doseženi in celo preseženi. Vse načrtovane vsebine so bile realizirane, med raziskovanjem domala vseh tematik pa so se odprli številni novi aspekti in vsebine, ki se jim bomo posvetili v novem programskem obdobju. Raziskave so geografsko pokrile celotno slovensko ozemlje, umetnostne spomenike pa obravnavale v širokem evropskem in mednarodnem kontekstu z analizo družbenopolitičnih okoliščin in njihovega vpliva na likovno umetnost. Pregled dosežkov je razviden iz osebnih bibliografij članov programske skupine. Oddana je bila prijava za podaljšanje financiranja programske skupine, kar je bilo odobreno.

Umetnina kot odsev znanja in povezovanja. Pomen izobrazbe in družbene vpetosti umetnikov in naročnikov v poznem srednjem in zgodnjem novem veku

Oznaka: J6-9439.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mija Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, A. Furlan, M. Oter Gorenčič, H. Seražin (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); B. Golec, M. Kosi (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Raziskave so potekale v skladu z načrtovanim. Člani projektne skupine so imeli dva referata na mednarodnih konferencah, javno predavanje in referate na organizirani delavnici projekta, objavljeni so bili ena strokovna monografija in dva izvorna znanstvena članka.

Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in reinterpretacije

Oznaka: J6-1810.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tina Košak.

Sodelavci: N. Bernik, R. Komič Marn, T. Košak, A. Rakovec, B. Vodopivec (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); M. Grahornik, M. Preinfalk (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Nadaljevale so se raziskave arhitekturnih adaptacij plemiških rezidenc in transferjev premične umetnostne plemiške dediščine, nadaljevale so se raziskave historiata nekaterih plemiških zbirk. Rezultati so bili predstavljeni v obliki referatov in predavanj ter objavljeni v znanstveni periodiki in zbornikih. V okviru projekta je 22. 6. potekal posvet *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi* na ptujskem gradu (v soorganizaciji ZRC SAZU in Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož). Pripravili smo razstavo *Zgodbe iz grajskih soban. Preobrazbe, prenosi in nove namembnosti opreme gradov v vzhodni Sloveniji*, ki je gostovala v avli Filozofske fakultete Univerze v Mariboru in v Pokrajinskem muzeju Maribor.

Transformacije – iz materialnega v virtualno. Digitalni korpus stenskega slikarstva –nove razsežnosti raziskav srednjeveške umetnosti v Sloveniji

Oznaka: J6-2587.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mija Oter Gorenčič.

Sodelavci: G. Bence, N. Bernik, A. Iskra, K. Mohar, M. Oter Gorenčič.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Raziskave so potekale v skladu z načrtovanim. Vzpostavljen je bil spletni portal *Corpus picturarum muralium medii aevi*, potekalo je intenzivno terensko delo, opravljene so bile meritve in fotodokumentacija, pripravljen je bil del besedil za spletni portal, potekala je tehnična analiza odvzetih vzorcev. Objavljena sta bila dva izvorna znanstvena članka in izvedeni trije referati na znanstvenih simpozijih.

Likovno in arhitekturno razstavljanje med umetnostnimi in ideološkimi koncepti. Primer Slovenije, 1947–1979

Oznaka: J6-3137.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Beti Žerovc (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Katarina Mohar.

Sodelavka: K. Mohar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Aktivnosti se niso izvajale zaradi odsotnosti sodelavke.

Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem v 19. in prvi polovici 20. stoletja

Oznaka: J6-3136.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Franci Lazarini (Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta).

Sodelavci: R. Komič Marn, V. Krmelj, M. Oter Gorenčič, B. Vodopivec (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta); A. Rahten (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Poleg izvedenega uvodnega srečanja je v prvih projektih mesecih potekalo raziskovalno delo v arhivih in knjižnicah ter na terenu. Izdana je bila strokovna monografija o Ebenspangerjevi vili (Pisateljski vili) v Ljubljani.

Moč žensk. Uveljavljanje žensk pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine na Finskem in v Sloveniji po letu 1918

Oznaka: BI-FI/20-22-005.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Barbara Vodopivec.

Sodelavke: K. Mohar, H. Seražin, B. Vodopivec.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Projektne aktivnosti so potekale v skladu z možnostmi glede na epidemijo covida-19. Del aktivnosti je potekal po spletu. Izvedeno je bilo predavanje finskega partnerja dr. Viktorja Pála (Historični seminar ZRC SAZU, po zoomu, 3. 6.), oddani dve skupni prijavi raziskovalnih projektov (*iPortunus*, *KONE*), potekalo je terensko delo v Sloveniji (19.–25. 8.) in bila izvedena skupna delavnica obeh partnerjev (23. 8.).

Umetnost za turizem. Umetnostnozgodovinske vsebine kot podlaga razvoju trajnostnega turizma Vzhodne Slovenije

Oznaka: Raziskovalci 2.1.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Simona Kostanjšek Brglez.

Sodelavka: S. Kostanjšek Brglez.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2019–31. 3. 2022.

Potekale so raziskave za umetnostnozgodovinsko monografijo o Slovenski Bistrici, oddan je bil znanstveni članek za *7. Glazerjev zbornik*, objavljena turistični vodnik po Slovenski Bistrici in spletna razstava o kulturni dediščini v Slovenski Bistrici, pilotno izveden drugi itinerarij, rezultati raziskav so bili predstavljeni na znanstvenem simpoziju.

Dediščina rodbine Oblak-Dobovišek-Konte

Oznaka: 21-2018TRG Vodopivec.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Konteus investicije d. o. o.

Vodja: Barbara Vodopivec.

Sodelavka: B. Vodopivec.

Obdobje trajanja: 14. 10. 2021–15. 10. 2023.

Zbirala sta se literatura in gradivo v izbranih arhivih, potekali so pogovori s pričevalci (osebno in preko zooma). Vzpostavljena je bila spletna platforma za izmenjavo dokumentov in oblikovana rodbinska drevesa. Gradivo je bilo dokumentirano in analizirano. 21. 12. je potekala interna delavnica projekta.

European Women's Remembrance, ReWomen / Spomin na evropske ženske

Oznaka: ReWomen.

Vrsta projekta: mednarodni projekt programa Evropa za državljane.

Vodja na ZRC SAZU: Helena Seražin.

Sodelavki: H. Seražin, B. Vodopivec.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–1. 7. 2022.

V okviru projekta se je analiziralo stanje raziskav ženskih študij pri nas. Oblikovana so bila izhodišča prispevka ZRC SAZU za mednarodno interaktivno potujočo razstavo, posvečeno zgodovini gibanja za pravice žensk (WLM) v Evropi. Na delavnici projekta v Varšavi je bil predstavljen referat o prispevku pionirke gradbeništvá Darinke Battelino k uveljavljanju žensk v tradicionalno moških poklicih.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Begunci – nikoli dokončana zgodba

Oznaka: J6-8249.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

Koprska Pretorska palača: podoba, pomen in namen

Oznaka: J6-2588.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturno zgodovino.

Epidemije in zdravstvo v interakciji. Epidemije kot javnozdravstveni problem v slovenskem prostoru od epidemij kuge do 20. stoletja

Oznaka: J6-3122.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

The Walk of Peace from the Alps to the Adriatic, Heritage of the First World War / Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom

Oznaka: WALKofPEACE.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Anja Iskra

Oznaka: MR-39187.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Mija Oter Gorenčič.

Druga mentorja: Oto Luthar (Podiplomska šola ZRC SAZU), Marjeta Ciglencečki (somentorica, upokojena profesorica na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Izšel je znanstveni članek *Likovna umetnost v Mariboru v času nemške okupacije 1941–1945*. Predstavljen je bil referat *Digitalni korpus srednje-veškega stenskega slikarstva in vprašanje enakih možnosti dostopa do informacij v današnji družbi na 9. simpoziju raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti*.

Tina Bratuša

Oznaka: MR-52016.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Polonca Vidmar.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta.

Potrjena je bila dispozicija in s tem tema doktorske naloge. Raziskovalka je prejela odobritev članka na razpisu portugalske revije *CEM* (v tisku), drugi članek je bil sprejet v *Bogoslovni vestnik* (2022). Udeležila se je simpozija mladih raziskovalcev in 4 mesece raziskovala v Gradcu s štipendijo OeAD.

Nike Duh

Oznaka: MR-55883.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Mija Oter Gorenčič.

Drugi mentor: Igor Sapač (Univerza v Mariboru, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta.

Določen je bil okvirni naslov doktorske naloge in tema dela, narejeno je bilo okvirno kazalo vsebine, seznam temeljne literature, opravljeno je bilo zbiranje relevantnega gradiva in njegov študij ter iskanje arhivskega gradiva.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja

Potekalo je redno dopolnjevanje topografske baze spomenikov, kartoteke in baze umetnikov, specialnih kartotek in baz ter fototeke. Podatki so se zbirali po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Ob kartotečnih evidencah se je nadgrajevala računalniško vodena dokumentacija. Fotodokumentarno delo na terenu je obogatilo fototeko za več tisoč posnetkov (predvsem v digitalni obliki). Delo je potekalo zlasti v okviru naslednjih podatkovnih zbirk: leksikon umetnikov, ikonografija, umetnostni spomeniki Slovenije, korpusi, zbirka dr. Ivana Stoparja.

Potekalo je zbiranje podatkov in dokumentiranje umetnostnih spomenikov na terenu ter arhivsko delo. Priprava arhitekturnih posnetkov na terenu je bila omejena predvsem na sakralne stavbe (cerkve; N. Bernik). Po že ustaljeni metodologiji fototopografske dokumentacije se je za potrebe raziskovalnih, razstavnih in izdajateljskih projektov nadaljevalo terensko dokumentiranje po upravni enoti Nova Gorica. V okviru projekta *Umetnost v času zatona plemstva: transformacije, translokacije in interpretacije* je potekalo fotografiranje grajskih stavb po celotnem ozemlju Slovenije (A. Furlan: 16 grajskih stavb) in fotografiranje s 360° kamero (N. Bernik: 11 grajskih stavb). Na gradu Hrastovec so bile izvedene tudi terenske meritve za potrebe 3D rekonstrukcije.

V okviru projekta *Transformacije – iz materialnega v virtualno. Digitalni korpus stenskega slikarstva – nove razsežnosti raziskav srednjeveške umetnosti v Sloveniji* je fotografiranje potekalo po smernicah fototopografije s poudarkom na zahtevah projekta (natančno fotografiranje lokacije freske ali fragmenta na steni, fotografiranje detajlov barvnih slojev in fragmentov, priprava fotografskega gradiva za spletno objavo). V celoti je bilo fotografsko dokumentiranih 34 lokacij. Opravljene so bile terenske meritve, digitalni izrisi in fotografiranje s 360° kamero (31 lokacij) ter digitalna prenova tlorisa na podlagi terenskih izmer H. Seražin (Laze pri Predgradu, p. c. sv. Vida). V okviru projekta *Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem v 19. in prvi polovici 20. stoletja* in za potrebe založniškega programa je bilo izvedenih več fotodokumentiranih spomenikov kulturne dediščine.

Za Turizem Laško so bile izdelane 3D rekonstrukcije štirih faz razvoja kartuzijanskega samostana Jurklošter za informativno tablo v kartuziji Jurklošter. Prav tako sta bili izdelani digitalni risbi za izdelavo dveh perspektivnih tabel. Turizmu Ljubljana so bili za projekt *Digitalno inoviranje Plečnikove dediščine* posredovani 3D modeli in video animacije Plečnikovih neuresničenih projektov za Ljubljano.

- **G. Bence** je tehnični urednik knjižne zbirke *Umetnine v žepu*.
- **A. Furlan** je član uredniškega odbora revije *Umetnostna kronika*.
- **R. Komič Marn** je glavna urednica revije *Umetnostna kronika* in članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **T. Košak** je članica nadzornega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva ter uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica* in knjižne serije *Castellologica Slovenica*.
- **V. Krmelj** je področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*.
- **F. Lazarini** je član uredniškega odbora zbirke *Castellologica Slovenica* ter revij *Umetnostna kronika* in *Zbornik za umetnostno zgodovino*. Prav tako je področni urednik za *Novi Slovenski biografski leksikon*. Bil je tudi član znanstvenega odbora mednarodne konference *Art and the State in Modern Central Europe* in nadzornega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva.
- **K. Mohar** je članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **M. Oter Gorenčič** je članica uredniškega odbora revij *Acta historiae artis Slovenica* in *Umetnostna kronika*, predsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, članica izvršnega odbora Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, uredniškega odbora zbirke *Thought, Society, Culture. Slovenian and South Eastern European Perspectives* založbe Peter Lang, mednarodnega znanstvenega komiteja zbirke *Analecta Cartusiana* in lokalna sourednica revije *RIHA Journal*.
- **A. Rakovec** je področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, urednica spletnega portala *Likovna umetnost v prostoru mesta Maribor* in pomočnica glavne urednice revije *Umetnostna kronika*.
- **H. Seražin** je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Res Mobilis*, lokalna sourednica revije *RIHA Journal* in članica uredniškega odbora revije *Acta historiae artis Slovenica*, glavna urednica in članica uredniškega odbora zbirke *Umetnostna topografija Slovenije*, članica mednarodnega uredniškega odbora e-zbirke *Women's Creativity* ter njena glavna in odgovorna urednica, področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, sourednica strokovne monografije *Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici*, predsednica Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, članica Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko pri ARRS.
- **P. Vidmar** je članica uredniškega odbora revij *Umetnostna kronika* in *Studia Historica Slovenica: časopis za humanistične in družboslovne študije*.
- **B. Vodopivec** je članica uredniškega odbora revije *Umetnostna kronika* in področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*.

RAZSTAVE

- **Vojna in moč podobe. Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne.** Spletna razstava, objavljeno na spletu 5. 2. (avtorji: V. Krmelj, F. Lazarini, B. Vodopivec).
- **Preobrazbe mesta. Slovenska Bistrica med 18. stoletjem in letom 2020 – njeni ljudje in podobe trgov, ulic in stavb.** Spletna razstava, objavljeno na spletu 8. 2. (avtorica: S. Kostanjšek Brglez).
- **Borut Peterlin. Nova Zemlja.** Atrij ZRC, Ljubljana, 10. 6.–16. 7. (kustosinja z inštituta: A. Rakovec).
- **Zgodbe iz grajskih soban. Preobrazbe, prenosi in nove namembnosti opreme gradov v vzhodni Sloveniji.** Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 23. 6.–10. 9.; Pokrajinski muzej Maribor, 13. 10.–6. 11. (avtorji z inštituta: T. Bratuša, T. Košak, R. Komič Marn, F. Lazarini, P. Vidmar, B. Vodopivec).
- **Andrej Furlan. Signa.** Atrij ZRC, Ljubljana, 5.–29. 10. (kustosinja z inštituta: A. Rakovec).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Žička kartuzija med včeraj, danes in jutri.** Okrogla miza. Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 18. 3., <https://www.youtube.com/watch?v=jrvvazQNak4>.
- **Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi.** Znanstvena delavnica. Ptuj, 22. 6.
- **Ars longa, vita brevis. Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka.** Delavnica. Ljubljana, 9. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: V. Krmelj.

Knjižnični fond na inštitutu v Ljubljani se je povečal za 489 enot, na izpostavi v Mariboru pa za 1705 enot. Skupaj se je knjižnica povečala za 2094 enot, od tega 1963 monografij in 231 zvezkov periodike. Knjižnica je prešla na digitalizirano izposojlo.

Potekalo je urejanje korespondenčnega arhiva Franceta Steleta.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- ***Acta historiae artis Slovenica 26/1, 26/2*** (= *Francišek Karel Remp in slikarstvo v habsburških dednih deželah okrog leta 1700 / Franz Carl Remp and Painting in the Habsburg Hereditary Lands around 1700 / Franz Carl Remp und die Malerei in den habsburgischen Erbländen um 1700*). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Umetnostna kronika 70–73***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Mija Oter Gorenčič, ***Kartuzija Jurklošter***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Umetnine v žepu, 19).
- Alenka Di Battista, ***Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Umetnine v žepu, 20).
- Barbara Vodopivec, ***Pisateljska vila na Tomšičevi v Ljubljani***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Umetnine v žepu, 21).

MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje je potekalo s številnimi institucijami, in to v okviru skupnih projektov, sodelovanja na simpozijih, (mednarodnih) uredništev, raziskovalnih združenj in skupin, mdr. RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art), ASEEEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) idr.

Med drugim so raziskovalci inštituta v letu 2021 raziskovalno sodelovali z naslednjimi tujimi institucijami:

- Albertina, Dunaj, Avstrija.
- Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija.
- Arhiv Jugoslavije, Beograd, Srbija.
- Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEEES), University of Pittsburgh, Pittsburgh, ZDA.
- Bundesdenkmalamt, Dunaj, Avstrija.
- Helsingin yliopiston (University of Helsinki), Helsinki, Finska.
- ICM – Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei di Gorizia, Gorica, Italija.
- IESA – Institut d'études supérieures des arts.
- Institut za savremenu istoriju, Beograd, Srbija.
- KU Leuven, Leuven, Belgija.
- LUCA School of Arts, Bruselj, Belgija.
- Masarykova univerzita Brno, Češka.
- Politecnico di Torino (UNOVI), Torino, Italija.
- RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art), Pariz, Francija.
- Schloss Eggenberg, Universalmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija.
- Tartu Ülikool (University of Tartu), Tartu, Estonija.
- The Society for the History of Collecting.
- Universidad de Oviedo, Oviedo, Španija.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali, Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Universität Graz, Gradec, Avstrija.
- Université Paul-Valéry Montpellier 3, Montpellier, Francija.
- Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Poljska.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka.
- Vytautas Magnus University, Kaunas, Litva.

OBISKI NA INŠTITUTU

Dr. Viktor Pál, Helsingin yliopiston (University of Helsinki), Helsinki, Finska, 19.–25. 8.: bilateralno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI

Gorazd Bence

- *So člani cehovskih združenj tudi v Prekmurju nastopali kot naročniki umetnostnih del?* Referat na delavnici *Ars longa, vita brevis. Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka*, Ljubljana, 9. 12.

Tina Bratuša

- *Marijina romarska cerkev na Sladki Gori in tamkajšnja kongregacija Marijinega brezmadežnega spočetja*. Referat na 9. simpoziju *raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku raziskovalne poti. Znanost in okolje*, spletni dogodek, 12. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>

Anja Iskra

- *Digitalni korpus srednjeveškega stenskega slikarstva in vprašanje enakih možnosti dostopa do informacij v današnji družbi*. Predavanje na 9. simpoziju *raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti. Znanost in okolje*, spletni dogodek, 12. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.

Renata Komić Marn

- *Ostanki veličastnosti: portretne galerije Auerspergov na treh slovenskih gradovih*. Predavanje v okviru serije predavanj *Umetnostna dediščina plemstva včeraj, danes, jutri*, spletni dogodek, 7. 1., <https://uifs.zrc-sazu.si/sl/dogodki/ostanki-velicastnosti-portretne-galerije-auerspergov-na-treh-slovenskih-gradovih-1>.
- *Ehrenspegel Jožefa Kalasanca barona Erberga v kontekstu razsvetljenega zbirateljstva in deželnega patriotizma*. Predavanje na znanstveni delavnici *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.

Simona Kostanjšek Brglez

- *Slovenska Bistrica – pomembnejša grajena kulturna dediščina in njen kontekst*. Predavanje, spletni dogodek, 11. 3., <https://uifs.zrc-sazu.si/sl/dogodki/slovenska-bistrica-pomembnejša-grajena-kulturna-dediscina-in-njen-kontekst>.
- *Kuga, z njo povezani svetniki in ikonografski programi v umetnosti baroka na slovenskem Štajerskem*. Referat na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, 14. 10.

Tina Košak

- *Groffe Schrattenbach in slike v njihovih gradovih na Spodnjem Štajerskem*. Predavanje na znanstveni delavnici *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.

Franci Lazarini

- *Usoda gradov med drugo svetovno vojno*. Predavanje v okviru znanstvene delavnice *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.
- *Alexander's Propylaea. Plečnik's Unexecuted Plans for the Monument of King Aleksandar I in Ljubljana*. Referat na mednarodni konferenci *Art and the State in Modern Central Europe*, Zagreb, Hrvaška, 2. 7.
- *Dvakrat postavljeno svetišče. Plečnikova cerkev sv. Cirila in Metoda za Bežigradom*. Predavanje v sklopu jesenskega cikla predavanj *Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva*, spletni dogodek, 30. 11., <http://www.suzd.si/214-drustvo/1605-predavanje-plecnikova-cerkev-bezigrad>.

Mija Oter Gorenčič

- *Women as benefactors and art patrons in male Medieval Cistercian and Carthusian monasteries in present-day Slovenia*. Predavanje na mednarodni spletni konferenci *Remarkable women: female patronage of religious institutions, 1300–1550*, London, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 29. 1. <https://courtauld.ac.uk/whats-on/cfp-remarkable-women-female-patronage-of-religious-institutions-1300-1550/>.
- *Die Kartause Freudenthal und die Bischöfe von Pedena*. Predavanje na mednarodni konferenci *Bischöfe und der Kartäuserorden, Kartäuser als Bischöfe = Les évêques et l'ordre des chartreux, les évêques chartreux*, St. Pölten, Avstrija, 18. 8.
- *Time signs in the microcosm of Medieval cloister*. Predavanje na mednarodni interdisciplinarni konferenci *Zeitkonzepte II*, Dunaj, Avstrija, 5. 11.

Helena Seražin

- *Klasični jezik v beneški in koprski arhitekturi*. Prispevek na mednarodnem znanstvenem simpoziju *DIVINA – Dnevi Andrea Diva iz Justinopolisa V*, Koper, 18. 10.
- *Umetnostno naročništvo cehovskih združenj na Obali*. Predavanje na delavnici *Ars longa, vita brevis. Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka*, Ljubljana, 9. 12.
- *Vloga diplomantov Univerze v Padovi pri gradnji koprsk stolnice*. Predavanje na delavnici *Ars longa, vita brevis. Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka*, Ljubljana, 9. 12.

Polonca Vidmar

- *Uspešna in neuspešna prodaja opreme dvorca Novo Celje javnim ustanovam*. Predavanje v okviru znanstvene delavnice *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.
- *Dvojna portreta Habsburžanov z gradu Cmurek = Two double portraits of Habsburg family members from Cmurek castle*. Prispevek na mednarodnem simpoziju Museoeurope, ICOM Europe 2021 z naslovom *Živeti v Evropi = Living in Europe*, Maribor, 14. 10.

Barbara Vodopivec

- *Oprema gradov v popisih vojne škode po letu 1945*. Predavanje v okviru znanstvene delavnice *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi*, Ptuj, 22. 6.
- *Silenziose grida racchiuse nell'eternità: le rappresentazioni dei profughi della prima guerra mondiale in Slovenia = Nemi kriki, ujeti v večnost: upodobitve beguncev v času prve svetovne vojne na Slovenskem*. Predavanje na mednarodni spletni konferenci *Artisti e Grande Guerra = Umetniki in velika vojna* v okviru projekta *WALKofPEACE*, spletni dogodek, 30. 6., <https://dium.uniud.it/it/notizie-ed-eventi/eventi/2021/6/30/artisti-e-grande-guerra/>.
- *The story of civil engineer Darinka Battelino in the context of the women's rights development after 1945 in Yugoslavia and Slovenia*. Predavanje na delavnici projekta *ReWomen*, Varšava, Poljska, dogodek v živo in na spletu, 25. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Tina Bratuša

- Karl-Franzens-Universität Graz, Institut für Geschichte, Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, Gradec, Avstrija, 1. 9.–30. 12.: raziskovalno delo na terenu, v arhivih in knjižnicah.

Mija Oter Gorenčič

- ÖNB in Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 9.–17. 6., 2.–12. 8.: raziskovalno delo v knjižnicah.
- Universität Wien, Dunaj, Avstrija: 3.–8. 11.: raziskovalno delo v knjižnicah.

Barbara Vodopivec

- Bundesdenkmalamt, Dunaj, Avstrija, 15.–19. 8.: delo v arhivu.
- Universität Graz, Gradec, Avstrija, 22.–23. 9.: študijski obisk.

PEDAGOŠKO DELO

Gorazd Bence

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Uvod v umetnostno topografijo*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina arhitekture*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina umetnosti II*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina kiparstva*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Praktično usposabljanje*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti srednjega veka*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Srednjeveška umetnina v kontekstu*. Vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Muzeologija in konservatorstvo – teorija in praksa*. Vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Andrej Furlan

- Praktikum pri predmetu *Zgodovina fotografije*. Vaje iz teorije fotografske tehnike in terensko delo za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Anja Iskra

- *Tekst in podoba*. Seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnost in kultura spomina*. Seminarske vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina slikarstva*. Seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Pisni viri za umetnostno zgodovino*. Seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Metodologija umetnostnozgodovinskega raziskovalnega dela in interpretacija umetnosti*. Seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Tina Košak

- *Uvod v ikonografijo*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti zgodnjega novega veka*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Diplomska seminarska naloga*. Seminarske vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnost in arhivski viri*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Naročništvo, zbirateljstvo in recepcija umetnosti*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Franci Lazarini

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine; Zgodovina arhitekture*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Zgodovina umetnostne zgodovine*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Uvod v umetnostno topografijo*. Seminarske vaje za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz zgodovine arhitekture in urbanizma; Zgodovina umetnosti IV*. Predavanja in seminarske vaje za 2. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti 20. in 21. stoletja*. Predavanja in seminarske vaje za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Začetki moderne umetnosti*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Umetnostna topografija*. Seminarske in terenske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Katarina Mohar

- *Individualno raziskovalno delo I*. Konzultacije za 1. letnik 3. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Raziskovanje umetnosti po 1945*. Predavanja in seminar za 1. letnik 3. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Mija Oter Gorenčič

- *Pisni viri za umetnostno zgodovino*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz umetnosti srednjega veka*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Srednjeveška umetnina v kontekstu*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Metodologija umetnostnozgodovinskega raziskovanja in interpretacija umetnosti*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru
- *Tekst in podoba*. Predavanja in seminarske vaje za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Tina Košak

- Tatjana Štefanič, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Franci Lazarini

- Mateja Maučec, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Vesna Krmelj, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Polonca Vidmar

- Boštjan Roškar, doktorska disertacija, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru (zagovor 13. 10.).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- Monografija *Grad Turjak* (ur. Miha Preinfalk, Mija Oter Gorenčič, Renata Komič Marn), Ljubljana 2020 (Castellologica Slovenica, 2) je prejela priznanje Odlični v znanosti.
- Nike Duh je na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru prejela Miklošičevo priznanje za magistrsko nalogo s področja umetnostne zgodovine v letu 2021.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research at the France Stele Institute of Art History (UIFS) was conducted within the research programme Slovenian Artistic Identity in European Context. It encompassed the following research fields: the study of Romanesque and Early Gothic architecture and architectural sculpture; medieval painting; architecture, sculpture, painting and graphic arts from the 16th to the 18th century; art and architecture of the 19th and 20th centuries. The research also focused on art patronage, art collecting, early modern art market, iconographic studies (especially the iconography of saints and of individual religious orders), public monuments and memory, art (history) and politics; historiography and methodology of art history. Other activities included the digitalization of the UIFS collections and work on the databases of artists, iconography, art monuments of Slovenia and an on-line library. Individual research activities were performed within the following research projects: Artwork as Reflection of Knowledge and Networking. The Role of Education and Social Connectedness of Artists and Patrons in the Late Middle-Ages and Early-Modern Times; Transformations – from Material to Virtual. Digital Corpus of Mural Painting – New Dimensions of Medieval Art Research in Slovenia; Art and the Nobility in Times of Decline: Transformations, Translocations and Reinterpretations; “Women Power”. Establishment of women in natural and cultural heritage preservation in Finland and Slovenia since 1918; Art for Tourism. Art Historical Themes as a Foundation for the Development of Sustainable Tourism of Eastern Slovenia; Bourgeois Art Commissions in Carniola and Styria in the 19th and the First Half of the 20th Century; The Legacy of the Oblak-Dobovišek-Konte family as well as the international project European Women’s Remembrance – REWOMEN.

Edited and printed were two issues of the *Acta historiae artis Slovenica* journal, 26/1 and 26/2, the quarterly *Umetnostna kronika* [Art Chronicle], nos. 70–73, three books from the series *Art in the Pocket*, i.e. *Pisateljska vila na Tomšičevi v Ljubljani* [The Writers’ Villa at Tomšičeva Street in Ljubljana] by Barbara Vodopivec, *Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici* [Ravnikar’s Residential Buildings in Nova Gorica] by Alenka Di Battista and *Kartuzija Jurklošter* [Jurklošter Charterhouse] by Mija Oter Gorenčič.

The researchers participated in several symposia, expert commissions for the preservation of cultural heritage, study programmes at the Faculty of Arts, University of Maribor.

International cooperation continued with numerous institutions in the frame of joint projects, cooperation at conferences, international editorships, research groups, including the International Association of Research Institutes in the History of Art (RIHA), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES) etc.

Several workshops and conferences were organised or co-organised, including workshops *Premična plemiška dediščina med starimi in novimi lastniki: usode in prenosi* [The Old and the New in Aristocratic Residences: Renovations, Transfers, and New Purposes], (Ptuj, 22 June), and *Ars longa, vita brevis. Vloga znanja in povezovanja v umetnosti srednjega in zgodnjega novega veka* [Ars longa, vita brevis. The Role of Knowledge and Networking in the Art of the Middle Ages and the Art of the Early Modern Period], (Ljubljana, 9 December), and round table *Žička kartuzija med včeraj, danes in jutri* [The Žiče Charterhouse between Yesterday, Today, and Tomorrow] (Ljubljana, 16 March).

Several exhibitions have been launched, including two online exhibitions *Vojna in moč podobe. Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne* [War and the Power of Image. Visual Propaganda and Censorship in Slovenia during World War I], published 5 February, and *Preobrazbe mesta. Slovenska Bistrica med 18. stoletjem in letom 2020 – njeni ljudje in podobe trgov, ulic in stavb* [The Transformations of the Town. Slovenska Bistrica between the 18th Century and the Year 2020 – its People and the Images of Squares, Streets, and Buildings], published 8 February; *Borut Peterlin. Nova Zemlja* [Borut Peterlin. New Earth], Atrij ZRC, Ljubljana, 10 June–16 July; *Zgodbe iz grajskih soban. Preobrazbe, prenosi in nove namembnosti opreme gradov v vzhodni Sloveniji* [The Stories from Castle Chambers. Transformations, Transfers, and New Purposes of Castle Furniture in Eastern Slovenia], University of Maribor, Faculty of Arts, 23 June–10 September and Reginal Museum Maribor, 13 October–6 November; *Andrej Furlan. Signa*, Atrij ZRC, Ljubljana, 5–29 October.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Do 6. 4.: **akad. Janez Matičič** (podpredsednik), izr. član SAZU prof. ddr. Janez Höfler, doc. dr. Metoda Kokole, doc. dr. Katarina Šter (predsednica).

Od 7. 4.: **akad. Janez Matičič** (podpredsednik), izr. član SAZU prof. ddr. Janez Höfler, dr. Klemen Grabnar, doc. dr. Metoda Kokole, doc. dr. Katarina Šter (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstajnica: doc. dr. Metoda Kokole.

Znanstvena svetnica: doc. dr. Metoda Kokole.

Znanstveni sodelavci: dr. Klemen Grabnar, dr. Marko Motnik, doc. dr. Katarina Šter, dr. Maruša Župančič.

Asistentki, mladi raziskovalki: Jana Erjavec, Ivana Maričič.

Višja strokovna sodelavka: Tonja Čakš.

Projektna sodelavka: Lucija Bizant.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Oznaka: P6-0004.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Metoda Kokole.

Sodelavci: L. Bizant, J. Erjavec, K. Grabnar, M. Kokole, I. Maričič, M. Motnik, K. Šter, M. Zupančič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Nadaljevale so se raziskave posameznih segmentov glasbenega življenja na Slovenskem od najstarejšega glasbenega repertoarja do prvih desetletij 20. stoletja in analize gradiva iz glasbene dediščine slovenskega prostora. Identificirana so bila deficitarna področja raziskav, kot so teme iz zgodovine glasbe 19. stoletja in ostale bele lise v nacionalnih raziskavah glasbene zgodovine. V okviru programa je bila hibridno izvedena mednarodna znanstvena konferenca o ustvarjanju, poustvarjanju, prevarah in ponarejanju v glasbi (oktober). Na podlagi izsledkov je bil pripravljen in v financiranje sprejet programski predlog za naslednje obdobje izvajanja ter zaključno poročilo preteklega. V okviru programa sta izšli dve številki revije *De musica disserenda* in v sodelovanju z znanstveno založbo Filozofske fakultete tretji zvezek serije *Zgodovina glasbe na Slovenskem* z naslovom *Glasba na Slovenskem med letoma 1800 in 1918*.

Pritok glasbenikov na Slovensko v dolgem 19. stoletju – njihov vpliv in integracija

Oznaka: J6-9386.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Maruša Zupančič.

Sodelavci: T. Čakš, M. Zupančič (Muzikološki inštitut); M. Seručnik (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2022.

Nadaljevala so se dela, povezana s podatkovno zbirko priseljenih glasbenikov. Pripravljene so bile znanstvene razprave za tematsko številko revije *De musica disserenda* XVIII/1–2. M. Zupančič je pripravila notno izdajo skladb O. Riedinga. V okviru projekta je bilo napisanih tudi nekaj poglavij v knjigi *Glasba na Slovenskem med letoma 1800 in 1918*, ki je izšla v okviru raziskovalnega programa.

Stare tradicije v novih oblačilih: glasbene in besedilne predelave v izvajalski praksi liturgične glasbe

Oznaka: J6-1809.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Katarina Šter.

Sodelavci: L. Bizant, J. Erjavec, K. Grabnar, M. Kokole, M. Motnik, K. Šter.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projektni sodelavci so v izbranih glasbenih arhivih pregledali in analizirali koralne predelave (predvsem v Kopru in Mariboru) ter za liturgijo predelan posvetni glasbeni repertoar (v Celju in na Ptujju). Organizirana sta bila mednarodna muzikološka konferenca in cikel predavanj, kjer so predstavili rezultate dela. Začele so se priprave na izdajo projektne številke revije *De musica disserenda* XIX/1.

Digitalna demonstracija cerkvene glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s Kranjsko

Oznaka: J6-2586.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Klemen Grabnar.

Sodelavci: L. Bizant, K. Grabnar, M. Kokole, M. Motnik, K. Šter (Muzikološki inštitut); M. Kovačič, U. Šivic (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Opravljene so bile transkripcije in njihove transformacije v MusicXML ter začetne analize repertoarja za prvo pilotno digitalno glasbeno edicijo. Pripravljeno je bilo tudi primarno gradivo za naslednjo edicijo. Opravljene so bile raziskave posameznih segmentov cerkvene glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s Kranjsko; njihovi rezultati so bili predstavljeni v obliki referatov ali predavanj.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Jana Erjavec

Oznaka: MR-53501.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Klemen Grabnar.

Drugi mentor: Aleš Nagode (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Mlada raziskovalka je uspešno opravila vse predpisane študijske obveznosti v okviru drugega letnika doktorskega študija, uspešno zagovarjala dispozicijo doktorske disertacije ter nastopila na mednarodnem znanstvenem simpoziju.

Ivana Maričić

Oznaka: MR-55886.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Katarina Šter.

Drugi mentor: Gregor Pompe (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Mlada raziskovalka je v okviru 1. letnika doktorskega študija muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani začela z zbiranjem ter študijem relevantne literature in virov. Preučevala je kontekst misli o zgodovini glasbe na Slovenskem, kakor se kaže v delu Dragotina Cvetka.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

V sodelovanju s centralno redakcijo *RISM* (Mednarodni elektronski katalog glasbenih virov; vodja K. Grabnar) v Frankfurtu se je nadaljevala katalogizacija starejših glasbenih rokopisov (Serija A/II – glasbeni rokopisi po 1600) s pomočjo računalniškega programa Muscat. V letu 2021 je bilo v skladu z novimi ugotovitvami ter z obnavljanjem in nadgrajevanjem programa Muscat vnesenih 7 novih enot, nekatere že obstoječe in objavljene enote iz zbirke SI-Co pa so bile popravljene in/ali dopolnjene. Skupno število vnosov iz zbirk v Sloveniji (18) se je v letu 2021 povečalo s 5850 na 6062, saj je *RISM*-ova centrala dodala tudi prenovljene podatke iz starejšega nabora.

V okviru projekta *RILM* (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature; vodja T. Čakš) je bil opravljen izbor in vpis glasbene literature za leto 2020 in deloma 2021.

Potekali so formalni in neformalni projekti, povezani z digitalno humanistiko na področju muzikologije in širše, delo z večjo relacijsko podatkovno zbirko, urejanje podatkov, vizualizacija ter spletna publicistika. M. Zupančič se je udeležila več mednarodnih izobraževalnih spletnih delavnic na področju digitalne humanistike v okviru različnih univerz in ustanov.

- **L. Bizant** je tehnična urednica revije *De musica disserenda* in drugih publikacij Muzikološkega inštituta.
- **T. Čakš** je vodja nacionalne delovne skupine *RILM* za Slovenijo.
- **K. Grabnar** je vodja nacionalne delovne skupine *RISM* za Slovenijo in član nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo. Je tudi član uredniškega odbora spletne knjižne zbirke *Slovenska glasbena dediščina*, notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* s podzbirko *Supplementa* ter glavni in odgovorni urednik revije *De musica disserenda*. Poleg tega je terminološki svetovalec za muzikologijo pri *eSSKJ*. V letu 2021 je bil član organizacijskega odbora mednarodnega muzikološkega simpozija *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*.
- **M. Kokole** je glavna in odgovorna urednica notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* s podzbirko *Supplementa* in spletne zbirke *Slovenska glasbena dediščina*. Je tudi članica uredniškega odbora revije *De musica disserenda*, Založniškega sveta ZRC SAZU in nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo ter podpredsednica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. V letu 2021 je bila glavna organizatorica mednarodnega muzikološkega simpozija *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*.
- **M. Motnik** je član uredniškega odbora revije *De musica disserenda*.
- **K. Šter** je bila glavna in odgovorna urednica mednarodne muzikološke revije *Muzikološki zbornik* ter članica uredniškega odbora revije *De musica disserenda*, zbirke spletnih monografij *Slovenska glasbena dediščina* ter koordinacijskega in uredniškega odbora *Historičnega seminarja*. Je predsednica Znanstvenega sveta Muzikološkega inštituta, članica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja in Slovenskega muzikološkega društva ter članica uredniškega odbora spletne strokovne revije *Naši zbori*. V letu 2021 je bila članica organizacijskega odbora mednarodnega muzikološkega simpozija *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*.
- **M. Zupančič** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Baščinski glasi*. Je urednica spletnih strani Muzikološkega inštituta.

ZNANSTVENI SESTANKI

- ***Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music / Pristno, potvorjeno ali pomota: ustvarjanje, poustvarjanje, prevara in ponarejanje v glasbi.*** Mednarodni znanstveni muzikološki simpozij, Ljubljana, 21.–22. 10., dogodek v živo in na spletu, <https://authentic-fake.zrc-sazu.si/>.
- ***Sursum corda: utrinki iz liturgičnoglasbenih praks na Slovenskem med 16. in 18. stoletjem*** (soorganizacija z Zavodom za cerkveno glasbo). Tematski cikel spletnih predavanj (v okviru projektov ARRS J6-1809 in J6-2586), 23. in 30. 11., 7. in 14. 12., <https://cerkvena-glasba.si/2021/11/cikel-spletnih-predavanj-sursum-corda/>.
- ***(Ne)znani zvočni svet gregorijanskega korala.*** Delavnica za zборе v okviru mednarodnega evropskega zborovskega festivala *Europa Cantat*, Ljubljana, 21. 7., hibridni dogodek, <https://europacantat.jskd.si/sl/program/delavnice/raziskovalni-mini-ateljeji/neznani-zvocni-svet-gregorijanskega-korala/>.
- Delavnica gregorijanskega korala za zborovodje v okviru *Dneva slovenskih cerkvenih glasbenikov* (v okviru projekta J6-1809; soorganizacija delavnice z Zavodom za cerkveno glasbo), Maribor, 25. 9.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: T. Čakš.

Knjižni fond inštituta se je povečal za 213 enot gradiva, od tega za 157 monografij in 56 serijskih publikacij. Knjižnica je namenjena predvsem sodelavcem inštituta, a je odprta tudi za zunanje obiskovalce. V letu 2021 sta pod vodstvom M. Kokole in P. Vide Ogrin (Biblioteka SAZU) potekali inventura vseh publikacij Muzikološkega inštituta in preureditev postavitve knjižnega gradiva. Pripravljen je bil vodič po inštitutski knjižnici in uveden nov sistem notranje izposoje. Izgubljene knjige so bile v sistemu cobiss ustrezno označene.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- ***De musica disserenda XVII/1.*** Uredila Metoda Kokole. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***De musica disserenda XVII/2.*** Uredil Klemen Grabnar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Zgodovina glasbe na Slovenskem III. Glasba na Slovenskem med letoma 1800 in 1918.*** Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Národní knihovna České republiky, Praga, Češka: izmenjava strokovnih publikacij.
- Kabinet hudební historie, Etnologický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka: medsebojno obveščanje o tekočih dosežkih in izmenjava literature.
- Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Slovaška: medsebojno obveščanje o tekočih dosežkih in izmenjava literature.
- Magdalen College, University of Oxford, Združeno kraljestvo: sodelovanje prof. dr. Bojana Buijica v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- *RILM* (Répertoire International de Littérature Musicale), New York, ZDA: sodelovanje slovenskega odbora (T. Čakš, M. Kokole in K. Grabnar) s centralno redakcijo v New Yorku.
- *RISM* (Répertoire International des Sources Musicales), Frankfurt, Nemčija: računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno elektronsko podatkovno zbirko (K. Grabnar).
- Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Varšava, Poljska: izmenjava znanj in podatkov ter literature.
- Università degli Studi di Padova, Italija: članstvo M. Kokole v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Giuseppa Tartinija.
- Università degli Studi di Palermo, Italija: sodelovanje prof. dr. Ivana Cavallinija v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Université Jean Monnet, Saint-Étienne, Francija: sodelovanje izr. prof. dr. Marca Desmeta v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Odsjek za povijest hrvatske glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška: sodelovanje prof. dr. Ennia Stipčevića v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.
- University of Liverpool, Združeno kraljestvo: sodelovanje prof. dr. Michaela Talbota v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* in lektoriranje letnika XVII revije *De musica disserenda*.

- Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška: sodelovanje prof. dr. Stanislava Tuksarja v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Muzički informativni centar, Zagreb, Hrvaška: članstvo M. Kokole v uredniškem odboru za izdajo zbranih del Tomasa Cecchinija.
- Universität für Musik und darstellende Kunst Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- CNRS – Université de Tours – MCC, Tours, Francija: sodelovanje s prof. dr. Philippom Vendrixom pri prijavi projekta EarlyMuse.
- Gustav Mahler Privatuniversität für Musik, Celovec, Avstrija: dogovori o pedagoškem in raziskovalnem sodelovanju.
- Basilica di San Petronio, Bologna, Italija: sodelovanje pri ponovni prijavi projekta MusicARe.
- Universität Wien, Institut für Musikwissenschaft, Dunaj, Avstrija: sodelovanje z dr. Jeremyem Llewellynom pri prijavi razpisa v okviru programa COST.
- Trinity College, Trinity Medieval History Research Centre, Dublin, Irska: sodelovanje z dr. Ann Buckley pri prijavi projekta v okviru razpisa Creative Europe.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Jana Erjavec

- *Secular and sacred pieces in "New vestments": Contrafacta in SI-Co*. Referat na mednarodni muzikološki konferenci *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 22. 10., <https://authentic-fake.zrc-sazu.si/>.

Klemen Grabnar

- *An Authentic Message in an Inauthentic Language: A "Slovenian Vestment" for the Chant Discubuit Jesus*. Koreferat na mednarodni muzikološki konferenci *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 22. 10., <https://authentic-fake.zrc-sazu.si/>.
- *Bohoričev šolski red in glasba na stanovski šoli*. Referat na znanstvenem simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.
- *Glasbena podoba obredja v času škofa Hrena: stolnici v Ljubljani in Gornjem Gradu*. Predavanje v okviru cikla *Sursum corda: utrinki iz liturgičnoglasbenih praks na Slovenskem med 16. in 18. stoletjem*, Ljubljana, spletni dogodek, 23. 11., <https://cerkvena-glasba.si/2021/11/cikel-spletnih-predavanj-sursum-corda/>.

Metoda Kokole

- *Francesco Pollini between Ljubljana and Vienna: (1762–1793)*. Referat na mednarodni muzikološki konferenci *Francesco Pollini e il mondo musicale milanese di primo Ottocento*, Milano, Italija, spletni dogodek, 20. 5., <https://www.consmi.it/it/491/news/6585/convegno-internazionale-di-studi-francesco>.
- *Začetki opernega gledališča v Ljubljani: kulturnozgodovinska novost* drama per musica *doseže naše kraje*. Referat na znanstvenem simpoziju ob 100-letnici Šentjakobskega gledališča Ljubljana, Ljubljana, 18. 9.

Marko Motnik

- *The "Authenticity" of Eighteenth-Century Plainchant: Examining the Cases of Mahrenberg and Studenitz Dominican Convents*. Referat na mednarodni muzikološki konferenci *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 22. 10., <https://authentic-fake.zrc-sazu.si/>.
- *Koralno petje v ženskem dominikanskem samostanu Mahrenberg (Radlje ob Dravi)*. Predavanje v okviru cikla *Sursum corda: utrinki iz liturgičnoglasbenih praks na Slovenskem med 16. in 18. stoletjem*, Ljubljana, spletni dogodek, 7. 12., <https://cerkvena-glasba.si/2021/11/cikel-spletnih-predavanj-sursum-corda/>.

Katarina Šter

- *Authentic Message in an Inauthentic Language: A "Slovenian Vestment" for the Chant Discubuit Jesus*. Koreferat na mednarodni muzikološki konferenci *Authentic, Fake or Mistaken Identity? Creation, Recreation, Deception and Forgery in Music*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 22. 10., <https://authentic-fake.zrc-sazu.si/>.
- *Sedil je k' misl Jesus: škof Hren, Gornji Grad in slovenski koral*. Predavanje v okviru cikla *Sursum corda: utrinki iz liturgičnoglasbenih praks na Slovenskem med 16. in 18. stoletjem*, Ljubljana, spletni dogodek, 23. 11., <https://cerkvena-glasba.si/2021/11/cikel-spletnih-predavanj-sursum-corda/>.

Maruša Zupančič

- *Priseljeni glasbeniki v Celju: Oskar Rieding in njegove manj znane koncertne violinske miniature*. Strokovno predavanje na Seminarju za učitelje violin Zavoda RS za šolstvo, Ljubljana, spletni dogodek, 9. 3., <https://skupnost.sio.si/course/index.php?categoryid=771>.
- *The musical network of the "immigrant musicians" of the Philharmonic Society in Ljubljana until 1919*. Referat na simpoziju *Musical networking in the 'long' 19th century*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 2. 6., <http://hmd-music.org/musical-networking-in-the-long-19th-century/>.
- *Influx of musicians to the Slovene lands during the long 19th century: Their impact and integration*. Predstavitev projekta in podatkovne zbirke v okviru delavnice *Nodegoat* na simpoziju *Musical networking in the 'long' 19th century*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 3. 6., <http://hmd-music.org/musical-networking-in-the-long-19th-century/>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Lucija Bizant

- Národní knihovna České republiky, Praga, Češka, 31. 10.–27. 11.: delo v knjižnici.

Marko Motnik

- **Österreichische Nationalbibliothek, Archiv der Gesellschaft der Musikfreunde, Wienbibliothek im Rathaus, Stadt- und Landesarchiv Wien**, Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Dunaj, Avstrija, 26. 8.–4. 9.: raziskovalno delo.

Katarina Šter

- San Marino Festival, San Marino International Music Summer Courses, San Marino, Italija, 8.–16. 8.: študijsko izpopolnjevanje in sodelovanje na glasbenem festivalu.

Maruša Zupančič

- Lab1100, Haag, Nizozemska, 15.–23. 7.: dodatno izobraževanje – digitalna humanistika.

PEDAGOŠKO DELO

Katarina Šter

- *Beseda – glasba – ritual*. Konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://mi.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Institute of Musicology is the only independent research group in the field of musicology in Slovenia involved in basic research of the musical heritage of the geographical area of today's Republic of Slovenia from the Middle Ages to the mid-20th century. The basic research was performed within the scope of the research program *Research in the History of Music in Slovenia* (led by M. Kokole): performed were various studies covering the recently detected gaps in knowledge or 'grey areas' of national musicological research. Written were various scholarly texts and published were two volumes of the journal *De musica disserenda*. The third volume of the *History of Music in Slovenia*, dedicated to the 'long' 19th century came out in 2021. The research programme hosts two PhD students working as research assistants and researching the music fund of St Daniel's church in Celje and early music historiography in Slovenia. Other research work was performed within three basic research projects financed by the Slovenian Research Agency: the *Influx of Musicians to the Slovene Lands during the long 19th Century – their Impact and Integration* (led by M. Zupančič; the database has been enriched by 3788 new or revised entries, a number of scholarly texts were published in the third volume of the *History of Music in Slovenia* and a double thematic volume of *De musica disserenda* has been edited to come out in early 2022); *Old Traditions in New Vestments: Musical and Textual Reworkings in the Performing Practices of Liturgical Music* (led by K. Šter; reworkings of liturgical chant and its later traditions as well as reworkings of non-liturgical music into sacred pieces have been examined in the sources from the musical archives of Koper, Maribor, Celje and Ptuj, and an international conference and a lecture cycle have been organized), and *Digital Presentation of the Long-Sixteenth-Century Church Music Connected to Carniola* (led by K. Grabnar; prepared were music materials – transcriptions of selected early music pieces which were also transformed into MusicXML format for the planned digital edition). Due to still raging Covid 19 a number of planned activities had to be rescheduled or postponed to 2022 or later.

The institute publishing comprised two numbers of volume XVII of the journal *De musica disserenda*, edited by M. Kokole and K. Grabnar. The library at the institute has been completely reorganised in 2021.

The institute collaborated with the Slovenian Ministry of Culture, City of Ljubljana, Harmonia Antiqua Labacensis, Town Parish Cathedral and Abbey Church of St Daniel in Celje, Society of Slovene Composers, University of Ljubljana, National and University Library, and Slovenian Musicological Society. The international collaboration with *RISM* (Frankfurt am Main) and *RILM* (New York) continued.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Janko Kos, izr. članica SAZU prof. dr. Andreja Žele, doc. dr. Luka Vidmar (predsednik), dr. Monika Deželak Trojar (namestnica predsednika), doc. dr. Jernej Habjan, prof. dr. Marko Juvan (do 21. 5.), doc. dr. Matija Ogrin (od 21. 5.), doc. dr. Andrejka Žejn.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Marko Juvan (do 31. 3.), doc. dr. Matija Ogrin (od 1. 4.).

Znanstveni svetnik: prof. dr. Marko Juvan.

Višja znanstvena sodelavca: izr. prof. dr. Marijan Dovič, doc. dr. Matija Ogrin.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Monika Deželak Trojar, doc. dr. Jernej Habjan, doc. dr. Andraž Jež, doc. dr. Luka Vidmar, doc. dr. Andrejka Žejn.

Asistentki z doktoratom: ddr. Nina Ditmajer, dr. Mojca Šorli.

Asistentka, mlada raziskovalka: Lucija Mandić.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: doc. dr. Alenka Koron.

Organizacijski enoti:

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Sekcija za literarno teorijo in primerjalno književnost

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave

Oznaka: P6-0024.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marko Juvan.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, N. Ditmajer, M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, M. Juvan, A. Koron, M. Ogrin, L. Vidmar, A. Žejn (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede); G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Objavljene raziskave starejšega slovstva obravnavajo škofjeloško pasijonsko procesijo, prvo pravno besedilo v slovenščini, kapucina Viktorina Kranjskega, Schönlebnove latinske spise (celovito se mu posveča večavtorska monografija), srednjeveško in zgodnjenooveško epigrafiko na Slovenskem, slovenske nabožne pesmi ter etnične identitete v Ilirskih provincah in na Štajerskem. Razprave o dolgem 19. stoletju obravnavajo planinsko poezijo, nacionalne pesnike, Prešernov kult, Bleiweisa, Vraza, Cankarjev socializem, Podbevška in zenitizem ter doktorske disertacije Slovencev na Dunaju. Teoretsko-komparativistične objave se posvečajo korpusni analizi literature, literarni večjezičnosti, svetovom svetovne literature in njeni globalni imaginaciji, Pahorju kot svetovnemu avtorju, mimesis v sodobni umetnosti in ženskim likom Dostojevskega. V programu nastajajo tudi knjižne in digitalne znanstvenokritične izdaje.

Slovenska literatura in družbene spremembe: nacionalna država, demokratizacija in tranzicijska navzkrižja

Oznaka: J6-8259.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tomislav Virk (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Jernej Habjan.

Sodelavca: J. Habjan, M. Juvan.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

V inštitutski knjižni zbirki je izšel znanstveni zbornik s projektno tematiko; eno od razprav je objavil sodelavec inštituta.

Struktura in genealogija indifferenc: logika – epistemologija – ideologija

Oznaka: J6-8263.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Simon Hajdini (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Jernej Habjan.

Sodelavec: J. Habjan.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Članu inštituta, ki je sodeloval pri projektu, je izšel ponatis znanstvene monografije; monografija s projektno tematiko je leto poprej izšla pri mednarodni založbi.

Maj 68 v literaturi in teoriji: zadnja sezona modernizma v Franciji, Sloveniji in svetu

Oznaka: J6-9384.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marko Juvan.

Sodelavci: M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, M. Juvan, A. Koron, M. Šorli, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

M. Juvan je uredil monografijo o spremembah sveta, literature in teorije med letoma 1968 in 1989, za katero so poglavja prispevali vsi člani projektne skupine. Skupina je izdelala digitalni literarni korpus Maj68 in izvedla digitalnohumanistične analize. Izpopolnjena je bila spletna stran projekta z iskalnikom po korpusu in orodji za kvantitativne analize. Objavljenih je bilo več znanstvenih člankov, J. Habjan je uredil tematsko številko mednarodne znanstvene revije in tematski sklop o literaturi šestdesetih let 20. stoletja.

Alpinistična literatura: Slovenija in onkraj. Intertekstualnost, intersubjektivnost, internacionalnost

Oznaka: J6-1808.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jernej Habjan.

Sodelavci: M. Dovič, J. Habjan, A. Jež, A. Koron.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Načrtovani so bili razstava in dva simpozija za leto 2022. Urejena sta bila posebna številka in tematski sklop mednarodne znanstvene revije. Izšli so posamezni znanstveni članki s projektno tematiko.

Slovenski literati in cesarska cenzura v dolgem 19. stoletju

Oznaka: J6-2583.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marijan Dovič.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, M. Dovič, J. Habjan, M. Juvan, M. Ogrin, L. Vidmar, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Izšla je tematska številka revije *Slavica Tergestina: Habsburg Censorship and Literature in the Slovenian Lands* z dvojezičnim predgovorom in razpravami članov projektne skupine v angleščini; uredila sta jo M. Dovič in L. Vidmar. Izdelani so bili spletna stran projekta (<https://imprimatur.zrc-sazu.si/>), program osrednjega slovenskega simpozija o cenzuri (2022) in scenarij za dokumentarni film (RTV Slovenija, realizacija 2022). V tujem zborniku je izšla raziskava o slovenskih rokopisih iz profetične tradicije o Antikristu, ki so se izmikali cenzurnim ukrepom.

Izhodišča slovenske pripovedne proze

Oznaka: Z6-9385.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Andrejka Žejn.

Sodelavka: A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 3. 2021.

Izvedene so bile aktivnosti v zvezi z zaključevanjem projekta, objavljena sta bila elektronski korpus starejše slovenske pripovedne proze (*PriLit*) in znanstvena monografija kot osrednji rezultat projekta.

Recepcija starejšega pesništva v panonskem jezikovnem prostoru

Oznaka: Z6-3227.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nina Ditmajer.

Sodelavka: N. Ditmajer.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–1. 1. 2023.

N. Ditmajer je s prispevkom nastopila na simpoziju ob 500. obletnici rojstva Adama Bohoriča. Za portal *Register rokopisov slovenskega slovstva* je pripravljala opise prekmurskih pesmaric, organizirala diplomatično prepisovanje rokopisov in jih urejala za elektronsko izdajo.

Freising in Slovani pod škofom Abrahamom. Tekstološki pristop k misijonski in pastoralni dejavnosti med Karantanci v 10. stoletju

Oznaka: N6-0193.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matija Ogrin.

Sodelavca: M. Deželak Trojar, M. Ogrin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2024.

Pregledano je bilo stanje raziskav o ekleziastičnih razmerah med Karantanci v 10. stoletju; z mlado raziskovalko Anke Lenssens z Univerze v Gentu (Belgija) je bil usklajen načrt raziskav.

Podoba in tekst kot sredstvo čezkulturnega transferja

Oznaka: C6-6411.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Partner: Institut za literatura, Bălgarska akademija na naukite, Bolgarija.

Vodja na ZRC SAZU: Alenka Koron.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, N. Ditmajer, M. Dović, J. Habjan, A. Jež, M. Juvan, A. Koron, M. Ogrin, M. Šorli, L. Vidmar, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2023.

Na temo projekta je bila po spletni platformi Zoom organizirana mednarodna konferenca, na kateri je sodelovalo 13 raziskovalcev.

CA16204 – Distant Reading for European Literary History

Oznaka: Distant Reading.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja: Marko Juvan.

Sodelavca: M. Juvan, A. Žejn.

Obdobje trajanja: 3. 11. 2017–2. 11. 2021.

M. Juvan je koordiniral pripravo podkorpusa 100 slovenskih daljših pripovedi za korpus ELTeC. A. Žejn se je udeležila spletne delavnice o označevanju besedil v elektronskem korpusu. V sodelovanju z drugimi nacionalnimi raziskovalnimi skupinami so bile izvedene priprave za raziskavo o prehodu v modernizem v evropskem romanopisju.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Oznaka: J7-2604.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

(In)tangible European Heritage – Visual analysis, Curation and Communication

Oznaka: InTaVia.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturno zgodovino.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Lucija Mandić

Oznaka: MR-54766.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Jernej Habjan.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mlada raziskovalka je razširila in s podatki dodatno opremila korpus daljše slovenske proze iz obdobja med letoma 1836 in 1918. Udeležila se je spletne delavnice s področja stilometrije in poletne šole digitalne humanistike v Leipzigu. Na dveh študentskih simpozijih je predstavila referata o oddaljenem branju.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Deželak Trojar** je članica uredniškega odbora zbirke *Dela starejšega slovenskega slovstva*.
- **M. Dovič** je glavni in odgovorni urednik *Primerjalne književnosti* in član uredništva zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev ter Studia litteraria*. Je ustanovni član raziskovalne skupine BERT (Beyond ERNIE Research Team) pri Vrije Universiteit Amsterdam (Nizozemska) in član upravnega odbora Cankarjeve nagrade.
- **J. Habjan** je član uredništva znanstvenih založb Sophia in Studia humanitatis ter zbirke *Studia litteraria*. Je član Raziskovalnega odbora za literarno teorijo pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC) in programske skupine združenja Cultural Literacy in Europe (Kulturna pismenost v Evropi). Neformalno sodeluje pri projektu *Prismatic Translation* (Univerza v Oxfordu). Je član Založniškega sveta Založbe ZRC.
- **A. Jež** je član uredniškega odbora revije *Borec*. Bil je eden od recenzentov *Platforme: 3: zbornika študentk in študentov Podiplomske šole ZRC SAZU*.
- **M. Juvan** je član uredništev mednarodnih revij *Arcadia*, *CLCWeb*, *Colloquia Comparativa Litterarum*, *Kontekst*, *Literaturna misal*, *Primerjalna književnost in Slavica Litteraria* ter zbirke *Studia litteraria* pri Založbi ZRC. Je član Znanstvenega sveta ZRC SAZU ter deluje v vodstvenih organih domačih in mednarodnih znanstvenih združenj: Izvršni odbor Mednarodne zveze za primerjalno književnost (ICLA/AILC), Svetovalni odbor Inštituta za svetovno literaturo Univerze Harvard.
- **A. Koron** je članica uredništva revij *Primerjalna književnost* in *Slavica Tergestina*.
- **M. Ogrin** je glavni urednik zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* ter *Dela starejšega slovenskega slovstva*, urednik zbirke *Sidro* (Družina), član strokovne komisije za književnost v Prešernovem skladu RS, Komisije za knjigo pri Ministrstvu za kulturo RS in odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. Ureja elektronske znanstvenokritične izdaje inštituta, izpeljal je prenovo *Registra rokopisov slovenskega slovstva*.
- **L. Vidmar** je koordinator Historičnega seminarja ZRC SAZU, urednik zbirke *Apes academicae* ter član uredniških odborov *Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev*, *Del starejšega slovenskega slovstva*, *Loških razgledov* in revije *SLO – časi, kraji, ljudje*. Je član izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, komisije za podeljevanje Trubarjevih priznanj (NUK) in strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo).
- **Andrejka Žejn** je souredila znanstveno monografijo *Sociolingvistično iskrenje*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron.

Knjižnični fond z oznako ISLLV se je povečal za 362 knjig in 35 zvezkov revij, večinoma z nakupi. Obisk knjižnice (ta je skupna z Inštitutom za kulturno zgodovino) in izposoja sta bila zmanjšana zaradi epidemije.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Edvard Kocbek, **Zbrano delo 11/4**. Uredil Mihael Glavan. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- Miran Jarc, **Zbrano delo 5**. Uredil Drago Bajt. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- France Pibernik, **France Balantič, monografija**. Druga, popravljena izdaja. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev).
- **Gorske bukve, 1582**. Znanstvenokritična izdaja. Uredila Alenka Jelovšek. Založba ZRC, ZRC SAZU (Dela starejšega slovenskega slovstva).
- **Med majem '68 in novembrom '89: transformacije sveta, literature in teorije**. Uredil Marko Juvan. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Studia litteraria).
- **Janez Ludvik Schönleben v luči novih raziskav**. Uredila Monika Deželak Trojar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Apes academicae).
- **Register rokopisov slovenskega slovstva**. Uredil Matija Ogrin. Ljubljana: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. <https://rrss.manuscripta.zrc-sazu.si/>

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Članstvo v programski skupini združenja Cultural Literacy in Europe (Kulturna pismenost v Evropi).
- Raziskovalni odbor za literarno teorijo, Izvršni odbor in Odbor za razvoj raziskav pri ICLA/AILC (Mednarodni zvezi za primerjalno književnost), Pariz, Francija: raziskovalno sodelovanje in članstvo.
- Vrije Universiteit Amsterdam, Nizozemska: ustanovno članstvo v raziskovalni skupini BERT (Beyond ERNIE Research Team).

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Monika Deželak Trojar

- *Jezuitska dramska dejavnost na Slovenskem s poudarkom na Ljubljani v obdobju 1597–1773*. Predavanje na znanstvenem simpoziju ob 100-letnici Šentjakobskega gledališča Ljubljana, Ljubljana, 18. 9.
- *The reception of Bonaventure's works in Slovenia: the case of Skalar's Exemplar od svetiga Bonaventura (1643)*. Predavanje na Mednarodni znanstveni konferenci ob 800-letnici rojstva sv. Bonaventura, Ljubljana, 1. 10.

Nina Ditmajer

- *Starozavezne predpodebe Marije in podobe Judov v slovenskih nabožnih pesmaricah v različnih obdobjih Katoliške cerkve*. Predavanje na simpoziju *Judovsko-krščanski viri in razsežnosti dialoga*, spletni dogodek, 20. 4.
- *Pesniški žanri v slovenskih protestantskih pesmaricah in njihova recepcija v katoliških pesmaricah*. Predavanje na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Murska Sobota, 28. 10.
- *The image of the wreath in christian literature and art*. Predavanje na konferenci *Image and Text as a Means of Cross-Cultural Transfer: Slovenian-Bulgarian Project*, spletni dogodek, 26. 11.

Marijan Dovič

- *Cultural Saints and National Pantheons*. Predavanje na konferenci *Religious Dimensions of Nationalism*, Benetke, Italija, 22. 10.
- *National Poets and Cultural Saints of Europe: the Case of Verdaguier*. Vabljen plenarno predavanje na simpoziju *Verdaguier: apropiacions i presències*, Vic, Španija, 12. 11.
- *Slovenske gore: rojstvo mitskega kraja iz duha poezije*. Spletno predavanje na simpoziju *Obdobja 40: Slovenska poezija*, Ljubljana, 17. 11.

Jernej Habjan

- *A World Literature Imagined Worldwide*. Vabljen predavanje na University of California, Santa Barbara, ZDA, spletni dogodek, 3. 3.
- *World Literature: A Global Intellectual History*. Referat na mednarodni konferenci *Global Publishing and the Making of Literary Worlds*, Princeton, ZDA, spletni dogodek, 4. 6.

Andraž Jež

- *Stanko Vraz: Slovenian Poet Becomes Croatian Poet*. Vabljen predavanje za študente slovenistike in bohemistike na Varšavski univerzi (predmet *Srednja Evropa – slovenska perspektiva*, vodi Jasmina Galos), Poljska, spletni dogodek, 2. 6.
- *Kako sem postal socialist: William Morris, Eugene Debbs, Jack London, Helen Keller, Ivan Cankar*. Predavanje na mednarodnem kolokvijju *Umetnost skozi teorijo*, tematski sklop *Aktivizem estetike*, Ljubljana, 17. 9.

Marko Juvan

- *Language politics of a peripheral worlding: Slovenian literature between multilingualism and monolingualism*. Predavanje na mednarodni konferenci ACLA v sekciji *Porous Borders: Mapping Multilingual Literature in Central and Eastern Europe* v okviru *The American Comparative Literature Association's 2021 Annual Meeting*, spletni dogodek, 9. 4.
- *Romanticism and the Worlding of National Poets: the case of Prešeren*. Vabljeno predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Unknown Tongues: Romanticism's Minor and Marginal Languages*, spletni dogodek, 24. 9.

Alenka Koron

- *Slovensko gledališče in »dolgo leto '68«*. Predavanje na znanstvenem simpoziju ob 100-letnici Šentjakobskega gledališča Ljubljana, Ljubljana, 18. 9.
- *Bulgarians in the poem cycle Rapsodije bolgarskega goslarja by Anton Aškerc: the imagological perspective*. Predavanje na konferenci *Image and Text as a Means of Cross-Cultural Transfer: Slovenian-Bulgarian Project*, spletni dogodek, 26. 11.

Lucija Mandič

- *Studentská hnutí a tisk ve Slovinsku a Československu v roce 1968*. Referat na mednarodni konferenci *Střední Evropa včera a dnes: proměny koncepcí III.*, Brno, Češka, spletni dogodek, 24. 11.

Matija Ogrin

- *St. Bonaventure in Baroque sermons of Slovenian Capuchin and Franciscan writers*. Predavanje na *Mednarodni znanstveni konferenci ob 800-letnici rojstva sv. Bonaventura*, Ljubljana, 1. 10.

Luka Vidmar

- *Jurij Japelj, Pietro Metastasio in prvi poskus slovenske opere*. Predavanje na simpoziju ob 100-letnici Šentjakobskega gledališča Ljubljana, Ljubljana, 18. 9.
- *Zdravniki v ljubljanskih baročnih akademijah*. Predavanje na simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, 14. 10.
- *Usoda izvodov Bohoričeve slovnice do konca 18. stoletja*. Predavanje na simpoziju *Novi pogledi na Adama Bohoriča*, Ljubljana, 27. 10.

Andrejka Žejn

- *Tradicionalni in kvantitativni pristopi v raziskavah slovenske pripovedne proze do prve polovice 19. stoletja*. Predavanje za izvolitev v naziv docentke za predmetno področje literarnih ved na Podiplomski šoli ZRC SAZU, spletni dogodek, 15. 9.
- *The Literary "Image of the World" as a Critique of Society in Slovenian Biedermeier Literature*. Referat na slovensko-bolgarskem kolokviju *Image and Text as a Means of Cross-Cultural Transfer*, spletni dogodek, 26. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Jernej Habjan

- Princeton University, Princeton Institute for International and Regional Studies, Princeton, ZDA, 1. 1.–30. 6.: raziskovalno delo.

Matija Ogrin

- Institut für Slavistik, Universität Graz, Gradec, Avstrija, 1.–30. 7.: raziskovalno delo v okviru programa graške univerze za mobilnost raziskovalcev.

Andrejka Žejn

- Delavnica *Distant reading training school* v organizaciji Akcije COST Distant Reading for European Literary History, 22.–25. 3.: spletni dogodek.

PEDAGOŠKO DELO

Marijan Dovič

- *Literatura in kulturni nacionalizem v Evropi*. Izbirni predmet za 1. letnik 2. stopnje slovenistike, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Jernej Habjan

- *Teorija diskurza in literatura*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Znanstvenoraziskovalne metode 3*. Konzultacije za 1. letnik 3. stopnje, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Andraž Jež

- *Uvod in literarno teorijo*. Vaje za 2. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v študij slovenske književnosti*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Slovenska književnost 19. stoletja*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Literatura in kulturne ustanove*. Vaje za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marko Juvan

- *Teorija literarnega diskurza*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje slovenistike in primerjalne književnosti, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Literatura v kontekstu*. Vodenje študijskega modula, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Koron

- Življenjepisje: avtobiografija, biografija, spomini, dnevniki, pisma. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Matija Ogrin

- *Tekstologija in digitalna humanistika*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Luka Vidmar

- *Literatura in likovna umetnost*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Zgodovina knjige in knjižne cenzure*. Konzultacije v modulu *Literatura v kontekstu*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Jernej Habjan

- Blaž Gselman, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Erica Johnson Debeljak, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Andraž Jež

- Blaž Gselman, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marko Juvan

- Jernej Kusterle, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Luka Vidmar

- Lena Holec Ravnikar, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Vesna Krmelj, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Jernej Kusterle, doktorski študij (somentor doktorske disertacije), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Marijan Dovič

- Nagrada »ESCL Excellence Award for Collaborative Research« (za knjigo *Great Immortality: Studies on European Cultural Sainthood*, Brill 2019, ur. Marijan Dovič in Jón Karl Helgason).

Jernej Habjan

- Uvrstitev med dosežke Odlični v znanosti 2021 (ARRS) za monografijo *Ordinary Literature Philosophy*.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<https://isllv.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In 2021, the twelve researchers of the Institute published 18 scholarly articles, 19 chapters in monographs and one monograph. They edited several volumes and scholarly editions and published articles in Slovenian and international publications as results of the research program, basic and postdoctoral projects and in cooperation with other research institutions.

Studies of early modern Slovenian literature continued with contributions on Latin epigraphy, a digital critical edition of the 18th century handwritten Foglar Hymnal and research on the manuscript songbooks of the Prekmurje region (N. Ditmajer). A printed critical edition (ed. by A. Jelovšek) of the oldest surviving Slovenian legal text, the Vineyard Code of 1582, was published along with extensive commentary. A collective volume (ed. by M. Deželak Trojar) shed new light on the 17th century polymath J. L. Schoenleben. A thematic issue of a journal (ed. by M. Dovič, L. Vidmar) was devoted to Habsburg censorship and literature in the Slovenian lands. A monograph (A. Žejn) on Slovenian prose narrative of the early 19th century was published together with the PriLit corpus, which contains key texts and stylistic analyses.

Studies on the long 19th century include analyses of Alpine literature, national poets, F. Prešeren, J. Bleiweis, S. Vraz, socialism in I. Cankar, and avant-garde movements. Theoretical and comparative approaches include corpus-based analysis of literature, multilingualism in literature, various aspects of world literature, the theme of mimesis, and female characters in Dostoevsky.

The student movements of the 1960s and the resulting changes in the world, literature, and theory up to 1989 were analysed in an anthology (edited by M. Juvan) equipped with a corpus of the Slovenian texts of the 68 movement, which was used for empirical analyses.

A thematic journal cluster and a thematic journal issue were prepared and edited by J. Habjan on Slovenian and Alpine world literature as an intertextual literary genre. Several biographies were written for the New Slovenian Biographical Dictionary. Three volumes (Kocbek, Jarc, Balantič) were published in the scholarly editions series *Collected Works of Slovenian Poets and Writers* (ed. M. Ogrin), and one each in the series *Studia litteraria* and *Apes academicae*. The Institute's electronic collections and editions are currently being updated. Members of the Institute sit on editorial boards of publishing houses and scholarly journals (e.g. *Studia humanitatis*, *Arcadia*, *Primerjalna književnost*, and *Slavica Tergestina*). Staff members of the Institute have taught at the Postgraduate School ZRC SAZU and at the Universities of Ljubljana and Nova Gorica, and have served on the boards of academic associations such as ICLA/AILC.

Domov > Inštitut za slovensko narodopisje 70 let

Inštitut za slovensko narodopisje 70 let

(1947-) 1951-2021 (-2022)

Pozdrav dr. Ingrid Slavec Gradišnik
predstojnica ISN

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPIJSJE

ZNANSTVENI SVET

Izr. član SAZU prof. dr. Marko Jesenšek, akad. prof. ddr. Marija Stanonik, doc. dr. Saša Poljak Istenič (predsednica), doc. dr. Saša Babič, doc. dr. Tatiana Bajuk Senčar, izr. prof. dr. Dan Podjed (podpredsednik), dr. Ingrid Slavec Gradišnik (predstojnica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Jurij Fikfak, prof. dr. Maja Godina Golija, dr. Monika Krojež Telban, dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Saša Babič, doc. dr. Tatiana Bajuk Senčar, doc. dr. Barbara Ivančič Kutin, izr. prof. dr. Miha Kozorog, doc. dr. Špela Ledinek Lozej, izr. prof. dr. Dan Podjed, doc. dr. Saša Poljak Istenič, dr. Katarina Šrmpf Vendramin.

Asistentki z doktoratom: dr. Daša Ličen, dr. Barbara Turk Niskač (do 31. 3.).

Asistenti, mladi raziskovalci: Manca Filak, Rok Mrvič, Jaro Veselinovič.

Strokovni sodelavci: Stanka Drnovšek, Vanja Huzjan, Miha Peče.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks

Oznaka: P6-0088.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jurij Fikfak.

Sodelavci: S. Babič, T. Bajuk Senčar, S. Drnovšek, J. Fikfak, M. Filak, M. Godina Golija, V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kozorog, M. Kropelj Telban, A. Kuharič, D. Ličen, R. Mrvič, M. Peče, D. Podjed, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik, K. Šrimpf Vendramin, B. Turk Niskač, J. Veselinovič (Inštitut za slovensko narodopisje); M. Ratej (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskave so dokumentirale, analizirale in interpretirale manifestacije različnih kulturnih praks in večplastnih identifikacij na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni. Nadaljevale so se raziskave v sklopih *Prostori discipline*, *Prostori slovstvene folklore*, *Prostori materialnosti*, *Prostori ritualnosti in identitete*, *Vizualne raziskave*. Stalna infrastrukturna opora programu je Arhiv snovne in nesovne dediščine. Dosežki so objavljeni v znanstvenih in strokovnih besedilih, konferenčnih prispevkih idr. medijih. Izhajati je začela knjižna zbirka *Efka: Dela etnologije, folkloristike in kulturne antropologije*, v kateri so izšle tri monografije (*Slovenske uganke*, *Govorica predmetov*, *Pripovedno izročilo*). Program se je konec leta sklenil in bil pozitivno ocenjen, programska skupina pa je pripravila prav tako pozitivno ocenjen nov raziskovalni program *Etnološke, antropološke in folkloristične raziskave vsakdanjika*.

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Oznaka: P5-0408.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Špela Ledinek Lozej.

Sodelavci: Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); M. Bofulin, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); J. Ježovnik (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); P. Pipan, M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika); M. Pisk (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Interdisciplinarna programska skupina raziskuje razmerja moči v dediščinskih procesih, razpiranje in preseganje nacionalnega pri ustvarjanju dediščine ter vrednoti in analizira manjšinske dediščine. Raziskovalno problematiko obravnava v petih tematskih sklopih: *Dediščina na dinamičnih mejnih območjih*, *Dediščina v mobilnem svetu*, *Jezik v rabi – raba jezika*, *Živeti z dediščino* in *Dediščinjenje prostora*. V letu 2021 sta bila organizirana dva hodinarja (Trst; Goričko in Porabje) in okrogla miza *Dediščina – med zapuščino in ideologijo*, izšla je druga številka strokovne revije *Heriskop* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home/>). Spoznanja so objavljena v izvirnih znanstvenih, strokovnih in poljudnih člankih, prispevkih na konferencah, predavanjih in drugih nastopih v medijih.

Mladi podjetniki v času negotovosti in spodbujenega optimizma. Etnološka študija podjetništva in etike mladih v sodobni Sloveniji

Oznaka: J6-1804.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Miha Kozorog.

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, M. Kozorog, D. Podjed, S. Poljak Istenič (Inštitut za slovensko narodopisje); M. Petrovič-Šteger (Inštitut za antropološke in prostorske študije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projektna skupina je pripravila panel *Coming of Age as Entrepreneurs: Biopolitics and Ethics of Youth in Modern-Day Economies* na 15. mednarodni konferenci IUAES. Udeleženci so reflektirali mlade kot ustvarjalce novih tržnih niš in neoliberalno spodbujanje fleksibilnosti, ki časti mlade in jo marsikdo po svetu široko promovirajo. Antropologi iz Brazilije, Japonske, Hrvaške in Slovenije so poročali o lokalnih oz. kulturnih posebnostih globalnega trenda. Na Slovenijo osredinjeni premisleki so bili objavljeni v tematskem bloku mednarodne etnološke revije *Studia Ethnologica Croatica*.

Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo

Oznaka: J6-2579.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Saša Babič.

Sodelavci: S. Babič, V. Huzjan, B. Ivančič Kutin, M. Kropelj Telban, M. Peče, K. Šrimpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); N. Jakop, M. Meterc (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projektna skupina je pripravila gradivo za spletno objavo v repozitoriju Clarin.si: gradivo je bilo pregledano, popravljene so bile napake, odstranjene neparemiološke enote, poenoteni so bili zapisi. Gradivo je bilo uporabljeno za izdajo namizne igre *Pregovorni spomin*. Projektno delo je bilo predstavljeno na več tujih in domačih konferencah. Začele so se poglobljene etnolingvistične in jezikoslovne obravnave gradiva.

Urbane prihodnosti. Zamišljanje in spodbujanje možnosti v nemirnih časih

Oznaka: J6-2578.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Saša Poljak Istenič.

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, M. Kozorog, S. Poljak Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

Skupina raziskuje ustvarjanje prihodnosti v izbranih slovenskih in hrvaških mestih na podlagi etnografije in diskurzivne analize. Prepletajo se tri osi raziskovanja: javni prostori, ustvarjalnost in inovacije ter participacija. Raziskovalci preučujejo strateške dokumente in vizije, spremljajo civilna združenja in pobude ter posameznike. Izvedeni so bili bralni krožki o konceptih in metodologiji, tri mednarodne razprave *Urban Futures Talk*, panela na mednarodnih konferencah, pripravljenih je bilo več delavnic in konferenčnih prispevkov.

Nevidno življenje odpadkov. Razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih

Oznaka: L6-9364.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, CVS Mobile, informacijske rešitve, d. d.

Vodja: Dan Podjed.

Sodelavci: S. Babič, T. Bajuk Senčar, S. Drnovšek, J. Fikfak, V. Huzjan, A. Kuharič, D. Ličen, D. Podjed, S. Poljak Istenič, K. Šrimpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); K. Polajnar Horvat, A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2022.

Raziskovalci so posebno pozornost namenili vplivu pandemije covid-19 na kopičenje odpadkov v gospodinjstvih. Osrednji aplikativni rezultat projekta je igra s kartami *Umazana igra*, glavni znanstveni rezultat projekta pa priprava knjige *Nevidno življenje odpadkov*, katere glavni namen je večplastno pokazati, da odpadki zasedajo vse več prostora na planetu.

Družabni pomen delovnih opravil. Kako misliti delo v otroštvu

Oznaka: Z6-1881.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Barbara Turk Niskač.

Sodelavka: B. Turk Niskač.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2019–31. 3. 2022.

Rezultati projekta so bili predstavljeni na dveh vabljenih predavanjih in na sedmih znanstvenih konferencah in simpozijih. Izšla je monografija *O igri in delu: Antropologija zgodnjega otroštva*, štirje znanstveni članki in več poljudnih prispevkov. Postavljena je bila spletna stran projekta (<https://antropologijaotrostva.zrc-sazu.si/>). Fotografije otrok in mladostnikov, nastale med raziskavo, so bile predstavljene na fotografski razstavi *Kaj delo je – in kaj ne? Premislek o (ne)delu v vsakdanjem življenju z vidika otrok in mladostnikov* (Atrij ZRC, Baričeva hiša v Prelesju na Kolpi). Širšemu krogu občinstva je namenjen blog *Antropologija otroštva* (<https://antropologijaotrostva.zrc-sazu.si/>).

Hraniti zmago. Preskrba s hrano in postimperialna tranzicija v čeških deželah in Sloveniji, 1918–1923

Oznaka: N6-0190.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Rok Stergar (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Maja Godina Golija.

Sodelavki: M. Godina Golija, D. Ličen.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2021–29. 2. 2024.

Projekt preučuje postimperialno tranzicijo na Češkem in v Sloveniji med 1918 in 1923 z vidika preskrbe s hrano. Preskrba s hrano ni le eksistencialni temelj vsakdanjega življenja, ampak je tudi pomembno sredstvo za ohranjanje državne oblasti. Potekalo je zbiranje časopisnih in arhivskih virov ter študij literature. Raziskovalki sta se udeležili projektne srečanja s češkimi raziskovalci in pripravili povzetka raziskav za posebno številko *Austrian History Yearbook*.

Slovenska in estonska sodobna šolska folklor

Oznaka: BI-EE/20-22-009.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Saša Babič.

Sodelavke: S. Babič, S. Poljak Istenič, K. Šrmpf Vendramin, B. Turk Niskač.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Na spletni platformi Zoom je bil izveden posvet estonske in slovenske skupine *Slovenian and Estonian Contemporary School Lore* (21. 2.), kjer je bilo primerjalno predstavljeno zbiranje in obravnavanje folklor v šolah ter raziskovanje sodobne otroške folklor.

Sodobna folklor in sledovi njenih transformacij

Oznaka: BI-ME/21-22-021.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Saša Babič.

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, I. Slavec Gradišnik.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 10. 2022.

Organiziran je bil spletni posvet s črnogorskimi kolegi (19. 10.) o smereh raziskovanja transformacij tradicijske folklor v sodobno in možnih vzporednicah v črnogorski in slovenski družbi.

Create to Connect -> Create to Impact

Oznaka: CTC -> CTI.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Ustvarjalna Evropa.

Sofinancerji: European Union, European Commission, Education Audiovisual and Culture Executive Agency, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Dan Podjed.

Sodelavci: S. Babič, D. Ličen, D. Podjed, K. Šrmpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); A. Hofman, T. Komel Klepec, I. Kosmos, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); N. Juvan Mastnak (Uprava); R. Kunej, U. Šivic (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–30. 9. 2022.

Nadaljevala se je raziskava o vplivu umetniških aktivnosti na spodbujanje družbenih sprememb in inovacij. Raziskovalci so zaradi epidemije covida-19 obravnavali vsebine predvsem z daljinsko etnografijo; s pomočjo telekomunikacijskih orodij so raziskali, kako je pandemija vplivala na delo kulturnih ustanov. V Parizu je bila izvedena delavnica v živo, na njej so se posvetili prihodnosti umetniškega ustvarjanja v poepidemičnem času.

Boosting the Alpine agri-food value chains with the “100% Local”

Oznaka: 100% Local.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – ARPAF.

Sofinancerja: Land of Salzburg, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Špela Ledinek Lozej.

Sodelavke: M. Godina Golija, Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); N. Juvan Mastnak (Uprava); N. Razpotnik Visković (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 19. 8. 2019–30. 6. 2021.

V projektu o krepitevi kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp so se sodelavci osredinili na območje Julijskih Alp v Sloveniji in Italiji. Sodelovali so pri zasnovi, oblikovanju ter predstavitvi modela »100 % lokalno«, organizirali spletni sklepni dogodek ter pripravili sklepno poročilo.

Supporting Community Development Through Urban Arts Education

Oznaka: URB_ART.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Erasmus+.

Sofinancer: European Union, European Commission, Education Audiovisual and Culture Executive Agency.

Vodja: Katarina Šrmpf Vendramin.

Sodelavci: D. Ličen, K. Šrmpf Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje); M. Kovačič, M. Pisk, A. Tomazin (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2021–28. 2. 2023.

Slovenski partnerji so koordinirali prvo, raziskovalno fazo projekta; pri tem je bila v petih evropskih državah izvedena kvantitativna in kvalitativna raziskava o poučevanju in delavnicah urbane umetnosti. Zbrano gradivo je bilo analizirano in objavljeno v knjižici *Baseline Survey on Transdisciplinary and Multilingual Urban Arts Education*.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Pesemski odsevi medkulturnega sobivanja

Oznaka: J6-9369.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Glasbenonarodopisni inštitut.

Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi: primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni

Oznaka: J5-2571.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

Spremembe v kmetijstvu skozi oči in telesa kmetov

Oznaka: J6-2577.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Družbenomedicinski inštitut.

Misliti živali: transformativni vidiki raziskav živali v folklori, literaturi in kulturi

Oznaka: J6-3129.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Glasbenonarodopisni inštitut.

Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Changes in European Research Funding and Performing Organisations

Oznaka: GRACE.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Filozofski inštitut.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Oznaka: Zahodna meja.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Daša Ličen

Oznaka: MR-38266.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Jurij Fikfak.

Drugi mentor: Božidar Jezernik (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Mlada raziskovalka je oddala doktorsko disertacijo *Kulturna društva v Trstu kot prizorišča identifikacijskih procesov tržaškega prebivalstva (1848–1914)* in 14. 7. uspešno opravila zagovor. V inštitutu je poslej zaposlena kot asistentka z doktoratom in vključena v več raziskovalnih projektov.

Manca Filak

Oznaka: MR-52011.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Tatiana Bajuk Senčar.

Drugi mentorici: Špela Ledinek Lozej, Sarah Lunaček (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Za doktorsko nalogo *Vizualna etnografija vsakdanjega življenja gospodinj v Sloveniji* so bili opravljeni poglobljeni intervjuji, etnografsko terensko delo in vizualna etnografija (snemanje s kamero, fotografiranje, participatorna fotografija). Izsledki raziskovanja so bili predstavljeni na etnografskih filmskih festivalih in na mednarodnih znanstvenih konferencah ter objavljeni v znanstvenih publikacijah.

Rok Mrvič

Oznaka: MR-54763.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Barbara Ivančič Kutin.

Druga mentorica: Saša Babič.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mladi raziskovalec je uspešno zaključil 1. letnik doktorskega študija na Podiplomski šoli ZRC SAZU. V okviru študijskih obveznosti je predstavil raziskovalno temo pred oddajo dispozicije. Obiskoval je izbirna predmeta *Folklorni obrasci v kulturi in družbi* ter *Dediščine, dediščinski procesi in prakse*.

Jaro Veselinovič

Oznaka: MR-55881.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Saša Poljak Istenič.

Drugi mentor: Miha Kozorog.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Raziskava za doktorsko nalogo preprašuje koncept rituala na primeru Evropske prestolnice kulture, ki jo kot dejavnik evropeizacije popularizira in sofinancira Evropska unija. Osredinja se na izvedbo v Novem Sadu in priprave v Novi Gorici. Opredeljena so bila osnovna teoretska polja raziskave, določena njena zasnova in opravljeno preliminarno terensko delo v Novi Gorici.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Babič** je glavna urednica znanstvene revije *Studia mythologica Slavica* (s Katjo Hrobat Virloget, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem), sourednica knjižne zbirke *Studia mythologica Slavica – Supplementa* (z M. Krojepej Telban) in članica uredniških odborov zbirke *Ethnologica – Dissertationes in Efka: Dela etnologije, folkloristike in antropologije*. Uredila je knjigi K. Šrimpf Vendramin *Zgodbe in prostor* in M. Krojepej Telban *Pripovedno izročilo* (z B. Ivančič Kutin). Je urednica participativnega spletnega bloga *Vsakdanjik* (s S. Poljak Istenič). Na portalu Estonskega literarnega muzeja ureja spletno zbirko slovenskih folklornih ugank *Slovenian Riddles*. Včlanjena je v International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), International Association of Paremiology (AIP-IAP), Komisijo za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in Slovensko etnološko društvo (SED).

- **T. Bajuk Senčar** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Traditiones*. Včlanjena je v European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) ter njihovo delovno skupino za migracije in mobilnost, v American Anthropological Association (AAA) in European Network for Multilocality Studies (ENMS).
- **J. Fikfak** je glavni urednik znanstvene revije *Traditiones* (z I. Slavec Gradišnik) – souredil je zvezka 50/1, 3 – in knjižnih zbirk *Opera ethnologica Slovenica, Ethnologica – Dissertationes* (z I. Slavec Gradišnik) in *Efka: Dela etnologije, folkloristike in kulturne antropologije*. Uredil je knjigi *Nevidno življenje odpadkov* (z I. Slavec Gradišnik) in *Dediščina prve svetovne vojne* (z Božidarjem Jezernikom). Je član mednarodnega uredniškega odbora znanstvenih revij *Studia ethnologica Croatica* (Hrvaška), *Folklore* (Estonija) in *International Yearbook for Balkan and Baltic Studies* (Latvija in Bolgarija), član izvršnega odbora International Association for Semiotic Studies (IASS), član Deutsche Gesellschaft für Volkskunde, Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in njegovih komisij za ritualno leto, ljudsko religioznost in kulturno dediščino, International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), ISA in European Association of Social Anthropologists (EASA).
- **M. Filak** je članica European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Nordic Anthropological Film Association (NAFA), International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES) in Slovenskega etnološkega društva (SED). Je soorganizatorica mednarodnega filmskega festivala *Dnevi etnografskega filma in Poletne šole vizualne etnografije*.
- **M. Godina Golija** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Etnolog* in zastopnica za področje etnologije v Znanstvenoraziskovalnem svetu za humanistiko ARRS. Je članica Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in podpredsednica njegove delovne skupine za raziskovanje hrane. Je stalna korespondentka znanstvene revije *Food&History*, članica Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa (KGKDS), International Commission for Research into European Food History (ICREFH) in Slovenskega etnološkega društva (SED). Je redna profesorica na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- **B. Ivančič Kutin** je članica delovne skupine Koordinatorja nesnovne dediščine v Slovenskem etnografskem muzeju, uredniškega odbora knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes* in zbornika *Domači kraji*. Souredila je monografijo M. Kropej Telban *Pripovedno izročilo* (s S. Babič). Za izdajo je pripravljala knjigo *Slovenskega folklornega gradiva iz Tera M. Matičetovega* (z M. Kropej Telban in R. Mrvičem). Je članica International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), Komisije za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in Slovenskega etnološkega društva (SED).
- **M. Kozorog** je član uredniškega odbora *Glasnika Slovenskega etnološkega društva*, knjižne zbirke *Zupaničeva knjižnica* (Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) in mednarodnega uredniškega odbora revije *Lidé města / Urban People* ter glavni urednik knjižne zbirke *Kulturna dediščina* (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL). Bil je gostujoči urednik tematskega sklopa o mladih podjetnikih v *Studia Ethnologica Croatica* 33. Na kongresu IUAES 2020 *Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology* je bil soorganizator panela *Coming of Age as Entrepreneurs: Biopolitics and Ethics of Youth in Modern-Day Economies* (s Tihano Rubič). Je član izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva in predsednik Slovenskega glasbenoinformacijskega centra (SIGIC). Včlanjen je v več mednarodnih etnoloških in antropoloških združenj. Je izredni profesor na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- **M. Kropej Telban** je sourednica knjižnih zbirk *Studia mythologica Slavica – Supplementa* (s S. Babič) in *Slovenski pravljničarji* (z I. Slavec Gradišnik) ter poljudne zbirke *Zakladnica slovenskih pripovedi* (z Robertom Dapitom). Uredila je monografijo *Zgodovina slovanske mitologije v XX. stoletju* (z Nejcem Petričem) in *Slovenske uganke* (z I. Slavec Gradišnik) ter pripravljala izdajo *Slovenskega folklornega gradiva iz Tera M. Matičetovega* (z B. Ivančič Kutin in R. Mrvičem). Je članica Odbora za Štrekljevo nagrado, Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu in uredniškega sveta litovske etnološke revije *Tautosakos darbai*. Včlanjena je v mednarodna združenja International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), International Society for Contemporary Legend Research (ISCLR), Komisijo za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS) in International Association for Comparative Mythology (IACM) ter v Slovensko etnološko društvo (SED).
- **Š. Ledinek Lozej** je članica uredništev *Goriškega letnika, Heriskopa* in *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*. Souredila je (z M. Bofulin in N. Rogelja Caf) *Heriskop 2*. Je članica Znanstvenega sveta Odseka za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice v Trstu in Akcijske skupine 6 Strategije EU za alpsko regijo. Včlanjena je v Slovensko etnološko društvo (SED), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in Association of Critical Heritage Studies (ACHS). Vodila je pripravo *Episkopa* (vsebine ZRC SAZU za Evropsko prestolnico kulture 2025) in vsebin ZRC SAZU za Evropsko gastronomsko regijo 2021. Sodeluje z Ministrstvom za kulturo RS in Koordinatorjem Registra nesnovne kulturne dediščine pri pripravi vpisov za Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Z Javnim zavodom Triglavski narodni park in Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske je sodelovala pri Dnevih evropske kulturne dediščine.
- **D. Ličen** je urednica *Glasnika Slovenskega etnološkega društva* (s S. Poljak Istenič), predsednica sekcije za kulturno dediščino Zveze zgodovinskih društev Slovenije, članica European Association of Social Anthropologists (EASA), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Food Study Centre (SOAS), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES), Slovenskega etnološkega društva (SED) in Zgodovinskega društva za južno Primorsko (ZDJJP).
- **R. Mrvič** je član uredniških odborov znanstvenih revij *Traditiones* in *Slavistična revija*. Sodeloval je pri pripravi izdaje *Slovenskega folklornega gradiva iz Tera M. Matičetovega* (z B. Ivančič Kutin in M. Kropej Telban). Včlanjen je v Slovensko etnološko društvo (SED) in v Slavistično društvo Slovenije (ZSDSDS).

- **M. Peče** je sodeloval pri organizaciji prireditve *Dnevi etnografskega filma 2021* in *Poletne šole vizualne etnografije*. Je član delovne skupine za digitalno humanistiko ZRC SAZU. Včlanjen je v Slovensko etnološko društvo (SED).
- **D. Podjed** je član uredniškega odbora znanstvene revije *Traditiones*. Včlanjen je v European Association of Social Anthropologists (EASA) in je član nadzornega sveta njegove Mreže za aplikativno antropologijo. Je član mednarodnega društva Society for Applied Anthropology (SfAA). Soorganiziral je 2. simpozij *Zelena in zabavna mesta prihodnosti* in sodeloval pri organizaciji mednarodne prireditve *Why the World Needs Anthropologists* (Praga, Češka). Je član posvetovalne skupine za digitalni razvoj Mestne občine Ljubljana, strateške skupine za družbene vidike digitalizacije Slovenske digitalne koalicije v procesu priprave strategije Digitalna Slovenija 2030 in kohezijske politike do leta 2027 ter porote za nagrade ČUVAJ/WATCHDOG, ki jih podeljuje Društvo novinarjev Slovenije.
- **S. Poljak Istenič** je glavna urednica *Glasnika Slovenskega etnološkega društva* (z D. Ličen) in spletnega participativnega bloga *Vsakdanjik* (s S. Babič). Je članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes*. Uredila je knjigo B. Turk Niskač *O igri in delu*. Na kongresu IUAES 2020 *Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology* je bila soorganizatorica (z Alexandro Schwell, Celovec, Avstrija) panela *Whose Future Is It? Temporality and Asymmetric Politics in Times of Uncertainty*. Je članica Stokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja, Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva (SED) ter mednarodnih združenj Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in European Association of Social Anthropologists (EASA).
- **I. Slavec Gradišnik** je glavna urednica znanstvene revije *Traditiones* (z J. Fikfakom) in knjižnih zbirk *Ethnologica – Dissertationes* (z J. Fikfakom) in *Slovenski pravljicarji* (z M. Krojepej Telban) ter članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Efka: Dela etnologije, folkloristike in kulturne antropologije*. Je področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona*. Uredila je knjigo *Govorica predmetov* in bila sourednica knjig *Bleiweis in modernizacija slovenske družbe* (z M. Stanonik), *Slovenske uganke* (z M. Krojepej Telban) in *Nevidno življenje odpadkov* (z J. Fikfakom). Za objavo je urejala knjigo o mejah. Je članica mednarodnih uredniških odborov znanstvenih revij *Studia Ethnologica Croatica* (Zagreb, Hrvaška), *Glasnik El SANU* in *Zbornik El SANU* (Beograd, Srbija), *Acta Ethnographica Hungarica* (Budimpešta, Madžarska), *Slovenský národopis* (Bratislava, Slovaška) in *Český lid* (Praga, Češka) ter članica Mednarodnega sveta Inštituta za etnologijo Češke akademije znanosti. Včlanjena je v Slovensko etnološko društvo (SED), Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) ter v njegove delovne skupine za ritualno leto, za kulturno dediščino, kraje in prostore in zgodovinske pristope v analizi kulture, Society for Slovene Studies (SSS) in American Association for the Advancement of Slavic Studies (AAASS).
- **K. Šrmpf Vendramin** je članica International Society for Folk Narrative Research (ISFNR) in Slovenskega etnološkega društva (SED). Je članica uredniškega odbora revije *Folkloristik* in posvetovalnega telesa za folklorno dejavnost pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti (JSKD).
- **B. Turk Niskač** je članica European Association of Social Anthropologists (EASA), International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES), mreže Children & Work Network (<https://www.childrenandwork.net/>) in Slovenskega etnološkega društva (SED).

DEF – Dnevi etnografskega filma

Sodelujejo: M. Peče, A. Kuharič, M. Filak.

Audiovizualni laboratorij je sodeloval pri organizaciji mednarodnega festivala *Dnevi etnografskega filma* (soorganizator Slovensko etnološko društvo). Festival je včlanjen v združenje Coordinating Anthropological Film Festivals of Europe (CAFFE). Mednarodna žirija je od 302 prijavljenih filmov pripravila končni izbor 20 filmov, ki so bili med 3. in 6. 3. prikazani na spletni platformi Vimeo. Poleg filmov so si gledalci lahko ogledali tudi daljše pogovore z avtorji.

Poletna šola vizualne etnografije

Sodelujejo: M. Peče, A. Kuharič, M. Filak, B. Turk Niskač.

Šola je potekala med 5. in 11. 7. v Ljubljani. Tokrat se je omejila na uporabo fotografije v etnologiji in antropologiji, praktično delo je vodila fotografinja Manca Juvan. Poleg nje so bili v predavateljski in mentorski skupini M. Peče, M. Filak, B. Turk Niskač; Sarah Lunaček Brumen (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani). Šole se je udeležilo pet slušateljic. Fotografije, nastale na delavnici, so objavljene v knjižni obliki. Več na <https://isn2.zrc-sazu.si/sl/novice/psve>.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Slovenian and Estonian Contemporary School Lore**. Spletni seminar bilateralnega raziskovalnega projekta Slovenija-Estonija, 1. 3.
- **Dnevi etnografskega filma 2021**. Soorganizator Slovensko etnološko društvo, spletni dogodek, 3.–6. 3., http://www.def.si/wp-content/uploads/2021/02/DEF_katalog_2021.pdf.
- **Whose Future Is It? Temporality and Asymmetric Politics in Times of Uncertainty**. Panel na kongresu IUAES 2020 *Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology*, Šibenik, Hrvaška, spletni dogodek, 10. 3., <https://iuaes2020.conventuscredo.hr/wp-content/uploads/2021/03/final-program-13.3.pdf>.

- **Coming of Age as Entrepreneurs: Biopolitics and Ethics of Youth in Modern-Day Economies.** Panel na kongresu IUAES 2020 *Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology*, Šibenik, Hrvaška, spletni dogodek, 12. 3., <https://iuaes2020.conventuscredo.hr/wp-content/uploads/2021/03/final-program-13.3.pdf>.
- **Zelena in zabavna mesta prihodnosti.** 2. mednarodni simpozij. Soorganizatorji: Univerza za aplikativne vede FH JOANNEUM, Avstrija; Univerza v Durhamu, Združeno kraljestvo; Dirty Old Town, Norveška; Inštitut za družbene raziskave, Hrvaška, spletni dogodek, 6. 5., <https://zivljenjeodpadkov.si/novice/zelena-in-zabavna-mesta-prihodnosti/>.
- **Radikalni pristop k lokalni pridelavi in porabi.** Sklepni dogodek projekta *100 % lokalno*. Soorganizatorji EURAC Research, Polo Poschiavo, Università della Svizzera Italiana, spletni dogodek, 25. 5., https://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/100-local_final_event_programme_si.pdf.
- **Majhne teritorialne blagovne znamke v Alpah.** Mednarodna delavnica. Soorganizatorji: EUSALP, Dežela Koroška, EURAC Research, Polo Poschiavo, spletni dogodek, 10.–11. 6., https://www.alpine-region.eu/sites/default/files/uploads/event/2434/attachments/territorial_brands_2021_programme_sl.pdf.
- **Dediščina – med zapuščino in ideologijo.** Okrogla miza. Soorganizator: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, spletni dogodek, 28. 6., <https://isn2.zrc-sazu.si/sl/dogodki/dediscina-med-zapuscino-in-ideologijo-okrogla-miza>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: V. Huzjan.

V letu 2021 je knjižnica z nakupom, zameno ali darovi pridobila 287 monografskih in 110 serijskih publikacij. Bibliotekarka je skrbela za nemoteno delovanje knjižnice (nakupi, hranjenje in urejanje gradiva ter izposoja). Primarne uporabnike je obveščala o knjižnih novostih in stanju gradiva ter skrbela za različne evidence. Rednim in izrednim študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je v spletnem srečanju predstavila inštitutsko knjižnico. Uporabnikom je pomagala pri pripravi bibliografij ter pri iskanju in uporabi elektronskih informacijskih virov.

Dokumentacija

Arhiv ISN

Vodja: S. Drnovšek.

V dokumentaciji se ureja in hrani starejše arhivsko gradivo. Dokumentalistka je dopolnjevala metapodatke po zbirnih tabelah gradiva iz zapuščin (Milko Matičetov, Tone Cevc) s skenogrami iz zasebnih albumov in gradiva bivših sodelavcev (Polona Šega, Mojca Ravnik, M. Matičetov). Digitalizirala je starejše gradivo, in sicer 114 diapozitivov (P. Šega), 62 fotografij (M. Matičetov), 41 fotografij s planin (Velika planina, posoške planine). Iz Göthove topografije je digitalizirala 417 enot za štiri kraje. Iz fonda Marije Stanonik je skenirala zgodovinske povedke iz Ribnice na Dolenjskem in izpiske o lovu in načinu življenja. Začela je z obdelavo slik M. Ravnik za predstavitev na spletu. Digitalizacija tekstovnih in slikovnih virov sledi tekočim potrebam raziskovalcev in raziskovalcev. Preuredila je del arhiva, shranjenega v klimatiziranem prostoru, del arhiva (predmeti in pisno gradivo) je bil odpeljan v skladišče Raziskovalne postaje Barje na Igu.

Za spletni blog *Vskadanjik* je prispevala starejše posnetke iz arhiva in aktualne posnetke o vsakdanjem življenju v času epidemije in ukrepah za preprečevanje njenega širjenja. Dokumentalistka je urednica inštitutske spletne strani in strani Facebook. Inštitutsko dejavnost in arhiv je v spletnem srečanju predstavila študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Zbirka vizualne dokumentacije (Avdiovizualni laboratorij)

Vodja: M. Peče.

V zbirki so etnografski filmi in druga avdiovizualna dokumentacija. Večina enot je nastala v lastni produkciji, nekaj filmov je bilo pridobljenih od zunanjih producentov. V filmih prevladuje etnološka tematika, dokumentacijske enote pa se nanašajo tudi na kroniko, na zgodovinske in arheološke dogodke. V arhivu je 1648 enot. V letu 2021 je bilo pridobljenih 11 enot novega gradiva, ena enota je bila montažno urejena. Metapodatkovna zbirka je digitalizirana in dostopna v omrežju ZRC SAZU (http://isn3.zrc-sazu.si/avl_arhiv/index.php).

Digitalna fototeka ISN

Skrbnik: M. Peče.

Digitalni arhiv fotografij dopolnjuje fototeko ISN, ki hrani negative, diapozitive in fotografije v fizični obliki. V arhivu je 211 zbirk (4392 fotografij). Digitalni arhiv je z geslom dostopen v omrežju ZRC SAZU (<http://isn3.zrc-sazu.si/fototeka/index.php>).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Studia mythologica Slavica 24.** ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje in Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Lingue e Letterature, Comunicazione, Formazione e Società, Udine/Videm, Italija. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Traditiones 50/1, 2, 3.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.
- **Heriskop: Razprave o dediščinjenju na obrobjih 2021/2.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Barbara Turk Niskač, **O igri in delu: Antropologija zgodnjega otroštva.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Ethnologica – Dissertationes; 7).
- Katarina Šrimpf Vendramin, **Zgodbe in prostor: Ustno izročilo in kolektivni spomin v zgornjem Obsotelju.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Ethnologica – Dissertationes; 8).
- Saša Babič, **Uganke na Slovenskem.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Efka).
- Maja Godina Golija, Špela Ledinek Lozej in Vanja Huzjan, **Govorica predmetov.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Efka).
- Monika Kropelj Telban, **Pripovedno izročilo: Razvoj in raziskovanje.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Efka).
- Nikolaj Mihajlov, **Zgodovina slovanske mitologije v XX. stoletju.** Uredila Monika Kropelj Telban in Nejc Petrič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Studia Mythologica Slavica – Supplementa; 16).
- Maruša Stoklasa Drečnik, **Kuoln, glažuna in še kaj: Folklorne pripovedi iz Zasavja.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Glasovi; 56).
- Ilja Popit, **Zverina nam vse požre: Folklorne in spominske pripovedi prebivalcev z Blok, Loške doline, Knežje njive, okrog Turjaka, Hočevja, Dobrega Polja, Žlebiča in še kje.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Glasovi; 57).
- **Zgodovinski spomin slovenskega Prekmurja: Druga izdaja polemike o knjigi Tiborja Zsige Miravidéktól Trianonig.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Pregovorni spomin** [namizna igra]. Izbrala Saša Babič in Matej Meterc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Kamil Frąszczak, Kamil Lesiczko, Vincent Sellenne in Dan Podjed, **Umazana igra.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, Baltazar Consulting, Value Add Games.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Balkanološki inštitut, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, Črna gora: sodelovanje pri izdaji *Leksikona etnologije Črne gore*.
- Department of History and Civilization, European University Institute, Firenze, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Dipartimento di Lingue e Letterature, Comunicazione, Formazione e Società, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Durham University, Durham, Združeno kraljestvo: projektno sodelovanje.
- EASA – European Association of Social Anthropologists: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Eesti Kirjandusmuuseum, Tartu, Estonija: udeležbe na konferencah, primerjalne raziskave, skupne publikacije, dvostranski raziskovalni projekt (2020–2022).
- Etnografski muzej Istre, Pazin, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Etnografski inštitut, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praga, Češka: raziskovalno in svetovalno sodelovanje.
- Eurac Research, Istituto per lo Sviluppo Regionale, Italija: projektno in raziskovalno sodelovanje.
- Fachbereich Soziologie, Gesellschaftswissenschaften, Universität Basel, Švica: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora: dvostranski raziskovalni projekt (2020–2022).
- Helsingin Yliopisto, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- ICREFH – International Commission for Research into European Food History: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- IEHCA – Institut Européen d'Histoire et des Cultures de l'Alimentation: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Institut društvenih nauka Ivo Pilar, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Institut etnologii i antropologii, Rossijskaja akademija nauk, Moskva, Ruska federacija: raziskovalno sodelovanje, izmenjava raziskovalcev.
- Institut für Europäische Ethnologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Kulturanalyse, Alpe-Adria Universität, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Johann-Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.

- Institut für Kulturanthropologie und Europäische Ethnologie, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, priprava projektov.
- Institut für Slawistik, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, gostovanje raziskovalcev.
- Institut slavj'anovedenja, Rossijskaja akademija nauk, Moskva, Ruska federacija: dvostranski raziskovalni projekt (2019–2020).
- Institut za antropologiju, Zagreb, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Institut za etnografijo i folkloristika s etnografski muzei, B'lgarska akademija na naukite, Sofija, Bolgarija: raziskovalno, projektno sodelovanje, gostovanja raziskovalcev.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje, dvostranski temeljni raziskovalni projekt (2020–2023).
- Institut za književnost i umetnost, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za slovensko kulturo / Istituto per la cultura slovena, Špeter / San Pietro al Natisone, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- ISCLR – International Society for Contemporary Legend Research: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- ISEK – Institut für Sozialanthropologie und Empirische Kulturwissenschaft, Universität Zürich, Zürich, Švica: raziskovalno sodelovanje.
- ISFNR – International Society for Folk Narrative Research: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- IUAES – International Union of Anthropological and Ethnological Sciences: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Kedge Business School, Marseille, Francija: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa: raziskovalno in svetovalno sodelovanje.
- Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje pri projektu *Nourishing Victory* (2021–2024).
- Museo della gente della Val Resia, Stolvizza/Solbica, Italija: raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Néprajztudományi Intézet, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Odelenje za etnologiju i antropologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Odsek za zgodovino in etnografijo, Narodna in študijska knjižnica, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Polo Poschiavo, Švica: projektno sodelovanje.
- SfAA – Society for Applied Anthropology: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- SIEF – Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore: sodelovanje z mednarodnim strokovnim združenjem, udeležbe na konferencah.
- Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Sociologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo, Oslo, Norveška: raziskovalno sodelovanje, gostovanja raziskovalcev.
- Szegedi Tudományegyetem, Néprajzi és kulturális antropológiai tanszék, Szeged, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Tartu Ülikool, Tartu, Estonija: raziskovalno sodelovanje.
- The Artic University of Norway (UiT), Department of Social Sciences, Tromsø, Norveška: gostovanje raziskovalcev, raziskovalno sodelovanje.
- Universidad de Buenos Aires, Facultad de Filosofía y Letras, Instituto de Filología y Literaturas Hispánicas „Amado Alonso“, Buenos Aires, Argentina: primerjalne raziskave argentinske in slovenske slovstvene folklore, raziskava pripovednega izročila med Slovenci v Argentini, priprava monografije.
- Universidad de Burgos, Burgos, Španija: projektno sodelovanje.
- Università della Svizzera Italiana, Lugano, Švica: projektno in raziskovalno sodelovanje.
- Università di Padova, Dipartimento di Studi Linguistici e Letterari, Padova, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Delaware, Newark, Delaware, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of Minnesota, Institute for Global Studies, Minneapolis-St. Paul, MN, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzita Karlova, Praga, Češka: projektno sodelovanje.
- Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, Slovaška: raziskovalno sodelovanje, izmenjava raziskovalcev.
- Ústav slavistiky, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Verba Alpina, Ludwig-Maximilians-Universität, München, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Vrije Universiteit (VU), Amsterdam, Nizozemska: projektno sodelovanje.
- Westfälische Wilhelms Universität, Münster, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Zentrum für Südosteuropastudien, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno gostovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Maria Ines Paleiro, Instituto de Filologia y Literaturas Hispánicas 'Dr. Amado Alonso', Buenos Aires, Argentina, 27. 2.: raziskovalno gostovanje, predstavitev knjige *Argentinian and Slovenian Folk Narrative Archives* z B. Ivančič Kutin in M. Kropelj Telban.
- Dr. Piret Voolaid, Eesti Kirjandusmuuseum, Tartu, Estonija, 20. 11.–12. 12.: daljši obisk s podporo štipendije za gostovanje tujih raziskovalcev ZRC SAZU. Dr. Voolaid je imela v tem času predavanje za študente, sodelovala kot supervizorka pri projektu *Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo* in pri pisanju večavtorskega znanstvenega članka.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Saša Babič

- *Emotions in Proverbs: The conceptual Sketch of Emotions in Slovenian Proverbs*. Referat na 2nd *Interdisciplinary Colloquium on Proverbs-Online [and] 15th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs: ICP21*, Tavira, Portugalska, spletna konferenca, 9. 11., <https://www.youtube.com/watch?v=Pf8EQqMgz-g>.
- *Tradicionalne paremiološke enote med arhivom in interpretacijo*. Referat na 2. *slovenski folkloristični konferenci: Aktualne raziskave v slovenski folkloristiki*, Ljubljana, spletni dogodek, 3. 12., https://etnologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Folkloristicna_konferenca_program_povzetki.pdf.
- *Slovenski folklorni obrzci v okviru slovstvene folkloristike*. Vabljeni predavanje za študente 1. letnika 2. stopnje Oddelka za slovenistiko FF UL pri predmetu *Slovstvena folkloristika med jezikoslovjem in literarno vedo*, Ljubljana, spletni dogodek, 8. 12.

Tatiana Bajuk Senčar

- *Locating Processes of Legitimacy*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Understanding EU Legitimacy: Cross-Disciplinary Approaches to the Study of the European Union*, Frankfurt, Nemčija, spletni dogodek, 9. 9., https://www.europa-uni.de/de/forschung/institut/europastudien/Aktivitaeten/Workshopplan_EU-Legitimacy_02092021.pdf.
- *Promet, poti in infrastruktura v alpskem okolju v oblikovanju trajnostne mobilnosti*. Vabljeni predavanje na študentskem *Etnološkem taboru treh dolin, Solčavsko (Logarska dolina, Matkov kot, Robanov kot, Solčava, Podolševa)*, Solčava, 25. 9. (soavtor Jaka Repič).

Manca Filak

- *Tobacco Memories*. Referat na 15th *SIEF Congress: Breaking the Rules?: Power, Participation, and Transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 22. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/films/tobacco-memories#main>.
- *Ethnographic film Tobacco Memories*. Prispevek na: 8th *International Degrowth Conference: "Caring communities for radical change"*, Haag, Nizozemska, spletni dogodek, 26. 8., <https://degrowth.nl>.
- *Being a Parent, Being a Protagonist: Everydayness and Intimacy in Visual Ethnography*. Referat na *Society for Visual Anthropology: Visual Research Conference*, Orange, ZDA, spletni dogodek, 13. 11., <http://societyforvisualanthropology.org/visual-research-conference/>.

Maja Godina Golija

- *Breaking the Rules and Contesting Ownership: The Upper Savinja Valley Stomach sausage - an example from the Slovenian food heritage*. Referat na 15th *SIEF Congress: Breaking the Rules: Power, Participation, and Transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 21. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/panels#9554>.
- *Prehranska dediščina Maribora: Evropska kuhinja z lokalnim pridihom*. Referat na mednarodnem simpoziju *Živeti v Evropi*, projekt *Museo-Europe, ICOM Europe 2021*, Maribor, 15. 10.
- *Food as Cultural Heritage: Research, Protection, and Use*. Referat na letnem mednarodnem znanstvenem srečanju Instituta za etnologijo i folkloristiku – IEF Zagreb, posvečenem dr. Nives Rittig-Beljak: *Istraživači na neutabanim stazama*. Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 23. 11., https://www.ief.hr/wp-content/uploads/2021/11/IEF-skup_2021_knjizica-sazetaka.pdf.

Vanja Huzjan

- *Zaupanje za upanje: Oblikovanje družbenosti*. Predavanje za dodiplomske študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pri predmetu *Družbena razmerja v Sloveniji*, Ljubljana, 25. 2.

Miha Kozorog

- *Lokalnost v delu Mateja Vranješa*. Predavanje na Simpoziju v spomin dr. Mateju Vranješu: Zgodbe »z najlepše reke« ... in od drugod ... turizem-prostor-narava, Portorož, spletni dogodek, 20. 10., <https://www.turistica.si/si/aktualno/dogodki/tekoci-dogodki/simpozij-v-spomin-dr-mateju-vranjesu->.
- *Ecology and Borderwork on the Slovenian-Hungarian Border*. Referat na mednarodni delavnici *National Borders and Social Boundaries: The Case of Friuli and Beyond*, Trieste/Trst, Italija, 19. 11., <https://www.graduateinstitute.ch/communications/news/national-borders-and-social-boundaries-case-friuli-and-beyond-workshop>.
- *Potovanje pesnikovega kipa: Dante v simbolni geografiji Tolmina = The Journey of the Poet's Bust: Dante in the Symbolic Geography of Tolmin*. Predavanje na 56. kongresu ICM - *Incontro Culturale Mitteleuropeo: Diversità di lingue per una cultura unificante: Dante, Ascoli e i testimoni di confine*, Gorizia/Gorica, Italija, spletni dogodek, 25. 11., <https://www.kadmos.info/56mo-convegno-icm-miha-kozorog/>.

Monika Krojež Telban

- *Emotions of Fear in the Narratives about the Plague and the Contemporary Pandemic*. Referat na 18th Conference of International society of Folk Narrative Research: *Encountering Emotions in Folk Narrative and Folklife*, Zagreb, Hrvaška, spletna konferenca, 7. 9., http://www.isfnr.org/isfnrcongress/wp-content/uploads/2021/09/18th-ISFNR_programme_book-of-abstracts_0209.pdf.
- *Sodobne slovenske raziskave slovstvene folkloristike*. Predavanje na srečanju folkloristov Komisije za folkloristiko Mednarodnega komiteja slavistov (MKS), Beograd, Srbija, spletni dogodek, 8. 10.

Špela Ledinek Lozej

- *Cross-Border Landscape as Heritage: Insights from Slovenia - Walk, Parks and UNESCO*. Referat na konferenci *Heritage Geographies: Politics, Uses and Governance of the Past*, Lecce, Italija, spletna konferenca, 28. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies> (soavtorica M. Pisk).
- *Between Collections of Objects and Narratives' Museum: Minority Heritage-Making in the Province of Udine (Italy)*. Referat na 15th SIEF Congress: *Breaking the Rules?: Power, Participation, and Transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 24. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/panels#9635>.
- *Hoja kot etnološka oziroma antropološka raziskovalna metod(ologija)*. Predavanje na Simpoziju v spomin dr. Mateju Vranješu: Zgodbe »z najlepše reke« ... in od drugod ... turizem-prostor-narava, Portorož, spletni dogodek, 20. 10., <https://www.turistica.si/si/aktualno/dogodki/tekoci-dogodki/simpozij-v-spomin-dr-mateju-vranjesu-> (soavtorica N. Rogelja Caf).

Daša Ličen

- *Habsburg Trieste's Slavjansko društvo as the First Slovene Association*. Referat na delavnici *Rethinking Volunteerism in the Yugoslav Space*, Pariz, Francija, spletni dogodek, 4. 3.
- *Charitable Associations Through the Lens of Anthropology*. Referat na delavnici *At the Nexus of Voluntary Action and Public Policies*, Ljubljana, 27. 8.
- *Vase zagledana meščanska dobrodelnost na primeru izbranih tržaških dobrotelnih društev druge polovice 19. stoletja*. Referat na delavnici *Starost in staranje v stoletju meščanstva*, spletni dogodek, 16. 12., https://www.zrs-kp.si/wp-content/uploads/2021/12/delavnica_starost_dec21.pdf.

Rok Mrvič

- *Slovenian Short Folklore Forms: An Insight Into New Research*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci *Young Voices / Noorte Hääled*, spletni dogodek, 21. 4., <https://www.folklore.ee/era/nt/nt2021.pdf>.
- *Bi mož beseda dal roko v ogenj?: Diahroni oris slovenskih folklornih prisežnih obrazcev*. Referat na 2. slovenski folkloristični konferenci: *Aktualne raziskave v slovenski folkloristiki*, Ljubljana, spletni dogodek, 3. 12., https://etnologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Folkloristicna_konferenca_program_povzetki.pdf.

Dan Podjed

- *New Horizons for Applied Ethnography: Ethnography-inspired Research at the Core of Energy Efficiency Horizon 2020 R&D Projects*. Predavanje na 6th International Conference on *New Business Models*, Halmstad, Danska, spletni dogodek, 9. 6., <https://static1.squarespace.com/static/5e8f3c880e1d607ebd5469b6/t/60bdd2d05d57653c25251d2f/1623053009702/NBM2021+Detailed+program+210607+FINAL+UPDATED+2.pdf>, <https://triplea-reno.eu/wp-content/uploads/2021/06/Pages-of-FullConferenceProceedings-p.796-812.pdf> (soavtorji G. Cerinšek, S. Arko, D. Bančič, J. Vetršek).
- *Kakšna družba nastane, ko se ustavi čas*. Vabljeni predavanje na 10. konferenci komunalnega gospodarstva, Podčetrtek, 23. 9.
- *Kako ohraniti človeka v času digitalne preobrazbe*. Vabljeni predavanje na NT konferenci 2021, Portorož, 28. 9.

Saša Poljak Istenič

- *How to Raise an Entrepreneur?: Contradicting Educational Experiments in Slovenia in The Youth Momentum: Actions for the Futures*. Predavanje na kongresu IUAES 2020 *Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology*, spletni dogodek, 10. in 12. 3., <https://iaaes2020.conventuscredo.hr/wp-content/uploads/2021/02/accepted-abstracts-22.2..pdf> (soavtorica Valentina Gulin Zrnič).
- *Negotiating Visions of the Urban Future: Zagreb and Ljubljana Comparatively*. Predavanje na 15th SIEF Congress: *Breaking the Rules? Power, Participation, Transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 23. 6., <https://nomadit.co.uk/conference/sief2021/paper/59705> (soavtorica V. Gulin Zrnič).
- *Urban Planning and Interventions into Green Spaces: Zagreb and Ljubljana's Imaginings of the Future*. Predavanje na srečanju mreže Public Space Research Group, spletni dogodek, 15. 10., <https://psrg.commons.gc.cuny.edu/event/valentina-gulin-zrnic-sasa-poljak-istenic-present-urban-planning-and-interventions-into-green-spaces-zagreb-and-ljubljanas-imaginings-of-the-future/> (soavtorica V. Gulin Zrnič).

Ingrid Slavec Gradišnik

- *O čarih etnološkega poklica*. Predavanje in pogovor na 10. Šmitkovem večeru, Ljubljana, spletni dogodek, 12. 1., <https://www.youtube.com/watch?v=sZOpzRM8ni0&t=6433s>.

K. Šrampf Vendramin

- *Borders, Boundaries and Fear in the Time of COVID-19 Pandemic*. Predavanje na 15th SIEF Congress: *Breaking the Rules?: Power, Participation, and Transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 21. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/panels#9663>.

Barbara Turk Niskač

- *The Concept of Work Revisited: Anthropological Perspectives on Children's Work*. Vabljeno predavanje na Department of Sociology, Goldsmiths, University of London, Združeno kraljestvo, pri predmetu Childhood Matters, spletni dogodek, 5. 2.
- *Work In and Out of School: Slovene Case Study*. Vabljeno predavanje na University of Fribourg, Švica, spletni dogodek, 11. 5.
- *Children's Self-Management: From Socially Useful to Invisible Work*. Referat na znanstveni konferenci *Socialism, Capitalism, and Childhood: Material Lives and Mutual Imaginations*, Atlanta, ZDA, spletni dogodek, 21. 10., <https://events.tuni.fi/recollecreconnect2021/tampere-hub/>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA**Manca Filak**

- Visual Cultural Studies Program, UiT - Arctic University of Norway, Tromsø, Norveška, 30. 11.–5. 12.: raziskovalni obisk z gostujočim predavanjem *Visual Ethnography of Housewife's Everyday Life in Slovenia*, 3. 12.

Špela Ledinek Lozej

- Raziskovalni pohod / Hodinar v Trstu, Italija, 4. 6.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.
- Raziskovalni pohod / Hodinar po Goričkem in Porabju, Madžarska, 8.–10. 11.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Saša Poljak Istenič

- Institut za etnologijo i folkloristiku Zagreb, Hrvaška, 9. 6., 14.–17. 9.: študijska obiska zaradi projektnega sodelovanja.

PEDAGOŠKO DELO**Saša Babič**

- *Folklorni obrasci v kulturi in družbi*. Predavanja in seminarsko delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Maja Godina Golija

- *Etnologija vsakdanjega življenja*. Predavanja in seminar za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Od predmetov do simbolov*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje, Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- *Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminarsko delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Barbara Ivančič Kutin

- *Slovstvena folkloristika. Med jezikoslovjem in literarno vedo*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje, Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Miha Kozorog

- *Etnološko konservatorstvo*. Vaje za 2. in 3. letnik 1. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Etnologija Evrope*. Vaje za 1. letnik 1. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Antropologija prostora*. Vaje za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Špela Ledinek Lozej

- *Dediščine, dediščinski procesi in prakse*. Seminarско delo v podiplomskem programu *Slovenske študije – Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Dan Podjed

- *Epistemologija vsakdanjega življenja*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Okoljski in družbeni vidiki trajnostnega razvoja*. Predavanja za 3. stopnjo, Univerza v Novem mestu, Fakulteta za poslovne in upravne vede.

Saša Poljak Istenič

- *Dediščina in turizem*. Predavanja in seminar za 1. letnik 1. stopnje programa *Turizem*, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- *Gastronomija in enogastronomija na Slovenskem*. Predavanja in seminar za 3. letnik 1. stopnje programa *Turizem*, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.

Barbara Turk Niskač

- *Teorija kulture*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Psihologija*, Univerza Sigmunda Freuda Dunaj –podružnica Ljubljana.
- *Historična antropologija*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Psihologija*, Univerza Sigmunda Freuda Dunaj – podružnica Ljubljana.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Saša Babič

- Jan Ovnik, magistrski študij (somentorica), Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Maja Godina Golija

- Tjaša Glavač, diplomski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Miha Kozorog

- Tina Ivnik, doktorski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Janko Rošker, doktorski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Blaž Majcen, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Tara Milčinski, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marko Senčar Mrdaković, magistrsko delo, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 1. 6.).
- Eva Žgajner, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Elizabeta Vršnik, diplomski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Dan Podjed

- Ajda Pretnar, doktorska disertacija, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 13. 4.).
- Gregor Cerinšek, doktorski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Ahac Meden, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anja Pogladič, magistrsko delo, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 28. 9.).
- Dea Herenda Velikonja, diplomski študij (somentor), Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Saša Poljak Istenič

- Vilja Lukan, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Neli Selan, magistrski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Urška Senčar Hočevar, magistrski študij, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru.
- Luka Gošek, diplomsko delo, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru (zagovor 9. 7.).
- Nika Prevodnik, diplomsko delo, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru (zagovor 27. 9.).
- Mira Reljić, diplomsko delo, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru (zagovor 3. 11.).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- **Manca Filak** je prejemnica nagrade za tretje mesto na mednarodnem *SEFF Student Ethnographic Film Festival*, Zadar, Hrvaška, 12. 6.
- **Maja Godina Golija** je bila izvoljena za tujo častno članico Magyar Néprajzi Társaság (Madžarsko etnografsko društvo), Budimpešta, Madžarska.
- **Dan Podjed** je prejemnik priznanja Odlični v znanosti 2021 za najvidnejši dosežek po izboru ARRS (za knjigo *Why the World Needs Anthropologists*. Routledge, 2021).
- **Jurij Fikfak**, **Monika Kropej Telban** in **Ingrid Slavec Gradišnik** so prejemniki priznanja Letter of Gratitude, Eesti Kirjandusmuuseum (Estonski literarni muzej), Tartu, Estonija.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

---

isn2.zrc-sazu.si

SUMMARY

The Institute of Slovenian Ethnology carries out ethnological, folkloristic, and anthropological research on past and present phenomena and processes of everyday culture - its transformations, social, political, and symbolic functions. Research activities focus on cultural dynamics and the heteroglossic and multilayered character of culture. These research interests are implemented through the Institute's core research program *Cultural Spaces and Practices: Ethnology and Folklore Studies* (2015-2021) and the interdisciplinary research program *Heritage on the Margins: New Perspectives on Heritage and Identity within and beyond National* (2019-2024), and through specific research projects (*The Invisible Life of Waist: Development of an Ethnography-Based Solution for Waste Management in Households*; *Young Entrepreneurs in Times of Uncertainty and Accelerated Optimism: An Ethnological Study of Entrepreneurship and Ethics of Young People in Modern-Day Slovenia*, *Traditional Paremiological Units in Dialogue with Contemporary Use*, and *Urban Futures: Imagining and Activating Possibilities in Unsettled Times*), one postdoctoral research (*The Social Life of Chores: Rethinking Work in Childhood*), and three international research projects (*CTI: Create to Connect >Create to Impact*; *100%L: Boosting the Alpine Agri-Food Value Chains with the "100% Local" Approach*; *URB_ART: Supporting Community Development Through Urban Arts Education*). In addition, members of the Institute collaborate in the bilateral research project on exchange and valorization of fieldwork material (with Russia), on contemporary school folklore in Estonia and Slovenia (with Estonia), and on recent transformations of folklore (with Montenegro). Furthermore, the activities of the Institute are integrated into the ZRC SAZU infrastructure projects (Natural and Cultural Heritage of the Slovenian Nation; DARIAH).

The Institute has a library, an archive, and the Audiovisual laboratory, that works as a research and production unit for visual research and audiovisual documentation. The Institute's prominent publications are the journals *Traditiones* and *Studia mythologica Slavica*, and the book series *Opera ethnologica Slovenica*, *Slovenski pravljničarji* (Slovenian Storytellers), *Ethnologica - Dissertationes*, *Studia mythologica Slavica - Supplementa*, *Efka: Works in Ethnology, Folklore Studies, and Anthropology*, *Glasovi* (Voices) and *Zakladnica slovenskih pripovedi* (A Treasury of Slovenian Folklore).

Institute's researchers cooperate with ethnological institutions, museums, and cultural heritage institutions in Slovenia, Italy, Austria, Hungary, Slovakia, the Czech Republic, Serbia, Croatia, Bulgaria, Germany, the Netherlands, the UK, Norway, Finland, Estonia, USA, Argentina, etc. They disseminate and promote their research expertise among professionals and the general public (interviews, commentaries, lectures, *The Everyday Blog*, <https://vsakdanjik.zrc-sazu.si/blog/>).

In 2021, the Audiovisual laboratory organized the international film festival *Days of Ethnographic Film 2021* and the *Summer School of Visual Ethnography*. The Institute was active as an organizer or partner of national and international conferences, meetings, and workshops mainly held on virtual platforms due to the epidemic situation.

Several researchers teach undergraduate and postgraduate courses at Slovenian universities and at the ZRC Postgraduate School, and serve as research advisors and mentors to young researchers (currently three at the Institute). They are also active in international networks of related institutions and scholarly associations, participate in international conferences, and are members of international editorial boards.

In 2021, the Institute celebrated its 70th anniversary (<https://isn2.zrc-sazu.si/sl/strani/institut-za-slovensko-narodopisje-70-let>).

GLASBENONARODOPIISNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. Lojze Lebič, akad. izr. prof. dr. Milček Komelj, doc. dr. Marija Klobčar (predsednica), dr. Mojca Kovačič, doc. dr. Drago Kunej, dr. Marjeta Pisk, dr. Urša Šivic (podpredsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Mojca Kovačič.

Znanstvena svetnica: prof. dr. Marjetka Golež Kaučič.

Višja znanstvena sodelavca: doc. dr. Marija Klobčar, doc. dr. Drago Kunej.

Znanstveni sodelavci: dr. Mojca Kovačič, doc. dr. Rebeka Kunej, dr. Marjeta Pisk, dr. Gregor Strle, dr. Urša Šivic.

Asistentka z doktoratom: doc. dr. Anja Moric.

Asistentki, mladi raziskovalki: Anja Cizel, Teja Turk.

Višja strokovna sodelavca: mag. Anja Serec Hodžar, Andrej Tomazin.

Strokovni sodelavec: Peter Vendramin.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Oznaka: P6-0111.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marjetka Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, A. Serec Hodžar, G. Strle, U. Šivic.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Leto 2021 je bilo tretje leto šestletnega obdobja raziskovalnega programa, ki predstavlja mozaični kompleks folklorističnih in etnoloških raziskav ljudske duhovne kulture, te pa se ukvarjajo z vprašanji ustvarjalne in funkcionalne komunikacije ljudskega pesemskega, glasbenega in plesnega izročila. Nadaljevale so se aktivnosti v šestih raziskovalnih sklopih, ki so obsegale raziskave na področju animalistike, pesmi, glasbe, plesa in kognicije. Najpomembnejši rezultati: *From racism to speciesism: the question of freedom of the other in the works of J. M. Coetzee and Jure Detela* (M. Golež Kaučič); *Najstarejša pesemska pričevanja in vloga slovenskega jezika* (M. Klobčar); *Folk dance knowledge and its transmissions outside the scope of research* (R. Kunej); *Kje se kaj začne in kje se kaj neha?: Različni pogledi na manjšinsko etničnost skozi glasbo in ples* (M. Kovačič); *Specifike delovanja folklornih skupin v okviru manjšinskih etničnih skupnosti na Slovenskem* (D. Kunej); *Realist and Cognitive Perspectives on Meaning and Semantics* (G. Strle).

Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991

Oznaka: J6-8261.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Svanibor Pettan (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Mojca Kovačič.

Sodelavke: M. Kovačič, U. Šivic (Glasbenonarodopisni inštitut); A. Hofman (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Kot zaključni projektni rezultat je bila izdana znanstvena monografija *Glasba in etnične manjšine. (Trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991*. Monografija vsebuje izsledke raziskav sodelavk in sodelavcev projekta ter prispevke vabljenih raziskovalcev.

Misliti folkloro: folkloristične, etnološke in računske perspektive in pristopi k narečju

Oznaka: J7-9426.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marjetka Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, A. Moric, G. Strle, U. Šivic, P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Projekt je bil podaljšan za eno leto. Narejene so bile analize transkripcij pesmi in govora iz več narečnih skupin za poravnavo posnetkov s transkripcijami. Narejene so bile tudi analize transkripcij pesmi, molitev in govora za sintezo raziskovalnih rezultatov. Objave: *Jezik govora, jezik pesmi: med narečjem, nadnarečjem in standardnim jezikom* (M. Golež Kaučič); *German "Linguistic Island" or a Linguistically Mixed Region?: Multilingual Practices in the Kočevska (Gottschee) Area* (A. Moric); *Realist and Cognitive Perspectives on Meaning and Semantics* (G. Strle).

Pesemski odsevi medkulturnega sobivanja

Oznaka: J6-9369.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marija Klobčar.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Kovačič, A. Moric, M. Pisk, A. Serec Hodžar, U. Šivic, P. Vendramin (Glasbenonarodopisni inštitut); K. Šrimec Vendramin (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Pregledana je bila Štrekljeva zapuščina, iz katere so bile prepisane vse dvojezične pesmi, za njihovo predstavitev na spletu pa je bila pripravljena tipologija. Na primeru Goriških brd je bila narejena raziskava večjezičnih kratkih folklornih oblik. Na 2. slovenski folkloristični konferenci je bila izvedena okrogla miza *Dvojezične pesmi kot razpiranje družbenih, ustvarjalnih in raziskovalnih meja*.

Glasba mladih po 1945 in Glasbena mladina Slovenije

Oznaka: J6-3135.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: prof. dr. Leon Stefanija (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Urša Šivic.

Sodelavci: M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, U. Šivic (Glasbenonarodopisni inštitut); A. Hofman (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Ekipa sodelavcev z ZRC je zasnovala časovni načrt za prvo leto projekta in konceptualne smernice za delo na projektu. Skupina je vodji projekta predlagala tudi gradiva za digitalizacijo, kar predstavlja enega od projektnih rezultatov.

Misliti živali: transformativni vidiki raziskav živali v folklori, literaturi in kulturi

Oznaka: J6-3129.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marjetka Golež Kaučič.

Sodelavke: M. Golež Kaučič, A. Moric, A. Serec Hodžar (Glasbenonarodopisni inštitut); S. Babič (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Projekt se ukvarja s transformativnimi pogledi na živali v folklori, literaturi in kulturi, odpira vprašanja o presejanju binarnosti človek-žival in uveljavlja nove smeri raziskovanj živali v humanistiki. Ob tem vključuje tudi spoznanja varstvene biologije. Prva rezultata sta bila predavanje in delavnica z naslovom *Redefinicija tradicije kolin in polharjenja*.

Odkrivanje, obdelava in diseminacija skupne dediščine ljudske glasbe / Közös népzenei örökségünk feltárása, feldolgozása és elterjesztése

Oznaka: Folk Music Heritage.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Slovenija-Madžarska.

Sofinancerja: Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Rebeka Kunej.

Sodelavci: M. Klobčar, D. Kunej, R. Kunej, A. Serec Hodžar, U. Šivic, P. Vendramin (Glasbenonarodopisni inštitut); T. Pavčič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 3. 2021.

V zaključni fazi projekta smo pripravili film *Ljudska glasba od terena do arhiva / A népzene a tereptől az archívumig*, ki je objavljen na projektni spletni strani <https://fmh.zrc-sazu.si/>, in sodelovali na spletni konferenci ob zaključku projekta (23. 2.).

Zaščita zvočnega gradiva Slovenskega gledališkega inštituta

Oznaka: Zvočno gradivo SloGI.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Slovenski gledališki inštitut.

Vodja: Drago Kunej.

Sodelavca: D. Kunej, R. Kunej.

Obdobje trajanja: 2. 7. 2015–31. 12. 2021.

Na podlagi aneksa k dogovoru o sodelovanju se je nadaljevalo s pregledom, zaščito in presnemavanjem zvočnih zbirk magnetofonskih trakov po dogovorjeni prioritetni listi: pregledanih je bilo 52 trakov, presnetih in digitaliziranih 49 trakov (2761 minut gradiva). V arhiv je bilo vnesenih, pregledanih in popisanih 13 magnetofonskih trakov.

Obdelava zvočnega arhiva ljudskih pesmi Notranjske

Vrsta projekta: tržni projekt – Občina Cerknica.

Vodja: Drago Kunej.

Sodelavec: D. Kunej, P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 7. 7.–31. 12.

V skladu z dogovorom je bilo obdelano, zaščiteno, digitalizirano in arhivirano etnomuzikološko in folkloristično zvočno gradivo na 10 DAT kasetah in vsi pripadajoči spremni podatki. V elektronski in tiskani različici je bila izdelana podrobna dokumentacija v obliki zapisnikov, ki vsebujejo metapodatke o posnetkih, dodana sta bila kronološki popis in opis zvočnega gradiva ter dokumentiran celotni postopek digitalizacije.

Koncert izvirne slovenske ljudske glasbe *Zajuckaj in zapoj*

Vrsta projekta: inštitutski projekt.

Vodja: Marija Klobčar.

Sodelavke: M. Klobčar, A. Serec Hodžar, U. Šivic.

Obdobje trajanja: 1. 6.–30. 11.

Koncert *Zajuckaj in zapoj (Povsod me poznajo)* je bil namenjen predstavitvi izročila potujočih pevcev na Slovenskem. Ustvarjalnost od časov viteške kulture do obdobja po drugi svetovni vojni so z izbranimi pesemskimi primeri oživili poustvarjalci in ohranjevalci ljudske glasbe, na koncertu pa so bili prikazani tudi vplivi te ustvarjalnosti na slovensko ljudsko pesem.

Izzivi in perspektive informatizacije, digitalizacije in diseminacije arhivskih zbirk slovenskih in bosansko-hercegovskih raziskovalcev

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo ter Bosno in Hercegovino.

Sodelujoča organizacija: Muzička akademija Univerziteteta u Sarajevu, BiH.

Vodja: Drago Kunej.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, T. Turk, U. Šivic.

Obdobje trajanja: 15. 1. 2019–31. 12. 2021.

Projekt je bil zaradi epidemije covid-19 podaljšan. V letu 2021 so bila izvedena tri študijska potovanja raziskovalcev: Jasmina Talam je bila v Ljubljani, D. Kunej in R. Kunej pa v Sarajevu, kjer sta imela na Muzički akademiji Univerziteteta u Sarajevu tudi vabljeni predavanji.

Etno-identitetni ples in glasba slovenskih in drugih priseljencev v ZDA

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike.

Sodelujoči organizaciji: The Ohio State University, University Libraries, Columbus, ZDA; National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, ZDA.

Vodja: Rebeka Kunej.

Sodelavci: M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, A. Moric, T. Turk.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–31. 12. 2022.

Načrtovani obisk ameriških sodelavk projekta v Evropi za leto 2021 so preprečili ukrepi za zajezitev epidemije. Na podlagi preteklih raziskav in sodelovanja v sklopu projekta sta R. Kunej s prispevkom *Dance Transmissions Across the Ocean* (v živo) in N. Couch s prispevkom *Bringing Slovenian Folk Dance Performance to the United States: Akademsko Folkorna Skupina France Marolt on Tour in 1973* (spletno) sodelovali na hibridni mednarodni konferenci *31st Symposium of the ICTM Study Group on Ethnochoreology*, ki je bila v Klaipėdi (Litva).

Odras (nekdanje) večkulturnosti in sobivanja v folklornih in dediščinskih praksah slovenskih in kočevarskih izseljenskih skupnosti v ZDA

Vrsta projekta: znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike.

Sodelujoče organizacije: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani; Long Island University, New York, ZDA; National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, ZDA; Gottscheer Heritage and Genealogy Association, Louisville, Colorado, ZDA.

Vodja: Anja Moric.

Sodelavke: M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, A. Moric, T. Turk.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

V okviru projekta sta A. Moric in John Gladitsch zbrala dostopno slikovno in video gradivo o folklornih in dediščinskih praksah Kočevarjev v New Yorku.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Oznaka: P5-0408.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Glasba in politika v postjugoslovanskem prostoru: k novi paradigmi političnosti glasbe na prelomu stoletij

Oznaka: J6-9365.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturne in spominske študije.

Digitalna demonstracija cerkvene glasbe dolgega 16. stoletja, povezane s Kranjsko

Oznaka: J6-2586.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Muzikološki inštitut.

Create to Connect -> Create to Impact

Oznaka: CTC -> CTI.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Supporting Community Development Through Urban Arts Education

Oznaka: URB_ART.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Teja Turk

Oznaka: MR-50580.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Urša Šivic.

Druga mentorja: Drago Kunej, Mojca Kovačič (somentorica) (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Nadaljevalo se je raziskovalno delo, analize arhivskega gradiva in relevantne literature. Rezultati so bili predstavljeni na slovenski folkloristični konferenci in mednarodnem etnomuzikološkem simpoziju ter v objavljenem izvirnem znanstvenem članku. Opravljen je bil izbor gradiva za pripravo zvočne publikacije.

Anja Cizel

Oznaka: MR-54764.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Rebeka Kunej.

Drugi mentorici: Alenka Bartulović, Rebeka Kunej (somentorica) (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Anja Cizel je poleg rednih obveznosti za doktorski študij na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL napisala strokovni članek za katalog ob razstavi o ljubljanskem kongresu 1821 v Mestnem muzeju Ljubljana ter v sodelovanju z JSKD izvedla več predavanj o plesni kulturi v Sloveniji. Aktivno je sodelovala pri organizaciji *Simpozija mladih raziskovalcev ZRC SAZU*, se udeležila mednarodnega simpozija ICTM v Litvi in opravila študijski obisk na Češkem.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Cizel** je članica Slovenskega etnološkega društva in International Council for Traditional Music (ICTM), predsednica Društva za podporo in razvoj kulturno-umetniških dejavnosti Umeti ter umetniška vodja Folklorne skupine ŽKUD Tine Rožanc. Z Javnim sklantom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) sodeluje kot strokovna spremljevalka srečanj odraslih folklornih skupin Slovenije ter kot mentorica na izobraževanjih s področja folklorne dejavnosti. Je predsednica strokovno-programske komisije pozivov JSKD za razvoj ljubiteljske in nevladne kulture, članica komisije za področje folklorne dejavnosti JSKD in komisije za izbor kulturnih projektov na področju različnih manjšinskih skupnosti in priseljencev v RS ter komisije za podelitev nagrad Zveze kulturnih društev Ljubljana (ZKDLJ).
- **M. Golež Kaučič** je predsednica mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV), članica uredniškega odbora za elektronske publikacije Kommission für Volksdichtung (KfV), članica Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) in Senata Podiplomske šole ZRC SAZU. Je predsednica komisije za študijske zadeve Podiplomske šole ZRC SAZU, koordinatorica modula *Slovenske študije – Tradicija in sodobnost* ter članica Slovenskega etnološkega društva in Slovenske matice. Pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je registrirana kot mednarodna ocenjevalka znanstvenih projektov in programov. Je glavna urednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika* in zbirke *Folkloristični zvezki*. Je zunanja članica Državne komisije za splošno maturo.
- **M. Klobčar** je članica mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV), Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF, Working Group on the Ritual Year) in Slovenskega etnološkega društva. Je sourednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi* ter članica uredniških odborov revije *Traditiones*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika*, zbirke *Folkloristični zvezki* ter zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* in *Knjižnice Glasnika SED*.
- **M. Kovačič** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), predstavnica nacionalnega odbora pri ICTM, podpredsednica in članica upravnega odbora Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija, članica Slovenskega etnološkega društva in strokovna spremljevalka za folklorno dejavnost pri Javnem sklantu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Je sourednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi* ter članica uredniških odborov mednarodne znanstvene revije *Musicologist*, zbirke znanstvenih monografskih publikacij *Folkloristika* ter zbirke *Folkloristični zvezki* in *Glasba na Slovenskem po 1918*.
- **D. Kunej** je član International Council for Traditional Music (ICTM), International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA), Audio Engineering Society (AES), Slovenskega društva za akustiko (SDA), Društva restavradorjev Slovenije (DRS) ter Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija. Strokovno in pedagoško sodeluje z Javnim sklantom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Je član uredniških odborov revije *Traditiones*, zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* in zbirke *Glasba na Slovenskem po 1918* ter predsednik komisije slovenskega dela Slovenske raziskovalne iniciative (v partnerstvu s Centrom za slavistične in vzhodnoevropske študije Državne univerze v Ohiju).
- **R. Kunej** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), Executive Committee ICTM Study Group on Ethnochoreology, Slovenskega etnološkega društva ter Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija. Je članica uredniških odborov znanstvenih revij *Traditiones* in *Glasnik Slovenskega etnološkega društva*, delovne skupine Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine, Komisije za odprto znanost ZRC SAZU in podpredsednica strokovne komisije za področje ljubiteljske kulturne dejavnosti (Ministrstvo za kulturo).
- **A. Moric** je članica Slovenskega etnološkega društva in njegovega izvršnega odbora, kjer vodi tudi Delovno skupino za Slovence izven meja Republike Slovenije, članica Razvojnega sveta regije JV Slovenija in sveta Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Območne izpostave Kočevje. Je direktorica Zavoda Putscherle, centra za raziskovanje, kulturo in ohranjanje kulturne dediščine in urednica spletne platforme *Kočevski b(r)log*.
- **M. Pisk** je članica Association of Critical Heritage Studies, Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), mednarodnega združenja raziskovalcev balad Kommission für Volksdichtung (KfV) in Slovenskega etnološkega društva. Je sourednica spletne platforme *Heriskop*.
- **A. Serec Hodžar** je članica izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva, uredniškega odbora znanstvene revije *Etnolog* in glavna urednica zbirke *Knjižnica Glasnika SED*. Kot ocenjevalka za področje etnologije je sodelovala na 55. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije 2021, ki ga je organizirala Zveza za tehnično kulturo Slovenije.
- **G. Strle** je član Swedish Cognitive Science Society, študijskega programa MEI: CogSci Cognitive Science, International Council for Traditional Music (ICTM) in Interaction Design Foundation.
- **U. Šivic** je članica International Council for Traditional Music (ICTM), Slovenskega etnološkega društva in Glasbene matice ter predsednica Društva za promocijo in raziskovanje kultur Kvali. Je selektorica na revijah poustvarjalcev glasbenega izročila ter vodja pevskih seminarjev pri Javnem sklantu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, uredniških odborov znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi*, zbirke zvočnih monografskih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta*, zbirke *Glasba na Slovenskem po 1918* ter revij *Traditiones* in *Folkloristik*. Je članica komisije za podelitev Štrekljeve nagrade.
- **T. Turk** je članica International Council for Traditional Music (ICTM) in Slovenskega muzikološkega društva.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Glasba - religija - duhovnost / Music - Religion - Spirituality.** Večdisciplinarni simpozij. Ljubljana, spletni dogodek, 26.–28. 8., <https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/symposium-music-religion-spirituality-2021.pdf>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Za knjižnico je bilo na novo pridobljenih 53 monografij in 20 enot serijskih publikacij. Knjižnica je priročna, namenjena predvsem potrebam sodelavcev, vendar je omogočena avtomatizirana izposoja tudi zunanjim obiskovalcem.

Terenska snemanja: Ljubljana, Videm-Dobropole, Žalec, Pilštajn, Črna na Koroškem, Javorje, Ravne (Šoštanj), Stari trg pri Ložu, Kompolje ob Savi, Boštanj, Čatež ob Savi, Velike Malence, Mrzlava vas, Log pri Rogatcu in Ponikve. Posnetih je bilo 64 zvočnih enot v skupnem trajanju 720 minut, 261 minut video posnetkov in 426 fotografij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Baseline Survey on Multilingual and Transdisciplinary Urban Arts Education.** Uredili Daša Ličen, Mojca Kovačič, Marjeta Pisk, Andrej Tomazin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Smo slišali ptičice peti: Zbirka pesmi iz Loške doline.** Gradivo zbrala Frančiška Truden, uredila Urša Šivic. Cerknica: Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Cerknica: Kulturno društvo Notranjska; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Traditiones 50/1, 50/2, 50/3.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik, urednica drugega zvezka (50/2) Marjetka Golež Kaučič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Akademie věd České republiky, Praga, Češka: strokovno sodelovanje.
- Alpen-Adria-Universität, Celovec, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Audio Engineering Society (AES), New York, ZDA: strokovno sodelovanje.
- Center for Slavic and East European Studies (CSEES) pri Ohio State University, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University Libraries pri Ohio State University, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Department of Folklore, Institute of Albanology, Priština, Kosovo: raziskovalno sodelovanje.
- Deutsches Volksliedarchiv, Zentrum für Populäre Kultur und Musik, Freiburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Educult, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Etnologický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Etnografski muzej Istre / Museo etnografico dell'Istria, Pazin, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Executive Board of Kommission für Volksdichtung, spletni dogodek: M. Golež Kaučič, delovno srečanje upravnega odbora KfV, 7. 6.
- FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Bruselj, Belgija: raziskovalno sodelovanje.
- FilmWorkTrust, London, Združeno kraljestvo: projektno delo.
- Gustav Mahler Privatuniversität für Musik, Celovec, Avstrija, spletni dogodek: srečanje muzikologov in etnomuzikologov regije Alpe Adria.
- Herriot-Watt University, Edinburgh, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Humán Esély Tanácsadó Nonprofit Közhasznú Kft, Zalaegerszeg, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Institut de Recherche et d'Information sur le Volontariat, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Institut für Ethnomusikologie der Universität für Musik und darstellende Kunst, Gradec, Avstrija: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Institut ruskoj literatury (Puškinskij dom), Rossijskaja akademija nauk, Sankt Peterburg, Ruska federacija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za muzikologiju, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto para el Fomento del Desarrollo y la Formación, Valladolid, Španija: projektno sodelovanje.
- Institutul de Etnografie si Folclor „Constantin Brailoiu”, Academia Română, Bukarešta, Romunija: raziskovalno sodelovanje.
- International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA), London, Združeno kraljestvo: strokovno sodelovanje.
- International Council for Traditional Music (ICTM), Dunaj, Avstrija: strokovno sodelovanje.

- Kommission für Volksdichtung (KfV), Aberdeen, Škotska, Združeno kraljestvo: strokovno sodelovanje.
- Lenti Város Önkormányzata, Lenti, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Latvijas universitāte, Rīga, Latvija: raziskovalno sodelovanje.
- Lunds Universitet, Lund, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- Magyar Tudományos Akadémia, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Meertens Instituut, KNAW, Amsterdam, Nizozemska: raziskovalno sodelovanje.
- Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Muzikološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum, Cleveland, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Trondheim, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Österreichisches Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Philosophisch-historische Fakultät, Bern, Švica: raziskovalno in projektno sodelovanje.
- Phonogrammarchiv, Ethnologisches Museum, Staatliche Museen zu Berlin, Berlin, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Phonogrammarchiv, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Proportional Message, Lizbona, Portugalska: projektno sodelovanje.
- Reykjavík Ensemble, Reykjavík, Islandija: projektno sodelovanje.
- Ritsumaiken University, Kjoto, Japonska: raziskovalno in pedagoško sodelovanje.
- Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Sociétés International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), Amsterdam, Nizozemska: strokovno sodelovanje.
- University of Edinburgh, Edinburgh, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- University of Glasgow, Glasgow, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Zenetudományi Intézet, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Tudományos Akadémia, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno in projektno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Jasmina Talam, Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 10.–18. 7.: bilateralno sodelovanje.
- Dr. Placida Staro, Centro di Ricerca e Documentazione della Cultura Montanara, Monghidoro, Italija, 16.–20. 12.: strokovno sodelovanje.
- Dr. Kendra Stepputat, Institut für Ethnomusikologie, Kunstuniversität Graz, Gradec, Avstrija, 17.–19. 12.: strokovno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Anja Cizel

- *Osvežimo znanje kinetografije*. Predavanje v dveh delih na seminarju *Tri, štiri, zdaj, akcija – cikel spletnih predavanj* Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, spletni dogodek, 25. 2. in 4. 3., https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_3-4-zdaj_21.htm.
- *Plesna kultura v obdobju ljubljanskega kongresa 1821*. Predavanje na seminarju *Folklorna pomlad* Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, spletni dogodek, 25. 3., https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_pomlad_21.htm.
- *Od terena do odra – priprava koreografije in glasbene priredbe za vodje otroških folklornih skupin 1 in 2*. Predavanje v dveh delih na *Otroškem folklornem taboru* Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Radenci, 17. in 18. 9.

Marjetka Golež Kaučič

- *The human and non-human in emotional encounter: folk, literary and personal stories about animals and their narrator* (Človek in žival v čustvenih odnosih: ljudske, literarne in osebne zgodbe o živalih in njihovih pripovedovalcih). Referat in vodenje panela na *18th Congress of the International Society for Folk Narrative Research: Encountering emotions in folk narrative and folklife*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 6. 9., http://www.isfnr.org/isfnrcongress/wp-content/uploads/2021/09/18th-ISFNR_programme_book-of-abstracts_0209.pdf.
- *Večvrstni svet v poeziji Alenke Jovanovski in Vesne Liponik*. Referat na simpoziju *Obdobja: Slovenska poezija*, Ljubljana, spletni dogodek, 19. 11., https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/11/Program_Obdobja_40_splet.pdf.
- *Misliti folkloro: folkloristične, etnološke in računske perspektive in pristopi k narečju*. Referat na *2. slovenski folkloristični konferenci: Aktualne raziskave v slovenski folkloristiki*, Ljubljana, spletni dogodek, 3. 12., https://etnologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Folkloristica_konferenca_program_povzetki.pdf.

Marija Klobčar

- *Singing an fairs: broadsides in Slovenian lands*. Referat na mednarodnem simpoziju *Places, spaces and the printing press: imprinting regional identities*, Ljubljana, spletni dogodek, 24. 3., <https://www.nuk.uni-lj.si/kraji-prostori>.
- *Anton Žakelj in njegovi koncepti zapisovanja in objavljanja folklornih pesmi*. Predavanje na simpoziju *Anton Žakelj - Rodoljub Ledinski (1816–1868) in njegov čas: ob 205-letnici njegovega rojstva*, Ljubljana, 14. 10.
- *Najstarejša pesemska pričevanja in vloga slovenskega jezika*. Predavanje na simpoziju *Obdobja: Slovenska poezija*, Ljubljana, spletni dogodek, 17. 11., https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/11/Program_Obdobja_40_splet.pdf.

Mojca Kovačič

- *Urban religious soundscapes and identity politics: the case of Ljubljana*. Referat na mednarodni večdisciplinarni znanstveni konferenci *Music - religion - spirituality*, Ljubljana, spletni dogodek, 27. 8., <https://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/symposium-music-religion-spirituality-2021.pdf>.
- *Stage performative emotions*. Referat na *18th Congress of the International Society for Folk Narrative Research: Encountering emotions in folk narrative and folklife*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 8. 9., http://www.isfnr.org/isfnrcongress/wp-content/uploads/2021/09/18th-ISFNR_programme_book-of-abstracts_0209.pdf.
- *Bell ringing in Slovenia: identity, religious and heritage perspectives*. Referat na *Symposium zur Volksmusikforschung in den Alpen „Glocken im Alpenraum - zwischen Signal und Klangkunst“*, Innsbruck, Avstrija, 29. 10.

Drago Kunej

- *Traditional Slovenian music and the media: contribution to polka music in America*. Referat na *3rd Symposium of the ICTM Study Group on Music and Dance of the Slavic World*, Poznanj, Poljska, spletni dogodek, 23. 10., <http://www.ictmusic.org/group/ictm-study-group-music-and-dance-slavic-world/post/programme-3rd-symposium-ictm-study-group>.
- *The importance of contexts in archiving sound recordings*. Referat na *23rd Symposium of the Study Group on Historical Sources*, Almaty, Kazahstan, spletni dogodek, 6. 11., [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2Fwww.conservatoire.edu.kz%2Fen%2Fscience%2Fconference%2F23rd-symposium-of-the-study-group-on-historical-sources-kurmangazy-kazakh-national-conservatory-alma%2FProgram_STG-HistoricalSources-Almaty_2020.pdf&clen=700023&chunk=true](http://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2Fwww.conservatoire.edu.kz%2Fen%2Fscience%2Fconference%2F23rd-symposium-of-the-study-group-on-historical-sources-kurmangazy-kazakh-national-conservatory-alma%2FProgram_STG-HistoricalSources-Almaty_2020.pdf&clen=700023&chunk=true).
- *Panpipes in Slovenian traditional music*. Vabljen predavanje na Univerzi v Sarajevu. Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 16. 11.

Rebeka Kunej

- *Plesno izročilo otrok*. Predavanje na seminarju *Folklorna pomlad* Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, spletni dogodek, 15. 4., https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_pomlad_21.htm.
- *Dance Transmissions Across the Ocean*. Referat na *31st Symposium of the ICTM Study Group on Ethnochoreology*. Klaipeda, Litva, dogodek v živo in na spletu, 18. 7., <http://ictmusic.org/group/ictm-study-group-ethnochoreology/post/2021-symposium-klaipeda-31st>.
- *Od predvojnih folklornih festivalov do povojnih folklornih skupin*. Referat na *2. slovenski folkloristični konferenci: Aktualne raziskave v slovenski folkloristiki*, Ljubljana, spletni dogodek, 3. 12., https://etnologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Folkloristicna_konferenca_program_povzetki.pdf.

Anja Moric

- *Slovenski Nemci – identiteta in dediščina (nekdanjih?) sosedov*. Vabljen predavanje na Inštitutu za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 26. 2.
- *»Pustite nam biti večjezični«: razmislek o izseljenskih in zamejskih identitetah*. Referat na mednarodnem večdisciplinarnem posvetu *Slovenski v zamejstvu – refleksija ob tridesetletnici samostojne Slovenije*, Pavlova hiša, Laafeld/Potrna, Avstrija, 9. 10.
- Govornica na okrogli mizi Inštituta za narodnostna vprašanja in Zveze kulturnih društev nemško govoreče narodne skupnosti v Sloveniji z naslovom *Nemško govoreča etnična skupina prebivalcev v Republiki Sloveniji*, Ljubljana, 8. 12.

Marjeta Pisk

- *Cross-border landscape as heritage: insights from Slovenia - walk, parks and UNESCO*. Referat na mednarodni konferenci *Heritage geographies: politics, uses and governance of the past* (soavtorica Š. Ledinek Lozej), Lecce, Italija, spletni dogodek, 27. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies>.
- *Language hybridity in Slovenian folk songs*. Referat na 15. kongresu SIEF *Breaking the rules?: Power, participation, and transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 23. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/>.
- *Janez Dolenc in Viktor Steska o Antonu Žaklju - Rodoljubu Ledinskem*. Referat na simpoziju *Anton Žakelj - Rodoljub Ledinski (1816–1868) in njegov čas: ob 205-letnici njegovega rojstva*, Ljubljana, 14. 10.

Urša Šivic

- *Petje na tretko*. Predavanje na seminarju *Folklorna zima* Javnega sklada za kulturno dejavnost, spletni dogodek, 21. 1., https://www.jskd.si/folklorna-dejavnost/izobrazevanje/seminarji/sezona_20_21/predavanja_zima_21.htm.
- *Music of Ethnic Minority Communities and Individuals Element of Intertwining or Differentiation*. Referat na znanstvenem simpoziju *ICTM Study Group for Music and Dance in South East Europe*, Trabzon, Turčija, spletni dogodek, 25. 4., <http://ictmusic.org/sites/default/files/7th%20Symposium%20Report%202021.pdf>.
- *France Marolt and the Canonization of Slovenian Traditional Music in the New Social Conditions after World War I and II*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Heroes, Canons, Cults: Critical Inquiries*, Reichenau, Avstrija, dogodek v živo in na spletu, 13. 8., <https://www.mdw.ac.at/magazin/index.php/2021/11/26/heroes-canons-cults-critical-inquiries/?lang=en>.

Teja Turk

- *The influence of mass media on the construction of traditional music in the 20th century*. Referat na znanstvenem simpoziju *ICTM Study Group for Music and Dance in South East Europe*, Trabzon, Turčija, spletni dogodek, 24. 4., <http://ictmusic.org/sites/default/files/7th%20Symposium%20Report%202021.pdf>.
- *Trenutne etnomuzikološke raziskave na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU*. Referat na 2. slovenski folkloristični konferenci: *Aktualne raziskave v slovenski folkloristiki*, spletni dogodek, 3. 12., https://etnologija.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Folkloristica_konferenca_program_povzetki.pdf (soavtorici M. Kovačič in U. Šivic).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA**Anja Cizel**

- Hudební a taneční fakulta Akademie múzických umění (HAMU) in Etnologický ústav Akademie věd České republiky, Praga, Češka, 1.–9. 12.: študijski obisk.

Drago Kunej

- Univerzitet u Sarajevu, Muzička akademija, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 11.–17. 11.: raziskovalno delo.

Rebeka Kunej

- Univerzitet u Sarajevu, Muzička akademija, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 11.–17. 11.: raziskovalno delo.

Marjeta Pisk

- Raziskovalni pohod / Hodinar v Trstu, Italija, 4. 6.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.
- Raziskovalni pohod / Hodinar po Goričkem in Porabju, Madžarska, 8.–10. 11.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Gregor Strle

- Univerza v Lundu, Oddelek za filozofijo in kognitivno znanost, Lund, Švedska, 1. 1.–31. 12.: raziskovalno sodelovanje.

PEDAGOŠKO DELO**Marjetka Golež Kaučič**

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki; Ekokultura*: živali in narava v folklori, literaturi in kulturi. Predavanja, konzultacije in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija *Primerjalni študij idej in kultur*, modul *Slovenske študije – Tradicija in sodobnost*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marija Klobčar

- *Geneza slovenske folkloristične teorije*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovensko ustno slovstvo*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Mojca Kovačič

- *Uvod v glasbeno folkloristiko*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

Drago Kunej

- *Glasbena akustika*. Predavanja na 1. stopnji študija na Akademiji za glasbo in Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v glasbeno folkloristiko*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Ljudska instrumentalna glasba in ples*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz slovenske ljudske glasbene dediščine*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

Rebeka Kunej

- *Uvod v glasbeno folkloristiko*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Ljudska instrumentalna glasba in ples*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina*, program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.
- *Doktorski seminar 1: Izbrana poglavja iz etnokoreologije*. Predavanja, konzultacije in seminarsko delo v okviru interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Humanistika in družboslovje* Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Anja Moric

- *Regionalne raziskave in razvoj*. Vaje za 2. in 3. letnik 1. stopnje študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič

- Tadej Kralj, doktorska disertacija, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana (zagovor 29. 11.).

Mojca Kovačič

- Teja Turk, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani .

Drago Kunej

- Teja Turk, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Rebeka Kunej

- Anja Cizel, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Urša Šivic

- Sašo Oberski, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Anja Cizel

- Dekanjina nagrada za magistrsko nalogo *Tango – uspeh in pohujšanje sezone: diskurz o tangu v slovenskem časopisju med letoma 1911 in 1940*; nagrado podeljuje Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<https://gni.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Institute of Ethnomusicology systematically and methodically explores the widest range of folk intangible culture as well as contemporary music and dance processes and phenomena. Their research is grounded in qualitative research methods, with the emphasis on ethnographic methods of field recording, observation and interviews, as well as on critical processing of resources and materials, systematization, cataloguing and digitization of fieldwork and archival materials. The institute has four organizational units: Department of Textology, Department of Ethnomusicology, Department of Ethnochoreology and the Sound archive and Studio, so the work is divided into four research streams: textological research into folk song, ethnomusicological research of folk music and its contemporary transformations, the reflections of tradition in current dance events, restoration, digitization, interpretation and use of manuscripts and audio and visual materials for folklore and ethnomusicological research.

In 2021 research was carried out within the main research program *Folklore and Ethnological Research on Slovenian Folk Culture*, various national research projects (*Music and Ethnic Minorities: (Trans)cultural Dynamics in Slovenia After the Year 1991*; *Song Reflections on Intercultural Coexistence*; *Thinking Folklore: Approaching Dialect from Folkloristic, Ethnological, and Computational Perspectives*; *Thinking Animals: Transformative Aspects in Research of Animals in Folklore, Literature and Culture*; *Jeunesses Musicales Slovenia and Youth Music 1945–1991*; *Processing and Storage of Sound Material of the Slovenian Theatre Institute*; *Processing of Sound Material of the Notranjska Region*; *The Evening of Slovenian Traditional Music*) and international projects (*Supporting Community Development through Urban Arts Education, Challenges and perspectives of informatization, digitization and dissemination of archival collections of Slovenian and Bosnian-Herzegovinian researchers*; *Ethnic and transethnic aspects of the musical practices of Slovenian emigrants in the USA*; *Cultural Animal Studies: Interdisciplinary Perspectives and Traditional Practices*; *CTI: Create to Connect -> Create to Impact*; *Folk Music Heritage: Exploration, study and dissemination of common folk music heritage*; *Dance as an identity symbol*; *Ethno-identity Dance and Music by Slovenian and Other Immigrants in the US*; *Digitization of Magnetic Tapes; A reflection of (former) multiculturalism and coexistence in the folklore and heritage practices of Slovene and Gottscheer immigrant communities in the United States of America*). The Institute has a library, manuscript, photo and video archive, and a special sound archive with studio for preservation, digitization and documentation of sound material.

The Institute publishes two monograph series *Folkloristics* and *Folkloristic notebooks*, sound series *From the archive of the Institute of Ethnomusicology* and co-publish scientific journal *Traditiones* (edition of the thematic volume 50/2). Also *Smo slišali ptičice peti: zbirka pesmi iz Loške doline [We heard the birds sing: a song collection from the Loška Valley]* (editor U. Šivic) and *Baseline Survey on Multilingual and Transdisciplinary Urban Arts Education* (editors D. Ličen, M. Kovačič, M. Pisk, A. Tomazin) were published.

The Institute cooperates internationally with many scientific institutions in Europe and around the world (Austria, Hungary, Bosnia and Herzegovina, Kosovo, Croatia, Slovakia, Czech Republic, Poland, Scotland, the Netherlands, Romania, Sweden, Russia, USA). The researchers are active members of international ethnology, folklore, ethnomusicological and archive associations (e.g. International Council for Traditional Music, Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore, International Association of Sound and Audiovisual Archives, Kommission für Volksdichtung).

Researchers from the institute regularly cooperate with other institutions in Slovenia, such as cultural heritage and cultural politics institutions, various university departments, national commissions, schools, local associations and others. They take part in undergraduate and postgraduate teaching programmes at the University of Ljubljana, Postgraduate School ZRC SAZU, the University of Sarajevo and the Lund University.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Jože Pirjavec, izr. članica SAZU prof. ddr. Marija Stanonik, prof. dr. Aleksej Kalc, prof. dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Jernej Mlekuž (predsednik), dr. Martina Bofulin (podpredsednica), dr. Nataša Rogelja Caf.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Marina Lukšič Hacin.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Aleksej Kalc, prof. dr. Marina Lukšič Hacin, izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik.

Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Jure Gombač.

Znanstveni sodelavci: dr. Martina Bofulin, dr. Jernej Mlekuž, dr. Nataša Rogelja Caf, doc. dr. Kristina Toplak, doc. dr. Mojca Vah Jevšnik, pridr. prof. dr. Marijanca Ajša Vižintin, dr. Klara Kožar Rosulnik.

Asistenta z doktoratom: dr. Barbara Bezec, dr. Miha Zobec.

Asistentki: Špela Kastelic, Asja Pehar Senekovič.

Mlade raziskovalke: Maja Gostič, Lucija Klun, Ana Reberc.

Strokovni sodelavki: Deja Gliha, Mateja Gliha.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij

Oznaka: P5-0070.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Aleksej Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, J. Gombač, A. Kalc, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

Izvedena je bila vrsta raziskav o zgodovini migracij na Slovenskem in odnosih med matično državo in diasporo med svetovnimi vojnami in po drugi svetovni vojni, o sodobnih delovnih migracijah in z njimi povezanih družbenih, političnih, ekonomskih in kulturnih vprašanjih, o problematiki begunstva in pravnega položaja migrantov, o migracijskih politikah, izobraževanju, integraciji in konfliktih, povezanih z migracijami, in o metodoloških vprašanjih preučevanja migracij v sodobni in zgodovinski perspektivi. Izvedena je bila raziskava o implikacijah in posledicah pandemije covid-19 za čezmejne delovne migracije na Slovenskem ter o intervencijah slovenske države in raznih institucionalnih akterjev za repatriacijo slovenskih državljanov, ki jih je pandemija presenetila po svetu. Rezultati raziskav so bili predstavljeni v obliki znanstvenih in strokovnih prispevkov, javnih prireditev, izobraževalnih delavnic in debatnih srečanj.

Nadzor nad migracijami na Slovenskem od Avstro-Ogrske do samostojne Slovenije

Oznaka: J6-8250.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Aleksej Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, J. Gombač, A. Kalc, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Projekt se je zaključil z objavo zbornika z naslovom *Nadzor migracij na Slovenskem od liberalizma do socializma*, ki je izšel v zbirki *Migracije pri Založbi ZRC, ZRC SAZU*. Zbornik prinaša deset prispevkov enajstih slovenskih in tujih avtorjev v treh zgodovinskih obdobjih (do prve svetovne vojne, med vojnami in po drugi svetovni vojni) v luči različnih odnosov držav in družbe do migracij in migrantov.

Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi: primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni

Oznaka: J5-2571.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Aleksej Kalc.

Sodelavci: M. Gliha, A. Kalc, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Izpeljana je bila mednarodna konferenca z naslovom *»Old« vs. »New« Towns*, na kateri so člani raziskovalne ekipe predstavili izsledke raziskav o demografskih in družbenih spremembah v Novi Gorici, Kopru, Izoli in Piranu v luči migracijskih gibanj in prerazporejanj prebivalstva v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni. Objavljeni so bili znanstveni prispevki z obravnavo posameznih vidikov problematike.

Slovenska zgodovina v malem: kontinuitete in spremembe v vaški skupnosti v dolgoročni perspektivi

Oznaka: J6-3143.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Aleksander Panjek (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper).

Vodja na ZRC SAZU: Marina Lukšič Hacin.

Sodelavci: A. Kalc, M. Lukšič Hacin, M. Zobec.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Raziskovalna ekipa je opravila prvo fazo evidentiranja arhivskih fondov ter začela z urejanjem virov in vzpostavljanjem podatkovnih zbirk, na katerih bo temeljila raziskava. Osredotočila se je na vprašanje demografskega razvoja, družbenih struktur in družine ter selitvenih gibanj.

Prenos znanja v kontekstu migracij

Oznaka: Z5-1877.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Klara Kožar Rosulnik.

Sodelavka: K. Kožar Rosulnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–28. 2. 2022.

Podoktorski projekt se posveča proučevanju prenosa znanja z izseljencev in priseljencev kot potenciala za razvoj države. Cilj projekta je ugotoviti, katere strategije učenja migranti uporabijo pri vključevanju v novo okolje, katere vrste znanja se ob tem formirajo, kakšne so možnosti in ovire pri prenosu znanja z izseljencev in priseljencev, kakšna je motiviranost priseljencev in izseljencev za sodelovanje z matično državo oz. državo priselitve. Identificirali bomo tudi najuspešnejše strategije, s katerimi države v mednarodnem kontekstu spodbujajo prenos znanja s priseljencev in diaspor.

Manjšine, diaspore in subverzivneži: izventeritorialni nadzor nad slovenskimi izseljenci med svetovnimi vojnami

Oznaka: Z5-1880.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Miha Zobec.

Sodelavec: M. Zobec.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2019–31. 3. 2022.

V preteklem letu je raziskovalec analiziral odnos oblasti Kraljevine SHS/Jugoslavije do izseljencev iz Julijske krajine in njihovih skupnosti v Argentini in Jugoslaviji. Najpomembnejši rezultat je članek *Creating the unbound Yugoslav nation: the Kingdom of Yugoslavia and emigrants from the »unredeemed« Julian March* v reviji *Nationalities papers: the journal of nationalism and ethnicity*.

Dr. Branislava Sušnik in sodobniki – ambasadorji slovenske znanosti v Južni Ameriki 2019–2020

Oznaka: V6-1925.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: Aleksander Panjek (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper).

Vodja na ZRC SAZU: Jernej Mlekuž.

Sodelavec: J. Mlekuž.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 4. 2021.

Ciljni raziskovalni program je potekal v času mednarodnega obeleževanja stote obletnice rojstva dr. Branislave Sušnik. Njegov cilj je bil ovrednotiti znanstveni prispevek slovenske raziskovalke k antropologiji in etnolingvistiki Južne Amerike in ga predstaviti slovenski strokovni in širši javnosti. Rezultati projekta: sklop znanstvenih člankov o dr. Branislavi Sušnik, objavljenih v reviji *Dve domovini* (2021, št. 53), mednarodna znanstvena konferenca o delu in življenju dr. Branislave Sušnik v Cankarjevem domu 27. maja in razstava *La Doctora, slovenska raziskovalka v Paragvaju* v Slovenskem etnografskem muzeju.

Omilitev posledic bega možganov in krepitev mehanizma kroženja možganov

Oznaka: V5-1928.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Dejan Valentinčič (Inštitut Asef za izobraževanje in raziskovanje).

Vodja na ZRC SAZU: Marina Lukšič Hacin.

Sodelavke: M. Gostič, M. Lukšič Hacin, A. Pehar Senekovič, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Projekt celovito analizira migracijske tokove v Republiki Sloveniji v zadnjem desetletju in pol, tj. od vstopa Slovenije v EU do danes. Poleg tega so se ugotavljali razlogi in motivacije mladih izobražencev za izseljevanje, analizirale so se politike držav, po katerih bi se Slovenija lahko zgledovala pri zmanjševanju izseljevanja, in se pripravili predlogi ukrepov za zmanjševanje izseljevanja. Rezultati raziskave projekta so objavljeni v zaključnem poročilu.

Migration and development in the mountain borderlands of Switzerland and Slovenia: a comparative perspective (18th–20th c.)

Oznaka: N6-0151.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Žarko Lazarevič (Inštitut za novejšo zgodovino).

Vodja na ZRC SAZU: Aleksej Kalc.

Sodelavca: A. Kalc, M. Zobec.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2020–31. 5. 2023.

Zaradi pandemije covida-19 ni bilo aktivnosti.

Made in YU: kako so neljudje gor spravili Jugoslavijo

Oznaka: N5-0134.

Vrsta projekta: projekt komplementarne sheme ARRS.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jernej Mlekuž.

Sodelavci: M. Gliha, M. Lukšič Hacin, J. Mlekuž, N. Rogelja Caf, K. Toplak, M. A. Vižintin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); T. Petrović (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

V drugem letu projekta se je intenzivno izvajala raziskava o slivovki. Zbranega je bilo več različnega, predvsem besedilnega gradiva in začelo se je zbiranje spominov o tej »jugoslovanski nacionalni pijači«. Dosedanji izsledki raziskave o slivovki so bili predstavljeni na treh znanstvenih konferencah in treh vabljenih predavanjih.

Dve domovini in kulturi slovenskih priseljencev v ZDA

Oznaka: BI-US/19-21-047.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mirjam Milharčič Hladnik.

Sodelavca: A. Kalc, M. Milharčič Hladnik, M. Zobec.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Zaradi pandemije covida-19 ni bilo aktivnosti.

Potomci slovenskih izseljencev ter ohranjanje slovenskega jezika v Bosni in Hercegovini: SloBih-ohrana

Oznaka: BI-BA/21-23-018.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marijanca Ajša Vižintin.

Sodelavci: M. Lukšič Hacin, J. Mlekuž, K. Kožar, M. A. Vižintin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); B. Kern (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2021–30. 6. 2023.

Na območju Bosne in Hercegovine deluje 10 slovenskih društev. Potomce slovenskih izseljencev poučujejo v okviru dopolnilnega pouka slovenščine tri učiteljice, financirane iz Slovenije, tam delujejo trije lektorati. Predmet raziskovanja je delovanje društev, učiteljic dopolnilnega pouka slovenščine in lektorjev ter njihovo skupno sodelovanje. Decembra 2021 je bila na Univerzi v Banjaluki organizirana znanstvena konferenca.

Coastal transformations and fisher wellbeing – synthesized perspectives from India and Europe

Oznaka: FisherCoast.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Nataša Rogelja Caf.

Sodelavci: M. Bofulin, A. Kalc, Š. Kastelic, N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); U. Kanjir (Inštitut za antropološke in prostorske študije); T. Pavčič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2022.

V okviru projekta *FisherCoast* so sodelavci ZRC SAZU v letu 2021 realizirali virtualno razstavo *Coastal Transformations* (<https://fishercoast.si/>). Tako projekt kot tudi razstava obravnavata obalne spremembe in njihov vpliv na prebivalce obalnih območij, predvsem ribiče, in sicer skozi sintezo perspektiv iz Indije in Evrope. V projekt je vključenih pet držav (Norveška, Anglija, Slovenija in indijski državi Tamil Nadu in Maharashtra) in šest raziskovalnih inštitucij. Poleg razstave so v 2021 izsledke projekta predstavili v znanstvenem članku, ki je izšel v reviji *Traditiones*, v poglavju monografije *Slovenska Istra II* ter na dveh konferencah (MARE 2021 konferenca v Amsterdamu in SIEF 2021).

Le z drugimi smo

Oznaka: LZDS.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESS.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Marina Lukšič Hacin.

Sodelavci: B. Beznec, M. Bofulin, D. Gliha, M. Gliha, J. Gombač, A. Kalc, Š. Kastelic, K. Kožar Rosulnik, M. Lukšič Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, A. Pehar Senekovič, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, M. A. Vižintin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); J. Mihajlovič Trbovc, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); A. Moric (Glasbenonarodopisni inštitut); P. Testen Koren, N. Zajc (Inštitut za kulturno zgodovino); B. Kern (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 12. 5. 2016–30. 9. 2021.

V petem letu projekta je bilo izvedenih 35 usposabljanj za pedagoške kolektive, na katerih je sodelovalo 1608 pedagoških delavcev. Na zaključni konferenci projekta so skupaj s partnersko organizacijo Pedagoški inštitut predstavili rezultate 5-letnega nacionalnega projekta: skupaj je bilo realiziranih 326 izvedb petih 16-urnih seminarjev na več kot 100 lokacijah po Sloveniji in v Italiji, usposobljenih je bilo 10.208 pedagoških delavcev.

Boosting Entrepreneurial Skills as Tool of integration of migrants to labour market

Oznaka: BEST.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – AMIF.

Sofinancerji: European Union, European commission, Directorate-General for Migration and Home Affairs, Migration and Security Funds, Union actions, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Jure Gombač.

Sodelavci: B. Beznec, D. Gliha, J. Gombač, A. Pehar Senekovič (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2019–31. 8. 2021.

V okviru projekta so v letu 2021 sodelavci izpeljali serijo okroglih miz na temo socialnega podjetništva migrantov, prekarcev in umetnikov, posneli film na Trubarjevi ulici o migrantskem socialnem podjetništvu, s prispevki sodelovali pri zaključni konferenci projekta v Gradcu ter pripravili končno poročilo za financerje. Projekt se je v mesecu avgustu 2021 zaključil.

CA18215 – China In Europe Research Network

Oznaka: CHERN.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja: Martina Bofulin.

Sodelavka: M. Bofulin.

Obdobje trajanja: 8. 11. 2019–7. 11. 2023.

Cilj raziskovalne mreže *China in Europe* je zbrati obstoječe raziskave o sodobnih povezavah med Evropo in Kitajsko na gospodarskem, znanstvenem in političnem področju in oblikovati celovitejše razumevanje sodelovanja in tekmovanja med kitajskimi in evropskimi akterji. V letu 2021 je mreža kljub pandemičnim okoliščinam izvedla več kot 50 hibridnih znanstvenih sestankov, predavanj ali konferenc, ki jih je obiskalo 600 poslušalcev. Zaradi izjemno dinamičnega programa se je mreža v zadnjem letu razširila na 250 članov iz 40 držav. V programu znanstvene izmenjave med vključenimi institucijami, ki ga vodi Martina Bofulin, je kratke raziskovalne misije opravilo 11 raziskovalcev, večinoma na začetku raziskovalne kariere.

UnionMigrantNet and Cities Together for Integration

Oznaka: UMN.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – AMIF.

Sofinancerji: European Union, European commission, Directorate-General for Migration and Home Affairs, Migration and Security Funds, Union actions, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Jure Gombač.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič Hacin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 12. 2019–30. 6. 2022.

V okviru projekta so v letu 2021 sodelavci promovirali ZRC-jevo projektno publikacijo o zaščiti pravic delavcev migrantov, dopolnjevali projektne socialne medije, organizirali lokalno srečanje strokovnjakov s področja migracij ter v Liegeu predstavili delo ZRC SAZU ostalim partnerjem projekta.

Secure Mobility: Uncovering Gaps in the Social Protection of Posted Workers

Oznaka: SMUG.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – EaSI.

Sofinancerji: European Union DG Employment, Social Affairs and Inclusion, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mojca Vah Jevšnik.

Sodelavke: M. Gliha, K. Toplak, M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); S. Cukut Krilić (Družbenomedicinski inštitut); S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–30. 6. 2022.

V sklopu projekta sodelavci prepoznajajo in proučujejo vrzeli v socialni zaščiti napotenih delavcev, ki se pojavljajo zaradi neskladnosti med nacionalnimi sistemi socialnih zavarovanj in zaščite delavcev. Vidike prekarnosti in strategije spoprijemanja z ekonomskimi in socialnimi tveganji mapirajo z metodo biografskih intervjujev, ki jih izvajajo z napotnimi delavci. Na podlagi izsledkov bodo razvili priporočila za boljše zaščito in zmanjšanje socialnih tveganj napotenih delavcev. Rezultati bodo diseminirani v sodelovanju s socialnimi partnerji na transnacionalnih dogodkih in v obliki znanstvenih člankov.

Enhancing the collection and analysis of national data on intra-EU posting

Oznaka: Posting.Stat.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – EaSI.

Sofinancerji: European Union DG Employment, Social Affairs and Inclusion, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mojca Vah Jevšnik.

Sodelavci: M. Gliha, K. Toplak, M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); S. Cukut Krilić (Družbenomedicinski inštitut); S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2021–31. 7. 2022.

Osnovni namen projekta je identificirati in analizirati nove (administrativne) vire podatkov o napotovanju delavcev v države Evropske unije, ki bodo omogočili bolj poglobljen vpogled v dinamiko napotovanja. Letos so se sodelujoče države – poleg analize statističnih podatkov – osredinile tudi na proučevanje zanje najbolj perečih tem. V Sloveniji smo podrobneje proučili napotovanje državljanov tretjih držav, učinke Zakona o čezmejnem opravljanju storitev (ZČmIS), obračunsko metodo za določitev prispevkov za socialno varnost po 12. členu in po 13. členu Uredbe (ES) 883/04 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in napotovanje delavcev iz Slovenije v času pandemije covid-19.

Development of inclusivE iNteGration pAths 4 miGrant womEn/ ENGAGE

Oznaka: ENGAGE.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – AMIF.

Sofinancerji: European Union, European commission, Directorate-General for Migration and Home Affairs, Migration and Security Funds, Union actions, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Jure Gombač.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič Hacin, A. Pehar Senekovič.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2021–31. 3. 2023.

V okviru projekta *Engage*, ki se ukvarja z vključevanjem prosilk za azil in begunk na slovenski trg dela, so sodelavci v letu 2021 začeli s samim projektom, opravili raziskave o zaposlovanju begunk v Sloveniji, pripravili gradiva za izobraževanja ter sestavili navodila za izvedbo t. i. *ženskih krogov* oz. četrtega delovnega paketa, ki ga vodijo. Udeležili so se tudi partnerskega sestanka v Amsterdamu.

Shadow Game - creating involvement among EU citizens to improve the situation for unaccompanied minor refugees in Europe [Igra senc – spodbujanje vključevanja državljanov EU za izboljšanje situacije mladoletnih beguncev brez spremstva v Evropi]

Oznaka: SG-inv.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Evropa za državljane.

Sofinancerji: European Union, European commission, Education Audiovisual and Culture Executive Agency.

Vodja: Jure Gombač.

Sodelavec: J. Gombač.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2021–31. 8. 2022.

V letu 2021 je bilo izvedenih šest projekcij: dve v Ljubljani (29. 9. v Kinoteki in 8. 11. na PeF UL), dve v Mariboru (4. 11. in 16. 11. v GT 22), ena v Ilirski Bistrici (28. 12., Mladinski klub Nade Žagar) in ena v vzgojno-izobraževalnem zavodu Višnja Gora (12. 10.). Ob vseh projekcijah je potekala diskusija z gosti, med drugim z režiserko Eefje Blankevoort, raziskovalko in terensko delavko Zuhoor Alqaisi ter s člani skupine Infokolpa.

Integrating Refugees in Society and the Labour Market Through Social Innovation / Vključevanje beguncev v družbo in trg dela s pomočjo družbenih inovacij

Oznaka: SforREF.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Srednja Evropa.

Sofinancerji: City of Vienna, Municipal Department 27 European affairs, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Jure Gombač.

Sodelavci: B. Beznec, J. Gombač, M. A. Vižintin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2019–15. 4. 2022.

V okviru projekta *SforREF* je bilo v letu 2021 zaključeno transnacionalno poročilo o študijskih obiskih v petih evropskih mestih, sodelavci pa so se lotili *Vodnika za lokalne politike na področju migracij*. Organiziranih je bilo več okroglih miz o inovativnih praksah pri vključevanju prosilcev za azil in beguncev skupaj s projektnim partnerjem KD Gmajna.

MSCA Fostering balanced mobility flows in Europe

Oznaka: MSCA.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Marina Lukšič Hacin.

Sodelavki: M. Lukšič Hacin, A. Pehar Senekovič.

Obdobje trajanja: 1. 10.–31. 12. 2021.

Osrednji del projekta predstavlja raziskava trenutnih MSCA tokov mobilnosti v t. i. widening državah – med njih spada tudi Slovenija – ki je bila izvedena v oktobru in novembru 2021. Intervjuvanci so predstavili svoje izkušnje, probleme in rešitve za uravnoteženje mobilnostnih tokov. Glavni cilji naročniškega projekta tako zajemajo preučitev zgodovine o MSCA programih, hkrati pa tudi socioekonomske značilnosti t. i. widening držav. Delni rezultati so bili predstavljeni na dvodnevni konferenci 15. in 16. 11., zaključno poročilo je v pripravi.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Oznaka: P5-0408.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Oznaka: J6-8258.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za antropološke in prostorske študije.

Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji

Oznaka: J6-1803.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za antropološke in prostorske študije.

Težave v duševnem zdravju migrantk_ov: izkušnje prepoznavne in obravnave

Oznaka: L5-3183.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Družbenomedicinski inštitut.

Trans-making – Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses

Oznaka: Trans-making.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturne in spominske študije.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Maja Gostič

Oznaka: MR-50581.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Jernej Mlekuž.

Drugi mentor: Gregor Žvelc (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Maja Gostič je v zadnjem letu končala analizo rezultatov in pisala doktorsko disertacijo.

Lucija Klun

Oznaka: MR-53498.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Jure Gombač.

Druga mentorica: Špela Razpotnik (Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Mlada raziskovalka je s terenskim delom pridobivala podatke za doktorsko nalogo. Med januarjem in marcem je opravila terensko raziskavo z družinami v azilnem domu na Viču in integracijski hiši v Mostah. Med majem in avgustom je opravila terensko raziskavo z družinami v Bosni in Hercegovini: v mestih Bihać in Velika Kladuša ter v obmejnih območjih v Unsko-sanskem kantonu.

Ana Reberc

Oznaka: MR- 55880.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Nataša Rogelja Caf.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mlada raziskovalka se je zaposlila oktobra 2021 in se od takrat ukvarja s pregledom literature s področij migracijskih in dediščinskih študij.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **B. Beznec** je članica uredniškega odbora in recenzentka revije *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo*.
- **M. Bofulin** je urednica strokovnega glasila *Heriskop/Heriscope*, ki izhaja v angleškem in slovenskem jeziku ter prinaša aktualne prispevke s področja kritičnih dediščinskih študij. Bila je kustosinja mednarodne znanstvene spletne razstave *Coastal transformations (fishercoast.si)*, ki vključuje prispevke strokovnjakov iz Indije, Velike Britanije, Francije, Norveške in Nizozemske.
- **J. Gombač** je član uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands*.
- **M. Gostič** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska) in strokovne delovne skupine za begunce pod okriljem Slovenske krovne zveze za psihoterapijo.
- **A. Kalc** je član uredniškega odbora znanstvenih revij *Acta Histriae, Annales, Series historia et sociologia, Časopis za povijest zapadne Hrvatske* (Reka, Hrvaška), *Dve domovini / Two Homelands* in *Qualestoria* (Trst, Italija); je tudi član Znanstvenega sveta knjižne zbirke *Studi di storia* (Edizioni Università di Trieste) in Upravnega sveta Zgodovinskega društva za južno Primorsko.
- **Š. Kastelic** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska).
- **K. Kožar Rosulnik** je članica mednarodnega uredniškega odbora strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska) ter strokovne komisije XIX. nagradnega natečaja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za diplomatska, magistrska in doktorska dela na temo Slovencev v zamejstvu in po svetu.
- **M. Lukšič Hacin** je odgovorna urednica revije *Dve domovini / Two Homelands*, članica uredniškega odbora revije *Družboslovne razprave* in zbirke *Thought, society, culture* pri založbi Peter Lang, direktorica mednarodnega magistrskega programa *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici), članica mednarodnega konzorcija *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*, Oldenburg, Nemčija), senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Znanstvenega sveta *Humanistika III* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, Znanstvenoraziskovalnega sveta za družboslovne vede pri ARRS, Medresorske gospodarske komisije Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Posvetovalnega telesa za državljanske in socialne kompetence pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.
- **M. Milharčič Hladnik** je glavna urednica revije *Dve domovini / Two Homelands* in članica uredništva revije *Varstvoslovje* ter mednarodnega konzorcija *European Master in Migration and Intercultural Relations* (skupnega magistrskega študija *Migracije in medkulturni odnosi*, Oldenburg, Nemčija).
- **J. Mlekuž** je član uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands* in urednik knjižne zbirke *Migracije* pri Založbi ZRC.
- **N. Rogelja Caf** je članica mednarodnega svetovnega uredniškega odbora časopisa *Slovenika – časopis za kulturo, nauku i obrazovanje* (Beograd, Srbija) in urednica strokovnega glasila *Heriskop/Heriscope*, ki izhaja v angleškem in slovenskem jeziku ter prinaša aktualne prispevke s področja kritičnih dediščinskih študij. Bila je kustosinja mednarodne znanstvene spletne razstave *Coastal transformations (fishercoast.si)*, ki vključuje prispevke strokovnjakov iz Indije, Velike Britanije, Francije, Norveške in Nizozemske.
- **K. Toplak** je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands*, odgovorna urednica mednarodne strokovno-znanstvene revije *AEMI Journal* združenja Association of European Migration Institutions (Aalborg, Danska) in področna urednica pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **M. Vah Jevšnik** je zunanja sodelavka pri »ERC Starting Grant« projektu *MiTSopro – Migration and Transnational Social Protection in (post) crisis Europe* (Migracije in transnacionalna socialna zaščita v Evropi po krizi).
- **M. A. Vižintin** je predsednica komisije za podeljevanje nagrade Sončnica na rami za spodbujanje veselja do branja (Sodobnost International).
- **M. Zobec** je član posvetovalnega odbora knjižne zbirke *Migrations in History*, ki jo izdaja založba De Gruyter.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Boosting Entrepreneurial Skills as Tool of Integration of migrants to labour market*. Zaključna konferenca projekta *Best*. Dogodek v živo in na spletu, 14. 6.
- *Slovenke, Slovenci u Bosni i Hercegovini u 20. i 21. vijeku: jezička, kulturna i ekonomska pitanja te međusobno povezivanje = Slovenke, Slovenci v Bosni in Hercegovini v 20. in 21. stoletju: jezikovna, kulturna in ekonomska vprašanja ter medsebojno povezovanje*. Soorganizator Univerza v Banjaluki. Mednarodna znanstvena konferenca, Banjaluka, Bosna in Hercegovina, 10. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnični fond se je povečal za 47 monografij in 102 serijski publikaciji.

Nadaljevalo se je zbiranje dokumentacije in urejanje (arhiviranje) inštitutskega dokumentacijskega gradiva v prostorih Raziskovalne postaje Ig.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Dve domovini. Razprave o izseljenstvu / Two Homelands. Migration studies*, 53 in 54. Uredila Mirjam Milharčič Hladnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Nadzor migracij na Slovenskem od liberalizma do socializma*. Uredil Aleksej Kalc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Abteilung für Wirtschaftswissenschaften Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Ahfad University for Women, Omdurman, Sudan: raziskovalno sodelovanje.
- Association Génériques, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Association of European Migration Institutions (AEMI): raziskovalno in publicistično sodelovanje.
- Black & Ethnic Minorities Infrastructure, Edinburg, Škotska, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Oldenburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Centar za mirovne studije, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Centro Internazionale sul Plurilinguismo, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Comune di Bagnoli di Sopra, Bagnoli di Sopra, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Dipartimento di Scienze Umane, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Društva slovenskih izseljencev po različnih državah sveta: raziskovalno sodelovanje.
- Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- European Centre for Modern Languages (ECML), Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- European Centre for Social Welfare Policy and Research, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Folkuniversitetet Kristianstad, Kristianstad, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- French Institute of Pondicherry, Pondicherry, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Georg-August-Universität Göttingen, Göttingen, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Gottfried Wilhelm Leibniz Universität, Hannover, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Immigrant History Research Center Archives, University of Minnesota, Minneapolis, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Indian Institute of Technology Bombay, Bombay, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za informatiko in statistiko, Bratislava, Slovaška: raziskovalno sodelovanje.
- Inštitut za literarne študije, Filozofska fakulteta, Sombotel, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Irecoop Veneto, Padova, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- IRIS – International Institute of Stavanger, Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Jihočeská univerzita, Češke Budějovice, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Josai International University, Tokio, Japonska: raziskovalno sodelovanje.
- Katholieke Universiteit Leuven, Belgija: raziskovalno sodelovanje.
- Koordinacijski odbor slovenskih društev v južni Nemčiji, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- KSH Népeştudományi Kutatóintézet, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Lancaster University, Lancaster Environment Centre, Lancaster, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Madras Institute of Development Studies, Čenaj, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Makerere University Kampala, Kampala, Uganda: raziskovalno sodelovanje.
- Masarykova univerzita, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Mbarara University of Science & Technology, Mbarara, Uganda: raziskovalno sodelovanje.
- Mednarodno združenje Lean Sigma, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Norwegian Fisheries College, Arctic University of Norway, Tromsø, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Ohio State University, Center for Slavic and South European Studies, Columbus, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Osaka University, Osaka, Japonska: raziskovalno sodelovanje.
- Provincia di Parma, Parma, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Provincia di Ravenna, Ravenna, Italija: raziskovalno sodelovanje.

- Schloss St. Martin, St. Martin, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Scola Nationala de Studii Politice si Administrativi, Bukarešta, Romunija: raziskovalno sodelovanje.
- Sdružení občanů zabývajících se emigranty, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Senter for interkulturell kommunikasjon (SIK), Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- Shanghai Academy of Social Sciences, Šanghaj, Kitajska: raziskovalno sodelovanje.
- SLORI – Slovenski raziskovalni inštitut, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Slovenska kulturna akcija, Buenos Aires, Argentina: raziskovalno sodelovanje.
- Societât Filologjiche Furlane, Videm, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Society for Slovene Studies, Bowling Green, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Svensk migrationcenter Karlstad, Karlstad, Švedska: raziskovalno sodelovanje.
- Synthesis, Nikozija, Ciper: raziskovalno sodelovanje.
- Universidade de Lisboa, Lizbona, Portugalska: raziskovalno sodelovanje.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Benetke, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Trento, Trento, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Trieste, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Wien, Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Universitetet i Stavanger, Stavanger, Norveška: raziskovalno sodelovanje.
- University of East Anglia, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- University of Jyväskylä, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- University of Nikosija, Nikozija, Ciper: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Banjaluki, Banjaluka, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Uniwersytet Jagielloński, Krakov, Poljska: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Karmen Turčinov, Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška, 19.–23. 9.: raziskovalno delo.

PREDAVANJA IN REFERATI

B. Beznec

- Panelistka na *ESPON 2030 Programme: Konzultacijski proces o tematskem akcijskem načrtu (Governance of New Territories)*, spletni dogodek, 30. 11.
- Panelistka na podiplomskem seminarju o migracijah *Evropski mejni režim na periferiji Evrope*, Reka, Hrvaška, 16. 12.

M. Bofulin

- *Restaurants as meeting places: the inclusion of migrants through the lens of the micro-scale institution*. Predavanje na 15. kongresu SIEF z naslovom *Breaking the rules?: power, participation, and transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 21. 6., <https://nomadit.co.uk/conference/sief2021/p/9648> (soavtorica Simeng Wang).
- *People's Republic of China's diaspora policies: transformations at the beginning of the 21st century*. Vodenje panela prek platforme Google Meets na konferenci *Nihon kakyō kajin gakkai 2021 (The annual symposium of Japanese Society for the Study of Chinese Migrants)*, Osaka, Japonska, spletni dogodek, 30. 10.
- *Return migration, urban transformation and heritage-making in the qiaoxiang*. Predavanje na 4th CERPE Workshop: *Chinese Migrations in Europe: Between Continuity and Renewal*, Pariz, Francija, 18. 11.

M. Gostič

- *Skriti kulturni skript – študiji primera dela s prosilci za azil*. Izvedba delavnice na 18. študijskih dneh Slovenske krovne zveze za psihoterapijo z naslovom *Socialne dimenzije psihoterapije – vloga psihoterapevta_ke v družbenem dogajanju*, spletni dogodek, 5. 6.

K. Kožar Rosulnik

- *Challenges and opportunities for knowledge transfer from Slovene diaspora*. Predavanje na 31st AEMI Conference: *Relations between Diasporas and Their Home Countries: New Migrations, Return Movements and Historical Context*, Donostia-San Sebastián, Španija, 1. 10.

M. Lukšič Hacin

- *Ko tujina postane dom*. Vabljeni predavanje na lokalnem posvetu OŠ Trzin *Izbrali smo Slovenijo* v okviru projekta *Izzivi medkulturnega sobivanja*, Trzin, 25. 5.
- *Ali se soočamo s porastom nestrpnosti, nacionalizma in rasizma v družbi in kakšno vlogo imajo pri tem VIZ?* Vodenje in sodelovanje na okrogli mizi na zaključni konferenci projekta *Izzivi medkulturnega sobivanja* z naslovom *Za medkulturno sobivanje v vrtcih, šolah in lokalnih okoljih*, Portorož, 10. 6.
- *Fostering balanced mobility flows in Europe: reflection and conclusions*. Predavanje na mednarodni konferenci *MSCA Fostering Balanced Mobility Flows in Europe*, spletni dogodek, 16. 11.

J. Mlekuž

- *On the migrations of nonhumans*. Plenarno predavanje na konferenci *Migracije i identitet: kultura, ekonomija, država*, spletni dogodek, 19. 5., <http://migracije-konferencija2.com/wp-content/uploads/2021/03/Knjiga-sazetaka-MI2-konferencija.pdf>.
- *A spirit in the service of the nation: slivovitz and (banal) nationalism in socialist Yugoslavia*. Predavanje na *The 2nd Biennial Conference on Food & Communication: Discourses on the future of food*, spletni dogodek, 16. 9., <http://foodcommunication.net/program/>.
- *Dobrodošli v deželi slivovke: o vsakdanjem, kulinaricnem in turističnem nacionalizmu*. Predavanje na simpoziju *Zgodbe »z najlepše reke« ... in od drugod ... turizem-prostor-narava*, Portorož, 20. 10.

A. Pehar Senekovič

- *Enterpreneural skills as tool of integration of migrants to labour market*. Predavanje na mednarodnem seminarju v okviru projekta *MAX Maximising Migrants' Contribution to Society*, spletni dogodek, 17. 6., <https://maxamif.eu/wp-content/uploads/2020/07/sl-zses-ddf-slovenia-programme-17-06-2021.pdf>.
- *Analysis of MSCA mobility issues in the widening countries*. Predavanje na mednarodni konferenci *MSCA Fostering Balanced Mobility Flows in Europe*, spletni dogodek, 16. 11., <https://msca21.eu/>.

N. Rogelja Caf

- *»Golden coins, hard bread or wild times«: fishers' narratives on transgression and transformation of borders and boundaries in the Eastern Adriatic*. Predavanje na 15. kongresu SIEF z naslovom *Breaking the rules?: power, participation, and transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 24. 6. (soavtorica Alenka Janko Spreizer).
- *Migration and Slovene fishing: a complicated (hi)story*. Predavanje na *MARE People and the Sea Conference*, Amsterdam, Nizozemska, spletni dogodek, 30. 6. (soavtorica Alenka Janko Spreizer).
- *Hoja kot etnološka oziroma antropološka raziskovalna metod(ologija)*. Predavanje na simpoziju *Zgodbe »z najlepše reke« ... in od drugod ... turizem-prostor-narava*, Portorož, 20. 10. (soavtorica Š. Ledinek Lozej).

K. Toplak

- *»Is the border open today?«: re-bordering between Slovenia and Austria due to the COVID-19 pandemic and consequences of mobility restrictions for everyday life of commuters and posted workers*. Referat na 15. kongresu SIEF *Breaking the rules?: power, participation, and transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 21. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/theme> (soavtorica M. Vah Jevšnik).
- *Artists as labour migrants in the EU*. Referat na 2. konferenci *WORCK: Historicising the Concept of Europe in Global History*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 31. 8., https://www.worck.eu/wp-content/uploads/2021/05/WORCK-ELHN-Conference-2021_Programme.pdf.

M. Vah Jevšnik

- *»Is the border open today?«: re-bordering between Slovenia and Austria due to the COVID-19 pandemic and consequences of mobility restrictions for everyday life of commuters and posted workers*. Referat na 15. kongresu SIEF *Breaking the rules?: power, participation, and transgression*, Helsinki, Finska, spletni dogodek, 21. 6., <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/theme> (soavtorica K. Toplak).
- *The public healthcare system in intensive care: challenges posed by the migration of healthcare workers in Slovenia from a historical perspective*. Predavanje na mednarodni konferenci *WORCK: Historicising the Concept of Europe in Global History*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 1. 9., https://www.worck.eu/wp-content/uploads/2021/05/WORCK-ELHN-Conference-2021_Programme.pdf.

M. A. Vižintin

- *Zakaj in kako zagotoviti podporno mrežo medkulturnih mediatorjev?* Vodenje okrogle mize na posvetu *Vloga medkulturnih mediatorjev pri vključevanju otrok priseljencev in njihovih družin*, spletni dogodek, 18. 5., <http://www.medkulturnost.si/dogodek/posvet-vloga-medkulturnih-mediatorjev-pri-vkljucevanju-otrok-priseljencev-in-njihovih-druzin/>.
- *Kako univerze pripravljajo bodoče pedagoške delavke, delavce na delo v večjezičnih, večkulturnih in večverskih skupinah, razredih? Od načelne podpore do vsebin v učnih načrtih in učnih gradivih.* Vodenje okrogle mize v okviru zaključne konference *Le z drugimi smo (2016–2021)*, Ljubljana, 17. 9.
- *Selitve iz Slovenije v Bosno in Hercegovino ter društveno povezovanje.* Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci *Slovenke, Slovenci v Bosni in Hercegovini v 20. in 21. stoletju: jezikovna, kulturna in ekonomska vprašanja ter medsebojno povezovanje*, Banjaluka, Bosna in Hercegovina, 10. 12.

M. Zobec

- *Between the »unredeemed brothers« and the »Tenth Banovina«: the Julian March emigrants and nation-building in the interwar Yugoslavia.* Gostujoče spletno predavanje na Graduate School for East and Southeast European Studies, Regensburg, Nemčija, 20. 10.
- *The Kingdom of Yugoslavia and its diasporas from disputed territories: the cases of Prekmurje/Muravidék and Venezia Giulia/Julian March emigrants.* Spletno predavanje na *SSHA 2021 Annual Conference*, panel *Negotiating historical narrative*, dogodek v živo in na spletu, 12. 11., <https://ssha.org/programs/2021/>.
- *Commemorating ‚homeland‘ in emigration: emigrants from the ‚redeemed‘ Prekmurje and the ‚unredeemed‘ Julian March and their attitudes towards the Kingdom of Yugoslavia.* Predavanje na *53rd ASEES Annual Convention*, panel *State-diaspora relations in South-Central Europe in the twentieth century*, spletni dogodek, 2. 12., <https://www.aseees.org/sites/default/files/downloads/ASEES%202021%20Virtual%20Program%20final.pdf>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

L. Klun

- Istituto Pace Sviluppo Innovazione Acli, Bihać, Bosna in Hercegovina, 7. 5.–1. 8.: sodelovanje z nevladno organizacijo in terensko raziskovalno delo v begunskih kampih Lipa in Sedra.

M. Zobec

- Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung, Regensburg, Nemčija, 1. 9.–31. 10.: gostovanje na Inštitutu za vzhodno in jugovzhodno Evropo s štipendijo dr. Bojana Erhartiča.

PEDAGOŠKO DELO

J. Gombač

- *Theorising Migrations 1; Migrations and Borders.* Predavanja za skupni magistrski študij *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerziteti i Stavanger, Stavanger, Norveška.

A. Kalc

- *Teorije in metodologije zgodovinopisja.* Predavanja na 1. in 2. stopnji študija na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

K. Kožar Rosulnik

- Izvajanje vaj pri predmetu *Načrtovanje izobraževalnih programov za odrasle* za 1. letnik 2. stopnje na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

M. Lukšič Hacin

- *Controversies Over Multiculturalism*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerzitet i Stavanger, Stavanger, Norveška.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Theorising migration*. Predavanja za doktorski študijski program na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Mediji in migracije*. Predavanja za doktorski študij *Humanistika in družboslovje – Sociologija kulture* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija spolov*. Predavanja za magistrski študij *Literarne vede* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

M. Milharčič Hladnik

- *Research, Argumentation, and Writing Methods in the Humanities and Social Sciences*. Predavanja za 1. letnik doktorskega študijskega programa *Humanistika* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Migration, Gender, Work*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migration and Intercultural Relations / Migracije in medkulturni odnosi* na Univerzitet i Stavanger, Stavanger, Norveška.
- *Begunci, priseljenci in etnične manjšine*. Predavanja za 4. letnik dodiplomskega študija na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani.
- *Človekove pravice in zagovorništvo*. Predavanja za 4. letnik dodiplomskega študija na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija spolov*. Predavanja za magistrski študij *Literarne vede* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

Jernej Mlekuž

- *Zaščitene narodne posebnosti in gastronomska kultura*. Predavanja za 1. letnik na Visoki šoli za trajnostni turizem ERUDIO, Ljubljana.

K. Toplak

- *Od predmetov do simbolov*. Vaje za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Sociologija in interdisciplinarno družboslovje* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, Maribor.

M. A. Vižintin

- *Intercultural education*. Predavanja za skupni magistrski študijski program *Migracije in medkulturni odnosi / European Master in Migration and Intercultural Relations (EMMIR)* na Univerzitet i Stavanger, Stavanger, Norveška.

M. Zobec

- *Zgodovina 20. stoletja*. Seminarske vaje za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Zgodovina* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

M. Bofulin

- Huimin Zhou, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Univerza Adama Mickiewicza v Poznaniu, Poljska.

J. Gombač

- Marina Cenedese, magistrska naloga, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 7.).
- Marvin Jammernann, magistrska naloga, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 7.).

K. Kožar Rosulnik

- Alenka Tratnik, magistrski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

M. Lukšič Hacin

- Asja Pehar Senekovič, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Maria Teresa Mahdavi, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Anja Polajnar, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Ju-Yu Wu, magistrska naloga, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 8.).
- Borjana Filipovska, magistrski študij, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

M. Milharčič Hladnik

- Nikola Lero, magistrska naloga, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 10.).
- Madison Coronado, magistrska naloga, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 10.).

K. Toplak

- Nataša Novak, doktorski študij (somentorica), Alma mater europaea – Institutom studiorum humanitatis (AMEU – ISH), Ljubljana.

M. A. Vižintin

- Beybin Elvin Tunç, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- Lisa Maria Perez, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- Isabella Corieri, magistrski študij, mednarodni študijski program *EMMIR*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

N. Rogelja Caf

- Luka Kropivnik, magistrski študij, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

M. Zobec

- Lucia Kulihova, doktorski študij (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Jernej Mlekuž

- Prispevek *The sausage that awakened a nation: the Carniolan sausage in the Slovenian national imagination, 1849–1918* je bil uvrščen v izbor dosežkov Odlični v znanosti.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isim.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Slovenian Migration Institute employs 18 researchers and 2 technical assistants. In 2021 we continued with the work on: the *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration in the Context of the Migration Studies* research programme and the new research programme *Heritage on the Margins: New Perspectives on Heritage and Identity within and beyond the National*, 13 national, 6 European/International research projects and 3 bilateral projects. In the same year, we published two issues of *Dve domovini / Two Homelands* academic journal (issues 53 and 54) and issued a scientific monograph: *Nadzor migracij na Slovenskem: od liberalizma do socializma* (A. Kalc). In the year 2021, the Institute continued the editorial of an international journal *AEMI Journal*, published by the Association of European Migration Institutions and Založba ZRC.

IMPORTANT EVENTS

The final conference, *Le z drugimi smo* [Only (with) others are we], Atrij ZRC, Ljubljana, September 17.

ISSN 0353-4510
Letnik/Volume XLII
Številka/Number 2
Ljubljana 2021

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Do 10. 2.: akad. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. prof. dr. Janko Kos, akad. prof. dr. Slavoj Žižek, doc. dr. Rok Benčin, prof. dr. Rado Riha (podpredsednik), doc. dr. Tadej Troha, izr. prof. dr. Matjaž Vesel.

Od 11. 2.: akad. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. prof. dr. Janko Kos, akad. prof. dr. Renata Salecl, doc. dr. Rok Benčin, izr. prof. dr. Peter Klepec, doc. dr. Tadej Troha (podpredsednik), izr. prof. dr. Matjaž Vesel.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Rado Riha (do 31. 3.), doc. dr. Tadej Troha (od 1. 4.).

Znanstveni svetniki: prof. dr. Marina Gržinič Mauhler, izr. prof. dr. Peter Klepec, prof. dr. Rado Riha, prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Matjaž Vesel, prof. dr. Alenka Zupančič Žerdin.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Rok Benčin, doc. dr. Aleš Bunta, dr. Boštjan Nedoh, doc. dr. Tadej Troha.

Mlada raziskovalka: mag. Marisa Žele.

Višji asistent: mag. Matej Ažman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Oznaka: P6-0014.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Alenka Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec, B. Nedoh, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, M. Vesel, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2025.

Delo na programu se je nadaljevalo po predvidenem načrtu. Raziskovalna skupina je bila uspešna tudi pri predstavitvi dosedanjih rezultatov v več domačih in mednarodnih objavah. Na podlagi (tudi) dela na programu je pri Edinburgh University Press izšel zbornik *Objective Fictions*, katerega sourednika sta B. Nedoh in A. Zupančič Žerdin, v njem pa so prispevke objavili tudi A. Bunta, P. Klepec in T. Troha. Avtorji dodatnih objav, povezanih z delom na programu, so še A. Bunta, B. Nedoh, T. Troha in M. Vesel.

Problem objektivnosti in fikcije v sodobni filozofiji

Oznaka: J6-9392.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Alenka Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec, B. Nedoh, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, M. Vesel, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2021.

Zadnje leto raziskovalnega projekta je bilo posvečeno predvsem strnjenju in diseminaciji rezultatov, kar je rezultiralo v več objavah, vključno z zbornikom *Objective Fictions*, ki so ga uredili A. Johnston, B. Nedoh in A. Zupančič Žerdin in je januarja 2022 izšel pri Edinburgh University Press. V zborniku poleg omenjenih urednikov s prispevki nastopajo še naslednji sodelavci inštituta: A. Bunta, P. Klepec in T. Troha. Avtorja samostojnih objav, povezanih s projektom, sta še A. Bunta in M. Vesel.

Prelom v tradiciji: Hannah Arendt in spremembe politične pojmovnosti

Oznaka: J5-1794.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Vlasta Jalušič (Mirovni inštitut).

Vodja na ZRC SAZU: Boštjan Nedoh.

Sodelavec: B. Nedoh.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Raziskovanje se je osredotočilo na razmerje med politiko in delovanjem, ki ga je osvetlilo z zornih kotov konceptualne zgodovine, sodobne politične filozofije, biopolitike in literature. Raziskovalni rezultati so bili objavljeni v tematskem sklopu *Politics and action*, ki je izšel v *Filozofskem vestniku* 2021, št. 1.

Struktura in genealogija perverzije v sodobni filozofiji, politiki in umetnosti

Oznaka: J6-2589.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Boštjan Nedoh.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec, B. Nedoh, R. Riha, J. Šumič Riha, T. Troha, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Ključni poudarek raziskave je bil na konceptih sadizma, mazohizma in nadjaza kot ključnih elementih za analizo perverzne strukture (sodobnih) oblastnih razmerij. Raziskava je potekala tako v kontekstu sodobnih filozofskih in psihoanalitičnih razprav o perverziji kot tudi na ravni sodobnih družbenih pojavov, kot so kriza, konec, pandemija in delovanje politične oblasti, ter znotraj izbranih področij (vizualne) umetnosti (pornografija, kriminalne serije). Rezultati so bili objavljeni v revijah *Problemi*, *Filozofski vestnik* in *Political Theology*.

Rekonfiguracija meja v filozofiji, politiki in psihoanalizi

Oznaka: J6-3139.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jelica Šumič Riha.

Sodelavci: R. Benčin, A. Bunta, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec, B. Nedoh, J. Šumič Riha, T. Troha, M. Vesel, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Začelo se je raziskovalno delo v okviru treh delovnih sklopov: 1. Topografija meja: med biopolitiko in nekropolitiko; 2. Mapiranje miselnega prostora: rekonfiguracije funkcije meja in omejitev v filozofiji in 3. Topologija mej: subvertiranje ločnice zunaj/znotraj. Raziskavo bodo pri tem vodili trije cilji: zarisati topografijo mej, preučiti moduse mapiranja mišljenja v prostoru in analizirati topološke modele subverzije ločnice zunaj/znotraj.

Objektivnost onstran dihotomije subjekt-objekt: fikcija, resnica, afekt

Oznaka: BI-US/18-20-026.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Alenka Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, P. Klepec, B. Nedoh, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Projekt se ni izvajal zaradi pandemije covida-19.

Religija, ateizem in perverzija: med filozofijo in psihoanalizo

Oznaka: BI-US/19-21-004.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Boštjan Nedoh.

Sodelavci: A. Bunta, P. Klepec, B. Nedoh, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Projekt je bil prekinjen zaradi pandemije covida-19.

Mutacije (bio)politike in resnice v (post)kriznih časih

Oznaka: BI-FI/20-22-002.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Boštjan Nedoh.

Sodelavci: P. Klepec, B. Nedoh, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Projekt se ni mogel začeti zaradi pandemije covida-19.

Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Changes in European Research Funding and Performing Organisations

Oznaka: GRACE.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Mimi Urbanc.

Sodelavci: R. Benčin (Filozofski inštitut); H. Dobrovoljc, U. Vranjek Ošlak (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje); M. Urbanc (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 1. 2022.

Mednarodni projekt je posvečen institucionalnim spremembam v raziskovalnih organizacijah v smeri t. i. odgovornega raziskovanja. Na Filozofskem inštitutu je bila v okviru projekta vodena priprava Strategije ZRC SAZU za etiko, integriteto in enake možnosti v raziskovanju. Sodelavci inštituta so sodelovali tudi pri webinarju *Ethics and Data Protection in Humanities Research*.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Etika, integriteta in enakost spolov v raziskovalnem prostoru Slovenije: med politikami in njihovo implementacijo

Oznaka: V5-2144.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturne in spominske študije.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Marisa Žele

Oznaka: MR-53500.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Alenka Zupančič Žerdin.

Drugi mentor: A. Bunta (pedagoški mentor).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mlada raziskovalka je bila vključena v program *Pogoji in problemi sodobne filozofije*. V letu 2021 se je posvetila pripravi doktorske disertacije, katere zagovor je načrtovan za jesen leta 2022. Pripravila je sprotne rezultate svojega dela za objavo v različnih znanstvenih publikacijah (Danska, Nemčija, Slovenija, ZDA, Združeno kraljestvo). Leta 2021 je tudi pridobila štipendijo Fulbright (Yale University, ZDA).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Ažman** je področni urednik za filozofijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* in urednik publikacije *Znanstvenoraziskovalni center SAZU: Poročilo o delu 2020*.
- **R. Benčin** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*, član AILC/ICLA Research Committee on Literary Theory, International Association for Aesthetics in Association for Philosophy and Literature.
- **A. Bunta** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Gržinič Mauhler** je članica uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik* in časopisa *IDENTITIES: Journal for Politics, Gender and Culture* (Skopje, Severna Makedonija) ter uredniškega odbora za filozofijo pri *Cambridge Scholars Publishing* (Newcastle upon Tyne, Združeno kraljestvo).
- **P. Klepec** je član Upravnega odbora ZRC SAZU, član uredniškega odbora in odgovorni urednik revije *Filozofski vestnik* ter član uredništva revije *Problemi*.
- **B. Nedoh** je član uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik* ter član združenja Northern Theory School (Lancaster, Združeno kraljestvo) in Association for Philosophy and Literature.
- **R. Riha** je član uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Continental thought & theory* (University of Canterbury, Nova Zelandija).
- **J. Šumič Riha** je članica uredniškega odbora in glavna urednica revije *Filozofski vestnik*, članica uredniškega odbora revij *Continental thought & theory* (University of Canterbury, Nova Zelandija), *Debates y combates* (Buenos Aires, Argentina), *S: Journal of the Circle for Lacanian Ideology Critique* ter *Politica Comun* (Mexico City, Mehika); je urednica serij *Moderna* in *Prizma* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC.
- **T. Troha** je član uredništva revije *Problemi* in uredniškega odbora revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Vesel** je član uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Pro-Fil* (Brno, Češka), urednik zbirke *Historia Scientiae* pri Založbi ZRC ter občasni recenzent pri znanstvenih revijah *Centaurus* in *Teorie Vědy / Theory of Science*.
- **A. Zupančič Žerdin** je sourednica zbirke *Sic!* pri založbi MIT Press, glavna urednica revije *Problemi*, sourednica knjižne zbirke *Analecta* (DTP), članica uredniškega odbora revij *Filozofski vestnik* in *Crisis and Critique* ter članica sveta revij *International Journal of Badiou Studies*, *International Journal of Žižek Studies* in *CLCWeb: Comparative Literature and Culture*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Reaktiviranje kritičnega mišljenja v sodobni filozofiji in teoriji.** Mednarodni kolokvij, spletni dogodek, 15. 1., <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/mednarodni-kolokvij-reaktiviranje-kriticnega-misljenja>.
- **Ethics and Data Protection in Humanities Research.** Webinar v okviru projekta GRACE, 7. 12., <http://grace-rri.eu/events/ethics-and-data-protection-in-humanities-research/>.
- **Obvezno cepljenje: čas za odločitev.** Okrogla miza, spletni dogodek, 9. 12., <https://www.youtube.com/watch?v=yDpy0etZzPo>.
- **Pogovor o knjigi Angele Nagle Ubijte vse normalneže,** spletni dogodek, 14. 12., <https://fi2.zrc-sazu.si/sl/dogodki/pogovor-o-knjigi-angele-nagle>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2021 je bilo v knjižnico vpisanih 352 knjižnih enot in 30 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Filozofski vestnik XLII/1, 2, 3.** Uredila Jelica Šumič Riha in Peter Klepec. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- European Graduate School, Saas Fee, Švica: raziskovalno in pedagoško sodelovanje.
- Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra filosofie a dějin přírodních věd, Praga, Češka: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Andreja Zevnik, University of Manchester, Združeno kraljestvo, 15. 9.–15. 11.: gostujoča raziskovalka, štipendija Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Rok Benčin

- *Politics as Conflict of Worlds.* Prispevek na mednarodni spletni konferenci *Was tun? Was lassen? Denken und Kritik der Politik*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 28. 1., <https://www.denkenundkritikderpolitik.uni-ak.ac.at/>.
- *Adorno's Monadology.* Predavanje na konferenci "Wer sagt, er sei glücklich, lügt". *Kritische Theorie in Bruchstücken: 70 Jahre Minima Moralia*, Berlin, Nemčija, spletni dogodek, 12. 11., <https://cmb.hu-berlin.de/kalender/termin/wer-sagt-er-sei-gluecklich-luegt-kritische-theorie-in-bruchstuecken-70-jahre-minima-moralia>.

Aleš Bunta

- *Nietzsche in neubesedljivo.* Uvodni prispevek h koncertu *Vollmaier: Nietzsche*, posvečenemu 40. obletnici delovanja ZRC SAZU, Ljubljana, spletni dogodek, 21. 5., <https://www.youtube.com/watch?v=tgVmc1STLZY&t=777s>.

Marina Gržinić Mauhler

- *Digital power.* Prispevek na spletni konferenci *SIGGRAPH 2021, The Premier Conference & Exhibition In Computer Graphics & Interactive Techniques*, spletni dogodek 13. 8., <https://s2021.siggraph.org/>.
- *Trauma, cold war, decolonization and China.* Prispevek na konferenci *Narrating Cold Wars*, Hong Kong, Kitajska, spletni dogodek, 12. 11., <https://www.hkbu.online/narratingcoldwars/>.
- *Being and becoming as thresholds of racialized gender.* Vabljeno spletno predavanje na delovni konferenci *Apart – Together – Becoming With! Gesellschaftskritische Geschlechterforschung als Beitrag zu einer Allianz für die Zukunft*, Celovec, Avstrija, spletni dogodek, 3. 12., <https://conference2.aau.at/event/71/>.

Peter Klepec

- Prispavek na okrogli mizi *Obvezno cepljenje: čas za odločitev*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 9. 12., <https://www.youtube.com/watch?v=yDpy0etZzPo>.

Boštjan Nedoh

- Prispavek na okrogli mizi *The Theo-Politics of Human Irrelevance*. Okrogla miza o knjigi Arthura Bradleyja *Unbearable Life: A Genealogy of Political Erasure*, organizacija Institut für Philosophie, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 15. 11.

Jelica Šumič Riha

- *"Est Deus in nobis" or the Will to Enjoy*. Prispavek na mednarodni spletni konferenci *Was tun? Was Lassen? Denken un Kritik der Politik*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 28. 1., <https://www.denkenundkritikderpolitik.uni-ak.ac.at/>.

Tadej Troha

- Prispavek na panelu *2021: a year of Covid-19 crisis management and its influence on global societies, countries and organizations* v okviru seminarja *Slovenia and China: reflecting back and beyond 30 years of cooperation*, EARL, Raziskovalno središče za vzhodno Azijo in Kitajska akademija družbenih znanosti, Ljubljana, spletni dogodek, 8. 12., <https://www.fdv.uni-lj.si/en/library/about-us/news-and-information/seminar-slovenia-and-china-reflecting-back-and-beyond-30-years-of-cooperation>.
- Prispavek na okrogli mizi *Obvezno cepljenje: čas za odločitev*, Filozofski inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 9. 12., <https://www.youtube.com/watch?v=yDpy0etZzPo>.

Matjaž Vesel

- *Newtonova kritika Descartesovega pojmovanja gibanja*. Vabljeni predavanje na Oddelku za filozofijo Univerze v Mariboru, Maribor, 15. 4.

Alenka Župančič Žerdin

- *A-sexual violence and systemic enjoyment*. Vabljeni predavanje na The Van Leer Jerusalem Institute, Izrael, spletni dogodek, 9. 2.
- *End of Fantasy, Fantasy of the End*. Plenarno predavanje v sklopu mednarodne konference *RESHAPE*, Ljubljana, 22. 9., <https://reshape.network/article/reshape-closing-conference-reshaping-the-art-world-an-experiment-in-collaborative-change-making>.
- *Hamlet, Antigone*. Vabljeni predavanje na Institutt for Psykoaterapi, Oslo, Norveška, 11. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marisa Žele

- Yale University, The Department of Germanic Languages and Literatures, New Haven, ZDA, 1. 10. 2021–28. 2. 2022: gostovanje pod pokroviteljstvom programa Fulbright (Veleposlaništvo ZDA v Sloveniji).

PEDAGOŠKO DELO

Rok Benčin

- *Sodobna filozofija in moderna literatura*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Aleš Bunta

- *Oblikovanje pojmov* (skupaj s T. Trohom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Marina Gržinič Mauhler

- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Predavanja v okviru magistrskega in doktorskega študija na Akademie der bildenden Künste Wien, Dunaj, Avstrija.

Peter Klepec

- *Psihoanaliza in družbena vez* (skupaj z A. Zupančič Žerdin). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Rado Riha

- *Psihoanaliza in filozofija* (skupaj z J. Šumič Riha). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha

- *Psihoanaliza in filozofija* (skupaj z R. Rihom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tadej Troha

- *Oblikovanje pojmov* (skupaj z A. Buntom). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Etika v vzgoji in izobraževanju*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Pedagogika in andragogika*, Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matjaž Vesel

- *Filozofija in znanstvena revolucija*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Psihoanaliza in družbena vez* (skupaj s P. Klepcem). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Philosophy and Psychoanalysis*. Predavanja za doktorske študente v okviru istoimenskega predmeta na European Graduate School, Saas Fee, Švica.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Rok Benčin

- Urška Aplinc, magistrski študij (somentor), Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani.
- Maja Burja, magistrski študij (somentor), Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani.

Marina Gržinič Mauhler

- Valerija Zabret, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Rado Riha

- Matej Ažman, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Jožef Baršij, doktorski študij, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha

- Arvin Bains, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Ante Jerić, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Rebecca Rose, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Matjaž Vesel

- Adam Radechovský, doktorski študij, v okviru programa *Comenius* z Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra filosofie a dějin přírodních věd, Praga, Češka.

Alenka Zupančič Žerdin

- Barbara Drole, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Marko Levačič, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Arsalan Reihanzadeh, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Aleš Rojc, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Tanja Tivadar, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Bojan Volf, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Shaikha Al-Hasshe, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Amin Aslani, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Rodrigo Gonsalves, doktorska disertacija, European Graduate School, Saas Fee, Švica, (zagovor 17. 12.).
- Edie Hitchcock, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Helen Miller, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Carlos Rivas, doktorski študij, European Graduate School, Saas Fee, Švica.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Peter Klepec

- Finalist v izboru Mlade akademije za Mentorja leta 2020 (maj 2021).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://fi2.zrc-sazu.si/sl#v>

SUMMARY

The Institute of Philosophy of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts was founded in 1979 as the Institute of Marxist Studies and was renamed the Institute of Philosophy in 1988. The research carried out by the Institute covers four areas: philosophy as it relates to science, art, and politics, as well as to philosophy itself. The fields of research systematically and continuously examined by the Institute's researchers and associates include: ethics, aesthetics, contemporary philosophy, political and legal philosophy, philosophy of history and the history of political thought, the history and philosophy of science, the philosophy of Kant, and the philosophical significance of psychoanalysis (particularly Lacanian psychoanalysis).

In 2021, the Institute's research was carried out within the framework of the research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy* (programme leader: Dr. A. Zupančič Žerdin) and its basic research projects. The basic outline of the research is defined by investigation of the destiny and mutations undergone by the traditional philosophical categories on the ground of contemporary philosophical thought, as well as by investigation of the new categories introduced by c.ontemporary philosophy.

The Institute published three issues of its journal, *Filozofski vestnik* (the journal is included in the A&HCI and Scopus); the second issue, *The Concept of World in Contemporary Philosophy* (ed. Rok Benčin), was an international issue, with contributions in English, and French. All issues of *Filozofski vestnik* include original scientific papers by Slovene and international contributors.

The central characteristics of the research remain its interdisciplinary orientation and strong engagement in international discourse. In 2021, research members of the Institute participated in conferences in Slovenia and abroad.

The members of the Institute continued their teaching activities in 2021. Members of the Institute participated in the postgraduate program *Comparative Studies of Ideas and Cultures* (ZRC SAZU); one member of the Institute is a professor at the Academy of Fine Arts Vienna, Austria, and one member of the Institute is a professor at the European Graduate School, Saas Fee, Switzerland.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Andrej Kranjc, izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, doc. dr. David Bole, doc. dr. Matej Gabrovec (predsednik), doc. dr. Blaž Komac (podpredsednik), doc. dr. Nika Razpotnik Viskovič, izr. prof. dr. Matija Zorn.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Matija Zorn.

Pomočniki predstojnika: dr. Matjaž Geršič, doc. dr. Janez Nared, doc. dr. Nika Razpotnik Viskovič.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Matej Gabrovec, doc. dr. Blaž Komac, dr. Drago Perko, izr. prof. dr. Matija Zorn.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. David Bole, doc. dr. Janez Nared, doc. dr. Aleš Smrekar, dr. Mimi Urbanc.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Mateja Breg Valjavec, doc. dr. Rok Ciglič, doc. dr. Mateja Ferk, dr. Jerneja Fridl, dr. Primož Gašperič, dr. Matjaž Geršič, dr. Mauro Hrvatini, doc. dr. Jani Kozina, dr. Matej Lipar, dr. Primož Pipan, doc. dr. Katarina Polajnar Horvat, doc. dr. Nika Razpotnik Viskovič, doc. dr. Daniela Alexandra Teixeira da Costa Ribeiro, doc. dr. Mateja Šmid Hribar, dr. Jernej Tiran, dr. Maja Topole.

Strokovnoraziskovalni sodelavki: dr. Petra Rus (od 14. 1.), dr. Manca Volk Bahun.

Višja strokovnoraziskovalna asistenta: mag. Miha Pavšek, Peter Repolusk.

Asistent z doktoratom: dr. Jure Tičar (od 3. 6.).

Višja asistentka, mlada raziskovalka: Maruša Goluža.

Asistenti, mladi raziskovalci: Špela Čonč, Erik Logar, Marko Senčar Mrdakovič (od 1. 10.), Anja Trobec.

Samostojna strokovna sodelavka: Meta Ferjan.

Organizacijske enote

Oddelek za fizično geografijo

Vodja: Matija Zorn.

Oddelek za humano geografijo

Vodja: David Bole.

Oddelek za regionalno geografijo

Vodja: Drago Perko.

Oddelek za naravne nesreče

Vodja: Blaž Komac.

Oddelek za varstvo okolja

Vodja: Aleš Smrekar.

Oddelek za geografski informacijski sistem

Vodja: Rok Ciglič (do 19. 10), Mateja Breg Valjavec (od 20. 10).

Oddelek za tematsko kartografijo

Vodja: Jerneja Fridl.

Fizičnogeografski laboratorij

Vodja: Mateja Ferk.

Zemljepisni muzej

Vodja: Primož Gašperič.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: Maja Topole.

Na inštitutu deluje tudi

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Predsednik: Matjaž Geršič.

RAZISKOVALNI PROGRAMI IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Geografija Slovenije

Oznaka: P6-0101.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Blaž Komac.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, Š. Čonč, M. Ferjan, M. Ferk, M. Gabrovec, M. Geršič, M. Hrvatin, B. Komac, J. Kozina, E. Logar, J. Nared, D. Perko, K. Polajnar Horvat, N. Razpotnik Visković, P. Rus, M. Senčar Mrdaković, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, J. Tiran, A. Trobec, M. Urbanc, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintezna geografska preučevanja Slovenije. V zadnjem letu programa so pri fizični geografiji preučevali ledeniške, hidrološke in geomorfološke procese. Pri humani geografiji so raziskovali na področju participativnega planiranja, kreativnih dejavnosti in urbane geografije ter mobilnosti. Pri regionalni geografiji so izdelali nove metode za geografske tipizacije in regionalizacije ter preučevali pokrajinsko raznolikost. Pri varstvu okolja so preučili naravne ter urbane pokrajine z vidika naravnih in družbenih dejavnikov, ki vplivajo na onesnaževanje. Pri geografskih informacijskih sistemih in tematski kartografiji so razvijali metode ter raziskovali z brezpilotnimi letalniki. Ukvarjali so se s standardizacijo zemljepisnih imen in z arhaičnimi eksonimi. Med odmevnejšimi objavami so raziskave o ledeniških sigah, udornicah v Avstraliji, pokrajinski klasifikaciji, predstavitev pokrajin v učbenikih, participativnem planiranju in upravljanju mokrišč.

Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva

Oznaka: J6-8248.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Božo Repe (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Ferk, P. Gašperič, M. Geršič, M. Hrvatin, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Med drugo svetovno vojno so bila na Slovenskem štiri različna mejna območja in meje: med Nemčijo in Madžarsko, med Nemčijo in NDH, med Italijo in Nemčijo ter med Italijo in NDH. Sodelavci so analizirali potek takratnih meja, pokrajinske spremembe, ki so jim sledile, ter življenje prebivalcev in vojno nasilje ob njih. Ugotovitve so v zadnjem letu projekta objavili v več monografskih publikacijah.

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Oznaka: J6-2592.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mateja Breg Valjavec.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, Š. Čonč, M. Ferk, M. Hrvatin, B. Komac, M. Lipar, A. Smrekar, J. Tičar, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); A. Čarni (Biološki inštitut Jovana Hadžija); S. Šebela (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Sodelavci so določili preliminarne študijske jame, v katerih so začeli z natančnim 3D laserskim skeniranjem rogov in površja nad rovi ter geološkim in geomorfološkim kartiranjem za opredelitev 3D območja povezljivosti. V jamah Polina peč in Divaška jama so izvedli meritve električne upornosti tal. V vrtačah na Krasu so evidentirali gozdno vegetacijo in jo razdelili v reliefno-vegetacijske enote.

Novi indikatorji klimatskih sprememb v stalagmitih v Sloveniji

Oznaka: J1-2478.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Sonja Lojen (Inštitut „Jožef Stefan“).

Vodja na ZRC SAZU: Matej Lipar.

Sodelavci: M. Ferk, M. Hrvatini, B. Komac, M. Lipar, J. Tičar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Sodelavci so se osredotočili na dogodke pred 8,2, 4,2 in 2,8 tisoč leti, ki so na slovenskem ozemlju zaenkrat slabo dokumentirani (ali pa sploh ne). Aktivnosti v letu 2021 so obsegale vsakomesečno vzorčenje vode v Jami v Dovčku na Gorjancih, kjer sta bila odvzeta tudi dva stalagmita za nadaljnje analize. Pridobljenih je bilo okoli 30 U-Th datacij ter opravljeno vzorčenje stalagmita za stabilne izotope z milimetrsko natančnostjo.

Upravljanje lavinske nevarnosti s pomočjo klasifikacije reliefa

Oznaka: J6-2591.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Blaž Komac.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatini, B. Komac, M. Lipar, M. Pavšek, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Sodelavci so analizirali snežne plazove v Posočju, Posorju in Posavju z vidika njihovega prostorskega obsega ter sedimentoloških in hidroloških značilnosti, merili značilnosti snežne odeje in pripravljali geoinformacijsko okolje za izdelavo lavinskega atlasa.

Ustvarjanje, vzdrževanje, ponovna uporaba: mejne komisije kot ključ za razumevanje sodobnih mej

Oznaka: J6-2574.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Marko Zajc (Inštitut za novejšo zgodovino).

Vodja na ZRC SAZU: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, P. Gašperič, M. Geršič, M. Hrvatini, D. Perko, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V prvem letu projekta so sodelavci zbirali in proučevali ustrezne kartografske vire, ki so služili za razmejevanje. Pomemben ključ za podrobno razumevanje specifične meje so mejne komisije, ki so mejo ustvarile in/ali vzdrževale. Razumevanje sedanjih meja tako ni mogoče brez poznavanja dela mejnih komisij, zgolj poznavanje kompleksne dediščine posameznih meja pa omogoča uspešno in humano upravljanje z njimi.

Podledeniški karbonatni sedimenti – nov vir za preučevanje obstoja ledenikov v glaciokraškem okolju

Oznaka: J6-3141.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatini, B. Komac, M. Lipar, M. Pavšek, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Namen projekta je ugotoviti, ali ledeniki v jugovzhodnih Alpah v Sloveniji izginjajo prvič v holocenu. Namen bo dosežen s preučevanjem podledeniških karbonatnih sedimentov v visokogorskih kraških okoljih jugovzhodnih Alp. Opravljeno je bilo začetno kartiranje podledeniških karbonatnih sedimentov na Triglavskem ledeniku in Ledeniku pod Skuto.

Rapalska meja: četrto stoletje obstoja in stoletje dediščine ter spomina

Oznaka: J6-3124.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Božo Repe (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Matija Zorn.

Sodelavci: R. Ciglič, P. Gašperič, M. Geršič, M. Hrvatin, B. Komac, D. Perko, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Z uporabo neinvazivnih metod daljinskega zaznavanja ter zgodovinsko-kartografskih in drugih slikovnih virov so člani projektne skupine evidentirali materialne ostanke meje, ki so danes v pokrajini težje prepoznavni. Zanimale so jih tudi pokrajinske spremembe, ki so nastale zaradi umestitve meje, in posledice njene postavitve, ki se danes zrcalijo v slovenski družbi.

Korozijske cevi kot novi indikator preteklih podnebnih sprememb

Oznaka: J6-3142.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Lipar.

Sodelavci: M. Ferk, M. Hrvatin, B. Komac, M. Lipar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2021–31. 10. 2024.

Dejavnosti v letu 2021 so zajemale predvsem načrtovanje terenskega dela ter geoloških in prostorskih analiz korozijskih cevi. Projekt se izvaja v okviru CEUS-a (Central European Science Partnership) s sodelovanjem Univerze v Varšavi (vodja: Piotr Szymczak) in Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Medresorsko usklajeno spodbujanje razvoja v obmejnih problemskih območjih

Oznaka: V6-1945.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavci: M. Gabrovec, J. Nared, P. Repolusk, A. Trobec.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 8. 2021.

Na podlagi predhodno opravljenih analiz sta bila v letu 2021 pripravljena nabor ukrepov za spodbujanje razvoja obmejnih problemskih območij ter zaključno poročilo projekta.

Celostni pristop k razvoju ob prometnih koridorjih in vozliščih

Oznaka: V6-2143.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavci: D. Bole, M. Gabrovec, M. Goluža, M. Hrvatin, J. Kozina, E. Logar, J. Nared, N. Razpotnik Visković, D. Ribeiro, P. Rus, J. Tiran, A. Trobec.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–31. 8. 2024.

Pripravljena je bila projektna dokumentacija, začelo se je sistematično preučevanje vloge koridorjev v slovenskem naselbinskem sistemu.

Mikrotoponimi v Porabju

Oznaka: V6-2110.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Vodja: Matjaž Geršič.

Sodelavci: M. Geršič, E. Logar, D. Perko, P. Pipan, N. Razpotnik Visković (Geografski inštitut Antona Melika); M. Kumin Horvat (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–31. 8. 2023.

V prvih mesecih projekta so oblikovali natančen načrt dela, vzpostavili sodelovanje z nekaterimi partnerji na Madžarskem in začeli z zbiranjem arhivskega gradiva, ki bo služilo kot osnova za terensko delo.

Standardizacija hidronimov v Registru zemljepisnih imen

Oznaka: V6-2108.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije – Geodetska uprava Republike Slovenije.

Vodja: Drago Perko.

Sodelavci: M. Geršič, M. Hrvatin, D. Perko, J. Tičar, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); H. Dobrovoljc, M. Furlan (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–31. 8. 2024.

Analizirajo se hidronimi v največji podatkovni bazi zemljepisnih imen v Sloveniji in ugotavljata se njihova zemljepisna in jezikovna ustreznost. V prvih mesecih so sodelavci izdelali predstavitveno spletno stran projekta, dodelili delovne naloge posameznim članom projektne skupine, opravili več pogovorov s spremljevalko projekta ter pripravljali podatkovno bazo hidronimov in z njimi povezanih kartografskih podlag.

Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji – NatGuidES

Oznaka: V1-2141.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.

Vodja: Mateja Šmid Hribar.

Sodelavci: Š. Čonč, D. Ribeiro, M. Šmid Hribar (Geografski inštitut Antona Melika); A. Čarni (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2023.

V projektu se preučujejo ekosistemske storitve v naravovarstveno pomembnejših območjih Slovenije. Kljub temu da je koncept ekosistemskih storitev v Sloveniji še šibko prisoten, jih bo treba upoštevati in vključevati v razvojne, prostorske in druge strateške ali operativne dokumente, saj raznolike ekosistemske storitve, ki jih pogosto zagotavljajo območja varstva narave, vplivajo na bolj kakovostno življenje prebivalcev.

Podnebno pogojene naravne nesreče in odziv sistema ZRP v Republiki Sloveniji

Oznaka: V5-2150.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Vodja: Miro Haček (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede).

Vodja na ZRC SAZU: Blaž Komac.

Sodelavca: R. Ciglič, B. Komac.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–31. 3. 2023.

Sodelavci so na podlagi statističnih podatkov izdelali primerjavo vpliva naravnih nesreč na družbo v Sloveniji in Evropi ter analizo vlaganj na tem področju v Sloveniji.

Raziskave za opredelitev onesnaženosti podzemnih jam na ravni Slovenije, njihovo prednostno sanacijo ter monitoring stanja jam

Oznaka: V1-2140.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.

Vodja: Jure Tičar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Ferk, M. Lipar, J. Tičar, M. Volk Bahun (Geografski inštitut Antona Melika); M. Blatnik, A. Švara (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 4. 2024.

Projektna skupina je zasnovala enotno metodologijo za vrednotenje ter začela s popisom stanja vseh jam na podlagi Katastra jam Slovenije. Pridobljeni podatki bodo osnova za raziskavo onesnaženosti jam na ravni pokrajin, s tem pa bodo opredeljeni ključni vplivni dejavniki onesnaženosti jam ter izvedena primerjava onesnaženosti med posameznimi pokrajinami.

Primerni ekološki ukrepi na področju poplavne nevarnosti v hribovitem območju Madžarske in Slovenije

Oznaka: N6-0070.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Rok Ciglič.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Ferk, M. Hrvatin, B. Komac, M. Pavšek, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2017–31. 10. 2021.

V zadnjem letu projekta so sodelavci analizirali izmerjene podatke vlage v prsti na Madžarskem in v Sloveniji. Še vedno so izvajali tudi meritve na pilotnih območjih ter opravili manjše popravke. Ob koncu leta so izvedli tudi redno snemanje pobočnih procesov v Slovenskih goricah z brezpilotnim letalnikom.

Mesta brez vrednosti? Družbenogospodarska preobrazba industrijskih mest v Švici in Sloveniji

Oznaka: N6-0157.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: David Bole.

Sodelavci: D. Bole, P. Gašperič, M. Goluža, J. Kozina, J. Nared, P. Pipan, N. Razpotnik Visković, J. Tiran.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

V tem letu je projektna skupina opredelila metodologijo raziskovanja in pilotna območja. Analizirali so nacionalni, regionalni in lokalni kontekst manjših industrijskih mest, kjer so se osredinili na zgodovino industrializacije, družbenoekonomske šoke, industrijsko kulturo in regionalni inovacijski sistem. Sprejeli so tudi strategijo dela za naslednji korak, ki bo vključeval intervjuvanje ključnih deležnikov.

Trajnostno upravljanje pokrajin: od teorije k praksi

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Vodja: Daniela Ribeiro.

Sodelavka: D. Ribeiro.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2021.

Cilj projekta je oblikovanje politik trajnostnega razvoja za učinkovito upravljanje pokrajin. Zaradi velike pokrajinske pestrosti in hkrati občutljivosti pokrajin je Slovenija dober model za oblikovanje takšnih politik. Vrzel med teorijo in prakso trajnostnega razvoja bo preučena v izbranih pokrajinah, ki so podvržene različnim preobrazbam.

Preučevanje slovenskih ledenikov

Oznaka: Triglavski ledenik in Ledenik pod Skuto.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Gabrovec.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Geršič, M. Hrvatini, M. Lipar, M. Pavšek, M. Senčar Mrdaković, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); F. Drole (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: od 1. 9. 1946.

Meritve na Triglavskem ledeniku so potekale 31. 8.–1. 9., na Ledeniku pod Skuto pa 28. 10. Izmerjeni površini sta bili 2,7 in 1,8 ha. Na Triglavskem ledeniku so izvedli še snemanje z brezpilotnim letalnikom, sledenje voda in poskusni odvzem vzorcev ledu. Površini obeh ledenikov, ki sta bili prekriti z debelejšo plastjo firna, se nista spremenili in sta še vedno blizu svojih minimalnih vrednosti.

Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime

Oznaka: N1-0162.

Vrsta projekta: projekt komplementarne sheme ARRS.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Lipar.

Sodelavca: M. Ferk, M. Lipar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Cilj projekta je okrepiti vlogo eolskih kalkarenitov v kombinaciji s kraško geomorfologijo kot zanesljivim paleopodnebnim arhivom z razjasnitvijo trenutnih znanstvenih vrzeli. Aktivnosti v letu 2021 so obsegale intenzivna terenska dela v Novigradu (Hrvaška), na Sardiniji (Italija), na Gran Canariji, Fuertaventuri, Majorki, Ibizi in Formenteri (Španija), v Apuliji (Italija) ter ob obali Črnega morja (Turčija).

Trajnostno upravljanje skupnega v socio-ekoloških produktivnih pokrajinah (kulturnih pokrajinah) v Sloveniji in na Japonskem

Oznaka: BI-JP/19-21-002.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Šmid Hribar, M. Urbanc, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2019–31. 3. 2021.

Sodelavci so v okviru projekta pripravljali primerjalni članek o upravljanju skupnega v Sloveniji in na Japonskem. Dejavnosti so bile v letu 2021 okrnjene zaradi epidemije covida-19.

Geokemija ledu: Slovenija in ZDA

Oznaka: BI-US/19-21-036.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Ferk, B. Komac, M. Lipar, J. Tičar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2019–30. 9. 2021.

Projekt preučuje kemijske parametre, ki so se v zadnjih nekaj sto tisoč letih shranili v ledeniškem in jamskem ledu. To omogoča pridobivanje podatkov o sestavi ozračja in njegovi naravni spremenljivosti v preteklosti in rekonstrukcijo številnih vidikov onesnaževanja ozračja od predindustrijskih do današnjih dni. Dejavnosti so bile v letu 2021 okrnjene zaradi epidemije covida-19.

Geomorfološke značilnosti eogenetskih karbonatnih kamnin v Sloveniji in Združenih državah Amerike

Oznaka: BI-US/19-21-005.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Lipar.

Sodelavca: M. Ferik, M. Lipar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

Cilj projekta je bil okrepiti vlogo eolskih kalkarenitov v kombinaciji s kraško geomorfologijo kot zanesljivim paleopodnebnim arhivom z razjasnitvijo trenutnih znanstvenih vrzeli. Projekt je v letu 2021 zaradi pandemije covid-19 prekinil ARRS (onemogočeno je bilo potovanje v ZDA).

Transforming urban quarters to human scale environments: applying superblock concepts for different urban structures

[Preobrazba mestnih četrti po meri človeka: uporaba koncepta superbloka v različnih urbanih strukturah]

Oznaka: H6-8290.

Vrsta projekta: mednarodni ARRS projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja na ZRC SAZU: Jernej Tiran.

Sodelavci: D. Bole, M. Goluža, J. Nared, J. Tiran.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2021–30. 4. 2024.

V letu 2021 je bil izdelan projektni izroček o razvoju koncepta superbloka z analizo obstoječih raziskav z vidika trajnostnega urbanega razvoja. Zasnovana je bila tudi anketna raziskava za preverjanje pomena posameznih prvin superbloka in oblikovanje definicije koncepta v projektu.

The Indian film industry as a driver of new socio-economic connections between India and Europe

[Indijska filmska industrija kot gonilo novih družbenogospodarskih povezav med Indijo in Evropo]

Oznaka: FilmInd.

Vrsta projekta: mednarodni aplikativni projekt.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

Vodja projekta na ZRC SAZU: Jani Kozina.

Sodelavci: D. Bole, R. Ciglič, P. Gašperič, J. Kozina, P. Pipan, P. Rus, M. Urbanc (Geografski inštitut Antona Melika); A. Jelnicar (Inštitut za antropološke in prostorske študije); T. Pavčič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2019–31. 10. 2022.

Leta 2021 je bila raziskana infrastruktura indijske filmske proizvodnje v Evropi in njeni učinki na prostor, družbo, gospodarstvo in kulturo.

Boosting greenhouse gas emissions reduction by 2020 with a view to 2030 – promoting sustainable transport, energy efficiency, renewable energies and sustainable, climate protecting land use in the transition to low carbon society

[Spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 s pogledom na 2030 – promocija trajnostne mobilnosti, učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije in v blaženje podnebnih sprememb usmerjene rabe tal z namenom prehoda v nizkoogljično družbo]

Oznaka: CARE4CLIMATE.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Life+.

Sofinancerji: Evropska unija, Evropska komisija, Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.

Vodja na ZRC SAZU: Matej Gabrovec.

Sodelavci: D. Bole, R. Ciglič, M. Gabrovec, M. Goluža, M. Hrvatina, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, P. Rus, J. Tiran, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 1. 2027.

V okviru akcije *Integriranje javnega potniškega prometa* so bile pripravljene analiza kakovosti storitve in konkurenčnosti javnega potniškega prometa, shema njegovega izboljšanja v izbranih koridorjih s predlogi možnih izboljšav ter smernice za njegov razvoj na podeželju. Razvijal se je koncept mobilnosti kot storitve.

CA17131 – The Soil Science & Archaeo-Geophysics Alliance: going beyond prospection [Znanosti o prsteh in arheološko-geofizikalno zavezništvo: širjenje zmožnosti]

Oznaka: SAGA.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja na ZRC SAZU: Mateja Ferk.

Sodelavci: M. Ferk, M. Lipar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 26. 10. 2018–25. 10. 2022.

S projektom se oblikuje mednarodna mreža geofizikov, arheologov, geografov, geologov in drugih raziskovalcev prsti, ki z interdisciplinarnim sodelovanjem povečujejo zmožnosti za obsežnejšo in večplastno interpretacijo geofizikalnih podatkov. Dejavnosti so bile v letu 2021 močno okrnjene zaradi epidemije covid-19.

CA18135 – Fire in the Earth System: Science & Society [Požari v okoljskem sistemu Zemlje: znanost in družba]

Oznaka: FIRElinks.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja na ZRC SAZU: Matija Zorn.

Sodelavci: M. Ferk, J. Tičar, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 24. 4. 2019–23. 4. 2023.

Projekt je namenjen povezovanju raziskovalnih ustanov in raziskovalcev, ki se ukvarjajo z različnimi vidiki požarov. Glavni cilj projekta je spodbujanje celostnega pristopa pri oblikovanju »požarno odpornih pokrajin«. Dejavnosti so bile v letu 2021 močno okrnjene zaradi epidemije covid-19.

Mapping Cultural HERitage, Geosciences Value in Higher education [Mapiranje kulturne dediščine – pomen geoznanosti v visokošolskem izobraževanju]

Oznaka: MINERVA.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Erasmus+.

Sofinancer: Evropska unija, Evropska komisija, Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo.

Vodja na ZRC SAZU: Jani Kozina.

Sodelavci: R. Ciglič, J. Kozina, P. Repolusk, E. Logar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Sodelavci so leta 2021 vzpostavili kompetenčni okvir za poučevanje geotehnologij na področju kulturne dediščine v Evropi in soorganizirali geografski večer Ljubljanskega geografskega društva z naslovom *Uporaba geografskih informacijskih sistemov na področju kulturne dediščine – med izobraževanjem in prakso*.

Sustainable measures for achieving resilient transportation in metropolitan regions [Trajnostni ukrepi za učinkovitejši promet v metropolitanskih regijah]

Oznaka: SMART-MR.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Europe.

Sofinancerja: Evropski sklad za regionalni razvoj, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavci: E. Logar, J. Nared, P. Rus (Geografski inštitut Antona Melika); N. Juvan Mastnak, S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2016–31. 3. 2023.

Na podlagi uspešne prijave na 5. razpis programa *Interreg Evropa* je bila pripravljena projektna dokumentacija ter izvedena sestanek partnerjev in prva virtualna delavnica na temo e-participacije v prometnem načrtovanju.

Public warnings – reducing rain and snowfall related risks [Javna opozorila – zmanjšanje tveganj zaradi padavin in snežne odeje]

Oznaka: CROSSRISK.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Slovenija-Avstrija.

Sofinancerja: Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja na ZRC SAZU: Miha Pavšek.

Sodelavci: M. Hrvatini, B. Komac, M. Pavšek, M. Volk Bahun (Geografski inštitut Antona Melika); O. Kardoš (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 6. 2018–31. 8. 2021.

Ob zaključku projekta so bili sodelavci še posebej aktivni kot odgovorni projektni partnerji delovnega sklopa za komunikacijo. Poleg priprave in sodelovanja pri številnih strokovnih publikacijah, poljudnih gradivih in sporočilih za javnost je bilo organizirano zaključno srečanje projekta na Ljubelju, namenjeno predstavitvi vseh rezultatov in dosežkov.

Integration of sustainability labels into Mediterranean tourism policies [Vključevanje trajnostnega certificiranja v turistične politike Sredozemlja]

Oznaka: LABELSCAPE.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Mediteran.

Sofinancerja: Evropski urad za regionalni razvoj, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Nika Razpotnik Visković.

Sodelavci: D. Bole, M. Ferjan, P. Gašperič, M. Geršič, M. Goluža, E. Logar, N. Razpotnik Visković, P. Rus, M. Šmid Hribar, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); N. Juvan Mastnak, T. Pavčič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 6. 2022.

Sodelavci projekta so vsebinsko prenovili anketne vprašalnike v okviru Zelene sheme slovenskega turizma in testirali nov način anketiranja. Organizirali so tri mednarodne spletne delavnice na temo participativnega procesa, okrevanja v turizmu med in po krizi covid-19 ter korakov certificiranja. Za slovenske deležnike je bila organizirana delavnica pristopa »design thinking«.

Promoting multilevel governance for tuning up biodiversity protection in marine areas [Spodbujanje večnivojskega upravljanja za uravnavanje ohranjanja biotske raznovrstnosti na morskih območjih]

Oznaka: TUNE UP.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Mediteran.

Sofinancerja: Evropski urad za regionalni razvoj, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja na ZRC SAZU: Aleš Smrekar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, Š. Čonč, P. Gašperič, M. Geršič, K. Polajnar Horvat, P. Repolusk, A. Smrekar, J. Tičar (Geografski inštitut Antona Melika); S. Koderman, T. Pavčič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–30. 7. 2022.

Projekt se sooča s potrebo po strateškem in participativnem pristopu pri upravljanju sredozemskih morskih območij in zaščiti biotske raznovrstnosti s pomočjo orodja za upravljanje različnih deležnikov. Glavnina dejavnosti v letu 2021 je bila povezana s pripravo lokalnega sporazuma o ohranjanju mokrišč, ki ga je podpisalo šestnajst deležnikov s širšega območja Krajinskega parka Sečoveljske soline.

ECological VINEyards GOVERNance Activities for Landscape's Strategies [Upravljanje in dejavnosti v ekoloških vinogradih kot podlaga za pripravo pokrajinskih strategij]

Oznaka: ECOVINEGOALS.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Adrion.

Sofinancerja: Evropski urad za regionalni razvoj, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja na ZRC SAZU: Mateja Šmid Hribar.

Sodelavci: M. Hrvatini, P. Pipan, M. Šmid Hribar, M. Topole (Geografski inštitut Antona Melika); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2020–28. 2. 2023.

Sodelavci so pripravili pokrajinske analize pilotnih območij (v primeru Slovenije je to Vipavsko gričevje) ter izvedli tri fokusne skupine in dve delavnici, na katerih so z deležniki pretresali in iskali spodbude za prehod na agroekološko vinogradništvo.

Mladi v industrijskih regijah – Krepitev institucionalnih zmogljivosti za preprečevanje izseljevanja mladih iz industrijskih mest

Oznaka: YOUIND.

Vrsta projekta: EU decentralizirani projekt – Interreg Slovenija-Avstrija.

Sofinancerja: Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja na ZRC SAZU: Jani Kozina.

Sodelavci: D. Bole, J. Kozina, M. Senčar Mrdaković, J. Tiran (Geografski inštitut Antona Melika); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 4. 2020–15. 4. 2022.

Sodelavci projekta so pripravljali katalog dobrih praks in čezmejno strategijo za preprečevanje izseljevanja mladih iz perifernih industrijskih mest in regij z vidika industrijske kulture.

ESPON Transnational Outreach Support 2019-2022 [Podpora mednarodni predstavitvi rezultatov programa ESPON]

Oznaka: ESPON.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: Ghent University.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavca: J. Nared, P. Pipan.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–30. 6. 2022.

Dejavnosti v letu 2021 so obsegale dokončanje dokumenta o Slovaški ter udeležbo na spletni delavnici o vplivu pandemije covid-19 na razvoj naselbinske strukture na Švedskem.

The Atlas on the Quality of Life in Slovenia [Atlas o kakovosti življenja v Sloveniji]

Oznaka: Kakovost življenja.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: ESPON EGTC.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavci: Š. Čonč, M. Goluža, B. Komac, E. Logar, J. Nared, P. Pipan, P. Repolusk, P. Rus, A. Trobec, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 1. 7.–11. 10. 2021.

Na podlagi izhodišč projekta *ESPON QoL* so sodelavci razširili nabor možnih kazalnikov za ocenjevanje kakovosti življenja v Sloveniji, zbrali podatke in jih preračunali na različne prostorske ravni, na koncu pa pripravili zemljevide ter opise za posamezna podpodročja. Izdana publikacija je bila predstavljena na tednu ESPON-a na Bledu.

Študija mobilnosti štipendistov MSCA za konferenco *MSCA Fostering balanced mobility flows in Europe*

Oznaka: MSCA.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

Vodja: Rok Ciglič.

Sodelavca: R. Ciglič, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–1. 5. 2022.

V okviru študije so bili zbrani in urejeni podatki o gostovanjih štipendistov MSCA v Evropi. Na podlagi urejenih podatkov so bile analizirane vezi med posameznimi državami. Ugotovljeno je bilo, katere države prejmejo več štipendistov, kot pa jih pošiljajo v tujino. Prvi rezultati so bili predstavljeni na konferenci *MSCA Fostering balanced mobility flows in Europe (Uravnoteženje mobilnostnih tokov MSCA v Evropi)*.

Organizacija Slovenskih regionalnih dnevov

Oznaka: SRD.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije, Slovenski regionalno razvojni sklad.

Vodja: Janez Nared.

Sodelavci: M. Goluža, E. Logar, J. Nared, K. Polajnar Horvat, N. Razpotnik Visković.

Obdobje trajanja: od 1. 1. 2019.

V začetku maja je bil organiziran spletni simpozij ob 50. obletnici regionalne politike v Sloveniji ter urejena in izdana knjiga iz zbirke *Regionalni razvoj z naslovom Regionalni razvoj včeraj, danes, jutri*.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – PoLJUBA

Oznaka: Interpretacija PoLJUBA.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: Aleš Smrekar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, Š. Čonč, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, A. Trobec.

Obdobje trajanja: 6. 9. 2019–15. 8. 2021.

Sodelavci so pripravili osem postaj za 3,1 km dolgo krožno interpretacijsko pot na Rakovi Jelši. Vsebina bo obiskovalce ozaveščala o ogroženih vrstah in habitatnih tipih na Ljubljanskem barju ter o pomenu njihovega ohranjanja. Pot je pripravljena v sodelovanju z arhitektom, ilustratorjem in oblikovalcem, dodana so štiri didaktična priporočila za osnovnošolske in srednješolske skupine.

Priprava in izvedba pilotnih primerov uvajanja nagrad – cenovne politike trajnostne mobilnosti v Občini Bohinj in Občini Tržič

Oznaka: SAMBA.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: BSC, poslovno podporni center, d. o. o., Kranj.

Vodja na ZRC SAZU: Matej Gabrovec.

Sodelavca: M. Gabrovec, M. Geršič.

Obdobje trajanja: 23. 1. 2020–30. 7. 2021.

V predhodnem letu pripravljen predlog izboljšav javnega potniškega prometa v Bohinju je bil predstavljen na občinskem svetu. Na podlagi razprav je bil predlog ustrezno dopolnjen.

Ex-ante in ex-post raziskave stanja na področju vrzeli med kreativnim potencialom slovenskega gospodarstva in servisnimi zmožnostmi kreativnega sektorja

Oznaka: M.C. Ruk.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Kulturno izobraževalno društvo PiNA.

Vodja na ZRC SAZU: Jani Kozina.

Sodelavec: J. Kozina.

Obdobje trajanja: 30. 1. 2020–15. 6. 2022.

Leta 2021 so bili analizirani prostorski vidiki financiranja znanosti in kulture iz javnih sredstev Republike Slovenije ter vrzeli med ustvarjalnim potencialom slovenskega gospodarstva ter servisnimi zmožnostmi kulturnega in ustvarjalnega sektorja.

Priprava dokumentacije za sklenitev pogodb za izvajanje gospodarske javne službe avtobusnega linijskega prevoza potnikov

Oznaka: JLPP.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije.

Vodja na ZRC SAZU: Matej Gabrovec.

Sodelavec: M. Gabrovec.

Obdobje trajanja: 11. 6. 2020–10. 6. 2022.

ZRC SAZU je kot podizvajalec Agencije za promet sodeloval pri pripravi prometnega dela dokumentacije. Pregledana je bila njegova usklajenost s standardom dostopnosti do javnega potniškega prometa v Sloveniji, pripravljene so bili predlogi dopolnitev.

Zemljevidi za učbenike Založbe Rokus Klett

Oznaka: Slovenščina zemljevidi.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Založba Rokus Klett.

Vodja: Matija Zorn.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Geršič, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 12. 2020–8. 1. 2021.

Za učbenike in delovne zvezke za slovenščino in geografijo je bilo izdelanih in prirejenih več zemljevidov.

Zemljevidi za učbenike Založbe Modrijan izobraževanje

Oznaka: Rokus-Modrijan zemljevidi.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Založba Modrijan izobraževanje.

Vodja: Matija Zorn.

Sodelavca: M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 7. 4. 2021–31. 12. 2022.

Za učbenike geografije je bilo prirejenih več zemljevidov.

Kam tečejo vode naših ledenikov?

Oznaka: KTVNL.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ljubljanske mlekarnice.

Vodja: Miha Pavšek.

Sodelavci: M. Geršič, M. Hrvatina, M. Pavšek, J. Tičar, M. Volk Bahun, M. Zorn (Geografski inštitut Antona Melika); M. Blatnik, F. Drole, B. Kogovšek, M. Petrič, N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 27. 12. 2019–31. 12. 2021.

Dopolnilno k projektu *Preučevanje slovenskih ledenikov* so sodelavci na Triglavskem ledeniku izvedli sledilni poskus. V začetku septembra je bilo na njegovem spodnjem robu injicirano sledilo, nato pa so do konca novembra na izbranih lokacijah v okoliških gorskih dolinah odvzemali vzorce iz tamkajšnjih vodotokov in izvirov. Potrdili so podzemno povezavo s Triglavsko Bistrico (Vrata) in odkrili novo z Mostnico (Voje).

Misija: Triglavski ledenik v Peking

Oznaka: TLP.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Pivovarna Laško Union.

Vodja: Miha Pavšek.

Sodelavci: M. Ferk, M. Geršič, M. Hrvatin, M. Lipar, M. Pavšek, M. Volk Bahun, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 24. 9. 2021–30. 6. 2023.

Dopolnilno k projektu *Preučevanje slovenskih ledenikov* so sodelavci na Triglavskem ledeniku izvedli še poskusni odvzem vzorcev ledu. V začetku novembra so na njegovem spodnjem delu odvzeli nekaj vzorcev in jih pripeljali v Fizičnogeografski laboratorij Raziskovalne postaje Barje. Po evidentiranju so jih v promocijske namene del odstopili naročniku za ozaveščevalno kampanjo o podnebnih spremembah.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen v letu 2021

Oznaka: KSZI.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije – Geodetska uprava Republike Slovenije.

Vodja: Drago Perko.

Sodelavca: M. Geršič, D. Perko.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2022.

Komisija je skladno z nalogami, ki jih ji je podelila Vlada Republike Slovenije, na nacionalni ravni potrdila imenovanja in preimenovanja 36 uličnih imen. Na regionalni ravni je sodelovala s sorodnimi komisijami sosednjih držav, na mednarodni ravni pa je delovala v imenoslovnih organih OZN in zastopala interese Slovenije v matičnem jezikovno-zemljepisnem oddelku Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena (UNEGN).

Osvežitev kazalnika – spreminjanje obsega Triglavskega ledenika

Oznaka: Ledenik kazalnik.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor – Agencija Republike Slovenije za okolje.

Vodja: Matej Gabrovec.

Sodelavca: M. Gabrovec, M. Pavšek.

Obdobje trajanja: 20. 1.–31. 3. 2021.

Triglavski ledenik je eden od kazalnikov okolja v Sloveniji s področja podnebnih sprememb. Kazalnik je bil dopolnjen z rezultati meritev zadnjih dveh let, dodani so bili tudi primerjalni podatki o masni bilanci izbranih evropskih ledenikov.

MEPI Triglav 2021

Oznaka: MEPI.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod MEPI – Mednarodno priznanje za mlade.

Vodja: Miha Pavšek.

Sodelavec: M. Pavšek.

Obdobje trajanja: 5. 6.–1. 9. 2021.

Sodelovali so pri promociji mladinskega natečaja za kratki film *Keep It Cool – Zgodbe podnebnih sprememb* ter pri pripravi in izvedbi slovensko-britanske odprave na Triglav, ki jo je organiziral naročnik. Odpravi sta se poleg gospodarstvenikov in mladih predstavnikov programa MEPI pridružila tudi Tiffany Sadler, britanska veleposlanica v Sloveniji, in Nick Bridge, odposlanec za podnebne spremembe britanskega Ministrstva za zunanje zadeve.

Varnost pred snežnimi plazovi za Smučišče 2864 v Bohinju

Oznaka: lavinski elaborat.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: 2864 Bohinj d. o. o.

Vodja: Miha Pavšek.

Sodelavca: M. Pavšek, M. Volk Bahun.

Obdobje trajanja: 13. 9.–15. 10. 2021.

Za naročnika, upravljavca bodočega smučišča in žičnic na območju Koble, je bilo v skladu z določili Zakona o varnosti na smučiščih izdelano izvedensko mnenje o zagotavljanju varnosti pred snežnimi plazovi. V prihodnje nameravajo smučišče povezati z bližnjim na Soriški planini. Snežni plazovi ogrožajo le manjši del predvidenih smučišč in žičnic, ki jih je moč zaščititi z enostavnimi ukrepi in objekti.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega

Oznaka: P5-0408.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Nevidno življenje odpadkov. Razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih

Oznaka: L6-9364.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Raziskave ogroženih narečij v slovenskem jezikovnem prostoru (Radgonski kot, Gradiščanska, Hum na Sotli z okolico, Dubravica z okolico)

Oznaka: V6-2109.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša.

Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju

Oznaka: Na-kolih.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za arheologijo.

Trans-making – Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses

Oznaka: Trans-making.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturne in spominske študije.

Boosting the Alpine agri-food value chains with the „100% Local“

Oznaka: 100% Local.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Anja Trobec

Oznaka: MR-37557.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Janez Nared.

Drugi mentorici: Katja Vintar Mally, Barbara Lampič (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Mlada raziskovalka je v okviru raziskovalnega dela opravila statistično in prostorsko analizo obstoječih podatkov s področja oskrbe s hrano v Sloveniji, sodelovala pri pripravi Akcijskega načrta za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027 in pripravila članek s področja oskrbe s hrano, ki bo marca 2022 izšel v tuji reviji *European Countryside*.

Maruša Goluža

Oznaka: MR-35706.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: David Bole.

Druga mentorja: Drago Kos (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede), Maruška Šubic-Kovač (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Mlada raziskovalka je v tem letu končala doktorsko disertacijo, ki jo bo zagovarjala v začetku prihodnjega leta. V letu 2021 je objavila dva znanstvena članka in svoje delo predstavila na mednarodni konferenci, ki jo letno organizira Zveza evropskih planerskih šol.

Erik Logar

Oznaka: MR-52012.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Nika Razpotnik Visković.

Druga mentorica: Irma Potočnik Slavič (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

V letu 2021 je mladi raziskovalec zaključil s terenskim delom na osmih pilotnih območjih (intervjuji, fokusne skupine, anketiranje) ter se posvetil pisanju disertacije. Preliminarni rezultati so bili predstavljeni tako zainteresirani javnosti na pilotnih območjih kot tudi komisiji za spremljanje doktorskega študija.

Špela Čonč

Oznaka: MR-54767.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Mateja Breg Valjavec.

Drugi mentor: Miha Krofel (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Terensko delo mlade raziskovalke se je nanašalo na kartiranje geomorfoloških oblik in zimsko sledenje risov ter divjih mačk. Z uporabo geografskih informacijskih sistemov je izvedla analize reliefa za primerjavo z lokacijami prostoživečih mačk z GPS telemetričnih ovratnic ter rezultate pripravila za objavo izvirnega znanstvenega članka.

Marko Senčar Mrdaković

Oznaka: MR-55882.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Jani Kozina.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mladi raziskovalec se je v okviru raziskovalnega dela posvetil branju literature s področja družbenih inovacij, upravljanja prostora, dediščine in vrednot ter izdelal načrt za objavo znanstvenih člankov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Bole** je član strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in znanstvenega odbora konference *Bridging Old and New Divides: Global Dynamics & Regional Transformations* (Regional Studies Association). Je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj*, član uredniškega odbora ter področni sourednik za regionalno planiranje pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* in član uredniškega sveta znanstvene revije *Journal of Urban and Regional Analysis*. Je član ocenjevalnega panela evropskega raziskovalnega programa *HERA* za razpis *Public Spaces: Culture and Integration in Europe*.
- **M. Breg Valjavec** je članica Izvršilnega odbora Geomorfološkega društva Slovenije, nadomestna članica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, organizacijskega in znanstvenega odbora *European SCGIS conference*, znanstvenega odbora *Natural Hazards International Conference* ter uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *GIS v Sloveniji*. Je tudi članica uredniškega odbora in področna sourednica za varstvo okolja znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*.

- **R. Ciglič** je član uredniškega odbora in glavni sourednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*, član uredniških odborov in sourednik knjižnih zbirk *GIS v Sloveniji* in *Naravne nesreče* ter član uredniškega odbora revije *Acta Geobalcanica*. Je tudi član organizacijskega in znanstvenega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji* in biennialnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* ter član znanstvenega odbora mednarodne konference *Geobalcanica*. Je predsednik Komisije za uporabo geografskih informacijskih sistemov pri varovanju okolja Zveze geografov Slovenije ter koordinator štipendijskega programa SCGIS (Society for Conservation GIS) za Slovenijo. Je tudi član Komisije za informacijske in komunikacijske tehnologije na ZRC SAZU.
- **Š. Čonč** je članica Izvršnega odbora in referentka za kratke ekskurzije v Ljubljanskem geografskem društvu, članica društva Dinaricum, organizacijskega odbora *Simpozija raziskovalcev in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti* in biennialnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je urednica spletne strani in spletnega zemljevida ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva.
- **M. Ferik** je podpredsednica Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU in članica uredniškega odbora ter področna sourednica za fizično geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*. Je članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Naravne nesreče* ter organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je članica Geomorfološkega društva Slovenije in Avstralske speleološke zveze – interesne skupine Nullarbor (Australian Speleological Federation – Nullarbor Special Interest Group). Je vodja znanstvenega organizacijskega odbora tematske sekcije *Geomorfologija krasi v okviru 10. mednarodne geomorfološke konference IAG*, ki bo septembra leta 2022 v Coimabri na Portugalskem.
- **J. Fridl** je pomočnica direktorja ZRC SAZU, zadolžena za prijave in spremljanje projektov, dobljenih na razpisih in javnih naročilih, ki jih razpisujejo ministrstva, agencije, občine, uradi in drugi naročniki. Vodi infrastrukturni program ZRC SAZU z naslovom *Naravna in kulturna dediščina*. Je nacionalna predstavnica evropske mreže DARIAH (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities). Odgovorna je tudi za implementacijo poslovnoinformacijskega sistema ZRC SAZU.
- **M. Gabrovec** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*, znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica*, kjer je tudi področni sourednik za regionalno geografijo, *Geografski vestnik* in *eco.mont* ter znanstveno-izobraževalnega časopisa *Acta Triglavensia*. Je član disciplinskih komisij Zveze geografov Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva, nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije in Strokovnega sveta Triglavskega narodnega parka, član komisije za Belarjeva priznanja ter skupne delovne skupine Mednarodnega znanstvenega komiteja za preučevanje Alp in Mreže zavarovanih območij v Alpah ISCAR-P. Je tudi član Nacionalne delovne skupine za celostne prometne strategije. Je član Znanstvenega sveta ZRC SAZU. Bil je član znanstvenega odbora predkongresnega seminarja Mednarodne geografske zveze *Local and Regional Aspects of Natural Hazards* v Varni (Bolgarija).
- **P. Gašperič** je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter Ljubljanskega geografskega društva.
- **M. Geršič** je sourednik in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *GIS v Sloveniji*. Je uredniški pomočnik in področni sourednik za regionalno geografijo pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* ter član organizacijskega odbora biennialnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je član Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, član Gorenjskega geografskega društva, Društva učiteljev geografije Slovenije, Delovne skupine za eksonime (Working Group on Exonyms) ter Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega oddelka (East Central and South-East Europe Division) pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names). Ureja spletne strani Delovne skupine za eksonime, Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega oddelka pri UNGEGN-u, Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal (Commission on Land Use and Land Cover Change) pri Mednarodni geografski zvezi in inštitutskega Facebook profila. Je tudi član delovne skupine za pripravo geslovnika za področje geografije pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* ter delovne skupine Državnega sveta za pripravo koncepta in zakonodajnih podlag za vzpostavitev prihodnje pokrajinske delitve Republike Slovenije.
- **M. Goluža** je članica Ljubljanskega geografskega društva in Komisije za regionalno in prostorsko planiranje pri Zvezi geografov Slovenije. Je uredniška pomočnica znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in članica organizacijskih odborov simpozija *Slovenski regionalni dnevi*, biennialnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. Je članica Zveze mladih akademikov (Young academics network), ki deluje pod okriljem Evropske zveze prostorskoarhitektonskih šol (Association of European Schools of Planning).
- **M. Hrvatinić** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter član uredniškega odbora in področni sourednik za regionalno geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*.
- **B. Komac** je glavni sourednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, glavni in odgovorni urednik strokovne revije za vprašanja naravnih nesreč *Ujma*, član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter revij *International Journal of Disaster Risk Management* in *Földrajzi közlemények: a Magyar Földrajzi Társaság tudományos folyóirata*, sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče* in član organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*. V mandatu 2018–2021 je bil član Evropske svetovalne skupine za znanost in tehnologijo (European Science and Technology Group – E-STAG) pri Uradu Združenih narodov za zmanjšanje tveganja nesreč (United Nations Office for Disaster Risk Reduction – UNDRR). Je terminološki svetovalec za področje geografije pri pripravi novega *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in član delovne skupine za pripravo geslovnika za področje geografije pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.

- **J. Kozina** je član uredniškega odbora in področni sourednik za humano geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj* ter sourednik zbirke *CAPACities*. Je član RSA (The Regional Studies Association), svetovalnega odbora EUSDR PA 10 Danube Local Actors Platform, raziskovalnega odbora 21 (RC21) za sociologijo urbanega in regionalnega razvoja Mednarodnega sociološkega združenja, Ljubljanskega geografskega društva, strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in Medobčinske pobude: čezmejno e-sodelovanje v Podonavski eRegiji ter nadomestni član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije in zunanji član šolske maturitetne komisije za splošno maturo na Gimnaziji Šiška.
- **M. Lipar** je član uredniškega odbora in področni sourednik za fizično geografijo pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* ter področni sourednik pri znanstveni reviji *Geosciences*. Je član Avstralske speleološke zveze – interesne skupine Nullarbor (Australian Speleological Federation – Nullarbor Special Interest Group), Avstralske in novozelandske geomorfološke zveze (The Australian and New Zealand Geomorphology Group) ter Evropskega geoznanstvenega združenja (European Geosciences Union).
- **E. Logar** je član organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in *Simpozija raziskovalcev in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti*. Je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, kjer je referent za ekskurzije po Sloveniji in sosednjih pokrajinah. Je urednik inštitutskih spletnih strani, inštitutskega Twitter profila ter sourednik spletne strani Ljubljanskega geografskega društva.
- **J. Nared** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*, predsednik strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in ambasador RSA (The Regional Studies Association) za Slovenijo. Je član Odbora za gospodarstvo pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije, član uredniškega odbora ter področni urednik za regionalno planiranje pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* in član Založniškega sveta Založbe ZRC. Je tudi član delovne skupine Državnega sveta za pripravo koncepta in zakonodajnih podlag za vzpostavitev prihodnje pokrajinske delitve Republike Slovenije ter delegat SAZU v odboru ISCAR (International Scientific Committee on Research in the Alps). Na Podiplomski šoli ZRC SAZU je sodeloval pri pripravi doktorskega študijskega programa *Okoljske in regionalne študije* in je od akreditacije programa dalje koordinator modula *Regionalne študije*.
- **M. Pavšek** je sourednik in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče*, član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in *Odseva*, glasila Občine Trzin. Soureja inštitutski Facebook profil. Je član odbora Gore in varnost pri Planinski zvezi Slovenije ter Gorski reševalni zvezi Slovenije, član Komisije za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov in Komisije za zaključno preverjanje znanja tečajnikov v programu uvajalnega in temeljnega usposabljanja minerjev snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter zunanji sodelavec Katedre za gornjštvo, športno plezanje in aktivnosti v naravi na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. Je tudi poveljnik Civilne zaščite Občine Trzin.
- **D. Perko** je predsednik Upravnega odbora ZRC SAZU. Je odgovorni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* ter sourednik in član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem*, *GIS v Sloveniji* in *CAPACities*. Je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Regionalni razvoj* in *Exploring Cultural Spaces of Europe* pri mednarodni založbi Peter Lang, znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica*, *Geografski vestnik* in *Acta Geobalcanica* in revije *National Geographic Slovenija* ter član znanstvenih odborov simpozijev *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, *Naravne nesreče v Sloveniji* in *Slovenski regionalni dnevi*. Je tudi član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav ter Komisije za informacijske in komunikacijske tehnologije ZRC SAZU, Komisije za register tveganih ZRC SAZU in Prostorske komisije ZRC SAZU.
- **P. Pipan** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter publikacije *Heriskop*, podpredsednik Ljubljanskega geografskega društva in član Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega (International Association for the Study of the Commons – IASC).
- **K. Polajnar Horvat** je članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednica in članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*. Je predsednica organizacijskega odbora in članica strokovnega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* ter članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*.
- **N. Razpotnik Visković** je članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednica in članica uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*, članica strokovnega in organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* ter Odbora za podeželje pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije. Je članica Nadzornega sveta Slovenskega regionalno razvojnega sklada ter področna sourednica za regionalno planiranje in gostujoča urednica posebnih izdaj znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* (*Gastronomy, territory and tourism*, ki je izšla leta 2021, in *Branding, labelling and certification*, ki bo izšla leta 2023). Je koordinatorica modula *Humana geografija* na doktorskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* na Podiplomski šoli ZRC SAZU.
- **P. Repolusk** je član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **D. Ribeiro** je članica Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije (Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology – EADSVE), usklajevalnega organa za izdajanje dovoljenj za poklic inženirja na Portugalskem (Ordem dos Engenheiros – OE), Interdisciplinarne skupine za ekosistemske storitve (INTERECOS ZRC SAZU), Skupine za ekosistemske storitve (SOES), Mednarodne zveze za pokrajinsko ekologijo (International Association for Landscape Ecology – IALE) ter Partnerstva za ekosistemske storitve (Ecosystem Services Partnership – ESP). Je članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je članica Izvršnega odbora Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti zemljišč (Commission on Land Use and Land Cover Change) pri Mednarodni geografski zvezi.

- **M. Senčar Mrdaković** je član Izvršnega odbora in referent za ekskurzije v Ljubljanskem geografskem društvu ter član organizacijskega odbora *Simpozija raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti* in bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je sourednik zbornika študentk in študentov Podiplomske šole ZRC SAZU *Platforma* in spletne strani ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva.
- **P. Rus** je članica organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi*.
- **A. Smrekar** je član uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem* in *Regionalni razvoj* ter revije *International Journal of Geoheritage*, član uredniškega odbora in področni sourednik za varstvo okolja pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica*, predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije in član strokovnega odbora bienalnega simpozija *Slovenski regionalni dnevi*. Je vodja pripravljalne skupine dogodka *Noč geografije*. Je član Upravnega odbora Podiplomske šole ZRC SAZU, Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor pri Regionalnem razvojnem svetu Ljubljanske urbane regije.
- **M. Šmid Hribar** je članica Partnerstva za ekosistemske storitve (Ecosystem Services Partnership – ESP) in predstavnica Slovenske nacionalne mreže ESP. Je članica Skupine za ekosistemske storitve – SOES, Interdisciplinarne skupine za ekosistemske storitve (INTERCOS ZRC SAZU), Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega (International Association for the Study of the Commons – IASC), mreže in odbora EUCALAND (European Cultural and Agricultural Landscapes), Partnerstva za ohranitev in popularizacijo kraške suhozidne gradnje ter Ljubljanskega geografskega društva. Je tudi članica uredniškega odbora in področna sourednica za varstvo okolja pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* ter članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*.
- **J. Tičar** je odgovorni urednik revije *Naše jame*, član uredniških odborov revij *Acta geographica Slovenica*, *Geografski vestnik* in *Jamar* ter član uredniškega odbora in sourednik knjižne zbirke *Naravne nesreče*, član predsedstva Jamarske zveze Slovenije, vodja Službe za varstvo jam pri Jamarski zvezi Slovenije, član Komisije za zaščito jam pri Evropski speleološki zvezi, namestnik predstavnika Slovenije v Mednarodni speleološki zvezi, član Komisije za varstvo gorske narave pri Planinski zvezi Slovenije, Geomorfološkega društva Slovenije ter organizacijskih odborov triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*, simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je ustanovni član Jamarskega kluba Brežice, namestnik vodje reševalnega centra JRS Novo mesto, član operativne sestave Jamarske reševalne službe, evropske enote za hitra mednarodna posredovanja Cave Search and Rescue Slovenia, inštruktor jamarstva pri Jamarski zvezi Slovenije, organizator in vodja jamarskih odprav Zverinjačke rupe (Črna gora) ter član organizacijskega odbora prireditve *Dolenjski jamarski tabori*. Soureja inštitutski Facebook profil.
- **J. Tiran** je član uredniškega odbora in področni sourednik za varstvo okolja znanstvene revije *Acta geographica Slovenica* in uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter sourednik knjižne zbirke *CAPACities*. Je tudi član Nacionalne delovne skupine za celostne prometne strategije in predstavnik organizacij civilne družbe v Medresorski delovni skupini za spremljanje in izvajanje Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013–2022. Je predsednik Ljubljanskega geografskega društva in urednik njegovih spletnih strani.
- **M. Topole** je članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem*.
- **A. Trobec** je članica organizacijskih odborov simpozija *Slovenski regionalni dnevi*, *Simpozija raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti* in bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* ter delovne skupine za pripravo Akcijskega načrta za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027. Ureja spletne strani Zveze geografov Slovenije.
- **M. Urbanc** je namestnica direktorja ZRC SAZU v Raziskovalni pisarni, članica uredniških odborov knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, kjer je tudi področna sourednica za humano geografijo. Je članica združenja EARMA (European Association of Research Managers and Administrators), mrež EUCALAND (European Cultural and Agricultural Landscapes) in La Rete Montagna ter znanstvenega odbora mednarodne konference *Alpine landscape meets culture, cultural heritage and landscape for a new Alpine tourism*. Je tudi v odboru ISCAR-ja (International Scientific Committee on Research in the Alps), v komisiji za izbor nagrad Alpske konvencije za mladega znanstvenika, v finančnem odboru mreže LifeWatch Erich in v Usmerjevalnem odboru projekta *ENRESSH* kot koordinatorica programa mobilnosti.
- **M. Volk Bahun** je članica organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*, uredniškega odbora knjižne zbirke *Naravne nesreče*, štaba Civilne zaščite za Gorenjsko in Zavoda za varstvo pred snežnimi plazovi. Soureja inštitutski Facebook profil.
- **M. Zorn** je glavni urednik znanstvene revije *Geografski vestnik*, član uredniškega odbora knjižnih zbirk *Geografija Slovenije* in *Georitem* ter znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica*, v njej je tudi področni sourednik za fizično geografijo, in *Retrospektive*. Je član uredniškega odbora naslednjih tujih znanstvenih revij: *The Environment – Journal of Environmental Sciences* (Beograd, Srbija), *Geografski pregled* (Sarajevo, BiH), *Hrvatski geografski glasnik* (Zagreb, Hrvaška), *Acta Geobalcanica* (Skopje, Severna Makedonija), *Problemi na geografiata* (Sofija, Bolgarija), *Studia Geomorphologica Carpatho-Balcanica* (Krakov, Poljska) in *Environmental & Socio-economic Studies* (Katovice, Poljska). Je član Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije, Raziskovalne skupine Planinske zveze Slovenije, Geomorfološkega društva Slovenije, organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in triennialnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji* ter sourednik knjižnih zbirk *GIS v Sloveniji* in *Naravne nesreče*. Je predsednik COMLAND, Komisije za degradacijo zemljišč in dezertifikacijo (Commission on Land Degradation and Desertification) pri Mednarodni geografski zvezi. Bil je član znanstvenega odbora mednarodnih konferenc *Geobalcanica 2021* (Ohrid, Severna Makedonija) in *International Geography and Sustainability Workshop 2021* (spletna konferenca) ter član programskega odbora posveta *Sto let Turistovskega kluba Skala* (spletni posvet).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Sto let Turistovskega kluba Skala.** Posvet. Soorganizatorja Gornjesavski muzej Jesenice in Slovenski planinski muzej, spletni dogodek, 29. 1., <https://www.planinskimuzej.si/wp-content/uploads/2021/01/Program-kolokvija-pdf.pdf>.
- **Prehod v agroekološko vinogradništvo 1.** Fokusna skupina in posvet v okviru projekta *ECOVINEGOALS*, Goče, 4. 3.
- **Prehod v agroekološko vinogradništvo 2.** Fokusna skupina in posvet v okviru projekta *ECOVINEGOALS*, Goče, 9. 3.
- **Participatory approaches for cooperation of local stakeholders.** Mednarodna delavnica v okviru projekta *LABELSCAPE*, spletni dogodek, 16. 3.
- **Prehod v agroekološko vinogradništvo 3.** Fokusna skupina in posvet v okviru projekta *ECOVINEGOALS*, Goče, 23. 3.
- **COVID-19 crisis and tourism recovery.** Mednarodna delavnica v okviru projekta *LABELSCAPE*, spletni dogodek, 30. 3.
- **Road map to certification.** Mednarodna delavnica v okviru projekta *LABELSCAPE*, spletni dogodek, 15. 4.
- **50 let regionalne politike v Sloveniji: Slovenski regionalni dnevi 2021.** Konferenca. Soorganizatorji Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije, Slovenski regionalno razvojni sklad, Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Združenje regionalnih razvojnih agencij, spletni dogodek, 6. 5.
- **Uporaba geografskih informacijskih sistemov na področju kulturne dediščine – med izobraževanjem in prakso.** Okrogla miza. Soorganizator Ljubljansko geografsko društvo, Ljubljana, 14. 9.
- **Uporaba design thinkinga pri oblikovanju gastronomskih turističnih produktov.** Delavnica v okviru projekta *LABELSCAPE*. Soorganizatorja Konzorcij Slovenia Green in LTO Rogla, Rogla, 13. in 15. 9.
- **Analiza kulturne pokrajine Vipavsko gričevje.** Delavnica in posvet v okviru projekta *ECOVINEGOALS*, Ajdovščina, 21. 10.
- **Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji.** Odskočni sestaneek projekta *NatGuidES*, spletni dogodek, 26. 10.
- **1st Workshop “Industrial Towns” (Online).** Delavnica. Soorganizator Univerza v Bernu, spletni dogodek, 8. 11.
- **9. simpozij raziskovalcev in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje.** Simpozij. Soorganizator Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana, spletni dogodek, 11.–12. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalcev-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.
- **Dobre prakse s področja vinogradništva.** Delavnica in posvet v okviru projekta *ECOVINEGOALS*, spletni dogodek, 2. 12.
- **Zaključno srečanje članov Konzorcija Slovenia Green 2021.** Promocijski dogodek projekta *LABELSCAPE*. Soorganizator Konzorcij Slovenia Green, spletni dogodek, 9. 12.
- **Enabling e-participation in mobility planning.** Mednarodna delavnica v okviru projekta *SMART-MR*, spletni dogodek, 17. 12.

MUZEJ, LABORATORIJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

V dvorani Zemljepisnega muzeja se je zvrstilo 50 prireditev, srečanj, posvetov in predstavitev. Zaradi zdravstvenih razmer (covid-19) je bila dvorana prvo polovico leta zaprta in tako se v njej niso mogle izvajati prireditve.

Nadaljujeta se signiranje in vpisovanje starih knjig in atlasov v sistem COBISS. Muzej je pridobil finančna sredstva za posodobitev zbirke ter povečanje njene uporabnosti. V ta namen smo digitalizirali 1014 enot kartografskega gradiva, restavriral in strokovno očistili posamezne kartografske enote ter začeli s popisom digitaliziranega gradiva. Zaradi zdravstvenih razmer je bil zelo omejen tudi obisk muzeja; ogledalo si ga je le nekaj posameznikov. Strokovna vprašanja in želena kartografsko gradivo so bila individualno predstavljena po spletu.

Fizičnogeografski laboratorij

Vodja: M. Ferk.

Sodelavci: M. Hrvatin, B. Komac, M. Lipar, J. Tičar, M. Zorn.

Laboratorij ves čas nadgrajujemo z osnovnimi laboratorijskimi pripomočki, merilnimi napravami in potrebno varovalno opremo. V letu 2021 je bil nadgrajen z namiznim energijsko disperznim rentgenskim fluorescenčnim spektrometrom (ED XRF – JEOL JSX 1000S), ki se uporablja za merjenje kemijske sestave trdih in praškovnih snovi ter tekočin.

V okviru programa *Geografija Slovenije* so bili v laboratoriju obravnavani in granulometrično analizirani vzorci sedimentov s kraške planote Nul-larbor v Avstraliji, s kraškega območja Shivas v Turčiji, ki je oblikovano v sadri, ter vetrni sedimenti iz Hrvaške. V okviru projekta *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime* so bile izvedene kemijske in granulometrične analize sedimentov iz Poljske, Italije, Španije, Hrvaške, Grčije in Turčije ter vzorcev netopnega ostanka kvartarnih konglomeratov Zgornjesavske doline. V okviru projekta *Novi indikatorji klimatskih sprememb v stalagmitih v Sloveniji* so bile izvedene kemijske in granulometrične analize sedimentov s površja in iz jam ter obravnavanih vzorcev kamnin z izbranih območij na Gorjancih. Potekale so tudi priprave vzorčenih kapnikov iz Jame v Dovčku za nadaljnje analize ter sistematično vrtnanje kapnikov za odvzem praškovnih vzorcev za izotopske in datacijske analize.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

Knjižnica je bila dostopna notranjim uporabnikom, zunanjim pa zaradi epidemije le po dogovoru. Možna je bila tudi medknjižnična izposoja prek Biblioteke SAZU. Dotok in obdelava publikacij sta bila nemotena. Za knjižnico je bilo na novo signiranih 395 knjižničnih enot, od tega 221 monografskih in 174 serijskih izdaj. Veliko večino knjig (205) je knjižnica dobila kot darilo, 56 enot je izšlo pri Založbi ZRC, 99 tujih in domačih geografskih ter sorodnih publikacij je pridobila z zamenjavo, 28 pa z nakupom.

Na avtomatski način je bilo izposojenih 89, na klasičnega pa 37 enot knjižnega gradiva, skupaj torej 126 enot.

Tudi letos se je nadaljevalo opremljanje starejših publikacij Zemljepisne knjižnice z ustreznimi kodami, saj razvid v COBISS-u olajša njihovo dosegljivost.

Knjižnica se nenehno sooča s pomanjkanjem prostora, kar se rešuje z notranjim prerazporejanjem oziroma začasno prestavitvijo posameznih paketov knjig.

Izpopolnjevala se je interna accessova datoteka, ki zajema celotno zalogo serijskega gradiva v knjižnici. Zaradi pomanjkanja kadra poteka vnašanje starega fonda v sistem COBISS postopoma. Publikacije, ki so redkeje izposojane, so preseljene v prostore izpostave ZRC SAZU na Igu.

Geografska zbirka

Vodja: P. Gašperič.

Leta 2021 se je nadaljevala digitalizacija starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapiske, zemljepisna imena in podobno. Največ digitaliziranega gradiva se nanaša na Triglavski ledenik. Številčni podatki se v računalnik vnašajo klasično z vpisom, slikovni podatki pa se skenirajo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec (rastrski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa se digitalizirajo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske zemljevide Slovenije v merilih 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 (ti so bili preseljeni na Raziskovalno postajo Barje) ter množico tematskih zemljevidov, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov ter zbirk. Je najobsežnejša zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu je bilo na inštitutu izdelanih 442 novih digitalnih tematskih zemljevidov. Sodelavci inštituta zemljevide iz zbirke redno uporabljajo za raziskovalno delo, zunanji obiskovalci pa so si jih izposodili oziroma so jih pregledovali v inštitutski čitalnici.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Acta geographica Slovenica 61/1, 2 in 3.** Uredila Rok Ciglič in Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Drago Perko, Matjaž Geršič, **Sporna imena naselij v Sloveniji.** Uredila Drago Perko in Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Georitem, 32).
- **Regionalni razvoj včeraj, danes, jutri.** Uredili Janez Nared, Katarina Polajnar Horvat, Nika Razpotnik Visković. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Regionalni razvoj, 8).
- David Bole, Rok Ciglič, Primož Gašperič, Jani Kozina, Mimi Urbanc, **Geatlas of European screen locations in Indian film industries.** Uredila Jani Kozina in Rok Ciglič. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika, ZRC SAZU.
- **Kvišku kakor skala vodi naša pot: ob stoletnici nastanka turistskega kluba Skala.** Uredili Peter Mikša, Maja Vehar, Irena Lačen-Benedičič, Matija Zorn. Ljubljana: Združenje za promocijo kulturne dediščine, raziskav in novih tehnologij – Retrospektive (Perspektive, 1).
- **Koroška – od preteklosti do perspektiv.** Uredil Matjaž Geršič. Ljubljana: Zveza geografov Slovenije.
- **Znanost in okolje: 9. simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: zbornik izvlečkov.** Uredili Nina Caf, Anja Cizel, Špela Čonč, Manca Filak, Erik Logar, Dragan Petrevski, Duša Race in Anja Trobec. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Agencija za ruralni razvoj Istre, Pazin, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- AIT Austrian Institute of Technology GmbH, Center for Mobility Systems, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Akademien der Wissenschaften Schweiz, Bern, Švica: raziskovalno sodelovanje.
- alpS GMBH, Innsbruck, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Anaptiksiaki Anonimi Etereia O. T. A. Anatolikis Thessalonikis, Kentro Anaptiksis, Anthropinu Dinamiku Kai Enisixisis Tis Topikis Ekonomias, Solun, Grčija: projektno sodelovanje.
- Anaptyxiaki Etaireia Perifereias Notiou Aigaiou - ENERGEIAKI A. E., Rodos, Grčija: projektno sodelovanje.
- Aquaprogram, Vicenza, Italija: projektno sodelovanje.
- Àrea Metropolitana de Barcelona, Barcelona, Španija: projektno sodelovanje.
- Área Metropolitana do Porto, Porto, Portugalska: projektno sodelovanje.
- Associação RCDI – Rede de Competências para o Desenvolvimento e a Inovação, Grândola, Portugalska: projektno sodelovanje.
- Budapesti Közlekedési Központ, Budimpešta, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Changing Cities e.V., Berlin, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Città Metropolitana di Roma Capitale, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- City of Vienna Municipal Department 18 – Urban Development and Planning, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Communauté de Communes des Aspres, Thuir, Francija: projektno sodelovanje.
- Curtin University, Perth, Avstralija: raziskovalno sodelovanje.
- Das Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung, Bonn, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Deutsches Institut für Urbanistik GMBH, Forschungsbereich Mobilität, Berlin, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Ecole d'Ingénieurs de PURPAN, Toulouse, Francija: projektno sodelovanje.
- ETH Zürich, Zürich, Švica: projektno sodelovanje.
- Fachhochschule Graubünden, Chur, Švica: projektno sodelovanje.
- Federación Andaluza de Municipios y provincia, Sevilla, Španija: projektno sodelovanje.
- Fondacija Biznis start centar Bar, Bar, Črna gora: projektno sodelovanje.
- Foreas Diaxirisis Amnvrakiku Kolpu – Lefkadas, Arta, Grčija: projektno sodelovanje.
- Gal Venezia Orientale, Portogruaro, Italija: projektno sodelovanje.
- Göteborgsregionens kommunalförbund, Göteborg, Švedska: projektno sodelovanje.
- Háskólinn á Akureyri, Akureyri, Islandija: projektno sodelovanje.
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä, Helsinki, Finska: projektno sodelovanje.
- INFORMO – udruga za poticanje zapošljavanja, stručnog usavršavanja i obrazovanja, Vodnjan, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Institut für Interdisziplinäre Gebirgsforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Innsbruck, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Institut national de recherche pour l'agriculture, l'alimentation et l'environnement, Grenoble, Francija: projektno sodelovanje.
- Institute for Advanced Sustainability Studies e.V., Berlin, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Institute for Research on European Agricultural Landscapes (EUCALAND), Overath, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto Tecnológico de Aragón, Zaragoza, Španija: projektno sodelovanje.
- International Scientific Committee on Research in the Alps (ISCAR), Bern, Švica: raziskovalno sodelovanje.
- Javna ustanova RERA S. D. za koordinacijo i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, Split, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- La Tour du Valat, Arles, Francija: projektno sodelovanje.
- La Trobe University, Bundoora, Melbourne, Avstralija: raziskovalno sodelovanje.
- LGI Consulting Paris, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- L'Initiative pour les zones humides méditerranéennes, pour les zones humides, Francija: projektno sodelovanje.
- Mediterranean Agronomic Institute of Chania (CIAHAM – MAICH), Chania, Grčija: projektno sodelovanje.
- Mediterranean Sea and Coast Foundation (MEDSEA), Cagliari, Italija: projektno sodelovanje.
- Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Tirana, Albanija: projektno sodelovanje.
- Ohio State University, School of Earth Sciences, Columbus, ZDA: projektno sodelovanje.
- Opština Bar, Bar, Črna gora: projektno sodelovanje.
- PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag, Nizozemska: projektno sodelovanje.
- Pécsi Tudományegyetem, Földrajzi és Földtudományi Intézet, Pécs, Madžarska: projektno sodelovanje.
- Provincia di Trento, Trento, Italija: projektno sodelovanje.
- Razvojni biznis centar Kragujevac, Kragujevac, Srbija: projektno sodelovanje.
- Roma Tre Università degli studi, Dipartimento di Architettura, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- Rete montagna / Alpine network, Belluno, Italija: raziskovalno sodelovanje.

- Senate Department for Urban Development and Housing, Unit Urban Development Planning, Berlin, Nemčija: projektno sodelovanje.
- Smarter Than Car, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Sociedad Española de Ornitología, Madrid, Španija: projektno sodelovanje.
- studio LAUT, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- Suomen Tiedeseura, Helsinki, Finska: projektno sodelovanje.
- Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška: projektno sodelovanje.
- Sviluppo Basilicata Spa, Tito, Italija: projektno sodelovanje.
- Tampereen yliopisto, Tampere, Finska: projektno sodelovanje.
- Tartu Ülikool, Tartu, Estonija: projektno sodelovanje.
- Technische Universität Wien, Dunaj, Avstrija: projektno sodelovanje.
- The Institute for Global Environmental Strategies (IGES), Hayama, Japonska: raziskovalno sodelovanje.
- United Nations University, Institute for the Advanced Study of Sustainability, Tokio, Japonska: projektno sodelovanje.
- Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Rim, Italija: projektno sodelovanje.
- Università della Montagna, Edolo, Italija: projektno sodelovanje.
- Universitat de València, Valencia, Španija: projektno sodelovanje.
- Université du Luxembourg - Département Géographie et aménagement du territoire, Luksemburg, Luksemburg: projektno sodelovanje.
- Université Grenoble Alpes, Grenoble, Francija: projektno sodelovanje.
- Université Paris Diderot - Paris 7 - UMS RIATE, Pariz, Francija: projektno sodelovanje.
- Universiteit Antwerpen, Antwerpen, Belgija: projektno sodelovanje.
- Universiteit Gent - Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning, Gent, Belgija: projektno sodelovanje.
- University of Bari Aldo Moro, Bari, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Florida, Gainesville, Združene države Amerike: raziskovalno sodelovanje.
- University of Las Palmas de Gran Canaria, Las Palmas, Španija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzitet Crne Gore, Institut za biologiju mora, Kotor, Črna gora: projektno sodelovanje.
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznanj, Poljska: projektno sodelovanje.
- Uniwersytet Warszawski, Varšava, Poljska: projektno sodelovanje.
- York St John University, York, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Olga Pelcer Vujačić, Istorijski institut, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora, 7.–12. 9.: bilateralno sodelovanje.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

David Bole

- *Geographies of Daily Mobility in Slovenia: the Mobility Turn*. Vabljeni predavanje v okviru predmeta *International Cross-Cultural Fieldwork* na Univerzi York St. John, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 25. 2.
- *The resilient small industrial town in Europe*. Predavanje na konferenci *EUGEO 2021*, spletni dogodek, 1. 7., <https://www.eugeo2021.eu>.
- *ERA-NET Cofund Smart Urban Futures (ENSUF) Synthesis*. Predavanje in okrogla miza v okviru dogodka *Open synthesis webinar: Results and insights from ERA-NET Cofund Smart Urban Futures (ENSUF)*, spletni dogodek, 22. 9., <https://jpi-urbaneurope.eu/event-calendar/ensufsynthesiswebinar/>.

Mateja Breg Valjavec

- *Predstavitev laserskih skenerjev Leica*. Predavanje na *Konferenci o analizi prometnih nezgod (KAPN 2021): Meritve in analize kraja prometne nezgode*, spletni dogodek, 5. 5. (soavtor Aleš Lazar).
- *Dolines - important soil organic carbon pools on Kras Plateau*. Predavanje na *28. mednarodni krasoslovni šoli „Klasični kras“: Regionalno krasoslovje – lokalni in splošni vidik*, spletni dogodek, 16. 6. (s soavtorji).
- *The role of karst dolines in conserving biodiversity and mitigating climate change*. Predavanje na slovesnosti ob UIS Mednarodnem letu jam in krasa 2021, Ljubljana, 9. 11. (soavtor A. Čarni).

Rok Ciglič

- *A landscape in a digital space - geographical studies with GIS*. Predavanje na konferenci *Doing Geography Today - Fare Geografia Oggi (GeoNight 2021)*, spletni dogodek, 9. 4.
- *Motivation for discussion*. Predavanje na konferenci *MSCA fostering balanced mobility flows in Europe*, spletni dogodek, 15. 11.
- *MSCA fellowships in the European space*. Predavanje na konferenci *MSCA fostering balanced mobility flows in Europe*, spletni dogodek, 15. 11.

Špela Čonč

- *Pomen varovanja vročih točk geodiverzitete za ohranitev biotske pestrosti na območju Nature 2000 v dolini reke Dragonje*. Vabljeni predavanje na Geomorfološkem društvu Slovenije, spletni dogodek, 7. 4., <https://www.geomorfolosko-drustvo.si/event/pomen-varovanja-vrocih-tock-geodiverzitete-za-ohranitev-biotske-pestrosti-na-obmocju-nature-2000-v-dolini-reke-dragonje/>.
- *Ris (Lynx lynx) v Sloveniji in gibanje risa v odvisnosti od reliefnih oblik*. Vabljeni predavanje na *Geografskem raziskovalnem taboru v organizaciji Društva mladih geografov Slovenije, Kočevje*, 15. 7.
- *Vpliv geomorfoloških oblik na gibanje in rabo prostora pri evrazijskem risu (Lynx lynx)*. Predavanje na *9. simpoziju raziskovalcev in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 11. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalcev-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.

Mateja Ferik

- *Raziskovalno delo v Avstraliji*. Predavanje za učence od 6. do 9. razreda Osnovne šole Franca Rozmana - Staneta, Maribor, 23. 12.

Matej Gabrovec

- *Shema javnega potniškega prometa v Koroški regiji – predlog sprememb*. Predavanje na delavnici o konceptu javnega potniškega prometa na Koroškem, spletni dogodek, 31. 3.
- *Land use changes by individual periods in the last two centuries in Slovenia*. Referat na predkongresnem seminarju Mednarodne geografske zveze *Local and Regional Aspects of Natural Hazards*, Varna, Bolgarija, 12. 8.
- *Vključevanje javnega potniškega prometa v turistično ponudbo*. Uvodno predavanje na posvetu *Javni potniški promet in turizem II*, Bohinjska Bistrica, 19. 10.

Primož Gašperič

- *Henrik Tuma in Rudolf Badjura: imenoslovca med skalaši*. Predavanje na posvetu *Sto let Turistovskega kluba Skala*, Mojstrana, spletni dogodek, 29. 1. (soavtorja M. Geršič, M. Zorn).

Matjaž Geršič

- *Henrik Tuma in Rudolf Badjura: imenoslovca med skalaši*. Predavanje na posvetu *Sto let Turistovskega kluba Skala*, Mojstrana, spletni dogodek, 29. 1. (soavtorja P. Gašperič, M. Zorn).

Maruša Goluža

- *Contested motorway planning: confronting inclusionary practice and its impact on the legitimacy of decision-making process in Slovenia*. Predavanje na konferenci *Adapting Planning: Rethinking the Planning Practices*, Gdansk, Poljska, spletni dogodek, 13. 7., https://cdn.files.pg.edu.pl/arch/Nauka/Konferencje/AESOP/AESOP2021_book%20of%20abstracts.pdf.

Mauro Hrvatin

- *Stalagmiti in paleopodnebje v Sloveniji: aktualne raziskave*. Predavanje na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2021*, Ljubljana, spletni dogodek, 13. 5., <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/dolgorocne-spremembe-okolja-2021> (s soavtorji).

Jani Kozina

- *Framing challenges of industrial towns in the context of youth outmigration*. Predavanje na e-festivalu *RSA Regions in Recovery: Building in Sustainable Futures*, spletni dogodek, 4. 6., <https://events.rdmobile.com/Lists/Details/1132415>.
- *European screen locations in Indian film industry: an emerging tool of connecting two (sub)continents?* Predavanje na 27. mednarodni konferenci evropeanistov *Europe's Past, Present, and Future: Utopias and Dystopias*, spletni dogodek, 24. 6.
- *Forgotten values of industrial city still alive: what can the creative city learn from its industrial counterpart?* Predavanje na letni konferenci Mednarodne sociološke zveze *Sensing and Shaping the City*, spletni dogodek, 15. 7.

Matej Lipar

- *Impact crater versus bioherm on the Nullarbor Plain, Australia*. Predstavitev na *EGU General Assembly 2021*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 27. 4., <https://www.egu2021.eu/> (soavtorja M. Ferk, Andrej Šmuc).
- *Stalagmiti in paleopodnebnje v Sloveniji: aktualne raziskave*. Predstavitev na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja 2021*, Ljubljana, spletni dogodek, 13. 5., <https://www.zrc-sazu.si/sl/dogodki/dolgorocne-spremembe-okolja-2021> (s soavtorji).
- *Syngenic karst: a global overview*. Predstavitev na *Mediterranean Geosciences Union Annual Meeting*, Istanbul, Turčija, 26. 11.

Erik Logar

- *Izzivi v razvoju teritorialnih blagovnih znamk na slovenskem podeželju*. Prispevek na mednarodni spletni delavnici *Majhne teritorialne blagovne znamke v Alpah* v organizaciji Stalnega sekretariata Alpske konvencije, spletni dogodek, 11. 6.
- *Analiza strokovne literature o interdisciplinarnih raziskavah znamenja območij kot raziskovalni izziv v slovenski geografiji*. Predstavitev preliminarnih rezultatov raziskave v okviru doktorskega študija na 9. simpoziju *raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 11. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.
- *Territorial branding as an approach to development of rural areas: the case study of Babica in dedek brand from Škofja Loka Hills, Slovenia*. Predstavitev znanstvenega prispevka na 5. konferenci *Mednarodne zveze za znamčenje prostora IPBA*, Barcelona, Španija, 9. 12.

Janez Nared

- *Slovenija dveh hitrosti*. Nastop v oddaji *EkstraVisor* RTV Slovenija, Ljubljana, Slovenija, 14. 10.
- *Perspective for all people and places*. Predavanje na posvetu *Thematic Action Plans Consultation - ESPON 2030*, spletni dogodek, 30. 11., <https://www.espon.eu/perspective-people-places>.
- *Measuring Territorial Quality of Life: An Outlook on Slovenia*. Predavanje na seminarju *Quality of Life for territorial and citizen-centric policies*, Bled, spletni dogodek, 1. 12., <https://www.espon.eu/quality-life-outlook-slovenia>.

Miha Pavšek

- *Snežni plazovi pred domačim pragom*. Referat na *Webinarju PZS*, spletni dogodek, 23. 2.
- *Ledeniki, naravni pojav, ki izginja pred našimi očmi*. Referat na *Muzejskem večeru Slovenskega planinskega muzeja*, spletni dogodek, 19. 3.
- *Snežni plazovi, vedno znova presenetljiv in opominjajoč geografski pojav*. Referat na *Izrednem geografskem večeru Ljubljanskega geografskega društva*, spletni dogodek, 24. 3.

Primož Pipan

- *Following mullet and seabass: movement, stasis and borders in the North Adriatic*. Referat na znanstveni konferenci *Mednarodne zveze za antropološke in etnološke znanosti 2020 Coming of Age on Earth: Legacies and Next Generation Anthropology*, panel *The Tides of Change: Living off and with Heritage on the Coast*, Šibenik, Hrvaška, spletni dogodek, 13. 3., <https://iaaes2020.conventuscredo.hr> (soavtorici N. Rogelja Caf, M. Bofulin).
- *Place names as conflicting cultural heritage in the municipality of Resia in Friuli, Italy*. Referat na znanstveni konferenci *Mednarodne geografske zveze Heritage geographies: Politics, Uses and Governance of the Past*, panel *Place names as part of cultural heritage*, Lecce, Italija, spletni dogodek, 28. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies> (soavtor Janoš Ježovnik).
- *The salt pans of Sečovlje in Slovenia as landscape heritage*. Referat na znanstveni konferenci *Mednarodne geografske zveze Heritage geographies: Politics, Uses and Governance of the Past*, panel *Landscape as heritage: critical perspectives*, Lecce, Italija, spletni dogodek, 28. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies> (soavtorica M. Topole).

Katarina Polajnar Horvat

- *Bridging the gap between environmental awareness in word and behaviour in deed: the case study of Ljubljana*. Vabljen predavanje v okviru predmeta *International Cross-Cultural Fieldwork* na Univerzi York St. John, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 25. 2.
- *The beauty of a disappearing glacier: The Triglav Glacier, Slovenia*. Predstavitev na konferenci *EUROGEO*, Praga, Češka, spletni dogodek, 1. 7., <https://www.eurogeo2021.eu> (soavtor A. Smrekar).
- *The Wetland Contract as a Tool for Successful Governance of Maritime protected areas: A Case Study of Sečovlje Salina Nature Park, Slovenia*. Predstavitev na konferenci *EUROGEO*, Praga, Češka, spletni dogodek, 1. 7., <https://www.eurogeo2021.eu> (soavtor A. Smrekar).

Nika Razpotnik Visković

- *LABELSCAPE Initial results and COVID-19 impact*. Predstavitev na 2nd Community Building workshop Interreg MED Sustainable Tourism Community, spletni dogodek, 25. 2.
- *Zelena shema slovenskega turizma – novosti pri anketiranju*. Predstavitev na delavnici za zelene koordinatorje bodočih certificiranih destinacij, spletni dogodek, 17. 3. (soavtorica Tina Hedi Zakonšek).
- *Predstavitev projekta LABELSCAPE*. Predstavitev na zaključnem srečanju članov Konzorcija Slovenia Green 2021, spletni dogodek, 9. 12.

Marko Senčar Mrdaković

- *Komu pripada gorovje?: Razvoj smučarskega turizma na Pitztalstem ledeniku*. Predavanje na 9. simpoziju raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 11. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.

Aleš Smrekar

- *Slovenian perspectives on nature and the environment*. Vabljen predavanje v okviru predmeta *International Cross-Cultural Fieldwork* na Univerzi York St. John, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 11. 2.
- *The beauty of a disappearing glacier: The Triglav Glacier, Slovenia*. Predstavitev na konferenci EUROGEO, Praga, Češka, spletni dogodek, 1. 7., <https://www.eurogeo2021.eu> (soavtorica K. Polajnar Horvat).
- *The Wetland Contract as a Tool for Successful Governance of Maritime protected areas: A Case Study of Sečovelje Salina Nature Park, Slovenia*. Predstavitev na konferenci EUROGEO, Praga, Češka, spletni dogodek, 1. 7., <https://www.eurogeo2021.eu> (soavtorica K. Polajnar Horvat).

Mateja Šmid Hribar

- *The review of ecosystem services research in Slovenia*. Predstavitev posterja na 3rd ESP Europe conference 2021, Tartu, Estonija, dogodek v živo in na spletu, 7. 6., <https://www.esconference.org/europe2020> (soavtorja Anže Japelj, Suzana Vurunič).
- *Slovenian territorial commons*. Predavanje na konferenci *Territories of commons in Europe: First exchange on data, typologies and relevance*, Pisa, Italija, spletni dogodek, 11. 6., <https://www.santannapisa.it/it/event/territories-commons-europe-first-exchange-data-typologies-and-relevance> (soavtorica M. Urbanc).
- *Food commons between governance challenges and opportunities: insights from Japan and Slovenia*. Predavanje na konferenci *Food Commons in Europe and Beyond*, Wittenberg, Nemčija, spletni dogodek, 9. 12., <https://2021food.iasc-commons.org> (s soavtorji).

Jure Tičar

- *Advanced approach in evaluating the cave pollution in Slovenia*. Predavanje na konferenci 28. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras": Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidiki, Postojna, 14. 6.
- *Kras in kraški pojavi*. Predavanje na 27. slovenskem festivalu znanosti, Ljubljana, 28. 9.
- *Odpadki v jamah: relikviji preteklosti in izziv prihodnosti*. Predavanje na ZRC-jevem dogodku ob mednarodnem letu jam in krasa 2021, Ljubljana, 9. 11.

Jernej Tiran

- *Slovenian politics and electoral geography*. Vabljen predavanje v okviru predmeta *International Cross-Cultural Fieldwork* na Univerzi York St. John, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 25. 2.
- *Ocena družbene trajnosti v industrijskem mestu: izkušnja iz Velenja*. Predavanje na strokovnem srečanju *Kulturna infrastruktura v mestih in trajnostni urbani razvoj* v okviru *Meseca prostora*, Ljubljana, 20. 10. (soavtor D. Bole).

Maja Topole

- *The salt pans of Sečovelje in Slovenia as landscape heritage*. Referat na znanstveni konferenci Mednarodne geografske zveze *Heritage geographies: Politics, Uses and Governance of the Past*, panel *Landscape as heritage: critical perspectives*, Lecce, Italija, spletni dogodek, 28. 5., <https://conference.unisalento.it/ocs/index.php/heritagegeographies/heritagegeographies> (soavtor P. Pipan).
- *The characteristics of the Vipava Hills Pilot Area*. Predstavitev pokrajinske analize pilotnega območja na 3. srečanju partnerjev v okviru mednarodnega projekta ECOVINEGOALS, Chaniá, Grčija, 12. 10.
- *Pilotno območje Vipavsko gričevje*. Predstavitev analize na delavnici z domačini in strokovnimi deležniki v okviru mednarodnega projekta ECOVINEGOALS, Ajdovščina, 21. 10.

Anja Trobec

- *Zavarovana območja kulturne pokrajine kot priložnost za krepitev trajnostnih kmetijskih praks*. Spletno predavanje na 9. simpoziju raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: Znanost in okolje, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 11. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/deveti-simpozij-raziskovalk-raziskovalcev-zrc-sazu-na-zacetku-znanstvene-poti>.

Mimi Urbanc

- *Food commons between governance challenges and opportunities: insights from Japan and Slovenia*. Predavanje na konferenci *Food Commons in Europe and Beyond*, Wittenberg, Nemčija, spletni dogodek, 9. 12., <https://2021food.iasc-commons.org> (s soavtorji).

Manca Volk Bahun

- *Pojavljjanje snežnih plazov v Sloveniji*. Predavanje na *Skupščini Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko*, spletni dogodek, 28. 1.
- *Snežni plazovi – vedno znova presenetljiv in opominjajoč geografski pojav*. Predavanje na *Geografskem večeru Ljubljanskega geografskega društva*, spletni dogodek, 24. 2. (soavtor M. Pavšek).
- *Snežni plazovi*. Predavanje študentom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 1. 12.

Matija Zorn

- *Environmental history in Slovenia: developments, state and perspectives*. Predavanje na okrogli mizi *Environmental History in Bosnia & Herzegovina, Croatia, Montenegro, North Macedonia, Serbia and Slovenia: Developments, State and Perspectives*, spletni dogodek, 16. 6., <http://eseh.org/environmental-history-in-bosnia-herzegovina-croatia-montenegro-north-macedonia-serbia-and-slovenia-developments-state-and-perspectives/> (s soavtorji).
- *The Soča River in Slovenian Alps – a natural pearl or a hydropower source*. Predavanje na konferenci *Conflicts of use in the Alpine region*, spletni dogodek, 18. 6. (soavtor B. Komac).
- *Land degradation and sustainable development*. Uvodnik in vodenje panela na konferenci *International Geography and Sustainability Workshop 2021*, spletni dogodek, 23. 11., <https://geosus2021.scievent.com/>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Rok Ciglič

- Universidad de Castilla - La Mancha, Albacete, Španija, 28.–29. 10.: sestanek projekta *MINERVA*.

Mateja Ferk

- University of the Balearic Islands, Palma de Mallorca, Španija, 23. 8.–6. 9.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.
- University of Bari Aldo Moro, Bari, Italija, 27. 9.–1. 10.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.

Matjaž Geršič

- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, New York, ZDA, 3.–7. 5.: 2. zasedanje Skupine izvedencev Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena, spletni dogodek.
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava, Slovaška, 9. 11.: sestanek Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega oddelka Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena, spletni dogodek.
- Instituto Tecnológico de Aragón, Zaragoza, Španija, 17.–18. 11.: sestanek projekta *LABELSCAPE*.

Matej Lipar

- University of Las Palmas de Gran Canaria, Kanarski otoki, Španija, 29. 7.–5. 8.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.
- University of the Balearic Islands, Palma de Mallorca, Španija, 23. 8.–6. 9.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.
- University of Bari Aldo Moro, Bari, Italija, 27. 9.–1. 10.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.

Janez Nared

- Institut national de recherche pour l'agriculture, l'alimentation et l'environnement, Grenoble, Francija, 1.–2. 9.: pripravljalni sestanek projekta *TranStat*.
- University of Lausanne, Sion, Švica, 21.–22. 10.: delavnica ustanov, ki se ukvarjajo z interdisciplinarnim in transdisciplinarnim preučevanjem gora.

Primož Pipan

- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, pokrajina Trentino, Italija, 27.–29. 7.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.
- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, Chaniá, Grčija, 12.–14. 10.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.
- Raziskovalni pohod / Hodinar po Goričkem in Porabju, Madžarska, 8.–10. 11.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Katarina Polajnar Horvat

- Roma Tre, Rim, Italija, 13. 5.: sestanek projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.
- Roma Tre, Rim, Italija, 29. 9.–1. 10.: *MPAs governance: linking theory and practice*, poletna šola v okviru projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.
- Medsea, Cagliari, Italija, 25. 11.: sestanek projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.
- Inštitut za društvena istraživanja, Zagreb in Krk, Hrvaška, 1.–31. 12.: enomesečno raziskovalno delo v tujini.

Nika Razpotnik Visković

- Instituto Tecnológico de Aragón, Zaragoza, Španija, 17.–18. 11.: sestanek projekta *LABELSCAPE*.
- Altice Arena, Lizbona, Portugalska, 2. 12.: odskočni sestanek programa *Interreg Euro-MED*.

Aleš Smrekar

- Roma Tre, Rim, Italija, 13. 5.: sestanek projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.
- Roma Tre, Rim, Italija, 29. 9.–1. 10.: *MPAs governance: linking theory and practice*, poletna šola v okviru projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.
- Medsea, Cagliari, Italija, 25. 11.: sestanek projekta *TUNE UP*, spletni dogodek.

Mateja Šmid Hribar

- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, pokrajina Trentino, Italija, 27.–29. 7.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.
- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, Chaniá, Grčija, 12.–14. 10.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.

Maja Topole

- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, pokrajina Trentino, Italija, 27.–29. 7.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.
- Študijski obisk agroekoloških dobrih praks v vinogradništvu, Chaniá, Grčija, 12.–14. 10.: raziskovalno delo v okviru mednarodnega projekta *ECOVINEGOALS*.
- Raziskovalni pohod / Hodinar po Goričkem in Porabju, Madžarska, 8.–10. 11.: raziskovalno delo za program *Dediščina na obrobjih*.

Matija Zorn

- University of the Balearic Islands, Palma de Mallorca, Španija, 25.–29. 8.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.
- University of Bari Aldo Moro, Bari, Italija, 27. 9.–1. 10.: študijski obisk in terensko delo za projekt *Geomorfološke posebnosti krasa na eolskih kalkarenitih in njihova pomembnost za preučevanje paleoklime*.

PEDAGOŠKO DELO

David Bole

- *Družbene inovacije in prostor*. Predavanja na modulu *Humana geografija* (3. stopnja), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Participativno raziskovanje in planiranje*. Individualno pedagoško svetovanje na modulu *Regionalne študije* (3. stopnja), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mateja Ferk

- *Geomorfologija krasa*. Konzultacije v okviru študijskega programa 3. stopnje *Okoljske in regionalne študije*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Izbrana poglavja iz preučevanja naravnih nesreč*. Konzultacije v okviru študijskega programa 3. stopnje *Okoljske in regionalne študije*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Matej Gabrovec

- *Regionalna geografija Slovenije*. Predavanja za 2. in 3. letnik dodiplomskega študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Erik Logar

- *Regionalna geografija Evrope*. Predavanja na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana.

Blaž Komac

- *Izbrana poglavja iz preučevanja naravnih nesreč*. Konzultacije v okviru študijskega programa 3. stopnje *Okoljske in regionalne študije*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Janez Nared

- *Trajnostno upravljanje prostora*. Seminar v okviru študijskega programa 2. stopnje *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije ter študijskega programa 2. stopnje *Management trajnostnega razvoja* na Fakulteti za management, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja v okviru študijskega programa 1. stopnje *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Participativno raziskovanje in planiranje*. Konzultacije v okviru študijskega programa 3. stopnje *Okoljske in regionalne študije*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Upravljanje prostora*. Predavanja v okviru podiplomskega programa 3. stopnje *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Miha Pavšek

- *Izbrane vsebine iz geografije*. Predavanja na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana.

Katarina Polajnar Horvat

- *Okoljski in družbeni vidiki trajnostnega razvoja*. Predavanja, vaje in seminar za 1. letnik 3. stopnje Fakultete za poslovne in upravne vede, Univerza v Novem mestu, Novo mesto.

Matija Zorn

- *Naravne nesreče in trajnostni razvoj*. Predavanja za 1. in 2. letnik 2. stopnje na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Mateja Breg Valjavec

- Aleksandra Trenchovska, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Špela Čonč, doktorski študij (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Rok Ciglič

- Blaž Barborič, doktorski študij (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Mateja Ferik

- Tadeja Babič, magistrski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Sašo Stefanovski, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Blaž Komac

- Jure Tičar, doktorska disertacija, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 8. 3.).

Nika Razpotnik Visković

- Erik Logar, doktorski študij (somentorica), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Matija Zorn

- Blaž Barborič, doktorski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Jure Tičar, doktorska disertacija (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 8. 3.).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- **Jure Tičar** je za doktorsko disertacijo *Onesnaženost kraških jam v izbranih slovenskih pokrajinah: preučitev vplivnih prostorskih dejavnikov ter načrt prednostne sanacije* prejel nagrado Raziskovalne skupine Planinske zveze Slovenije (4. 12.).
- **Manca Volk Bahun** je za najboljši dosežek na področju kriosfere v letu 2020 prejela priznanje Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko in Slovenskega nacionalnega komiteja IUGG.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://giam.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Geographical Institute was founded in 1946 by the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 1976 it was named after Slovenia's greatest geographer, academy member Anton Melik (1890–1966), who served as the institute's first director. Since 1981, the institute has been one of the members of the Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 2002 the Institute for Geography (established in 1962) and the Geographical Museum of Slovenia (established in 1946) were joined to the institute.

From the very beginning, the institute's main task has been to conduct basic and applied geographical research on Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the world. Since Slovenia gained independence, in cooperation with other Slovenian geographers the institute's staff has prepared a large variety of basic geographical works on Slovenia as an independent country. These include national, world, school, and census atlases, a dictionary of geographical terminology, a lexicon of Slovenian place names, and a regional and general monograph. The institute participates in numerous projects in Slovenia and abroad, organizes academic conferences, trains junior researchers, and participates in professional exchanges. In the past ten years, the institute's research team has published several thousands bibliographic units and made several hundreds presentations at conferences in Slovenia and abroad.

The institute has ten organizational units: the Department of Physical Geography, the Department of Human Geography, the Department of Regional Geography, the Department of Natural Disasters, the Department of Environmental Protection, the Department of Geographic Information Systems, the Department of Thematic Cartography, the Geographical Museum, the Physical Geography Laboratory, and the Geographical Library. The institute also houses cartographic and geographical collections, and is the headquarters of the Commission for the Standardization of Geographical Names of the Government of the Republic of Slovenia (*Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije*).

Most of the Institute research work derives from the Institute's long-term research program *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and research program *Dediščina na obrobjih: novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega* (Heritage on the margins: new perspectives on heritage and identity within and beyond national). In 2021, the research work supplemented 8 basic, 2 applied, and 8 target national projects, mainly funded by the Slovenian Research Agency, as well as 1 postdoctoral project, 17 international European projects, 3 bilateral and ERA research project, 3 bilateral cooperation project and 14 other projects.

The institute issues seven scholarly publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and *Georitem* (Georhythm) are series of volumes in Slovenian that appear several times a year. *Acta geographica Slovenica* is a journal published three times a year in English language. The articles can be downloaded from the institute's homepage (<http://ojs.zrc-sazu.si/ags>). Volumes in the series *GIS v Sloveniji* (GIS in Slovenia) are published in even years, volumes in the series *Regionalni razvoj* (Regional Development) in odd years, volumes in the series *Naravne nesreče* (Natural hazards) every third year, and volumes in the series *CAPACities* occasionally. The monographs are mostly published in Slovenian with English summaries.

Altogether in 2021, 33 institute researchers published 4 monographs, 15 scientific chapters in monographs, and 32 scientific papers, gave 93 lectures and reports, made 30 research trips abroad, and hosted 1 foreign researcher.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Izr. članica SAZU prof. dr. Hojka Kraigher, izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, akad. prof. dr. Andrej Kranjc, pridr. prof. dr. Metka Petrič, prof. dr. Tanja Pipan, prof. dr. Tadej Slabe, izr. prof. dr. Nataša Ravbar (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Tadej Slabe.

Znanstveni svetniki: izr. član SAZU pridr. prof. dr. Franci Gabrovšek, izr. prof. dr. Martin Knez, pridr. prof. dr. Metka Petrič, prof. dr. Tanja Pipan, prof. dr. Tadej Slabe, pridr. prof. dr. Stanka Šebela, pridr. prof. dr. Nadja Zupan Hajna.

Višji znanstveni sodelavci: izr. prof. dr. Janez Mulec, izr. prof. dr. Nataša Ravbar, dr. Bojan Otoničar.

Znanstveni sodelavci: dr. Magdalena Năpăruș-Aljančič, doc. dr. Peter Kozel, dr. Cyril Claude Alexis Mayaud, dr. Mitja Prelovšek.

Asistenta z doktoratom: dr. Matej Blatnik, dr. Vanessa Elizabeth Johnston.

Asistenti: Lovel Kukuljan, Uroš Novak, Filip Šarc, Astrid Švara, Lara Valentić.

Strokovna sodelavca: Jasmina Čeligoj Biščak, Matej Krebelj.

Tehnični sodelavci: Leon Drame, Franjo Drole, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Stamenković.

Snažilka: Slavuljka Šušak.

Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo

- Krasoslovno študijsko središče Unesca
- Univerza v Novi Gorici v sodelovanju
- z ZRC SAZU Inštitutom za raziskovanje krasa

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskovanje krasa

Oznaka: P6-0119.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tadej Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, P. Kozel, C. Mayaud, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, S. Stamenković, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Preučevanje sedimentacije v jamah nakazuje podnebne spremembe od poznega pliocena do holocena ter tudi geološki in geomorfni razvoj krasa in jam. Raziskoval se je kriogeni kalcit, v rudniku Mežica pa hipogena kraška jama. Predlagal se je nov razvojni model oblikovanja kraškega površja na vodoravnih in malo nagnjenih skladih različnih karbonatnih kamnin. Tektonski mikro premiki v jamah kažejo mirna obdobja in obdobja tektonskih aktivnosti. Z uporabo naravnih in umetnih sledil in z numeričnim modeliranjem so se proučevali dinamika pretakanja podzemne vode, onesnaževanje in poplavljanje kraških polj ter pojav presihajočih jezer. Na območju krasa so se raziskovali gravimetrični učinki poplavljanja vodonosnika in ugotovitve so se združile v enoten hidravlično-gravimetrični model. Z modelskimi pristopi so se raziskovali mehanizmi razvoja kraških vodonosnikov v območju mešanja vod z različnim izvorom. Raziskovali so se biološki in ekološki procesi v podzemlju ter se ugotavljal vpliv antropogenih aktivnosti na biodiverzitetu, habitate in zdravje podzemeljskega ekosistema. Proučevala se je mikrobiota v jamah ter se uporabili mikrobnii indikatorji za sledenje vpliva človeka na stanje podzemnih sistemov.

Porajajoči mikrobnii patogeni človeške ribice (*Proteus anguinus*), endemne troglobionske dvoživke

Oznaka: J1-8141.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nina Gunde-Cimerman (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Janez Mulec.

Sodelavec: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Človeška ribica s svojo prisotnostjo odraža zadostno količino in raznovrstnost plena ter stabilnost občutljivega podzemlja Dinarskega krasa. Rezultati kažejo, da v slovenskih kraških vodah zaenkrat nista prisotni patogeni glivi *Batrachochytrium dendrobatidis* in *B. salamandrivorans*, ki bi lahko ključno vplivali na zdravje populacij človeške ribice.

Procesi infiltracije v gozdnatih kraških vodonosnikih ob spremenljivih okoljskih pogojih

Oznaka: J2-1743.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nataša Ravbar.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, F. Drole, F. Gabrovšek, C. Mayaud, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, N. Ravbar, S. Šebela, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

V izbranih ožjih območjih se je spremljala vloga prsti in vegetacijskega pokrova pri infiltracijskih procesih ter ocenil transport topnih snovi vzdolž celotnega profila vodonosnika. Pregledala se je dostopna literatura in pripravil pregled vplivov velikopovršinskih motenj na hidrološke procese v kraškem vodonosniku.

Krasoslovne raziskave za trajnostno rabo Škocjanskih jam kot svetovne dediščine

Oznaka: L7-8268.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, JZ Park Škocjanske jame, Divača.

Vodja: Stanka Šebela.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

V Škocjanskih jamah so vzpostavljene štiri meteorološke postaje, ki podatke pošiljajo v realnem času. Vzdržuje se tudi več merilnih mest za temperaturo zraka, mikrobiološke analize, analize lampenflore ter za kemijske in fizikalne značilnosti prenikajoče vode. Parametri mikroklimatskega monitoringa so vzporejani s številom obiskovalcev.

Metodologija za nadzor trajnostne rabe turističnih jam z avtomatskimi meritvami – primer Postojnska jama

Oznaka: L6-9397.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Postojnska jama d. d., REODOM rešitve za odložljiva omrežja d. o. o.

Vodja: Franci Gabrovšek.

Sodelavci: F. Drole, F. Gabrovšek, C. Mayaud, J. Mulec, S. Šebela, T. Slabe.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 3. 2022.

Nadaljevala sta se vzdrževanje merilnega sistema in analiza podatkov. V mednarodnih revijah so bile objavljene tri študije, ki obravnavajo porazdelitev CO₂ v Postojnski jami, mehanizme naravnega prezračevanja jame in vzroke za korozijo matične kamnine in sigo v Pisanem rovu.

Karakterizacija kraških vodonosnikov v regionalnem in lokalnem merilu: primer zaledja vodnega vira Malni

Oznaka: L7-2630.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Javno podjetje Kovod Postojna, vodovod, kanalizacija, d. o. o.

Vodja: Franci Gabrovšek.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, C. Mayaud, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Nadgrajen je bil sistem samodejnih opazovanj v Skrivnostnem jezeru Planinske jame. Vzpostavljena sta bila merilnik toka v Javorniškem sifonu in večparameterska sonda, pri kateri prenos podatkov poteka preko vrtine in prenosnega modula v podatkovni oblak. Sonda je nameščena tudi v jamo Ždink. Nadgrajevala se je merilna mreža, opravile so se analize podatkov in pripravila izhodišča modelskih raziskav.

Opredelitev ekohidrološke dinamike Cerkniškega jezera z interdisciplinarnim pristopom raziskave

Oznaka: Z6-2667.

Vrsta projekta: doktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matej Blatnik.

Sodelavec: M. Blatnik.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2022.

Nadaljevalo se je terensko delo na Cerkniškem polju, ki je obsegalo nameščanje samodejnih merilnikov, občasne ročne meritve in vzorčenje vode ter analiziranje pridobljenih podatkov. Organiziranih je bilo več spletnih sestankov z zainteresiranimi skupinami in obisk Laurencea Gilla, strokovnjaka s področja ekohidrologije.

Raziskave za opredelitev in preprečevanje obremenjevanja vodozbirnega zaledja Jelševnišči in Otovca, s posebnim ozirom na habitat človeške ribice (HačloRi)

Oznaka: V1-2139.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Metka Petrič.

Sodelavci: J. Mulec, M. Petrič, M. Prelovšek, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2023.

Po uvodnih sestankih, na katerih so se konkretizirale projektne aktivnosti, se je začelo z natančnim evidentiranjem kraških izvirov ter z njihovim rednim mesečnim vzorčevanjem za potrebe kemijskih in mikrobioloških analiz. V zaledju Otovskega brega je bila vzpostavljena on-line meteorološka postaja, na Pačkem bregu pa samodejni merilnik za neprekinjeno spremljanje koncentracije nitratov v vodi.

Ekohidrološka študija prostorsko-časovne dinamike v kraških kritičnih conah v različnih podnebnih razmerah

Oznaka: NK-0002.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nataša Ravbar.

Sodelavci: J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2023.

Vzpostavila se je podrobna merilna mreža za merjenje hidroloških parametrov, ki igrajo pomembno vlogo pri infiltraciji vode v kraške sisteme, in to vzdolž celotnega vodonosnika. Sodelovali so pri podajanju krasoslovnega znanja zainteresirani javnosti v okviru tečaja, ki ga partnerska inštitucija organizira že vrsto let.

Večplastne (multi-proksi) raziskave dedolomitizacije in z njo povezane speleogeneze v osrednji Sloveniji ter njihov pomen za razumevanje začetnih faz mineralizacije sulfidov v južni Poljski

Oznaka: N1-0226.

Vrsta projekta: bilateralni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Bojan Otoničar.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, T. Slabe, V. Johnston, B. Otoničar, F. Šarc, M. Zadel (Inštitut za raziskovanje krasa); A. Košir, A. Martin Perez (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca).

Obdobje trajanja: 1. 12. 2021–30. 11. 2024.

V prvem mesecu projekta so se opravili uvodni sestanki raziskovalne skupine, ovrednotile so se dozdej opravljene analize in raziskovalci so se posvetili študiju literature. V Mravljetovem breznu v Gošarjevih rupah se je zbralo za več kot enoletno obdobje podatkov dveh datalogerjev o temperaturi in vlagi. Opravile so se analize sedimentov, v katerih je bil prvič v jamskem okolju najden mineral cattiiite.

Jamska meteorologija kot pomembno orodje razumevanja naravnih in antropogenih vplivov na jame

Oznaka: BI-US/18-20-049.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Stanka Šebela.

Sodelavka: S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2021.

Zaradi omejitve potovanj je prevladovalo kabineto delo. Analizirali so se podatki temperature in ogljikovega dioksida iz Grand Canyon Caverns v Arizoni, ki so bili pridobljeni od ameriških sodelavcev. Gre za turistično jamo, kjer je temperatura povišana zaradi naravnih razmer.

Vrednotenje ocen ranljivosti kraških vodnih virov s pomočjo numeričnega modeliranja

Oznaka: BI-DE/19-20-011.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nataša Ravbar.

Sodelavci: C. Mayaud, M. Petrič, N. Ravbar.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2021.

Pregledali so se podnebni scenariji za izbrane klimatske parametre za obdobje do 2100. Poiskali so se parametri, ki najbolje opisujejo potovanje v vodi topnih snovi in zmorejo simulirati že opravljene sledilne poskuse v zaledju Unice. Za to območje se je tudi ugotovila sprememba rabe tal v preteklih šestih desetletjih.

Sofinanciranje dejavnosti v okviru programa IGGP v letu 2021

Oznaka: IGGP.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – Urad za UNESCO.

Vodja: Martin Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2021.

Delo se je v preteklem letu nadaljevalo skladno z možnostmi. Pripravljali so se znanstveni zapisi o raziskavah v preteklem obdobju, med drugim o zakrasevanju v tropskih pogojih na Kubi in o modeliranju razvoja skalnega reliefa na mavcu. Mednarodna skupina raziskovalcev, eden od njih je tudi sodelavec Inštituta, je pripravila nov mednarodni projekt.

Mednarodna krasoslovna šola

Oznaka: Krasoslovna šola JS.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – Urad za UNESCO.

Vodja: Matej Blatnik.

Sodelavci: J. Čeligoj Biščak, M. Blatnik, L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, P. Kozel, M. Knez, M. Krebelj, L. Kukuljan, C. Mayaud, J. Mulec, M. Năpăruș-Aljančič, U. Novak, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Stamenković, S. Šebela, A. Švara, S. Šušak, L. Valentič, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 19. 1. 2021–31. 12. 2025.

V letu 2021 je bila *Mednarodna krasoslovna šola* izpeljana v obliki spletnega dogodka. Dogodek je potekal med 14. in 17. junijem, udeležilo pa se ga je preko 130 ljudi iz 33 držav. Na dogodku je bilo predstavljenih 37 predavanj in 30 plakatov, virtualno pa so bile izpeljane tudi 4 ekskurzije po slovenskem krasu. V povezavi s konferenco je izšel vodnik tako v digitalni kot tudi tiskani obliki.

Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje

Oznaka: Kataster jam.

Vrsta projekta: javno pooblastilo.

Sofinancer: Ministrstvo za okolje in prostor – Agencija RS za okolje.

Vodja: Nadja Zupan Hajna.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 2.–30. 6. 2021.

V okviru rednega letnega dela za Kataster jam je bilo pridobljenih in v kataster dodanih 544 novih jam ter številne dopolnitve za že znane jame. V Katastru jam je bilo tako registriranih 14.196 kraških jam. Vnosi novih jam v kataster so bili opravljeni na osnovi 4928 dokumentov, osnovnih in drugih zapisnikov, ki so bili na Inštitutu za raziskovanje krasa vloženi v Kataster jam.

Javno pooblastilo za pripravo strokovnih geoloških podlag in analiz kot dela monitoringa geoloških pojavov in monitoringa stanja podzemnih voda

Oznaka: Geološke podlage.

Vrsta projekta: javno pooblastilo.

Sofinancer: Ministrstvo za okolje in prostor – Agencija RS za okolje.

Vodja: Metka Petrič.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, M. Petrič, M. Prelovšek, N. Ravbar, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 16. 4.–15. 12. 2021.

Izdelane so bile hidrološke analize na krasu za podporo ukrepom NUV2, hidrogeološke analize za razvoj konceptualnega modela na območju meddržavnega podzemnega toka vode na Krasu ter strokovne podlage za nadgradnjo in zgostitev merilne mreže za spremljanje kemijskega stanja podzemne vode v vplivnem območju točkovnih virov onesnaženja v vodonosnikih s kraško in razpoklinsko poroznostjo.

Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora – RI-SI-EPOS

Oznaka: RI-SI-EPOS.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Stanka Šebela.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, J. Čeligoj Biščak, L. Drame, F. Drole, M. Krebelj, J. Mulec, M. Prelovšek, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 22. 7. 2019–31. 8. 2021.

Z novo RI se je začel razvoj SLO KARST NFO, ki se aktivno vključuje v obstoječe aktivnosti EPOS ERIC. S pomočjo zgoščene mreže potresnih opazovalnic se bodo lažje določali potencialno aktivni prelomi. V Postojnski jami se z novimi tenziometri TM72 in spektrometrom za metan pridobivajo podatki tektonskih mikropremikov ter jamske mikroklimе.

Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora – RI-SI-LifeWatch

Oznaka: RI-SI-LifeWatch.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – ESRR.

Sofinancer: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Tanja Pipan.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, J. Čeligoj Biščak, F. Drole, F. Gabrovšek, M. Krebelj, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, M. Zadel (Inštitut za raziskovanje krasa); R. Golobinek (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 23. 12. 2019–31. 8. 2021.

Partnerji projekta tvorijo mrežo za opazovanje in zbiranje biodiverzitetnih in okoljskih podatkov. S pomočjo nove raziskovalne opreme se pridobiva veliko raziskovalnih podatkov v digitalni obliki, ki se zbirajo v KRASoslovni podatkovni bazi znanja, usklajeni z načeli FAIR, kot tudi v obročkovski bazi podatkov BRDbase, bazi gozdnih podatkov FOR-PLAT in bazi morskih podatkov iz boje VIDA.

ENVironmental Research Infrastructures building Fair services Accessible for society, innovation and research [Okoljske raziskovalne infrastrukture z načeli FAIR o upravljanju z raziskovalnimi podatki]

Oznaka: ENVRI-FAIR.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Directorate General for Research & Innovation, Innovation Union and European Research Area, Administration and finance, Pascale CID.

Vodja: Tanja Pipan.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, F. Drole, M. Knez, J. Mulec, T. Pipan, M. Prelovšek, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

V okviru projektnih delovnih sklopov se pripravljata katalogizacija tkivnih vzorcev in vzorcev DNK želatinoznega planktona s pripadajočimi metapodatki in vzpostavitev inovativnega podatkovnega spletišča z implementiranjem principov FAIR v življenjski krog podatkov v raziskovalni infrastrukturi LifeWatch Slovenija.

eLTER Preparatory Phase Project [eLTER Projekt pripravljalne faze]

Oznaka: eLTER PPP.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Directorate General for Research & Innovation, Innovation Union and European Research Area, Administration and finance, Pascale CID.

Vodja: Tanja Pipan.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, L. Drame, T. Pipan, N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–28. 2. 2025.

Sodelujejo v petih delovnih sklopih in pri večjem številu projektnih nalog, ki predstavljajo podporne ukrepe in naslavljajo finančne, znanstveno strateške ter tehnične vidike, potrebne za izvajanje eLTER RI. Pripravljena je bila prva ocena finančne analize, vezane na nacionalna eLTER mesta, kot tudi prispevki k dokumentoma Host Selection Process in eLTER Standard Observations.

European long-term ecosystem, critical zone and socio-ecological systems PLUS research infrastructure [Dolgoročna ekosistemska in družbenoekološka raziskovalna infrastruktura PLUS]

Oznaka: eLTER PLUS.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Directorate General for Research & Innovation, Innovation Union and European Research Area, Administration and finance, Pascale CID.

Vodja: Tanja Pipan.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, F. Drole, T. Pipan, N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–28. 2. 2025.

Projekt je zasnovan na treh glavnih stebrih – mreženje, skupne raziskovalne dejavnosti ter čezmejni, oddaljeni in virtualni dostop – v okviru katerih je bilo urejeno zbiranje okoljskih podatkov (vključno z eDNA) z eLTER TA in VA lokacij, da bi bili analizirani v osrednjem nacionalnem vozlišču ter predstavljeni na evropskem nivoju.

European Plate Observing System Sustainability Phase [Trajnostna faza Evropskega sistema opazovanja plošč]

Oznaka: EPOS SP.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Directorate General for Research & Innovation, Innovation Union and European Research Area, Administration and finance, Pascale CID.

Vodja: Stanka Šebela.

Sodelavci: M. Năpăruș-Aljančič, L. Drame, F. Drole, M. Knez, S. Stamenković, S. Šebela, N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje krasa); N. Juvan Mastnak (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2020–28. 2. 2023.

Sodelovali so pri aktivnostih WP (delovni paket) 2 in 7 in na mednarodni seizmološki konferenci (37. srečanje ESC). Za vključevanje predstavnikov držav, ki še niso vključeni v mednarodno skupnost EPOS, se je 9. 12. organizirala mednarodna telekonferenca s skoraj 50 udeleženci. Uspešna je bila prijava za kandidaturu za vključitev SLO KARST NFO kot pridružene članice.

The Belt and Road Joint Laboratory of China and Slovenia on Karst Geology [Skupni laboratorij Kitajske in Slovenije za geologijo Krasa]

Oznaka: Kitajsko-slovenski laboratorij za kraško geologijo.

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za znanost in tehnologijo LR Kitajske.

Vodja: Zhang Cheng.

Vodja na ZRC SAZU: Martin Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, N. Viršek Ravbar, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 12. 2020–30. 11. 2023.

S skupino Kitajska-ASEAN se je pripravilo srečanje o kraški geologiji. Na raziskovalni postaji na Cerknškem polju so se opravljale meritve CO₂ v različnih medijih, skupno se je pridobilo preko 200.000 podatkov, rezultati so bili objavljeni v *Acta Ecologica Sinica*. Objavljeni sta tudi dve znanstveni knjigi. Poteka izmenjava kitajske študentke, ki gostuje na Inštitutu za raziskovanje krasa.

Uvedenje sistema monitoringa za potrebe definiranja pračenja nosivosti speleoloških objekata i njihovog turističnog korištenja – „Cerovačke špilje“

[Vzpostavitev sistema monitoringa, potrebne za opredelitev nosilne kapacitete in turistične rabe – »Cerovačke špilje« (Cerovške jame)]

Oznaka: Cerovačke špilje.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: Zagrebački speleološki savez.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 30. 6. 2019–31. 7. 2021.

Večina dela je bila usmerjena v urejanje in analizo zbranih meteoroloških, hidroloških in bioloških podatkov ter pripravo petih končnih poročil v angleškem in hrvaškem jeziku. Ob koncu projekta so bili v Gospiću naročniku in zainteresirani javnosti predstavljeni potek in rezultati projektnih aktivnosti.

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Oznaka: Strokovni nadzor.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Postojnska jama, d. d.

Vodja: Stanka Šebela.

Sodelavci: F. Gabrovšek, P. Kozel, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, S. Šebela.

Obdobje trajanja: od 14. 5. 2008.

Nadaljuje se s strokovnim nadzorom upravljanja Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema za turizem. Ker so bile jame zaradi pandemije več mesecev zaprte za turizem, je bila izvedena primerjava med mikroklimatskimi parametri v obdobju visokega obiska Postojnske jame z obdobjem, ko je bila jama zaprta. Opravljajo se tudi raziskave rasti lampenflore in predlagajo omilitveni ukrepi.

Krasoslovni nadzor pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper

Oznaka: Krasoslovni nadzor.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: 2TDK, Družba za razvoj projekta, d. o. o.

Vodja: Martin Knez.

Sodelavci: F. Drole, F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 4. 10. 2018–3. 10. 2025.

Na območju delovišč drugega tira železniške proge Divača–Koper se je izvajal stalni krasoslovni nadzor gradnje na delu odprte proge med Divačo in Lokvami ter v severnem delu cevi predora T1.

Klimatski in biološki monitoring jamskih sistemov

Oznaka: Klimatski in biološki monitoring.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Postojnska jama d. d.

Vodji: Tanja Pipan, Stanka Šebela.

Sodelavci: F. Gabrovšek, P. Kozel, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2023.

Meritve klimatskega in biološkega monitoringa v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu potekajo od leta 2009. Pomembne so za razumevanje vpliva turistične rabe na jamski habitat. Na podlagi pridobljenih podatkov bo možno predlagati smernice za nadaljnje trajnostno upravljanje z naravno vrednoto. Obdobje pandemije je pomembno, saj so podatki pridobljeni v obdobju, ko v jamah ni bilo obiskovalcev.

Internal Joint and Colaborative Initiative (IJI) LifeWatch ERIC [Notranja skupna in sodelovalna iniciativa LifeWatch ERIC]

Oznaka: IJI.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: LifeWatch ERIC (Statutory Seat).

Vodja: Tanja Pipan.

Sodelavka: T. Pipan.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2020–31. 12. 2021.

V okviru projekta so se izvajale analize trenutnega stanja in vrzeli, ki jih morata premostiti raziskovalna infrastruktura in inovativno podatkovno spletišče LifeWatch-SI, da bo zadoščeno zahtevam interoperabilnosti in FAIR zahtevam. Pripravile so se pilotne študije za prikaz doseženih in vključujočih FAIR principov v raziskovalni infrastrukturi za področje biotske pestrosti in ekosistemov.

Izdelava okoljske, investicijske in ostale dokumentacije v postopku državnega prostorskega načrtovanja za dvotirnost nove železniške proge Divača–Koper

Oznaka: Dvotirnost Divača–Koper.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: ELEA IC projektiranje in svetovanje d. o. o.

Vodja: Martin Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, B. Otoničar, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 29. 10. 2020–18. 10. 2024.

Za ponazoritev geoloških in speleoloških razmer ter prevotljenosti vzdolž obstoječe železniške proge se je zaključilo terensko in kabinetno delo za dve temeljni poglavji: *Vrednotenje leve cevi nove dvotirne proge Divača–Črni Kal* in *Študija obstoječe proge Divača–Hrastovlje–Koper*. Opravilo se je sodelovanje pri še ne zaključenih sorodnih poglavjih.

Določevanje območij razlivanja na kraških poljih in presihajočih jezerih za identifikacijo vodnih zemljišč

Oznaka: Območja razlivanja.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Geodetski inštitut Slovenije.

Vodja: Nataša Ravbar.

Sodelavci: L. Drame, M. Petrič, N. Ravbar.

Obdobje trajanja: 30. 10. 2020–29. 10. 2021.

Za naročnika so bile opravljene aktivnosti za določevanje območij razlivanja na kraških poljih in presihajočih jezerih, kar je potrebno za identifikacijo vodnih zemljišč. Na ravni celotne države so bili pripravljene predlogi za prostorsko opredelitev območij razlivanj. Pri tem so bile upoštevane smernice, opredeljene v prvem delu naloge iz leta 2020.

Izdelava strokovnih podlag, študije variant / predinvesticijske zasnove in okoljskega poročila za avtocesto na odseku Postojna–Jelšane

Oznaka: AC Postojna–Jelšane.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ljubljanski urbanistični zavod d. d.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavec: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 1. 12. 2020–30. 11. 2023.

Preverjene so bile lokacije 36 registriranih in novih jam vzdolž predlaganih variant AC in novih pobud za njihovo optimizacijo. Pomembnejše jame so se dokumentirale (podrobneje izmerile in inventarizirale). Opredeljeval in vrednotil se je vpliv variant na potencialno vplivane jame.

Krasoslovni nadzor na 5 ha zemeljskih del na območju PC Sežana jugozahod

Oznaka: PC Sežana JZ.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Protim Ržišnik Perc d. o. o.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavec: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 22. 2.–22. 12. 2021.

Ob zemeljskih delih so evidentirali kraške pojave, kot so vrtače, tipe njihovih zapolnitev (ilovica, grušč, siga), kraške jame in pojav ter obseg sige na površju. Jame so dokumentirali (opisali, izmerili in naravovarstveno ovrednotili). Za tiste, ki imajo lastnosti naravnih vrednot, se je oblikoval predlog sanacije.

Hidrogeološki del monitoringa podzemnih vod za odlagališče nenevarnih odpadkov Stara vas – Postojna

Oznaka: Hidrološki monitoring.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Eurofins ERICo Slovenija d. o. o.

Vodja: Metka Petrič.

Sodelavka: M. Petrič.

Obdobje trajanja: 31. 3. 2021–31. 3. 2022.

Na osnovi samodejno merjenih nivojev in pretočne krivulje so določeni pretoki izvira Fužina pri Stari vasi. Pripravil se je hidrogeološki del poročila o monitoringu podzemnih vod v vplivnem območju odlagališča odpadkov Stara vas – Postojna.

Hidrološki vpliv zadrževalnika na Suhorici na Škocjanske jame po področjih/ciljih iz smernic ZRSVN

Oznaka: Zadrževalnik Suhorica.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ljubljanski urbanistični zavod d. d.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavca: F. Gabrovšek, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 20. 4. 2021–31. 3. 2022.

Vzpostavil se je merilni sistem za opredelitev vpliva, na območju ponikanja Reke pri Gornjih Vremah se je izvedel sledilni poskus, modeliral se je poplavni val v Škocjanskih jamah v primeru predtja pregrade. Identificirali in ovrednotili so se vsi bistveni abiotski vplivi (hidrološki, geomorfološki in meteorološki), ki se lahko odrazijo v Škocjanskih jamah z izgradnjo zadrževalnika na Suhorici.

Novelacija študije vrtač v občini Vrhnika

Oznaka: N-21-00144.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Občina Vrhnika.

Vodja: Franci Gabrovšek.

Sodelavec: F. Gabrovšek.

Obdobje trajanja: 12. 5.–30. 11. 2021.

Kot strokovna podlaga občinskega prostorskega načrta se je za Občino Vrhnika opravila novelacija študije vrtač. Ovrednotilo se je stanje vrtač in predlagala njihova zaščita in pogoji rabe.

Izmera in dokumentiranje jame v kamnolomu Griža

Oznaka: Jama v kamnolomu Griža.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: VOC Ekologija d. o. o.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavca: F. Drole, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 26. 5.–7. 6. 2021.

Na terenu so jamo identificirali, ji določili točnejšo lego, jo izmerili in naravovarstveno ovrednotili. Poročilo raziskav je bilo predano naročniku.

Izvedba aktivnosti po pogodbi 430-15/2020-10 o izvajanju aktivnosti za ustanovitev in trajnostni razvoj čezmejnega geoparka na Krasu

Oznaka: GeoKarst.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: ZaVita, svetovanje, d. o. o.

Vodja: Bojan Otoničar.

Sodelavci: F. Gabrovšek, B. Otoničar, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 10. 8. 2021–31. 5. 2022.

Opredelila se je dokumentacija, ki zadeva vzpostavitev geoparka, ter geomorfološka in geološka literatura, ki obravnava predlagano območje geoparka. Sodelovanje je potekalo na več sestankih s slovenskimi in italijanskimi partnerji, ki so se udeležili ekskurzije v geopark Karavanke. Sodelovali so pri sestavi osnutka upravljalvskega načrta ter določitvi območja in glavnih geomorfoloških točk geoparka.

Špremljanje stanja habitatnih tipov iz habitatne direktive – podrobne analize reke Reke v Parku Škocjanske jame

Oznaka: 342/2021.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija.

Vodja: Janez Mulec.

Sodelavec: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 11. 8.–6. 12. 2021.

Z mikrobiološkimi, ekotoksikološkimi in kemijskimi parametri se je podrobno spremljala kakovost Reke v Škocjanskih jamah.

Strokovna ocena možnega vpliva na kraške izvire v bližini kamnoloma Verd

Oznaka: N-21-00236.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Občina Vrhnika.

Vodja: Franci Gabrovšek.

Sodelavec: F. Gabrovšek.

Obdobje trajanja: 20. 8.–30. 11. 2021.

Za Občino Vrhnika se je pripravilo strokovno mnenje o potencialnih vplivih poglobljanja izkopa v kamnolomu Verd na izvire Ljubljanice.

Izdelava 20 prečnih profilov Reke med začetkom Vremske doline in ponorom v Škocjanske jame

Oznaka: Prečni profili Reke.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ljubljanski urbanistični zavod d. d.

Vodja: Mitja Prelovšek.

Sodelavca: F. Drole, M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 9. 9.–31. 10. 2021.

Za potrebe modeliranja poplavnega vala, ki bi sledil predrtju pregrade na Suhorici, se je z geodetskimi in hidrološkimi metodami izmerilo 20 karakterističnih prečnih profilov v dolini Reke. Model poplavnega vala se je v kasnejši fazi uporabil kot vhodni podatek za modeliranje poplavnega vala v Škocjanskih jamah.

Spremljanje stanja stromatolitnih stalagmitov, turistične rabe in prenikle vode v Škocjanskih jamah

Oznaka: 431/2021.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Park Škocjanske jame.

Vodja: Janez Mulec.

Sodelavec: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 14. 9.–6. 12. 2021.

Na vzpostavljenih točkah monitoringa in merjenja ključnih okoljskih parametrov so se pripravile smernice in predlogi za varovanje biogenih stromatolitnih stalagmitov in minimiziranje vpliva turistične rabe jame.

Spremljanje stanja lampenflore na kapnikih in pohodnih poteh in redni monitoring v Škocjanskih jamah

Oznaka: 430/2021.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Park Škocjanske jame.

Vodja: Janez Mulec.

Sodelavec: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 14. 9.–6. 12. 2021.

Spremljalo se je stanje lampenflore na vzpostavljenih točkah monitoringa, ovrednotili so se obremenjenost pohodnih poti in klimatski pogoji, podala se je ocena trenutnega stanja jamskega ekosistema.

Hidrološke in klimatske raziskave v Škocjanskih jamah

Oznaka: 484/2021.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Park Škocjanske jame.

Vodja: Franci Gabrovšek.

Sodelavec: F. Gabrovšek.

Obdobje trajanja: 4. 10.–14. 12. 2021.

V Škocjanskih jamah so se vzpostavile dodatne meritve zračnih tokov in temperatur v kanjonu Reke in se vzdrževale obstoječe meritve nivojev v Martelovem jezeru.

Spremljanje stanja habitatnih tipov iz habitatne direktive – podrobne analize Reke v Parku Škocjanske jame ob višjem pretoku

Oznaka: 525/2021.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Park Škocjanske jame.

Vodja: Janez Mulec.

Sodelavec: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 19. 10.–6. 12. 2021.

Z mikrobiološkimi, ekotoksikološkimi in kemijskimi parametri se je podrobno spremljala kakovost Reke v Škocjanskih jamah ob vodnem pulzu po padavinah.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Kopenski karbonati: mineralni produkti geobioloških procesov v kritični coni

Oznaka: J1-9185.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Paleontološki inštitut Ivana Rakovca.

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Oznaka: J6-2592.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

Raziskave za opredelitev onesnaženosti podzemnih jam na ravni Slovenije, njihovo prednostno sanacijo ter monitoring stanja jam

Oznaka: V1-2140.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

DOKTORSKI ŠTUDIJ KRASOSLOVJA

Krasoslovno študijsko središče Unesca – UNESCO Chair on Karst Education

V sodelovanju z Univerzo v Novi Gorici se na Fakulteti za podiplomski študij izvaja doktorski študijski program *Krasoslovje*, ki je edini tovrstni v svetu. Od leta 2012 se imenuje Krasoslovno študijsko središče Unesca – UNESCO Chair on Karst Education.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Lovel Kukuljan

Oznaka: MR-50576.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Franci Gabrovšek.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Novi Gorici.

V letu 2021 se je Lovel Kukuljan posvetil pisanju in objavi rezultatov doktorske študije v obliki treh člankov v mednarodnih revijah ter pisanju doktorske disertacije, ki bo končana v letu 2022.

Astrid Švara

Oznaka: MR-52013.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Nadja Župan Hajna.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Novi Gorici.

V letu 2021 je Astrid Švara opravila večji del terenskih in laboratorijskih raziskav ter izbrane vzorce nadalje analizirala v tujih laboratorijih. Rezultate je predstavila na simpozijih in konferencah, se udeležila izobraževanj in šolanja doma in v tujini ter sodelovala pri pripravi znanstvenih člankov.

Lara Valentić

Oznaka: MR-52015.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Tanja Pipan.

Drugi mentor: Oliver Bajt (Nacionalni inštitut za biologijo, Morska biološka postaja Piran).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Novi Gorici.

V letu 2021 je Lara Valentić intenzivno izvajala vzorčenje na izviru Malni, na izviru Rižane ter na Komni in v Lescah. Na izvirih je potekalo vzorčenje vode, deževnice in zraka. Vzorci so bili v laboratoriju filtrirani in posušeni. Z mikroskopom Lumos II so se analizirali potencialni mikroplastični delci.

Uroš Novak

Oznaka: MR-54770.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Stanka Šebela.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Novi Gorici.

V letu 2021 se je Uroš Novak posvetil doktorski raziskovalni delu. Raziskuje geološko strukturo Planinske jame in njene okolice ter seizmotektonske lastnosti širše Pivške kotline. Udeležil se je domačih in mednarodnih konferenc. Sodeluje tudi z mednarodnimi raziskovalci.

Filip Šarc

Oznaka: MR-55884.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Bojan Otoničar.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Novi Gorici.

V letu 2021 je Filip Šarc začel z doktorskim študijem krasoslovja. Sodeloval je pri terenskih delih z drugimi raziskovalci. V okviru doktorske raziskave je vzorčil v Mravljetovem breznu v Gošarjevih rupah in potrdil prisotnost minerala cattiita, ki v kraških jamah še ni bil opisan.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Blatnik** je član Mednarodnega združenja hidrogeologov IAH in Slovenskega komiteja IAH, Društva za raziskovanje jam Ljubljana in Društva za raziskovanje jam Luka Čeč Postojna ter pomočnik uredništva revije *Acta carsologica*.
- **F. Gabrovšek** je glavni urednik revije *Acta carsologica*, član uredništva revije *International Journal of Speleology*, predsednik strokovnega sveta Parka Škocjanske jame in član nacionalne komisije za UNESCO. Je izredni član SAZU, kjer je tudi član Sveta za okolje. Je tudi član Društva za raziskovanje jam Ljubljana.
- **M. Knez** je direktor doktorskega študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, predstojnik Krasoslovnega študijskega središča Unesca (UNESCO Chair on Karst Education), član Slovenskega nacionalnega odbora Mednarodnega programa za vede o Zemlji *UNESCO IGCP* ter izvršnega odbora in znanstvenosvetovalnega odbora Mednarodnega središča za raziskovanje krasa na Junanskem inštitutu za geografijo Junanske univerze (Kunming, Kitajska). Je član Komisije za kras Mednarodne geografske zveze, Komisije za kras, hidrogeologijo in speleogenezo Mednarodne speleološke zveze ter član uredniškega odbora revij *Karst development* in *Geologia Croatica*. Sodeluje pri pripravi in izvedbi mednarodnega krasoslovnega izobraževanja *Znotraj in zunaj gora: Geologija, kras in paleontologija* (Sicilija, Italija).
- **P. Kozel** je pomočnik uredništva revije *Acta carsologica*, član mednarodnega združenja za biologijo podzemlja (Société Internationale de Biospéologie – SIBIOS) in Društva za raziskovanje jam Ljubljana.
- **L. Kukuljan** je blagajnik in zastopnik jamarskega društva Estavela (Hrvaška).
- **C. Mayaud** je član Društva za raziskovanje jam Ljubljana.
- **J. Mulec** je član štaba Civilne zaščite za Notranjsko.
- **M. Năpăruș-Aljančič** je pomočnica uredništva revije *Acta carsologica*, ustanoviteljica Zavoda Tular (2021), članica Društva za jamsko biologijo (Jamski laboratorij Tular) in Jamarskega društva Carnium Kranj. Z Gregorjem Aljančičem sta ustanovitelja in organizatorja mednarodne bialne konference *SOS Proteus*. Je tudi članica LifeWatch ERIC za In-Kind komisije ter članica delovne skupine LifeWatch Communicator, eLTER Communications.
- **M. Petrič** je članica Komisije za hidrogeologijo krasa pri Mednarodnem združenju hidrogeologov IAH, nadzornega odbora Slovenskega komiteja IAH, Nacionalnega odbora mednarodnega hidrološkega programa IHP in strokovne skupine geoparka Idrija ter področna urednica za kraško hidrologijo pri reviji *Acta carsologica*.
- **T. Pipan** je področna urednica znanstvene revije *International Journal of Speleology* in gostujoča vabljenka urednica posebne izdaje revije *Diversity* ter članica uredniškega odbora pri reviji *Diversity*. Je članica Mednarodnega združenja za biologijo podzemlja (Société Internationale de Biospéologie – SIBIOS). Je predsednica komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, imenovana slovenska predstavnica v Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture (ESFRI) in v strateško delovno skupino za področje okolja (ENV SWG). Na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici je predsednica komisije za zagovor magistrskih nalog in predsednica komisije za študijske zadeve ter članica senata. Je pomočnica direktorja doktorskega študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in nacionalna koordinatorica dveh raziskovalnih infrastruktur: *LifeWatch* in *eLTER*.
- **M. Prelovšek** je bil del leta še član Znanstvenega sveta ARRS za humanistiko, je predsednik Geomorfološkega društva Slovenije, član Odbora za spremljanje koncesije za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ministrstvo za okolje in prostor RS, Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave) in koordinator modula *Krasoslovje* v okviru študija *Vede o Zemlji*, ki poteka pod okriljem Podiplomske šole ZRC SAZU.
- **N. Ravbar** je sourednica revije *Acta carsologica* in članica uredniškega odbora mednarodnih revij *Acta carsologica*, *Acta Geobalcanica*, *International Journal of Speleology*, *Research in Tourism and Karst Areas* in *Urbani izziv*. Je tudi članica Komisije za hidrogeologijo krasa pri Mednarodnem združenju hidrogeologov IAH. Sodelovala je v komisiji za izdelavo svetovne baze kraških izvirov *WOKAS* in pri vsakoletni organizaciji sekcij na kongresih EGU.
- **T. Slabe** je član uredniškega odbora znanstvenih revij *Acta carsologica*, *Karst development* in *Pesquisas em Turismo e Paisagens Cársticas*. Je v vodstvu Mednarodnega središča za raziskovanje krasa v Kunmingu in član Znanstvenega sveta Mednarodnega raziskovalnega centra za kras pod pokroviteljstvom Unesca v Guilinu. Je član organizacijskega odbora *Mednarodne krasoslovne šole*, član Komisije za kras pri Mednarodni geografski zvezi ter Komisije za kras, hidrogeologijo in speleogenezo pri Mednarodni speleološki zvezi. Sodeluje pri pripravi in izvedbi mednarodnih krasoslovnih srečanj *Man and Karst* (Sicilija, Italija) in *Living with Landscape* (Egipt).
- **S. Šebela** je članica PC (Project Council) projekta *EPOS SP*, nacionalna predstavnica projekta *EPOS*, članica nadzornega odbora pri Slovenskem združenju za geodezijo in geofiziko ter področna urednica pri reviji *Acta carsologica*.
- **A. Švara** je članica Jamarskega društva Danilo Remškar Ajdovščina, Geomorfološkega društva Slovenije, Slovenskega geološkega društva in Mednarodnega združenja sedimentologov. V juniju je pridobila naziv »jamar« z opravljenim USJD usposabljanjem, ki ga je podelila Jamarska zveza Slovenije. Je članica organizacijskega odbora *SINQUA – 6th regional scientific meeting on Quaternary geology*.

- **N. Zupan Hajna** je področna urednica pri reviji *Acta carsologica*. Je članica predsedstva Mednarodne speleološke zveze (UIS) kot blagajničarka in zakonita zastopnica zveze v Sloveniji ter predstavnica UIS v International Science Council (ISC). Sodeluje v organizacijskem odboru UIS za *Mednarodno leto jam in krasa 2021 (International Year of Cavers and karst 2021)*, katerega aktivnosti so bile podaljšane v leto 2022. Vodila je organizacijo UIS za predstavitev krasa in jam na sedežu Unesca v Parizu v sodelovanju s stalno delegacijo Slovenije pri Unesco in pod pokroviteljstvom generalne direktorice Unesca. Je članica Geomorfološkega društva Slovenije in Slovenskega geološkega društva, v okviru Mednarodne zveze za raziskovanje kvartarja (International Union for Quaternary Research - INQUA) pa članica Komisije za stratigrafijo in geokronologijo (Stratigraphy and Geochronology Commission – SACCOM) in Sekcije za evropsko kvartarno stratigrafijo (Section on European Quaternary Stratigraphy – SEQS). Je članica ESA Znanstvene tematske skupine za planetarne jame (ESA Science Topical Team on Planetary Caves). Je članica organizacijskega odbora *Mednarodne krasoslovne šole*, organizacijskega odbora *SINQUA – 6th regional scientific meeting on Quaternary geology* in znanstvenega odbora za organizacijo *18. speleološkega kongresa (18. ICS/ 2022)*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **28th International Karstological School "Classical Karst": Regional Karstology – Local and General Aspects. / 28. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: Regionalno krasoslovje – lokalni in splošni vidik.** Postojna, spletni dogodek, 14.–17. 6.
- **1st International Webinar on Karst and Caves. / 1. mednarodni spletni seminar Kras in jame.** Soorganizator PUC Minas University, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 6. 8.–29. 10.
- **6th Regional Scientific Meeting on Quaternary Geology: Seas, lakes and Rivers. / 6. regijsko znanstveno srečanje o kvartarni geologiji: morja, jezera in reke.** Soorganizatorji SINQUA, GeoZS, NTF itd., Ljubljana, 27.–30. 9.
- **The International Info-day/online event, EPOS ERIC and EPOS SP – Integration of Balkan countries. / Mednarodni info dan / spletni dogodek, EPOS ERIC in EPOS SP – Integracija balkanskih držav.** Soorganizatorja EPOS ERIC in EPOS SP, Postojna, spletni dogodek, 9. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

V letu 2021 je bilo v knjižnico vpisanih 432 monografij in 170 zvezkov periodike ter izposojenih skupaj 54 enot gradiva. Gradivo, ki je bilo potrebno sprotno zaščite oziroma manjšega restavriranja, je bilo ustrezno obdelano. Popis vseh naslovov serijskih publikacij je dostopen v elektronski in natisnjeni različici. Obiskovalcem je bilo brezplačno na voljo izločeno knjižnično gradivo.

Kataster jam

V okviru rednega letnega dela za Kataster jam je bilo v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije in drugimi jamarji pridobljenih in v kataster dodanih 544 novih jam ter številne dopolnitve za že znane jame. Skupno število jam v katastru je 14.169.

Kartografska zbirka in ostala dokumentacija

Kartografska zbirka obsega 54 enot, v njej je 6846 tiskanih kart in 5126 risanih kart, načrtov, skic in diagramov. Kataster vodnih objektov – B obsega 869 števil (1 tekoči meter); kataster površinskih oblik – C 525 števil (0,6 tm); kataster umetnih objektov – D (rudnikov, tunelov, vodnjakov in vrtin) 85 števil (0,1 tm); kataster predvojnega Istituto Italiano de Speleologia / Italijanskega speleološkega inštituta – VG pa 3700 števil (4 tm gradiva).

Zapuščinski fondi bivših sodelavcev, ki vsebujejo tipkopise, rokopise, korekture, fotografsko in ostalo gradivo, obsegajo 41 tm, arhiv tajništva inštituta pa 68 tm.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta carsologica* 50/1, 2–3. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.
- **28th International Karstological School "Classical Karst": Regional karstology – local and general aspects: [within international year of caves and karst]: abstracts & guide book.** Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE IN RAZISKOVANJE

- Université Côte d'Azur, Polytech Nice Sophia, Francija: vloga sporazuma o sodelovanju v podpis, raziskovalno sodelovanje.
- Geologický ústav Akademie věd ČR, Češka: raziskovalno sodelovanje na medakademijskem projektu *SLO_CZ: SAZU-19-01*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Haijun Zhao, East China University of Science and Technology, Shanghai, Kitajska, 13. 5. 2021–12. 4. 2022: študijski obisk, dodatno izobraževanje v času priprave doktorata.
- Tim Jeffrey, George Pagliero, Rob Franklin, Connor Roe, Alan Hill, Adam Evans in Duncan Kendrick, Off The Fence, Bristol, Združeno kraljestvo, 22. 5.–5. 6.: terensko raziskovalno delo in snemanje dokumentarnega filma.
- Richard Walters, Joe Daniels, Commendium 3D Ltd, Penrith, Združeno kraljestvo, 25. 5.–3. 6.: terensko raziskovalno delo in snemanje dokumentarnega filma.
- Dr. Marjan Temovski, Institute for Nuclear Research, Debrecen, Madžarska, 15.–17. 6.: skupno terensko raziskovalno delo.
- Dr. Josef Stemberk, Ústav struktury a mechaniky hornin, Akademie věd ČR, Praga, Češka, 15.–18. 6.: terensko raziskovalno delo v okviru infrastrukturnega programa *EPOS*.
- Dr. Miloš Bristensky in Zdenek Fučík, Ústav struktury a mechaniky hornin, Akademie věd ČR, Praga, Češka, 15.–18. 6. in 9.–11. 11.: terensko raziskovalno delo v okviru infrastrukturnega programa *EPOS*.
- Dr. Jaroslav Obu, Justyna Czekirda, Universitetet i Oslo, Institutt for geofag, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Oslo, Norveška, 17. 6.–14. 7.: skupno terensko raziskovalno delo.
- Dr. Pavel Bosák, Akademie věd ČR, Praga, Češka, 20.–26. 6. in 10.–16. 10.: raziskovalno delo v okviru medakademijskega projekta *SLO_CZ: SAZU-19-01*.
- Šimon Kdýr, Akademie věd ČR, Praga, Češka, 20.–26. 6. in 13.–19. 10.: raziskovalno delo v okviru medakademijskega projekta *SLO_CZ: SAZU-19-01*.
- Zdenek Motyčka, Češka, podpredsednik Mednarodne speleološke zveze – UIS, 21.–22. 6. in 10.–12. 10.: sestanek glede organizacije *Mednarodnega leta jam in krasa 2021* in delo v arhivu Mednarodne speleološke zveze.
- Dr. Laurence Gill, University of Dublin, Dublin, Irska, 5.–7. 9.: skupno terensko raziskovalno delo.
- Znanstveni svetniki držav EU iz Bruslja in predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, 1. 10.: obisk v sklopu dogodkov predsedovanja Slovenije Svetu EU 2021.
- Shirin Bahadorinia, Jamarska in speleološka zveza, Shiraz, Iran, 1. 10. 2021–30. 9. 2022: študijski obisk, projekt *Comparison of Iranian and Slovenian karst*.
- Tamara Leins, Freiburg Universität, Freiburg, Nemčija, 7. 10.–2. 12.: magistrsko delo v okviru bilateralnega projekta *BI-DE/19-20-011*.
- Dr. Mladen Garašić, Hrvaška, član predsedstva Mednarodne speleološke zveze – UIS, 11. 10.: sestanek glede organizacije *Mednarodnega leta jam in krasa 2021* in delovanja Mednarodne speleološke zveze.
- Dr. Matthew D. Covington, University of Arkansas, Fayetteville, ZDA, 27. 10.–15. 11.: terensko delo, priprava skupnega projekta.
- Dr. Aurel Perşoiu, Institutul De Speologie Emil Racoviţă, Bukarešta, Romunija, 3.–5. 11.: skupno terensko raziskovalno delo.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Matej Blatnik

- *The Classical (Caves and) Karst*. Predavanje v nizu predavanj *The Cave show*, Lizbona, Portugalska, spletni dogodek, 28. 4., <https://ce3c.ciencias.ulisboa.pt/outreach/press&events/ver.php?id=1308>.
- *Ice thickness measurements in ice caves using terrestrial LiDAR scanner; examples from Slovenia*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst, Postojna, spletni dogodek, 15. 6., [https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF\(s soavtorji\)](https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF(s%20avtorji)).
- *Impact of flooding pattern changes and human activities on the ecohydrology of the Cerknisko Polje, Slovenia*. Predavanje na *International Symposium of Geofluids*, Budimpešta, Madžarska, spletni dogodek, 7. 7., <https://geofluids2021.hu/index.php> (s soavtorji).

Franci Gabrovšek

- *The Classical Karst: History and current research trends*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, *Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst*, Postojna, spletni dogodek, 14. 6., <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF> (s soavtorji).
- *Dinaric karst of Primorska region*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, *Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst*, Postojna, spletni dogodek, 16. 6. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF> (s soavtorji).

Martin Knez

- *Classical Karst (Kras) - its principal characteristics and geology, Slovenia*. Vabljen predavanje na seminarju *China-ASEAN Karst Geology Comparison and Mapping under the 2021 China-ASEAN Mining Cooperation Forum*, Guilin, Kitajska, spletni dogodek, 21. 5., <http://china-asean.cn/news/140.html>.
- *Geology and principal characteristics of the Classical Karst*. Predavanje na 1st *International Webinar on Karst and Caves*, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 13. 8., https://www.sympla.com.br/1st-international-webinar-on-karst-and-caves__1290288.
- *Gradnja prometnic na krasu (Beka-Ocizla kraški jamski sistem, načrtovanje 2. tira in krasoslovni nadzor pri gradnji AC v krasu)*. Predavanje in strokovna ekskurzija, 21. Šukljetov dan, Postojna, 1. 10.

Lovel Kukuljan

- *Posljednjih 10 godina istraživanja Jame kod Rašpora*. Predavanje na *Skupu speleologa Hrvatske*, Gospić, Hrvaška, 11. 9.
- *Najnovija otkrića u Sustavu na Učki 2020. – 2021*. Predavanje na *Skupu speleologa Hrvatske*, Gospić, Hrvaška, 11. 9. (soavtor Dino Grozić).

Cyril Mayaud

- *Working as a researcher in karst hydrogeology*. Predavanje na 14th *International Conference of Young Researchers of Natural Sciences (YRONS)*, Postojna, spletni dogodek, 13. 4., <https://www.groupe-oec.fr/yrons-2021-14eme-edition/>.
- *Dinaric karst of Notranjska region*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, *Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst*, Postojna, spletni dogodek, 15. 6., <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF> (s soavtorji).

Janez Mulec

- *Microbiota in the underground and human impact*. Predavanje na 1st *Workshop on Damage Recovery to the Speleological Heritage / 1° workshop sobre a recuperação do dano ao patrimônio espeleológico*, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 14. 4., https://www.sympla.com.br/i-workshop-de-recuperacao-do-dano-ao-patrimonio-espeleologico__1172958#info.
- *Environmental conditions of saline spring Slanje (Slanje, Croatia) / Okolišni uvjeti slanog izvora Slanje (Slanje, Hrvatska)*. Predavanje na simpoziju *Međunarodni stručni skup Aquae lasae: termalna voda jučer, danas, sutra: arheološki lokalitet Aquae lasae u Varaždinskim Toplicama*, Varaždinske Toplice, Hrvaška, spletni dogodek, 4. 6., <http://www.varazdinske-toplice.hr/wp-content/uploads/2021/06/aquafest-2021-program.pdf>.
- *Reka*. Predavanje na *Posvetu za čisto Reko*, Famlje, 22. 10. (soavtor M. Prelovšek).

Metka Petrič

- *Alpine karst*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, *Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst*, Postojna, spletni dogodek, 17. 6., <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF>.

Tanja Pipan

- *Shallow subterranean habitats: patterns and processes*. Predavanje po platformi Zoom študentom predmeta *BIO280: Cave Ecology*, Centre College, ZDA, spletni dogodek, 15. 1., <https://centre.smartcatalogiq.com/2021-2022/Catalog/Course-Descriptions/BIO-Biology/200/BIO-280>.

Mitja Prelovšek

- *Sustainable use of show cave and restoration activities in Krizna jama, Dinaric Karst*. Predavanje na 1st Workshop on Damage Recovery to the Speleological Heritage / 1° workshop sobre a recuperação do dano ao patrimônio espeleológico, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 16. 4., https://www.sympla.com.br/i-workshop-de-recuperacao-do-dano-ao-patrimonio-espeleologico__1172958#info.
- *Nelegalna odlagališča odpadkov v kraških jamah in njihovo čiščenje*. Predavanje na 24. strokovnem posvetovanju *Okoljska samozadostnost Slovenije – od besed k dejanjem!*, Moravske Toplice, 7. 10.
- *Reka*. Predavanje na *Posvetu za čisto Reko*, Famlje, 22. 10. (soavtor J. Mulec).

Nataša Ravbar

- *Surface-groundwater interactions in karst: overview, concept and mapping*. Spletno predavanje na mednarodni geološki konferenci *European Geosciences Union – EGU General Assembly 2021*, Dunaj, Avstrija, spletni dogodek, 29. 4., https://presentations.copernicus.org/EGU21/EGU21-4572_presentation.pdf (s soavtorji).
- *Karst hydrogeology and research methodologies*. Predavanje na 1st International Webinar on Karst and Caves, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 22. 10., https://www.sympla.com.br/1st-international-webinar-on-karst-and-caves__1290288.
- *Spatio-temporal hydrodynamics in critical zones of the classical karst*. Predavanje na 13th International Training Course on Karst and Sustainable Development, Guilin, Kitajska, spletni dogodek, 17. 11., <https://www.iugs.org/calendar2021>.

Tadej Slabe

- *Karstology in the Classical Karst*. Predavanje na 1st International Webinar on Karst and Caves, Belo Horizonte, Brazilija, spletni dogodek, 17. 9., https://www.sympla.com.br/1st-international-webinar-on-karst-and-caves__1290288.
- *Karstology and IZRK*. Predavanje ob obisku svetnikov za znanost držav EU, Postojna, 1. 10.
- *Krasoslovje na klasičnem krasu*. Predavanje na slovesnosti ob Mednarodnem letu jam in krasa, Ljubljana, 9. 11., <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/leto-2021-je-mednarodno-leto-jam-in-krasa-0?fbclid=IwAR2coMEePyaSscr0vy5FnDhm5JBQsfYdF7RuVX13PbT6nojsyaCvXvoNYic>.

Stanka Šebela

- *Raziskovalna infrastruktura RI-SI-EPOS na področju krasoslovja*. Predavanje na telekonferenci Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, spletni dogodek, 28. 1., <http://fgg-web.fgg.uni-lj.si/SUGG/>.
- *Potential near fault observatory site in Slovenia: Overview of the area south of Postojna*. Predavanje na mednarodni konferenci (37. srečanje ESC), Atene, Grčija, spletni dogodek, 23. 9., <https://www.youtube.com/watch?v=pRGHu4o0FEM> (s soavtorji).
- *RI-SI-EPOS project*. Predavanje na konferenci *The International Info-day*, Postojna, spletni dogodek, 9. 12., https://izrk.zrc-sazu.si/sites/default/files/EPOS%20SP%20-Balkan%20countries%20integration%20agenda_December9_%202021.pdf.

Astrid Švara

- *Vodna jama v Lozi in Brezstropa jama v Lozi – primer morfogeneze na Slavinskem ravniku (JZ Slovenija)*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja 2021*, Ljubljana, spletni dogodek, 13. 5., https://iza2.zrc-sazu.si/sites/default/files/dso_2021_program.pdf (soavtorja N. Zupan Hajna, Andrej Mihevc).
- *Active water cave Vodna jama v Lozi and Loza Unroofed Cave – a case of morphogenesis in the Slavina Corrosional Plain (SW Slovenia)*. Predavanje na 28. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, *Regionalno krasoslovje – splošni in lokalni vidik / 28th International Karstological School »Classical Karst«, Regional Karstology – local and general aspects, * within International Year of Caves and Karst*, Postojna, spletni dogodek, 16. 6., <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-LQPI6ZLG/524a11fa-16e8-415d-b0b9-91d4449ec245/PDF> (soavtorja Andrej Mihevc in N. Zupan Hajna).
- *Morfogeneza in sedimenti kontaktnega krasa Slavinskega ravnika – primer jamskega sistema Loza*. Predavanje na 25. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 10. (soavtorja Andrej Mihevc in N. Zupan Hajna).

Nadja Zupan Hajna

- *A World of Karst, Caves and People*. Uvodno vabljeno predavanje na *Celebration of the UIS International Year of Caves and Karst 2021: UNESCO Protected Areas and UN Agenda 2030*, Pariz, Francija, dogodek v živo in na spletu, 13. 9., <http://iyc2021.org/index.php/event-results-september/>.
- *Sediments of a sinking river in karst over time: the Škocjanske jame as a case study*. Vabljeno uvodno predavanje na 6RMQG, *Miocene-Quaternary multi-proxy records from Slovenian cave sediments*, Ljubljana, dogodek v živo in na spletu, 28. 9., <https://www.geo-zs.si/rmqg/#>.
- *Najnovejša spoznanja o sedimentaciji sigove kope in podnebnih spremembah v zadnjih 3,4 MA let, Račiška pečina (JZ Slovenija)*. Predavanje na 25. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 10. (s soavtorji).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Martin Knez

- Dolomiti, Italija, 21.–25. 7.: raziskave gorskih škrapelj.
- Provansa, Francija, 28. 11.–3. 12.: raziskave škrapelj.

Cyril Mayaud

- Freiburg, Nemčija, 20.–23. 7.: obisk sodelavcev v okviru bilateralnega projekta.

Bojan Otoničar

- Geologický ústav AV ČR, Praga, Češka, 14.–20. 11.: študijski obisk in raziskovalno delo v okviru medakademijske izmenjave *Mobility SLO-CZ No. SAZU-19-01*.

Metka Petrič

- Freiburg, Nemčija, 20.–23. 7.: obisk sodelavcev v okviru bilateralnega projekta.

Mitja Prelovšek

- Cerovačke pečine, Gračac, Hrvaška, 30. 7.: predstavitev rezultatov v okviru projekta *Uvođenje sustava monitoringa za potrebe definiranja pračenja nosivosti speleoloških objekata i njihovog turističkog korištenja – „Cerovačke špilje“*.

Nataša Ravbar

- Freiburg, Nemčija, 20.–23. 7.: obisk sodelavcev v okviru bilateralnega projekta.

Tadej Slabe

- Dolomiti, Italija, 21.–25. 7.: raziskave gorskih škrapelj.
- Provansa, Francija, 28. 11.–3. 12.: raziskave škrapelj.

Astrid Švara

- Morteratsch, Švica, 29. 8.–3. 9.: poletna šola *International Geochronology Summer School – Dating techniques in environmental research*.
- Geologický ústav AV ČR, Praga, Češka, 14.–20. 11.: študijski obisk in raziskovalno delo v okviru medakademijske izmenjave *Mobility SLO-CZ No. SAZU-19-01*.

Lara Valentić

- Benetke, Italija, 27. 7.–1. 10.: udeležba na PhD Academy on Plastic Pollution and Bioplastic materials.

Nadja Zupan Hajna

- UNESCO, Pariz, Francija, 13. 9.: predstavitev jam in krasa na sedežu Unesca v Parizu v okviru UIS *Mednarodnega leta jam in krasa 2021*.
- Pariz, Francija, 12. in 14. 9.: udeležba na letnem sestanku predsedstva Mednarodne speleološke zveze – UIS.
- Geologický ústav AV ČR, Praga, Češka, 14.–20. 11.: študijski obisk in raziskovalno delo v okviru medakademijske izmenjave *Mobility SLO-CZ No. SAZU-19-01*.

PEDAGOŠKO DELO

Matej Blatnik

- *Speleobiologija*. Terenski praktikum za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskih programov *Ekologija z naravovarstvom* in *Biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Franci Gabrovšek

- *Meritve v krasoslovju*. Nosilec predmeta za 2. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje; Procesi zakrasevanja*. Nosilec predmetov za 1. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Martin Knez

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Kras in krasoslovje*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Razvojni izzivi na krasu*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Krasoslovje v razvojnih izzivih*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Osnove geologije krasa*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Peter Kozel

- *Biodiverziteta*. Laboratorijski praktikum za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Biodiverziteta Slovenije*. Laboratorijski praktikum in predavanja za 5. letnik enovitega magistrskega študijskega programa *Predmetni učitelj* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Biologija*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Biologija živali*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Biološki terenski praktikum*. Terenski praktikum za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Izobraževalna biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz biodiverzitete*. Seminarji za 2. letnik 2. stopnje študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Metode znanstvenoraziskovalnega dela v biologiji*. Seminarji in predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Speleobiologija*. Nosilec izbirnega predmeta. Laboratorijski in terenski praktikum, seminarji in predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskih programov *Ekologija z naravovarstvom*, *Biologija*, *Izobraževalna biologija* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Splošna zoologija*. Laboratorijski praktikum za 1. letnik 1. stopnje študijskih programov *Biologija in Ekologija z naravovarstvom* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Janez Mulec

- *Mikrobiologija in geomikrobiologija I*. Nosilec izbirnega predmeta za 2. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* (tretja stopnja) na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Bojan Otoničar

- *Geologija krasa*. Predavanja v okviru študija 2. stopnje *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.

Metka Petrič

- *Hidrologija*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Hidrologija in ekologija krasa; Kras in krasoslovje*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Kraška hidrogeologija*. Nosilka predmeta v 1. letniku na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Raziskovalne metode in tehnike v kraški hidrologiji; Sledenje kraških voda*. Nosilka predmetov v 2. letniku na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- *Biologija*. Nosilka predmeta in predavanja na 1. stopnji študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Plitvi podzemeljski habitati*. Nosilka izbirnega predmeta in predavanja na 2. stopnji študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Hidrologija in ekologija krasa*. Nosilka predmeta in predavanja na 2. stopnji študijskega programa *Geografija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Ekologija krasa; Speleobiologija; Plitvi podzemeljski habitati*. Nosilka izbirnih predmetov na doktorskem študijskem programu *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Sodelovanje pri obveznem predmetu na doktorskem študijskem programu *Krasoslovje*, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Ekologija krasa*. Nosilka izbirnega predmeta na 2. stopnji študijskega programa *Biologija in ekologija z naravovarstvom*, Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Mitja Prelovšek

- *Krasoslovje v razvojnih izzivih*. Predavanje za 2. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Interdisciplinarnost magistrskega študija krasoslovja s poudarkom na geoloških vsebinah*. Predavanje v okviru študija 2. stopnje *Vede o Zemlji in okolju*, smer *Krasoslovje*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Nataša Ravbar

- *Metodika raziskovalnega dela; Raba in varovanje kraških vodnih virov*. Predavanja za 1. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Trajnostni razvoj s poudarkom na naravnih virih*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študija za upravljanje podeželja, Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto.

Tadej Slabe

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za 1. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Kras in krasoslovje*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Razvojni izzivi na krasu*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Geografija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Krasoslovje v razvojnih izzivih*. Predavanja za 2. stopnjo študijskega programa *Okolje* na Fakulteti za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.
- *Uvod v krasoslovje*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz speleologije*. Predavanja za 3. stopnjo študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Stanka Šebela

- *Vpliv tektonskih struktur na zakrasevanje; Aktivna tektonika in kras; Jamski turizem; Izbrana poglavja iz speleologije*. Nosilka predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Razvojni izzivi na krasu*. Predavanja za 2. letnik 2. stopnje študija *Geografija*, izbirni modul *Kras – Geografija kontaktnih prostorov* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Kras in tektonske strukture*. Nosilka predmeta v okviru magistrskega študija 2. stopnje *Vede o Zemlji in okolju*, smer *Krasoslovje*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Nadja Zupan Hajna

- *Uvod v krasoslovje*. Predavanja za 1. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Siga in njena sestava; Kraški klastični sedimenti, mineralna sestava in izvor; Starost kraških sedimentov v Sloveniji*. Nosilka predmetov za 2. letnik na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Martin Knez

- Shirin Bahadorinia, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Karin Černac, magistrski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- Tjaša Prunk, magistrski študij, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Peter Kozel

- Kristian Lipovac, magistrski študij, Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Cyril Mayaud

- Barbara Fleck, doktorski študij (somentor), Geologie und Paläontologie, Naturhistorisches Museum Wien, Avstrija.
- Tamara Leins, magistrski študij (somentor), Chair of Hydrological Modeling and Water Resources, Universities of Freiburg, Nemčija.

Janez Mulec

- Rok Tomazin, doktorski študij (somentor), Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Bojan Otoničar

- Aleša Uršič Arko, magistrski študij (somentor), Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Metka Petrič

- Blaž Kogovšek, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- Najla Baković, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Mitja Prelovšek

- Antoine Serhal, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Rok Tomšič, magistrski študij (somentor), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Karin Černac, magistrski študij (somentor), Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Nataša Ravbar

- Vojkan Gajović, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Céline Ortega Oeser, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tadej Slabe

- Mariana Barbosa Timo, doktorski študij, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

- Knjiga sodelavcev Inštituta za raziskovanje krasa *Krasoslovje na klasičnem krasu*, ki je bila izdana v letu 2020, je bila uvrščena v izbor dosežkov Odlični v znanosti 2021 kot eden najvidnejših raziskovalnih dosežkov v navdih mlajši generaciji s področja humanistike in geografije. Dosežek je bil predstavljen na nacionalnem dogodku *Dan ARRS 2021: Podpiramo odličnost*, Ljubljana, 9. 12., spletni dogodek, <https://danarrs.si/>.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://izrk.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The institute is a leading international karstological research and study centre. They studied sedimentation in caves which indicates climate change from Late Pliocene to Holocene, as well as the geological and geomorphological evolution of the karst and caves. They researched cryogenic calcite, and a hypogenic karst cave in the Mežica mine. They proposed a new evolutionary model of the formation of a karst surface on horizontal and gently sloping strata made up of different carbonate rocks. Tectonic micro-displacements in the caves indicate periods of calm and periods of tectonic activity. Using natural and artificial tracers and numerical modelling, they studied the dynamics of groundwater flow, the contamination and flooding of karst poljes, and the phenomenon of intermittent lakes. In the karst area they researched the gravimetric effects of aquifer flooding and merged the findings into a single hydraulic-gravimetric model. Modelling approaches were used to research the mechanisms behind the evolution of karst aquifers in an area where waters of different origin mix.

They have developed a new model of the evolution of caves in a hypogenic environment.

They studied the impact of changes in the vegetation cover on the recharging of karst aquifers. They continued measuring recent processes, hydrological, meteorological and geophysical factors and geomorphological features in karst caves. They researched biological and ecological processes in the subterranean environment, and determined the impact of anthropogenic activities on the biodiversity, habitats and health of the subterranean ecosystem. They examined the microbiota in the caves and used microbial indicators to trace the human impact on the state of subterranean systems.

They led the Slovenian nodes of the international projects *LifeWatch*, *eLTER*, *EPOS* and *UNESCO IGCP*. They have collaborated with karstologists from all over the world. Together with colleagues from Yunnan University, China, they led the International Joint Research Centre for Karstology. They have developed the unique Doctoral study programme *Karstology*, which is a UNESCO Chair on Karst Education, and collaborated on the programmes of Slovenian universities. They were involved in addressing development challenges on karst and in the promotion of karst landscapes and their natural resources.

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Do 31. 1.: **akad. dr. Andrej Kranjc**, izr. član SAZU pridr. prof. **dr. Franci Gabrovšek**, **dr. Irena Debeljak** (predsednica), **doc. dr. Špela Goričan**, **prof. dr. Nina Zupančič**.

Od 1. 2.: **akad. dr. Andrej Kranjc**, izr. član SAZU pridr. prof. **dr. Franci Gabrovšek**, **dr. Irena Debeljak** (predsednica), izr. **prof. dr. Aleksander Horvat**, **prof. dr. Nina Zupančič**.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnika: doc. dr. Špela Goričan (do 31. 1.), izr. prof. dr. Aleksander Horvat (od 1. 2.).

Znanstvena svetnica: doc. dr. Špela Goričan.

Višja znanstvena sodelavca: izr. prof. dr. Aleksander Horvat, prof. dr. Nina Zupančič.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Andrea Martín Pérez, dr. Tomaž Verbič.

Strokovnoraziskovalna sodelavka: dr. Irena Debeljak.

Asistenta z doktoratom: dr. Tim Cifer, dr. Vanessa Elizabeth Johnston.

Višji strokovnoraziskovalni asistent: mag. Adrijan Košir.

Asistentki, mladi raziskovalki: Urša Klun, Anja Kocjančič.

Strokovni sodelavec: Filip Litera.

Upokojena sodelavka: dr. Katica Drobne.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Paleontologija in sedimentarna geologija

Oznaka: P1-0008.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Špela Goričan.

Sodelavci: T. Cifer, I. Debeljak, Š. Goričan, A. Horvat, U. Klun, A. Kocjančič, F. Litera, A. Martín Pérez, N. Zupančič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika. V letu 2021 so bile obravnavane naslednje teme: Biostratigrafske in sedimentološke raziskave krednih globokomorskih sedimentov v Julijskih Alpah in v Črni gori; Radiolarijske datacije mezozojskih globokomorskih sedimentov v Sloveniji, Avstriji, na Hrvaškem in v Črni gori; Geneza kapnikov v kraških jamah v Sloveniji in Španiji; Tvorba kriogenih karbonatov v jamah v Sloveniji: vpogled v zgodnjo diagenozo; Kemijska karakterizacija arheoloških predmetov z vrstičnim elektronskim mikroskopom; Mortalitetna dinamika jamskega medveda; Mineralogija in geokemija campanijskih bentonitov pri Lomnem; Okoljska geokemija – ocenjevanje onesnaženja zraka z mahovi rodu *Sphagnum*, onesnaženje celjskih peskovnikov s težkimi kovinami; Sodelovanje pri raziskavah o razvoju in optimizaciji nekemičnih načinov zatiranja rastlinskih škodljivcev.

Rezultati raziskav so bili objavljeni v 9 člankih in predstavljeni na 4 znanstvenih konferencah.

Kopenski karbonati: mineralni produkti geobioloških procesov v kritični coni

Oznaka: J1-9185.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Andrea Martín Pérez.

Sodelavci: V. Johnston, A. Košir, A. Martín Pérez (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); J. Mulec (Inštitut za raziskovanje krasa).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Namen projekta je rekonstruirati mehanizme tvorbe vlaknatega mikrokristalnega kalcita v kopenskih okoljih in biološki vpliv na procese mineralizacije. V letu 2021 smo se osredotočili na karakterizacijo jamskega okolja (zraka in vode) in periodično vzorčenje v Košelevki in Snežni jami. Celo leto smo redno izvajali petrografske preiskave speleotemov z optično in elektronsko mikroskopijo. Analizirali smo izotopsko sestavo ogljika in kisika v karbonatih ter kisika v vzorcih vode. Nadaljevali smo z metagenomsko analizo mikrobnih združb v speleotemih jamskega mleka.

Mezozojska stratigrafija in tektonska evolucija Južnih Alp v Sloveniji

Oznaka: J1-1714.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Špela Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, Š. Goričan, A. Horvat, A. Košir, F. Litera, T. Verbič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Namen projekta je izdelati sodobno tektonsko karto Julijskih Alp in rekonstruirati večfazno zgodovino deformacij v paleogenu in neogenu. Uporabljeni bodo večinoma že obstoječi podatki o mezozojski stratigrafiji, na katerih bodo temeljile nove raziskave s poudarkom na geološkem in strukturnem kartiranju. V letu 2021 so bili dopolnjeni podatki na območjih, kjer so v tektonskem kontaktu pelagične in plitvomske triasne kamnine (Trenta, okolica Kranjske Gore, Krma).

Razvoj in optimizacija nekemičnih načinov zatiranja rastlinskih škodljivcev z namenom njihove implementacije v sisteme trajnostnega kmetijstva

Oznaka: L4-3178.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Stanislav Trdan (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Aleksander Horvat.

Sodelavci: A. Horvat (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); F. Küzmič, U. Šilc (Biološki inštitut Jovana Hadžija).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Opravili smo ustanovni sestanek raziskovalcev in naredili načrt terenskih raziskav za leto 2022. Izdvojili smo potencialna območja za pridobitev vzorcev sedimentov, primernih za laboratorijske poskuse.

Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji

Oznaka: BI-ME/21-22-010.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Špela Goričan.

Sodelavci: T. Cifer, Š. Goričan, A. Horvat, T. Verbič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 10. 2022.

Namen projekta je združiti raziskave amonitov in radiolarijev, da bi prišli do bolj natančne stratigrafske razčlenitve globljemorskih zaporedij v Sloveniji in Črni gori ter omogočili njihovo korelacijo čez Dinaride. V prvem letu sodelovanja je bil poudarek na skupnih terenskih raziskavah. Septembra in oktobra sta ekipi opravili 11 dni terenskega dela v Sloveniji in 8 dni v Črni gori.

Geološki nadzor pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper

Oznaka: geološki nadzor.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: 2TDK, Družba za razvoj projekta, d. o. o.

Vodja: Adrijan Košir.

Sodelavca: A. Košir (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca); T. Podobnik (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 19. 2. 2019–19. 2. 2026.

Marca smo dokončali spremljavo gradbenih del na dovoznih cestah do predorov in do septembra prekinili izvajanje terenskih raziskav. Od septembra poteka geološki nadzor v predorih T1, T7 in T8. V letu 2021 smo opravili 28 dni terenskega dela. Izdelali smo fazno poročilo geološkega nadzora za dostopne ceste ter premostitev in portala Glinščica.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

5000 let paše in rudarjenja v Julijskih Alpah: proučevanje jezerskih sedimentov, antropogeno preoblikovane krajine in arheoloških najdb ter rekonstrukcija vpliva klime in človeka na okolje

Oznaka: J7-1817.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za arheologijo.

Večplastne (multi-proksi) raziskave dedolomitizacije in z njo povezane speleogeneze v osrednji Sloveniji ter njen pomen za razumevanje začetnih faz mineralizacije sulfidov v južni Poljski

Oznaka: N1-0226.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za raziskovanje krasa.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Tim Cifer

Oznaka: MR-39186.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mlademu raziskovalcu: Špela Goričan.

Drugi mentor: Luka Gale (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Tim Cifer je dokončal in 15. 7. uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Taksonomija, paleoekologija in paleobiogeografija spodnje-jurskih radiolarijev v Severnih Apeniških Alpah*.

Urša Klun

Oznaka: MR-54760.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Nina Zupančič.

Drugi mentorji: Nina Zupančič (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta)

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Doktorandka je uspešno opravila vse študijske obveznosti v okviru doktorskega študija na FGG. Opravila je naslednje analize: stopnjo diagenetskih sprememb (ZVKDS), CT skeniranje razvoja kaninov (ZAG), izotopske analize na kolagenu (IJS). Z objavljenim prispevkom je sodelovala na 25. posvetovanju slovenskih geologov.

Anja Kocjančič

Oznaka: MR-54761.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Aleksander Horvat.

Drugi mentor: Luka Gale (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta)

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Doktorandka je v študijskem letu 2020/21 uspešno opravila vse študijske obveznosti v okviru doktorskega študija na FGG. Za doktorsko disertacijo je opravila več dni terenskega dela v Sloveniji in Črni gori. Z objavljenim prispevkom je sodelovala na 25. posvetovanju slovenskih geologov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **Š. Goričan** je članica uredniškega odbora znanstvenih revij *Folia biologica et geologica*, *Bulletin de la Société géologique de France* in *Revue de Micropaléontologie* ter slovenske izdaje revije *National Geographic*.
- **A. Horvat** je področni urednik *Novega Slovenskega biografskega leksikona*.
- **A. Košir** je nacionalni korespondent *IAS – International Association of Sedimentologists*.
- **A. Martín Pérez** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *Sedimentology*.
- **N. Zupančič** je članica uredniškega odbora znanstvene revije *RMZ – materials and geoenvironment* in biltena *Mineralne surovine v letu 2021*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 14 knjig in 40 enot periodike.

Izdelanih in inventariziranih je bilo 115 standardnih in poliranih zbruskov in 27 izpirkov za mikropaleontološke raziskave. Vrstični elektronski mikroskop JEOL JSM-IT100 je obratoval 89 dni. Analiziranih je bilo okrog 180 vzorcev in posnetih okrog 3500 digitalnih fotografij. Na petrografskih mikroskopih, opremljenih z digitalno kamero, je bilo posnetih in računalniško obdelanih okrog 1500 slik.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Departamento de Geología, Escuela Politécnica Superior de Ávila, Universidad de Salamanca, Salamanca, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Nastanek in diageneza kontinentalnih karbonatov*.
- Departamento de Petrología y Geoquímica, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Geneza jamskih sedimentov*.
- Dipartimento di Scienze della Terra „Ardito Desio“, Università degli Studi di Milano, Milano, Italija: raziskovalno sodelovanje, tema *Diagenesa eocenskih karbonatov na Krasu*.
- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Università degli Studi di Trieste, Trst, Italija: raziskovalno sodelovanje, tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentoških foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Facultad de Ciencias del Mar, Universidad de Cádiz, Cádiz, Španija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biodiverzитета mezozojskih radiolarijev*.
- Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška: raziskovalni projekt *GOST – Revealing Middle Triassic Paleotethyan Geodynamics Recorded in the Volcano-Sedimentary Successions of NW Croatia*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, tema *Raziskave jamskega medveda v Sloveniji*.
- Jackson School of Geoscience, University of Texas at Austin, Austin, ZDA: raziskovalno sodelovanje, tema *Karbonatne platforme v kriznih obdobjih globalne acidifikacije*.
- Montanuniversität Leoben, Avstrija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biostratigrafija triasa Slovenije*.
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija: raziskovalno sodelovanje, tema *Biodiverzитета mezozojskih radiolarijev*.
- Technische Universität Clausthal, Nemčija: raziskovalno sodelovanje, tema *Ocena onesnaženja zraka na podlagi geokemične sestave mahov rodu Sphagnum*.
- Zavod za geološka istraživanja Crne Gore: raziskovalno sodelovanje: raziskovalni projekt *BI-ME/21-22-010 Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Duje Kukoč, Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška, 19.–21. 7.: raziskovalni projekt *GOST – Revealing Middle Triassic Paleotethyan Geodynamics Recorded in the Volcano-Sedimentary Successions of NW Croatia*.
- Dr. Martin Đaković, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, Črna gora, 7.–17. 9.: bilateralni projekt *Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji*.
- Mileva Milić, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, Črna gora, 7.–17. 9.: bilateralni projekt *Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji*.
- Milica Mrdak, Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, Črna gora in Montanuniversität Leoben, Avstrija, 7.–12. 9.: bilateralni projekt *Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji*.
- Prof. dr. Hans-Jürgen Gawlick, Montanuniversität Leoben, Avstrija, 7.–12. 9.: sodelovanje na temo *Biostratigrafija triasa Slovenije*.
- Dr. Gabriela Mángano, University Saskatchewan, Kanada, 20.–25. 9.: ihnologija terestričnih depozicijskih okolij.
- Dr. Luis Buatois, University Saskatchewan, Kanada, 20.–25.: ihnologija terestričnih depozicijskih okolij.
- Prof. dr. Nevenka Djerić, Rudarsko-geološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija, 18.–22. 10.: mezozojski radiolariji Dinaridov.
- Dr. Marína Matejová, Katedra geologie a paleontologie, Univerzita Komenského v Bratislave, Slovaška, 28. 11.–1. 12.: izpopolnjevanje na področju mezozojskih radiolarijev.

PREDAVANJA IN REFERATI

Tim Cifer

- *Paleoekologija spodnjekurskih radiolarijev Severnih Apneniških Alp*. Referat na 25. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 10. (s soavtorji).

Urša Klun

- *Ocenjevanje stopnje diagenetskih sprememb na fosilnih ostankih jamskega medveda*. Referat na 25. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 10. (s soavtorji).

Anja Kocjančič

- *Facielna analiza ladinjskih in karnijskih plasti na območju Rutarske planote*. Referat na 25. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 10. (s soavtorji).

Andrea Martín Pérez

- *In situ formation of cryogenic calcite on seasonal ice in Snežna jama = In situ nastanek kriogenega kalcita na sezonskem ledu v Snežni jami na planini Arto*. Referat na 28th International Karstological School "Classical Karst", Postojna, 15. 6. (s soavtorji).
- *Origin and diagenesis of microbial fabrics in cave pearls and moonmilk deposits*. Referat na 35th IAS Meeting of Sedimentology, Praga, Češka, spletni dogodek, 22. 6. (soavtor A. Košir).
- *Unusual speleothems – Nenavadni kapniki*. Predavanje v okviru slovesnosti ob mednarodnem letu jam in krasa – IYCK 2021 ob 40-letnici ZRC SAZU, Ljubljana, 9. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Aleksander Horvat

- Črna gora, 27. 9.–4. 10.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *BI-ME/21-22-010 Biostratigrafija triasnih amonitov in radiolarijev v Črni gori in Sloveniji*.

Anja Kocjančič

- Črna gora, 27. 9.–4. 10.: terensko delo v zvezi z izdelavo doktorske naloge.

Andrea Martín Pérez

- Univerza v Madridu, Španija, 24. 9.–7. 10.: raziskovalno delo in organizacija srečanja v okviru "International Year of Cave and Karst".

PEDAGOŠKO DELO

Irena Debeljak:

- *Geoarheologija in bioarheologija*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Paleobiologija in evolucija vretenčarjev*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.

Špela Goričan

- *Paleontologija in geobiologija*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geologija sedimentarnih bazenov*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geokemija sedimentnih kamnin*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Biokronologija in stratigrafska korelacija*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geokemija sedimentnih karbonatov*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.

Aleksander Horvat

- *Geologija kvartarja*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geoarheologija in bioarheologija*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Paleobiologija in evolucija vretenčarjev*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Paleoekologija in tafonomija*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geokemija sedimentnih karbonatov*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.

Andrea Martín Pérez

- *Preiskovalne metode in tehnike*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Sedimentarna geologija karbonatov*. Predavanja za študente magistrskega programa *Vede o Zemlji in okolju* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Geologija karbonatov*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Okoljske in regionalne študije* na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana.

Nina Zupančič

- *Statistika v geologiji*. Predavanja za študente dodiplomskega študija *Geologija* na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Geokemija*. Predavanja za študente dodiplomskega študija *Geologija* na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Okoljska geologija*. Predavanja za študente dodiplomskega študija *Geologija* na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Vulkanologija*. Predavanja za študente dodiplomskega študija *Geologija* na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Geokolje in geomateriali*. Predavanja za študente magistrskega študija *Geologija* na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Geoarheologija*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Grajeno okolje* na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo ter Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Geokemijski procesi*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Grajeno okolje* na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo ter Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Geokemija okolja*. Predavanja v okviru interdisciplinarnega doktorskega študija *Varstvo okolja* na Univerzi v Ljubljani.
- *Geologija okolja*. Predavanja v okviru interdisciplinarnega doktorskega študija *Varstvo okolja* na Univerzi v Ljubljani.
- *Geologija življenjskega okolja*. Predavanja v okviru interdisciplinarnega doktorskega študija *Varstvo okolja* na Univerzi v Ljubljani.
- *Tla in geologija okolja*. Predavanja v okviru interdisciplinarnega doktorskega študija *Varstvo okolja* na Univerzi v Ljubljani.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Nina Zupančič

- Urša Klun, doktorski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Univerza v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://piir.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, radiolarians, molluscs, foraminifers, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cenozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent terrestrial carbonates. Basic research, representing the major part of activities, has been carried out in the frame of the national research programme *Palaeontology and Sedimentary Geology*, and five research projects *Terrestrial carbonates: mineral products of geobiological processes in the critical zone*, *Mesozoic stratigraphy and tectonic evolution of the Southern Alps in Slovenia*, *5000 years of grazing and mining activities in the Julian Alps (Slovenia)*, *Development and optimization of nonchemical methods of plant pest control with a view toward their implementation in sustainable agriculture systems*, and *The multi-proxy studies of dedolomitization processes and related speleogenesis in central Slovenia with implications for understanding of incipient stages of sulphide mineralizations in southern Poland* (all funded by the Slovenian Research Agency). Geological field research has been performed in the framework of geological monitoring of the second railway track construction between Divača and Koper (funded by 2TDK d.o.o.).

In 2021 the following topics were studied: Radiolarian dating of Mesozoic deep-water sediments in Slovenia, Austria, Croatia, and Montenegro; Mesozoic stratigraphy and geological mapping of the Julian Alps; Biostratigraphy and sedimentology of deep-water sediments in Julian Alps and Budva Zone (Montenegro); Speleothem formation in caves in Slovenia and Spain; Formation of cryogenic carbonates in Slovenian caves: insights into early diagenesis; SEM chemical characterization of archaeological objects; Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils; Mortality dynamics of cave bear; Assessment of diagenetic changes in cave bear teeth; Mineralogy and geochemistry of Campanian bentonites near Lomno; Environmental geochemistry - assessment of air pollution with *Sphagnum* mosses, pollution of Celje sandboxes with heavy metals; Geochemical fingerprint of insoluble material in soil on different types of rocks; and participation on research on the development and optimization of non-chemical methods of plant pest control. In 2021 the results were presented at 4 scientific meetings and are published in 9 papers.

The institute closely collaborates with other institutes in Slovenia (Department of Geology at Faculty of Natural Sciences and Engineering, Geological Survey of Slovenia, Biotechnical Faculty, Slovenian National Building and Civil Engineering Institute, Laboratory for Environmental and Life Sciences at University of Nova Gorica, Jožef Stefan Institute) and also has a well established cooperation with several foreign institutes from Austria, Croatia, Germany, Italy, France, Montenegro, Spain, USA and Switzerland. One researcher is a full time teacher at the Faculty of Natural Sciences and Engineering, University of Ljubljana, and four researcher are lectures at Postgraduate School ZRC SAZU.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Boris Sket, akad. dr. Mitja Zupančič, prof. dr. Andraž Čarni (predsednik), dr. Tatjana Čelik, izr. prof. dr. Urban Šilc, izr. prof. dr. Simona Kralj - Fišer.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Urban Šilc.

Znanstveni svetniki: zun. član MANU¹ prof. dr. Andraž Čarni, izr. prof. dr. Matjaž Kuntner, izr. prof. dr. Urban Šilc.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Igor Dakskobler, izr. prof. dr. Simona Kralj - Fišer.

Strokovnoraziskovalni svetnik: dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavci: dr. Tatjana Čelik, doc. dr. Matjaž Gregorič.

Asistenta z doktoratom: dr. Shakira Guani Quiñones Lebrón (do 31.10.), dr. Filip Kúzmič.

Asistenti, mladi raziskovalci: Aljaž Jakob, Eva Turk, Janko Šet.

Višja strokovna sodelavca: Tjaša Lokovšek.

Strokovna sodelavca: Sanja Behrič, Rok Golobinek.

Višji področni referent: Iztok Sajko.

---

¹ Makedonska akademija za znanost in umetnost

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Biodiverzitetna: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje

Oznaka: P1-0236.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Simona Kralj - Fišer.

Sodelavci: A. Čarni, T. Čelik, I. Daksobler, M. Gregorič, A. Jakob, F. Kuzmič, T. Lokovšek, J. Šet, U. Šilc, E. Turk, B. Vreš (Biološki inštitut Jovana Hadžija); O. Karđoš (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2023.

V okviru temeljnega raziskovalnega programa so bili raziskovani biodiverzitetni vzorci izbranih skupin – predvsem izbranih rastlinskih taksonov in združb, dnevnih metuljev in pajkov – na lokalni, regionalni in globalni ravni. Na terenu in v laboratoriju pridobljeni podatki so omogočili raziskave vzorcev pestrosti na genskem, genomskem, fenotipskem, taksonomskem in ekosistemskem nivoju. Nadaljevale in nadgradile so se študije evlucijskih, ekoloških in biogeografskih procesov, ki spreminjajo biotsko pestrost na različnih nivojih, in sicer od genske do ekosistemске pestrosti. Na izbranih taksonih so bile testirane hipoteze o diverzifikaciji in speciaciji organizmov v ekološkem in biogeografskem kontekstu. Preučevan je bil vpliv antropogenih dejavnosti na taksonomsko, filogenetsko in funkcionalno pestrost flore. Poudarek študij je bil na spremembah biodiverzitetnih vzorcev zaradi širjenja invazivnih vrst. Na področju varstvene biologije so bili ustvarjeni pomembni prispevki k ohranjanju biotske pestrosti Slovenije. Na podlagi opisanih raziskav so bile identificirane in ovrednotene izbrane varstvene enote, pripravljeni so bili načrti varstvenih ukrepov za izboljšanje ohranitvenega stanja ogroženih taksonov (Natura 2000 kvalifikacijskih vrst in HT), spremljani učinki izvedenih ukrepov in testirani različni načini upravljanja z zemljišči na ohranitveno stanje proučevanih taksonov.

Vibracijska komunikacijska omrežja: od žuželk do rastlin

Oznaka: J1-8142.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Meta Virant Doberlet (Nacionalni inštitut za biologijo).

Vodja na ZRC SAZU: Matjaž Kuntner.

Sodelavca: S. Kralj - Fišer, M. Kuntner.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–31. 3. 2021.

V letu 2021 so bili analizirani podatki, zbrani pri snemanju naravnega vibracijskega okolja z laserskim vibrometrom. Izsledki študije so bili objavljeni v revijah *Science* in *Ecology and Evolution*.

Evolucijske slepe ulice: Pasti ekstremnih fenotipov

Oznaka: J1-9163.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matjaž Kuntner.

Sodelavci: M. Gregorič, S. Kralj - Fišer, M. Kuntner, T. Lokovšek.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Cilj projekta je raziskati potencialne povezave med ekstremnimi fenotipi nevretenčarjev (spolni dimorfizem, pretirana velikost mrež, spolno konfliktna vedenja) znotraj izbranih skupin in vrst pajkov ter evlucijskimi vzorci teh skupin. V letu 2021 sta se že končala prvi in tretji delovni paket, v katerih se je preverjalo, ali ekstremne fenotipske lastnosti evlucijsko korelirajo s spolnim dimorfizmom in kako z njimi variira vrstna pestrost skupin. V sklopu tretjega delovnega paketa je bila v letu 2021 izvedena večina dela za eksperimentalne teste t. i. modela diferencialnega ravnotežja v evluciji spolnega dimorfizma.

Razvoj delujočih protokolov za uporabo eDNA iz mrež pajkov

Oznaka: J1-1703.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matjaž Gregorič.

Sodelavci: T. Čelik, M. Gregorič, S. Kralj - Fišer, M. Kuntner, T. Lokovšek, U. Šilc.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Cilj projekta je razvijanje delovnih protokolov za uporabo okoljske DNK iz mrež pajkov pri spremljanju biotske raznovrstnosti in mikrobiote v zraku ter odkrivanju škodljivih organizmov in invazivnih vrst. V letu 2021 so se zaključila terenska dela za vse sklope in začelo se je molekularno delo.

fDNAqua – Zbiranje okoljske DNA s pomočjo filtratorskih organizmov: orodje za spremljanje biotske raznovrstnosti vod

Oznaka: J1-3015.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: David Stanković (Nacionalni inštitut za biologijo).

Vodja na ZRC SAZU: Matjaž Gregorič.

Sodelavec: M. Gregorič.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Cilj projekta je raziskati učinkovitost pridobivanja okoljske DNK iz organizmov, ki po svoji naravi filtrirajo vodo – to so školjke, ki so vodni filtratorji. V prvih mesecih izvajanja projekta so bili narejeni vsi načrti za terensko in molekularno delo v letu 2022.

Razvoj in optimizacija nekemičnih načinov zatiranja rastlinskih škodljivcev z namenom njihove implementacije v sisteme trajnostnega kmetijstva

Oznaka: L4-3178.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Stanislav Trdan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Vodja na ZRC SAZU: Urban Šilc.

Sodelavca: F. Kuzmič, U. Šilc.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Projektne partnerji so izvedli uvodni sestanek, kjer so dorekli časovnico aktivnosti, ki je sedaj prilagojena zakasnjnemu začetku izvajanja projekta.

Analitične podpore za večjo učinkovitost in ciljnost kmetijske politike do okolja in narave v Sloveniji

Oznaka: V4-1814.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Andrej Udovč (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Tatjana Čelik.

Sodelavci: T. Čelik, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021.

V sodelovanju z Biotehniško fakulteto (Oddelek za agronomijo in zootehniko), Kmetijskim inštitutom Slovenije, Inštitutom za ekonomska raziskovanja in Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije se je izvedla javna predstavitev rezultatov projekta, ki je potekala po videokonferenci.

Zasnova monitoringa divjih opravevalcev v Sloveniji

Oznaka: V1-1938.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Al Vrezec (Nacionalni inštitut za biologijo).

Vodja na ZRC SAZU: Matjaž Gregorič.

Sodelavec: M. Gregorič.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2022.

Končala sta se terensko delo in determinacija materiala. Začele so se preliminarnе analize vrstne pestrosti in laboratorijsko delo za molekularni sveženj projekta.

Trajnostni modeli kmetovanja na območjih Natura 2000

Oznaka: V4-2019.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

V sodelovanju z Biotehniško fakulteto (Oddelek za agronomijo in zootehniko) in Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije se je izvedla analiza modeliranja možnosti za proizvodne, strukturne in poslovne prilagoditve za potencialno vključitev naravovarstvenih ciljev v poslovanje kmetijskih gospodarstev (KMG) na Ljubljanskem barju.

Biotska raznovrstnost podgorskih bukovih gozdov vzdolž klimatskega gradienta na južnem obrobju Panonske nižine

Oznaka: BI-BA/19-20-024.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Vodja projekta na ZRC SAZU: Andraž Čarni.

Sodelavec: A. Čarni.

Obdobje trajanja: 15. 1. 2019–31. 12. 2022.

V okviru projekta so raziskovalci pripravili bazo gozdov na območju Ilirske florne province, ki jo bodo obdelovali v nadaljevanju projekta. Vzorčenje vegetacije je bilo preloženo na naslednjo vegetacijsko sezono.

Floristične in ekološke značilnosti sestojev robinije in ameriškega javorja na južnem delu Panonske nižine [Floristical and ecological characteristics of *Robinia pseudoacacia* and *Acer negundo* dominated communities on the southern edge of the Pannonian basin]

Oznaka: BI-RS/20-21-035.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja projekta: Andraž Čarni.

Sodelavec: A. Čarni.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2022.

V okviru projekta je bila letos izdelana baza podatkov in izvedene preliminarnе analize, ki se bodo nadaljevale v naslednjem letu.

Izmenjava znanja in izkušenj v procesu identifikacije območij NATURA 2000 (habitadni tipi in vrste) v Črni gori in Sloveniji ter implementacija metodologij za vzorčenje, obdelavo, analizo, shranjevanje in interpretacijo podatkov

Oznaka: BI-ME/21-22-011.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Branko Vreš.

Sodelavca: T. Čelik, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 10. 2022.

Med dvema obiskoma štirih raziskovalk iz Črne gore je bilo opravljeno terensko delo v območjih NATURA 2000: Julijci, Trnovski gozd, Blejska barja, Ljubljansko barje in Zelenci (primerjava 2 različnih metod monitoringa vegetacije/habitatnih tipov), vzorčenje izbranih vrst rastlin, mahov, alg, gliv in žuželk (metulji) ter laboratorijska analiza z determinacijo zbranega materiala v bioloških zbirkah ZRC SAZU.

Vključevanje ekosistemskih storitev v trajnostno kmetijstvo na primeru zagotavljanja vrstne pestrosti cvetočih travnikov

Oznaka: Cvetoči travniki.

Vrsta projekta: kohezijski decentralizirani projekt – EKSRP.

Sofinancerja: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Darja Korelc (Zavod Makrobios Panonija so. p.)

Vodja na ZRC: Filip Kuzmič.

Obdobje trajanja: 29. 6. 2021–29. 6. 2024.

Na vsakem od partnerskih kmetijskih gospodarstev so raziskovalci izbrali tarčna zemljišča (recipientske površine) za vzpostavitev cvetočega travnika. V bližini so izbrali tudi travniške površine z ugodno strukturo vegetacije in vrstno sestavo (donorske površine), ki bodo služile kot vir semena. Na obojih površinah so popisali prisotne rastlinske vrste za namen ničelnega monitoringa.

CA16219 – Harmonization of UAS techniques for agricultural and natural ecosystems monitoring

Oznaka: Harmonious.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekti – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavec: U. Šilc.

Obdobje trajanja: 17. 10. 2017–16. 10. 2021.

V okviru akcije bodo raziskovalci poskušali razviti uporabo brezpilotnih sistemov (UAS) za potrebe okoljskega monitoringa.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – *Poljuba*; Raziskava stanja potencialnih izvornih populacij vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) in stanja njihovega habitata s smernicami za ustrezno upravljanje

Oznaka: Barjanski okarček.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: Tatjana Čelik.

Sodelavci: T. Čelik, F. Kuzmič, U. Šilc, B. Vreš, S. Behrič, I. Sajko.

Obdobje trajanja: 23. 7. 2018–15. 11. 2021.

Izvedeni so bili fitocenološki popisi v habitatu izvorne (lg - Škofljica) in reintroducirane (NR Iški morost) populacije, ovrednoteno je bilo ohranitveno stanje obeh habitatov za obdobje 2018–2021, dopolnila so se priporočila za njuno upravljanje.

Izboljšanje hidroloških razmer za HT6410 s spremljanjem stanja v naravnem rezervatu Mali plac

Oznaka: Mali plac.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavci: U. Šilc, F. Küzmič, B. Vreš, S. Behrič, I. Sajko.

Obdobje trajanja: 25. 9. 2018–30. 9. 2021.

Postavljena je bila vodna zapornica na barju Mali plac, izvedene so bile redne meritve vodostaja, monitoring rastlinskih združb, kartiranje habitatnih tipov in dopolnjena priporočila za upravljanje naravnega rezervata.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – *PoLJUBA*; Povečanje velikosti populacije in izboljšanje stanja ohranjenosti vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) na Ljubljanskem barju s suplementacijo in reintrodukcijo

Oznaka: Reintrodukcija okarčka.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: Tatjana Čelik.

Sodelavci: T. Čelik, S. Quiñones Lebrón, U. Šilc, B. Vreš, F. Küzmič.

Obdobje trajanja: 2. 4. 2019–31. 10. 2021.

Zaključilo se je gojenje potomcev II. generacije samic *ex situ* v gojilnici RP Barje, izvedena je bila suplementacija osebkov (bub) v reintroducirano in v izvorno populacijo, spremljano je bilo tudi izleganje metuljev na obeh lokacijah. Opravljen je bil monitoring razširjenosti in velikosti izvorne in reintroducirane populacije.

Začetni in končni popis vegetacije, začetna in končna ocena stanja ohranjenosti ciljnega HT 7230, začetna in končna ocena stanja populacije loeselove grezovke ter izhodiščni in končni popis vegetacije na območju habitata strašničinega mravljiščarja z začetno ter končno oceno stanja habitata strašničinega mravljiščarja na območjih projekta *PoLJUBA* številka 7 (Strajanov breg) in na območju številka 4

Oznaka: Strajanov breg.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod RS za varstvo narave.

Vodji: Branko Vreš, Tatjana Čelik.

Sodelavci: T. Čelik, F. Küzmič, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 22. 5. 2019–30. 10. 2021.

V dolini Strajanov breg (KPLB) so bili izvedeni populacijska študija in vegetacijski popisi v habitatu Loeselove grezovke, ovrednoteno je bilo ohranitveno stanje vrste in njenih habitatov za obdobje 2019–2021. V območju pojavljanja strašničinega mravljiščarja so bili izvedeni končni popisi vegetacije na izbranih površinah, ocenjeno je bilo njihovo ohranitveno stanje, izdelan predlog ukrepov in rabe za izboljšanje njihovega stanja ter dopolnjena digitalna podatkovna zbirka popisov vegetacije za izbrane površine.

Začetni in končni popis vegetacije, začetna in končna ocena stanja ohranjenosti ciljnih HT 7230 in HT 6410 ter začetna in končna ocena stanja populacije loeselove grezovke na območjih projekta Mala barja – Marja Podhom, Bodešče, Brje – Zasip (Sklop 2)

Oznaka: Podhom, Bodešče, Brje – Zasip.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod RS za varstvo narave.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, I. Dakskobler, F. Küzmič, I. Sajko, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 22. 5. 2019–20. 9. 2021.

Na proučevanih območjih (Podhom, Bodešče in Brje) so raziskovalci izvedli populacijsko študijo in vegetacijske popise v habitatu Loeselove grezovke ter ovrednotili ohranitveno stanje vrste in njenih habitatov za obdobje 2019–2021.

Začetni, vmesni in končni popis vegetacije na območjih posameznih metod zatiranja vrst iz rodu zlatih rozg (*Solidago* sp.) v naravnem rezervatu Iški morost v okviru projekta *PoLJUBA* (Sklop 1)

Oznaka: Iški morost 1.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavci: T. Čelik, I. Sajko, U. Šilc, F. Kuzmič, S. Behrič, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 3. 7. 2019–31. 10. 2021.

Na območju naravnega rezervata Iški morost so raziskovalci izvedli končne popise vegetacije na izbranih površinah, ocenili njihovo stanje po različnih načinih odstranjevanja zlate rozge in izdelali predloge ukrepov in rabe za izboljšanje njihovega stanja.

Priprava strokovnih izhodišč s predlogi varstvenih ukrepov za pripravo Akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v Triglavskem narodnem parku – področje praprotnice in semenke ter negozdne rastlinske združbe in habitatni tipi

Oznaka: Akcijski načrt.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Javni zavod Triglavski narodni park.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavci: S. Behrič, I. Dakskobler, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 19. 10. 2020–31. 10. 2021.

Za petdeset izbranih rastlinskih vrst in habitatne tipe so raziskovalci zbrali podatke o njihovem pojavljanju v Triglavskem narodnem parku, stanju ohranjenosti, glavnih pritiskih in nevarnostih ter stanju poznavanja. Podali so tudi glavne varstvene cilje, ukrepe ter nosilce ukrepov in stroškov.

Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja – *PoLJUBA*; Povečanje velikosti populacije in izboljšanje stanja ohranjenosti vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) na Ljubljanskem barju s suplementacijo osebkov

Oznaka: Suplementacija okarčka.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: JZ Krajinski park Ljubljansko barje.

Vodja: Tatjana Čelik.

Sodelavci: S. Behrič, T. Čelik, R. Golobinek, U. Šilc, B. Vreš, F. Kuzmič.

Obdobje trajanja: 15. 1. 2021–30. 10. 2022.

Iz izvorne populacije so raziskovalci odvzeli matične osebke (III. generacija samic) za tretje gojenje vrste ex situ v gojilnici RP Barje in jih po ovipoziciji vrnili v populacijo.

Kartiranje negozdnih habitatnih tipov za potrebe daljinskega zaznavanja

Oznaka: Ljubljansko barje.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Zavod RS za varstvo narave.

Vodja: Sanja Behrič.

Sodelavca: S. Behrič, I. Sajko.

Obdobje trajanja: 23. 6.–29. 10. 2021.

V okviru projekta *LIFE Integriran projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji* (LIFE-IP NATURA.SI) so raziskovalci sodelovali pri kartiranju negozdnih habitatnih tipov za potrebe daljinskega zaznavanja na enem izmed izbranih območij, na Ljubljanskem barju. Terensko kartiranje so izvedli v obdobju od junija do septembra 2021. Pridobljene podatke so digitalizirali s pomočjo programa ArcGIS 10.6.1 in pripravili končno poročilo.

Zgodbe naših mokrišč – mokrišče Planik

Oznaka: Mokrišče Planik.

Vrsta projekta: projekt LAS (EKSRP) – Zgodbe naših mokrišč.

Naročnik: Občina Mengeš.

Vodja: Branko Vreš.

Sodelavci: T. Čelik, S. Behrič, F. Küzmič, T. Lokovšek, J. Šet, U. Šilc, E. Turk, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 23. 6.–31. 12. 2021.

Raziskovalci so izvedli vegetacijske popise habitata in terensko vzorčenje Loeselove grezovke na mokrišču Planik za opredelitev ohranitvenega stanja njenega habitata ter številčnosti in starostne strukture populacije s predlogi za ustrezen dolgoročni način gospodarjenja na mokrišču.

Izvedba popisov vegetacije v okviru projekta LIFE for Seeds

Oznaka: LIFE for Seeds.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Vodja: Branko Vreš.

Sodelavci: S. Behrič, I. Dakskobler, F. Küzmič, U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 19. 11. 2021–15. 11. 2022.

Opredeljeni so bili kriteriji za pripravo izbora vrst za semensko banko z izbranih območij NATURA 2000 v Sloveniji na podlagi podatkov, ki so bili izpisani iz podatkovne zbirke *FloVegSi*.

Popis vegetacije na tekaških progah na Pokljuki

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Kmetijski inštitut Slovenije.

Vodja: U. Šilc.

Sodelavca: U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 14. 7.–31. 10. 2021.

Na Pokljuki so raziskovalci opravili botanični popis vegetacije na izbranih lokacijah po renaturaciji biatlonskih smučarskih prog. Ovrednotena je bila uspešnost ozelenjevanja s pomočjo ohranjevalnih semenskih mešanic in zelenega mulča za obnovo degradirane travne ruše na območju Športnega centra Pokljuka.

Popis vegetacije izsekane površine pri Dolenji vasi

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Kmetijski inštitut Slovenije.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavca: U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 11. 6.–31. 12. 2021.

Na krasu pri Dolenji vasi so raziskovalci popisali vegetacijo na izbranih vzorčnih mestih na območju renaturacije kraškega pašnika ter izvedli analize za ovrednotenje uspešnosti posega.

Popis vegetacije vodnih habitatnih tipov na Ljubljanskem barju

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Krajski park Ljubljansko barje.

Vodja: Urban Šilc.

Sodelavca: U. Šilc, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 11. 6.–31. 10. 2021.

Raziskovalci so izvedli kartiranje vodnih habitatnih tipov in ugotavljali pojavljanje tujerodnih vodnih rastlin na izbranih lokacijah na Ljubljanskem barju.

Priprava na boljšo oceno vpliva podnebnih sprememb za Madžarsko (Preparing for better climate change impact assessment for Hungary)

Vrsta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodja projekta: dr. Imelda Somodi (Centre for Ecological Research, Hungary).

Sodelavec na ZRC SAZU: A. Čarni.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–30. 4. 2023.

Izbrano je bilo raziskovano območje z osnovnimi podatki, ki bodo omogočili oceniti vpliv, izdelati različne modele in predvideti prihodnje klimatske spremembe.

Popis rastlinstva in rastja v Stari Mejci pri Idriji

Vrsta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Muzejsko društvo Idrija.

Vodja projekta: Igor Dakskobler.

Sodelavec: I. Dakskobler.

Obdobje trajanja: 20. 4.–30. 11. 2021.

Izdelan je bil seznam praprotnic in semen v Stari Mejci, ki je bil analiziran po življenjskih oblikah ter fitogeografski in fitocenološki pripadnosti. Kratko so bile opisane tukajšnje rastlinske združbe. Besedilo bo del članka za *Idrijske razgled*.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Koncept soodvisnosti v krasu: povezanost vrtač in jam z vidika antropogenih vplivov

Oznaka: J6-2592.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

Razvoj in optimizacija nekemičnih načinov zatiranja rastlinskih škodljivcev z namenom njihove implementacije v sisteme trajnostnega kmetijstva

Oznaka: L4-3178.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Paleontološki inštitut Ivana Rakovca.

Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji – NatGuidES

Oznaka: V1-2141.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora – RI-SI-LifeWatch

Oznaka: RI-SI-LifeWatch.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za raziskovanje krasa.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Eva Turk

Oznaka: MR-50578.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Simona Kralj - Fišer.

Drugi mentor: Matjaž Kuntner (Nacionalni inštitut za biologijo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Mlada raziskovalka je v revijah *Scientific Reports* in *Diversity* v obliki izvornih znanstvenih člankov objavila drugo in tretje poglavje svoje doktorske disertacije. Zaključila je z raziskovalnim delom za zadnje poglavje in disertacijo pripravila za oddajo.

Janko Šet

Oznaka: MR-53571.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Matjaž Gregorič.

Drugi mentor: dr. Denis Kutnjak (Nacionalni inštitut za biologijo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Opravljen je bil preostanek terenskega dela za doktorsko nalogo in izolirane podenote I gena za citokrom c oksidazo čebel in čmrljev, ki bo predstavljal podlago za metabarkodiranje in izvedbo preostanka raziskave.

Aljaž Jakob

Oznaka: MR-55879.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Andraž Čarni.

Druga mentorica: Mateja Breg Valjavec.

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Mladi raziskovalec se je izpopolnjeval na univerzi v Čeških Budjevicah (South Bohemian University, Quantitative ecology module). Poleg tega je opravil preliminarne analize že doslej zbranega materiala.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Čarni** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Biologia* (Bratislava, Slovaška), *Biologia Macedonica*, *Drypis*, *Fitosociologia*, *Vegetation of Russia*, *Prilozi MANU*, *Acta Botanica Croatica*, *Tuexenia* in *Plant Biosystems* ter podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije. Je član svetovalnega odbora komisije za pregled vegetacije Evrope in nomenklaturne komisije Mednarodne zveze za preučevanje vegetacije.
- **T. Čelik** je članica sveta Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje ter podpredsednica Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – Birdlife Slovenia – in članica njegovega upravnega odbora.
- **I. Dakskobler** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Proteus*, *Scopolia* in *Wulfenia*.
- **M. Gregorič** je področni urednik revije *The Science of Nature*, predsednik Društva za popularizacijo znanosti Metamorfoza in član organizacijskega odbora znanstvenega dela medijske mreže *Metina lista*.
- **S. Kralj – Fišer** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia*.
- **M. Kuntner** je bil do konca leta redni akademski urednik revije *PloS ONE*, je redni član uredniškega odbora pri reviji *Diversity* in recenzentskih odborov pri revijah *Journal of Biogeography*, *Frontiers in Genetics*. V letu 2021 je bil gostujoči član uredniškega odbora revije *Frontiers in Cellular and Infection Microbiology* in urednik posebne številke revije *Diversity* z naslovom *Phylogenomic, Biogeographic, and Evolutionary Research Trends in Arachnology*. Kot pridružen profesor občasno predava na Univerzi Hubei (Wuhan, Kitajska), kot znanstveni sodelavec pa gostuje na inštituciji Smithsonian (Washington, ZDA).
- **F. Küzmič** je član izvršnega odbora Botaničnega društva Slovenije in uredniškega odbora revije *Hladnikia* ter urednik pri reviji *Hacquetia*. Je član upravnega odbora skupine za mlade raziskovalce pri Mednarodni zvezi za preučevanje vegetacije (IAVS).
- **U. Šilc** je glavni urednik revije *Hacquetia*, urednik pri reviji *Phyton* in član uredniškega odbora revij *Tuexenia* in *Vegetation Classification and Survey*. Je član sveta pri European Vegetation Archive (EVA).
- **B. Vreš** je podpredsednik mednarodne raziskovalne družbe CLUSIUS v Güssingu (Avstrija), področni urednik za biologijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* ter član uredniškega odbora revij *Acta biologica Slovenica* in *Folia biologica et geologica*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA**Knjižnica**

Vodja: F. Küzmič.

Knjižnični fond se je povečal za 77 monografij in 197 enot serijskih publikacij. Prevladujejo publikacije, ki jih je knjižnica pridobila z izmenjavo, manjši del pa z nakupom ali prejemom v dar. Vpisan je bil tudi velik del zapuščine Ernesta Mayerja. Uporabniki knjižnice so bili večinoma sodelavci inštituta in obiskovalci inštituta iz Slovenije in tujine.

Podatkovna zbirka popisov plevelne vegetacije Evrope

Vodja: F. Kuzmič.

Podatkovna zbirka z imenom *European Weed Vegetation Database* nastaja od leta 2015 in je bila v letu 2020 vključena v svetovno podatkovno bazo vegetacijskih popisov *sPlot*. Vključena je tudi v *Global Index of Vegetation Databases (GIVD)* in *European Vegetation Archive (EVA)*. S tem so podatki v bazi postali dostopni širšemu krogu zainteresiranih raziskovalcev. V bazi so zbrani vegetacijski popisi z obdelovalnih površin in ruderalnih rastišč z območja cele Evrope, večji del podatkov je iz južne Evrope. Zbirka vsebuje skoraj 25.000 popisov.

Podatkovna zbirka vegetacijskih popisov

Vodja: U. Šilc.

Vegetacija Slovenije – podatkovna zbirka vegetacijskih popisov v programu *Turboveg* – nastaja od leta 2003. V njej so zbrani vsi vegetacijski popisi z ozemlja Slovenije od leta 1932, večinoma narejeni po standardni srednjeevropski metodi (Braun-Blanquet), pokriva pa vse vegetacijske tipe od makrofitskih vodnih združb do gozda. Popisi so iz objavljene literature, sive literature (disertacije, elaborati, poročila), delno tudi iz neobjavljenega popisnega gradiva. Zbirka obsega 21.715 vegetacijskih popisov. Podatkovna baza se uporablja za shranjevanje vegetacijskih popisov, za klasifikacijo vegetacije in drugih analiz vegetacije v Sloveniji in sosednjih državah. Geokodirano je bilo popisno gradivo. Podatkovna baza se aktivno povezuje z bazami na Balkanu (Zagreb, Beograd, Podgorica). Zbirka je del *European Vegetation Archive (EVA)*.

Digitalna podatkovna zbirka *FloVegSi* (Favna, flora, vegetacija in paleovegetacija Slovenije)

Vodja: B. Vreš.

Vodje sklopov: T. Čelik – favna metuljev, I. Dakskobler – vegetacija, B. Vreš – flora.

Med izvajanje projektov in raziskovalnega programa spadata tudi vnašanje in obdelovanje zbranih terenskih podatkov: vnesenih je bilo skupno 4817 popisov oz. 82.840 digitalnih zapisov s florističnimi, fitocenološkimi in favnišnimi (metulji, hrošči idr.) podatki.

Herbarijska zbirka LJS

Vodja: B. Vreš.

Med letom je bilo zbranih okrog 250 pol herbarijskih rastlin, od tega je bilo 191 pol dokumentiranih (digitaliziranih in etiketiranih). Posamezni podatki iz herbarijske zbirke, vodeni v podatkovni zbirki *FloVegSi*, so predstavljeni na spletnem naslovu <http://bijh.zrc-sazu.si/BISER/FloVegSi/Flo/HerbZRC/herbZRC.htm>.

Zbirka pajkov

Vodja: M. Gregorič.

Zbirka vsebuje primerke v etanolu, tkiva za ekstrakcijo DNK ter globoko zamrznjeno izolirano genomsko DNK. Primerki so z vseh kontinentov. Pridobljena so bila infrastrukturna sredstva za urejanje zbirke in na novo urejen ter digitaliziran dobršen del zbirke.

Lepidopteroška zbirka

Vodja: T. Čelik.

Zbirka prepariranih dnevnih in nočnih metuljev (predvsem iz Slovenije, držav nekdanje Jugoslavije in z ostalega ozemlja Balkanskega polotoka) obsega okrog 152.000 osebkov. Je delno urejena. Od leta 2018 je hranjena v prostoru za suhe zbirke Raziskovalne postaje Barje ZRC SAZU na Igu.

Palinološka zbirka

Vodja: dr. Metka Culiberg (zunanja sodelavka).

Zbirka vsebuje fizikalno in kemično obdelane vzorce peloda, shranjene v glicerinu in tako primerno pripravljene za pelodno analizo. Celotna zbirka vsebuje 8911 vzorcev. Rezultati mikroskopsko analiziranih vzorcev so zabeleženi na kartotečnih lističih oz. v podatkovni bazi in so osnova za izdelavo pelodnih diagramov in tabel.

Karpološka zbirka

Vodja: dr. Metka Culiberg (zunanja sodelavka).

Zbirka vsebuje podatke na kartotečnih listkih o rastlinskih makro ostankih (lesnega oglja, semen in plodov) z arheoloških najdišč od paleolitika do srednjega veka. Del zbirke predstavljajo tudi rastlinski makro ostanki in pa zbirka semen recentnega rastlinstva.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia* 20/1 in 2. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Batı Akdeniz Ormançılık Araştırma Müdürlüğü, Antalya, Turčija: raziskovalno sodelovanje.
- Behavioural Ecology Group, Department of Systematic Zoology and Ecology, Eötvös Loránd University, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Botanical Museum, Luonnontieteellinen museo, Helsingin yliopisto, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- Department of Fish Biology and Aquaculture, Hólar University, Islandija: raziskovalno sodelovanje.
- International Association for Vegetation Science (IAVS), Young Scientists working group, spletni dogodek: Filip Kůzmič, 1. mednarodna delavnica.
- JU Prirodnjački muzej Crne Gore, Podgorica, Črna gora: raziskovalno sodelovanje.
- Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- National Chung Hsing University, Taichung, Tajvan: raziskovalno sodelovanje.
- Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija: raziskovalno sodelovanje (travniška vegetacija).
- Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora: raziskovalno sodelovanje.
- Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, Severna Makedonija: raziskovalno sodelovanje.
- Smithsonian National Museum of Natural History, Washington DC, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Természettudományi Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budimpešta, Madžarska: raziskovalno sodelovanje.
- Università degli Studi di Torino, Scienze della Vita e Biologia dei Sistemi, Torino, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität für Bodenkultur Wien, Department für Integrative Biologie und Biodiversitätsforschung, Dunaj, Avstrija: priprava projektne predloga.
- Universität Hamburg, Institut für Zoologie, Department für Biologie, Hamburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Rostock, Agrar- und Umweltwissenschaftliche Fakultät, Rostock, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Universität Wien, Fakultät für Lebenswissenschaften, Department für Botanik und Biodiversitätsforschung, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Université de Rennes, Rennes, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Université Joseph Fourier, Laboratoire d'Ecologie Alpine, Grenoble, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Akron, Akron, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of California Davis, Davis, Kalifornija, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of Massachusetts-Lowell, Lowell, Massachusetts, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- University of the Free State, Bloemfontein, Južnoafriška republika: raziskovalno sodelovanje.
- University of Vermont, Burlington, Vermont, ZDA: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Snežana Dragičević, mag. Ilinka Četković, dipl. biol. Vera Biberdžić in mag. Suzana Malidžan, JU Prirodnjački muzej Crne Gore, Podgorica, Črna gora, 28. 6.–4. 7., 13.–18. 12.: raziskovalno delo in revizija materiala v bioloških zbirkah in v herbariju LJS.
- Milica Stanišić, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora, 27. 8.–10. 9.: obdelava podatkov.
- Prof. dr. Ali Kavgaci, Karabük University, Karabük, Turčija, 20. 9.–4. 10.: študij gozdne vegetacije Turčije.
- Prof. dr. Renata Čušterevska, Univerzitet Sv. Cirila i Metodija u Skopju, Skopje, Severna Makedonija, 16.–17. 10.: sinteza vegetacije alpskih pašnikov.
- Dejan Mandžukovski, PE Makedonski šumi, Skopje, Severna Makedonija, 18.–21. 10.: borovi gozdovi Balkanskega polotoka.
- Dragan Koljanin, Šumarski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci, Banjaluka, Bosna in Hercegovina, 3.–11. 12.: poplavni gozdovi Ilirske florne province.
- Doc. dr. Mirjana Čuk, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija, 27.–31. 12.: sinteza vegetacije na peščenih sipinah.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Andraž Čarni

- *Successional stages in dolines (sinkholes) as soil organic carbon reservoirs in karst areas, SW Slovenia*. Kratko predavanje na 63. simpoziju Mednarodne zveze za raziskave vegetacije, spletni dogodek, 23. 9. (s soavtorji).
- *Vloga vrtač pri ohranjanju biotske pestrosti in blaženju podnebnih sprememb*. Predavanje ob Mednarodnem letu jam in krasa, Ljubljana, 9. 10. (soavtorica M. Breg Valjavec).
- *Wet-meadow plant communities of the alliance Trifolion pallidi on the southeastern margin of the Pannonian Plain*. Predavanje na 29. srečanju za Pregled vegetacije Evrope, spletni dogodek, 7. 9. (s soavtorji).

Tatjana Čelik

- *Analiza stanja in opredelitev potreb: habitatni tipi, rastline in metulji*. Predstavitev prvih rezultatov Ciljnega raziskovalnega projekta (CRP) V4-2019 *Trajnostni modeli kmetovanja na območjih Natura 2000*, Ljubljana, spletni dogodek, 26. 2., <https://www.bf.uni-lj.si/sl/novice/2021030220053119/zakljucna-predstavitev-crp-analiticne-podpore-za-vecjo-ucinkovitost-in-ciljnost-kmetijske-politike-do-okolja-in-narave-v-sloveniji>.
- *Barjanski okarček (Coenonympha oedippus) karizmatična (?) vrsta v Sloveniji: razširjenost, ekologija, ogroženost, varstvo*. Vabljeni predavanja na strokovni delavnici Fokusne skupine *Ohranjanje kraških travnišč – primer z roba kraške planote (Cerje)* v okviru projekta ENGREEN (Interreg Italija-Slovenija), Cerje, 20. 10.
- *Določitev izhodiščnega stanja in naravovarstvenih ciljev za pilotno območje Ljubljansko barje*. Strokovna delavnica *Usklajevanje naravovarstvenih in ekonomskih ciljev na Ljubljanskem barju* v okviru CRP projekta (V4-2019: *Trajnostni modeli kmetovanja na območjih Natura 2000*) za naročnika (MKGP RS, ARRS) in ostale deležnike (MOP RS, ZRSVN, Upravljavci ZO, ...), Domžale (Rodica), spletni dogodek, 24. 11., <https://bijh.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/trajnostni-modeli-kmetovanja-na-območjih-natura-2000>.

Matjaž Gregorič

- *Spider webs as eDNA tool for biodiversity assessment of life's domains*. Predavanje na 1. mednarodni konferenci o biološki diverziteti, ekologiji in evoluciji, spletni dogodek, 16. 3.
- *Spider silks: key evolutionary innovations & biomaterials of the future*. Seminar na National Chung Hsing University, Department of Life Sciences, Tajvan, spletni dogodek, 20. 10.

Simona Kralj - Fišer

- *Behavioural variation at different hierarchical levels during adaptation from fluctuating to stable environments*. Predavanje na konferenci *The Evolution of Personality in Animals and Humans*, Erice, Italija, 9. 9. (s soavtorji).
- *Animal personality*. Predavanje na National Chung Hsing University, Department of Life Sciences, Tajvan, spletni dogodek, 4. 11.
- *Behavioural variation at different hierarchical levels during adaptation from fluctuating to stable environments*. Predavanje na *The 2nd Asellus symposium*, spletni dogodek, 26. 11. (s soavtorji).

Matjaž Kuntner

- *Spider webs as eDNA tool for biodiversity assessment of life's domains*. Predavanje na 1. mednarodni konferenci o biološki diverziteti, ekologiji in evoluciji, spletni dogodek, 16. 3.

Filip Küzmič

- *Vključevanje ekosistemskih storitev v trajnostno kmetijstvo na primeru zagotavljanja vrstne pestrosti cvetočih travnikov*. Predavanje na 36. tradicionalnem posvetu *Javne službe kmetijskega svetovanja – Znanje in sodelovanje za kmetijstvo prihodnosti*, Laško, dogodek v živo in na spletu, 23. 11. (soavtor Klemen Eler).

Urban Šilc

- *(Živa) naravna dediščina*. Predavanje na *Posvetu o dediščinski znanosti Sveta za razvoj SAZU*, Ljubljana, spletni dogodek, 13. 9.
- *Določitev ekoloških potreb in varstvenih ukrepov za kvalifikacijske vrste in habitatne tipe Natura 2000 – pristop in prvi rezultati*. Predstavitev prvih rezultatov Ciljnega raziskovalnega projekta (CRP) V4-2019 *Trajnostni modeli kmetovanja na območjih Natura 2000*, Domžale (Rodica), spletni dogodek, 24. 11., <https://bijh.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/trajnostni-modeli-kmetovanja-na-območjih-natura-2000>.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Andraž Čarni

- Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska, 22.–23. 6.: vzorčenje gozdov robinije na Krku.
- Workshop of the COST action CA16208 (European Riparian Ecosystem), Antalya, Turčija, 11.–17. 9.: sinteza obrečnih gozdov Evrope in priprava monografije.
- Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija, 28. 11.–1. 12.: sinteza vegetacije na peščenih sipinah v jugovzhodni Evropi.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- *Botanika*. Predavanja za 1. letnike 1. stopnje študija na Fakulteti za vinogradništvo in vinarstvo Univerze v Novi Gorici.
- *Ekologija*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Bioznanosti* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Pregled gozdnih združb Slovenije*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študija na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.
- *Izbrana poglavja iz Pregleda gozdnih združb Slovenije*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Ekološke znanosti* na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru.

Simona Kralj - Fišer

- *Vedenjska genetika*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Matjaž Kuntner

- *Sistematika in evolucija*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Bioznanosti* Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Urban Šilc

- *Ekologija kopenskih ekosistemov*. Predavanja za študente 2. stopnje študija *Varstvo narave* na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

MENTORSTVO

Simona Kralj - Fišer

- Neža Gabrovšek, magistrski študij (somentorica), Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.
- Rok Golobinek, doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Katarina Štamulak, magistrska naloga, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 15. 6.).
- Lea Krajnc, magistrska naloga, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper (zagovor 2. 9.).

Urban Šilc

- Milica Stanišić-Vujačić, doktorski študij (somentor), Univerzitet Crne Gore, Prirodno-matematički fakultet, Podgorica, Črna gora.
- Diana Kosić, magistrski študij, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

Branko Vreš

- Diana Kosić, magistrski študij (somentor), Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem, Koper.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://bijh.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research at the Jovan Hadži Institute of Biology comprises basic and applied, plant and animal research, on both regional and global scales. The Institute has two subgroups, one for basic botany, the other for basic zoology. Botanists research the ecology, structure, systematics, distribution, conservation, maintenance, and reconstruction of vegetation; this research contributes to sustainable development and conservation of biodiversity. Zoological research delves into taxonomy, systematics, evolutionary biology, biogeography, ethology, ecology, genetics, and genomics; and mainly focuses on spiders and butterflies. The research in 2020 was performed in the framework of the research programme *Biodiversity: patterns, processes, predictions and conservation* and numerous national projects. Basic research projects included the *Vibration communication networks: from insects to plants*, *Evolutionary blind alleys: traps of extreme phenotypes*, *Development of functioning protocols for spiderweb eDNA usage*, *Connectivity concept in karst: the doline-cave coupling in the context of human impacts*, and *Variation maintains fenotypic polymorphism: empirical study of surface and subterranean crustaceans*. Applied research projects funded by ARRS included the *Development and usage of methods for massive and quality evaluation of karstic water sources*. Target research projects included the *Sustainable farming models in the Natura 2000 areas*, *Analytical support for higher efficiency and better targeting of agricultural politics in regards to environment and nature in Slovenia* and *Monitoring basis for wild pollinators in Slovenia*. International projects included the *Biodiversity of beech forests along climatic gradient in southern brink of the Pannonian basin*, *Floristic and ecological characteristics of robinia and american maple stands in the southern part of the Pannonian basin*, *Atlas Florae Europaeae*, *Harmonization of UAS techniques for agricultural and natural ecosystems*, *KRASn'KRŠ – Preservation and valorisation of heritage and development of sustainable tourism in the cross-border karstic region*, and *Knowledge conversion for enhancing management of Europe riparian ecosystems and services*. Applied research projects without ARRS funding included *Mowing plan and monitoring of the population of the fen orchid (*Liparis loeselii*) and its habitat at the Planik wetland in the Municipality of Mengeš*, *Recovery and preservation of wetlands in area of Ljubljansko barje – PoLJUBA*; *research of the state of potential original populations of *Coenonympha oedippus* their habitat with guidelines for proper management*, *Improving hidrological condition for HT6410 with monitoring of the state of natural reserve Mali plac*, *Recovery and preservation of wetlands in area of Ljubljansko barje – PoLJUBA*; *Improving population size and state of preservation of *Coenonympha oedippus* in area of Ljubljansko barje with supplementation and reintroduction of individuals*, *Cartography of habitat types in the area of Radensko polje and additional inventoring of chosen plant species*, *Initial and final inventoring of vegetation, initial and final assessment of the conservation status of target HT 7230 and HT 6410 and initial and final assessment of the status of the population of the fen orchid (*Liparis loeselii*) in the areas of the project Mala barja – Marja Podhom, Bodešče, Brje – Zasip (set 2)*, *Initial and final vegetation inventoring, initial and final assessment of the conservation status of target HT 7230, initial and final assessment of the fen orchid (*Liparis loeselii*) population and baseline and final vegetation inventoring in the area of the scarce large blue (*Phengaris teleius*) habitat with initial and final assessment of the scarce large blue habitat in project PoLJUBA areas number 7 (Strajanov breg) and number 4 (set 5)*, *Intermediate vegetation inventoring in the areas of different potential methods of extermination of *Solidago gigantea* in Iški morost natural reserve within the PoLJUBA project*, *Preparation of expert starting points with proposals for protection measures for the preparation of the Action Plan for the Conservation of Biodiversity in the Triglav National Park - the area of ferns and seeds and non-forest plant communities and habitat types*, *Botanical inventory for the purpose of establishing additional parking lots along the state road RT-902, section 1019 Strmec – Mangart, from km 8.5 to km 9.5*, *Designation of flora and vegetation of the Vintgar gorge near Podhom*, *List of plants in Scopoli's garden in Idrija*, *Inventoring of grasslands at Pokljuka, Podjelje and Gorjuše*, and *Inventory of vegetation of the cut area near Dolenja vas*. The institute also publishes its own scientific journal, *Hacquetia*. The institute collaborates with many Slovenian institutions, national authorities, and non-governmental organizations. Several researchers are involved in pedagogical processes at universities in Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Koper, Vocational college in Naklo, and abroad (Hubei University, China, Belgrade, Serbia). Even in social distancing times the researchers presented their studies at few (international) scientific meetings; they collaborate with many important scientific institutions in Europe and worldwide.

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

**Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, dr. Sanja Cukut Krilič (predsednica),
izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (podpredsednica), dr. Lilijana Šprah.**

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Lilijana Šprah.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Majda Černič Istenič, izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, dr. Lilijana Šprah.

Znanstvena sodelavka: dr. Sanja Cukut Krilič.

Višja strokovna sodelavka: Anela Klemenc Bešo.

Mlada raziskovalka: Mateja Slovenc.

Asistent: Tjaš Debeljak.

RAZISKOVALNI PROJEKTI

Spremembe v kmetijstvu skozi oči in telesa kmetov

Oznaka: J6-2577.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Duška Knežević Hočevar.

Sodelavke: M. Černič Istenič, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, M. Slovenc, L. Šprah (Družbenomedicinski inštitut); S. Poljak Istenič (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V letu 2021 so bile izvedene načrtovane dejavnosti: srečanje na bralnih uricah, delovni sestanki in začetek terenskega dela v Pomurju na izbranih kmetijah. Udeležili smo se sejma AGRA, kjer smo sodelovali v okviru projekta z ZSPM (*neMoč podeželja*) na dveh okroglih mizah: o rezultatih projekta in o nasilju na kmetijah; zadnjo je organizirala Zveza kmetov Slovenije. Objavljenih je bilo več strokovnih in znanstvenih člankov o vsebini projekta in sodelavke smo se udeležile tudi številnih spletnih domačih in tujih strokovnih in znanstvenih dogodkov: *Socialna varnost kmetov in kmetov*; *Mental health in agriculture*; *Rural Vision Week*; *Seeding Europe's Future: Rural Responses to Global Challenges*.

Dolgotrajna oskrba ljudi z demenco v teoriji in praksi socialnega dela

Oznaka: J5-2567.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Jana Mali (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo).

Vodja na ZRC SAZU: Duška Knežević Hočevar.

Sodelavka: D. Knežević Hočevar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Zbrana in pregledana je bila antropološka literatura o demenci in v soavtorstvu pripravljen znanstveni članek z delovnim naslovom *Ljudje z demenco in pravica do zagovornišva*.

Težave v duševnem zdravju migrantk/migrantov: izkušnje prepoznavne in obravnave

Oznaka: L5-3183.

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vodja: Sanja Cukut Krilič.

Sodelavke: S. Cukut Krilič, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, L. Šprah. (Družbenomedicinski inštitut); M. Bofulin, M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Izvedeno je bilo uvodno srečanje sodelavk projekta in oblikovana načrta za zbiranje podatkov ter diseminacijo rezultatov projekta. Vzpostavljena je bila spletna stran projekta. Začel se je pregled relevantne znanstvene in strokovne literature na področju migracij in duševnega zdravja v nacionalnem in mednarodnem merilu.

Odzivanje kmečkih družin na posledice delovnih nesreč in poklicnih bolezni

Oznaka: V5-2028.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Majda Černič Istenič.

Sodelavci: M. Černič Istenič, S. Cukut Krilič, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Opredeljena je bila analiza dobrih praks socialno-delovne pomoči na kmetijah v drugih evropskih državah. Izveden je bil spletni vprašalnik o obremenitvah na kmetiji. Pridobljeni so bili statistični podatki o delovnih nesrečah v kmečki populaciji za obdobje 2011–2020. Začelo se je izvajanje polstrukturiranih intervjujev s člani kmečkih družin.

Opisnjenjevanje o motnjah razpoloženja in osebnostnih motnjah

Oznaka: OMRA2.

Vrsta projekta: nacionalni aplikativni projekt.

Sofinancerja: Ministrstvo za zdravje, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodja: Lilijana Šprah.

Sodelavci: M. Černič Istenič, S. Cukut Krilič, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 14. 1. 2020–15. 11. 2022.

Spletna izobraževalna platforma je bila nadgrajena z novimi izobraževalnimi vsebinami s področja motenj razpoloženja, stresa in osebnostnih motenj. Izvedenih je bilo 55 spletnih delavnic (1278 udeleženk in udeležencev): *Stres povzroča stiske, okrepite svoje moči; Čustveni vrtiljak odnosov: prepoznajmo osebnostne motnje med nami; Moč pogovora – šibkost stigme*. Izvedli smo tudi serijo spletnih dogodkov (predavanja, okrogla miza) v sklopu treh svetovnih dni, ki naslavljajo zdravje, varnost in zdravje pri delu in duševno zdravje.

Ocena stanja služb in storitev na področju duševnega zdravja

Oznaka: ESMS.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Vodja: Lilijana Šprah.

Sodelavke: S. Cukut Krilič, A. Klemenc Bešo, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 1. 7.–31. 12. 2021.

V sklopu raziskave smo analizirali razpoložljivost, dostopnost ter uporabo služb in storitev na področju duševnega zdravja v Sloveniji. Pri tem smo uporabili uveljavljeno, mednarodno primerljivo metodologijo razvrščanja služb s pomočjo ESMS orodja (European Service Mapping Schedule).

Raziskava o izvorihih stigme na področju duševnega zdravja

Oznaka: STIGMA.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Vodja: Lilijana Šprah.

Sodelavci: S. Cukut Krilič, A. Klemenc Bešo, T. Debeljak, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 14. 9.–31. 12. 2021.

Opisnjenjevanje je bila kvantitativna študija o izvorihih stigme in diskriminatornega vedenja ter samostigme na področju duševnega zdravja. Dopolnjevanje je bila s pregledom literature s področja stigme v duševnem zdravju med posameznimi ranljivimi skupinami (migranti, etnične manjšine, starejši) in s preliminarno analizo pogovorov o stigmati, povezani s težavami v duševnem zdravju, z osebami, ki so izkusile težave v duševnem zdravju, ter osebami, ki se poklicno srečujejo z njimi.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Historične interpretacije 20. stoletja

Oznaka: P6-0347.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za kulturne in spominske študije.

Secure Mobility: Uncovering Gaps in Social Protection in Posting

Oznaka: SMUG.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

Enhancing the collection and analysis of national data on intra-EU posting

Oznaka: Posting.Stat.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Mateja Slovenc

Oznaka: MR-52017.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Duška Knežević Hočevar.

Drugi mentor: Emil Erjavec (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Mlada raziskovalka je zaključila terensko raziskovanje, ki je potekalo v živo in po spletu. Sledili so analiza zbranega materiala, branje literature in pisanje disertacije. Z referatom je sodelovala na treh mednarodnih znanstvenih konferencah, objavila je tudi izvorni znanstveni članek.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Černič Istenič** je članica Sveta za ženske na podeželju pri Ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo in recenzentka Agencije za raziskave (Research Executive Agency – REA) pri EU v okviru programa Obzorje Evropa 2021-27.
- **L. Šprah** je vodja interdisciplinarne delovne skupine za evalvacijo implementacije *Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028* v sklopu programa Mira (Nacionalni inštitut za javno zdravje in Ministrstvo za zdravje); je članica nacionalne strokovne skupine v okviru *Globalnega partnerstva za umetno inteligenco (GPAI)* za področje *Prihodnost dela*, ki deluje pod okriljem OECD in Ministrstva za zunanje zadeve.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Sanja Cukut Krilič

- *COVID-19 and migration in the Western Balkans: the case of people on the move and migrant workers in agriculture*. Predavanje na znanstveni konferenci *Migration, Development and Diaspora in the Western Balkans*, Tirana, Albanija, 28. 10., spletni dogodek.

Majda Černič Istenič

- *Migration, Development and Diaspora in the Western Balkans Perception of rural (in)security and (un)safety among urban and rural populations in Slovenia*. Vabljen predavanje na znanstveni konferenci *Criminal justice and security in Central and Eastern Europe: perspectives of rural safety, security and rural criminology*, Ljubljana, 13. 9., spletni dogodek, <https://www.fvv.um.si/conf2021/>.

Duška Knežević Hočevar

- *Izobraževanja OMRA v podeželskem okolju*. Referat na mednarodni konferenci *Alpe Adria Donava mreža za dezinstucionalizacijo*, Zgornja Velka, 10. 6.
- *Zakaj spremljati dobro počutje kmetovalk in kmetovalcev?* Vabljen predavanje na *Posvetu kmečkih žena: Današnji dan pušča tudi težave na podeželju. Bomo zmogli?*, Gornja Radgona, 24. 8.

Mateja Slovenc

- *Informal farmer cooperation as a form of rural resistance through farmer values analysis*. Referat na 28. kolokviju *IGU-CSRS: Rural on the move; transitions, transformations, mobilities and resistance*, Zagreb, Hrvaška, 23. 8., spletni dogodek, https://www.pmf.unizg.hr/geog/rural/conference_program.
- *Ethnography of moral economies in cooperative relations between farmers*. Referat na letni znanstveni konferenci *RGS-IBG*, London, Združeno kraljestvo, 2. 9., spletni dogodek, <https://www.rgs.org/research/annual-international-conference/>.

Lilijana Šprah

- *Skrb za varna in zdrava delovna mesta v luči prepoznavanja in upravljanja s psihosocialnimi tveganji*. Predavanje na strokovni konferenci *Zbornice varnosti in zdravja pri delu*, Ljubljana, 22. 3.

PEDAGOŠKO DELO

Majda Černič Istenič

- *Sociologija podeželja*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Agronomija* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Duška Knežević Hočevar

- *Antropologija rodnosti*. Individualne konzultacije v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mateja Slovenc

- *Kvalitativni pristop pri raziskovanju*. Predavanja in konzultacije za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Majda Černič Istenič

- Petra Veternik, magistrsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 11. 3.).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Since 2000, the interdisciplinary research group at the Sociomedical Institute ZRC SAZU has focused its research interests on phenomena of well-being and mental health. The Institute combines knowledge and research orientations of sociology, anthropology, medical and health psychology. The broad spectrum of research topics ranges from migration and ageing to family farming to mental health, workplace stress, domestic violence, and mental health literacy. As part of the OMRA National Health Project, staff conducted 55 web workshops (1278 participants) on improving mental health literacy related to mood disorders, personality disorders, and stigma, carried out three OMRA public education events during World Health, Occupational Health and Safety, and Mental Health Days. As part of studies addressing mental health services and stigma, we conducted a survey of service availability and utilisation (using the European Service Mapping Schedule tool) and investigated sources of (self-)stigma and discriminatory behaviour. In 2021, all planned activities of the basic research project Changes in Agriculture Through the Farmers' Eyes and Bodies were fulfilled: Work meetings, reading sessions, five months of fieldwork in Pomurje, and review and mapping of existing and available health data from people involved in agriculture. In addition, project team members actively participated in eight working seminars as part of the Rural Powerlessness project, which provided important insights for fieldwork. As part of the applied research project Mental Health Problems in Migrants: Experiences of Recognition and Treatment, project activities were initiated (first meeting, research and dissemination plan, initial literature review, and project website). Several activities were carried out as part of the targeted research project Response of Farming Families to the Consequences of Occupational Injuries and Illnesses: A „good practises“ analysis of farmer substitution services in other European countries was conducted, an online questionnaire on farmer exposures was created, statistics on occupational accidents among farmers for the period 2011-2020 were obtained, and semi-structured interviews with farm family members were initiated.

The institute cooperates with several institutions in Slovenia; among them are: Faculty of Arts, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana, Faculty of Social Work, University of Ljubljana, University of Nova Gorica, Association of Free Trade Unions of Slovenia, Institute Karakter, NGOs: Altra and Project Man, University Medical Centre Ljubljana, Ministry of Labour, Family and Social Affairs, Ministry of Health, Health Insurance Institute of Slovenia, National Institute of Public Health, Ministry of Agriculture, Forestry and Food. Some of the associates are university professors and invited lecturers who gave lectures and lessons at the University of Ljubljana, the University of Nova Gorica and the Postgraduate School ZRC SAZU.

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Janez Kranjc (predsednik), akad. prof. dr. Igor Maver, akad. dr. Mitja Zupančič, prof. ddr. Irena Avsenik Nabergoj, izr. prof. dr. Gregor Pobežin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Gregor Pobežin.

Namestnica predstojnika: dr. Mateja Ratej.

Znanstvena svetnika: prof. ddr. Igor Grdina, prof. ddr. Irena Avsenik Nabergoj.

Znanstveni sodelavci: izr. prof. dr. Gregor Pobežin, dr. Mateja Ratej, dr. Petra Testen Koren, dr. Neža Zajc.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Martin Grum.

Višja strokovna sodelavca: Ahac Meden, mag., Rok Kraigher.

Asistentka, mlada raziskovalka: Vita Zalar.

RAZISKOVALNI PROGRAMI IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Koprška Pretorska palača: podoba, pomen in namen

Oznaka: J6-2588.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Renata Novak Klemenčič (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Gregor Pobežin.

Sodelavca: G. Pobežin (Inštitut za kulturno zgodovino); H. Seražin (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

G. Pobežin je v Kopru organiziral mednarodni znanstveni simpozij *Divina – dnevi Andrea Diva iz Justinopolisa*, na katerem so bile glavne teme povezane z vsebino projekta; predstavil je prispevek o napisih na pročelju Pretorske palače, ki jih je tudi uredil v spletnem korpusu MEMIS 1.0.

917 – Slovenska intelektualna zgodovina v luči sodobnih teorij religije: od ločitve duhov in kulturnega boja do komunistične revolucije

Oznaka: J6-3140.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Bojan Žalec (Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Irena Avsenik Nabergoj.

Sodelavka: I. Avsenik Nabergoj.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

I. Avsenik Nabergoj je začela zbirati gradivo za prispevek v skupni tematski številki znanstvene revije članov projektne skupine. Zanj bo raziskovala izbrane slovenske intelektualce iz vrst pisateljev 19. in 20. stoletja in njihov odnos do vprašanj nasilja, resnice in avtoritete, vključno s fenomenološkimi, hermenevtičnimi in družbenimi vidiki.

Osrednji specializirani informacijski center na področju humanistike

Oznaka: OSIC-0618.

Vrsta projekta: program informacijskih centrov.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Gregor Pobežin.

Sodelavca: M. Grum, G. Pobežin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

Sodelavci OSICH – G. Pobežin, M. Grum; Simona Frankl, Marjana Benčina (Biblioteka SAZU) – so samostojno in v sodelovanju z ARRS, Znanstvenim svetom za humanistiko pri ARRS, IZUM ter ostalimi OSIC opravljali naloge, opredeljene v programu dejavnosti OSIC za obdobje 2020–2022. Spremljali in nadzirali so, ali razvrstitev bibliografskih enot, ki popisujejo znanstvene objave raziskovalk/raziskovalcev, ustreza veljavni tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS (verificiranih je bilo 2319 zapisov s področja humanistike, mdr. 756 izvornih znanstvenih člankov, 599 samostojnih znanstvenih sestavkov v znanstvenih publikacijah in 338 znanstvenih monografij), redigirali so neustrezne bibliografske zapise, pripravili redni letni pregled seznamov v humanističnih mednarodnih bazah, ki so na seznamu ARRS indeksiranih revij, informirali raziskovalce, urednike revij in druge o sistemu vrednotenja znanstvenega in raziskovalnega dela, pripravljali gradiva za seje ZS za humanistiko pri ARRS, sodelovali pri optimiranju metodoloških osnov za vodenje bibliografij raziskovalcev in pri reševanju drugih vprašanj, povezanih z vodenjem bibliografij. Na sestankih predstavnikov OSIC, ARRS in IZUM 18. 6., 15. 11. in 21. 12. so bila mdr. v ospredju vprašanja, povezana z integrirnimi viri, obsežnejšimi uvodniki in spremnimi besedami v revijah (problem vrednotenja), patentni, znanstvenimi podatkovnimi zbirkami (BIBLIO-D) in mednarodnimi bibliografskimi bazami podatkov, ki se upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij (BIBLIO-A).

(In)tangible European Heritage – Visual analysis, Curation and Communication

Oznaka: InTaVia.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Gregor Pobežin.

Sodelavci: G. Pobežin, P. Testen Koren, N. Zajc (Inštitut za kulturno zgodovino); T. Erjavec (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); N. Juvan Mastnak (Uprava); M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023.

G. Pobežin je v okviru projekta vodil delovni paket *Dissemination and Exploitation* in pripravil vse ustrezne dokumente ("deliverables") za poročanje. Vodil je aktivnosti, povezane s komuniciranjem znotraj projektne konzorcija in komuniciranjem navzven; pripravil je podlage za diseminacijo projektnih rezultatov in se udeleževal sestankov konzorcija.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks

Oznaka: P6-0088.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave

Oznaka: P6-0024.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede.

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Oznaka: P6-0038.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Oznaka: J6-8258.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za antropološke in prostorske študije.

Zgodovinski atlas slovenskih mest

Oznaka: J6-9358.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

Latinske in nemške kronike na Slovenskem

Oznaka: J7-2604.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Oznaka: Zahodna meja.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

Le z drugimi smo

Oznaka: LZDS.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Vita Zalar

Oznaka: MR-50579.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Oto Luthar.

Drugi mentor: Ari Joskowicz (Vanderbilt University, ZDA).

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Vita Zalar je poleg rednega dela na svojem doktorskem projektu sodelovala pri projektu J6-2573 ARRS. Dodatno se je usposabljala na delavnici za doktorske študente na Yale University in na mednarodnih poletnih šolah o konceptualni in intelektualni zgodovini. Predavala je na konferencah v organizaciji CEU in ERC projekta *NEPOSTRANS*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Avsenik Nabergoj** je področna urednica za verstva in teologijo pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*. Bila je članica strokovne komisije za književnost za podelitev Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada. Je področna urednica za književnost in pomočnica glavnega urednika znanstvene revije *Bogoslovni vestnik* in članica uredniškega odbora znanstvene revije *Romanoslavica* (Bukarešta, Romunija). Deluje kot članica Komisije za znanstvenoraziskovalno delo Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. Je redna članica EASA: European Academy of Sciences and Arts; članica IOSOT: International Organization for the Study of the Old Testament; EABS: European Association of Biblical Studies; ISCH: International Society for Cultural History; AATSEEL: American Association of Teachers of Slavic and East European Languages. Bila je poročevalka v habilitacijskih postopkih na Filozofski in Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani ter na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- **I. Grdina** je član Upravnega odbora Prešernovega sklada in Senata AMEU-ISH (do septembra 2021). Je tudi član uredništva znanstvenih revij *Dileme*, *Stati inu obstatu* ter *Monitor ISH*; prav tako je član strokovne komisije za knjižno in revijalno produkcijo s področij leposlovja in humanistike na JAK, član strokovne komisije za knjižno in revijalno produkcijo s področij leposlovja in humanistike pri JAK ter eden od kuratorjev za častno gostovanje Slovenije na Frankfurtskem knjižnem sejmu 2023.
- **M. Grum** je odgovorna oseba OSIC za humanistiko in član Komisije za preverjanje izpolnjevanja pogoja citiranosti pri ARRS; je tehnični urednik, področni urednik za bibliotekarstvo in leksikografijo v strokovnem uredniškem odboru in član ožjega uredniškega odbora pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*; je sodelavec *Slavistične revije*.
- **R. Kraigher** je član ožjega uredniškega odbora *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in spletnega časopisa *Vox alia* Društva ASPI (za pomoč odraslim in mladostnikom z aspergerjevimi sindromom).
- **A. Meden** je področni urednik za uprizoritvene umetnosti, film, popularno glasbo in novomedijsko umetnost pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*, tehnični urednik za spletni portal *Slovenska biografija* in član ožjega uredniškega odbora.
- **G. Pobežin** je član uredniškega odbora pri založbi Univerze na Primorskem, uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Quaestiones oralitatis*, ki jo izdaja Univerza v Vroclavu (Poljska), zbirke *SITULA – DISSERTATIONES MUSEI NATIONALIS SLOVENIAE* in ožjega uredniškega odbora pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.
- **M. Ratej** je sourednica zbirke *Življenja in dela* oz. urednica podzbirke *Biografske študije* in področna urednica pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*. Je članica Založniškega sveta Založbe ZRC.
- **P. Testen Koren** je članica ožjega uredniškega odbora pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* (od oktobra dalje) in koordinatorka za balet. Je sourednica inštitutske zbirke *Življenja in dela* oz. urednica podzbirke *Kulturnozgodovinske študije*. Je članica uredniškega odbora pri znanstveni reviji *Retrospektive* (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).
- **N. Zajc** je področna urednica za znanstvene prispevke Fundacije in spletne strani sv. Maksima Greka v Moskvi, članica uredniškega odbora znanstvene revije *Gumanitarnye nauki v Sibiri* (Humanistične znanosti v Sibiriji) ter članica NASS – Nordic Semiotics Association, EABS – European Association of Biblical Studies in IABS – International Association of Byzantine Studies.
- **V. Zalar** je sourednica znanstvene monografije *Platforma: zbornik študentk in študentov Podiplomske šole ZRC SAZU*. V akademskih letih 2020/21 in 2021/22 je predstavnica študentov v Komisiji za kakovost Podiplomske šole ZRC SAZU. Je članica mednarodnih združenj Gypsy Lore Society, History of Concepts Group, raziskovalne mreže Intellectual History in East Central Europe in društva Mlada akademija. Sodeluje pri organizaciji mesečnih znanstvenih srečanj *Romani History Workshop* v okviru Češke akademije znanosti.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Simpozij ob 700-letnici smrti Danteja Alighierija*. Znanstveni simpozij. Ljubljana, 6. 10.
- *Simpozij ob 140. obletnici Josipa Jurčiča*. Znanstveni simpozij. Soorganizator Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 9. 11.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Skupna knjižnica IKZ in ISLLV ZRC SAZU

Skupna knjižnica Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV) in IKZ je v letu 2021 pridobila 417 enot knjižničnih gradiv: 374 monografij in 43 zvezkov serijskih publikacij. Knjižnica je največ gradiva pridobila z nakupi (315 enot) in darovi (64 enot), nekaj tudi z zamenjavi (14 enot). Lastnih izdaj obeh inštitutov je bilo 24. Od navedenega gradiva nosi signaturo z oznako Lb (IKZ) 19 enot. Obisk knjižnice in izposoja sta bila zaradi epidemije nižja od povprečja zadnjih nekaj let. Vsa dela, povezana s knjižnico in knjižnično-informacijsko dejavnostjo, sta opravljala A. Koron (ISLLV) in M. Grum (IKZ).

Arhiv Slovenskega biografskega leksikona

Urejanje arhivskega gradiva

Sodelavca: R. Kraigher, A. Meden.

Sodelavci v Arhivu Slovenskega biografskega leksikona smo v tem letu posredovali informacije tako zainteresiranim uporabnikom arhiva, ki so bili pisci člankov za *NSBL*, kakor tudi NUK-u in drugim, precej gradiva smo uporabili pri redakcijah že napisanih člankov za *NSBL*. Osebnih in družinskih map v arhivu je ostalo toliko kot v prejšnjem letu (22.000), sproti pa nastajajo nove digitalne osebne in družinske mape, komplementarno k fizičnim ali samostojno. Zbira se tudi še fizično biografsko gradivo, predvsem časopisni izrezki pomembnejših člankov biografskega značaja o posameznih osebnostih, nekrologi, osmrtnice.

Slovenska biografska podatkovna zbirka

Nadaljevalo se je zbiranje in dopolnjevanje informacij o osebnostih, pomembnih za slovenski prostor. Zbirka je do konca leta narasla za skoraj 1000 dodatnih zapisov in obsega skupno preko 63.000 oseb in družin (brez podvajanj oz. variantnih zapisov z vodilkami pod različnimi imenskimi iztočnicami). Seznam se neprestano tudi kvalitativno izpopolnjuje z novimi podatki in popravki obstoječih imen in zapisov ter osnovnih osebnih podatkov iz različnih, predvsem spletnih virov, večinoma s (pravilnimi) datumi rojstva in pogosto tudi zabeležbami smrti. Obenem s tem poteka vzajemno usklajevanje podatkov v obstoječih spletnih biografskih virih (poleg Slovenske biografije še regionalni leksikoni, Wikipedija itd.). Biografska zbirka služi tudi kot evidenca (fizičnih) osebnih map z gradivom ter s tem podlaga za skupno digitalno biografsko platformo. Za zbirko (vsebinsko) skrbi Rok Kraigher.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Pietro Paolo Vergerio, *Proti cenzorjem*. Kritično izdajo pripravil, prevedel in spremno besedo napisal Tomaž Jurca. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Življenje in dela 25. Kulturnozgodovinske študije 6).
- *Osebnosti slovenskega novinarstva*. Uredila Mateja Ratej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Življenje in dela 26. Biografske študije 18).
- *Pesmi in igre Daneta Zajca (refleksije, razprave, spomini)*. Uredila Neža Zajc. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (samostojna zbirka).
- Matej Hriberšek, *Slovenski doktorji klasične filologije na dunajski univerzi v obdobju 1872–1918*. Uredil Gregor Pobežin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Življenje in dela 27. Biografske študije 19). Izšlo 2022 z letnico 2021.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Institut slavjanovedenja Rossijskoj akademii nauk, Moskva, Ruska federacija: I. Grdina, študijsko sodelovanje.
- ASEF, Ameriško-slovenska izobraževalna fundacija, Ljubljana: I. Grdina, mentorstvo pri študijskem izpopolnjevanju.
- Inštitut svetovne literature A. M. Gorkega, Ruska akademija znanosti, Oddelek staroslovanskih literatur, Moskva, Ruska federacija: N. Zajc, konferenčno in publikacijsko sodelovanje.
- University of Cambridge, Združeno kraljestvo: I. Avsenik Nabergoj, študijsko sodelovanje.
- Universität Wien, Dunaj, Avstrija: I. Avsenik Nabergoj, študijsko sodelovanje.
- Univerza v Haifi, Izrael: I. Avsenik Nabergoj, študijsko sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- María Soledad Barrionuevo, ASEF, Universidad de Buenos Aires, Argentina, 1.–30. 1.: študijsko izpopolnjevanje (mentor pod pokroviteljstvom ASEF: Igor Grdina).
- Cody J. Inglis, Central European University, 5. 7.–2. 8.: raziskovalni obisk (mentorica: Vita Zalar).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabergoj

- *Negative image of Jews in older Slovenian folk prayers*. Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci AATSEEL, Filadelfija, ZDA, spletni dogodek, 26. 2., https://www.aatseel.org/100111/pdf/aatseel_program_2021_2.pdf.
- »*Climates*« of thought and feeling in Medieval representations of Jesus's Passion. Predavanje na *International Medieval Congress (IMC)*, Leeds, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 5. 7., <https://www.imc.leeds.ac.uk/wp-content/uploads/sites/28/2021/01/IMC-2021-Programme.pdf>.
- *Bakhtin's theory of speech genres and the narrative of Joseph in Genesis 37–50*. Predavanje na mednarodnem kongresu European Association of Biblical Studies, Wuppertal, Nemčija, spletni dogodek, 24. 8., [https://www.eabs.net/common/Uploaded%20files/Programme%20books%20\(past%20meetings%20and%20abstract%20books%20etc\)/Programme%202021%20Wuppertal%20.pdf](https://www.eabs.net/common/Uploaded%20files/Programme%20books%20(past%20meetings%20and%20abstract%20books%20etc)/Programme%202021%20Wuppertal%20.pdf).

Igor Grdina

- *Priti pod enega okupatorja*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Tragedija 1941*, Pivka, 3. 6., https://youtu.be/J_7eYQMzZhQ?t=3598.
- *Princesa Vrtoglavka*. Predavanje na znanstvenem posvetu o Josipu Ipavcu ob 100. obletnici njegove smrti, spletni dogodek, 14. 10.
- *Slovenski izobraženci – intelektualci ali inteligenca?* Predavanje na znanstvenem simpoziju *Republika Slovenija: Pot k neodvisnosti: Ob 30-letnici osnovanja slovenske države*, spletni dogodek, 7. 12.

Gregor Pobežin

- *Quisquis amat (per-)eat: erotični grafiti v Pompejih*. Predavanje na *Grošljevem simpoziju: Pretresel je Eros mi čute ko burja: Ljubezen v antiki*, Ljubljana, 2. 6.
- *The sleeping beauty of Koper that hibernated through the Middle ages but woke up to tell the story*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Widening horizons: EAA 2021*, Kiel, Nemčija, spletni dogodek, 9. 9. (soavtorica Zrinka Mileusić), <https://www.e-a-a.org/EAA2021/Programme.aspx?WebsiteKey=122bcc87-037e-4265-b72a-db2092c01854&hkey=f557022c-8526-45dd-b4ad-edaeb1c77ac8&Program=7#-Program>.
- *Galenovi ukrepi za zdravljenje in zajezitev kuge med germansko-sarmatskimi vojnami*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi*, Ljubljana, 14. 10.

Mateja Ratej

- *Hitlerism in the wider Maribor surroundings in the 1930s*. Prispevek na konferenci *Antifašizam: 5. mednarodni znanstveni skup Socijalizam na klupi*, Pula, Hrvaška, spletni dogodek, 30. 9.

Petra Testen Koren

- *The question of nationality and citizenship after WWI: the case of single female servants in Trieste* (skupaj z Ano Cergol Paradiž). Prispevek na *European social science history conference (ESSHC)*, Leiden, Nizozemska, spletni dogodek, 24. 3., <https://esshc.socialhistory.org/conference/programme/2020>.
- *Il Goriziano tra ricostruzione e transizione (1918-1922)*. Prispevek na panelu *La transizione postbellica nella Venezia Giulia (1918-1922): cambiamenti e aspettative* na konferenci *Cantieri di Storia Sissco 2021*, Cagliari, Italija, spletni dogodek, 17. 9., <https://www.sissco.it/articoli/cantieri-di-storia-sissco-2021/>.

Neža Zajc

- *O vprašanju nesmrtnosti (duše) in ljubezni v poeziji Danteja Alighierija*. Predavanje na *Simpoziju ob 700-letnici smrti Danteja Alighierija*, Ljubljana, 6. 10.
- *В поисках внутреннего человека в романах Ф. М. Достоевского = V iskanju notranjega človeka v delih F. M. Dostojevskega*. Predavanje na simpoziju o F. M. Dostojevskem z naslovom *Dostojevski na prelomu epoh*, Omsk, Ruska federacija, vabljeno predavanje, spletna udeležba, 13. 11., <https://omsu.ru/about/structure/general/omp/yearofdostoevsky/conference.php>.
- *Recepcija Zajčeve Požgane trave*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 40: Slovenska poezija*, Ljubljana, spletni dogodek, 19. 11., <https://centerslo.si/simpozij-obdobja/40-simpozij-obdobja/program-40-simpozija-obdobja/>.

Vita Zalar

- *Conceptual history of Gypsiness: Habsburg and post-Habsburg perspectives*. Predavanje na mednarodni delavnici *Kružok: A Working Group for Central and Eastern European History, An Early-Career Workshop*. Yale University, ZDA, spletni dogodek, 11. 2., <https://campuspress.yale.edu/kruzok/2020-2021/program/>.
- *The return of biology in Romani studies: genetic research in a multidisciplinary field of knowledge production*. Referat na mednarodni konferenci *Race, Science and Eugenics in East Central Europe in the 19th and 20th Centuries*. Dunaj, Avstrija, 2. 11.
- *Ethnicization and de-ethnicization of Gypsiness in the Kingdom of Yugoslavia*. Referat na mednarodni konferenci *Adjustment, adaptation, adoption? The reconfiguration of ethnicities during the post-WWI transition in East Central Europe, 3rd conference of the ERC NEPOSTRANS research project*, Budimpešta, Madžarska, 4. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Avsenik Nabergoj

- University of Cambridge, Združeno kraljestvo: spletna delovna srečanja, 18. 1., 2. 9., 28. 10., 9. 12.
- Universität Wien, Dunaj, Avstrija: spletna delovna srečanja, 18. in 26. 10.
- Univerza v Haifi, Izrael: intenzivni tečaj hebrejščine, 12. 7.–12. 8.

Neža Zajc

- Universiteit Gent, Gent, Belgija, 3.–4. 2.: izobraževalni tečaj grške paleografije.
- Theological School of the Church of Cyprus, 21.–30. 7: spletni izobraževalni tečaj (Classical languages summer school, Byzantine-Greek reading class).

Vita Zalar

- University of Helsinki, Finska, 30. 8.–3. 9.: spletna poletna šola o konceptualni zgodovini (*Introduction to Conceptual History*).
- Yale University, ZDA, november 2020–junij 2021: spletna delavnica za doktorske študente zgodovine (*Kružok: A Working Group for Central and Eastern European History, An Early-Career Workshop*).

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- *Uvod v študij književnosti z literarno teorijo*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Pisanje vrstnih besedil*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Duhovnost v literaturi, likovni umetnosti, glasbi in filmu*. Predavanja na programu *Duhovno izpopolnjevanje*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Ženska v Svetem pismu in literarni interpretaciji*. Predavanja za 1. letnik 3. stopnje študijskega programa *Teologija*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.

Igor Grdina

- *Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Kultura fevdalne družbe*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Gregor Pobežin

- *Zgodovina antike*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskih programov *Zgodovina / Arheologija / Kulturna dediščina*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Latinski jezik in osnove epigrafike 1*. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Latinski jezik in osnove epigrafike 2*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Rimska regionalna zgodovina*. Predavanja za 2. in 3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Irena Avsenik Nabergoj

- Mateja Eniko, doktorska disertacija, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zagovor 30. 3.)
- David Ahačič, pedagoško mentorstvo doktorskega študenta, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Vesna Kerznar Debelec, magistrsko delo, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 8. 10.).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://ikz.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Institute of Cultural History has been operating under the current name since 2005. Its predecessors were the Institute of Biography and Bibliography (1999–2005) and the Section for Biography and Documentation of the Institute of Slovenian Literature and Literary Studies of ZRC SAZU before that (1999). In 2021, the institute employed seven researchers (some of them part-time) and three specialized staff members. Four members of the institute participate in the pedagogical work at the University of Ljubljana, University of Nova Gorica and the University of Primorska in Koper.

The institute's central activities include the compilation of the *Novi slovenski biografski leksikon* (*New Slovenian Biographical Lexicon*), participation in the making of the web portal *Slovenska biografija* (*Slovenian Biography*) and studies of Slovenian cultural history, with an emphasis on biographical studies. Individual researchers conduct research also within the frameworks of the programs and projects carried out by other institutes of ZRC SAZU as well as other research institutions. The *Novi slovenski biografski leksikon* is compiled on the level of ZRC SAZU. In 2021 the institute published four scientific monographs and its members collaborated in other scientific monographs as authors or co-authors. Researchers also took part in scientific symposia in Slovenia and abroad. Work continued on extending and editing the *archival collections* of the *Slovenski biografski leksikon* (*Slovenian Biographical Lexicon*) and *Slovenska biografska podatkovna zbirka* (*Slovenian Bio-Bibliographical Database*).

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

**Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Mitja Zupančič, dr. Tatjana Veljanovski (predsednica),
doc. dr. Maja Petrovič-Šteger (podpredsednica), prof. dr. Ivan Šprajc, doc. dr. Nataša Gregorič Bon, dr. Aleš Marsetič.**

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: prof. dr. Ivan Šprajc.
Strokovna sodelavka: Melita Robič.

Oddelek za antropološke študije

Vodja: prof. dr. Borut Telban.
Znanstvena svetnika: prof. dr. Ivan Šprajc, prof. dr. Borut Telban.
Znanstveni sodelavki: doc. dr. Nataša Gregorič Bon, doc. dr. Maja Petrovič-Šteger.
Asistenta z doktoratom: dr. Ana Jelnikar, dr. Tomi Bartole.
Asistentka, mlada raziskovalka: Nastja Slavec.

Oddelek za daljinsko zaznavanje

Vodja: izr. prof. dr. Žiga Kokalj.
Znanstveni sodelavci: izr. prof. dr. Žiga Kokalj, dr. Aleš Marsetič, dr. Tatjana Veljanovski.
Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.
Asistenta z doktoratom: dr. Urša Kanjir, dr. Nejc Čož.
Asistenti: Maja Somrak, Aleš Grlj, Jasmina Štajdohar, Andrej Draksler.
Asistenta, mlada raziskovalca: Liza Stančič, Adam Gabrič.

RAZISKOVALNA PROGRAMA IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Antropološke in prostorske raziskave

Oznaka: P6-0079.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ivan Šprajc.

Sodelavci: T. Bartole, N. Gregorič Bon, A. Marsetič, P. Pehani, M. Petrovič-Šteger, M. Robič, I. Šprajc, B. Telban, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

V okviru antropoloških raziskav so nadaljevali socialno- in kulturnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji in v Albaniji ter arheološke in arheoastronomske raziskave na območju Mezoamerike; posebna pozornost je bila posvečena prostorskim razsežnostim kulturnih procesov.

Sodelavci Oddelka za daljinsko zaznavanje so pripravili postopek za avtomatsko obdelavo radarskih produktov Sentinel-1. Končni produkti postopka so šestdnevni mozaiki koherence in sigme (povrtnega sipanja) za izbrano območje. Dopolnili smo arhiv radarskih produktov za Slovenijo v neprekinjenem nizu od leta 2017 naprej ter pripravili postopke za sprotno dopolnjevanje. Prav tako smo uredili in dopolnili arhiv optičnih podatkov in produktov za Slovenijo ter uredili pripadajočo dokumentacijo. Osredotočili smo se na metode analize časovnih vrst. Samodejno ortorektifikacijo smo prilagodili za uporabo na različnih senzorjih.

Opazovanje Zemlje in geoinformatika

Oznaka: P2-0406.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Krištof Oštir (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Vodja na ZRC SAZU: Žiga Kokalj.

Sodelavci: N. Čož, Ž. Kokalj, M. Somrak, L. Stančič, A. Gabrič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024.

Sodelavci so razvijali programsko orodje za izračune prikazov visokoločljivih modelov višin Relief Visualization Toolbox. Odprtokodno orodje je sedaj prosto dostopno kot samostojna knjižnica v programskem jeziku Python, ki omogoča takojšen izračun v programskem okolju ArcGIS Pro, in kot vtičnik odprtokodnega programa QGIS. Intenzivno so sodelovali s podjetji, arheološko skupnostjo ter inštitucijami, ki se ukvarjajo z varovanjem kulturne dediščine. Pripravili so postopek za avtomatsko obdelavo radarskih produktov Sentinel-1. Končni produkti postopka so šestdnevni mozaiki koherence in sigme (povrtnega sipanja) za izbrano območje. Za potrebe projekta *AiTLAS* so podatke pripravili za območja Nizozemske, Danske in Slovenije. HAND se je izkazal za koristnega pri napovedovanju suše, uporaben je tudi pri analizah poplav in nalogah, povezanih z vsebnostjo vlage v zemlji.

Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Oznaka: J6-8258.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ana Jelnikar.

Sodelavke: N. Gregorič Bon, A. Jelnikar, M. Petrovič-Šteger (Inštitut za antropološke in prostorske študije); I. Avsenik Nabergoj (Inštitut za kulturno zgodovino); N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2017–30. 4. 2021.

Raziskava se osredinja na povsem prezrto vlogo slovenskih misijonark v Indiji od konca dvajsetih let preteklega stoletja pa vse do leta 2010, ko je indijsko podcelino zapustila še zadnja slovenska misijonarka. Obenem razkriva pozabljeno poglavje kulturne zgodovine, ki obsega pomembne povezave med Indijo in osrednjo ter vzhodno Evropo.

M3Sat – Metodologija analize časovnih vrst satelitskih posnetkov različnih senzorjev

Oznaka: J2-9251.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Krištof Oštir (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Vodja na ZRC SAZU: Tatjana Veljanovski.

Sodelavci: N. Čož, A. Grlj, A. Marsetič, P. Pehani, M. Somrak, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Namen projekta je sistematično ovrednotiti obstoječe pristope (pred)obdelave časovnih vrst satelitskih posnetkov (priprava podatkov) ter vpliv lastnosti časovnih vrst (radiometrične značilnosti in gostota) za različne aplikacije. Dobljeni rezultati klasifikacije potrjujejo, da je postopek uspešen in primeren za klasifikacijo pokrovnosti tal v osnovne razrede. Pripravljamo objave izsledkov.

Opazovanje suše v visoki ločljivosti z modeliranjem talnih in satelitskih podatkov

Oznaka: J6-9395.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Žiga Kokalj.

Sodelavci: N. Čož, A. Grlj, U. Kanjir, Ž. Kokalj, P. Pehani, M. Somrak, J. Štajdohar, T. Veljanovski, P. Vovk.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–31. 12. 2022.

Projekt se osredotoča na razvoj inovativnega modela za visokoločljivo zaznavanje kmetijske suše na podlagi prosto dostopnih satelitskih posnetkov, talnih meteoroloških in hidroloških meritev ter vseh razpoložljivih pomožnih podatkov o zgodovinskih sušah, tipih poljščin in značilnostih tal. Model bo razvit na osnovi globokih nevronske mreže.

Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji

Oznaka: J6-1803.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nataša Gregorič Bon.

Sodelavci: N. Gregorič Bon, A. Grlj, A. Jelnicar, U. Kanjir, M. Petrovič-Šteger, B. Telban (Inštitut za antropološke in prostorske študije); N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2019–30. 6. 2022.

Projekt raziskuje pomen vode in vodnih okolij v Albaniji, Srbiji in Sloveniji in analizira načine, kako posamezniki na omenjenih območjih živijo oz. prilagajajo svoja življenja svojim okoljskim, infrastrukturnim, političnim in emocionalnim izkušnjam vode. Klasična antropološka študija inovativno vključuje tehnike daljinskega zaznavanja in geografsko analizo. Je doprinos k etnografski analizi.

ROVI – Združevanje in obdelava radarskih in optičnih časovnih vrst satelitskih posnetkov za spremljanje naravnega okolja

Oznaka: J2-3055.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Krištof Oštir (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Vodja na ZRC SAZU: Tatjana Veljanovski.

Sodelavci: N. Čož, U. Kanjir, Ž. Kokalj, A. Marsetič, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

V projektu se osredotočamo na satelitsko opazovanje travišč, mokrišč in gozdov, ki so pomembni habitati z vidika naravnih ponorov ogljika. Namen projekta je razviti tako rešitev za določanje rastlinskih vrst in spremljanje razvoja vegetacije kot orodja za fenološke analize. Eden od ciljev je zagotoviti urejene in preverjene časovne vrste optičnih in radarskih podatkov (angl. analysis-ready data).

Vizionarske prakse v primerjalni perspektivi: Antropologija imaginarnega

Oznaka: J6-3127.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Maja Petrovič-Šteger.

Sodelavci: N. Gregorič Bon, A. Jelnikar, M. Petrovič-Šteger, B. Telban.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Primerjalna antropološka študija imaginarnih in vizionarskih praks v Srbiji, Albaniji, na Papui Novi Gvineji in v Indiji dokumentira in analizira prakse zamišljanja sveta, ki so sposobne zarezati v družbeno samorazumevanje na tak način, da prispevajo k radikalnim družbenim preobrazbam.

Dežela stečkov: Multikulturalna družbena slika srednjeveške Hercegovine

Oznaka: J6-3145.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Saša Čaval.

Sodelavci: S. Čaval, Ž. Kokalj, A. Marsetič (Inštitut za antropološke in prostorske študije); L. Grahek, A. Ragolič (Inštitut za arheologijo).

Obdobje trajanja: 1. 11. 2021–31. 10. 2024.

V okviru raziskovalnega projekta smo zbirali ustrezno literaturo, kartografske vire in arhivske podatke; pripravili pa smo tudi načrt skupnega terenskega raziskovanja za leto 2022.

Ekofiziološki, morfološki in rastni odzivi jelke in bukve vzdolž geografskega gradienta – izhodišče za napovedovanje prihodnjih razvojnih trendov

Oznaka: J4-3086.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Matjaž Čater (Gozdarski inštitut Slovenije).

Vodja na ZRC SAZU: Tatjana Veljanovski.

Sodelavka: T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2021–31. 10. 2024.

V projektu sodelujemo skupaj s češko ustanovo CzechGlobe s študijo o odzivu gozda. Proučujemo obdobje zadnjih petih desetletij ter se osredotočamo na to, kakšna medletna gibanja lahko razberemo iz podatkov, pridobljenih pri opazovanju Zemlje, v povezavi z meteorološkimi parametri. Z analizo časovnih vrst na satelitskih podatkih bomo proučili odziv gozda bukve in jelke na izbranih lokacijah (v Karpatih).

Vladovanje v Pacifiku: Sepiško binško gibanje kot pacifiška oblika množične demokracije, Papua Nova Gvineja

Oznaka: Z6-9367.

Vrsta projekta: podoktorski raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tomi Bartole.

Sodelavec: T. Bartole.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2018–31. 3. 2021.

Raziskovalni projekt se ukvarja z melanezijskimi oblikami vladovanja, ki omogoča preizpraševati domene vednosti, moči in svobode v Papui Novi Gvineji. T. Bartole je napisal poglavje o vaških sodiščih v Papui Novi Gvineji za knjigo, ki je izšla leta 2021 pri Australian National University Press.

Večjezični slovar za področje geoinformatike

Oznaka: V2-2133.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor – Geodetska uprava RS.

Vodja: Anka Lisec (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Vodja na ZRC SAZU: Žiga Kokalj.

Sodelavci: Ž. Kokalj, T. Veljanovski (Inštitut za antropološke in prostorske študije); N. Ledinek, M. Žagar Karer (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–28. 2. 2023.

V projektu razvijamo zasnovano terminološkega slovarja za področje geoinformatike, ki bo vključeval definicijo posameznega termina (iztočnice) v slovenskem jeziku, morebitne sopomenke ter tujejezična ustreznika v angleškem in nemškem jeziku. Zasnova se pri tem nanaša tako na procesni model razvoja in vzdrževanja slovarja kot na njegov vsebinski del.

Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija

Oznaka: V5-2135.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerji: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: Mojca Golobič (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Žiga Kokalj.

Sodelavca: A. Gabrič, Ž. Kokalj, L. Stančič.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

V okviru projekta se sodelavci osredotočamo na avtomatsko digitalizacijo krajinskih prvin iz daljinsko zaznanih posnetkov. Pričakovani rezultati vključujejo urejene zbirke podatkov o posameznih drevesih, mejicah, skupinah dreves itd. in bodo služili krajinskim arhitektom pri določanju krajin izjemnega značaja, primernih za konservacijo.

Ugotavljanje poselitvenega vzorca Majev

Oznaka: BI-US/19-21-045.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ivan Šprajc.

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, M. Somrak, I. Šprajc, N. Čož.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–30. 9. 2021.

S sodelavci Centra za srednjeameriške študije na Univerzi Tulane, New Orleans, smo izboljševali inovativno metodo prepoznavanja arheoloških ostalin, ki sloni na analitični paradigmi združevanja podatkov manjše ločljivosti in preučuje, kako se združeni podatki spreminjajo skozi čas. S povsem tehničnega vidika ima več prednosti: šibke, a pomembne signale je lažje zajeti, rezultati pa so bolj preprosti za razlago.

Sodelovanje antropologije in daljinskega zaznavanja pri oblikovanju trajnostnega pristopa in ravnanja z okoljem

Oznaka: BI-US/18-20-058.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Nataša Gregorič Bon.

Sodelavki z ZRC SAZU: N. Gregorič Bon, U. Kanjir, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2018–30. 9. 2021.

Z združevanjem analiz daljinskega zaznavanja in antropološke metode skuša dani multidisciplinarni projekt globlje razumeti pretekle in trenutne okoljske spremembe na določenih območjih v Albaniji in Sloveniji. Cilj projekta je razviti interpretativne modele za lažje razumevanje omenjenih prepletanj in s tem ponuditi rešitve za trajnejše ravnanje z okoljem.

Satelitsko opazovanje kmetijske suše

Oznaka: BI-US/19-21-045.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ivan Šprajc.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, T. Veljanovski, A. Marsetič, M. Somrak, I. Šprajc.

Obdobje trajanja: 15. 1. 2019–31. 12. 2022.

S projektom so določili in analizirali najprimernejše in najstabilnejše indikatorje suše za območje Slovenije, ki temeljijo na optičnih satelitskih posnetkih, razvili metodo za združevanje satelitskih podatkov in talnih meritev za natančno določanje suše z visoko ločljivostjo na kmetijskih območjih, razvili prototipni sistem za celovito karakterizacijo suše kmetijskih območij na nacionalni ravni.

INSANE – Inovativni prostorskoinformacijski izdelki za namene gozdarstva z uporabo modernih satelitskih tehnologij

Oznaka: BI-DE/20-21-001.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Mitja Skudnik (Gozdarski inštitut Slovenije in Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Urša Kanjir.

Sodelavki: U. Kanjir, L. Stančič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

Pri projektu smo z ekipo iz Karlsruher Institut für Technologie razvili metode, potek dela in koncepte za uporabo najnovejših tehnologij daljnjskega zaznavanja in referenčnih terenskih podatkov za razvoj prostorskih produktov za gozdne aplikacije. Izdelali smo spletno anketo, v katero smo vključili strokovnjake iz 9 evropskih držav, kjer nas je zanimala uporaba satelitskih prostorskih podatkov.

Contextualization of EO data for river environment changes in Southeast Europe

Oznaka: EOContext.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: European Space Agency.

Vodja: Urša Kanjir.

Sodelavci: N. Gregorič Bon, U. Kanjir, L. Stančič.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–29. 4. 2022.

Ukvarjamo se z analizo sprememb dveh fizičnogeografsko primerljivih rek, Mure in Vjose, ki se med seboj razlikujeta le v intenzivnosti hidroelektrične infrastrukture. Pri tem se osredotočamo na spremembe rabe tal/pokrovnosti in prodišč s časovnimi vrstami zgodovinskih podatkov. Z družbenokulturnim razumevanjem in doživljanjem prebivalcev poskušamo pojasniti soodnosnost med ljudmi in njihovimi (rečnimi) okolji.

AI4EO prototyping environment

Oznaka: AiTLAS.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Bias Variance Labs, svetovanje in razvoj, d.o.o.

Vodja: Žiga Kokalj.

Sodelavci: N. Čož, Ž. Kokalj, A. Marsetič, M. Somrak, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 5. 5. 2020–5. 11. 2021.

V projektu smo zasnovali in naredili programsko orodje AiTLAS (Artificial Intelligence Toolbox for Earth Observation), ki vključuje najsodobnejše metode strojnega učenja za raziskovalno in napovedno analizo satelitskih posnetkov. Zlahka ga je mogoče uporabiti za različne naloge opazovanja Zemlje, kot so klasifikacija rabe in pokrovnosti zemljišč, napovedovanje vrst pridelkov, prepoznavanje objektov (semantična segmentacija) itd.

Analiza podatkov za spremljanje suše in primerjavo satelitskih opazovanj in prizemnih meritev

Oznaka: Spremljanje suše.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor – Agencija RS za okolje.

Vodja: Žiga Kokalj.

Sodelavec: A. Grlj, Ž. Kokalj.

Obdobje trajanja: 1. 6.–29. 11. 2021.

Preučevali smo povezave med indeksi, pridobljenimi z meritvami na meteoroloških postajah, in indeksi, ki izhajajo iz satelitskih meritev, ki se uporabljajo za opis suše in njene resnosti. Uporabljena sta bila dva para indeksov, primanjkljaj padavin, ki se beleži z običajnimi meteorološkimi meritvami, z vegetacijskim odzivom, ki ga beležimo s satelitskimi meritvami, in razliko v količini padavin in evapotranspiraciji z indeksom vode v tleh.

Improvement, Adaptation and Implementation of previously developed Customised Earth Observation Services for Improving Water Supply Management in Uganda

Oznaka: CEOIS2.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: GeoCodis d.o.o.

Vodja: Žiga Kokalj.

Sodelavci: N. Čož, A. Grlj, Ž. Kokalj.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2021–28. 2. 2022.

Pri projektu smo razvili dve novi metodi za izboljšavo prepoznavanja poseljenih območij za približno 1000 naselij v Ugandi, ki temeljita na modelih strojnega učenja. Vzorci zajemajo spremenljivost podatkov glede na geografsko lokacijo, letni čas in velikost naselij. Na podlagi rezultatov bo mogoče v sistem UPMIS vključiti dodatne informacije (dostopnost do pitne vode v ruralnih območjih, ocena populacije z dostopom do osnovnih vodnih virov itd.).

Vzpostavitev sistema za obdelavo podatkov iz opazovanja Zemlje na primeru spremljanja kmetijskih zemljišč

Oznaka: SURS GEOS.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Statistični urad Republike Slovenije.

Vodja: Tatjana Veljanovski.

Sodelavci: A. Grlj, M. Somrak, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 6. 8. 2021–30. 11. 2023.

Projekt se osredotoča na uporabo podatkov iz opazovanja Zemlje in izgradnjo sistema za pridobivanje geoprostorskih informacij za potrebe državne uradne statistike. Uporabljamo različne vire (Sentinel, Landsat, MODIS, državni podatki o kmetijskih zemljiščih, popisni statistični podatki) ter rešitve strojnega učenja za določitev atributov trajnega travinja in pašnikov v Sloveniji ter prepoznavne namakanja.

Študija orientacij streh obstoječega stavbnega fonda v Sloveniji

Oznaka: Orientacije streh.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Institut „Jožef Stefan“.

Vodja: Žiga Kokalj.

Sodelavec: Ž. Kokalj.

Obdobje trajanja: 30. 9.–30. 10. 2021.

V študiji smo izdelali metodo za izračun orientacije (zasuka in nagiba) strešnih ploskev na podlagi podatkov aerolaserskega skeniranja in katastra stavb. Naloga je del izboljšave osnov za oceno potenciala sončnih elektrarn v Sloveniji. Orientacija strešnih ploskev je ključen parameter in lahko v nadaljevanju služi za izračun boljšega izplena sončnih elektrarn na strehah objektov.

Samodejno prepoznavanje arheoloških ostalin iz podatkov aerolaserskega skeniranja

Oznaka: TII ADAF.

Vrsta projekta: mednarodni tržni projekt.

Naročnik: Traffic Infrastructure Ireland.

Vodja: Anthony Corns (Discovery Programme).

Vodja na ZRC SAZU: Žiga Kokalj.

Sodelavca: N. Čož, Ž. Kokalj.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2021–31. 10. 2023.

V projektu razvijamo uporabniku prijazno programsko orodje za samodejno prepoznavanje arheoloških znakov iz podatkov aerolaserskega skeniranja z uporabo strojnega učenja, zlasti algoritmov globokega učenja. V prvem delu projekta smo zbrali vse relevantne podatke in se posvetili študiji potreb uporabnikov in najboljše prakse.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Mladi podjetniki v času negotovosti in spodbujenega optimizma. Etnološka študija podjetništva in etike mladih v sodobni Sloveniji

Oznaka: J6-1804.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Metodološka zrelost zračnega laserskega skeniranja v arheologiji – pilotni projekt

Oznaka: N6-0132.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za arheologijo.

Coastal transformations and fisher wellbeing – synthesized perspectives from India and Europe

Oznaka: FisherCoast.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

The Indian film industry as a driver of new socio-economic connections between India and Europe

Oznaka: FilmInd.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Geografski inštitut Antona Melika.

USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Liza Stančič

Oznaka: MR-50575.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mladi raziskovalki: Žiga Kokalj.

Drugi mentor: Krištof Oštir (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

V letu 2021 je mlada raziskovalka zaključila raziskovalno delo v okviru doktorskega študija in se posvetila pisanju disertacije. Rezultate raziskave je predstavila na 10. izobraževanju, imenovanem *Advanced Training Course on Land Remote*. Metodo, razvito v okviru doktorskega dela, je prenesla v projekt *EOContext*. Vključena je bila v bilateralni projekt *INSANE*, v okviru katerega je sodelovala na dveh gostovanjih na Karlsruher Institut für Technologie.

Nastja Slavec

Oznaka: MR-54762.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentorica mladi raziskovalki: Nataša Gregorič Bon.

Izobraževalna ustanova: Podiplomska šola ZRC SAZU.

Mlada raziskovalka, ki je v letu 2021 zaključila 1. letnik doktorskega študija antropologije, se je posvetila poglobljanju teoretskih in metodoloških postavk svoje doktorske naloge ter opravila prvi terenski obisk v Baskiji, kjer izvaja etnografsko raziskavo. Objavila je tudi znanstveni članek.

Adam Gabrič

Oznaka: MR-55889.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Mentor mlademu raziskovalcu: Žiga Kokalj.

Drugi mentor: Krištof Oštir (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo).

Izobraževalna ustanova: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Poleg dela za svoj doktorski študij sodeluje mladi raziskovalec pri projektu *Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija*. V okviru projekta se je do sedaj osredotočal na iskanje dostopnih podatkovnih baz o krajinskih prvinah. Začel je tudi pridobivati podatke o krajinskih prvinah, za katere še ni dostopnih kvalitativnih podatkov. Na podlagi teh bomo izvedli samodejno zaznavo iz daljinsko zaznanih podatkov za območje celotne Slovenije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Čaval** je članica znanstvenega uredniškega odbora za knjižno serijo *The Slovenian Scientific Series in Humanities (SSSH)*, Univerza na Primorskem, Koper, Slovenija. Je znanstvena ocenjevalka za National Scientific Foundation (NSF), ZDA v letu 2021, urednica *Knjižnih prikazov za H-Net: Slavery* in članica upravnega odbora društva Medieval Europe Research Community (MERC).
- **T. Bartole** je član upravnega odbora Evropskega društva za oceaniste za obdobje 2019–2021.
- **N. Gregorič Bon** je urednica za knjižne recenzije pri reviji *Anthropological Notebooks* in sourednica inštitutske knjižne zbirke *Prostor, kraj, čas*.
- **Ž. Kokalj** je sourednik inštitutske zbirke monografij *Prostor, kraj, čas*, član uredniškega odbora revije *Geodetski vestnik* in sourednik posebne izdaje revije *Electronics*. Je član znanstvenega odbora bienalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in mednarodnega srečanja *Training and Research in the Archaeological Interpretation of Lidar (TRAIL)*. Je tudi član Aerial Archaeology Research Group (AARG) in European Geosciences Union (EGU).
- **M. Petrovič-Šteger** je članica mednarodnih uredniških odborov revij *Social Analysis Berghahn* (Oxford) in *Medicine, Anthropology Theory* (Edinburgh). Je članica upravnega odbora Cambridge Rivers Group na Univerzi v Cambridgeu (2013–) in članica Society for Ethnographic Theory (HAU, Združeno kraljestvo, 2019–). Prav tako redno deluje kot recenzentka za *Journal of Royal Anthropological Theory* ter kot ocenjevalka raziskovalnih projektov za tuje znanstvene ustanove: Independent Social Research Foundation (London) in Christ College (Univerza v Cambridgeu, obe Združeno kraljestvo). Je podpredsednica Znanstvenega sveta Inštituta za antropološke in prostorske študije (2016–). Organizira in vodi redna mesečna srečanja bralnega krožka Sodobna antropologija (2011–).
- **I. Šprajc** je član uredniških odborov pri revijah *Anthropological Notebooks*, *Arqueología Mexicana*, *Journal of Skyscape Archaeology*, *National Geographic Slovenija* in *Latin American Antiquity*.
- **B. Telban** je koordinator antropološkega modula na Podiplomski šoli ZRC SAZU; podpredsednik Društva antropologov Slovenije; glavni urednik *Anthropological Notebooks*; član mednarodnih uredniških odborov pri revijah Suomen Antropologi *Journal of the Finnish Anthropological Society*, *Ethnos*, *The Asia Pacific Journal of Anthropology*, *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien* in knjižni zbirki *Studies of the European Society for Oceanists*, Berghahn Books, Združeno kraljestvo.
- **T. Veljanovski** je področna urednica (področje geodezije) pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Discover the mysteries of the Maya. Discovery Challenge at The European Conference on Machine Learning and Principles and Practice of Knowledge Discovery in Database**. S soorganizatorji: Bias Variance Labs, Institut »Jožef Stefan«, Evropska vesoljska agencija, spletni dogodek, 1. 4.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Ivan Šprajc, **Significado astronómico de los grupos E en la arquitectura maya: Una reevaluación**. Uredila Žiga Kokalj in Nataša Gregorič Bon. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Marko Kovač, **Energetske potrebe človeštva skozi čas: od industrijske revolucije do civilizacije tipa I**. Uredila Žiga Kokalj in Nataša Gregorič Bon. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- **Introduction: remitting, restoring, and building contemporary Albania. Remitting, restoring and building contemporary Albania**. Uredili Nataša Gregorič Bon in Smoki Musaraj. Cambridge: Palgrave Macmillan.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Center for Cultural Heritage Technology, Italian Institute of Technology, Benetke, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Center for Geospatial Research, Department of Geography, University of Georgia, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Centre de recherche et de documentation sur l'Océanie (CREDO), Université d'Aix-Marseille, Marseille, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Columbia University, New York, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Department of Geography, University of Georgia, Athens, Georgia, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR), Oberpfaffenhofen, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- European University Institute, Firenze, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Global Change Research Institute of the Czech Academy of Sciences, CzechGlobe, Češka: raziskovalno sodelovanje.
- Gradbena fakulteta, Univerza v Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Historic Environment Scotland, Edinburg, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Ciudad de México, Mehika: raziskovalno sodelovanje.
- Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- King's College, London, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Leiden University, Leiden, Nizozemska: raziskovalno sodelovanje.
- Maison des Sciences de l'Homme, Université Clermont Auvergne, Clermont-Ferrand, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- Middle American Research Institute, Tulane University, New Orleans, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Ohio University, Athens, Ohio, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Stanford University, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Universidad del País Vasco, San Sebastián-Donostia, Španija: raziskovalno sodelovanje.
- Università Ca' Foscari Venezia, Benetke, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Université de Franche-Comté, Besançon, Francija: raziskovalno sodelovanje.
- University College London, London, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- University of Amsterdam, Nizozemska: raziskovalno sodelovanje.
- University of Cambridge, Cambridge, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- University of Kent, Bruselj, Belgija: raziskovalno sodelovanje.
- University of Reading, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza Bologna, Bologna, Italija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Beogradu, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Helsinkih, Helsinki, Finska: raziskovalno sodelovanje.
- Univerza v Osaki, Osaka, Japonska: projektno, bilateralno sodelovanje.
- Univerza v Tirani, Tirana, Albanija: raziskovalno sodelovanje.
- Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Zavod za varstvo istorijske, kulturne in prirodne baštine, Banja Luka, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Fabian Fassnacht, dr. Christoph Mager, Eric Zimmermann, Elhan Shafeian, Jannika Schafer, Felix Schiefer, Karlsruher Institut für Technologie, Karlsruhe, Nemčija, 11.–15. 10.: bilateralno sodelovanje.
- Celestin Huet, École Nationale des Sciences Géographiques, Marne la Vallée, Francija, 24. 5.–13. 8.: študijsko izpopolnjevanje.
- Brynne Rebele-Henry, ZDA, svobodna pisateljica, štipendija Fulbright generacije 2021, 1. 10. 2021–20. 6. 2022: vključena v program Antropološke in prostorske raziskave (P6-0079), mentor Borut Telban.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Saša Čaval

- *The cemeteries of epidemics: investigations at Bois Marchand, Mauritius*. Referat na znanstveni konferenci *Continuity and change in an age of uncertainty*, Perth, Avstralija, spletni dogodek, 12. 11., <https://sheridanicon.weebly.com/>.

Ana Jelnikar

- *Walking out of step: Marija Sreš and her missionary work amongst tribal women in India*. Vabljeni prispevek na mednarodni konferenci *Religion, social commitment, and female agency; Encounters with subalternity and resilience*, Leuven, Belgija, spletni dogodek, 3. 6., <https://www.hsozkult.de/event/id/event-96860>.

Žiga Kokalj

- *Airborne laser scanning: an introduction and archaeological applications*. Vabljeno predavanje na Università Ca' Foscari Venezia, Benetke, Italija, 1. 6.
- *A toolbox for visualizing ALS data and an Artificial Intelligence Toolbox for Earth Observation*. Vabljeno predavanje na simpoziju *Archaeological LiDAR and ancient territories*, Pariz, Francija, 15. 9.
- *How can EU Space data mitigate the impact of natural disasters on the agricultural sector? Vabljeno predavanje na delavnici EU Space data and services for the Western Balkans: applications in agriculture and emergency management and response*, spletni dogodek, 1. 12.

Maja Petrović-Šteger

- *Riparian infrastructure: the meaning of social responsibility and care in a Danubian city*. Predavanje na mednarodni konferenci *CityIndustries Workshop Series Mar.-Sep. 2021: Renewal, Endurance and Care, Workshop II*, spletni dogodek, 18. 7., <https://cityindustries.org/workshop-series-2021>.

Nastja Slavec

- *Slovenska in italijanska manjšina v Italiji in Sloveniji*. Udeležba na okrogli mizi *Slovenska in italijanska manjšina v Italiji in Sloveniji* v sklopu projekta *CARINTHija 2020: Na poti do mirovne regije Alpe-Jadran. Intervencije v dialoški projekt*, Celovec, Avstrija, 23. 9.

Liza Stančič

- *Monitoring the fluvial environment with spectral signal mixture analysis using dense Sentinel-2 time series*. Predavanje na *10th Advanced Training Course on Land Remote Sensing*, Ljubljana, 22. 11.

Ivan Šprajc

- *Maya astronomy and Group E-type architectural assemblages: A reassessment*. Predavanje v ciklu *Mesoamerican Dialogues*, spletni dogodek, 24. 6., <https://www.youtube.com/watch?v=5GxqYPc4ly4>.

Borut Telban

- *Making concepts ethnographic: Governance in the Pacific*. Mednarodna delavnica, spletni dogodek, 27.–28. 1.

Tatjana Veljanovski

- *Satellite Image Time Series for Forest Disturbance Monitoring in Slovenia*. Vabljeno predavanje na *10th Advanced Training Course on Land Remote Sensing*, Ljubljana, 22. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Urša Kanjir

- Albanija, 24.–31. 5.: terenske raziskave v okviru projektov *Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji* in *Kontekstualizacija podatkov za opazovanje Zemlje za poglobljeno razumevanje sprememb rečnih okolij v JV Evropi*.
- Karlsruhe Institut für Technologie (KIT), Karlsruhe, Nemčija, 14.–18. 6. in 22.–26. 11.: bilateralna obiska v okviru projekta *INSANE*.

Žiga Kokalj

- Italian Institute of Technology, Benetke, Italija, 24. 4.–24. 7.: raziskovalno delo in strokovno usposabljanje.

Nastja Slavec

- Universidad del País Vasco, Departamento de Filosofía de los Valores y Antropología Social, San Sebastián-Donostia, Španija, 6.–24. 7.: raziskovalni obisk v okviru štipendije COST akcije ENTAN (European Non-territorial Autonomy Network).

Liza Stančič

- Albanija, 24.–31. 5.: terenske raziskave v okviru projektov *Doživljanje vodnih okolij in okoljskih sprememb: antropološka študija vode v Albaniji, Srbiji in Sloveniji* in *Kontekstualizacija podatkov za opazovanje Zemlje za poglobljeno razumevanje sprememb rečnih okolij v JV Evropi*.
- Karlsruher Institut für Technologie (KIT), Karlsruhe, Nemčija, 14.–18. 6. in 22.–26. 11.: bilateralna obiska v okviru projekta *INSANE*.

PEDAGOŠKO DELO

Saša Čval

- *Med arheologijo in etnologijo*. Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Javna arheologija*. Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Srednjeveška arheologija*. Predavanja za 1.–3. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Arheološke analize materialne kulture*. Predavanja za 2. letnik 1. stopnje študijskega programa *Arheologija* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Nataša Gregorič Bon

- *Prostor in gibanje: antropologija lokacij in migracij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Maja Petrovič-Šteger

- *Antropologija zavesti in zavedanja*. Predavanja za 1. in 2. letnik 3. stopnje v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Ivan Šprajc

- *Arheologije sveta – Mezoamerika*. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje na Oddelku za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Borut Telban

- *Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju*. Predavanja za 1. letnik 3. stopnje v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Žiga Kokalj

- Andrej Bašelj, doktorski študij, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Celestin Huet, diplomska naloga, École Nationale des Sciences Géographiques, Marne la Vallée, Francija (zagovor 7. 9.).
- Lucija Dragovan, magistrsko delo, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (zagovor 15. 9.).
- Žiga Maroh, magistrsko delo, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (zagovor 20. 10.).
- Miha Vičar, magistrski študij, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Maja Petrovič-Šteger

- Ahac Meden, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Aleksandra Gačič, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://iaps.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The Institute of Anthropological and Spatial Studies, with its Departments for Anthropological Studies and Remote Sensing, combines anthropological research with the development and application of methods and techniques of Geographic Information Systems (GIS) and remote sensing. Our anthropological research has been focused on social anthropology of Papua New Guinea, Albania and Serbia, and on archaeology and archaeoastronomy of Mesoamerica. Developing the methodology of spatial analyses, which have an important role in our interpretations, we take into consideration specific problems under study and the nature of research. Within the remote sensing research, we investigate the problems of automatic satellite imagery registration and its advanced classification, paying particular attention to the development of new techniques of artificial intelligence and modelling, and to the application of remote sensing in various areas.

Our past year anthropological research included analyses, interpretation and publication of formerly acquired data. In the field of spatial studies, we continued with the application of remote sensing and GIS in specific applied projects, both national and international, as well as with the development of novel techniques and methods of data processing, with a special emphasis on laser scanning, object-based satellite image classification and the application of machine learning to remote sensing. Our research activities have been conducted within the programs *Anthropological and Spatial Studies* and *Earth Observation and Geoinformatics*, and in a number of projects covering a wide range of topics, including the applicability of laser scanning in archaeology, high-resolution observations of droughts by modelling satellite and ground data, automatic procedures for the identification of changes in the actual use of agricultural land, archaeological research of cultural landscape in an area in central Maya Lowlands, ethnography of maritime and land routes with a comparative approach, Slovene women missionaries in India, and anthropological studies of governance forms in Papua New Guinea.

The Institute collaborated with a number of universities and other institutions, both in Slovenia and abroad, including University of Cambridge, UK, Historic Environment Scotland, UK, King's College, UK, Université Franche-Comté, France, University of Kent at Brussels, Belgium, Univerzitet u Sarajevu, Bosnia and Herzegovina, University of Helsinki, Finland, Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mexico, Italian Institute of Technology, Italy, Department of Geography, University of Georgia, USA, Columbia University, New York, USA, and Centre de recherche et de documentation sur l'Océanie (CREDO), France.

INŠTITUT ZA KULTURNE IN SPOMINSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Andrej Kranjc, akad. prof. dr. Renata Salecl, izr. prof. dr. Ana Hofman (predsednica), dr. Martin Pogačar, prof. dr. Tanja Petrovič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Tanja Petrovič.

Znanstvena svetnika: prof. dr. Oto Luthar, prof. dr. Tanja Petrovič.

Višja znanstvena sodelavka: izr. prof. dr. Ana Hofman.

Znanstveni sodelavci: dr. Jasna Fakin Bajec, dr. Martin Pogačar, dr. Jovana Mihajlovič Trbovc, dr. Ksenija Bogetič Pejovič, dr. Katja Kobolt.

Asistentka z doktoratom: dr. Iva Kosmos.

Samostojna strokovna sodelavka: Teja Komel Klepec.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Historične interpretacije 20. stoletja

Oznaka: P6-0347.

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Oto Luthar.

Sodelavci: J. Fakin Bajec, A. Hofman, T. Komel Klepec, I. Kosmos, O. Luthar, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); D. Knežević Hočevnar (Druženomedicinski inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

Programska skupina se osredotoča na odnos med zgodovinopisjem in drugimi diskurzi o preteklosti, zlasti na naslednje vidike tega odnosa: 1) Zgodovinopisje in »afektivni obrat«: raziskujemo napetosti in dvoumnosti, ki nastajajo ob soočanju zgodovinopisnih naracij na eni ter izkustvenega spomina in afektivnega vlaganja v preteklost na drugi strani. 2) Politike spomina: revizionizem, vpliv popularne kulture, vpliv inštitucij na popularne interpretacije zgodovine ipd. Obravnavamo spremembe v spominski krajini v srednji in jugovzhodni Evropi na različnih družbenih ravneh in v stičišču med lokalnim, nacionalnim, evropskim in globalnim. 3) Prostor, spomin in zgodovina: preučujemo prostorske kontekstualizacije in materializacije preteklosti. 4) Spomin, zgodovina in digitalni mediji: v raziskavi se osredotočamo na spremembe razumevanja »biti v času« v dobi takojšnje povezljivosti.

Glasba in politika v postjugoslovanskem prostoru: k novi paradigmi političnosti glasbe na prelomu stoletij

Oznaka: J6-9365.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ana Hofman.

Sodelavci: A. Hofman, T. Petrovič, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); M. Kovačič (Glasbenonarodopisni inštitut).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2018–30. 6. 2022.

Projekt raziskuje vlogo glasbe in zvoka v preoblikovanju idej in praks političnega delovanja v 21. stoletju, pri čemer k raziskovalni temi pristopa na poseben način, s kombinacijo teoretične in empirične raziskave. V ospredju je konceptualni okvir teorije afekta, ki ga raziskovalna skupina uporablja za raziskavo novih praks angažiranega izvajanja in poslušanja glasbe na območju nekdanje Jugoslavije.

Oblikovanje novega kulturnega polja v Sloveniji v 1980-ih: civilna družba med nacionalističnimi politikami in medkulturnim sodelovanjem

Oznaka: J6-2576.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Oto Luthar.

Sodelavci: O. Luthar, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič, M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Projekt se ukvarja z rekonstrukcijo slovenskih civilnodružbenih mrež kot povezovalnega elementa nastajajočega kulturnega polja in temelji na razumevanju kompleksnih razmer v Jugoslaviji in Evropi. V okviru analize zgodovine v nastajanju se je projektna skupina lotila raziskovanja, kako so emancipatorne zapuščine iz 1980-ih let postale predmet procesov historizacije in dehistorizacije.

Šole in imperialne in transnacionalne identifikacije: Habsburška monarhija, Jugoslavija in Slovenija

Oznaka: J6-2573.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Rok Stergar (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Jovana Mihajlovič Trbovc.

Sodelavki: J. Mihajlovič Trbovc; V. Zalar (Inštitut za kulturno zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Cilj raziskovalnega projekta je analizirati, koliko sta nastanek slovenskega naroda in njegov nadaljnji obstoj posledica različnih nacionalnih klasifikacij v osnovnem šolstvu. Ta cilj želi projekt doseči z analizo tako šolske ideologije kot vsakodnevnih praks v treh stoletjih in treh državah: Habsburški monarhiji, Jugoslaviji in Sloveniji.

Protesti, umetniške prakse in kultura spomina v postjugoslovanskem kontekstu

Oznaka: J6-3144.

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Gal Kirn (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).

Vodja na ZRC SAZU: Ana Hofman.

Sodelavka: A. Hofman.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Projekt obravnava vlogo umetniških praks, kulture spomina in protestov v zadnjem obdobju postsocialistične tranzicije v postjugoslovanskem kontekstu. Pomembna cilja projekta sta zbiranje podatkov in analiza študij primerov s fokusom na demokratični potencial politične umetnosti za demokratično politiko in alternativni spomin, ki presega konzervativni revizionizem ali jugonostalgijo.

Dediščina v akciji: Participativne metode in digitalni učni viri za vključevanje mladih v dediščinske prakse in izobraževalno-vzgojne vsebine

Oznaka: V6-1922.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni program.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

Vodja: Martin Pogačar.

Sodelavca: J. Fakin Bajec, M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021.

Glavni cilj projekta je bil vzbuditi med mladimi večje zanimanje za dediščino na način, da bodo ti v njej prepoznali priložnosti za raziskovanje, ustvarjanje in učenje. V sodelovanju z dijaki smo zato razvili prototip digitalnega učnega vira na temo kruh skozi čas, za učitelje pripravili priročnik, za ministrstva pa smernice o vključevanju dediščine v vzgojno-izobraževalni sistem.

Etika, integriteta in enakost spolov v raziskovalnem prostoru Slovenije: med politikami in njihovo implementacijo

Oznaka: V5-2144.

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Sofinancerja: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Vodja: Jovana Mihajlovič Trbovc.

Sodelavci: M. Pogačar, J. Fakin Bajec, A. Hofman, J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije); R. Benčin, J. Šumič Riha, T. Troha (Filozofski inštitut); M. Urbanc (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2021–31. 8. 2023.

Projekt ima namen temeljito raziskati obravnavo etike, integritete in enakosti spolov na področju raziskovanja v Sloveniji. Raziskava zajema javne politike in njihovo implementacijo na nacionalni ravni, v sistemskih oz. krovnih organizacijah ter v posameznih raziskovalnih ustanovah. Cilj raziskave je identificirati dobre prakse in pomanjkljivosti tako pri posameznih organizacijah kot na sistemski ravni.

Nove imaginacije jezika, naroda in kolektivnih identitet v 21. stoletju: Jezikovne ideologije in nove povezave v postjugoslovanskih digitalnih medijskih krajinah

Oznaka: N6-0123.

Vrsta projekta: projekt pečata odličnosti MSC.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ksenija Bogetić Pejović.

Sodelavka: K. Bogetić Pejović.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2019–31. 12. 2021.

Projekt se ukvarja s percepcijami jezika in naroda v šestih državah nekdanje Jugoslavije, pri čemer se osredotoča na medijske diskurze časopisov in na državljanske medijske diskurze. Obravnava (1) povezavo med razumevanjem jezika in nacionalnih identitet v medijih ter v digitalnih odgovorih državljanek in državljanov ter (2) potencial digitalnih interakcij za prevpraševanje obstoječih delitev in standardno-jezikovnih ideologij.

Spol v akademski sferi: raziskovanje neenakosti v zgodnjih stopnjah kariere v primerjalni perspektivi

Oznaka: BI-RS/20-21-026.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Ana Hofman.

Sodelavke: A. Hofman, J. Mihajlovič Trbovc, T. Petrovič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2020–31. 12. 2021.

Cilj projekta je proučiti neenakost spolov v akademski sferi. Projekt temelji na obstoječih raziskavah in primerjanju stanja na akademskih ustanovah v Sloveniji in Srbiji. Pri tem je uporabljen pristop, s katerim se osredotočamo na poglobljene težave in izzive neenakosti med spoloma v zgodnjih obdobjih akademskih karier ter na povezave s socialistično zapuščino v obeh državah.

Konceptualizacija spola v jeziku in kulturi v primerjalni perspektivi: Črna gora in Slovenija

Oznaka: BI-ME/21-22-029.

Vrsta projekta: mednarodno bilateralno sodelovanje.

Sofinancer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vodja: Tanja Petrovič.

Sodelavke: A. Hofman, K. Bogetič Pejovič, T. Petrovič, J. Mihajlovič Trbovc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2021–31. 12. 2022.

Projekt se osredotoča na vozliščne točke v konceptualizaciji spola v jeziku, jezikovnih spremembah, kulturi, v razmerju med spolom in družbeno (ne)enakostjo. Prispeva potrebno primerjalno perspektivo v obravnavanju omenjenih problematik in vztraja pri transdisciplinarnem pristopu, ki združuje jezikoslovne analize z dognanji drugih disciplin: zgodovine, pedagogike, antropologije, političnih znanosti.

Trans-making – Art / culture / economy to democratize society. Research in placemaking for alternative narratives discourses

Oznaka: Trans-making.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European Commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Jovana Mihajlovič Trbovc.

Sodelavci: T. Petrovič, O. Luthar, I. Kosmos, J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije); M. A. Vižintin, N. Rogelja, M. Bouflin, L. Klun, J. Mlekuž (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije); M. Urbanc, N. Razpotnik Visković (Geografski inštitut Antona Melika); A. Tomažič (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–30. 6. 2022.

Projekt želi vzpostaviti mrežo raziskovalcev in inovatorjev, ki se ukvarjajo z vprašanji o ustvarjanju lokacij in s tem povezanimi umetniškimi dejavnostmi kot prostora za ustvarjanje alternativnih narativov družbene, ekonomske in demokratične prenove. Cilj projekta, ki gradi na izmenjavi znanj in izkušenj med akademskimi in neakademskimi partnerji, je okrepiti njihove raziskovalne kapacitete.

Communities of Practice for Accelerating Gender Equality and Institutional Change in Research and Innovation across Europe

Oznaka: ACT.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European Commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Ana Hofman.

Sodelavke: J. Fakin Bajec, A. Hofman, T. Komel Klepec, J. Mihajlovič Trbovc (Inštitut za kulturne in spominske študije); S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–30. 11. 2021.

Cilj projekta je promoviranje enakosti spolov v evropskem znanstvenoraziskovalnem prostoru z delovanjem »skupnosti prakse« znotraj akademske sfere. ACT razvija mrežo sedmih »skupnosti prakse«, ki se lotevajo neenakosti med spoloma na treh področjih: delovanje kadrovskih služb, odločevalski procesi ter raziskovalne in izobraževalne vsebine. ZRC SAZU koordinira skupnost prakse z imenom »Skupina za vzpostavljanje alternativnih infrastruktur za enakost spolov v akademskih ustanovah« (skupina Alt+G).

Pilot experiences for improving gender equality in research organisations

Oznaka: R-I PEERS.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European Commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Tanja Petrović.

Sodelavke: A. Hofman, T. Komel Klepec, J. Mihajlović Trbovc, T. Petrović, M. Pogačar (Inštitut za kulturne in spominske študije); S. Koderman (Uprava).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–31. 5. 2022.

Projekt skuša ustvariti in ovrednotiti pilotne izkušnje v oblikovanju in izvajanju načrtov za enakost spolov, da bi tako prekinili z ustaljenimi spolno pristranskimi pristopi ter z nezavednimi pravili, ki omejujejo udeležbo in kariero žensk na področju raziskovanja in inovacij. Projektne dejavnosti so bile v letu 2021 posvečene predvsem implementaciji načrtov in oceni njihovih učinkov.

Picturing Modernist Future: Women Illustrators and Childhood Conceptions in Socialist Yugoslavia

Oznaka: SOC-ILL.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Obzorje 2020.

Sofinancer: European Union, European Commission, Research Executive Agency (REA).

Vodja: Katja Kobolt.

Sodelavka: K. Kobolt.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2021–30. 9. 2024.

Primerjalna meddisciplinarna raziskava ilustratork za otroke in mladino v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji (SFRJ, 1945–1991), katere cilji so načrtovati prakse in prispevati k zgodovinenju ilustratork ter raziskati in kontekstualno interpretirati predstave otroštva in spola v jugoslovanskem socialističnem založništvu.

CA16213 – New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent

Oznaka: NEP4DISSENT.

Vrsta projekta: drugi mednarodni projekt – COST.

Sofinancer: COST Association.

Vodja: Oto Luthar.

Sodelavca: O. Luthar, M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 16. 10. 2017–15. 10. 2021.

Disidentstvo v socialistični Evropi v obdobju 1945–89 predstavlja pomembno poglavje evropske preteklosti, ki vpliva na identitete postsocialističnih družb in predstavlja referenčno točko sodobnih družbenih gibanj po svetu. Cilj akcije je ustvarjanje novih, reflektivnih pristopov ter platforme za inkubacijo mreženja, transnacionalnega, multidisciplinarnega in tehnološko osveščenega raziskovanja, pri čemer je pomemben poudarek na kreativni diseminaciji.

Developing Basic Skills with Participatory Media Production

Oznaka: MEDIA4ALL.

Vrsta projekta: EU centralizirani projekt – Erasmus+.

Sofinancer: European Union, European Commission, Education Audiovisual and Culture Executive Agency.

Vodja: Jasna Fakin Bajec.

Sodelavka: J. Fakin Bajec, T. Komel Klepec.

Obdobje trajanja: 1. 3. 2021–28. 2. 2023.

Cilj projekta je spodbujanje razvoja veščin digitalne in medijske pismenosti z namenom vključevanja odraslih z nižjo stopnjo izobrazbe v sodobno informacijsko družbo. Pri projektu se razvijajo različne izobraževalne vsebine in orodja, ki bodo z uporabo video pripovedovanja, foto izražanja, priprave snemalne knjige na inovativen in sodoben način ozaveščale odrasle o medijski pismenosti.

Oblikovanje in izdelava turističnih produktov in turističnih paketov ter izdelava strategije trženja le-teh

Oznaka: Kaštelir.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Občina Komen.

Vodja: Jasna Fakin Bajec.

Sodelavka: J. Fakin Bajec.

Obdobje trajanja: 2. 9. 2020–28. 2. 2021.

Glavni namen projekta je bil ohranjati dediščino gradišč ter obuditi starodavno povezanost ljudi z divjimi užjimi rastlinami. Sodelavka inštituta je pri projektu sodelovala kot zunanja raziskovalka Občine Komen. Pripravila je študijo o turističnih produktih in paketih, za interaktivni vodnik oblikovala turistične zgodbe in v sodelovanju z društvom Planta (po)ustvarila prazgodovinsko jed.

Izvedba delavnic na temo obujanja domačih obrti za otroke

Oznaka: Delavnica obrti.

Vrsta projekta: nacionalni tržni projekt.

Naročnik: Občina Ajdovščina.

Vodja: Jasna Fakin Bajec.

Sodelavka: J. Fakin Bajec.

Obdobje trajanja: 19. 10. 2020–28. 2. 2021.

Občina Ajdovščina se v okviru projekta ukvarja z oživitvijo, revitalizacijo, prenosom in nadgradnjo znanj s področja mlinarstva in pekarstva. Sodelavka z inštituta je v sodelovanju z dijaki iz Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina pripravila izobraževalne filme in učno gradivo o tradicionalnih postopkih pridelave žita in peke kruha. Namenjeni so bili učencem in predšolskim otrokom.

SODELOVANJE V PROGRAMIH IN PROJEKTIH Z DRUGIMI INŠTITUTI ZRC SAZU

Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991

Oznaka: J6-8261.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Glasbenonarodopisni inštitut.

Glasba mladih po 1945 in Glasbena mladina Slovenije

Oznaka: J6-3135.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Glasbenonarodopisni inštitut.

Made in YU: kako so neljudje gor spravili Jugoslavijo

Oznaka: N5-0134.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

Le z drugimi smo

Oznaka: LZDS.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije.

Create to Connect -> Create to Impact

Oznaka: CTC -> CTI.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Inštitut za slovensko narodopisje.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Oznaka: Zahodna meja.

Vodilni inštitut z opisom projekta: Zgodovinski inštitut Milka Kosa.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Bogetić Pejović** je članica uredniškega odbora mednarodne znanstvene revije *Gender and Language* (Equinox) in revije *Language.Text.Society*. Je stalna članica znanstvenega odbora mednarodnih konferenc *Researching and Applying Metaphor*.
- **J. Fakin Bajec** je članica uredniških odborov *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* in revije *Andragoška spoznanja* ter članica Sveta za turizem pri Občini Ajdovščina. Aktivno sodeluje z Mednarodnim inštitutom za nova mesta iz Rotterdama (Nizozemska), s Šolskim centrom Srečka Kosovela v Sežani in Srednjo šolo Venio Pilon v Ajdovščini pri izvedbi izobraževalnih delavnic o ohranjanju in razvoju kulturne dediščine – novi pogledi, pristopi in razumevanja.
- **A. Hofman** je članica upravnega odbora in izvršilna sekretarka *Seminarja evropskih etnomuzikologov* (*European Seminar in Ethnomusicology*). Je zunanja sodelavka pri Escola de Música da Universidade Federal do Rio de Janeiro (Brazilija). Je članica delovne skupine BASE (Body, affect, senses and emotions) v okviru mednarodnega združenja za etnologijo in folkloro (International Society for Ethnology and Folklore, SIEF). V letu 2021 je bila gostujoča predavateljica na Oddelku za kulturologijo Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- **K. Kobolt** je članica društva za umetnost, teorijo in aktivizem CRVENA (Sarajevo) ter društev Balkanet e.V. (München), District Berlin (Berlin) in Mesto žensk (Ljubljana). Je redna recenzentka revije *Camera Austria* (Gradec).
- **I. Kosmos** je članica uredništva revije *Literatura*, ki jo izdaja Literarno-umetniško društvo Literatura v Ljubljani.
- **O. Luthar** je član uredništva slovenske izdaje *National Geographic* in knjižne serije *Thought, society, culture: Slovenian and South Eastern European Perspectives*, ki izhaja v sodelovanju med ZRC SAZU, SAZU in založbo Peter Lang, ter član organizacijskega odbora Shoda za znanost.
- **J. Mihajlovič Trbovc** je članica Komisije za enake možnosti na področju znanosti, svetovalnega telesa Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ter predsednica Ekspertne skupine za usmerjanje reševanja problematike nadlegovanja in trpinčenja v akademskem okolju, ki jo je Komisija ustanovila.
- **T. Petrović** je urednica zbirke *Kulturni spomin*, ki izhaja pri Založbi ZRC. Je članica uredništva znanstvene revije *Etnološka tribina*, uredniškega odbora revije *Communist and Post-Communist Studies* ter svetovalnega odbora Mednarodnega združenja za antropologijo jugovzhodne Evrope (InASEA). Je članica svetovalnega odbora za polje odličnosti Dimenzije evropeizacije na Univerzi v Gradcu (Avstrija). Je tudi častna raziskovalka na Podiplomski šoli za študije vzhodne in jugovzhodne Evrope, Univerza v Regensburgu (Nemčija).
- **M. Pogačar** je glavni urednik zbirke *Thought, society, culture: Slovenian and South Eastern European Perspectives*, ki izhaja v sodelovanju med ZRC SAZU, SAZU in založbo Peter Lang. Poleg tega je tudi član uredniškega odbora revij *Memory Studies* ter *Memory, Mind and Media*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- ***Načrt za enakost spolov na akademskih institucijah: zakaj in kako***, spletni dogodek, 18. 2., <https://www.change-h2020.eu/bilder/NESnaakademskihinstitucijahvabilo.pdf>.
- ***Delavnica o uporabi vprašalnika o stanju na področju enakosti spolov*** (Gender Equality Audit and Monitoring Tool, GEAM), spletni dogodek, 16. 6., <https://act-on-gender.eu/act-events/ge-academy-workshop-geam-tool>.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica inštituta je v letu 2021 pridobila 155 novih monografij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Sonja Borus, ***Sonjin dnevnik. Beg in alija v zapisih Sonje Borus iz Berlina, 1941–1946***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Ivan in Zoran Smiljanić, ***Črni plamen*** [drugi natis]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Albert Einstein, ***Za socializem in svobodo mišljenja***. Izbrala in uredila Oto Luthar in Tomaž Mastnak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- George Orwell, ***Fašizem in demokracija*** [drugi natis]. Izbrala in uredila Oto Luthar in Tomaž Mastnak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Miriam Steiner Aviezer, ***Ulica K***. Uredila Kristina Božič in Oto Luthar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Christa Unzner, ***Thea. Dnevniški zapiski mlade Nemke, 1. jan. – 22. maj 1945***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Nancy Lindisfarne, Jonathan Neale, ***Afganistan: Konec okupacije***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Jacques Tardi in Jean Vautrin, ***Krik ljudstva***. 1. del. Ljubljana: Forum Ljubljana, Založba ZRC.
- Jasna Fakin Bajec, Martin Pogačar, Matevž Štraus, Melita Lemut Bajec, ***Dediščina v akciji: Poti in načini vključevanja mladih v ohranjanje in interpretacijo dediščine***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Centre for Women's Studies, Jawaharlal Nehru University, Delhi, Indija: raziskovalno sodelovanje.
- Das Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (IOS) Universität Regensburg, Regensburg, Nemčija: raziskovalno sodelovanje.
- Escola de Música da Universidade Federal do Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brazilija: raziskovalno sodelovanje.
- Fakultet muzičkih umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Fakulteta za komunikacije, Univerza v Havani, Kuba: raziskovalno sodelovanje.
- Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Graduate Center of City University New York, New York, ZDA: raziskovalno sodelovanje.
- Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Lancaster University, Lancaster, Združeno kraljestvo: raziskovalno sodelovanje.
- Muzička akademija u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina: raziskovalno sodelovanje.
- Muzikološki institut SANU, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Odeljenje za etnologiju i antropologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija: raziskovalno sodelovanje.
- Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pulj, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Universität für Musik und darstellende Kunst, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń, Poljska: raziskovalno sodelovanje.
- WIZO College Haifa, Haifa, Izrael: raziskovalno sodelovanje.
- Yad Vashem Jerusalem, Jeruzalem, Izrael: raziskovalno sodelovanje.
- Zentrum für Südosteuropastudien der Karl-Franzens-Universität Graz, in Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Iva Jelušić, Central European University (CEU), Budimpešta / Dunaj, Madžarska / Avstrija, 1. 1.–31. 12.: štipendija za izmenjavo raziskovalk_cev, *Doctoral Research Support Grant (DRSG)*.
- Ewa Orzeszko, Workshops of Culture, Lublin, Poljska, 16. 7.–16. 8.: gostujoča raziskovalka v okviru projekta *Transmaking*.
- Rafał Chwał, Workshops of Culture, Lublin, Poljska, 16. 7.–16. 8.: gostujoči raziskovalec v okviru projekta *Transmaking*.
- Agnieszka Wojciechowska, Workshops of Culture, Lublin, Poljska, 6. 8.–5. 9.: gostujoča raziskovalka v okviru projekta *Transmaking*.
- Orsola Sartori, Università di Torino, Italija, 28. 9.–28. 12.: štipendistka programa *Erasmus+*.
- Dr. Irena Šentevska, neodvisna raziskovalka, Beograd, Srbija, 9.–24. 10.: gostujoča raziskovalka.
- Dr. Ian MacMillen, Department of Music, Yale University, ZDA, 14.–17. 11.: gostujoči raziskovalec.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Ksenija Bogetić Pejović

- *Exploring dehumanizing metaphors in an online community of incels*. Predavanje na konferenci *RaAM14: metaphor and space*, Vilna, Litva, spletni dogodek, 21. 6., <https://indd.adobe.com/view/ca3243b9-b662-4840-8ace-62417b574d37> (s soavtorji).
- *Representations of gender and sexuality in Serbian digital dating profiles: challenges for the corpus linguistic approach*. Predavanje na *11th Conference of the International Gender and Language Association: IGALA 11.*, London, Združeno kraljestvo, spletni dogodek, 22. 6., <https://event.igala11.exordo.com/>.
- *Over 20 years of using corpus methods in language and gender research: advantages, challenges, and hidden pitfalls from a South Slavic language perspective*. Vabljeno predavanje na konferenci *Jazyk, tekst, socium 2021 (Language, text, society 2021)*, Samara, Ruska federacija, spletni dogodek, 21. 10., <https://tsj.online/conference/2021-con/>.

Jasna Fakin Bajec

- *Can knowledge and understanding of culture and heritage empower youth to live the values necessary for the existence of a healthy community?* Predavanje na mednarodni konferenci *The role of civil society in fostering EU values and integration in times of crisis*, Trst, Italija, spletna konferenca, 19. 5., http://www.npwj.org/sites/default/files/ressources/LOCANDINA%20PDF%20ULT%20VERS%20%281%29_compressed.pdf (soavtorica M. Lemut Bajec).
- *Discrepancies in the practical implementation of the integrated approach to cultural heritage management of public or „our“ local heritage.* Predavanje na mednarodni konferenci *Heritage & development: 6th Heritage Forum of Central Europe*, Krakov, Poljska, spletni dogodek, 17. 6., <https://heritageforum.mck.krakow.pl/agenda/>.
- *Pomen etnologije pri izvajanju razvojnih evropskih projektov in drugih iniciativ v okviru lokalnih skupnosti.* Uvodno predavanje na simpoziju (*Regionalni*) *razvoj, projektno delo in vloga etnologije in kulturne antropologije*, Ljubljana, 29. 10.

Ana Hofman

- *Sound, affect, memory: re-listening to the past.* Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju *Loud Memories, Turbo Folks: Mapping Sound, Image and Remembrance in the Post-Yugoslav Space*, Ljubljana, 16. 9.
- *Back to Leisure: Labour, Class and Everyday Singing in a Post-Socialist Town.* Referat na 66. letnem srečanju Združenja za etnomuzikologijo, spletni dogodek, 28. 10., https://cdn.ymaws.com/www.ethnomusicology.org/resource/resmgr/2021_annual_meeting/abstractsbook.pdf.

Katja Kobolt

- *Bepart International Assembly II.* Moderacija pri delovnem srečanju na festivalu *Mesto žensk*, Ljubljana, 9. 10.
- *Izzivi raziskovalcev po končanem doktorskem študiju.* Sodelovanje na okrogli mizi na 9. simpoziju *raziskovalcev in raziskovalk na začetku znanstvene poti*, Ljubljana, 21. 11.

Iva Kosmos

- *Antifascism as a Poetic and Sensorial Experience: Non-Individual Voices and Non-Narrative Memory in "Freedom Landscapes".* Predavanje na mednarodni konferenci *Socijalizam na klupi: antifašizam*, Pulj, Hrvaška, spletni dogodek, 30. 9., <https://www.unipu.hr/images/50031998/5SnK-PROGRAM.pdf>.

Oto Luthar

- *Glasni upor nemega gledališča.* Predavanje na znanstvenem simpoziju ob 100-letnici Šentjakobskega gledališča, Ljubljana, 18. 9.
- *Od revizije do odpora: Slovenija izmedju povijesti i politike prošlosti.* Predavanje na simpoziju *O revizionizmu v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in na Hrvaškem*, Zagreb, Hrvaška, 22. 10.

Jovana Mihajlović Trbovc

- *Agency, biography and temporality: (un)making women's biographies in the wake of loss of the socialist project in Yugoslavia.* Predavanje na simpoziju *Žene i komunizam: hommage Lydiji Sklevicky*, Zagreb, Hrvaška, spletni dogodek, 12. 3., <http://sites.cortland.edu/wagadu/wp-content/uploads/sites/3/2020/11/v21-Petrovic.pdf> (soavtorica T. Petrović).
- *From "women in science" to "gender equality in academia": history of concepts and discourses relating to female scientists in post-socialist Slovenia.* Predavanje na poletni šoli *Intellectual history in transition*, Ljubljana, 19. 7.
- *EU policies meet socialist legacy: who teaches whom about gender equality in research sphere.* Predavanje na *XI European Conference on Gender Equality in Higher Education*, Madrid, Španija, spletni dogodek, 16. 9., <https://upm.genderequalityconference2020.com/#content-5>.

Tanja Petrović

- *Jugoslovenski socijalizam i posle njega: pogled kroz prizmu klase.* Predavanje na Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej, Uniwersytet Warszawski, Varšava, Poljska, 19. 4.
- *Disjoined temporalities of European modernity: europeanization through the lens of labor.* Predavanje v okviru serije predavanj *Europeanisation processes in Southeastern Europe*, Gradec, Avstrija, 22. 4.
- *In the aftermath of the genocide: experience, biography, and memory in the narratives on Srebrenica victims.* Predavanje na mednarodni delavnici *Srebrenica: narativi i inscenacije o žrtvama*, Dunaj, Avstrija, 1. 10.

Martin Pogačar

- *Infrastructures of memory and the freedom of speech: Historical revisionism and the memory of the WWII in post-Yugoslavia.* Predavanje na konferenci ESSHC 2021, spletni dogodek, 26. 3., <https://esshc.socialhistory.org/conference/programme/2020?day=81&time=217>.
- *Konzervirana preteklost: kaj govorijo ribje konzerve.* Predavanje na Podiplomski šoli ZRC SAZU, 15. 4.
- *Avtomobil kot medij spomina: primer Fičo.* Predavanje na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, 20. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Ana Hofman

- Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Črna gora, 21.–29. 6.: obisk v okviru bilateralnega projekta *Konceptualizacija spola v jeziku in kulturi v primerjalni perspektivi: Črna gora in Slovenija*.

Oto Luthar

- Institut für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija, 16.–20. 6.: mednarodno sodelovanje.

Tanja Petrović

- NY St. Petersburg Institute of Linguistics, New York, ZDA, 18.–29. 1.: *The afterlife of a socialist military*. Serija predavanj na 19th NY St. Petersburg Institute of Linguistics, Cognition and Culture (NYI) v organizaciji The Herzen State Pedagogical University (Sankt Peterburg, Ruska federacija) in Stony Brook University (New York, ZDA).
- NY St. Petersburg Institute of Linguistics, New York, ZDA, 15.–30. 7.: *On revolutions and their aftermaths*. Serija predavanj na 20th NY - St. Petersburg Institute of Linguistics, Cognition and Culture (NYI) v organizaciji The Herzen State Pedagogical University (Sankt Peterburg, Ruska federacija) in Stony Brook University (New York, ZDA).

PEDAGOŠKO DELO

Ana Hofman

- *Angažirana antropologija in aktivizem*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Zgodovina, identiteta in popularna kultura*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Retro in kulture spominjanja*. Predavanja v okviru magistrskega programa *Kulturne študije in Sociologija*, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Oto Luthar

- *Spomin narodov v historični perspektivi*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Spomin in zgodovina*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Koordinacija modula *Kulturna zgodovina* v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Jovana Mihajlović Trbovc

- Človekove pravice in kulturna različnost. Predavanja v okviru programa *Le z drugimi smo*, seminar *Izzivi sodobne družbe za strokovne in vodstvene delavce_ke v vzgoji in izobraževanju*.

Tanja Petrović

- *Politični smeh: k antropologiji humorja*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Spomin na socializem v JV in centralni Evropi*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

PEDAGOŠKO MENTORSTVO

Ana Hofman

- Ana Marković, doktorski študij, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- Adriana Sabo, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Oto Luthar

- Vita Zalar, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Vilja Lukan, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Anja Iskra, doktorski študij (somentor), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Tanja Petrović

- Jelena Gledić, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.
- Ana Čič, doktorski študij (somentorica), Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Martin Pogačar

- Nejc Slukan, doktorski študij (somentor), Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- Dragan Petrevski, doktorski študij, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je dostopna na spletni strani inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

---

ikss.zrc-sazu.si

SUMMARY

The researchers at the Institute of Culture and Memory Studies ZRC SAZU (IKSŠ) focus on the relationship between language, history and politics of representation in Slovenia and in the wider area of Central and South-Eastern Europe. Our research is distinctly marked by interdisciplinary approaches and research methods that result from members' different professional backgrounds (historiography, anthropology, linguistics, ethnomusicology, cultural studies, ethnology, political science) and their specific approaches.

IKSŠ members continue to run a research programme "Historical interpretations of the 20th century" (in collaboration with a colleague from the Socio-medical Institute and colleagues from the University in Nova Gorica). They participate in several basic research and international projects dealing with the issues of cultural heritage, popular music, the memory of 20th century's seminal events and the traumatic experiences of the Second World War, shaping and negotiating ideas of Europe in its south-eastern regions.

Moreover, the institute is a key actor in driving structural changes in the Slovenian scientific sector towards gender equality and equal opportunities for all, engaged in research, training and policy recommendation in this field. It was involved in the creation, implementation and monitoring of the gender equality plan (GEP) for ZRC SAZU.

In 2021, IKSŠ continued its collaboration with the Faculty of Humanities (University of Nova Gorica), Faculty of Arts and the Faculty of Social Sciences (University of Ljubljana), Ministry of Foreign Affairs and Ministry of Education, Science and Sports of the Republic of Slovenia.

Through bilateral projects, invited lectures and joint publications, IKSŠ continues and intensifies fruitful collaboration with numerous research and higher education institutions: University of Vienna, University of Sarajevo (Faculty of Political Sciences), University of Pula (Centre for Cultural and Historical Research of Socialism), St. Kliment Ohridski University of Sofia (Faculty of Arts), University of Belgrade (Faculty of Philosophy), University of Regensburg, Humboldt University in Berlin, University of Graz, University of the Western Cape, Cape Town, University of Havana, and the Jawaharlal Nehru University, New Delhi.

INFRASTRUKTURNI PROGRAM NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Vrsta projekta: infrastrukturni program.

Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS).

Vodja: dr. Jerneja Fridl.

Čas trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021.

Infrastrukturni program ZRC SAZU *Naravna in kulturna dediščina* poteka že od leta 2004, ko je ARRS prvič financirala posamične podatkovne zbirke in tako postavila temelje finančno podprti infrastrukturni dejavnosti raziskovalnih ustanov. V letu 2021 se je izteklo zadnje, izjemoma sedemletno programsko obdobje financiranja infrastrukturnih programov. Zato smo v tem letu veliko časa namenili pripravi obsežnega poročila o infrastrukturni dejavnosti naše organizacije od leta 2015 dalje in ga oddali ARRS. Začrtati pa je bilo treba tudi program dela s konkretno zastavljenimi cilji do leta 2027.

Že vsa leta infrastrukturni program strokovno, tehnično in programsko podpira terensko, laboratorijsko, dokumentacijsko, informacijsko in predstavitveno dejavnost ZRC SAZU, ki poteka v osemnajstih inštitutih ZRC SAZU. Temeljno poslanstvo infrastrukturnega programa je podpora tekočim in novim raziskovalnim programom, temeljnim raziskovalnim projektom, aplikativnim in podoktorskim projektom ter ciljnim raziskovalnim programom; urejanje in obdelava gradiv po vnaprej zasnovanih znanstvenih postopkih v obliki t. i. podatkovnih zbirk in korpusov; predstavitev raziskovalnih dosežkov strokovni ali širši javnosti z objavami člankov v znanstvenih revijah ali monografijah, na simpozijih, konferencah, predavanjih, koncertih, razstavah, novinarskih konferencah in protokolarnih sprejemih. O izjemnem pomenu infrastrukturne dejavnosti ZRC SAZU priča tudi že utečeno dolgoročno sodelovanje s številnimi državnimi in drugimi vladnimi organi ali resorji pri izvajanju njihove službe. Rezultat večdesetletnih prizadevanj je aktivno partnerstvo pri vseh humanistično usmerjenih projektih ESFRI, ki jih je MIZŠ v Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur (NRR) 2011–2020 uvrstilo med prioritete projekte. Uvrstili so se tudi v osnutek NRR za novo desetletno programsko obdobje.

V infrastrukturnem programu *Naravna in kulturna dediščina* lahko z vidika sodelovanja organizacijskih enot, postavljenih ciljev in doseženih rezultatov infrastrukturno dejavnost ZRC SAZU delimo na:

- A. skupno infrastrukturno dejavnost, ki je vodena centralizirano in postavlja infrastrukturne temelje vsem organizacijskim enotam;
- B. infrastrukturne dejavnosti osemnajstih organizacijskih enot, ki so prvenstveno namenjene podpori raziskovalne dejavnosti v inštitutih;
- C. sodelovanje v evropskih raziskovalnih infrastrukturah ESFRI.

A. SKUPNE INFRASTRUKTURNE DEJAVNOSTI V LETU 2021

Zaradi vse večjega pomena infrastrukturne in informacijske podpore raziskovalnemu delu ter prehoda v odprto znanost smo v okviru organizacijske strukture Uprave zasnovali novo, samostojno **Infrastrukturno pisarno**, ki naj bi v prihodnje povezovala, sistematizirala in usmerjala infrastrukturne dejavnosti ZRC SAZU v okviru dveh skupin: Oddelka za raziskovalno infrastrukturo in Oddelka za informatiko.

Ena najpomembnejših skupnih infrastrukturnih dejavnosti poteka v okviru **Založbe ZRC**, ki je podrobneje predstavljena v svojem poglavju.

Za prost dostop do objav ZRC SAZU uporabljamo odprtokodni programski rešitvi Public Knowledge Project (PKP), in sicer **Open Journal Systems** za urednikovanje, arhiviranje in predstavitev serijskih publikacij ter **Open Monograph Press** za monografije. V letu 2021 smo na portalu serijskih publikacij (<https://ojs.zrc-sazu.si/>) dodali manjkajoče starejše številke *Arheološkega vestnika*, sicer pa sproti dodajali novo izdane izvode revij in monografij ter jih opremili z identifikatorji DOI. Izvedena je bila tudi nadgradnja sistema v najsodobnejšo različico OJS 3.3.0. in posledično preneseni spremljajoči dokumenti za urednikovanje, posodobljena splošna besedila in uvedeni uporabniki za delo z novim sistemom.

V tem letu so novo vizualno podobo in dodatne funkcionalnosti dobile **spletne strani ZRC SAZU**, med njimi prvič tudi spletno trgovino. Glede na razvejano organizacijsko strukturo in vsebinsko raznolikost objavljenih informacij je priprava novih spletnih strani predstavljala velik časovni in organizacijski zalogaj.

Prvič smo se sistematično lotili tudi skupnega javnega naročila za iskanje ustreznega izvajalca za **skeniranje obsežnega nabora raznorodnih gradiv** večine inštitutov; s tem bomo poskrbeli za digitalizacijo več sto tisoč besedilnih, fotografskih ali kartografskih gradiv, predvsem arhivov z dokumenti trajnega pomena.

Na spletnem portalu **Slovenska biografija** je bilo v okviru *NSBL* do konca leta 2021 objavljenih 1242 gesel (1210 v letu 2020) in iz *Primorskega slovenskega biografskega leksikona (PSBL) 2256* (1857 v letu 2020). Vsa gesla iz *PSBL* še nimajo izdelanih biogramov. Že objavljene biograme smo redno posodabljali z novimi podatki in popravki. Leta 2021 je bilo deset posodobitev baze. Potekala so dela za izdajo četrtega in petega zvezka *NSBL* (gesla o osebnostih in družinah s priimki na C, Č in Ć). Izid obeh zvezkov je predviden v drugi polovici 2022. Pregledana, popravljena in posodobljena so bila gesla, ki so izšla v prvem zvezku *NSBL*. Na podlagi pregleda korpusa geselskih besedil o osebnostih s priimki na B so bila posodobljena redakcijska pravila ter navodila za avtorje.

V letu 2021 so bile izvedene manjše nadgradnje naših jezikovnih servisov za javnost, to so **Terminološka svetovalnica** (<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/svetovanje>), **Fran** (<https://fran.si/>) in **Jezikovna svetovalnica** (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>). Namenjene so bile izboljšanju uporabniških izkušenj, lažjemu sledenju zastavljenih vprašanj in urednikovanju.

Že več kot desetletje v poletnih mesecih organiziramo **poletne raziskovalne igralnice za najmlajše**, poimenovane »Igrajmo se znanost!«. Njihov namen je seznaniti osnovnošolsko mladino (7–14 let) o pomenu raziskovanja. Vsebine programa so vsako leto drugačne, čim bolj pestre in raznotere. O zanimanju zanje največ pove dejstvo, da so že teden dni od najave vsa mesta zasedena.

B. INFRASTRUKTURNE DEJAVNOSTI OSEMNAJSTIH ORGANIZACIJSKIH ENOT

Podobno kot v preteklih letih je bil tudi v letu 2021 največji del inštitutske infrastrukturne podpore namenjen nacionalnim raziskovalnim programom ter nacionalnim raziskovalnim in aplikativnim projektom, ki jih je financirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS). Sodelavci infrastrukturnega programa so tehnično in strokovno podpirali sedemnajst raziskovalnih programov, ki so potekali v ZRC SAZU, in dva zunanja programa, 50 temeljnih in aplikativnih raziskovalnih projektov, katerih nosilci smo bili sodelavci ZRC SAZU, in 23 projektov, pri katerih smo sodelovali. V manjšem obsegu se je infrastrukturna dejavnost vključevala tudi v devet podoktorskih projektov in trinajst ciljno naravnanih projektov (CRP). Ker se programsko obdobje evropskih projektov izteka, se je povečala tudi infrastrukturna podpora pri pripravi njihovih raziskovalnih rezultatov. Sodelovanje infrastrukturnih sodelavcev je tako zajelo še 24 mednarodnih centraliziranih projektov, devet mednarodnih decentraliziranih projektov in devet kohezijskih projektov. Prav tako je bilo nujno infrastrukturno sodelovanje pri 49 tržnih projektih.

Sodelovanje inštitutskih sodelavcev infrastrukturnega programa je pri omenjenih projektih obsegalo predvsem:

- (a) *terensko dejavnost* (geodetske izmere kraških jam in ledenika, arheološka izkopavanja, popis in fotografiranje umetnostnozgodovinskih spomenikov, sledilne poskuse voda, kartiranje vegetacije in biotopov, intervjuvanje deležnikov, obiske arhivov, muzejev in drugih inštitucij doma in v tujini, snemanje etnoloških in drugih dokumentacijskih filmov ...);
- (b) *laboratorijsko dejavnost* (paleontološke, mikrobotanične, arheološke, biološke, speleološke analize terenskih vzorcev ...);
- (c) *informacijsko dejavnost* (geografske informacijske analize, obdelave satelitskih posnetkov, modeliranje, leksikološke analize, fotografiranje, skeniranje in digitaliziranje rokopisnih virov ali tiskov, urejanje podatkovnih zbirk z metapodatki ...);
- (d) *dokumentacijsko dejavnost* (urejanje in vnašanje rezultatov vzorcev, gradiv in podatkov v podatkovne zbirke, razvrščanje in katalogiziranje gradiva, arhiviranje, statistične obdelave vzorcev ...);
- (e) *predstavitveno dejavnost* (pripravo raziskovalnih podatkov in rezultatov za objave v publikacijah in na spletu, organizacijo simpozijev, razstav in srečanj projektnih partnerjev, informiranje širše javnosti ...).

Za leto 2021 so med številnimi inštitutskimi infrastrukturnimi dejavnostmi izpostavljene le nekatere odmevnejše:

- programiranje za strojno identifikacijo toponimov v latinskih tekstih;
- podatkovna zbirka pokopanih na avstro-ogrskih vojaških pokopališčih na prostoru nekdanje soške fronte;
- priprava arhitekturnih posnetkov v digitalni obliki, 3D modelov, vizualizacij stavb, animacije urbanističnega razvoja in razvoja gradnje ter fotografij s 360-stopinjsko kamero;
- priprava razstav: *Plečnikovi neuresničeni projekti za Ljubljano, Vojna in moč podobe, Vizualna propaganda in cenzura na Slovenskem v času prve svetovne vojne*;
- urejanje digitalnih zbirk: *Arkas, Zbiva, Ptuj in Libera*;
- urejanje naravoslovnih referenčnih zbirk za arheologijo: zbirka arheozooloških vzorcev, zbirka makrobotaničnih vzorcev, zbirka palinoloških vzorcev;
- vodenje nacionalnega *Registra starejše glasbene dediščine na Slovenskem RISM (Répertoire International des Sources Musicales)*;
- organizacija letnih koncertov cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*;
- evidentiranje, urejanje in digitaliziranje terenskega gradiva in podatkov, zbranih pri raziskovalnem programu *Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij*;
- dopolnjevanje zaokrožene in javno objavljene zbirke Življenjske zgodbe (<http://zgodbe.zrc-sazu.si/index.html#gradiva>);
- izvajanje aktivnosti v *Jezikovni svetovalnici* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/svetovalnica#v>), kjer odgovarjamo na jezikovna vprašanja, ki jih zastavljajo zahtevnejši profesionalni in splošni jezikovni uporabniki;

- vzdrževanje spletnega mesta *Terminologišče* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce#v>) za iskanje slovarskih sestavkov po različnih terminoloških slovarjih;
- dopolnjevanje spletnega *Registra slovenskih rokopisov 17. in 18. stoletja*;
- sodelovanje pri oblikovanju korpusa *100 slovenskih romanov* v zapisu XML-TEI in urejenih po smernicah mednarodnega konzorcija TEI v sklopu akcije COST Distant reading for European literary history;
- dopolnjevanje in urejanje Arhiva snovne in nesnovne dediščine v Dokumentacijskem oddelku, ki hrani rokopisno, pisno, fotografsko, zvočno idr. gradivo;
- vzdrževanje, dopolnjevanje, urejanje zbirk v Avdiovizualnem laboratoriju (digitalna fototeka, AV gradiva in filmi);
- priprava in obdelava zvočnega, avdio, video in foto gradiva za razne multimedijske publikacije (avdio zgoščenke, video produkcije in drugo);
- podpora pri vzdrževanju in upravljanju baz podatkov z metapodatkovnim korpusnim strežniškim sistemom;
- oblikovanje več sto novih osebnih map v bio-bibliografski podatkovni zbirki in dopolnjevanje obstoječih;
- urednikovanje gradiv za četrti zvezek *NSBL*;
- dopolnjevanje in urejanje zbirke spomenikov in prostorov socialistične industrijske kulturne dediščine na območju nekdanje Jugoslavije;
- dopolnjevanje in urejanje spletnega portala *Spol in znanost* (<https://spolinznanost.zrc-sazu.si/>);
- snemanje fotografij, videov in 3D modelov površja z novim brezpilotnim letalnikom na več kraških območjih Slovenije;
- zvezne meritve jamske mikroklimne, na notranjskem krasu pa zvezne meritve fizikalnih parametrov preniklih in izvirnih voda ter zajem vzorcev za laboratorijske kemijske in mikrobiološke analize;
- stalne meritve Ledenika pod Skuto in Triglavskega ledenika od leta 1946 ter dopolnjevanje podatkov za bazo *World Glacier Monitoring Service*;
- GIS-analize naravnogeografskih, humanogeografskih in regionalnogeografskih slojev za zahtevnejše prostorske analize;
- terenske raziskave mezozojskih in kenozojskih bazenskih, platformnih in terestričnih karbonatov v Sloveniji, Španiji, Avstriji, na Hrvaškem in v Črni gori; laboratorijska preparacija kamnin in fosilov;
- geološke spremljave gradbenih del, namenjene evidentiranju in ohranjanju geološke naravne dediščine;
- vzorčenje, prepariranje in fotografiranje živali, nabiranje, fotografiranje in herbariziranje rastlin;
- vnašanje podatkov in fotografij v podatkovne zbirke, analiza tkivnih preparatov, računalniško obdelovanje sekvenc DNK, izvajanje filogenetskih analiz in urejanje rezultatov; dopolnjevanje podatkovnih zbirk (npr. *FloVegSi*, *Vegetacija Slovenije*);
- razvijanje novih tehnik in metod obdelave podatkov s težiščem na laserskem skeniranju, objektni klasifikaciji satelitskih posnetkov in uporabi metod strojnega učenja;
- inovativno generiranje novih spremenljivk, pomembnih pri modeliranju okolja, statistične analize njihove pomembnosti, tehnike kognitivnega kartiranja in modeliranje naravne in kulturne pokrajine;
- pomoč pri prevajanju in urejanju filozofskih in psihoanalitičnih del nemškega govornega področja;
- izvedba javnega posveta na temo etike in integritete v znanosti;
- izvedba intervjujev in fokusnih skupin z uporabniki in izvajalci zdravstveno-socialnih storitev za duševno zdravje;
- organizacija in izvedba javnih izobraževalnih dogodkov, okroglih miz in razstave likovnih del ob svetovnem dnevu duševnega zdravja.

C. SODELOVANJE V OKVIRU EVROPSKIH RAZISKOVALNIH INFRASTRUKTUR ESFRI

ZRC SAZU je aktivno vključen v partnerstva petih evropskih raziskovalnih infrastruktur ESFRI, ki jih je MIZŠ v Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 uvrstilo med prioritete projekte, vsi pa so predvideni tudi v osnutku NRR1 za novo desetletno programsko obdobje. Vse bolj smo aktivni tudi pri pobudi evropskih partnerjev različnih držav za ustanovitev nove ESFRI infrastrukture OPERAS (*Open Scholarly Communication in the Social Sciences and Humanities*).

DARIAH – Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities)

DARIAH je namenjena vzpodbujanju in podpori digitalno usmerjenih raziskav in poučevanju na področju humanistike. Slovenska infrastruktura DARIAH-SI je članica DARIAH ERIC in je organizirana kot konzorcij dveh partnerjev – Inštituta za novejšo zgodovino (INZ) in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. V praksi raziskovalna infrastruktura sodeluje s številnimi ustanovami s področja humanistike in družboslovja ter skrbi, da v skladu s smernicami DARIAH njeno delovanje pokriva potrebe vseh večjih akterjev na področju humanistike in Sloveniji v smeri izgradnje nacionalne digitalne raziskovalne infrastrukture. Poudarek dela je na razvoju, vzdrževanju in upravljanju infrastrukture, ki predstavlja osnovno podporo raziskovalnim praksam, utemeljenim na digitalni tehnologiji. V sodelovanju z že obstoječimi znanstvenoraziskovalnimi skupnostmi DARIAH povezuje posamezne aktivnosti digitalne humanistike po vsej Evropi – predvsem na podlagi uveljavljenih primerov dobre prakse. Iz tega sodelovanja nastajajo novi znanstveni rezultati, ki jih DARIAH-SI s svojimi aktivnostmi ohranja, do njih ponuja dostop in

omogoča njihovo širjenje in ponovno uporabo. Pri tem je poseben poudarek namenjen sledenju uveljavljenim praksam, predvsem pa metodološkim in tehničnim standardom.

Pomembnejši dosežki v letu 2021

- Sodelovanje v delovnih skupinah ELDAH (Ethics and Legality in the Digital Arts and Humanities), DIMPO (Digital Methods and Practices Observatory) in GeoHumanities. V preteklem letu se je največ dejavnosti odvijalo v okviru skupine ELDAH. Zaključen in predstavljen je bil spletni pripomoček »Čarovnik za izdelavo obrazcev za soglasja« (Consent form wizard), za katerega je bil pripravljen tudi slovenski prevod. Delovna skupina je pripravila več videokonferenčnih posvetov, v oktobru pa še srečanje v živo v Zadru.
- 25. 3.: virtualni sestanek skupine ELDAH.
- 30. 3.: virtualni seminar CLARIN Café on the Rights of Data Subjects in Language Resources.
- 7.–9. 9.: letna konferenca mreže DARIAH preko Zooma.
- 13.–14. 10.: 1. konferenca DARIAH-HR.
- 27. 10.: odprti sestanek skupine ELDAH.
- 5. 11.: seminar *Friday Frontiers: Introduction to Persistent Identifiers* po Zoomu.
- 17. 11.: seminar *Excellent tech transfer office* (Regionalni center Adria).
- 15. 12.: EASSH webinar on Research Infrastructures.
- Upravljanje in vzdrževanje založniške elektronske arhitekture v okolju Open Journal Systems (OJS) ter dodajanje novih številkk revij (<https://ojs.zrc-sazu.si>), ki so izšle z letnico 2021; nadgradnja sistema iz različice 2.4.4.1 na 3.3.
- Arzenal 2.0. Priprava RDF metapodatkovnih modelov za *Kartografsko zbirko Zemljepisnega muzeja* in *Zbirko terenskih zvočnih zapisov: gradivo za etnologijo in folkloristiko*. Priprava gradiv in metapodatkov za masovni vnos v arhivsko platformo.
- Priprava arhivskega gradiva za objavo v javnem repozitoriju *Slovenska biografija* (<https://www.slovenska-biografija.si>), selekcija in ustrezne digitalne pretvorbe.
- Digitalizacija kartotečnih listkov *Centralne kartoteke srednjeveških listin* je bila zaključena. V zadnji fazi se je izvedla optična prepoznavna znakov.
- Zaradi sprememb v metapodatkovni shemi prilagoditev relacijske baze *Slovenske historične topografije* (<https://topografija.zrc-sazu.si>); potrebno je bilo modificirati programiranje spletne strani, opravljena pa je bila tudi vizualna prenova spletišča. Hkrati smo bazo podatkov razširili na toponime slovenskega Primorja (rezultat projekta *Toponomastična dediščina Primorske*).
- Zaključek računalniške obdelave in predpriprave gradiva za izdelavo zbirke slovenskih pregovorov; v sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan objava korpusa v repozitoriju *CLARIN.SI* (<http://hdl.handle.net/11356/1455>).
- Začetek iniciative za prevod mednarodnih izjav o avtorskih in sorodnih pravicah (<https://rightsstatements.org/>).
- Sodelovanje pri razvoju odprtokodne repozitorijske platforme *ISLANDORA* (<https://www.islandora.ca/>) z angažmajem podjetja ABAK d. o. o.
- Izdelava transformacijskih skript za založništvo: pretvorba iz InDesign XML formata v JATS XML. Tudi v obliki vtičnika za arhitekturo Open Journal System (PKP – Public Knowledge Project), pretvorba iz JATS XML v HTML.
- V sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino priprava zbirke *eZISS (Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva)*, *eZMono (Elektronske znanstvene monografije)* in *e-MAMS (Elektronska zbirka Monumenta artis musicæ Sloveniæ)* za repozitorij *SI-DIH*.

LIFEWATCH – Znanstvena in tehnološka infrastruktura za podatke o biotski raznovrstnosti in opazovalnice (Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories)

Znanstvena in tehnološka evropska infrastruktura za biodiverzitetne in ekosistemske raziskave je evropski infrastrukturni konzorcij, ki nudi raziskovalne zmogljivosti e-znanosti vsem znanstvenikom, ki želijo prispevati znanje ter poglobiti razumevanje o biotski raznovrstnosti, ekosistemskih storitvah in uslugah, da bi civilni družbi pomagali pri reševanju ključnih planetarnih izzivov. Nacionalni konzorcij devetih partnerjev LifeWatch-SI je bil ustanovljen 19. 11. 2015, leta 2016 pa je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o sodelovanju v Konzorciju evropske infrastrukture za e-znanost in tehnologijo za raziskave biotske raznovrstnosti in ekosistemov – LifeWatch. Slovenija je postala ena izmed ustanovnih članic LifeWatch ERIC, ki je bil ustanovljen 17. 3. 2017.

Pomembnejši dosežki v letu 2021

- ENVRI FAIR WP9-WP11 – LifeWatch ERIC, 21. 1., nacionalni spletni sestanek, udeleženci: T. Slabe, V. Baloh, K. Novak, M. Urbanc, S. Stamenković, T. Pipan (ZRC SAZU).
- ENVRI FAIR WP9-WP11 – LifeWatch ERIC, 25. 1. 2021, spletni sestanek s koordinatorjem, udeleženci: M. Bossi (Italija), M. Urbanc, K. Novak, T. Pipan (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC Communicator, spletni mesečni sestanki, udeleženci: M. Aljančič, J. Čeligoj Biščak (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC IKCC Meeting, 31. 1., spletni sestanek, udeleženka: M. Aljančič (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC in ENVRI FAIR, ENVRI Week, 31. 1.–4. 2., spletni sestanek, udeleženka: M. Aljančič (ZRC SAZU).
- RI-SI sestanek ožje delovne skupine o poteku projektov *LifeWatch* in *EPOS* in kazalnikih, 11. 2., spletni sestanek, udeleženci: J. Fridl, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Čeligoj Biščak (ZRC SAZU).

- Zasedanje Upravnega odbora LifeWatch-SI in sestanek širše raziskovalne skupine eLTER in LifeWatch, 19. 2., spletni sestanek, udeleženci: nacionalni predstavniki konzorcija LifeWatch-SI in mreže eLTER.
- ENVRI FAIR WP9-WP11 - LifeWatch ERIC, 1. 3., spletni sestanek, udeleženci: M. Aljančič (ZRC SAZU), Andreja Ramšak (Nacionalni inštitut za biologijo).
- ENVRI FAIR WP9-WP11 - LifeWatch ERIC, 4. 3., nacionalni spletni sestanek, udeleženci: T. Slabe, K. Novak, M. Urbanc, T. Pavčič, T. Pipan (ZRC SAZU), A. Ramšak, A. Tomšič (NIB), Urša Vilhar, Primož Petek (Gozdarski inštitut Slovenije).
- RI-SI-LifeWatch sestanek glede doseganja kazalnikov, 31. 3., spletni sestanek, udeleženci: partnerji projekta (ZRC SAZU, Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, NIB, GIS).
- ENVRI FAIR WP9-WP11 - LifeWatch ERIC, 1. 4., spletni sestanek, udeleženke: T. Pipan, M. Aljančič (ZRC SAZU), A. Ramšak (NIB).
- LifeWatch ERIC 3rd NSC (National Support Committee), 6. 4., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- ENVRI FAIR WP9-WP11 in IJI LifeWatch ERIC, 9. 4., nacionalni spletni sestanek, udeleženke: K. Novak, M. Urbanc, T. Pavčič, T. Pipan, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- RDA srečanje, 23. 4., spletni sestanek <https://envri.eu/event/rda-plenary-envri-hub-for-eosc-and-planet-earth/>, udeleženci: M. Aljančič, J. Čeligoj Biščak. Objavljena predavanja: <https://mailchi.mp/9fb99441f8c8/envri-fair-news-13371655?e=7a14e16569>.
- ENVRI FAIR WP9-WP11 - LifeWatch ERIC in LifeWatch ERIC Workshop "e-Science for NIS Research" [Non-indigenous and Invasive Species], 3. 5., spletni sestanek, udeleženke: T. Pipan, M. Aljančič (ZRC SAZU), A. Ramšak (NIB).
- Načela FAIR – CTK, 6. 5., spletno predavanje, udeleženke: T. Pipan, M. Aljančič, J. Čeligoj Biščak (ZRC SAZU), U. Vilhar (GIS), Nataša Pipenbaher (UM).
- RI-SI sestanek ožje delovne skupine o kazalnikih 2020, financiranje konzorcijskih partnerjev, 11. 5., spletni sestanek, udeleženci: J. Fridl, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Čeligoj Biščak, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- Sestanek LifeWatch ERIC, 13. 5., spletni sestanek, udeleženci: Albin Kralj (Ministrstvo za znanost in šport), A. Ramšak (NIB), J. Fridl, M. Urbanc, T. Pipan, T. Slabe, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- Spletni sestanek za pripravo dokumentacije LifeWatch ERIC In-Kind contribution, 14. 5., udeleženke: J. Fridl, M. Urbanc, T. Pipan, T. Mihelič, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC Workshop *e-Science for NIS Research*, 20–21. 5., *e-Science for NIS Research* with the support of the ENVRI-FAIR Project & LifeWatch ERIC Internal Joint Initiative, udeleženci: T. Pipan, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC 4th NSC (National Support Committee), 22. 6., spletni sestanek, priprava *Strategic Working Plan 2022-2026*, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- RI-SI sestanki ožje delovne skupine, 24. 8., 1. 9., 15. 9., 21. 9., 11. 10., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Čeligoj Biščak, M. Aljančič, J. Fridl (ZRC SAZU).
- LifeWatch ERIC & ENVRI FAIR, 11. 10., spletni sestanek, udeleženke: T. Pipan, M. Aljančič (ZRC SAZU), A. Ramšak (NIB).
- Objavljenih je bilo 12 znanstvenih člankov ter video z afilijacijo LifeWatch.

eLTER – Integrirana evropska dolgoročna socio-ekološka raziskovalna infrastruktura ekosistemov & kritičnih con (Integrated European Long-Term Ecosystem, Critical Zone & Socio-Ecological Research Infrastructure)

Projekt razvija temeljit sistemski pristop pri opazovanju in analiziranju okoljskega sistema, saj vključuje biološko, geološko, hidrološko in socio-ekološko perspektivo. Je edina raziskovalna infrastruktura, ki celostno vključuje integrirane vplive stresorjev na najrazličnejše evropske ekosisteme in kritične cone. eLTER RI vključuje kopenska, sladkovodna in priobalna vodna raziskovalna območja. V okviru eLTER RI se *in situ* opravljajo ekosistemске in biodiverzitetne raziskave ter monitoring, omogoča se sočasno locirano pridobivanje in zbiranje okoljskih podatkov, tako biofizikalnih kot podatkov biotske raznovrstnosti in socio-ekoloških. Raziskovalna infrastruktura eLTER je status ESFRI pridobila septembra 2018. 17 držav je politično podprlo vlogo ESFRI, med njimi tudi Slovenija, 161 raziskovalnih inštitucij v 27 državah pa je podpisalo znanstveni memorandum o soglasju za eLTER RI.

Pomembnejši dosežki v letu 2021

- eLTER PLUS WP2, task 2.2: SPF (Sites and Platforms Forum), 13. 1., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Blatnik, M. Prelovšek, N. Ravbar (ZRC SAZU), predstavniki GIS, NIB, UL.
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 29. 1., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- Zasedanje Upravnega odbora LifeWatch-SI in sestanek širše raziskovalne skupine eLTER in LifeWatch, 19. 2., spletni sestanek, udeleženci: nacionalni predstavniki konzorcija LifeWatch-SI in mreže eLTER.
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 5. 3., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- eLTER PPP in eLTER PLUS Venus srečanje dveh EU projektov, 7.–16. 4., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Aljančič, M. Blatnik, M. Krebelj, J. Čeligoj Biščak (ZRC SAZU).
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 30. 4., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- eLTER PPP srečanje za pripravo Cost Estimates eLTER RI, 29. 6., 2. 7., udeleženci: T. Pipan, M. Aljančič, M. Blatnik, M. Prelovšek (ZRC SAZU).

- eLTER telco National Coordinator Meeting, 2. 7., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 3. 9., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 1. 10., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- eLTER PLUS WP5, 11. 10., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Blatnik (ZRC SAZU).
- eLTER PPP in eLTER PLUS Mars srečanje dveh EU projektov, 20.–22. 10., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Aljančič, M. Blatnik (ZRC SAZU).
- ILTER Coordinating Meeting, 9.–11. 11., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Blatnik, M. Aljančič (ZRC SAZU).
- eLTER telco National Coordinator Meeting, 12. 11., spletni sestanek, udeleženci: T. Pipan, M. Blatnik (ZRC SAZU).
- eLTER telco National Coordinator Meeting & Integrated Governance, 3. 12., spletni sestanek, udeleženka: T. Pipan (ZRC SAZU).
- Objavljena sta bila dva znanstvena članka z afiliacijo eLTER.

EPOS – Evropski sistem opazovanja plošč (European Plate Observing System)

Evropska infrastruktura EPOS zajema številne vede s področja geoznanosti: seizmologijo, vulkanologijo, geologijo, geokemijo, geodezijo, geomagnetizem, analitične in eksperimentalne laboratorijske raziskave s področja ved o Zemlji, satelitske podatke in geomorfologijo (fizični, geokemični in antropogeni procesi). Osnovni namen infrastrukturnega sodelovanja je s pomočjo terenskih meritev in razvoja infrastrukturnih mest spremljati in zbirati podatke o trdni Zemlji z vidika fizikalnih, kemijskih in geoloških sistemov. V ta namen je razvoj skupnih metodoloških platform za zbiranje, analizo in predstavitev podatkov izjemnega pomena. EPOS ERIC je bil ustanovljen 7. 11. 2018, Slovenija pa je bila med ustanovnimi članicami.

V okviru razvojno-raziskovalnega dela uvrščamo projekt EPOS med vede tehnika in naravoslovje. Glede na temeljna razvojna in raziskovalna področja EPOS sodi v: 02-Fiziko, 06-Geologijo, 08-Varstvo okolja in 17-Geodezijo.

Pomembnejši dosežki v letu 2021

- Sodelovanje v aktivnostih WP7 in WP2 projekta *H2020 EPOS SP*. V letu 2021 smo se predstavniki ZRC SAZU udeležili številnih virtualnih sestankov, vezanih na aktivnosti WP2 (27. 1., 17. 3., 25. 3., 17. 9.) in WP7 (18. 1., 10. 3., 12. 5., 22. 6., 8. 9., 7. 10, 11. 11.).
- Dne 28. 1. smo predstavniki ZRC SAZU, ARSO in UL FGG sodelovali na letnem srečanju SZGG (Slovensko združenje za geodezijo in geofiziko), kjer smo virtualno predstavili dva prispevka, vezana na aktivnosti EPOS-a.
- Dne 19. 5. smo predstavniki ZRC SAZU sodelovali na virtualnem srečanju *Corinth rift laboratory* v okviru TCS NFO (Near Fault Observatory).
- Predstavniki ZRC SAZU smo se udeležili virtualnega srečanja *EPOS NL Annual Meeting* dne 16. 9.
- Dne 23. 9. smo aktivno sodelovali na virtualni konferenci *37. ESC (European Seismological Conference)* s predavanjem *Potential near fault observatory site in Slovenia: Overview of the area South of Postojna* (<https://www.youtube.com/watch?v=pRGHu4o0FEM>).
- ZRC SAZU je sodeloval tudi na virtualnem srečanju *Nordic EPOS Training* dne 18. 10.
- Predstavniki ZRC SAZU in drugih organizacij iz Slovenije (ARSO) smo 8.–9. 11. sodelovali na virtualni konferenci *Adria Array/ORFEUS meeting*.
- Za promocijo aktivnosti Slovenije v okviru projekta *EPOS* in *RI-SI-EPOS* smo pripravili promocijski video v angleščini, ki je dostopen od 25. 11. (<https://www.youtube.com/watch?v=NM1so88QNgc>).
- ZRC SAZU je bil glavni organizator virtualnega srečanja *The International Info-day/zoom meeting, EPOS ERIC and EPOS SP – Integration of Balkan countries*, ki se ga je 9. 12. udeležilo okrog 50 sodelujočih.
- Predstavniki ZRC SAZU sta pripravili prispevek za mednarodno skupnost EPOS, ki je dostopen na: <https://www.epos-eu.org/ri-si-epos-project-slovenia>.
- Projekt *RI-SI-EPOS* se je zaključil 31. 8. Vsa predvidena nova raziskovalna oprema, ki smo jo pridobili slovenski partnerji v projektu, je bila dostavljena in usposobljena za terenska, laboratorijska in kabinetna raziskovanja. Pridobljene raziskovalne podatke smo arhivirali, omogočili dostop do njih, urejali podatkovne baze in zagotovili njihovo obdelavo za raziskave na področju geoznanosti.
- V inštitutskih prostorih v Postojni smo vzdrževali informacijsko središče EPOS (<https://izrk.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/ri-si-epos>) s povezavami do vozlišč ZRC SAZU in drugih partnerjev, kjer se zbirajo in urejajo podatki, uporabni za državno upravo, raziskovalne namene, za pomoč pri preprečevanju posledic naravnih nesreč, izobraževanje in podobno.
- Rezultate in analize, ki smo jih pridobili z uporabo opreme RI-SI-EPOS, smo objavili v monografiji *Natural and anthropogenic impacts on cave climates*, ki je izšla pri založbi Elsevier.
- Kot ustanovna članica (7. 11. 2018) je Slovenija v letu 2021 aktivno sodelovala v EPOS ERIC.

CLARIN – Infrastruktura za skupne jezikovne vire in tehnologije (Common Language Resources and Technology Infrastructure)

Infrastruktura CLARIN je namenjena zagotavljanju dostopa do jezikovnih virov in storitev in njihovega razvoja za raziskave v humanistiki in družboslovju ter na drugih raziskovalnih področjih, ki vključujejo raziskave jezika oz. jezikovnih podatkov. Spodbuja empirično podprto raziskovanje slovenščine, izgradnjo in uporabo jezikovnih virov in tehnologij za slovenščino. Slovenska infrastruktura CLARIN.SI je članica CLARIN ERIC in je organizirana kot konzorcij partnerjev, v katerem so združene vse glavne institucije, ki se v Sloveniji ukvarjajo z razvojem ali uporabo

jezikovnih virov in tehnologij, od univerz (Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Univerza v Novi Gorici), raziskovalnih inštitutov (ZRC SAZU, Institut Jožef Stefan, Inštitut za novejšo zgodovino), raziskovalnih podjetij (Alpineon, d. o. o., Amebis, d. o. o.) ter društev oz. zavodov (Slovensko društvo za jezikovne tehnologije, Zavod za uporabno slovenistiko Trojina).

Pomembnejši dosežki v letu 2021

- CLARIN.SI se je kvalificiral kot področni nacionalni repozitorij in so njegovi viri sedaj vneseni tudi v sistem Cobiss.
- Repozitorij *Clarín.si* vsebuje 173 slovenskih in 81 drugojezičnih vnosov, kar je 52 več kot prejšnje leto, nalagajo se tudi posodobljene različice starejših virov, kar pomeni, da postaja repozitorij osrednje mesto za hrambo jezikovnotehnoloških virov.
- Na spletni strani *Clarín.si* delujeta konkordančnika noSketch Engine in KonText, s katerima je mogoče iskati po 153 korpusih. Na platformi GitHub ima virtualna organizacija CLARIN.SI 56 repozitorijev, v letu 2021 je bila posodobljena platforma WebAnno. Instalirana je nova verzija konkordančnika KonText (tudi novi prevodi, drugačna vstopna stran), lokaliziran je bil novi vmesnik za (no)Sketch Engine.
- K-center CLASSLA - CLARIN.SI K-Centre CLASSLA (središče znanja za južnoslovanske jezike) je sodeloval pri oblikovanju 3 novih vnosov, skupaj 32.
- Projekt *RSDO*, ki se je začel v 2020, za *Clarín.si* pomeni vodenje in izvajanje delovnega sklopa 6, ki vsebuje: preverjanje deponiranih virov (vsi javno dostopni viri bodo deponirani v repozitorij *CLARIN.SI*), standarde zapisa (kateri nabori oznak naj bi se uporabljali in validacijske sheme), pomoč pri označevanju (WebAnno), izdelava novih sistemskih orodij.
- Sodelovanje v CLARIN ERIC – člani UO redno sodelujejo pri delu svojih odborov in so se udeležili tudi letne konference, ki je potekala virtualno 27.–29. 9.
- Podpora projektom *Luščenje iz korpusa KAS*, *Slobench*, *Korpus metafor*.

SPLETNI NASLOV INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA:

<https://www.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/naravna-kulturna-dediscina>

**PREDSTAVITEV
RAZISKOVALNIH
REZULTATOV
IN PRENOS ZNANJA**

ZALOŽBA ZRC

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: mag. Aleš Pogačnik.

Likovno-grafični urednik: Branko Vidmar.

Vodja prodaje: Barbara Borovnik Filipič.

Knjižna prodaja in promocija: mag. Anita Abram, mag. Ciril Oberstar, Tamara Mateša, dr. Anja Skapin.

Vodja prireditev (Atrij ZRC): Irena Naglič.

Samostojna tehnika: Igor Lapajne, Marko Zaplatil.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnik: Gašper Gabrijelčič.

Sodelavci knjigarne Azil: Vita Kobal, Tina Bizjak, Tibor Bizjak.

ZALOŽNIŠKI SVET ZALOŽBE ZRC

Člani: **dr. Matjaž Bizjak, doc. dr. Helena Dobrovoljc, doc. dr. Jernej Habjan, doc. dr. Metoda Kokole, dr. Janez Nared, mag. Aleš Pogačnik (po funkciji), dr. Mateja Ratej, dr. Urša Šivic, dr. Snežana Tecco Hvala, doc. dr. Nataša Ravbar.**

Poslanstvo Založbe ZRC, ki v okviru ZRC SAZU deluje kot enota za založniško in izdajateljsko dejavnost, je opravljanje treh med seboj tesno prepletenih dejavnosti: produkcije ter založništva znanstvene literature, prodaje knjig in promocije znanstvenih dosežkov.

PRODUKCIJA

Založba ZRC je hišna akademska založba, ki je bila ustanovljena leta 1993 in v prvi vrsti skrbi za objavlanje del, ki nastajajo v okviru inštitutov ZRC SAZU. Zalaga 17 strokovnih revij in izdaja – večinoma v kateri od 70 knjižnih (pod)zbirk – izvirne znanstvene monografije, vključno s prevodi, leksikografskimi deli, kritičnimi izdajami virov in zemljevidi. Dejavnost založbe zajema tudi elektronske medije (CD-plošče, spletne publikacije) in avdiovizualno produkcijo. Od leta 2011 sodita pod organizacijsko enoto Založba ZRC še knjigarna Azil, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo, in Atrij ZRC, javni prostor za promocijo znanstvenoraziskovalnega dela ZRC SAZU, ki se z več prireditvami tedensko dejavno vključuje v kulturno in družabno življenje mesta.

Količinsko je bila produkcija ZRC SAZU podobna kot lani, v prvem letu epidemije. Z letnico 2021 je izšlo 72 monografskih publikacij (vključno s tremi ponatisi in dvema družabnima igrama), od tega jih je 16 sočasno izšlo tudi v prostem dostopu na našem OMP repozitoriju (<https://omp.zrc-sazu.si/>), 14 pa le v e-formatu (pdf ali html).

Monografski repozitorij se je v letu 2021 še naprej povečeval tudi z našimi starejšimi knjigami in je decembra 2021 ponujal v prostem dostopu 591 monografskih publikacij ali dobro tretjino vse knjižne produkcije ZRC SAZU. V letu 2021 je izšlo še 30 revijalnih števil. Vse so (razen števil *Umetnostne kronike*) prav tako prosto dostopne na spletišču <https://ojs.zrc-sazu.si>, prosto dostopni sta tudi reviji *Heriskop* in (od leta 2021) spletna revija *Alternator*, ki je v letu 2021 objavila 50 člankov. Mednarodno oznako DOI ima 3581 naših člankov, 612 monografij in 246 poglavij (<https://www.crossref.org/members/prep/2363>). Decembra 2021 je bilo na portalu *Google Books* 940 naših monografij. V tem letu so obiskovalci s pomočjo Googlove storitve opravili 344.691 ogledov naših publikacij in prelistali 1,7 milijona strani.

Leto se je začelo z bogato ilustrirano knjigo *Karst, Caves and People*, ki jo je za Inštitut za raziskovanje krasa uredila Nadja Župan Hajna. Gre za redko priložnostno izdajo, nastalo na pobudo UNESCO, ki je leto 2021 razglasilo za mednarodno leto jam in krasa; knjiga naj bi izšla vsaj še v nemščini, češčini in madžarščini. V letu 2021 je Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša objavil prvo knjigo dragocene jezikovne zapuščine, *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* (črke A do D). Isti inštitut je v zbirki *Lingua Slovenica* izdal disertacijo Brede Pogorelec *Veznik v slovenščini*, ki je doslej veljala za izgubljeno. Obsežna knjiga o zgodovini glasbe na Slovenskem v sozaložništvu muzikologov ZRC SAZU in Filozofske fakultete v Ljubljani pokriva obdobje od konca 18. do začetka 20. stoletja in je tretja, predzadnja knjiga te serije. *Umetnine v žepu* postajajo vse bolj prepoznavna zbirka Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta, v letu 2021 so izšle kar štiri (Franci Lazarini: *Plečnikova cerkev za Bežigradom*, Barbara Vodopivec: *Pisateljska vila na Tomšičevi v Ljubljani*, Alenka Di Battista: *Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici*, Mija Oter Gorenčič: *Kartuzija Jurklošter*), zadnji dve oblikovno prenovljeni. Tri knjige so izšle v prav tako splošni javnosti namenjeni novi zbirki *efka* Inštituta za slovensko narodopisje (Monika Kropelj Telban: *Pripovedno izročilo. Razvoj in raziskovanje*, Maja Godina Golja, Vanja Huzjan, Špela Ledinek Lozej: *Govorica predmetov*, Saša Babič: *Uganke na Slovenskem*). Preteklo leto začeta zbirka *Pamflet* je s knjižnicama o Afganistanu in Einsteinovem pogledu na socializem prišla do številke tri. Knjiga Deje Crnovič *Politika kot medijski performans* (Inštitut za kulturne in spominke študije) je provokativen pogled na sodobno politično krajino. Nekaj podobnega bi glede energetike lahko trdili tudi za knjigo v soizdajateljstvu Inštituta za prostorske in antropološke študije in Instituta Jožef Stefan avtorja Mihe Kovača (*Energetske potrebe človeštva skozi čas. Od industrijske revolucije do civilizacije tipa I*). Ali za splošne razmere v Prekmurju, na katere opozarja druga izdaja polemike o madžarski zgodovinski knjigi iz tega prostora (*Zgodovinski spomin slovenskega Prekmurja*). Družabni igri *Umazana znanost* (soizdajatelja Value Add Games in Baltazar Consulting) in *Pregovorni spomin*, pri obeh je sodeloval Inštitut za slovensko narodopisje, sta netipični publikaciji Založbe ZRC, tudi prodajno sta prijetno presenetili. Splošni javnosti sta namenjena dva prevoda: ilustrirana knjiga *Thea* Christe Unzer in prvi del monumentalnega stripa *Krik ljudstva* Jacquesa Tardija in Jeana Vautrina. Med knjigami v elektronskem formatu sta bili v letu 2021 tudi dve tehnično zahtevnejši. Prva je primerjalna računalniška analiza Ciglerjeve *Sreče v nesreči*, ki jo je pripravila Andrejka Žejn (*Izhodišča slovenske pripovedne proze*) z Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede, druga pa *Pleteršnikova rokopisna zbirka zemljepisnih imen*, ki sta jo za Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša uredila Metka Furlan in Miha Sušnik. Ne gre tudi prezreti, da je konec leta nagrado ARRS Odlični v znanosti prejela obsežna monografija *Grad Turjak*, ki je v soizdajateljstvu Zgodovinskega inštituta Milka Kosa in Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta sicer izšla v letu 2020. Ali pa v letu 2021 objavljenega portala *Franček* Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša.

Nekatere v letu 2021 izdane monografije so izšle v soizdajateljstvu z drugimi ustanovami. To so (po abecednem vrstnem redu): Društvo humanistov Goriške, Fakulteta za arhitekturo, Forum Ljubljana, Institut Jožef Stefan (Center za energetske učinkovitost), Inštitut za novejšo zgodovino, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Območna izpostava Cerknica), Kulturno društvo Notranjska, Slovenska matica, Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Izid večine naših revij in več knjig je podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost (ARRS), nekatere tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti, zbirko *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* podpira Javna agencija za knjigo, knjige iz zbirke *Glasovi* pa je podprlo več ustanov in posameznikov.

Zbirke

(od starejših do novejših); * = zgolj kot elektronska publikacija

Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev

France Pibernik: *France Balantič*. [Druga izdaja.]

Edvard Kocbek: *Zbrano delo, 11. knjiga, 4. del*.

Alenka Jelovšek (ur.): *Gorske bukve 1582. Gornih bukvi od krajlove svetlosti ofen inu potrjen general inu privilegium. Iz nov v slavenski jezik iztulmačan skuzi Andreja Recla, farmostra na Raki*.

Miran Jarc: *Zbrano delo, 5. knjiga*.

Glasovi

Ilja Popit: *Zverina nam vse požre. Folklorne in spominske pripovedi prebivalcev iz Blok, Bloške doline, Knežje njive, okrog Turjaka, Hočevja, Dobrega polja, Žlebiča in še kje*.

Maruša Stoklasa Drečnik: *Kuoln, glažuna in še kaj. Folklorne pripovedi Zasavja*.

Slovarji

Mojca Žagar Karer, Ana Brunčič, Matej Fischinger, Aljoša Šajna, Lucija Hanžič, Vojko Kilar, Mitja Trojar: *Terminološki slovar betonskih konstrukcij*. Kozma Ahačič, Metod Čepar, Alenka Jelovšek, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat, France Novak, Francka Premk: *Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. A–D*.

*Domen Krvina: *Sprotni slovar slovenskega jezika 2020*.

*Helena Dobrovoljc, Aleksandra Bizjak Končar, Tina Lengar Verovnik, Urška Ošlak Vranjek (ur.): *ePravopis 2020*.

*Helena Dobrovoljc, Manca Černivec, Tina Lengar Verovnik (ur.): *Pravopisne kategorije ePravopisa 2020*.

Vodniki LGD – Evropa

Drago Kladnik (ur.): *Slovenija X*.

Linguistica et philologica

Varja Cvetko Orešnik: *Vzhodnoindoevropski jeziki in Brižinski spomeniki. Dvoje stebrov v raziskavah starih jezikov*.

Življenja in dela

Matej Hriberšek: *Slovenski doktorji klasične filologije na dunajski univerzi 1872–1918*.

Peter Pavel Vergerij: *Proti cenzorjem*.

Mateja Ratej (ur.): *Osebnosti slovenskega novinarstva*.

Migracije

Aleksej Kalc (ur.): *Nadzor migracij na Slovenskem od liberalizma do socializma*.

Moj zvezek

Jernej Mlekuž: *ABCČČ migracij*.

Studia Mythologica Slavica Supplementa

Nikolaj Mihajlov: *Zgodovina slovanske mitologije v XX. stoletju*.

eZiss

*Lovrenc Foglar: *Foglarjeva pesmarica. Elektronska znanstvenokritična izdaja*.

Lingua Slovenica

Breda Pogorelec: *Veznik v slovenščini*.

Studia litteraria

Marko Juvan (ur.): *Med majem ,68 in novembrom ,89. Transformacije sveta, literature in teorije*.

Varja Balžalorsky Antić (ur.): *Razprave o slovenski literaturi*.

Georitem

Drago Perko, Matjaž Geršič: *Sporna imena naselij v Sloveniji*.

Regionalni razvoj

Janez Nared, Katarina Polajnar Horvat, Nika Razpotnik Visković (ur.): *Regionalni razvoj včeraj, danes, jutri*.

Umetnine v žepu

Franci Lazarini: *Plečnikova cerkev za Bežigradam*.

Barbara Vodopivec: *Pisateljska vila na Tomšičevi v Ljubljani*.

Alenka Di Battista: *Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici*.

Mija Oter Gorenčič: *Kartuzija Jurklošter*.

Ethnologica - Dissertationes

Katarina Šrimpf Vendramin: *Zgodbe in prostor. Ustno izročilo in kolektivni spomin v zgornjem Obsetlju*.

Barbara Turk Niskač: *O igri in delu. Antropologija zgodnjega otroštva*.

E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae

*Mateja Belak (ur.): *Grobišče Župna cerkev v Kranju. Bloki. Terenske risbe 1969–1973*.

*Edisa Lozić (ur.): *Funerary Monuments in the Interior of the Roman Province of Dalmatia*.

*Janez Dular: *Gradivo za topografijo železnodobne Dolenjske, Zasavja in Bele krajine*.

Kulturni spomin

Deja Crnović: *Politika kot medijski performans*.

Prostor, kraj, čas

Marko Kovač: *Energetske potrebe človeštva skozi čas. Od industrijske revolucije do civilizacije tipa I*.

*Ivan Šprajc: *Significado astronómico de los grupos E en la arquitectura maya. Una reevaluación*.

Teoretska praksa arhitekture

Petra Čeferin (ur.): *Objekt v arhitekturi. Deleuze – Riha – Frampton – Hays*.

Slovenska historična topografija

*Matjaž Bizjak, Miha Kosi, Miha Seručnik, Jurij Šilc (ur.): *Historična topografija Kranjske (do 1500)*. [Druga izdaja.]

Apes academicae

Monika Deželak Trojar (ur.): *Janez Ludvik Schönleben v luči novih raziskav*.

Pamflet

Nancy Lindisfarne, Jonathan Neale: *Afganistan: konec okupacije*.

George Orwell: *Fašizem in demokracija*. [Drugi natis.]

Albert Einstein: *Za socializem in svobodo mišljenja*.

efka

Monika Kropelj Telban: *Pripovedno izročilo. Razvoj in raziskovanje*.

Maja Godina Golija, Vanja Huzjan, Špela Ledinek Lozej: *Govorica predmetov*.

Saša Babič: *Uganke na Slovenskem*.

Samostojne izdaje

(po datumu izida, od novejših do starejših)

- Jasna Fakin Bajec, Martin Pogačar, Matevž Štraus, Melita Lemut Bajec: *Dediščina v akciji. Poti in načini vključevanja mladih v ohranjanje in interpretacijo dediščine.*
- *Metka Furlan, Miha Sušnik (ur.): *Pleteršnikova rokopisna zbirka zemljepisnih imen.*
- *Daša Ličen, Mojca Kovačič, Marjeta Pisk, Andrej Tomazin (ur.): *Baseline Survey on Multilingual and Transdisciplinary Urban Arts Education.*
- Nataša Cigoj Krstulović, Aleš Nagode (ur.): *Zgodovina glasbe na Slovenskem III. Od konca 18. do začetka 20. stoletja.*
- Jacques Tardi, Jean Vautrin: *Krik ljudstva. Prvi del.*
- Dan Podjed, Value Add Games, Baltazar Consulting: *Umazana igra.*
- Urša Šivic (ur.): *Smo slišali ptičice peti. Zbirka pesmi iz Loške doline.*
- Aleksander Lorenčič: *From Dreams of 'a second Switzerland' to Capitalism without a Human Face. The Path of Economic Independence and Slovenian Economic Transition.*
- Vilko Novak: *Zgodovinski spomin slovenskega Prekmurja / A szlovén Muravidék történelmi emlékezete. Druga izdaja polemike o knjigi Tiborja Zsige Muravidéktől Trianonig / Polémia Zsiga Tibor Muravidéktől Trianonig c. könyvéről. Második kiadás.*
- *Barbara Lovrečič, Mercedes Lovrečič (ur.): *Spremljanje demence v Sloveniji: Epidemiološki in drugi vidiki.*
- Branko Marušič: *Izza spominov. O dogodkih in ljudeh.*
- Christa Unzner: *Thea. Dnevniški zapiski mlade Nemke, 1. jan. – 22. maj 1945.*
- Miriam Steiner Aviezer: *Ulica K. Roman.*
- Katarina Šter, Mojca Žagar Karer (ur.): *Historični seminar 14.*
- *Andrejka Žejn: *Izhodišča slovenske pripovedne proze. Dvestoletna tradicija slovenske pripovedne proze: od sredine 17. do sredine 19. stoletja.*
- Neža Zajc (ur.): *Pesmi in igre Daneta Zajca.*
- Ferenz Laczó, Luka Lisjak Gabrijelčič (ur.): *Dediščina razdeljenosti. Vzhod in Zahod po letu 1989.*
- *E. A. Martel: *Martel in the Slovene Karst. Translated from his publications and correspondence by Trevor Shaw.*
- Nikola Tesla: *Problem povečevanja človeške energije s posebnim ozirom na pridobivanje energije Sonca.* [Druga razširjena in dopolnjena izdaja.]
- Mirna Draženović, Dragana Lucija Ratković Ajdemir, Mateja Breg Valjavec, Aleš Smrekar: *Priročnik za interpretacijo dediščine / Priručnik za interpretacijo baštovine.* [Drugi natis.]
- Ivan in Zoran Smiljanič: *Črni plamen. Požig Narodnega doma v Trstu.* [Drugi natis.]
- Nadja Zupan Hajna (ur.): *Karst, Caves and People.*
- Mojca Zvezdana Dernovšek: *Priročnik o izkušnji osebnostne motnje. Izostrijo prepoznavanje osebnostnih motenj, njihovih posledic in možnosti odzivanja.*
- Duška Knežević Hočevar: *Skupaj zmoremo. Pripomočki za odkrit pogovor o stigmati in diskriminaciji v duševnem zdravju.*
- Sonja Borus: *Sonjin dnevnik. Beg in alija v zapiskih Sonje Borus iz Berlina, 1941–1946.*

PERIODIKA

Acta carsologica, 50, št. 1, 2–3.
Acta geographica Slovenica, 61, št. 1, 2, 3.
Acta historiae artis Slovenica, 26, št. 1, 2.
Arheološki vestnik, št. 72.
De musica disserenda, 16, št. 1, 2.
Dve domovini / Two Homelands, št. 53, 54.
Filozofski vestnik, 42, št. 1, 2, 3.
Hacquetia, 20, št. 1, 2.
Heriskop, št. 2.
Izvestje, št. 18.
Jezikoslovni zapiski, 27, št. 1, 2.
Studia mythologica Slavica, št. 24.
Traditiones, 48, št. 1, 2, 3.
Umetnostna kronika, št. 70, 71, 72, 73.

PRODAJA

Založba ZRC si s svojimi tiskanimi izdajami prizadeva za stalno prisotnost v slovenskem knjigotrškem prostoru. To aktivno počne zlasti z udeležbo na knjižnih sejmi. V letu 2021 je založba s svojo sejmsko ponudbo sodelovala tako na spletnih sejmi (*Sejem s kavča, Sejem Liber.ac 2021, 37. slovenski knjižni e-sejem*) kot tudi nasejmih, ki so potekali v živo (*Sejem na zraku* v Ljubljani, literarni festival *Slovenski dnevi knjige* v Mariboru, knjižni festival *Mesto knjige* in *Knjige pod jelkami* v Novi Gorici).

Za popestritev dogajanja na Novem trgu so, kadar so razmere to dopuščale, pri založbi poskrbeli s stojnico na prostem – tako so s posebno ponudbo pozdravili začetek in konec poletja (mini knjižna sejma junija in septembra). V začetku oktobra so prvič v fizični obliki zaživele tudi *Knjige n@ receipt*, sprva zgolj spletni knjižni sejem domače humanistike in družboslovja, ki so ga pri Založbi ZRC prvič zagnali lansko pomlad. *Knjige n@ receipt 3.0* so tudi tokrat obsegale spletno platformo, kjer je bila predstavljena sejmska ponudba vseh sodelujočih, dobile pa so še stojnico v veži osrednje stavbe ZRC SAZU, kjer so bili obiskovalcem in mimoidočim na voljo tako izbrani naslovi domačih založb kot izbor publikacij Založbe ZRC.

Knjigarna Azil, hišna knjigarna Založbe ZRC, se je poleti 2021 preselila v prenovljene prostore. Selitev sta v septembru pospremila celodnevno dogajanje in posebna ponudba. O prenovljeni knjigarni so poročali v *Delu, Dnevniku* in na *Valu 202*. Azil z novo podobo in razširjeno ponudbo tudi v letu 2021 potrjuje, da sodi med najpomembnejše ljubljanske knjigarne. V novem Azilu je poleg skrbno izbrane in vselej aktualne ponudbe domačih in tujih naslovov z najrazličnejših področij humanistike in družboslovja svoj kotiček dobilo tudi leposlovje. V letu 2021 je Azil še okrepil svojo navzočnost na družbenih omrežjih, pri čemer gre posebej izpostaviti serijo objav na omrežju Facebook, ki so zaradi finančne podprtosti dosegle posebno veliko število ljudi. Z objavami se je promovirala tako ponudba kot dogodki, vedno številčnejši sledilci pa so postali obiskovalci in stranke. Posebej ponosni so tudi na prispevek v avstralski reviji *Books + Publishing*, kjer je bila kot ena izmed knjigarn v UNESCO-vi mreži Mest literature predstavljena prav knjigarna Azil.

Knjigarna še naprej skrbno neguje tudi sodelovanje s spletnim časopisom, zdaj knjižnim blogom *ZRCalnik*, kjer je mogoče spremljati predstavitev knjig iz njene ponudbe – tako publikacij Založbe ZRC kot izbranih publikacij tujih znanstvenih založb. Nova, z ulice vidna in dostopna lokacija knjigarne Azil in izdatna celoletna promocijska dejavnost sta odločilno prispevali k povečanemu obisku knjigarne, njeni vse večji prepoznavnosti in vedno boljši prodaji tako knjig Založbe ZRC kot tudi knjig drugih domačih in tujih založb.

Najbolje prodajane knjige Založbe ZRC v letu 2021

Naslov	Količina
Črni plamen (1. in 2. natis)	479
Za socializem in svobodo mišljenja	410
Kartuzija Jurklošter	351
Iz nevidne strani neba (4. natis)	341
Fašizem in demokracija (1. in 2. natis)	393
Jaz sem pa tako slišal	238
Problem povečevanja človeške energije (1. in 2. natis)	208
Pregovorni spomin	166
Ravnikarjevi bloki v Novi Gorici	156
Slovenija X	153
ABCČC migracij	150
Karst, Caves and People	138
Kuoln, glažuna in še kaj	126
Tridesetletna vojna in Slovenci	120

PROMOCIJA

V letu 2021 je Založba ZRC promocijsko in prodajno sodelovala na več kot 40 prireditvah, od tega jih je 31 organizirala sama. Nekatere izmed njih so potekale v sodelovanju s sorodnimi slovenskimi založbami in ob podpori Javne agencije za knjigo RS. YouTube kanal ZRC SAZU je letos pridobil več kot 300 novih naročnikov, skupaj jih je že 758. Na njem je objavljenih 539 posnetkov z več kot 170 prireditvami, tudi z novinarskih konferenc Založbe ZRC (247 je posnetkov posameznih predstavitev knjig, ki so vključene na spletne strani publikacij) in s predstavitvami v knjigarni Azil in Atriju ZRC (86 posnetkov). V celotnem kanalu smo v letu 2021 zabeležili 50.456 ogledov posameznih posnetkov.

V **Atriju ZRC** se je v letu 2021 odvilo 105 prireditev – od literarnih večerov, predavanj, okroglih miz, novinarskih konferenc, javnih tribun, simpozijev, razstav, kongresov, koncertov in plesnih predstav. Število je v primerjavi z letom 2020 naraslo za tretjino. Prilagodili smo se namreč neugodni zdravstveni situaciji in omogočili varen ogled prireditev v živo in na ZRC-jevem YouTube kanalu. Tako so kljub omejevanju števila publike ali njene odsotnosti v Atriju nekatere prireditve lahko potekale dokaj nemoteno.

Izpostaviti velja vrsto prireditev, s katerimi smo obeležili 40. obletnico ZRC SAZU (koncerti, okrogle mize), in tradicionalne prireditve ZRC SAZU: redne novinarske konference Založbe ZRC, predstavitve knjižnih novosti v sodelovanju z drugimi založbami, *Generacije znanosti*, *Zajuckaj in zapoj*, *Stara glasba na Novem trgu* in predavanja v okviru projekta *Znanost na cesti*. Med prireditvami, ki se poklanjajo raziskovalcem in raziskovalkam, velja seveda omeniti vsakoletne *Generacije znanosti*. Med večjimi znanstvenimi konferencami in simpoziji, ki vedno pogosteje potekajo v Atriju, naj omenimo arheološki *Grošljev simpozij*. V letu 2021 smo nadaljevali s serijo razstav avtorske fotografije, ki je že dve leti dodatna vsebina v Atriju ZRC; zanjo skrbijo kolegi z Umetnostnozgodovinskega inštituta.

Del prireditev v Atriju je tudi letos potekal v soorganizaciji z drugimi sorodnimi ustanovami – Pedagoškim inštitutom, Filozofsko fakulteto, več založbami in nevladnimi organizacijami. Pogosto je bilo tudi v tem letu sodelovanje z glasbeniki, plesalci in drugimi ustvarjalci.

Atrij smo leta 2021 dodatno tehnično opremili z opremo za videoprenose in izvedbe t. i. hibridnih prireditev.

Prireditve v organizaciji Založbe ZRC in knjigarne Azil:

- Spletni pogovor ob izidu knjige *Sonjin dnevnik* ob dnevu spomina na žrtve holokavsta (27. januar 2021, spletni dogodek v živo na spletni platformi Zoom in YouTube kanalu ZRC SAZU).
- *ABCČČ migracij*: spletni pogovor ob izidu knjige o tem nebidigatreba pojavu (5. februar 2021, spletni dogodek v živo na spletni platformi Zoom in YouTube kanalu ZRC SAZU).
- Prva redna novinarska konferenca Založbe ZRC (4. marec 2021, spletni dogodek v živo na spletni platformi Zoom).
- *Delo žensk: od tovarne do pisarne in drugod* (8. marec 2021, spletni pogovor v živo na spletni platformi Zoom in YouTube kanalu ZRC SAZU).
- *Osebnosti slovenskega novinarstva*: spletni pogovor ob izidu knjige (16. marec 2021, spletni pogovor v živo na spletni platformi Zoom in YouTube kanalu ZRC SAZU).
- *Einstein za socializem in za svobodo govora*: spletni pogovor ob izidu knjige iz zbirke *Pamflet* (22. april 2021, spletni dogodek v živo na YouTube kanalu ZRC SAZU).
- Spletni pogovor ob izidu knjige *Politika kot medijski performans* (13. maj 2021, spletni dogodek v živo na spletni platformi Zoom in YouTube kanalu ZRC SAZU).
- Druga redna novinarska konferenca Založbe ZRC (13. maj 2021, spletni dogodek v živo na YouTube kanalu ZRC SAZU).
- *Mini knjižni sejem*, akcija Založbe ZRC in knjigarne Azil: stojnica na Novem trgu 2 in posebna ponudba založbin in Azilovih naslovov za promocijo tako založbe kot knjigarne (31. maj do 5. junij 2021, Novi trg 2).
- *Uganke na Slovenskem*: dr. Saša Babič s Pižamo (16. junij 2021, Atrij ZRC SAZU).
- *Pesmi in igre Daneta Zajca*: pogovor ob izidu knjige (23. junij 2021, Atrij ZRC SAZU).
- *O vpraševanju z Mladenom Dolarjem*: razmislek o vpraševanju ob izidu knjige *Zakaj? O obscenosti vpraševanja* (28. junij 2021, Atrij ZRC SAZU in spletni prenos v živo na YouTube kanalu ZRC SAZU, v soorganizaciji z Društvom za teoretsko psihoanalizo).
- *Problemi tehnoloških inovacij in ekološke pravičnosti v pogojih kapitalizma*: predstavitev knjig *Problem povečevanja človeške energije in Pravičnost, družba, narava* (29. junij 2021, Atrij ZRC SAZU).
- Tretja redna novinarska konferenca Založbe ZRC (3. julij 2021, posnetek na YouTube kanalu ZRC SAZU).
- Četrta redna novinarska konferenca Založbe ZRC (9. september 2021, Atrij ZRC).
- Odprtje novih prostorov knjigarne Azil (10. september 2021, Azil).
- *Mini knjižni sejem* ob otvoritvi novih prostorov knjigarne Azil: 40 naslovov Založbe ZRC s 40-odstotnim popustom (10. september 2021, Azil – stojnica na Novem trgu 2).
- Pogovor ob odprtju prenovljenih prostorov knjigarne Azil (10. september 2021, oder na Novem trgu 2).
- Steven Corcoran: *Kdo je Frantz Fanon?* (10. september 2021, Atrij ZRC SAZU, v soorganizaciji z Založbo /*cf. in Vodnikovo domačijo).
- *Umetnost skozi teorijo*: Rade Pantič in Rastko Močnik, pogovor o knjigi (17. september 2021, Atrij ZRC SAZU, v soorganizaciji z Založbo /*cf.).

- Knjižni sejem *Knjige na recept 3.0* (4.–8. oktober 2021, Azil – stojnica na Novem trgu 2), na spletu 4.–10. oktober 2021.
- Okrogla miza *Mesto, za koga?* in prodajna razstava v knjigarni Azil (12. oktober 2021, v soorganizaciji z Inštitutom za študije stanovanj in prostora).
- *Mednarodni dan slovarjev* v knjigarni Azil (15. in 16. oktober 2021, Azil).
- *Lepota grdega: neubranljiva privlačnost Črne luknje*, pogovor o stripu Črna luknja (27. oktober 2021, Atrij ZRC SAZU, v soorganizaciji z revijo *Stripburger*).
- Peta redna novinarska konferenca Založbe ZRC (12. november 2021, Atrij ZRC SAZU).
- *Slovenska poezija in humanistika v nemškem prostoru*, pogovor (17. november 2021, Atrij ZRC, spletni prenos na Facebooku Festivala Pranger in YouTube kanalu Goethe-Instituta, v sodelovanju s Festivalom Pranger in Goethe-Institutom).
- *Obrisi gradnikov jutrišnjega sveta*, predstavitev zbirk kolumn Mateje Rateje *Silhuete* in Dragana Petrovca *Stopinje upora* (18. november 2021, Atrij ZRC SAZU in spletni prenos v živo na YouTube kanalu ZRC SAZU, v sodelovanju z Založbo Pivec in Založbo Primus).
- *37. Slovenski knjižni sejem* v knjigarni Azil: posebna ponudba Založbe ZRC, Kooperative THD in knjigarne Azil (22. november do 5. december 2021, Azil).
- *Krik ljudstva: 150 let pariške komune*, pogovor ob izidu slovenskega prevoda stripa *Krik ljudstva* (2. december 2021, Atrij ZRC SAZU in spletni prenos v živo na YouTube kanalu ZRC SAZU, v soorganizaciji z revijo *Stripburger*).

Druge prireditve, na katerih se je predstavljala tudi Založba ZRC:

- *Sejem s kavča* (spletni knjižni sejem, 22.–25. april 2021, organizira Ljubljana, Unescovo mesto literature).
- *Sejem Liber.ac 2021: Stopinje v mestu* (spletni knjižni sejem, 18.–20. maj 2021, organizira Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).
- *12. Grošljev simpozij: Ljubezen v antiki* (Atrij ZRC SAZU, 31. maj do 3. junij 2021, organizirata Inštitut za arheologijo ZRC SAZU in Društvo za antične in humanistične študije).
- *Knjižni festival Mesto knjige: Večjezičnost* (11.–18. junij 2021, Bevkov trg, Nova Gorica, organizira Festival Mesto knjige).
- *Literarni festival Slovenski dnevi knjige v Mariboru: Ko te napiše knjiga* (18.–24. junij 2021, Grajski trg, Maribor, organizira Zavod za turizem Maribor).
- *Sejem na zraku* (vrt Društva slovenskih pisateljev, knjižni sejem, 18.–20. junij 2021, organizira Ljubljana, Unescovo mesto literature).
- Predstavitev knjige *Krajevni govor Kropce* (18. junij 2021, mala dvorana Kulturnega doma v Kropi).
- Otvoritev razstave o stripu Črni plamen (26. junij 2021, GT22, Festival Lent, Maribor).
- *37. Slovenski knjižni sejem* (22. november do 5. december 2021, spletni knjižni sejem).
- *Knjige pod jelkami Nova Gorica* (16.–23. december 2021, kombinirani klasično-spletni knjižni sejem).

KONCERTNI CIKEL V ATRIJU

ZRC SAZU je podprl izvajanje koncertnega cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*. V letu 2021 je Muzikološki inštitut v sodelovanju z ansamblom za staro glasbo *musica cubicularis* ter zavodom *Harmonia Antiqua Labacensis* pripravil enajsto sezono tega cikla v obliki petih koncertov (29. 3. [spletno], 31. 8., 15. 9., 21. 10. in 27. 12.) za manjše in večje sestave. Koncerti so bili tematski in vsak izmed njih je bil skrbno zasnovan kot slogovno zaokrožena celota. Na prvem koncertu so zazveneli trii treh nemških skladateljev s kombinacijami kljunaste flavte s sopransko ali basovsko violo da gamba, tudi za nenavadno zasedbo flavte, violončela in dveh čembalov. Med skladbami je bila tudi nova rekonstrukcija suite za dva čembala Geoga Friedricha Händla. Na sporedu drugega koncerta je bila duhovna glasba, povezana s slovenskim prostorom, predvsem marijanski moteti za 4–8 glasov in *basso continuo* iz zbirke *Flosculus vernalis* Gabriela Plavca ter moteti Isaaca Poscha. Spored so zaokrožale intabulacije skladb slovenskih skladateljev Geoga Prennerja in Jacobusa Handla - Gallusa. Tretji koncert je bil posvečen muzam glasbe, plesa in lirične poezije. Na sporedu so bili arije in dueta iz treh Händlovih oratorijev in maske *Acis in Galateja*, Vivaldijev koncert za kljunasto flavto ter plesna glasba Lullyja in Rebelja z izvirnimi koreografijami. Na četrtem koncertu smo slišali anonimne duhovne arije in kantate iz druge polovice 18. stoletja, ki so se ohranile v frančiškanskih samostanih v Novem mestu in Klanjcu na Hrvaškem. Spored sta dopolnjevala tudi instrumentalna glasba za dve violini in koncert za glasbilo s tipkami in godala Johanna Christiana Bacha, ki ga v rokopisnem prepisu hranijo v novomeškem samostanu. Večina skladb je bila izvedena prvič v sodobnem času. Na petem koncertu so bile v ospredju pesmi za glas in ansambel viol da gamba Williama Byrda, ki jih je dopolnjevala instrumentalna glasba njegovih sodobnikov. Trije koncerti so bili posneti (dva video in eden avdio). Cikel sta podprla tudi Mestna občina Ljubljana ter Ministrstvo za kulturo. Koncertni cikel ima svojo spletno stran: <http://hc.zrc-sazu.si>.

HISTORIČNI SEMINAR ZRC SAZU

KOORDINACIJSKI ODBOR

Vodji: Katarina Keber (ZIMK), Luka Vidmar (ISLLV).

Članici: Katarina Šter (MI), Mojca Žagar Karer (ISJFR).

Člani svetovalci: Maja Godina Golija, Metoda Kokole, Marina Lukšič Hacin, Aleš Pogačnik, Petra Svoljšak.

UREDNIŠKI ODBOR PUBLIKACIJE HISTORIČNI SEMINAR

Člani: Katarina Keber, Katarina Šter, Luka Vidmar, Mojca Žagar Karer.

V letu 2021 so bila v okviru Historičnega seminarja izvedena 3 samostojna predavanja, dve predavanji tujih predavateljev (po spletni platformi zoom) in eno predavanje domačega predavatelja v Atriju ZRC SAZU. Ostala načrtovana predavanja so bila zaradi epidemije bolezni covid-19 odpovedana.

Salvatore Pappalardo: *Koper, Kras, Kakanija: Jadranska razstava na Dunaju leta 1913* (15. 4.).

Viktor Pál: *Okoljske spremembe na sodobnem Madžarskem* (3. 6.).

Miha Preinfalk: *Erberg na dunajskem dvoru ali kako je kranjski baron krojil usodo Evrope* (19. 10.).

V letu 2021 je v uredništvu Mojce Žagar Karer in Katarine Šter izšla štirinajsta številka publikacije *Historični seminar*, ki je v e-obliki dostopna na spletni strani Historičnega seminarja:

<http://hs.zrc-sazu.si/PUBLIKACIJE/EPublikacije/tabid/58/language/sl-SI/Default.aspx>

ZRC SAZU

